

דוח תקופתי לשנת 2024

מגדל חברה לביטוח בע"מ

קובץ נגיש

"סיימנו את שנת 2024 עם שיפור משמעותי בכל קווי העסקים, שהתבטא ברווח כולל של כמיליארד ש"ח – כמעט כפול מהרווח בשנת 2023. רווחיות גבוהה זו הינה תוצאה ישירה של יישומה המוצלח של התכנית האסטרטגית שלנו, אשר תורגמה לצעדים אופרטיביים יעילים ואפשרה לנו להקדים את לוחות הזמנים שהצבנו לעצמנו בכל היעדים האסטרטגיים שפרסמנו אשתקד.

עבור כל קו עסקים בו אנו פועלים, זיהינו וסימנו מהלכים רבים נוספים, אשר יאפשרו לנו להמשיך את מגמת השיפור של הקבוצה גם בשנת 2025. כך, בין היתר, החל מדצמבר 2024, מוקדם בהרבה מהצפי, חזרנו לגבות דמי ניהול משתנים.

שנת 2024 הייתה שנה מצוינת לענף הביטוח בכלל ולמגדל בפרט. אנו אופטימיים כי מאפייני המאקרו ימשיכו לתמוך בצמיחת המשק ויעניקו רוח גבית לפעולות החיוביות בהן אנו נוקטים.

השנה נכנס לתוקף תקן IFRS17 ובהתאם פרסמנו לראשונה נתוני פרופורמה למחצית הראשונה של 2024. מדובר אומנם בשפת דיווח חדשה, אך פעילות הקבוצה, יתרונותיה, יכולותיה והפוטנציאל הגלום בה נותרו בעינם. לפי התקן החדש נציג רווח כולל של כ- 890 מיליון שקל במחצית הראשונה לשנת 2024 המיצג תשואה על הון של 26.1% וכן גידול של כמיליארד ש"ח ברווח השירות החוזי (CSM).

בנוסף, בתחילת שנת 2025 קבע דירקטוריון החברה כי סף ההון לחלוקת דיבידנד יעמוד על יחס כושר פירעון כלכלי של 115% ללא התחשבות בהוראות המעבר בתקופת הפריסה, ואנו פועלים במרץ להשגת יעד זה. נכון ליום 30.6.2024, יחס כושר הפירעון הכלכלי של מגדל חברה לביטוח בע"מ עמד על 98% ללא יישום הוראות המעבר בתקופת הפריסה ו-129% עם יישומן. החברה העריכה את השפעת המודל הסטוכסטי ליום 30.6.2024 בכ-9% וכ-11% בהתאמה.

אנו משוכנעים כי מגמות השיפור המשמעותי שהצגנו השנה יימשכו קדימה ויתרמו להצלחת הקבוצה. בהזדמנות זו, אנו מבקשים להודות לכל מנהלי ועובדי הקבוצה על עבודתם המסורה והמקצועית ותרומתם הבלתי מתפשרת להצלחתה."

בברכה,

יוסי בן ברוך

מנכ"ל מגדל אחזקות

רון אגסי

מנכ"ל מגדל ביטוח

תוכן העניינים

- פרק 1** תיאור עסקי התאגיד
- פרק 2** דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד
- פרק 3** דוח והצהרות בדבר הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי
- פרק 4** דוחות כספיים מאוחדים
- פרק 5** פרטים נוספים על התאגיד
- פרק 6** נספחים

מגדל חברה לביטוח בע"מ

מספר חברה: 52-000489-6 כתובת: אפעל 4, קרית אריה, פתח תקווה

טלפון: 076-8868182 פקסימיליה: 03-9238988

דוא"ל: migdalhold@migdal.co.il אתר אינטרנט: www.migdal.co.il

דירקטוריון

- פרופ' אמיר ברנע - יו"ר
- רונית בודו - דב"ת
- סבינה בירן - דב"ת (החלה כהונה ביום 3/3/2025)
- מירב בן כנען הלר - דב"ת
- קרן בר חוה - דירקטורית לשעבר (התפטרה ביום 5/2/2024)
- כרמי גילון - דירקטור לשעבר (סיים כהונה ביום 19/2/2024)
- אברהם דותן - דירקטור
- מעין כהן - דב"ת
- אריה מינטקביץ' - דירקטור לשעבר (סיים כהונה ביום 19/2/2024)
- בני ממן - דב"ת (החל כהונה ביום 13/2/2024)
- גד נוסבאום - דירקטור

תיאור עסקי התאגיד

החברה הינה מבטח, כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. החברה מחזיקה במגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ שאף היא מבטח. דוח זה נערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998 ובהתאם לחוזרי הממונה כפי שעודכנו מעת לעת, וכן בהתאם לקודקס הרגולציה - שער 5 חלק 4 פרק 1 שכותרתו "דין וחשבון" לציבור, לעניין תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי של חברות ביטוח, אשר החילו את תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 על מבטחים, בשינויים המתחייבים מאופי פעילותם, לעיתים תוך קביעת פירוט שונה מהנדרש לפי התקנות האמורות.

פרק זה מהווה חלק בלתי נפרד מהדוח התקופתי ויש לקרוא את הדוח התקופתי כולו כמקשה אחת.

מידע צופה פני עתיד בדוח זה

בדוח זה כללה החברה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 ("חוק ניירות ערך"). מידע כאמור כולל, בין היתר, תחזיות, מטרות, הערכות ואומדנים המתייחסים לאירועים או עניינים עתידיים, אשר התממשותם אינה וודאית ואינם בשליטת הקבוצה. מידע צופה פני עתיד בדוח זה יזוהה בדרך כלל באמירות כמו "החברה צופה", "החברה מצפה", "החברה מעריכה", "החברה מאמינה", "בכוונת החברה", "החברה בוחנת", "החברה מתכננת" וביטויים דומים, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

בנוסף, התממשותו ו/או אי התממשותו של מידע צופה פני עתיד אינו ודאי והוא מושפע מגורמים אשר לא ניתן להעריכם מראש והם אינם מצויים בשליטת החברה, ובכללם, גורמי הסיכון המאפיינים את פעילות החברה הנזכרים בדוח זה וכן אופן היישום של הוראות רגולציה ותגובת הגורמים הרלוונטיים, לרבות צרכנים וגופים מוסדיים אליהן, ההתפתחויות בסביבה הכללית, לרבות המצב הביטחוני השורר בארץ, ובגורמים החיצוניים המשפיעים על פעילות החברה המתוארים בדוח זה.

על כן, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות, אף באופן מהותי, מן התוצאות המוערכות או המשתמעות מהמידע המוצג בדוח זה.

הערכים הכספיים הנקובים בפרק זה ובדוח הדירקטוריון הינם, בדרך כלל (זולת כאשר צוין אחרת), במיליוני ש"ח. הערכים הכספיים הנקובים בדוחות הכספיים הינם, בדרך כלל (זולת כאשר צוין אחרת), באלפי ש"ח.

עסקי הקבוצה (כהגדרת המונח להלן) הינם בתחומים הדורשים ידע מקצועי רב אשר במסגרתו מקובלים מונחים מקצועיים רבים החיוניים להבנת עסקי הקבוצה. על מנת להביא את תיאור עסקי הקבוצה באופן בהיר ככל שניתן, הובא תיאור עסקי הקבוצה תוך שימוש הכרחי במונחים מקצועיים אלו, בצירוף הסבר ובאור בהירים ככל שניתן. התיאור המובא לגבי מוצרי הביטוח והכיסויים הביטוחיים המתוארים בפרק זה הינו לצרכי דוח זה בלבד והתנאים המלאים והמחייבים הם התנאים המפורטים בתכניות הביטוח או בתקנוני קרנות הפנסיה וקופות הגמל הרלבנטיות, והוא לא מהווה יעוץ ולא ישמש לצרכי פרשנות תכניות הביטוח או התקנונים כאמור.

פרק 1 - תיאור עסקי התאגיד

תוכן עניינים

3	הקדמה לפרק תיאור עסקי התאגיד
3	1. מקרא - הגדרות
5	חלק א' - פעילות הקבוצה ותיאור התפתחות עסקיה
6	2. פעילות הקבוצה ותיאור התפתחות עסקיה
11	3. תחומי הפעילות של הקבוצה
12	4. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה
12	5. חלוקת דיבידנדים
13	חלק ב' - תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה
14	תחום א' - ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך
14	6. מוצרים ושירותים
28	7. תחרות
31	8. לקוחות
33	תחום ב' - ביטוח בריאות
33	9. מוצרים ושירותים עיקריים
36	10. תחרות
38	11. לקוחות
39	תחום ג' - ביטוח כללי
39	12. מוצרים ושירותים עיקריים
43	13. תחרות
46	14. לקוחות
48	חלק ג' - מידע נוסף אודות ענפי ביטוח שלא נכללו בתחומי הפעילות - אין
49	חלק ד' - מידע נוסף ברמת כלל החברה
50	15. מגבלות ופיקוח החלים על פעילות חברות הקבוצה
53	16. חסמי כניסה ויציאה
56	17. גורמי הצלחה קריטיים
	18. השקעות 56
58	19. ביטוח משנה
	20. הון אנושי 65
68	21. שיווק והפצה
72	22. ספקים ונותני שירותים
72	23. רכוש קבוע ומידע על השקעות במערכות המחשב
73	24. עונתיות
75	25. נכסים לא מוחשיים
75	26. מימון
75	27. דיון בגורמי סיכון
76	28. הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה
77	חלק ה' - היבטי ממשל תאגידי
78	29. דירקטורים חיצוניים
78	30. היבטי ממשל תאגידי
81	31. גילוי בדבר מבקר הפנים
82	32. רואה חשבון מבקר
83	33. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

הקדמה לפרק תיאור עסקי התאגיד

1. מקרא - הגדרות

בדוח זה ייעשה שימוש בהגדרות המפורטות להלן לנוחות הקורא:

אג"ח מיועדות"	אגרות חוב ממשלתיות צמודות למדד אשר המדינה מנפיקה לחברות הביטוח ולקרנות הפנסיה בריבית ולתקופה קבועים מראש. בביטוח חיים - אג"ח מסוג ח"ץ; ובפנסיה מסוג "מירון" ו"ערד".
"אליהו הנפקות"	אליהו הנפקות בע"מ.
"אליהו 1959"	אליהו 1959 בע"מ (לשעבר אליהו חברה לבטוח בע"מ).
"גוף מוסדי"	מבטח וחברה מנהלת, כהגדרתם בחוק הפיקוח.
"גן העיר"	פרויקט גן העיר בע"מ.
"דמי גמולים"	הסכומים שמפקיד עמית (או שמפקידים עבורו) בקרן פנסיה או בקופת גמל.
"דמים"	סכומים הכלולים בפרמיות המיועדים לכיסוי הוצאות המבטח (דמי רישום, דמי פוליסה, דמי היטל).
"הבורסה"	הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ.
"הדוח התקופתי לשנת 2023"	הדוח התקופתי לשנת 2023 של החברה.
"החברה" ו/או "התאגיד" ו/או "מגדל אחזקות"	מגדל חברה לביטוח בע"מ.
"הדוחות הכספיים"	דוחות כספיים מאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024
"החוזר המאוחד"	קודקס הרגולציה של רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.
"הממונה" או "הממונה על שוק ההון"	הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.
"הקבוצה" ו/או "קבוצת מגדל"	החברה והחברות המוחזקות על ידה, בבעלותה המלאה או החלקית, שדוחותיהן הכספיים מאוחדים עם דוחות החברה.
"הרבעון המדווח"	הרבעון הרביעי של שנת 2024.
"הרשות" או "רשות שוק ההון"	רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.
"השקעות חופשיות"	אותו חלק מהנכסים שאינו מושקע באג"ח מיועדות.
"התקופה המדווחת"	שנת 2024.
"חברה מנהלת"	חברה שעיסוקה ניהול קופות גמל או קרנות פנסיה וקיבלה רישיון לכך מאת הממונה, בהתאם לסעיף 4 לחוק קופות גמל.
"חוזי ביטוח"	כהגדרתם בבאור 1 לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024 בסעיף ההגדרות.
"חוזי השקעה"	כהגדרתם בבאור 1 לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024 בסעיף ההגדרות.
"חוזר הסולבנטי"	חוזר הסולבנטי 2 שפרסם הממונה בחודש יוני 2017, וכפי שעודכן מעת לעת.
"חוק החברות"	חוק החברות, התשנ"ט-1999.
"חוק הסדרת העיסוק"	חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995.
"חוק הפיקוח"	חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.
"חוק ניירות ערך"	חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.
"חוק קופות הגמל"	חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.
"יוזמה" או "יוזמה לעצמאיים"	יוזמה קרן פנסיה לעצמאיים המנוהלת (החל מאפריל 2021) על ידי מגדל מקפת.
"מבוטח" ו/או "עמית"	המבוטח בביטוח חיים או בפוליסת ביטוח אחרת שהוצאה על-ידי החברה והעמית בקרנות פנסיה וקופות גמל המנוהלות על-ידי מקפת.
"מבטח סימון"	מבטח-סימון סוכנויות לביטוח בע"מ (חברה בת של מגדל סוכנויות).
"מגדל אחזקות"	מגדל אחזקות ביטוח ופיננסיים בע"מ.
"מגדל בריאות"	מגדל בריאות ואיכות חיים בע"מ.
"מגדל גיוס הון"	מגדל ביטוח גיוס הון בע"מ.
"מגדל מקפת" או "מקפת"	מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ.
"מגדל מקפת משלימה"	קרן פנסיה חדשה כללית - מגדל מקפת משלימה.
"מגדל נדל"ן"	מגדל אחזקות נדל"ן בע"מ.
"מגדל סוכנויות"	מגדל אחזקות וניהול סוכנויות ביטוח בע"מ.
"מידרוג"	מידרוג בע"מ.

סמוך לפני מועד פרסום הדוח, ביום 18 במרס 2025.	"מועד פרסום הדוח"
כהגדרתם בסעיף 31א לחוק הפיקוח.	"נכסי החסכון לטווח ארוך"
סוכנויות פלתורס ביטוח בע"מ.	"פלתורס"
דמי הביטוח ותשלומים אחרים שעל המבוטח לשלם למבטח בהתאם לתנאי הפוליסה, לרבות דמים.	"פרמיה"
פרמיה המתייחסת לשנת הדוח.	"פרמיה שהורווחה"
תכנית ביטוח שאושרה לפי חוק קופות גמל לתגמולים, לפיצויים או לקצבה.	"קופת ביטוח"
קרן או תכנית ביטוח שניתן לגביהן אישור קופת גמל לפי הוראות סעיף 13 לחוק קופות גמל, לרבות כקופת גמל לתגמולים, לפיצויים, לקצבה, להשקעה או כקרן השתלמות.	"קופת גמל"
קופת גמל המיועדת לתשלום קצבה.	"קופת גמל לקצבה"
קופת גמל לקצבה שאיננה זכאית להשקיע באג"ח מיועדות.	"קרן כללית"
קופת גמל המאפשרת לעמית לצבור כספים לצורכי השתלמות והכספים ניתנים למשיכה בחלוף 6 שנות חברות בפטור מתשלום מס רווחי הון עד לתקרת ההפקדה הקבועה בחוק. מוצר זה נחשב הן כמוצר פנסיוני והן כמוצר פיננסי.	"קרן השתלמות"
קרן פנסיה ותיקה, קרן פנסיה חדשה כללית וקרן פנסיה חדשה מקיפה.	"קרן פנסיה"
קופת גמל לקצבה שאינה קופת ביטוח שאושרה לראשונה לפני יום 1 בינואר 1995.	"קרן פנסיה ותיקה"
קופת גמל לקצבה שאינה קופת ביטוח ושאינה קופת גמל מרכזית לקצבה, שאושרה לראשונה אחרי יום 1 בינואר 1995 (כאשר לעניין "קרן חדשה כללית" - לא נקבע לגביה כי היא זכאית לרכוש אג"ח מיועדות מסוג "ערד"; ולעניין "קרן חדשה מקיפה" - נקבע לגביה כי היא זכאית לרכוש אג"ח מיועדות מסוג "ערד").	"קרן פנסיה חדשה"
שגיא יוגב סוכנויות ביטוח (1998) בע"מ.	"שגיא יוגב"
שחם אורלן סוכנות לביטוח בע"מ.	"שחם אורלן"
יום 31 בדצמבר 2024	"תאריך המאזן" או "מועד הדוח"
פוליסות ביטוח חיים המשוקות החל מ-1.1.2004.	"תכניות חדשות"

חלק א' – פעילות הקבוצה ותיאור התפתחות עסקיה

2. פעילות הקבוצה ותיאור התפתחות עסקיה

2.1 תיאור החברה

החברה התאגדה בחודש מאי 1934. הקבוצה פועלת בתחומי הביטוח, הפנסיה והגמל. פעילות הביטוח של הקבוצה מתבצעת באמצעות החברה, ופעילות הפנסיה והגמל של הקבוצה מתבצעת באמצעות מגדל מקפת (חברה בת של החברה).

בנוסף, הקבוצה מחזיקה בסוכנויות ביטוח ועיקר ההחזקה כאמור הינה באמצעות מגדל סוכנויות, חברה בת של החברה.

2.2 מבנה השליטה בחברה

בעלת השליטה בחברה הינה מגדל אחזקות, שהינה חברה ציבורית שמנייתה נסחרת בבורסה לניירות ערך בתל-אביב. סמוך למועד פרסום דוח זה, בעל השליטה הסופי בחברה הינו מר שלמה אליהו, אשר מחזיק יחד עם גב' חיה אליהו בכ-54.71% מהון המניות המונפק והנפרע של מגדל אחזקות, באמצעות אליהו הנפקות בע"מ ("אליהו הנפקות").

במהלך הרבעון השלישי, ביום 15 בספטמבר 2024, מכרה אליהו הנפקות 35,613,185 מניות של מגדל אחזקות לגוף מוסדי במחיר של 4.577 ש"ח למניה. לפרטים נוספים ראה דיווחים מיידיים של מגדל אחזקות מיום 15 בספטמבר 2024 (מס' אסמכתא 2024-01-603443) ומיום 17 ביולי 2024 (מס' אסמכתא 2024-01-075427), הכלולים בדוח זה על דרך ההפניה.

במהלך הרבעון המדווח, ביום 5 בדצמבר 2024 (בסעיף זה: "מועד ההשלמה"), מכרה חברת גן העיר (חברה בבעלות בעל השליטה במגדל אחזקות, באמצעות החזיק בעל השליטה במהלך תקופת הדוח, חלק מהחזקותיו במניות מגדל אחזקות) 64,801,080 מניות של מגדל אחזקות (אשר היוו את מלוא החזקות גן העיר במניות מגדל אחזקות באותו המועד) למספר גופים בעסקה מחוץ לבורסה במחיר של 6.7 ש"ח למניה (בסעיף זה: "הרוכשים"). כמו כן, הרוכשים קיבלו מאליהו הנפקות אופציות לרכישה של 64,801,080 מניות נוספות של מגדל אחזקות, (אשר היוו נכון למועד ההשלמה כ-6.15% מהון המניות המונפק והנפרע של מגדל אחזקות נכון למועד ההשלמה), אשר תהיינה ניתנות למימוש עד ליום 30 ביוני 2025, בתמורה ל-6.8 ש"ח למניה, בכפוף להתאמות מקובלות. לאחר תאריך הדיווח, בחודש פברואר 2025 מימשו הרוכשים חלק מהאופציות שהוענקו להם כאמור, ובהתאם נמכרו לרוכשים על ידי אליהו הנפקות 280,000 מניות נוספות של מגדל אחזקות במחיר של 6.8 ש"ח למניה.

לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי ודיווח מיידי משלים לו, שפרסמה מגדל אחזקות ביום 5 בדצמבר 2024 (מס' אסמכתאות: 2024-01-622249 ו-2024-01-622505, בהתאמה), דיווח מיידי מתקן אודות שינויים באחזקות של בעל השליטה במגדל אחזקות מיום 9 בדצמבר 2024 (מס' אסמכתא: 2024-01-623008), וכן דיווח מיידי מיום 5 בפברואר 2025 (מס' אסמכתא: 2025-01-008896), הכלולים בדוח זה על דרך ההפניה.

החזקות אליהו הנפקות המפורטות לעיל הינן נכון למועד פרסום דוח זה קרי, לאחר השלמת המכירות המפורטות לעיל (בהנחת אי מימוש האופציות הנזכרות לעיל).

לפירוט נוסף אודות מבנה השליטה בחברה, ראה באור 1.1 בדוחות הכספיים, ותקנה 21א' בפרק פרטים נוספים של התאגיד.

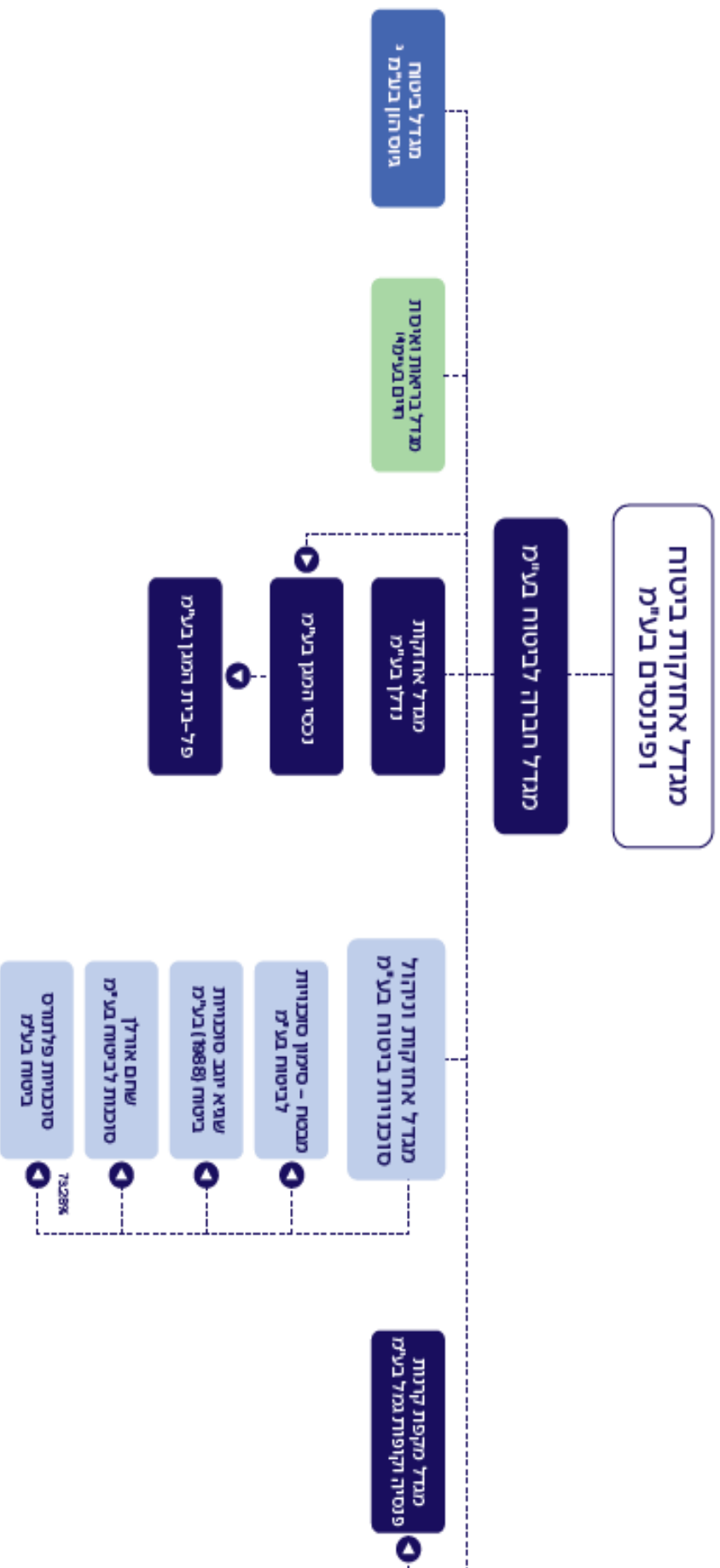
2.3 תרשים מבנה אחזקות של הקבוצה

להלן תרשים מבנה האחזקות של החברות והחברות הכלולות לתאריך הדוח, סמוך ליום פרסום הדוח¹.

¹ לרשימה מלאה של החברות הבנות והחברות הכלולות לתאריך הדוח, ראה תקנה 11 בחלק פרטים נוספים על התאגיד.

תרשים אחזקות הקבוצה

נכון ליום 18 במרס 2025

הערות

1. מבנה האחזקות בקבוצה כולל את החברות הפעילות העיקריות בקבוצה לפריטום נוספים אחת אחזקות בסוכנות בסוכנות קשורות, וההגם תקונה זו בחלק פריטום נוספים על המפורסד.
2. החברות הממוזגות היון באחזקה של 100% אלא אם צוין אחרת.
3. עיקר פעילותן של החברה הלוניום הן משעי עבדו מגדל ביטוח.
4. מתוך למעוד הדות, מחלקת משיעוריעני שמכובעו במדת הקבוצה, מגדל אחזקות והחברה התקשרו בהסכם לרכישת מיתג מדל ביאות כך שבכפוף להקנימות ותנאים המשתלים על-פי ההסכם ואסדו, מלוא הון המשתת המופקו ותפוע של מגדל ביאות יחדן על-ידי החברה בתחוף החל מימס 2024, לפידורטראח ביאר ל לידרותו הכספיים.

2.4 התפתחויות עיקריות מהותיות בקבוצה במהלך שנת 2024 ועד למועד פרסום הדוח

2.4.1 השפעת הסביבה הכלכלית ותנודתיות בעקום הריבית

תוצאות פעילות הקבוצה מושפעות במידה ניכרת משוקי ההון, ובין היתר משיעורי הריבית, אשר להם השלכה על התשואות הגלומות בנכסים הפיננסיים המנוהלים על ידי הקבוצה וכן על הכנסות הקבוצה ממרווח פיננסי ודמי ניהול משתנים בפוליסות תלויות תשואה ("תיק משתף ברווחים"). לחברה חשיפה לעלייה בשיעור האינפלציה, כיוון שמרבית ההתחייבויות הביטוחיות בפוליסות שאינן תלויות תשואה הינן צמודות מדד. כמו כן, כיוון שגביית דמי הניהול המשתנים בתיק המשתתף ברווחים תלויה בתשואה הריאלית שהושגה, עלולה עלייה בשיעור האינפלציה לגרום לפגיעה בהכנסות החברה מדמי ניהול.

בתקופה המדווחת על רקע המשך עליית האינפלציה והצפי להתמתנות הורדות הריבית העתידיות חלה עלייה בתשואה לפדיון של האג"ח הממשלתי אשר הובילה לעלייה של עקום הריבית. בשערי המניות בארץ ובחול נרשמו עליות שערים.

ברבעון המדווח, על רקע הפחתות ריבית בעולם בשל התמתנות האינפלציה, נרשמה ירידה בתשואה לפדיון של האג"ח הממשלתי והקונצרני, במקביל לירידה של עקום הריבית. בשערי המניות בארץ ובחול, נרשמו עליות שערים. התנודתיות בשווקים הפיננסיים לרבות בשערי החליפין, נותרה גבוהה, אולם חלה ירידה בפרמיית הסיכון של המדינה.

לפירוט נוסף, ראה סעיף 3 בדוח הדירקטוריון.

לפירוט לעניין רגישות החברה לסיכונים שוק - שינוי שיעור ריבית ואינפלציה ראה באור 1.37 ב.1 (א) בדוחות הכספיים.

יובהר כי מבחני הרגישות מבוססים על התקינה החשבונאית הנוכחית (IFRS4), ולא בהכרח משקפים את הרגישות הצפויה של החברה תחת התקן החדש (IFRS17).

לעניין התפתחויות בסביבה הכלכלית לאחר תאריך המאזן, ראה סעיף 4.1 בדוח הדירקטוריון של החברה ובאור 1 לדוחות הכספיים.

2.4.2 השפעת הנחות אקטואריות שונות בתחומי הפעילות השונים של החברה

בביטוח חיים, בעקבות עליית עקום הריבית בקיזוז הירידה במרווחים באגרות החוב הצמודות, גדלה התשואה הצפויה בתיק הנכסים הקיים והצפוי. כתוצאה מכך, עודכנו ההנחות בדבר שיעורי ריבית ההיוון המשמשים לחישוב ההפרשות לגמלה², לרבות השינוי בפקטור היוון K^3 , וכנגזרת הביאו לקיטון בעתודות ביטוח החיים ולגידול ברווח הכולל בתקופה המדווחת. ברבעון המדווח בעקבות ירידת עקום הריבית נרשם גידול בעתודות ביטוח החיים וקיטון ברווח הכולל.

יצוין כי ביום 31 במרס 2024 הגיעה החברה לתקרת ערך ה-K עבור פוליסות משתתפות ברווחים ולא היה בו שינוי מאז 31 במרס 2024. בנוסף, חלק מעליית הריבית חסרת הסיכון בתקופה המדווחת, לא באה לידי ביטוי בקיטון ההתחייבות הביטוחיות בשל מגבלת ריבית רגולטורית מקסימלית ועל כן, ירידת הריבית עד לשיעור הריבית הרגולטורית לא תביא לגידול בהתחייבויות הביטוחיות.

לעניין עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים, בעקבות תיקון להוראות החוזר המאוחד, והשפעתו על החברה, ראה סעיף 2.4.11 להלן.

בנוסף, במחצית הראשונה של שנת 2024 עודכנה החברה את ההנחות האקטואריות של מועדי הפרישה הצפויים ובהתאם לכך גם הותאמו שיעורי מימוש הגמלה. עדכון ההנחות בוצע בעקבות התבגרות התיק והצטברות מידע וניסיון לגילאים מאוחרים יותר מגיל הפרישה הסטטורי. בהתאם לכך, קטנו

² לרבות השפעת השינוי על העתודה ועדכון שיעורי הביטולים בגין תכנית "מגדל בטוח". לפרוט, ראה באור 9 בדוחות הכספיים.

³ ההפרשה לעתודה המשלמה לגמלאות מבוצעת באופן הדרגתי על ידי שימוש בפקטור ההיוון K. לפרוט, ראה באור 9 בדוחות הכספיים.

ההתחייבויות הביטוחיות לגמלאות ובמקביל נרשם גידול ברווח הכולל בסך של כ-731 מיליון ש"ח לפני מס.

לפירוט ראה סעיף 3.4 בדוח הדירקטוריון של החברה ובאור 5.ב.3.37 לדוחות הכספיים.

בביטוח בריאות עדכנה החברה את אומדן ריבית ההיוון בהתחייבויות הביטוחיות של הוצאות רפואיות ומחלות קשות. השפעת עדכון האומדן הביא להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות ולגידול ברווח הכולל בתקופה המדווחת.

בביטוח כללי, העלייה של עקום הריבית והשפעת עדכון הייחוס של חלק מעודף השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים מעבר לערכם בספרים, הביאו לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות בשייר ולגידול ברווח הכולל בתקופה המדווחת. ברבעון המדווח בעקבות ירידת עקום הריבית נרשם גידול בעתודות וקיטון ברווח הכולל.

לפירוט ראה סעיף 3.8 בדוח הדירקטוריון של החברה ובאור 8.ג.3.37 לדוחות הכספיים.

2.4.3 יישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2

על החברה חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי 2, וזאת בהתאם להוראות יישום שפורסמו במסגרת חוזר הסולבנסי. בדוח הדירקטוריון של החברה מובאים נתונים מתוך דוח יחס כושר הפירעון של החברה ליום 30 ביוני 2024. הדוח חושב ונערך בהתאם להוראות הממונה בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2 ואושר על ידי דירקטוריון החברה. לפרטים ראה סעיף 4.2 בדוח הדירקטוריון של החברה ובאור 14 בדוחות הכספיים.

2.4.4 עדכון מדיניות ההון וקביעת סף ההון לחלוקת דיבידנד על ידי החברה

ביום 29 בינואר 2025, דירקטוריון החברה שב ובחן את מדיניות ההון של החברה וקבע סף הון לחלוקת דיבידנד. לפירוט ראה סעיף 4.2 בדוח הדירקטוריון של החברה וכן דוח מיידי של מגדל אחזקות מיום 30 בינואר 2025 (מס' אסמכתא: 2025-01-007705), הכלול בדוח זה על דרך ההפניה.

2.4.5 השפעת המלחמה על הקבוצה

מדינת ישראל מצויה בעיצומה של מלחמה מתמשכת. לאחרונה פחתה עצימות הלחימה בגזרה הצפונית בעקבות חתימה על הסכם הפסקת אש במהלך חודש נובמבר 2024.

במהלך שנת 2024, גרמה אי-הוודאות הגיאופוליטית המתמשכת להורדות דירוג האשראי של ישראל, אולם על רקע הפסקת האש והירידה בעצימות הלחימה, פרמיית הסיכון, כפי שבאה לידי ביטוי במרווח ה-CDS, ירדה באופן משמעותי במהלך הרבעון המדווח. יצוין כי הקבוצה חשופה מתוקף פעילותה לתנודתיות בשווקים הפיננסיים, להאטה בפעילות במשק הישראלי ולסיכונים אחרים הנובעים מהמלחמה.

נכון לתאריך המאזן, למלחמה לא הייתה השפעה מהותית על הקבוצה, לרבות על ההמשכיות העסקית של הקבוצה, הנזילות, מצבה הפיננסי ומקורות המימון, יחס כושר הפרעון שלה, נכסיה המנוהלים, התחייבויות הביטוחיות וכן על תוצאותיה החיתומיות.

על אף האמור, החברה מדגישה כי בשלב זה עדיין קיים חוסר וודאות משמעותי בקשר לאופן המשך התפתחות המלחמה, להיקפה ולמשך זמנה (אשר יגזרו בין היתר, מהימשכות הסכמי הפסקת האש). לפיכך, לא ניתן להעריך כעת את היקף ההשפעה המלא של המלחמה על הקבוצה ועל תוצאותיה.

להתפתחויות בסביבה הכלכלית לאחר תאריך המאזן, ראה סעיף 4.1 בדוח הדירקטוריון של החברה.

להשפעת המלחמה על יחס כושר הפירעון של החברה ליום 30 ביוני 2024, ראה סעיף 4.2 בדוח הדירקטוריון של החברה.

לניתוח התוצאות הכספיות של הקבוצה בתקופה המדווחת וברבעון המדווח, בהתאמה, ראה סעיף 3 בדוח הדירקטוריון של החברה לרבות השפעות המלחמה בתקופות המקבילות אשתקד.

האמור לעיל מתבסס על המידע שיש בידי החברה למועד פרסום דוח זה. בנוסף יובהר, כי תוצאות הקבוצה מושפעות בחלקן הגדול מאירועים אקסוגניים לקבוצה ובהם תנודתיות בשוק ההון ושינויים בעקום הריבית. לפיכך, תנודתיות חדה בשווקים הפיננסיים ובעקום הריבית כתוצאה מהמלחמה או בשל אירועים אחרים עשויה להביא לקיטון או גידול משמעותיים בנתונים המפורטים לעיל. ההערכות בדבר ההשלכות המפורטות לעיל על פעילות הקבוצה, לרבות ההשלכות האפשריות של המלחמה, התפתחותה והמצב הביטחוני, לאחר תאריך המאזן, על הפעילות הכלכלית ובאופן כללי, אינן ודאיות והתממשותן או היקף התממשותן אינן בשליטת חברות הקבוצה והינן בגדר "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בחוק ניירות ערך. הערכות אלה מבוססות, בין היתר, על המידע שיש בידי החברה וחברות הקבוצה בנושא זה, על תרחישים אפשריים שבחנו החברה וחברות הקבוצה, על פי שיקול דעתן, לרבות בנוגע להנחיות הגורמים הרגולטוריים ולהתנהלות בענפים השונים בהם פועלת הקבוצה. הערכות ותרחישים אלה עשויים שלא להתממש, כולם או חלקם, או להתממש באופן שונה, לרבות באופן שונה מהותי, מכפי שנצפה.

2.4.6 מיסוי

בהתאם לצו שר האוצר, ביום 1 בינואר 2025 עלו שיעור המע"מ על עסקאות ועל יבוא טובין ושיעור מס הרווח ומס השכר על מוסדות פיננסים מ-17% ל-18%. לפרטים נוספים לרבות השפעת העלאת שיעור מס הרווח על הקבוצה, ראה באור 21 בדוחות הכספיים.

2.4.7 הנפקת סדרות אגרות חוב (סדרה יג' ו-יד')

בחודש יוני 2024 גייסה מגדל גיוס הון סך של כ-421 מיליון ש"ח במסגרת הנפקה לציבור של שתי סדרות חדשות של אגרות חוב (סדרה יג' ו-יד') (בפסקה זו: "אגרות החוב"). על פי דוח הצעת מדף של מגדל גיוס הון מיום 4 ביוני 2024 ("דוח הצעת המדף") שפורסם על פי תשקיף מדף של מגדל גיוס הון הנושא את התאריך 29 ביולי 2022 ("תשקיף המדף"). שיעור הריבית השנתית אשר נושאות אגרות החוב הינו 6.07%. בהתאם לתנאים שפורטו בתשקיף המדף ובדוח הצעת המדף - סכום הגיוס הופקד בחברה, לשימושה על פי שיקוליה ובאחריותה, והחברה מחויבת כלפי הנאמן לאגרות החוב למלא אחר תנאי התשלום של אגרות החוב. כמו כן, אגרות החוב שהונפקו הוכרו על ידי הממונה כמכשיר הון רובד 2 בידי החברה בכפוף למגבלות הקבועות בהוראות הממונה, הכל כמפורט בתשקיף המדף ובדוח הצעת המדף. לפירוט נוסף, ראה דוחות מיידים של מגדל אחזקות מיום 4 ביוני 2024 (מס' אסמכתא: 2024-01-056866) ומיום 6 ביוני 2024 (מס' אסמכתא: 2024-01-057784), הכלולים בדוח זה על דרך ההפניה, וכן באור 24.ה בדוחות הכספיים.

2.4.8 פדיון מוקדם מלא של אגרות החוב (סדרה ה') של מגדל גיוס הון ביוזמת מגדל גיוס הון

ביום 30 ביוני 2024, בוצע פדיון יזום מוקדם ומלא של אגרות החוב (סדרה ה') שבמחזור של מגדל גיוס הון, בסך של כ-417 מיליון ש"ח, בהתאם לתנאי אגרות החוב. עם ביצוע הפדיון המוקדם של אגרות החוב כאמור, נמחקו אגרות החוב האמורות מהמסחר בבורסה, והסתיימו מלוא התחייבויותיה של מגדל גיוס הון כלפי מחזיקי אותן אגרות חוב. לפירוט ראה באור 24.ה לדוחות הכספיים.

2.4.9 הארכת תוקף תשקיף המדף של מגדל גיוס הון

ביום 21 ביולי 2024 קיבלה מגדל גיוס הון את היתר רשות ניירות ערך להארכת תוקף תשקיף המדף שלה (כהגדרתו בסעיף 2.4.7 0 לעיל), עד ליום 28 ביולי 2025.

2.4.10 החלפת אגרות חוב (סדרה ו') באגרות חוב (סדרה יג' וסדרה יד')

ביום 15 בדצמבר 2024 הוחלפו 515,992,604 אגרות חוב (סדרה ו') בדרך של הצעת רכש חליפין חלקית, כנגד הקצאת 242,258,528 אגרות חוב (סדרה יג') ו-242,258,528 אגרות חוב (סדרה יד') על דרך הרחבת אגרות חוב (סדרה יג' וסדרה יד').

לפירוט, ראה דוחות מיידים של מגדל אחזקות מימים 12 בדצמבר 2024 (מס' אסמכתא: 2024-01-623818) ו-15 בדצמבר 2024 (מס' אסמכתא: 2024-01-624467), הכלולים בדוח זה על דרך ההפניה.

2.4.11 תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים

ביום 24 ביולי 2024 פרסם הממונה חוזר לתיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ובקרנות הפנסיה ("החוזר"). הוראות החוזר כוללות עדכון של הנחות ברירות המחדל בעניין מערך ההנחות הדמוגרפי, אשר משמשות לחישוב ההתחייבויות והמקדמים בפוליסות ביטוח חיים ובקרנות הפנסיה. תוקף החוזר הוא מיום פרסומו וצוין כי האסדרה תיבחן על ידי רשות שוק ההון בתום חמש שנים ממועד תחולתה. בחודש נובמבר 2024 פרסם תיקון נוסף לחוזר לעניין חישוב התחייבויות ומקדמים אקטואריים בקרנות הפנסיה (לפירוט לגבי תיקון נוסף זה ראה להלן סעיף 6.4.6).

כפועל יוצא מכך, הגדילה החברה במחצית הראשונה של שנת 2024 את ההפרשה לעתודה משלימה לגמלאות והקטינה את הרווח הכולל בסך של כ-458 מיליון ש"ח לפני מס. לפירוט נוסף ראה באור 5.ב.3.ב.37 לדוחות הכספיים.

לפירוט בנוגע להשפעה הצפויה של הוראות החוזר על יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה ראה סעיף 4.2 בדוח הדירקטוריון של החברה.

2.4.12 דירוג לאגרות החוב שהונפקו ודירוג החברה

ביום 20 בנובמבר 2024, קיבלה החברה, דוח מעקב דירוג מאת מידרוג. מידרוג הותירה על כנו דירוג Aa2.il לאיתנות הפיננסית (IFS) של החברה וכן הותירה על כנו דירוג של A1.il (hyb) לכתבי ההתחייבות הנדחים (הון רובד 2), שהונפקו על ידי מגדל גיוס הון. אופק הדירוג יציב. לפרטים נוספים ראה דוח מידי של מגדל אחזקות מיום 20 בנובמבר 2024 (מס' אסמכתא: 2024-01-617392), הכלול בדוח זה על דרך ההפניה ובאור 24ה. לדוחות הכספיים.

בקשר עם האמור בסעיף 2.4.10 לעיל, ביום 5 בדצמבר 2024, קיבלה החברה, דירוג של A1.il (hyb) לכתבי ההתחייבות נדחים (סדרה יג' וסדרה יד') בדרך של הרחבת סדרה, באמצעות הצעת רכש חליפין לאגרות חוב (סדרה ו'), בסך של עד 600 מיליון ש"ח. לפרטים ראו דיווח מידי של מגדל אחזקות מיום 5 בדצמבר 2024 (מס' אסמכתא: 2024-01-622465), הכלול בדוח זה על דרך ההפניה.

2.4.13 יישום התכנית האסטרטגית של הקבוצה

בעניין עמידה ביעדי התכנית האסטרטגית של הקבוצה ראה סעיף 5 בדוח הדירקטוריון של החברה.

3 תחומי הפעילות של הקבוצה

תחומי הפעילות העיקריים של הקבוצה, המדווחים כמגזרים עסקיים בדוחותיה הכספיים המאוחדים של החברה, הינם (ראה בנוסף באור 3א. בדוחות הכספיים):

3.1 תחום ביטוח החיים והחסכון לטווח ארוך

תחום ביטוח החיים והחסכון לטווח ארוך כולל את הפעילות הביטוחית של הקבוצה בענפי ביטוחי החיים וכן את פעילות הקבוצה בניהול חסכון פרט, קרנות פנסיה וקופות גמל. הפעילות בתחום זה מתמקדת בעיקר בחסכון לתקופת הפרישה (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל, לרבות קרן השתלמות) ("החסכון") וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות ואובדן כושר עבודה ("הסיכון" או "הריסק"). תחום זה, הינו תחום הפעילות העיקרי בו עוסקת הקבוצה.

3.2 תחום ביטוח בריאות

תחום ביטוח הבריאות כולל את הכיסויים הביטוחיים הבאים: ביטוח הוצאות רפואיות (כגון ניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בארץ ובחו"ל, תרופות והשתלות), ביטוח מחלות קשות, ביטוח סיעודי, ביטוחי שיניים, ביטוחי נסיעות לחו"ל וביטוח תאונות אישיות בתקופת ביטוח העולה על שנה.

3.3 תחום ביטוח כללי

תחום הביטוח הכללי כולל את כל ענפי הביטוח שהקבוצה עוסקת בהם, שאינם נמנים עם תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח ותחום ביטוח הבריאות. תחום זה כולל את הכיסויים הביטוחיים העיקריים הבאים: ביטוח רכב חובה, ביטוח רכב רכוש, וענפי ביטוח כללי אחרים (הכוללים ביטוחי חבויות וביטוחי רכוש ואחרים).

3.4 פעילויות נוספות⁴

לחברה קיימות פעילויות אחרות, הכלולות בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה במסגרת "מגזרי פעילות אחרים" או ב"לא מיוחס למגזרי פעילות". פעילויות אלו כוללות החזקה בסוכנויות הביטוח ופעילות השקעה המבוצעת שלא כנגד העתודות הביטוחיות לסוגיהן, אלא כנגד ההון העצמי הנדרש לעסקי הביטוח ועודפי ההון של חברות הקבוצה.

4. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

בשנים 2024 ו-2023 ועד למועד פרסום הדוח לא בוצעו עסקאות מהותיות בהון החברה.

לפרטים אודות מכירת מניות החברה על-ידי מר שלמה אליהו, בעל השליטה במגדל אחזקות, בעסקה מחוץ לבורסה, וכן אופציה שהוענקה לרוכשים, לרכישת מניות נוספות של מגדל אחזקות ממר שלמה אליהו, ראה סעיף 2.2 לעיל.

5. חלוקת דיבידנדים

נכון למועד הדוח, יתרת העודפים (כמשמעותם בסעיף 302 לחוק החברות) הינה בסך של כ-8,224 מיליוני ש"ח. מובהר כי אין ביתרה האמורה לעיל כדי להוות אינדיקציה ליכולת ו/או כוונות החלוקה העתידית של החברה. לפירוט אודות מגבלות הדין והמגבלות הרגולטוריות החלות על החברה ועל הגופים המוסדיים בקבוצה בקשר עם חלוקת דיבידנד, ראה באור 14. בדוחות הכספיים.

⁴ פעילויות אלה מבוצעות בעיקר על-ידי מגדל בריאות. פעילויות אלו אינן בהיקפים מהותיים ביחס לחברה, ותוצאותיהן אינן מיוחסות למגזרי הפעילות. יצוין, כי כחלק משינוי מבני שמבוצע בחברות הקבוצה, מגדל אחזקות והחברה התקשרו בהסכם לרכישת מניות מגדל בריאות, כך שבכפוף להתקיימות התנאים המתלים על-פי ההסכם האמור, מלוא הון המניות המונפק והנפרע של מגדל בריאות יוחזק על-ידי החברה בתוקף החל מיום 31 בדצמבר 2024. נכון למועד פרסום הדוח, התנאים המתלים על-פי ההסכם התקיימו והעסקה הושלמה. לפרטים נוספים ראה באור 1.38 לדוחות הכספיים.

חלק ב' - תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה

תחום א' - ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך

6. מוצרים ושירותים

6.1 כללי

תחום ביטוח החיים והחסכון לטווח ארוך מאופיין בעיקר במוצרי חסכון לתקופת הפרישה ("החסכון"), מוצרי חסכון לפרט וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון מוות, נכות ואובדן כושר עבודה ("הסיכון" או "הריסק").

הקבוצה משווקת מגוון מוצרים בתחום ביטוח החיים והחסכון לטווח ארוך - ביטוח חיים, קרנות פנסיה וקופות גמל לסוגיהן וכן מוצרים לטווח בינוני או קצר כגון: פוליסות פרט בביטוח חיים, קופות גמל להשקעה וקרנות השתלמות. פעילות הקבוצה בתחום זה מתבצעת באמצעות החברה וחברת הבת שלה: מגדל מקפת, המנהלת את קרנות הפנסיה החדשות של הקבוצה ("מקפת אישית", "מקפת משלימה"), קרנות ההשתלמות, קופות גמל וכן את קרנות הפנסיה הוותיקה "יזמה". לפירוט המוצרים ראה סעיף 6.2 להלן.

תמהיל מוצרי תחום ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך מושפע מאסדרות רגולטוריות ענפיות במסגרת חוקים, תקנות, חוזרים והוראות ממונה שמטרתן הסדרת התחום, עידוד החסכון לטווח ארוך של ציבור החוסכים, קביעת כללים ומגבלות, באמצעות מתן תמריצים כגון הטבות מס לחסכון הפנסיוני ותנאי משיכתו, קביעת הוראות בדיני עבודה המחייבות מעסיקים לערוך ביטוח פנסיוני לעובדיהם, הנפקת אגרות חוב מיועדות (מנגנון שמוחלף בפנסיה, בהתאם להוראות חוק ההתייעלות הכלכלית, במנגנון הבטחת תשואה) ועוד, המהווים שיקול מרכזי בבחירת הלקוחות את מוצרי התחום.

נכון ליום 30 בספטמבר 2024, ועל בסיס התחייבויות ביטוחיות בביטוח חיים ונכסים מנהלים בקרנות הפנסיה החדשות ובקופות הגמל, הקבוצה ממוקמת ראשונה בתחום זה⁵. לפירוט נתחי שוק בתחום ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך ראה סעיף 7.3 להלן. כמו כן, לחלקה של הקבוצה בתחום החסכון לטווח ארוך כהגדרתו בחוק הפיקוח, ראה סעיף 16.1.1(א) להלן.

האסדרות הרגולטוריות שנכנסו לתוקפן בשנים האחרונות, לרבות בנושאים העוסקים בהפחתת דמי הניהול (בכלל זה ממקבלי קצבאות ומשאריהם בקרנות הפנסיה ובפוליסות ביטוח), התקשרות בהסכמי ברירת מחדל, אופן הקצאת אג"ח מיועדות והחלפת הקצאת האג"ח המיועדות לקרנות הפנסיה במנגנון הבטחת תשואה, וכן עדכון לוחות התמורה הביאו לשינויים מהותיים בתחום ביטוח החיים והחסכון לטווח ארוך, ובפרט ביחס לתמהיל המוצרים הכלולים בו. למגמות ושינויים מהותיים בתחום זה וכן לפרטים נוספים אודות אסדרות רגולטוריות האמורות ולהשלכותיהן על החברה, ראה סעיפים 6.3 ו-6.4 להלן.

6.2 המוצרים בתחום, מאפייניהם העיקריים וההבדלים העיקריים ביניהם

ביטוח חיים: המוצר כולל כיסוי של סיכון (ריסק) או חסכון טהור ו/או שילוב ביניהם המוצעים בהתאם לחוזה בין המבטח למבטח (פוליסות ביטוח). במסגרת ביטוח החיים, חברת הביטוח נוטלת על עצמה לשלם את תגמולי הביטוח בעת התממשות אירוע הסיכון, אף אם חלו שינויים אקסוגניים, לטובה או לרעה, לגבי פרמטרים אשר מעוגנים בתנאי הפוליסה, לרבות סיכון של עלייה בתוחלת החיים, במידה וסיכון זה נכלל במקדם ההמרה לקצבה הנקוב במסלול הקצבה הרלוונטי. במסגרת זו משווקות פוליסות ביטוחי מנהלים לשכירים ועצמאיים וגם פוליסות הכוללות ריסק ו/או חסכון שאינן פנסיוניות.

קרנות פנסיה: ככלל, המוצר כולל שילוב של כיסוי ביטוח הדדי לריסק וחסכון (קצבה, פנסיונית נכות ופנסיונית שארים), ואלו מעוגנים בתקנון הקרן.

קופות גמל: המוצר כולל חסכון, לטווח הארוך, הבינוני והקצר, בהתאם למוצר הרלוונטי. יצוין כי במסגרת מוצר קופת הגמל, נכללות קרנות ההשתלמות וקופות גמל להשקעה, אשר הינן מוצר חסכון לטווח קצר עד בינוני, ובצידן הטבות מס מסוימות.

הבדלים עיקריים בין מוצרי חסכון ארוך טווח - להלן יפורטו המאפיינים העיקריים המבדילים בין מוצרים המשווקים על ידי הקבוצה בתחום החסכון ארוך הטווח:

⁵ מבוסס על עיבוד דיווחי משרד האוצר, נכון ליום 30 בספטמבר 2024 שפורסמו באתר האינטרנט של משרד האוצר (דוחות ניהוליים, פנסיה-נט, גמל-נט).

קופת ביטוח ⁶	קרנות פנסיה	קופות גמל ⁷	
חוזת (פוליסת ביטוח)	תקנון	תקנון	סוג ההתקשרות
ניתנים לשינוי רק בהתאם לתנאי החוזת ובכפוף לדין.	ניתנים לשינוי מעת לעת באישור הממונה.	ניתנים לשינוי מעת לעת באישור הממונה.	שינוי תנאי ההתקשרות
ניתן למשוך כספים שהופקדו עד לשנת 2008, ויועדו לחסכון באפיק ההוני, כסכום הוני. החל משנת 2008 לא ניתן להפקיד כספים לאפיק ההוני; כספים שהופקדו לאחר שנת 2008 ניתן למשוך החל מגיל פרישה, כקצבה בלבד.	קצבה החל מגיל פרישה. ניתן לבצע היוון קצבה (משיכה חד פעמית) של הכספים שנצברו מעבר לסכום המיועד לתשלומי קצבה מזערית.	ניתן למשוך כספים שהופקדו עד לשנת 2008, כסכום הוני. ניתן למשוך כספים שהופקדו לאחר שנת 2008, כקצבה באמצעות העברה לקופה לקצבה (קרן פנסיה/ קופת ביטוח).	יעוד החסכון הנצבר⁸
במסגרת ביטוח חיים ניתן לרכוש כיסוי למקרה מוות, נכות/אובדן כושר עבודה וביטוח לאריכות ימים, אשר ניתן להתאימם לצרכי המבוטח, הכל בהתאם לתנאי הפוליסה.	במסגרת קרנות הפנסיה קיים, במרבית המקרים, כיסוי לשארים למקרה פטירה וכיסוי לאובדן כושר עבודה, וניתן להתאים את הכיסויים לצרכי המבוטח בהתאם להוראת התקנון.	כיסויים ביטוחיים אם קיימים מוגדרים בתקנון של כל קופה. חברה מנהלת של קופת גמל רשאית לרכוש פוליסה קבוצתית לביטוח מפני מקרה מוות ואובדן כושר עבודה. בנוסף, חברה מנהלת של קופת גמל רשאית לשווק לעמיתיה כיסויים ביטוחיים באמצעות פוליסות פרט לסיכוני מוות, לסיכוני נכות ולשחרור מתשלום. נכון למועד זה, הקבוצה אינה משווקת כיסויים ביטוחיים כאמור.	כיסוי ביטוחי לסיכון
לא קיים ביטוח הדדי. ההתקשרות בין המבטח למבוטח הינה באמצעות חוזת.	קרן ביטוח הדדי בין העמיתים / הפנסיונרים החברים בקרן. הנחות אקטואריות, המהוות בסיס לזכויות העמיתים / פנסיונרים, נבחנות מעת לעת בהתאם למצב בפועל. אם חל בהן שינוי, לטובה או לרעה, זכויות העמיתים / הפנסיונרים מושפעות משינויים אלה, והם נושאים בעודף או בגירעון אקטוארי של הקרן בהתאם לתקנונה.	לא קיים ביטוח הדדי.	ביטוח הדדי

⁶ תכנית ביטוח שאושרה כקופת גמל (למניעת ספק, לא כולל תכנית פרט שאיננה מאושרת כקופת גמל).

⁷ קופת גמל בהקשר זה הינה קופת גמל לחסכון (אשר הכספים המופקדים בה החל משנת 2008 מיועדים לקצבה) או קופת גמל לתגמולים (אשר הכספים שהופקדו בה עד לשנת 2008 ניתן למשוך כסכום הוני). יודגש כי כאמור לעיל, בטבלה זו נדונים ההבדלים העיקריים בין מוצרי חסכון ארוך טווח המשוקים על ידי הקבוצה, ולפיכך אין בטבלה התייחסות למוצרי קרנות ההשתלמות וקופות הגמל להשקעה.

⁸ מובהר כי ישנם כללים המאפשרים משיכה הניתנת כגון כספי פיצויים והיוון חלקי/מלא של כספי הקצבאות.

קופות גמל ⁷	קרנות פנסיה	קופת ביטוח ⁶	
לא קיים מקדם קיצבה.	מקדם קצבה לא מובטח ומושפע ממשתנים דמוגרפיים ופיננסיים, כפי שנקבע בתקנון כל קרן.	<p>בפוליסות ששווקו עד לתום שנת 2012, המבוטחים בתכנית קצבה נהנים, בחלק ממסלולי הקצבה, ממקדם קצבה מובטח מפני שינויים בתוחלת החיים, בהתאם לתנאי הפוליסה. החל מחודש ינואר 2013, פוליסות הכוללות מקדם קצבה מובטח משווקות למצטרפים החל מגיל 60 בלבד. למצטרפים מתחת לגיל 60 מוצעות פוליסות ביטוח חיים משולבות, חסכון ללא מקדמי קצבה מובטחים, ומקדם הקצבה בהן יקבע במועד הפרישה.</p> <p>בחודש ינואר 2023 החלה החברה לעשות שימוש במקדם המרה חדש לקצבה לאור רגולציה חדשה בתחום.</p>	מקדם קיצבה
גמישות מלאה בבחירת המוטבים, למעט ביחס לכספי הפיצויים, המשולמים לשארים, כמשמעותם בחוק פיצויי פיטורים.	זהות השארים קבועה בתקנון, ובהיעדר שארים קיימת גמישות בבחירת המוטבים.	גמישות מלאה בבחירת המוטבים, למעט ביחס לכספי הפיצויים המשולמים לשארים, כהגדרתם בחוק פיצויי פיטורים.	זהות הנהנה

קופות גמל ⁷	קרנות פנסיה	קופת ביטוח ⁶	הנפקת אג"ח מיועדות ומנגנון הבטחת תשואה
<p>לקופות הגמל בניהול הקבוצה לא מונפקות אג"ח מיועדות¹⁴ ולא חל "מנגנון הבטחת התשואה".</p>	<p>החל משנת 2004, קרנות פנסיה חדשות מקיפות וקרנות פנסיה ותיקות (סגורות לעמיתים חדשים)¹¹ - זכאיות להשקיע 30% מסך נכסיהן באג"ח מיועדות¹².</p> <p>החל מחודש יולי 2017, ההשקעה האמורה מתחלקת באופן הבא: 60% מנכסי מקבלי הקצבה מושקעים באג"ח המיועדות, ויתרת אגרות החוב המיועדות מוחזקות בנכסי העמיתים הפעילים והמוקפאים¹³.</p> <p>בחודש אוקטובר 2022 נכנס לתוקף "מנגנון הבטחת התשואה" אשר מחליף, באופן הדרגתי, את מנגנון הנפקת האג"ח המיועדות.</p>	<p>ביחס לפוליסות שנמכרו עד שנת 1990 - לחברות הביטוח מונפקות אגרות חוב ממשלתיות מיועדות המבטיחות הצמדה למדד בתוספת ריבית ("אג"ח חץ").</p> <p>בהתאם, מרבית תכניות ביטוח החיים שנמכרו עד אותו מועד הן תכניות מבטיחות תשואה (צמודות למדד בתוספת ריבית), כאשר חברת הביטוח משקיעה את מרבית העתודות באג"ח חץ ואת יתרת העתודות בהשקעות חופשיות בהתאם למגבלות הקבועות בהסדרים התחיקתיים. תכניות אלה נקראות "מבטיחות תשואה" או "לא משתתף"⁹.</p> <p>בפוליסות אלה לא הוגדרו דמי ניהול מהצבירה וחברת הביטוח נהנית מהפער שנוצר בין התחייבויותיה כלפי המבוטחים כפי שנקבעו בפוליסות הביטוח ובין הרווחים מהשקעותיה (הן מההשקעות החופשיות והן בהשקעות באג"ח חץ ("המרווח" ו/או "המרווח הפיננסי").</p> <p>ביחס לפוליסות שנמכרו במהלך שנת 1991 ואילך - תכניות הביטוח המוצעות, אינן מבטיחות תשואה למבוטח וכן צומצמה בגין הנפקת אג"ח חץ לחברת הביטוח, אשר בשנת 1992 הופסקה לחלוטין¹⁰.</p> <p>כספי החסכון מושקעים בהשקעות חופשיות (למעט הכספים המושקעים באג"ח חץ בפוליסות ששווקו בשנת 1991), ויתרת החסכון המצטבר תלויה בתוצאות שמניבות ההשקעות של המבטח ("תכנית משתתף" או "משתתפות ברווחים" או "תכניות תלויות תשואה" או "ביטוח תלוי תשואה").</p>	

⁹ הקבוצה פדתה במהלך השנים, בהתאם לאישור משרד האוצר, חלק מאג"ח המיועדות במטרה להשיג תשואות עודפות, והעתודות הושקעו בהשקעות חופשיות. הקבוצה איננה יכולה לרכוש מחדש אג"ח מיועדות בגין חלק מהנכסים שנפדו על ידה בהתאם למנגנון ההתחשבנות שנקבע מול משרד האוצר, כך שאחזקת אגרות חוב מיועדות תפחת על פני תקופת חיי הפוליסות מבטיחות התשואה עד שיעור של 50% מסך הנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות בגין פוליסות מבטיחות תשואה, וכתוצאה מכך החשיפה של הקבוצה במסגרת ההשקעות החופשיות גדלה. להשפעה של ירידת הריבית על העתודות, ראה באור 37. ב.3. ב. (5) בדוחות הכספיים.

¹¹ לקרנות הפנסיה הוותיקות ניתנים סבסוד ממשלתי נוסף בגין הפחתת שיעור האג"ח המיועדות ותנאיהן, וכן כרית ביטחון בגין שינויים אפשריים בעקום הריבית.

¹² בקרנות הפנסיה החדשות ובקרן וותיקה, שיעור הריבית האפקטיבית המובטחת באג"ח המיועדות הינה כיום 4.86% (בנוסף להפרשי הצמדה) (יוער, כי בקרן הוותיקה קיימות סדרות אג"ח מיועדות שהונפקו בעבר בשיעור ריבית אפקטיבית של 5.57%). החל מחודש אוקטובר 2022 שיעור הריבית האפקטיבית המובטחת במנגנון "הבטחת תשואה" הינו 5.15% (בנוסף להפרשי הצמדה).

¹³ נכון למועד הדוח, כ-26% מנכסי העמיתים הפעילים והמוקפאים מושקעים באג"ח מיועדות ו/או תחת מנגנון הבטחת התשואה.

¹⁴ למעט הסדרים מיוחדים במספר קופות ספציפיות (אשר אינן בניהול הקבוצה).

6.3 מבנה הרווחיות בתחום

בביטוח חיים - הרווחיות המדווחת על ידי החברה בדוחותיה הכספיים, מושפעת, בין היתר, מכללי חשבונאות לעניין הכרה בהכנסות, דחיית הוצאות ושיטת שיערוך נכסים, וכן מהתפתחות הפרשות האקטואריות כתוצאה מדרישות רגולטוריות ומשינויים בהנחות האקטואריות הנובעים, בין היתר, כתוצאה משינויים דמוגרפיים המשפיעים על אריכות חיים, תמותה, תחלואה, שיעורי מימוש גמלה, שינויים בסביבת הריבית ועוד.

הרווחיות הבסיסית בביטוח חיים מושפעת מהמקורות העיקריים הבאים:
רווח ביטוחי: פער בין הפרמיה הנגבית עבור כיסוי הסיכון לבין עלות הסיכון (כפי שהיא באה לידי ביטוי בתשלומי תביעות, הוצאות בגין סילוק התביעות, לרבות תביעות תלויות ועתודות בגינן, וכן תשלומי גמלה או העברות הסיכון לביטוח משנה).

מרווח פיננסי ודמי ניהול: בפוליסות מבטיחות תשואה - המרווח בין התשואה המושגת בפועל לבין זו המובטחת למבוטח (ככל וישנו פער חיובי). בפוליסות משתתפות ברווחים - דמי ניהול מפרמיה ודמי ניהול מצבירה מפוליסות הכוללות חסכון, לרבות דמי ניהול קבועים ומשתנים (כשיעור מתשואה ריאלית מצטברת וחיובית בלבד מפוליסות תלויות תשואה ששווקו עד סוף שנת 2003).
הוצאות (הוצאות שיווק ותפעול):

רווחיות החברה ממכירת פוליסות ביטוח חיים מבוססת בעיקרה על התוצאה המצרפית של המרכיבים המתוארים לעיל לאורך חיי הפוליסה. לפיכך, למידת השימור של הפוליסות ("**שימור התיק**") חשיבות רבה לרמת הרווחיות של החברה לאורך זמן.

להכנסות/ הפסדים מההשקעות העומדות כנגד עתודות הביטוח השפעה מהותית על רווחי חברות הביטוח, זאת נוכח ההיקפים הגדולים של הנכסים והעתודות של חברות הביטוח המושקעים בשוק ההון.

כמו כן, לשינויים בשוק ההון, בתשואות הגלומות ובהשקעות האחרות במשק, השפעה מהותית על רווחיות הקבוצה, לאור השפעתם על גובה דמי הניהול מצבירה ועל גובה המרווח הפיננסי הנזכר לעיל.

קרנות פנסיה - מקור ההכנסות של החברה המנהלת בקבוצה הינו דמי הניהול שהיא גובה (מדמי הגמולים ומן הצבירה), והרווחיות הינה הפער שבין דמי הניהול לבין הוצאות התפעול והשיווק בפועל. הביטוח הינו ביטוח הדדי ובסיכוני התביעות נושאים העמיתים ולא החברה המנהלת.

קופות גמל - מקור ההכנסות של החברה המנהלת הינו דמי הניהול שהיא גובה מהצבירה, והרווחיות הינה הפער שבין דמי הניהול לבין הוצאות התפעול והשיווק בפועל.

בקרנות הפנסיה וקופות הגמל, כל התשואה מההשקעות כספי העמיתים, בניכוי דמי הניהול מהצבירה, נזקפת לעמיתים, ועל כן השפעת תוצאות ההשקעות על רווחי החברה המנהלת של קרן הפנסיה ו/או קופת הגמל, מצטמצמת להשפעה עקיפה הנגזרת מההיקף הכולל של הצבירה בקרן הפנסיה ו/או בקופת הגמל ממנה נגזרים דמי הניהול לחברה המנהלת. בנוסף, לחברה המנהלת רווחים/הפסדים מההשקעות בגין תיק הנוסטרו.

6.4 מגמות ושינויים עיקריים בתחום

במהלך השנים האחרונות, חלו שינויים רבים בתחום החסכון ארוך הטווח, אשר השפיעו על המוצרים הפנסיוניים, על אופי פעילות ערוצי ההפצה ותמהיל המוצרים בתחום וכן על אופי התחרות והרווחיות בתחום. השינויים האמורים, נבעו, בין היתר, מהוראות רגולטוריות אשר הביאו להגברת התחרות בתחום, וביניהן ניתן למנות את ההוראות העיקריות הבאות: (1) הוראות שהביאו לביטול האפשרות לשווק פוליסות ביטוח חיים חדשות הכוללות מקדם קצבה מובטח; (2) הוראות לכניסת קרנות פנסיה ברירת מחדל וביטול הסכמי ברירת מחדל, אשר להבנת החברה, הביאו להגברת התחרות בתחום הפנסיה; (3) הוראות בעניין איחוד חשבונות לא פעילים של עמית לחשבונות הפעיל, ומתן אפשרות לעמית לניוד חשבונות; (4) הגבלת העלות המצטברת של כלל הכיסויים הביטוחיים שיירכשו במסגרת קופת הביטוח ל-35% מסך ההפקדות למרכיב התגמולים, אשר לה יש השפעה על כיסוי ריסק מוות בפוליסות קיימות וכן על שיעור הכיסוי בביטוח אובדן כושר עבודה הנרכש מתוך תגמולי עובד ומעסיק; (5) הוראות להחלפה הדרגתית של מנגנון הנפקת איגרות החוב המיועדות בקרנות הפנסיה ב"מנגנון הבטחת תשואה"; (6) הוראות לעניין הפחתת שיעור דמי הניהול המרביים שייגבו ממקבלי קצבאות ומשאריהם בקרנות הפנסיה וכן ממבוטחים ומהמוטבים בפוליסות ביטוח שהוצאו לפי קופות ביטוח. (7) הוראות המגבילות את אפשרות ההפקדה והניוד לביטוח מנהלים כך שתתאפשר לחלק השכר שמעל פעמיים השכר הממוצע במשק.

כמו כן, הממונה נקט בפעולות לעידוד כניסת מתחרים לחברות המנהלות הגדולות ולמנהלי ההסדרים בתחום מתן שרותי התפעול וגילה מעורבות גוברת באישור תכניות ותעריפים. שינויים רגולטוריים נוספים בתחום, נבעו מהוראות שונות ביחס לסוכנים ולבעלי רישיון, המקדמות תחרות בין הסוכנים, כגון הגבלת יכולת הסוכנים וסוכנויות

¹⁴ למעט הסדרים מיוחדים במספר קופות ספציפיות (אשר אינן בניהול הקבוצה).

ההסדר לעסוק בשיווק ובתפעול בו זמנית, איסור על קיום זיקה בין העמלה המשולמת לסוכן לבין דמי הניהול וכן הארכת תקופת החזר עמלת ההיקף במוצרי הריסק במקרה של ביטול פוליסה.

השינויים הרגולטורים העיקריים שפורסמו ונכנסו לתוקף (חלקי או מלא) בתקופת הדוח הינם: (1) עדכון חוזר מסלולי השקעה ורשימת מסלולי ההשקעה אותם יוכלו הגופים המוסדיים להקים (כאמור בסעיף 6.4.2 להלן). (2) עדכון ההנחות הדמוגרפיות לחישוב ההתחייבויות והמקדמים בפוליסות ביטוח חיים ובקרנות הפנסיה (כאמור בסעיפים 2.4.11 ו-6.4.6).

כתוצאה מכלל השינויים האמורים לעיל, נמשכת מגמת התחרות המשפיעה על התחום במספר גזרות, כדוגמת: גידול ניכר בהעברות הכספים נטו בביטוח חיים לגופים מוסדיים אחרים (לפירוט ראה סעיף 6.7 להלן), המשך צמיחת הפעילות במוצרי הפנסיה והמשך מגמת השחיקה בתעריפים ובדמי הניהול בגין מוצרי החסכון השונים.

הירידה ברווחיות המתוארת לעיל, עלולה להימשך בעתיד, בין היתר, לאור הערכת החברה כי כתוצאה מהשינויים הרגולטוריים מהשנים האחרונות כמפורט לעיל וכפי שיפורט להלן, תמשך בשנים הקרובות מגמה משמעותית של הניוד היוצא מביטוחי מנהלים לקרנות הפנסיה, לצד שחיקה בדמי הניהול. הקבוצה פועלת למיתון מגמה זו, תוך חיזוק פעולות ואמצעי השימור.

הערכות החברה בנוגע להשלכות השינויים הרגולטוריים בתחום החסכון לטווח ארוך, הינו מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, המבוסס על מידע המצוי בידי החברה נכון למועד דוח זה, על נוסח האסדרות הרגולטוריות הידוע במועד דוח זה, וכן על הערכות והנחות של הקבוצה, שהתממשותן אינה ודאית ואינה בשליטתה של החברה, בדבר דרכי פעולה שבהן יבחרו הגופים הפועלים בשוק ו/או בדבר נוסחם הסופי של השינויים הרגולטוריים אשר טרם נכנסו לתוקפם הסופי והמחייב. הערכות אלה עשויות שלא להתממש והתוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, אם, בין היתר, ישתנו ההוראות או יעודכנו או ייושמו באופן אחר מזה החזוי או הקיים היום וכן בהתאם לדרכי הפעולה של הגופים הפועלים בשוק, ובכלל זה המבוטחים, הגופים המוסדיים, הסוכנים והמפיצים, אשר עשויות להיות שונות מאלו החזויות.

התפתחויות עיקריות בסביבה העסקית של התחום ובכלל זה שינויים מהותיים בהסדרים תחיקתיים:

6.4.1 עדכון הנחות ופרמטרים אקטואריים הנוגעים לחישוב העתודות

בשנת 2024 החברה הקטינה את העתודה המשלימה לגמלאות כתוצאה מהשפעת עליית הריבית ועדכון ההנחות בדבר הרכב תיק הנכסים. בנוסף, במחצית הראשונה של שנת 2024 עדכנה החברה את ההנחות האקטואריות של מועדי הפרישה הצפויים ובהתאם לכך גם הותאמו שיעורי מימוש הגמלה. עדכון ההנחות הביא לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות לגמלאות ובמקביל נרשם גידול ברווח הכולל. לפירוט ראה סעיף 2.4.1 ו-2.4.2 לעיל.

מנגד, החברה הגדילה בשנת הדוח את העתודה בשל עדכון הנחות ברירת המחדל בעניין מערך ההנחות הדמוגרפי ("חוזר לוחות התמותה") כאמור בסעיף 2.4.11 לעיל.

לפירוט נוסף, ראה סעיף 3.6 בדוח הדירקטוריון של החברה ובאור 3.7.ב.3. בדוחות הכספיים.

לעניין רגישות החברה לשינויים של עקום הריבית ראה באור 3.7.ב.1.א) בדוחות הכספיים, ולעניין רגישות לשינויים בפרמטרים ביטוחיים אחרים, ראה באור 3.7.ב.3. בדוחות הכספיים.

6.4.2 התכנית הכלכלית

כחלק מהתכנית הכלכלית של הממשלה לשנת 2025, ביום 22 בדצמבר 2024 פורסם תיקון לפקודת מס הכנסה לפיו שיעור הפטור ממס לקצבה מאת מעביד או קופת גמל ולקצבה המשתלמת על פי ביטוח מפני אבדן כושר עבודה, יעודכן באופן מדורג בין השנים 2025 עד 2027, כך ששיעורי הפטור שיחולו יעמדו על שיעור שבין 57% לבין 62.5%, בהתאמה במקום על שיעור של 67% בשנת 2025.

הוראות התיקון יחולו על הכנסה שהופקה או התקבלה ביום התחילה ואילך.

נכון למועד הדוח, לא פורסמו טיוטות הצעות החלטה או הצעות חקיקה נוספות בתחום החסכון הפנסיוני בעקבות התכנית הכלכלית לשנת 2025.

6.4.3 חוזר מסלולי השקעה ורשימת מסלולי השקעה

בהמשך לאמור בסעיף 6.4.4 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2023, בחודש אפריל 2024, פורסם תיקון לחוזר רשימת מסלולי השקעה, הכולל רשימת מסלולי השקעה מעודכנת אשר גוף מוסדי רשאי לנהל וכן את מדיניות ההשקעה התקנונית אשר נדרש ליישם בכל מסלול. להלן יפורטו השינויים העיקריים ברשימת מסלולי השקעה ביחס לחוזר שפורסם בדצמבר 2022: (1) הוספת מסלול השקעה "הלכה למקבלי קצבה קיימים"; (2) ביטול מסלול "מתמחה גמיש" לאור כוונת רשות שוק ההון לבחון במישור הרחבי את סוגיית המסלול הכללי; (3) עדכון נוסח מדיניות ההשקעה התקנונית של

מסלול "אשראי ואג"ח"; (4) הוספת מסלולים משולבי אג"ח ומניות (עד 25% מניות) במוצרי חסכון שאינם מחויבים להשתלם כקצבה (קרן השתלמות, קופת גמל להשקעה ופוליסת ביטוח חיים שאינה קופת ביטוח); (5) עדכון נוסח מדיניות ההשקעה התקנונית של מסלולים עוקבי מדדים לרבות קביעת שיעור מינימום ומקסימום מסך נכסי המסלול (לפחות 10% ולא יותר מ-50%), לשלושת המדדים המרכזיים שבמסלול.

החברה ומגדל מקפת ביצעו את השינויים הנדרשים במסלולי ההשקעה על פי הוראות הרשות, אשר השלב האחרון בהם נכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2024, ובהם שינוי שמות המסלולים, שינוי מדיניות השקעה, מיזוג מסלולים ופתיחת מסלולים חדשים.

6.4.4 הוראות לעניין בחירת קופת גמל ("ברירת מחדל")

בחודש אוגוסט 2024 פורסם עדכון לחוזר הוראות לעניין בחירת קופת גמל ופורסם הליך לקביעת קרנות נבחרות. העדכון לחוזר כלל שינויים עיקריים אלה: (1) קביעת קרנות פנסיה נבחרות תיעשה אחת לארבע שנים במקום שלוש שנים (החל מנובמבר 2024 ולמשך ארבע שנים הבאות); (2) נוסף מנגנון המרת דמי ניהול מצבירה להפקדה עבור עמיתים פעילים; (3) שונתה נוסחת חישוב דמי ניהול משוקללים; (4) התווסף מנגנון לחלוקת המצטרפים החדשים בין הקרנות הנבחרות, שיחול על מעסיקים המעסיקים 50 עובדים ויותר, לפי ספרת הביקורת במספר הזהות של העובד.

ביום 19 בספטמבר 2024 פורסמו על-ידי הרשות תוצאות ההליך התחרותי לקביעת קרנות פנסיה נבחרות, אשר במסגרתו נבחרו ארבע הקרנות אשר ישמשו כקרנות "ברירת מחדל", החל מיום 1 בנובמבר 2024 ועד ליום 31 באוקטובר 2028.

החברה מעריכה כי זכייתן של 4 הקרנות הנבחרות (שאינן נמנות עם קרנות הפנסיה של מגדל מקפת) לא יביא לשינוי מהותי בשוק הפנסיה. עם זאת, בעקבות תוצאות ההליך זה, עשויים לחול שינויים בנתחי השוק של קרנות ברירת המחדל.

ההערכה האמורה בדבר השפעת ההליך לקביעת קרנות נבחרות מבוססת על העדכון לחוזר וההוראות הכלולות בו ועל תוצאות ההליך התחרותי. הערכה זו אינה ודאית והתממשותה או היקף התממשותה הינם בגדר "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בחוק ניירות ערך. הערכה זו עשויה שלא להתממש או להתממש באופן שונה מכפי שהוערך.

6.4.5 הבטחת תשואה לעמיתים ופנסיונרים

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה), תשע"ז-2017, כפי שתוקנו ביום 31 בדצמבר 2024, קובעות כי החל מיום 1 בינואר 2026 ההקצאה של אג"ח מיועדות או מנגנון הבטחת תשואה, לפי העניין ("הבטחת תשואה"), תבוצע באופן שונה לפי שלוש קבוצות גיל: חוסכים בני 50 ומטה, חוסכים בני 50 ומעלה ומקבלי קצבאות. בטיוטת תיקון לתקנות כאמור שפורסמה בחודש אוקטובר 2024 מוצע לקבוע כי הבטחת תשואה בשיעור של 30% תחול רק לגבי עמיתים בני 50 ומעלה החוסכים במסלול תלוי גיל המותאם לגילם ובמסלול הכללי. מאחר שנכון להיום, במסלולים תלוי גיל חוסך יכול לבחור להצטרף גם למסלול תלוי גיל שאינו מותאם לגילו, הרי שעל מנת להבטיח כי הבטחת תשואה בשיעור האמור תחול רק לגבי עמיתים בני 50 ומעלה החוסכים במסלול תלוי גיל המותאם לגילם והמסלול הכללי, מוצע להסדיר את הנושא באמצעות תיקון נוסף לתקנות, וזאת כמפורט להלן:

(א) טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת עמיתים במסלולי ברירת מחדל למסלול המותאם לגילם), התשפ"ד 2024

בחודש אוקטובר 2024, פורסמה טיוטת תקנות החלה על קרנות פנסיה מקיפות, בעניין העברת עמיתים במסלולי ברירת מחדל למסלול המותאם לגילם. במסגרת הטיוטה מוצע לקבוע שלא יתאפשר לעמית לבחור במסלול תלוי גיל שאינו מותאם לגילו, וכן לקבוע כי כספו של עמית אשר משקיע במסלול תלוי גיל שאינו מותאם לגילו, יועבר למסלול המותאם לגילו, וזאת לא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2025.

(ב) טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה)(תיקון) התשפ"ד 2024

בחודש אוקטובר 2024 פורסמה טיוטת תקנות בעניין זקיפת תשואה בקרן פנסיה מקיפה, במסגרתה מוצע לבצע התאמה לתקנות הקיימות כיום ולקבוע כי ההקצאה של 30% הבטחת תשואה תחול רק לגבי עמיתים בני 50 ומעלה החוסכים במסלול תלוי גיל המותאם לגילם והמסלול הכללי והיא תחל ב-1 בינואר 2026.

6.4.6 תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בקרנות הפנסיה

בהמשך לתיקון שבוצע בחודש יולי 2024 לעדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוחי חיים ובקרנות הפנסיה (ראה פירוט בסעיף 2.4.11 לעיל) פורסם בחודש נובמבר 2024, תיקון נוסף להוראות החוזר המאוחד בעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בקרנות הפנסיה ("החוזר"), אשר מפרט הנחות דמוגרפיות מעודכנות לחישוב התחייבויות ומקדמים אקטואריים בקרנות הפנסיה, כולל שיעורי תמותה, יציאה לנכות והחלמה, לרבות עדכון בעלויות כיסוי ריסק מוות ונכות, ובשיעורי החלמה מנכות.

השפעת השינויים בלוחות התמותה והנכות הקטינה את ההתחייבויות בגין מקבלי הקצבה בקרן מגדל מקפת אישית והביאה לעודף אקטוארי בשיעור של כ-0.12% והקטינה את ההתחייבויות בגין עמיתי יוזמה קרן פנסיה לעצמאיים בכ-0.2%. השינויים כאמור לא השפיעו על הדוחות הכספיים של החברה המנהלת.

לאור העדכון שחל בחוזר, והחובה הנובעת מכך לעדכון המקדמים, הודיעה הרשות על עדכון תקנון קרנות הפנסיה החדשות (מקיפות ומשלימות) שייכנס לתוקף ביום 1 ביוני 2025

6.4.7 דוח ביניים - הצוות לצמצום הפערים במכשירי השקעה בחסכון לטווח קצר ובינוני

בחודש אפריל 2024 פורסם להערות הציבור קול קורא בנושא צמצום ארביטראז' רגולטורי במכשירי השקעה וחסכון לטווח קצר ובינוני (פוליסות חסכון, קופות גמל להשקעה וקרנות נאמנות), בעניין הקמת צוות בראשות מנכ"ל משרד האוצר ובהשתתפות נציגי רשות שוק ההון, רשות ניירות ערך, רשות המיסים, אגף הכלכלן הראשי, אגף החשב הכללי ואגף התקציבים במשרד האוצר ("הצוות"), אשר מטרתו לבחון את האסדרה הקיימת על מכשירי השקעה לטווח קצר ובינוני, למפות את הפערים הרגולטוריים והמיסויים ולגבש המלצות על מתווה האסדרה הראוי.

בחודש פברואר 2025 פורסם להערות הציבור דוח הביניים המסכם את עבודת הצוות, אשר התמקד בבחינת הפערים הרגולטוריים והמיסויים בין מוצרי החסכון הוולונטריים לטווח קצר-בינוני המפורטים לעיל, הן במקטע "הייצור" של המוצרים והן במקטע התיווך. מסקנות והמלצות הצוות הוסכמו על רוב חבריו, למעט רשות שוק ההון שצירפה לדוח עמדה מטעמה.

הצוות ממליץ לאמץ מודל המורכב משלושה חלקים, אשר נועדו לעמדתו להתמודד עם הפערים כאמור ביחס לאותם מוצרים, אשר עיקריו הם אלה:

(א) החלת הטבת מס אחידה וניטרלית ביחס למוצר ההשקעה שבחר החוסך: במסגרת זו, מוצע לקבוע מנגנון של דחיית מס, באמצעות חשבון השקעה ייעודי, כאשר החוסך יוכל לנצל את הטבת מס כולה באחד המכשירים, או לחלקה בין המכשירים השונים, בהתאם להעדפותיו; עוד מוצע לקבוע, תקרה שנתית להפקדה הנהנית מדחיית מס וכי מעבר בין המכשירים במסגרת חשבון ההשקעה הייעודי יתבצע ללא "אירוע מס"; בעת פדיון החסכון, החוסך יחויב בתשלום מס רווחי הון על הרווחים שנצברו בחשבון ותיבחן אפשרות לפטור מתשלום מס רווחי הון במידה שהחסכון יימשך כקצבה לאחר גיל 60.

(ב) יצירת פלטפורמה אחידה לצפייה וניהול שלל כלל מכשירי החסכון וההשקעה, הן עבור החוסכים והן עבור המתווכים והיועצים. הפלטפורמה תאגד שלושה סוגי חשבונות: (1) חשבון פנסיוני: בחשבון זה יוצגו כלל מכשירים החסכון המנדטוריים בהם החוסך מחזיק (כמו קרנות פנסיה, ביטוחי

מנהלים וקופות גמל לתגמולים); (2) חשבון השקעה מוטב במס למוצרים וולונטריים: בחשבון זה יוצגו מוצרי החסכון הוולונטריים לחסכון בינוני-קצר וזאת עד לתקרת ההפקדות הנומינליות שתיקבע בחוק; (3) חשבון השקעה למוצרים וולונטריים שאינו מוטב במס. הפלטפורמה תוכל להיות מוצעת על ידי חברי בורסה וכן על-ידי גופים נוספים שיקבלו רישיון ייעודי לכך. זהות המפקח על הפלטפורמה תיקבע בהמשך. פעולות על גבי הפלטפורמה יוכלו להתבצע על ידי החוסך או על ידי מתווך שיחזיק ברישיון המתאים לכלל המוצרים.

(ג) לצורך הבטחת ייעוץ הוליסטי עבור החוסך, מוצע לקבוע כי מתווך המעוניין ליעץ על אותה פלטפורמה אחידה יחזיק בשני רישיונות: רישיון יועץ/משווק השקעות, ורישיון יועץ/משווק פנסיוני ("רישיון מתכנן פיננסי"); הצוות מבהיר, כי אין בהצעה זו כדי לבטל רישיונות קיימים למתווכים שאינם בעלי רישיון כפול אך רק בעלי רישיון מתכנן פיננסי יוכלו ליעץ לחוסך על כלל מכשירי ההשקעה והחסכון לכל אורך חייו באופן הוליסטי, ואפשרות זו תעניק להם יתרון משמעותי על פני בעלי רישיון מסוג אחד.

כאמור לעיל, רשות שוק ההון מתנגדת למודל המוצע על ידי הצוות וצירפה לדוח עמדה הכוללת את פירוט הטעמים העומדים בבסיס עמדתה זו.

מאחר שטרם פורסמו ההמלצות הסופיות של הצוות, אין ביכולתה של החברה להעריך בשלב זה את מידת המהותיות וההשפעה של המלצות הצוות, אם וככל שתהיינה, על החברה.

6.5 תיאור המוצרים/ הכיסויים הביטוחיים העיקריים

6.5.1 ביטוח חיים

תכניות ביטוח חיים נחלקות לשני סוגים עיקריים: פוליסות הכוללות מרכיבי סיכון בלבד ופוליסות עם מרכיב חסכון אשר יכולות לשלב כיסוי ביטוחי.

(א) פוליסות עם מרכיב סיכון בלבד

ביטוחים אלה אינם כוללים מרכיב חסכון ואינם צוברים ערכי פדיון. ביטוחים אלה מוצעים הן כביטוחי פרט והן במסגרת הסכמים לביטוח קבוצתי. השוני בין פוליסת ביטוח קבוצתי לבין פוליסת ביטוח פרט בא לידי ביטוי במאפיינים העיקריים הבאים הקיימים בפוליסת ביטוח קבוצתי:

בעל הפוליסה - יכול להיות מעסיק/תאגיד. סכומי הביטוח מוגדרים מראש עבור מבטחי הקבוצה ונקבעים על-פי קריטריונים שונים כגון מצב משפחתי וכו'. התעריף מחושב, בין היתר, לפי הגיל האקטוארי של הקבוצה ותחומי עיסוקה. תוקף הסכם הביטוח הוא לתקופה קצרה אשר נקבעת מראש בין בעל הפוליסה וחברת הביטוח, וגביית הפרמיות בדרך כלל מבוצעת בתשלום מרוכז עבור מבטחי הקבוצה. עם עזיבת המבוטח את הקבוצה, קיימת חובה לאפשר למבוטח אשר רכש ביטוח חיים בסכום הנקוב בתקנות או למעלה ממנו, להמשיך את הביטוח במסגרת פוליסה פרטית.

(ב) פוליסות לחסכון אשר יכולות לשלב כיסוי ביטוחי

פוליסות אלו נחלקות לשני סוגים עיקריים - אלה המוכרות כקופת גמל ומיועדות לחסכון פנסיוני (מיועדות לעובדים שכירים ועצמאיים ומוגדרות בהסדר התחיקתי כקופת ביטוח), ופוליסות שאינן מוכרות כקופת גמל, ומיועדות לחסכון פרטי (תכניות פרט). ההבדל המשמעותי ביעוד הפוליסות לחסכון כקופת גמל, בא לידי ביטוי בעיקר בהטבות המס הניתנות לחוסכים בתכניות אלה הקבועות בהסדר התחיקתי, ובצידן כללי משיכה המגבילים את פדיון הכספים כקצבה בלבד, לגיל פרישה בלבד ובתנאים המוגדרים בהסדרים התחיקתיים. לעומת זאת הצבירה בפוליסות אשר אינן מוכרות כקופת גמל נזילה וניתנת למשיכה בכל עת. אופי הפוליסות הכוללות חסכון השתנה במהלך השנים עקב הסדרות רגולטוריות שהמומנה יוזם מעת לעת.

להלן פירוט הכיסויים הביטוחיים/התכניות העיקריות המשווקות כיום, הכוללות מרכיב סיכון בלבד:

סוג תכנית	מהות הכיסוי
ביטוח ריסק טהור	ביטוח חיים למקרה מוות ללא מרכיב חסכון. ביטוח זה מבטיח למוטבים סכום ביטוח קבוע מראש כאשר המבוטח נפטר במהלך תקופת הביטוח. סכום הביטוח יכול להיות סכום חד פעמי או תשלום חודשי לתקופה הנקבעת מראש, בהתאם לתכנית הביטוח הרלבנטית. הביטוח הינו תמורת תשלום פרמיה צמודה למדד ומשתנה אחת לשנה. ניתן לצרף לביטוח הרחבות או נספחים נוספים, כגון מוות מתאונה, נכות מתאונה, פיצוי באבדן כושר עבודה וכו'. כיסוי זה מוצע אף בתכנית "ביטוח משכנתא" באופן בו סכום הביטוח יורד במהלך התקופה והוא מוצע לאוכלוסייה הנוטלת הלוואת דיור.
ביטוח אובדן כושר עבודה	כיסוי המבטיח פיצוי חודשי בשיעור שלא יעלה על 75% מהשכר במקרה של אובדן כושר עבודה ושחרור מתשלום פרמיה. הכיסוי משווק החל מינואר 2025 כנספח לביטוח מנהלים ומתייחס להגדרות שונות של מצב כושר עבודה, כגון אבדן היכולת לעסוק בעיסוק סביר אחר או אובדן היכולת לעסוק במקצוע/עיסוק ספציפי. הפיצוי משולם כל עוד המבוטח במצב של אי כושר עבודה או עד תום תקופת הביטוח. למעסיק ולעצמאי הוקנו הטבות מס בגין הפקדות לכיסוי זה במגבלות מסוימות. התכנית מאפשרת רכישה מודולארית של הרחבות לכיסוי המשווק, כגון קיצור תקופת המתנה, הגדרה עיסוקית, ביטול קיזוז הפיצוי מגורם ממשלתי וכו'. פרטים על ההרחבות המשווקות ניתן לראות באתר החברה.

להלן פירוט תכניות הביטוח העיקריות המשווקות כיום, בהן ניתן לשלב חסכון עם כיסוי ביטוחי למקרה מוות או אובדן כושר עבודה ו/או חסכון בלבד:

סוג תכנית	מהות הכיסוי
סדרת "מגדל לקצבה"	תכניות הביטוח מסדרת "מגדל לקצבה" שמשווקת החברה הן תכניות ביטוח המוכרות כקופת גמל וכאלה שאינן מוכרות כקופת גמל לקצבה. בכל התוכניות קיימת הפרדה בין מרכיב החסכון למרכיב ה"ריסק" ומרכיב ההוצאות (דמי ניהול). התוכניות למטרת קצבה בלבד וניתן לרכוש בהן רק כיסויים למקרי מוות ואובדן כושר עבודה. בתכניות ביטוח אלה מוצע מגוון מסלולי השקעה לבחירת המבוטח. תכניות אלו הינן המשך לסדרת הפוליסות ששווקו החל מ-2004 כמפורט להלן (סדרת ה"מגדלור") (שהותאמו מפעם לפעם להסדרים התחיקתיים). התכניות הותאמו לרפורמה במקדמי הקצבה ולרפורמה בדמי הניהול שנכנסו לתוקף החל מינואר 2013. החל מחודש ינואר 2016 הותאמו מסלולי ההשקעה בפוליסות אלו אשר מוכרות כקופת ביטוח להוראות חוזר מסלולי השקעה בקופת גמל אשר פורסם בשנת 2015, והן כוללות כיום מודל השקעות מנוהל תלוי גיל. החל מחודש פברואר 2019, החברה חדלה מלשווק ביטוחי ריסק למקרה מוות במסגרת התכניות הנזכרות לעיל. על אף האמור, במרץ 2023, לאור אי התנגדות הממונה, החלה החברה לשווק שוב ביטוחי ריסק למקרה מוות במסגרת ביטוחי מנהלים.
"קשת"	תכנית הביטוח "קשת" היא תכנית המשווקת כחסכון פיננסי שאיננו מוכר כקופת גמל, ובהתאם הכספים נזילים למשיכה בכל עת. לתכנית זו ניתן להוסיף כיסוי ביטוחי לשחרור מתשלום פרמיה במקרה של אובדן כושר עבודה. התכנית כוללת מגוון מסלולי השקעה לבחירת המבוטח והיא מאפשרת הפקדות בתשלום חד פעמי או שוטף.
סדרת פוליסות "חיים חדשים"	במסגרת סדרת פוליסות "חיים חדשים", החברה עורכת פוליסות ייעודיות למעסיקים המבקשים לשלם לעובדיהם תשלומים בתקופת פרישה מוקדמת, טרם קבלת הקצבה. פוליסות אלו אינן כוללות כיסויים ביטוחיים.

תכניות ששווקו בעבר	פוליסות מסוג "מגדלור"
פוליסות ששווקו בשנים 2004-2016. הפוליסות כוללות הפרדה בין מרכיבי החסכון, הריסק ודמי הניהול. כמו כן, תכניות הביטוח המשולבות בחסכון, מתחלקות בין תכניות ביטוח המוכרות כקופת גמל ובין תכניות ביטוח שאינן מוכרות כקופת גמל. בפוליסות אלה ניתנת אפשרות למבוטח לבחור בין מספר מסלולי השקעה. חלק מתכניות הביטוח ששווקו, הבטיחו בהתאם לתנאים שנקבעו בתכניות הביטוח הרלבנטיות, ריבית מובטחת או מינימום תשואה.	

תכניות ששווקו בעבר

פוליסות מסוג "עדיף" (בקבוצה, השם המסחרי של פוליסות אלה "יותר")

פוליסה זו הייתה פוליסת ביטוחי החיים העיקרית שנמכרה בענף בשנים 1989-2003. מטרת הפוליסה הייתה, בין היתר, לתת מענה למעסיקים אשר הפקידו את תשלומי הביטוח הפנסיוני בצמוד לשכר (להבדיל מהצמדה למדד). המאפיינים העיקריים של תכנית זו הינם כדלהלן: (א) חלוקת הפרמיה לשני מרכיבים: הפניית אחוז מסוים מהפרמיה לחסכון והפניית יתרת הפרמיה המיועדת לרכישת ביטוח לסיכון מקרה מוות ולהוצאות תפעול ושיווק. חלוקת הפרמיה בין המרכיבים נקבעה על-ידי המבוטח; (ב) מרכיב הכיסוי הביטוחי מחושב בכל חודש מחדש, בהתאם לפרמיה המועברת ולגילו של המבוטח באותו החודש, והחסכון נצבר בנפרד. צבירת החסכון מיועדת על פי רוב לתשלום גמלה. החל מחודש אוקטובר 2001, אפשרה הקבוצה במסגרת תכנית זו לבחור בין מספר מסלולי השקעה.

פוליסות קלאסיות (מסורתיות) (בעיקר מעורב, גמלה וחסכון טהור)

הפוליסות כוללות ביטוח מעורב הכולל שני מרכיבים, חסכון וסיכון, אשר מוגדרים בסכום קבוע מראש בהתאם לגיל המבוטח ותנאי החיתום שנקבעו בעת ההצטרפות לביטוח. עלות כיסוי החסכון והסיכון מעורבת. סכום הביטוח משולם בתום התקופה הנקובה בפוליסה כחסכון מצטבר או במקרה מוות שארע לפני תום תקופת הביטוח. הביטוח המעורב שנמכר עד תחילת שנות ה-90 היה בדרך כלל צמוד למדד, הן סכום הביטוח והן הפרמיות. בפוליסות אלה מאחר והפרמיה הינה צמודה למדד, ככל שחלה עליית שכר מעבר למדד, לא ניתן להפקיד סכומים נוספים ששיקפו את עליית השכר. ביטוח גמלה הינו ביטוח בפוליסה מסוג מסורתי שרוב הפרמיה שלה מיועדת לתשלום גמלה במועד הפרישה.

ביטוח ריסק טהור (שאינו בפרמיה משתנה אחת לשנה) ביטוח נכות מתאונה

ביטוח חיים למקרה מוות ללא מרכיב חסכון (כמתואר לעיל), תמורת תשלום פרמיה קבועה צמודה למדד או פרמיה משתנה אחת לחמש שנים. ביטוח המבטיח תשלום פיצוי חד פעמי במקרה שהנכות נגרמה כתוצאה מתאונה.

לפירוט בדבר התוצאות בהתאם לסוגי הפוליסות, ראה באור 18 בדוחות הכספיים.

6.5.2 מוצרי פנסיה

קרנות הפנסיה המנוהלות על-ידי מגדל מקפת הינן:

קרן פנסיה ותיקה

לקבוצה קרן פנסיה ותיקה, יוזמה קרן פנסיה לעצמאיים, המנוהלת על-ידי מגדל מקפת. קרן זו הינה קרן פנסיה ותיקה המבוססת על מנגנון איזון אקטוארי אישי. הקרן נסגרה למצטרפים חדשים בעקבות ההסדרה הרגולטורית בקרנות הפנסיה בשנת 1995.

קרן פנסיה חדשה

מגדל מקפת אישית - הינה קרן פנסיה המיועדת **מגדל מקפת משלימה** - הינה קרן פנסיה כללית להפקדות שוטפות של עמיתים שכירים ועצמאיים עד המיועדת להפקדות שוטפות, לרבות הפקדות בסכומים לגובה התקרה המותרת להפקדות. הקרן מציעה מגוון העולים על תקרת ההפקדות המותרת לקרן פנסיה מסלולי פנסיה הכוללים כיסויים ביטוחיים למקרי נכות אישית, וכן ניתן להפקיד במסגרתה הפקדות חד פעמיות. ולמקרי פטירה וכן מסלולי השקעה שונים. חלק החסכון החל מחודש ינואר 2008, בנוסף למסלול החסכון בקרן משולם כפנסיונית זקנה החל בגיל הפרישה. קרן זו לפנסיונית זקנה החל מגיל 60, מציעה קרן זו מגוון של זכאית לאג"ח מיועדות. החל מחודש אוקטובר 2022, מסלולי פנסיה הכוללים כיסויים ביטוחיים למקרי נכות שולב בקרן זו מנגנון של "הבטחת תשואה", אשר מחליף ולמקרי פטירה, והחל מהמועד האמור היא פועלת כקרן באופן הדרגתי את מנגנון האג"ח המיועדות. פנסיה מקיפה. קרן זו אינה זכאית לאג"ח מיועדות ולא יחול לגביה מנגנון "הבטחת תשואה".

6.5.3 מוצרי גמל

מגדל מקפת הינה החברה המנהלת של קופות הגמל בקבוצה. קופות הגמל המנוהלות על-ידי הקבוצה הינן:

מהות	סוג הקופה
הקופה מיועדת לשכירים ולעצמאיים. היא מאפשרת לעמית לצבור כספים לצורכי השתלמות וליהנות מהטבות מס. הכספים המצטברים בקרן ניתנים למשיכה לצורכי השתלמות החל מתום שלוש שנות חברות בקרן. לאחר שש שנות חברות בקרן ניתן למשוך את הכספים לכל מטרה.	קרן השתלמות
הקופה מיועדת לשכירים ולעצמאיים. ההפקדות בקופה הן על בסיס חודשי לשכירים. עצמאים יכולים להפקיד את הכספים אחת לתקופה.	קופת גמל לחסכון
קופה אשר ניתן להפקיד בה סכום מצטבר (בכל קופות הגמל להשקעה של אותו עמית) של עד כ- 82 אלף ש"ח בשנה (נכון לשנת 2025), וכן ניתן למשוך את הכספים בכל עת. בעת משיכה הונית ימוסו הכספים במס מרווחים ריאליים בשיעור של 25% ובעת משיכת הכספים בדרך של קצבה יהיו פטורים הכספים ממס על הרווחים.	קופת גמל להשקעה
הקופה מיועדת לעמיתים שהינם ילדים אשר בגינם ההורה זכאי לקצבת ילדים של הביטוח הלאומי. הפקדות לקופה מבוצעות באמצעות הביטוח הלאומי ומתקציבו. ההורה רשאי לבצע הגדלת הפקדות לילד כאשר סכום ההגדלה מנוכה מקצבת הילדים.	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לכל ילד
מאפשרת למעסיק לצבור כספים בקופה עבור תשלום בעד ימי מחלה.	קופת גמל לדמי מחלה
הקופה מיועדת לניהול הסכומים שינוכו על-ידי מעסיק שהוגדר בחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004) התשס"ג-2003, ממשכורתו של עובד המועסק על-ידי אותו מעסיק. הכוונה לאותם מעסיקים שלגביהם חל הסדר פנסיה תקציבית. שיעור הניכוי החל משנת 2005 הינו 2% ממשכורתו של העובד.	קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית
קופה זו סגורה להפקדות חדשות החל מינואר 2011. הקופה מיועדת למעסיק המבקש לצבור כספים להבטחת פיצויי פיטורין לעובדיו. העמית הינו המעסיק וצבירת הכספים היא במרוכז על שם המעסיק עבור עובדיו.	קופת גמל מרכזית לפיצויים

6.6 פירוט אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל המנוהלות בקבוצה

להלן נתונים עיקריים לשנים 2022-2024 (במיליון ש"ח)¹⁵:

שנה	נכסים מנוהלים	דמי גמולים	צבירה נטו	שיעור דמי ניהול מנכסים ⁽¹⁾	שיעור דמי ניהול מהפקדות
קרנות פנסיה חדשות					
מגדל מקפת אישית					
2024	145,279	10,410	14,094	0.18%	1.61%
2023	115,314	9,123	7,156	0.20%	1.68%
2022	98,330	8,158	4,364	0.21%	1.77%
מגדל מקפת משלימה					
2024	5,600	745	1,815	0.26%	1.02%
2023	3,175	509	893	0.35%	0.89%
2022	2,035	427	393	0.42%	0.82%
קרן פנסיה ותיקה (יוזמה ותיקה)					
2024	2,047	9	(75)	0.60%	8.17%
2023	1,990	9	(68)	0.60%	8.51%
2022	1,991	10	(62)	0.60%	9.00%
קופות גמל וקרנות השתלמות					
קופות גמל - קרנות השתלמות					
2024	23,669	2,549	1,457	0.53%	-
2023	19,689	2,140	1,603	0.56%	-
2022	16,635	1,748	1,534	0.59%	-
קופות גמל - קופות גמל לתגמולים ופיצויים					
2024	10,053	301	1,673	0.48%	-
2023	7,329	305	1,464	0.48%	-
2022	5,312	256	1,246	0.49%	-
קופות גמל - קופות גמל לחסכון ארוך טווח לכל ילד					
2024	917	119	74	0.23%	-
2023	754	112	86	0.23%	-
2022	616	100	81	0.23%	-
קופות גמל - קופות גמל להשקעה					
2024	1,930	600	590	0.60%	-
2023	1,121	251	242	0.62%	-
2022	779	250	256	0.63%	-
קופות גמל - אחר⁽²⁾					
2024	238	5	(6)	0.55%	-
2023	223	5	(40)	0.53%	-
2022	245	9	(32)	0.50%	-
סה"כ קרנות פנסיה וקופות גמל					
שנה	נכסים מנוהלים	דמי גמולים	צבירה נטו		
2024	189,734	14,737	19,621		
2023	149,595	12,454	11,337		
2022	125,943	10,956	7,781		

⁽¹⁾ הפירוט המובא לעניין שיעור דמי ניהול מנכסים מתייחס למבוטחים שאינם מקבלי קצבאות.

⁽²⁾ כולל: קופת גמל מרכזית לפיצויים, קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית וקופת גמל לדמי מחלה.

לפירוט לעניין ניתוח התוצאות המתייחסות, בין היתר, לשינויים בדמי הניהול בפנסיה ובגמל, ראה סעיף 3.6 לדוח הדירקטוריון.

¹⁵ "צבירה נטו", מוגדרת כדמי גמולים בתוספת מעבר עמיתים נטו ובניכוי פדיונות ותשלומי פנסיה.

6.7 מידע בדבר העברות כספים (ניודים)

להלן נתונים עיקריים לשנים 2022-2024 (במיליון ש"ח)¹⁶:

שנת 2024	ביטוח חיים	קופות גמל	קרנות פנסיה	סה"כ
העברות לקבוצה מגופים אחרים:				
העברות מחברות ביטוח אחרות	413	609	4,070	5,092
העברות מקרנות פנסיה	46	701	11,942	12,689
העברות מקופ"ג	122	3,674	447	4,244
סה"כ העברות לקבוצה	581	4,984	16,459	22,025
העברות מהקבוצה לגופים אחרים:				
העברות לחברות ביטוח אחרות	213	32	43	288
העברות לקרנות פנסיה	3,586	150	8,185	11,921
העברות לקופ"ג	2,714	2,601	598	5,913
סה"כ העברות מהקבוצה	6,513	2,783	8,825	18,121
העברות נטו לשנת 2024	(5,932)	2,201	7,633	3,903

שנת 2023	ביטוח חיים	קופות גמל	קרנות פנסיה	סה"כ
העברות לקבוצה מגופים אחרים:				
העברות מחברות ביטוח אחרות	396	481	2,298	3,176
העברות מקרנות פנסיה	112	373	5,523	6,008
העברות מקופ"ג	207	3,248	239	3,694
סה"כ העברות לקבוצה	715	4,102	8,060	12,877
העברות מהקבוצה לגופים אחרים:				
העברות לחברות ביטוח אחרות	439	48	94	580
העברות לקרנות פנסיה	2,955	87	6,678	9,722
העברות לקופ"ג	1,805	1,465	419	3,688
סה"כ העברות מהקבוצה	5,199	1,600	7,191	13,990
העברות נטו לשנת 2023	(4,484)	2,502	869	(1,113)

¹⁶ "צבירה נטו", מוגדרת כדמי גמולים בתוספת מעבר עמיתים נטו ובניכוי פדיונות ותשלומי פנסיה.

שנת 2022	ביטוח חיים	קופות גמל	קרנות פנסיה	סה"כ
העברות לקבוצה מגופים אחרים:				
העברות מחברות ביטוח אחרות	259	376	1,288	1,923
העברות מקרנות פנסיה	148	194	3,764	4,107
העברות מקופ"ג	248	2,784	173	3,205
סה"כ העברות לקבוצה	655	3,354	5,225	9,235
העברות מהקבוצה לגופים אחרים:				
העברות לחברות ביטוח אחרות	625	33	161	819
העברות לקרנות פנסיה	2,024	81	6,260	8,365
העברות לקופ"ג	1,579	1,146	414	3,140
סה"כ העברות מהקבוצה	4,227	1,260	6,835	12,323
העברות נטו לשנת 2022	(3,572)	2,094	(1,610)	(3,088)

7. תחרות

7.1 כללי

התחום מאופיין בתחרות חריפה בין היצרנים ובין הענפים בתחום (ביטוח, פנסיה וגמל), וזאת, בין היתר, בשל אופיים של המוצרים הפנסיוניים שהינם מוצרים תחליפיים, עם מאפיינים ייחודיים ודגשים מסוימים בכל אחד מהם. ההסדרים התחיקתיים בתחום בשנים האחרונות היו מיועדים, בין היתר, להסרת חסמים שונים, שהביאו להגברת השקיפות והתחרות בתחום. ככלל, התחרות בתחום מתרכזת בגובה דמי הניהול, בתשואות, בעלות הכיסויים הביטוחיים, וכן בקיומם של מאפיינים מבדילים בין מוצרי התחום וברמת השירות. להערכת החברה, התחרות החריפה בין קרנות הפנסיה אשר התגברה בשנים האחרונות וכן התחרות בתחום ביטוחי המנהלים ובין מוצרי החסכון השונים, צפויות להימשך.

7.2 שינויים בהיקף הפעילות בשוק¹⁷

בביטוח חיים, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 חלה ירידה של כ-13% בהיקף הפרמיות בשוק בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד הנובעת הן מירידה בפרמיה החד פעמית והן מירידה בפרמיה השוטפת.

בפעילות ענף הפנסיה, חלה עלייה בהיקף דמי הגמולים של כ-12% בשנת 2024, לעומת צמיחה של כ-15% בשנת 2023 לעומת שנת 2022. בענף הגמל (כולל קרנות השתלמות), חלה עלייה בדמי הגמולים של כ-21% בשנת 2023, לעומת ירידה של כ-1% בשנת 2023 לעומת שנת 2022.

בהיקף הפעילות המצרפי במונחי נכסים מנוהלים, נכון לספטמבר 2024, נרשמה עלייה של כ-17% בסך מוצרי התחום לעומת ספטמבר 2023, על רקע התשואות בשוקי ההון והגידול בצבירה נטו בפנסיה ובגמל, זאת לעומת עלייה של כ-12% ב-30 בספטמבר 2023 לעומת 30 בספטמבר 2022.

משקל ענף ביטוח החיים, במונחי נכסים מנוהלים (ללא התחייבויות בגין חוזי השקעה), הסתכם נכון ל-30 בספטמבר 2024 בכ-22% (לעומת כ-25% ב-30 בספטמבר 2023). משקל ענף קרנות הפנסיה החדשות הסתכם נכון ל-30 בספטמבר 2024 בכ-41% (לעומת כ-38% ב-30 בספטמבר 2023), ומשקלו של ענף הגמל הסתכם נכון ל-30 בספטמבר 2024 בכ-37% (בדומה ל-30 בספטמבר 2023).

נכון ל-30 בספטמבר 2024, בהיקף המצרפי של ההתחייבויות הביטוחיות בענף ביטוח החיים (ללא התחייבויות בגין חוזי השקעה) חלה עלייה של כ-5% לעומת 30 בספטמבר 2024.

נכון ל-31 בדצמבר 2024, בהיקף הנכסים המצרפי בביטוח חיים משתתף ברווחים חלה עלייה של כ-10%, בהיקף הנכסים המצרפי המנוהל בענף קרנות הפנסיה החדשות, חלה עלייה של כ-24% ובהיקף הנכסים המצרפי המנוהל בענף קופות הגמל חלה עלייה של כ-18% לעומת 31 בדצמבר 2023. הגידול בהיקף הנכסים המנוהלים המצרפי הגיע ברובו מהתשואות החיוביות בשוקי ההון בשנת 2024 וכן מצבירה שוטפת חיובית בקרנות הפנסיה וקופות הגמל.

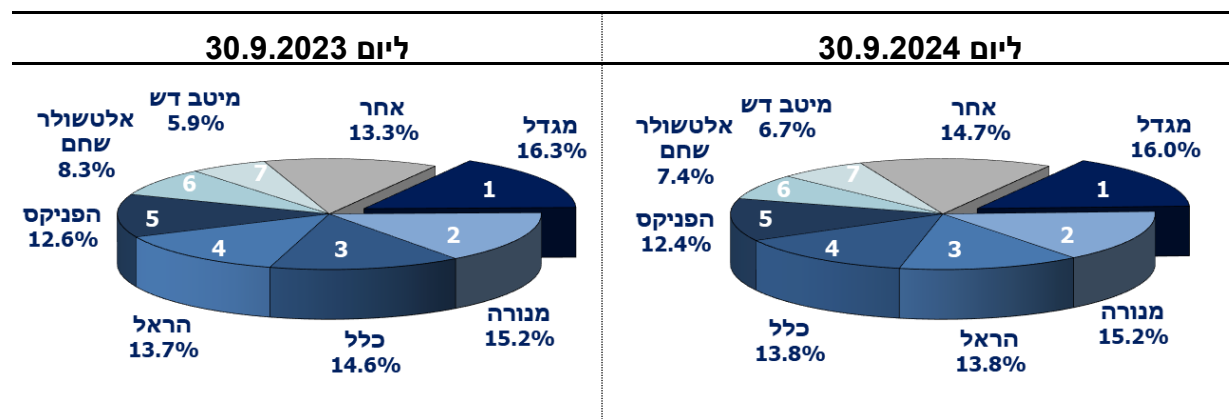
¹⁷ מבוסס על נתוני אתרי משרד האוצר, וביניהם "ביטוח-נט", "פנסיה-נט", ו"גמל-נט".

7.3 נתוני שוק¹⁸

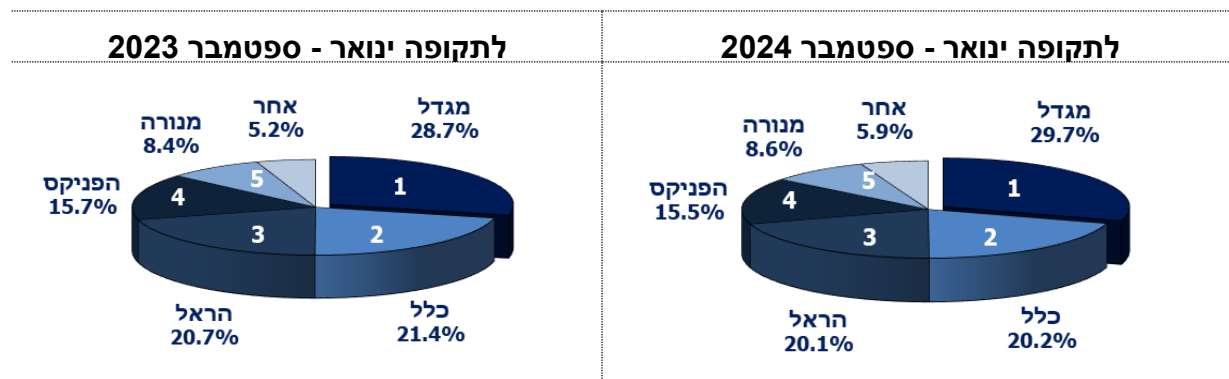
נכון ליום 30 בספטמבר 2024 הקבוצה ממוקמת ראשונה בהתחייבויות ביטוחיות בביטוח חיים ונכסים מנוהלים בקרנות הפנסיה החדשות ובקופות הגמל מבין הגופים הפועלים בתחום. המתחרים העיקריים של הקבוצה הינם מנורה מבטחים החזקות בע"מ ("מנורה"), כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ ("כלל"), הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסים בע"מ ("הראל"), הפניקס אחזקות בע"מ ("הפניקס") וכן אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ.

התחום בכללותו

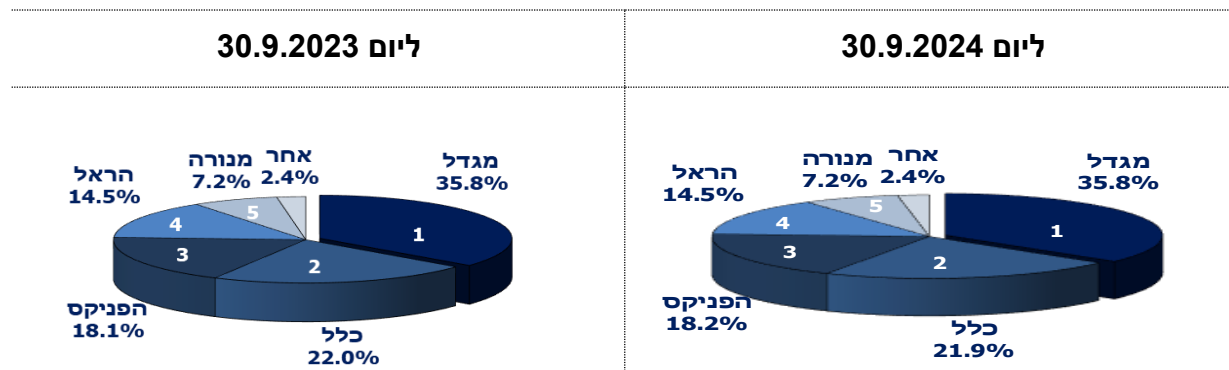
על בסיס התחייבויות ביטוחיות בביטוח חיים ונכסים מנוהלים בקרנות הפנסיה החדשות ובקופות הגמל:

ביטוח חיים - התפלגות פרמיות:

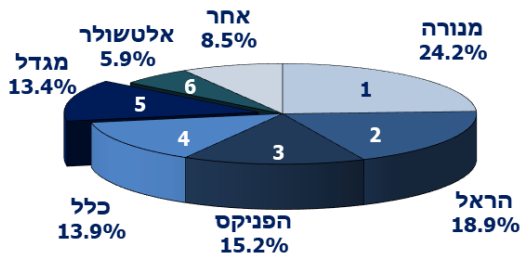
ביטוח חיים - התפלגות התחייבויות ביטוחיות:

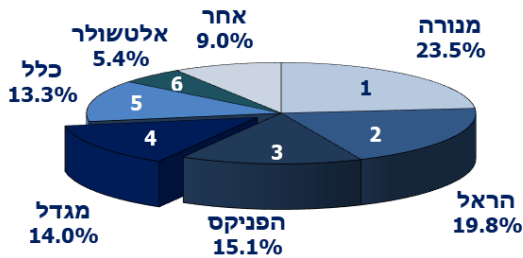
¹⁸ הנתונים המובאים בסעיף זה אודות נתוני שוק, מבוססים על עיבודי דיווחי משרד האוצר שפורסמו באתר האינטרנט של משרד האוצר ("דוחות ניהוליים", "פנסיה-נט", "גמל-נט"), למעט אם נאמר אחרת. כמו כן, הפרמיות וההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים, בהתאם לנתונים המפורסמים בדוחות הניהוליים, אינם כוללים תקבולים בגין חוזי השקעה, שהוגדרו ככאלה על-ידי חברות הביטוח השונות.

קרנות פנסיה חדשות - התפלגות דמי גמולים

לתקופה 1-12.2023

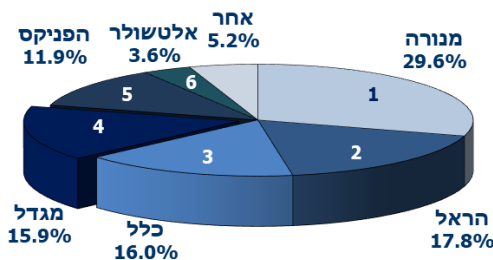

לתקופה 1-12.2024

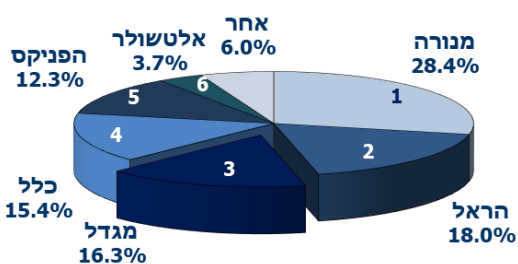

קרנות פנסיה חדשות - התפלגות נכסים מנוהלים:

31.12.2023

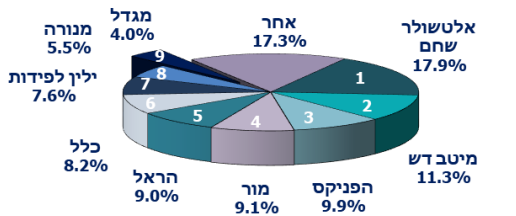

31.12.2024

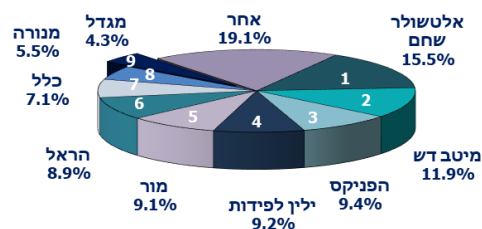

קופות גמל וקרנות השתלמות - התפלגות נכסים מנוהלים בקופות הגמל וקרנות השתלמות:

31.12.2023

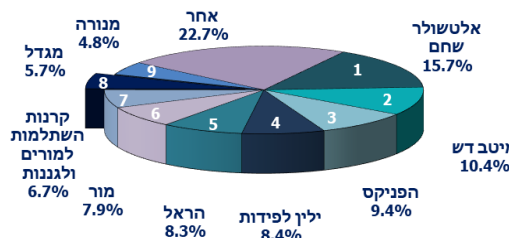

31.12.2024

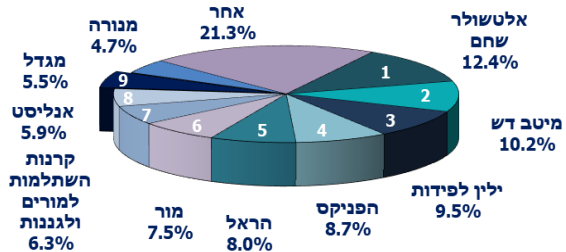

קופות גמל וקרנות השתלמות - התפלגות נכסים מנוהלים בקרנות השתלמות:

31.12.2023

31.12.2024

7.4 השיטות העיקריות של הקבוצה להתמודד עם התחרות

לקבוצת מגדל ניסיון, ידע ומוניטין ארוך שנים בתחום ביטוח החיים והחסכון לטווח ארוך והיא כאמור לעיל הקבוצה הגדולה והמובילה בתחום¹⁹, דבר המאפשר לה לנצל את היתרונות האמורים ולמנף אותם לחיזוק מעמדה בתחום.

¹⁹ נכון ליום 30.9.2024, על בסיס נתוני התחייבויות ביטוחיות בביטוח חיים ונכסים מנוהלים בקרנות הפנסיה וקופות הגמל.

הקבוצה עוסקת בכל מוצרי התחום, וברשותה פלטפורמה באמצעותה היא מציעה ללקוחות מגוון מוצרים בתחום, לרבות שילובים של מוצרים ביטוחיים ופנסיוניים, באמצעותם היא מגדילה את סל המוצרים אשר היא מציעה ללקוחותיה, ובידה האפשרות להתאים לכל לקוח מוצר או שילוב מוצרים העונה על צרכיו ומאפייניו הייחודיים, תוך פישוט הליכי המכירה.

על רקע השינויים הרגולטוריים והתגברות התחרות בתחום, הקבוצה נערכת להתאים את המוצרים הקיימים למציאות הרגולטורית והתחרותית המשתנה. בנוסף, החברה משווקת מגוון רחב של מוצרים בתחום, לכל טווחי הגילאים. על מנת להתאים את עצמה להתפתחויות בגזרת ההפצה, הקבוצה פועלת לשכלל ולהרחיב את יכולות המכירה הישירות בתחום הפנסיה והגמל, ומשקיעה משאבים בפיתוח יכולות המכירה והשירות הדיגיטליות שלה. במסגרת זו, פועלת הקבוצה בשיתוף פעולה עם ערוצי ההפצה ותומכת בהם, בין היתר, באמצעות אספקת כלים יעילים לביצוע המכירות, ובכלל זה כלים דיגיטליים המשרתים את הסוכנים, המעסיקים והמתפעלים לטובת הצטרפות וניהול התכניות, וכן כלים דיגיטליים עבור לקוחות הקבוצה (מבוטחים ועמיתים) המאפשרים להם להצטרף לביטוח או לקופת הגמל, לפי העניין, לקבל מידע עדכני, לבצע שינויים, לבקש הלוואות, להגיש תביעות ולעקוב אחר סטאטוס פנייתם, וכן לבצע פדיון כספים ועוד. כמו כן, לקבוצה אפליקציית סלולר בשוק הביטוח והחסכון הפנסיוני, המאפשרת צפייה במידע וביצוע כל מגוון הפעולות כאמור לעיל. הקבוצה, מקפידה על שכלולם של הכלים הדיגיטליים שפיתחה, באמצעות, בין היתר, טכנולוגיות מתקדמות לצורך ניתוח ומיצוי פוטנציאל הלקוחות.

הקבוצה פועלת על מנת לשפר את שביעות רצונם של לקוחותיה ושל הסוכנים, בין היתר, באמצעות השירות הניתן להם, ובאמצעות העמקת נתח לקוח תוך יצירת בסיס ארוך טווח לקשריה עם הלקוח הסופי. הקבוצה פועלת על מנת לשווק ללקוחותיה הקיימים מוצרים נוספים, וזאת באמצעות קידום מכירות של סוכני החברה לשיווק מוצרים נוספים של הקבוצה ללקוחות הקיימים של אותם סוכנים. כמו כן, פועלת הקבוצה להגדלת מכירות מוצרי הפרט ובמיוחד מוצרי סיכונים, בין היתר, על ידי הרחבת מגוון המוצרים וחבילות הביטוח שאותן היא מציעה באמצעות גיוס סוכנים המתמחים בתחום זה ובאמצעות פלטפורמות מכירה עצמאיות, ובכלל זה הפעלת מוקד מכירות ייעודי למכירת מוצרי סיכון.

הרחבת פעילות הקבוצה כאמור, נעשית תוך שימת דגש על הרחבת המידע האקטוארי וניתוחו לשם השגת יעדי הקבוצה.

בנוסף, לקבוצה ניסיון בניהול תיק נכסים לטווח ארוך, באמצעות ביצוע פעילויות השקעה מגוונות ותוך מתן דגש על פיתוח יכולות והתמקצעות בתחום ניהול ההשקעות, הן בארץ והן בחו"ל, ובכלל זה בתחומי הנדל"ן והאשראי, וזאת מתוך מטרה להשיג תשואות ראויות למבוטחים ולעמיתים, תוך התאמה לרמת הסיכון. כמו כן, הקבוצה משקיעה במיתוג ובפרסום, על מנת להגיע לתודעת הלקוחות בתחומים בהם היא פועלת, ובכלל זה פרסום בערוצי תקשורת שונים. לנוכח השינויים הרגולטוריים והתגברות התחרות בתחום, כאמור, פועלת הקבוצה לשיפור היעילות התפעולית והשירות ללקוחות ולערוצי ההפצה השונים של הקבוצה, וזאת, בין היתר, באמצעות חדשנות ויישום מערכות מחשוב מתקדמות והקפדה על מצבת כוח אדם איכותי, הכל תוך בחינת תהליכי רוחב ומבנה העלויות.

8. לקוחות

8.1 ביטוח חיים

להלן נתונים לגבי התפלגות פרמיות ברוטו בביטוח חיים בשנים 2022-2024 (לא כולל תקבולים בגין חוזי השקעה):

2022		2023		2024		
התפלגות באחוזים	מיליון ש"ח	התפלגות באחוזים	מיליון ש"ח	התפלגות באחוזים	מיליון ש"ח	
72	6,229	74	6,170	75	5,648	מבוטחים שכירים
						מבוטחים פרטיים
28	2,381	26	2,176	25	1,887	ועצמאיים
0	25	0	21	0	19	ביטוח קבוצתי
100	8,635	100	8,367	100	7,554	סה"כ

יצוין כי החל משנת 2022 בעקבות שינוי במבנה הפוליסות של החברה, מרבית פוליסות החסכון שמופקות מסווגות כחוזי השקעה ולא כחוזי ביטוח.

להלן נתונים בדבר התפלגות פרמיות ברוטו, כולל תקבולים בגין חוזי השקעה בשנים 2022-2024:

2022		2023		2024		
התפלגות באחוזים	מיליון ש"ח	התפלגות באחוזים	מיליון ש"ח	התפלגות באחוזים	מיליון ש"ח	
58	6,229	63	6,170	52	5,648	מבוטחים שכירים
						מבוטחים פרטיים
42	4,533	37	3,632	47	5,095	ועצמאיים
0	25	0	21	0	19	ביטוח קבוצתי
100	10,787	100	9,823	100	10,762	סה"כ

8.2 קרנות פנסיה

2022		2023		2024		
התפלגות באחוזים	מיליון ש"ח	התפלגות באחוזים	מיליון ש"ח	התפלגות באחוזים	מיליון ש"ח	
92	7,881	92	8,838	92	10,262	עמיתים שכירים
8	714	8	802	8	901	עמיתים עצמאיים
100	8,595	100	9,640	100	11,163	סה"כ

8.3 קופות גמל

2022		2023		2024		
התפלגות באחוזים	מיליון ש"ח	התפלגות באחוזים	מיליון ש"ח	התפלגות באחוזים	מיליון ש"ח	
77	1,814	81	2,273	73	2,592	עמיתים שכירים ²⁰
23	548	19	540	27	983	עמיתים פרטיים
100	2,362	100	2,813	100	3,575	סה"כ

8.4 שיעור פדיונות²²

בביטוח חיים, שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת הסתכם בשנת 2024 בכ-5.7% לעומת כ-4.8% בשנת 2023 וכ-3.8% בשנת 2022.

בפנסיה²³, שיעור הפדיונות מהצבירה הממוצעת²⁴ הסתכם בשנת 2024 בכ-7.9%, לעומת כ-8.0% בשנת 2023 וכ-8.3% בשנת 2022.

בגמל, שיעור הפדיונות מהצבירה הממוצעת²⁵ הסתכם בשנת 2024 בכ-14.5%, לעומת כ-13.5% בשנת 2023 וכ-11.4% בשנת 2022.

לקבוצה אין תלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות בתחום ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך. בנוסף, לקבוצה אין לקוח בודד שהכנסות הקבוצה ממנו מהוות 10% או יותר מסך הכנסות הקבוצה בדוחות המאוחדים.

²⁰ כולל קופה לדמי מחלה ומקפת תקציבית בסכומים שאינם מהותיים בכל אחת מהשנים.

²¹ כולל קופ"ג להשקעה וחסכון לכל ילד.

²² שיעור פדיונות, כולל ניוד יוצא.

²³ הנתונים מתייחסים לקרנות פנסיה חדשות.

²⁴ צבירה ממוצעת מוגדרת כממוצע בין יתרת נכסים נטו לתחילת תקופה לבין יתרת נכסים נטו לסוף תקופה בקרן/קופה.

²⁵ צבירה ממוצעת מוגדרת כממוצע בין יתרת נכסים נטו לתחילת תקופה לבין יתרת נכסים נטו לסוף תקופה בקרן/קופה.

תחום ב' - ביטוח בריאות

9. מוצרים ושירותים עיקריים

9.1. תיאור כללי של תחום הפעילות

תחום ביטוח בריאות כולל את הכיסויים הביטוחיים של הקבוצה בתתי הענפים הבאים: ביטוח הוצאות רפואיות (כגון ניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בארץ ובחו"ל, תרופות והשתלות), ביטוח מחלות קשות, ביטוח סיעודי, ביטוחי שיניים, ביטוחי נסיעות לחו"ל וביטוח תאונות אישיות בו תקופת הביטוח עולה על שנה.

תחום ביטוח הבריאות הינו תחום מתפתח וצומח המאופיין בהסדרה רגולטורית ענפה ורחבה. הביקוש וההיצע בתחום מושפעים, בין היתר, ממדיניות הממשלה בתחום הבריאות, ובכלל זה הרחבה או צמצום של סל הבריאות²⁶ והשירותים הנוספים הניתנים במסגרת השב"ן²⁷, מעלייה ברמת החיים ותוחלת החיים, ומהתפתחויות טכנולוגיות בתחום הרפואה המאפשרות שימוש בתרופות וטיפולים רפואיים מתקדמים.

9.2. מאפיינים עיקריים של התחום

ביטוחי הבריאות מיועדים לשפות או לפצות את המבוטח במקרים של פגיעה בבריאותו כתוצאה ממחלה או תאונה.

הכיסויים הביטוחיים בתחום זה המוצעים על-ידי חברות הביטוח נחלקים בעיקר לשכבות הבאות:

(א) ביטוח תחליפי (תחליף לשירותים הניתנים בסל הבריאות/השב"ן);

(ב) ביטוח משלים (כיסוי ביטוחי מעבר לכיסוי הכלול בסל הבריאות ו/או השב"ן);

(ג) ביטוח מוסף (ביטוח שכלל איננו כלול בכיסוי הקיים בסל הבריאות ו/או השב"ן)

הכיסויים הביטוחיים מוצעים בדרך כלל כפוליסה עצמאית נפרדת, או כרכיב ביטוחי הנלווה לפוליסה אחרת, או באמצעות חבילת כיסויים המאגדת מספר כיסויים ביטוחיים.

פרמיות הביטוח הינן פרמיות קבועות או פרמיות המשתנות במהלך תקופת הביטוח, בין היתר, בהתאם לגיל המבוטח ומצבו הבריאותי.

ביטוחי הבריאות מוצעים הן כפוליסה אישית למבוטח ("ביטוח פרט") והן במסגרת הסכמים לביטוח קבוצתי ("ביטוח קבוצתי").

ביטוחי פרט - בדרך כלל, ביטוחי הפרט הם תכניות ביטוח המוצעות לתקופות ארוכות (למשך כל חיי המבוטח או גיל קבוע שנקבע מראש), אף אם חל שינוי במצבו הבריאותי של המבוטח במהלך תקופה זו. החל מפברואר 2016 הוחלו על מרבית סוגי תכניות ביטוח הבריאות ששווקו ממועד זה הוראות לפיהן תקופת הביטוח תתחדש מאליה מדי שנתיים.

מאחר שתכניות הביטוח הינן בדרך כלל לתקופות ארוכות, וחלקן מאופיינות בצבירת רזרבות ניכרות במהלך תקופות אלו, שינויים בהנחות ובתחזיות האקטואריות ביחס לסיכון העתידי, כגון שיעורי תחלואה, התפתחות תוחלת החיים והתפתחות תוחלת התביעה ועוד, עשויים להביא לשינויים מהותיים בסכומי הפרשות. עקב המשקל הניכר של גובה הרזרבות כאמור, ההכנסות מההשקעות העומדות כנגד העתודות הביטוחיות בתחום זה משפיעות באופן מהותי על רווחיות התחום.

כמו כן, לאור העובדה שתוכניות ביטוח הוצאות רפואיות הינן בדרך כלל לתקופות ארוכות יחסית, ניתנה לחברות הביטוח האפשרות, במסגרת פוליסות הביטוח ששווקו טרם פברואר 2016, לשנות את התנאים ו/או את טבלת הפרמיות למבוטחים קיימים, בכפוף לקבלת אישור של הממונה. לעומת זאת, בעניין הפוליסות המשווקות החל מפברואר 2016 ומנגנון עדכון המחירים והכיסויים המאפיין אותם, קיים חוסר ודאות ביחס לאורך הזמן שבמסגרתו ניתן לקבל אישור לעדכון תעריפים מהממונה ומשכך גם ביחס לרווחיות המוצר.

ביטוחים קבוצתיים - תנאי ההסכמים לביטוח קבוצתי נקבעים במשא ומתן בין המבוטח לבין הגוף המייצג את הקבוצה וחלים על כל הפרטים הנכללים בקבוצה. ההסכמים נחתמים לתקופות ידועות מראש של מספר שנים. הפרמיות כוללות לעיתים מנגנון התאמת פרמיה לאורך תקופת הביטוח. גביית הפרמיות בביטוח הקבוצתי בדרך כלל מבוצעת בתשלום מרוכז עבור מבוטחי הקבוצה. לעיתים תנאי הפוליסה הקבוצתית רחבים יותר מתנאי פוליסת הפרט. בעזוב המבוטח את הקבוצה, בדרך כלל קיימת חובה להציע למבוטח זכות להמשיך בפוליסת פרט דומה, בהתאם לתנאים שנקבעו בפוליסה הקבוצתית.

²⁶ סל שירותי הבריאות הבסיסי הניתן לכל תושב במדינת ישראל מכוח חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994.

²⁷ תכניות לשירותי בריאות נוספים בקופות החולים (מרחיבים/תחליפיים לסל הבריאות).

9.3 שינויים עיקריים

להלן יפורטו השינויים המשמעותיים שאירעו בתחום בשנת הדוח ולאחר תאריך הדוח

9.3.1 העברת מבוטחים בביטוח ניתוחים שקל ראשון

בהמשך לאמור בסעיף 9.3 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2023, בעניין הרפורמה בתחום ביטוחי הבריאות, במהלך הרבעון השני של שנת 2024 נכנסו לתוקף ההוראות לעניין מעבר מבוטחים בפוליסות ביטוח ניתוחים "השקל הראשון" לפוליסות ביטוח ניתוחים "משלים שב", וכתוצאה מכך חל גידול ניכר בפוליסות ביטוח ניתוחים "משלים שב", אשר השפיע על תמהיל תיק ביטוחי הניתוחים של החברה. לפירוט נוסף ראה סעיף 3.7 בדוח הדירקטוריון של החברה.

בשלב מקדמי זה של יישום ההוראות כאמור, לא ניכרת השפעה מהותית על תוצאות הפעילות בענף זה.

9.3.2 ביטוח נסיעות לחו"ל - מכבי שירותי בריאות

בחודש ינואר 2025, לאחר תקופת הדוח, התקבלה בחברה הודעה על זכיה במכרז לביטוח קבוצתי לנסיעות לחו"ל לחברי מכבי שירותי בריאות ("מכבי"), עובדי מכבי ובני משפחותיהם (לרבות גופים נוספים הקשורים למכבי). ההתקשרות עם מכבי הינה לתקופה של 5 שנים, עם אופציה להארכת ההסכם לשתי תקופות נוספות של שנתיים לכל תקופה.

להערכת החברה, אומדן הפרמיה השנתית שתשולם במסגרת ההתקשרות כאמור, הינו בסכום של כ- 50 מיליון ש"ח. כמו-כן, הזכייה במכרז לא צפויה להשפיע מהותית על רווחיותה של החברה.

החברה תחל לספק את שירותי הביטוח כאמור במהלך החודשים הקרובים.

האמור לעיל בדבר היקף הפרמיה השנתית הצפויה מהזכייה, וכן היעדר ההשפעה המהותית הצפויה על רווחיות החברה, הינם מידע צופה פני עתיד, כהגדרת המונח בחוק ניירות ערך, המבוסס על הערכות החברה, לרבות לעניין היקף המבוטחים הצפוי בביטוח הקבוצתי והניסיון שצברה החברה בענף ביטוחי הנסיעות לחו"ל. ההערכות כאמור עלולות שלא להתממש או להתממש באופן שונה, בין היתר, בשל גורמים שאינם בשליטת החברה, ובכלל זה, היקף הביטוחים שיירכשו בפועל על-ידי המבוטחים הפוטנציאליים.

9.4 תיאור הכיסויים הביטוחיים/השירותים העיקריים המוצעים על ידי הקבוצה:

סוג התכנית	מהות הכיסוי
ביטוח הוצאות רפואיות	
ביטוח רפואי מסוג ניתוח בישראל*	מעניק כיסוי להוצאות הכרוכות בניתוחים פרטיים בארץ. בפוליסות המשווקות החל מחודש ינואר 2014 בהתאם להוראות הממונה, לא ניתנת למבוטח אפשרות מתן פיצוי כספי במקרה שבחר לבצע ניתוח במסגרת השב"ן או במסגרת ציבורית. כיסוי לניתוחים בישראל משווק במספר רבדים הכוללים כיסוי לניתוחים בישראל עם השתתפות עצמית, משלים שב"ן וכיסוי "מהשקל הראשון". החל מיום 1.2.2016 משווק כיסוי לניתוחים בפוליסה אחידה לחברות הביטוח במסגרת מסלול "מהשקל הראשון" או משלים שב"ן, והחל מיום 1.7.2016 הכיסוי ניתן רק עבור ניתוחים המבוצעים אצל ספקי שירות שבהסדר.
ביטוח רפואי מסוג ניתוח בחו"ל*	מעניק כיסוי להוצאות הכרוכות בניתוחים פרטיים בחו"ל. החל מחודש אוקטובר 2023 משווקים ביטוחים אלו במסגרת פוליסה אחידה.
ביטוח רפואי מסוג השתלות*	מעניק כיסוי להוצאות הכרוכות בהשתלת איברים ו/או טיפולים מיוחדים בחו"ל. החל מחודש אוקטובר 2023 משווקים ביטוחים אלו במסגרת פוליסה אחידה.
ביטוח מסוג תרופות*	מעניק כיסוי בגין תרופות שאינן כלולות בסל הבריאות. החל מחודש אוקטובר 2023 משווקים ביטוחים אלו במסגרת פוליסה אחידה.
ביטוח שיניים	מעניק כיסוי להוצאות בגין טיפולי שיניים בהסתמך על מספר רבדי כיסוי: טיפולים משמרים, טיפולי חניכים, טיפולים משקמים, טיפולי שתלים ואורתודנטיה. נכון למועד הדוח, כיסוי זה משווק על-ידי החברה בביטוח קבוצתי בלבד ולתקופות קצובות.
נספחי בריאות	מעניקים בעיקר כיסויים לשירותים אמבולטוריים והחזר הוצאות רפואיות נוספות שלא בעת אשפוז.
כתבי שירות	שירותים רפואיים, הניתנים בעיקר על ידי ספקים רפואיים, וכוללים בין היתר שירותי אבחון מהיר ושירותים בעת אשפוז, יעוץ און ליין וטיפול רפואה משלימה.

* בתוכניות ביטוח פרט ששווקו עד ליום 1.2.2016, הכיסויים הביטוחיים האמורים הוצעו לכל החיים. תכניות פרטיות לביטוח הוצאות רפואיות, שמשווקות לאחר יום 1.2.2016 מתחדשות כל שנתיים ביום 1 ביוני של השנה הקלנדרית הרלוונטית, החל משנת 2018, באופן אוטומטי או בתנאים הקבועים בהסדר התחיקתי הרלוונטי.

סוג התכנית	מהות הכיסוי
מחלות קשות	ביטוח מחלות קשות
	כיסוי ביטוחי המעניק למבוטח תגמולי ביטוח (בעיקר פיצוי כספי להבדיל משיפוי) בקרות אחת מהמחלות הקשות או אירועים רפואיים חמורים, על-פי רשימה קבועה מראש הכלולה בתכנית הביטוח. בתכניות ביטוח ששווקו עד ליום 1.2.2016 הוצע הכיסוי לתקופה קצובה. בתכניות ביטוח המשווקות לאחר יום 1.2.2016, תכניות הביטוח מתחדשות, החל משנת 2018 כל שנתיים ומסתיימות בגיל הקבוע בפוליסה.
ביטוח סיעודי	ביטוח סיעודי
	כיסוי ביטוחי המעניק תגמולי ביטוח בהיות המבוטח במצב סיעודי בהתאם להגדרה הקבועה לכך בפוליסה ולאחר תקופת המתנה הקבועה בפוליסה. תשלום תגמולי הביטוח הינו לתקופה קצובה או לכל החיים בהתאם לתנאי הפוליסה. בתכניות הביטוח ששווקו עד שנת 2012, הפיצוי החודשי היה צמוד לתיק ההשקעות, בהתאם לתנאים שנקבעו בתכנית. החל משנת 2012, תכנית הביטוח ששווקה הצמידה את סכום הפיצוי החודשי במקרה של מצב סיעודי למדד המחירים לצרכן, בהתאם לתנאי התכנית. בתנאים מסוימים, במקרה של הפסקת תשלום הפרמיה לפני תום תקופת הביטוח, זכאי המבוטח לכיסוי ביטוחי חלקי, בהתאם לתנאים שנקבעו בפוליסה. בביטוח פרט כיסוי ביטוחי זה מוצע לכל החיים. החל מיום 13 בנובמבר 2019, הפסיקה החברה לשווק פוליסות ביטוח סיעודי פרט. הפוליסות ששווקו על ידי החברה עד המועד האמור תיוותרנה בתוקפן, והחברה תמשיך לקיים התחייבויותיה בקשר עמן.
תאונות אישיות	ביטוח תאונות אישיות (לתקופה העולה על שנה)
	תכנית המעניקה למבוטח תגמולי ביטוח בגין נזק (פיצוי) או הוצאה רפואית (שיפוי) שנגרמו לו כתוצאה מתאונה. הכיסוי הינו רב שנתי וניתן למקרה מוות, כוויות, שברים, מצב סיעודי, אשפוז או נכות, והוצאות רפואיות כאשר אלו נגרמים כתוצאה מתאונה, ויכול שיכלול כיסוי לאי כושר זמני לעבודה כתוצאה מתאונה. הכיסוי הביטוחי מוצע לתקופה קצובה. יצוין כי מוצר זה אינו משווק על ידי החברה החל מחודש מאי 2021.
נסיעות לחו"ל	ביטוח נסיעות לחו"ל
	מעניק שיפוי עבור הוצאות הכרוכות באירועים רפואיים שאירעו בחוץ לארץ וכן שיפוי בגין נזקי צד ג', כבודה, ביטול או קיצור נסיעה, איתור וחילוץ וספורט אתגרי..

לפירוט בדבר התוצאות לפי סוגי פוליסות בתחום בריאות - ראה באור 19 בדוחות הכספיים.

10. תחרות

10.1 כללי

המתחרים העיקריים בתחום מתחלקים לשתי קבוצות עיקריות: חברות הביטוח, שמרביתן פועלות בתחום, וכן קופות החולים המציעות חלק מהכיסויים הביטוחיים במסגרת שירותי בריאות נוספים (שב"ן). בתחום קיימת תחרות חריפה בין חברות הביטוח, הנובעת, בין היתר, מריבוי מתחרים ודמיון במוצרים.

תחום ביטוחי הבריאות בישראל מרוכז ברובו בידי חמש קבוצות הביטוח הגדולות: קבוצת הראל, קבוצת הפניקס, קבוצת כלל, קבוצת מגדל וקבוצת מנורה, כאשר קבוצת הביטוח הדומיננטית מביניהן הינה קבוצת הראל עם כ-34% מהפרמיות בשוק נכון לתקופה המסתיימת ביום 30 בספטמבר 2024.

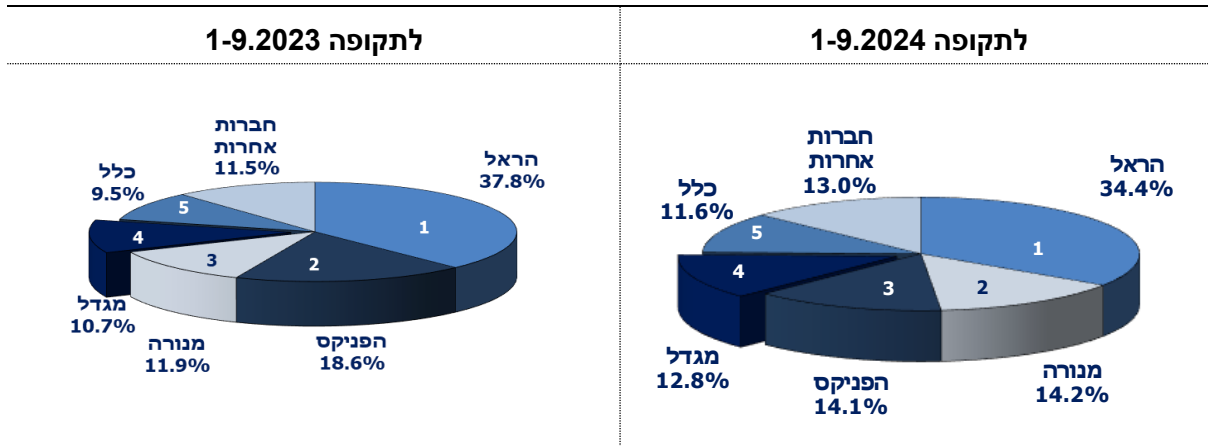
חלקו של הביטוח הקבוצתי מסך כל הפרמיות בתחום היווה כ-43% בשנת 2023²⁸. הביטוח הסיעודי הקבוצתי היווה כ-25% מסך הפרמיות בתחום ועיקרו מיוחס לביטוח הסיעודי עבור מבטחי קופות החולים. חלקה של הקבוצה בשוק ביטוח הבריאות הסיעודי הקבוצתי קטן, ואין לה הסכמים לביטוח סיעודי עם קופות החולים.

²⁸ מבוסס על הדוח השנתי לשנת 2023 של רשות שוק ההון ביטוח וחסכון. ללא ביטוחי נכויות, עובדים זרים, תאונות אישיות ואחר.

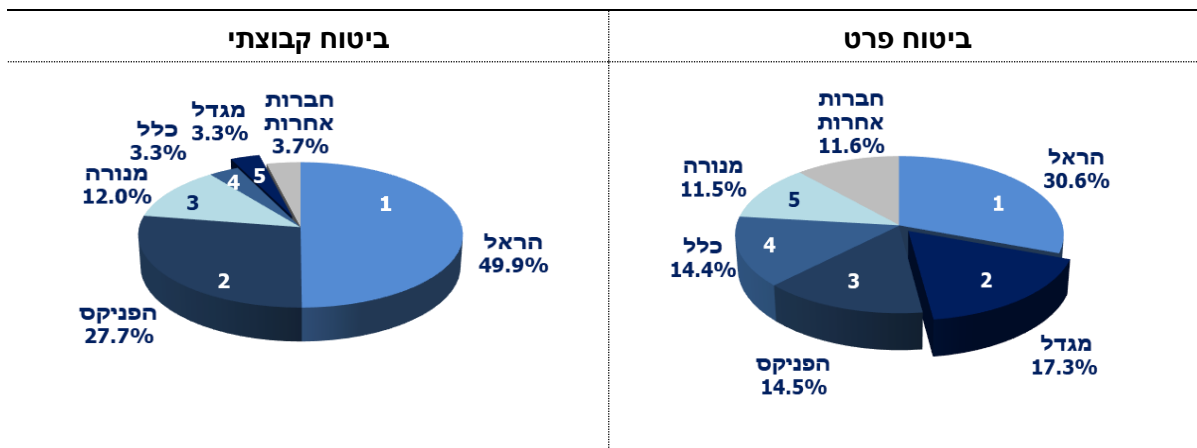
10.2. נתוני שוק

להלן נתחי שוק במונחי פרמיות:

סה"כ עסקי בריאות²⁹:

ביטוחי פרט³⁰ וקבוצתי לשנת 2023:

10.3. השיטות העיקריות של הקבוצה להתמודד עם התחרות בתחום

הקבוצה מתמודדת עם התחרות באמצעות מיתוגה בשוק ביטוחי הבריאות והשירותים הנלווים להם ותמחור הוגן ונכון למוצר, תוך מתן דגש על חדשנות בתחום המוצרים ומתן שירות גבוה ומקצועי לסוכני הביטוח ולמבוטחים.

הקבוצה פועלת להרחבת היצע המוצרים והשירותים ושיפור המוצרים הקיימים המוצעים על ידה וכן לשמירה על רמת שירות גבוהה ללקוחות ולסוכנים, תוך יעילות תפעולית אשר נעשית, בין היתר, באמצעות פיתוח ושימוש בכלים דיגיטליים שיאפשרו מתן שירות פשוט ומהיר, בעת ההצטרפות לביטוח ובמהלך תקופת הביטוח, במיוחד בעת תביעה.

הקבוצה פועלת להרחבת פעילותה, בין היתר, באמצעות הכוונת סוכניה לתחום פעילות זה וגיוס סוכנים חדשים המתמחים במוצרי ביטוח הבריאות המעניקים שירות אישי ללקוחות. באמצעות סוכנים אלו, פונה החברה לאוכלוסיות יעד נוספות ומכירת כיסויים נוספים למבוטחים קיימים.

במקביל פועלת הקבוצה לשימור הפוליסות של הלקוחות הקיימים וכן להשתתפות במכרזים לביטוחים מסוג קולקטיב להם פוטנציאל רווחיות נאות. כל זאת, תוך שימת דגש על מדיניות קבלת עסקים, הרחבת בסיס המידע האקטוארי ככלי לניהול סיכונים וניהול יעיל של התביעות.

²⁹ נתחי השוק מבוססים על עיבוד דיווחי משרד האוצר שפורסמו באתר האינטרנט ("דוחות ניהוליים").

³⁰ נתחי השוק בביטוחי פרט וביטוח קבוצתי מבוססים על הדוח השנתי לשנת 2022 של רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון. ללא ביטוחי נכויות, עובדים זרים, תאונות אישיות ואחר.

11. לקוחות

להלן נתונים לגבי התפלגות פרמיות ברוטו בביטוח בריאות בשנים 2022-2024:

2022		2023		2024		
התפלגות באחוזים	מיליון ש"ח	התפלגות באחוזים	מיליון ש"ח	התפלגות באחוזים	מיליון ש"ח	
88	1,624	88	1,723	88	1,784	מבוטחים פרטיים
12	219	12	227	12	250	ביטוח קבוצתי
100	1,843	100	1,950	100	2,034	סה"כ

בפוליסות פרט בביטוח סיעודי, שיעור הביטולים, במונחי פרמיות, מהפוליסות בתוקף לראשית השנה הסתכם בשנת הדוח בכ-1.6%, לעומת כ-1.8% בשנת 2023 וכ-1.7% בשנת 2022.

בפוליסות פרט בביטוח בריאות אחר (שאינו כולל את הביטוח הסיעודי וכולל את תתי הענפים האחרים בפוליסות לתקופה העולה על שנה), שיעור הביטולים, במונחי פרמיות, מהפוליסות בתוקף לראשית השנה הסתכם בשנת הדוח בכ-8.9%, לעומת כ-11.0% בשנת 2023 וכ-9.2% בשנת 2022.

לקבוצה אין תלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות בתחום ביטוח בריאות. בנוסף, לקבוצה אין לקוח בודד שהכנסות הקבוצה ממנו מהוות 10% או יותר מסך הכנסות הקבוצה בדוחות המאוחדים.

תחום ג' - ביטוח כללי

12. מוצרים ושירותים עיקריים

12.1. כללי

תחום הביטוח הכללי כולל את ענפי ביטוח רכב חובה, רכב רכוש וענפי ביטוח כללי אחרים (ראה פירוט להלן) שאינם כלולים בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המפורטים בסעיף 6 לעיל) ובתחום ביטוח הבריאות (המפורטים בסעיף 9 לעיל), כמפורט להלן:

ביטוח רכב חובה - מתמקד בכיסוי נזקי גוף, אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין (פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970). לפרטים אודות מאפיינים מיוחדים של ענף ביטוח רכב חובה ראה סעיפים 12.3 ו-12.4 להלן.

ביטוח רכב רכוש - מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי. אודות מאפיינים מיוחדים של ענף ביטוח רכב רכוש ראה סעיף 12.3 להלן.

ענפי ביטוח כללי אחרים - בין יתר ענפי הביטוח הכללי שלא נזכרו לעיל, הקבוצה מתמקדת בעיקר בענפי ביטוחי רכוש ובביטוחי חבויות, המאופיינים בהענקת כיסויים לסיכונים ספציפיים, או ב"חבילות כיסויים" לדירות, בתי עסק וכו' המשלבות מספר כיסויים ביטוחיים. אודות מאפיינים מיוחדים של ענפי ביטוח כללי אחרים ראה סעיף 12.4 להלן.

12.2. שינויים עיקריים שחלו בתחום בתקופת הדוח

12.2.1. חוזר הגשת תכניות ביטוח בענף רכב רכוש

בהמשך לאמור בסעיף 12.2.3 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2023, ביום 15 במאי 2024 פרסם הממונה את הנוסח הסופי של חוזר הגשת תכניות ביטוח בענף רכב רכוש, אשר עיקריו: (א) עדכון נוסח הגילוי למבוטח בתכנית הביטוח, כך שיתייחס לכללי ההפחתה של תגמולי הביטוח במקרה של הקטנת נזק אשר יביאו בחשבון את הפרמטרים המפורטים בחוזר; (ב) במקרים בהם מבוטח בחר לתקן את רכבו שלא במוסך הסדר והוא עומד בתנאים המפורטים בחוזר, תנכה חברת הביטוח השתתפות עצמית, כאילו המבוטח תיקן את רכבו במוסך הסדר; (ג) תכנית ביטוח לא תכלול פיצוי בשל אבדן גמור להלכה, למעט בסוגי מקרים שהוגשו על ידי חברת הביטוח לרשות שוק ההון במסגרת בקשת להנהגת תכנית הביטוח ורשות שוק ההון לא התנגדה להם.

הוראות החוזר חלות על תכניות ביטוח רכב רכוש המשווקות החל מיום 1 בספטמבר 2024, למעט האמור בפסקה (ג) לעיל שיכנס לתוקף לאחר תיקון הגדרת "אובדן גמור" בתקנות התעבורה, התשכ"א-1961. יצוין כי החברה קיבלה את אישור הממונה למתווה ולתוכניות שהוגשו על ידה.

12.2.2. תיקון הוראות החוזר המאוחד שער 6 חלק 2 - הוראות בענף רכב רכוש

ביום 15 במאי 2024 פרסם הממונה תיקון להוראות החוזר המאוחד שער 6 חלק 2 - הוראות בענף רכב רכוש לעניין אופן עבודת חברות הביטוח עם שמאים ומוסכים. בהתאם להוראות המובאות במסגרת התיקון, יבוטלו רשימות שמאי החוץ ונקבע, כי כל חברת ביטוח תעשה שימוש במאגר שמאים דינאמי ורחב, ובמנגנון בחירה אקראי. כמו כן, נקבעו הוראות שמטרתן לעודד את הגדלת כמות מוסכי ההסדר הקיימים באמצעות קביעת כללים מנחים לצירוף מוסך כמוסך הסדר (שייקראו מעתה "מוסכים מוסכמים") והסדרת ההתקשרות שבין חברות הביטוח לבין מוסכים המבצעים תיקונים מטעמן, בהתאם לדרכי הפיצוי בפוליסה.

תחילתו של התיקון מיום 1 במאי 2025, בכפוף לכך שיפורסמו עד למועד זה הוראות מקצועיות לעניין "מחיר שוק" לפי סעיף 153 לחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016. כמו-כן, נכללו בתיקון הוראות מעבר למשך השנה הראשונה מיום כניסת התיקון לתוקף.

מאחר שנכון למועד פרסום הדוח, החברה מצויה בהליכי בחינה והיערכות ליישום הוראות החוזר, אשר טרם נכנס לתוקף, אין ביכולתה להעריך באופן מלא את השפעות של יישום הוראות כאמור על פעילותה.

12.3. תיאור הכיסויים הביטוחיים העיקריים המוצעים ומאפייניהם הייחודיים

סוג התכנית	מהות הכיסוי
	ביטוח רכב
	ביטוח רכב חובה
מתן כיסוי ביטוחי מכוח פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התש"ל-1970 ("פקודת ביטוח רכב")	<p>המוצר הינו פוליסה לביטוח נזקי גוף כתוצאה מהשימוש ברכב, אשר חובה לרכשו על פי פקודת ביטוח רכב. פוליסת ביטוח רכב חובה מכסה בהתאם לפקודת ביטוח רכב, את בעל הרכב והנוהג בו מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975 ("הפלת"ד" או "חוק הפלת"ד"), בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי לנהג הרכב, לנוסעים ברכב, או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב. הפוליסה הינה פוליסה תקנית שיש להנפיקה בהתאם להוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי), התש"ע-2010.</p> <p>סכום תגמולי הביטוח איננו מוגבל, למעט ראשי נזק מסוימים כגון "כאב וסבל" המוגבלים בסכום וכן פיצוי בגין אובדן שכר, הכל בהתאם למגבלות הכיסוי כפי שהן קבועות בחוק הפלת"ד. תיקונים לחוק הפלת"ד /או פסיקה הנוגעות לפרשנות לחוק האמור משפיעים על היקף הכיסוי.</p> <p>הפוליסות בביטוח חובה מונפקות בדרך כלל לפרק זמן של שנה. עם זאת, קצב התנהלות התביעות בענף ארוך יותר ועשוי להמשך מספר שנים, וזאת בשל פרק הזמן אשר עובר בין מועד קרות האירוע נשוא התביעה לבין מועד התגבשות סופית של הנזק וסילוק התביעה. עקרונות התעריף נקבעים על סמך הנחיות הממונה המאוגדות תחת החוזר המאוחד, ובהתאם לעקרונות אלה נקבעו הפרמטרים שמבטח יוכל לעשות בהם שימוש לצורך קביעת התעריף והנהלים שעל-פיהם על מבטח לנהוג בכל הקשור לאשור דמי הביטוח. בקבוצה מופעל תעריף דיפרנציאלי, המסתמך על חלק מהמשתנים הרלבנטיים שנבחרו על-ידי הקבוצה כמתאימים ביותר לצורך הערכת הסיכון וקביעת הפרמיה.</p>
	ביטוח רכב רכוש
ביטוח רכב רכוש כולל כיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרם לצד ג'	<p>המוצר הינו פוליסה לביטוח רכב המעניקה כיסוי לנזק שעלול להיגרם לרכב עצמו או לרכוש של צד ג'. ישנם מספר סוגים של ביטוחי רכב רכוש:</p> <p>(א) ביטוח רכב צד שלישי המעניק רק כיסוי לנזקים שאירעו לרכושו של צד שלישי.</p> <p>(ב) כיסוי מקיף המציע כיסוי לנזקים לצד שלישי וכן לנזקים לרכב עצמו, כגון גניבה.</p> <p>(ג) כיסוי מקיף חלקי המחריג נזקי תאונה או גניבה.</p> <p>פוליסות "רכב רכוש" מתחלקות לשתי קבוצות עיקריות על-פי סוגי הרכב:</p> <ul style="list-style-type: none"> ביטוח לרכב פרטי ומסחרי שמשקלו עד 3.5 טון - מעניק כיסויים ביטוחיים בהתאם לתנאי פוליסה תקנית הקבועים בהוראות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986. לפוליסה התקנית ניתן להוסיף הרחבות באשר להיקף הכיסוי ולסיכונים המכוסים (במסגרת הריידרים - כתבי השירות - מוצעים כיסויים שונים הכוללים שבר שמשות, שירותי דרך וגרירה, רכב חלופי וכו'). התעריף הינו תעריף אקטוארי דיפרנציאלי (שאינו אחיד ומותאם לסיכון) והוא מבוסס על מספר פרמטרים: הן אלה הקשורים לרכב המבוטח בפוליסה (סוג, דגם וכיו"ב) והן אלה הקשורים לאפיוני המבוטח (כמות נהגים ברכב, גיל הנהגים, ניסיון תביעות ועוד). ביטוח לכלי רכב אחרים שאינם נכללים בסוג הקודם, כגון: משאיות מעל 3.5 טון, אופנועים, מוניות, ציוד כבד, אוטובוסים, ציוד חקלאי וכיו"ב. פוליסות הביטוח לסוגי רכב אלה אינן כפופות לתנאי הפוליסה התקנית.

סוג התכנית	מהות הכיסוי
	ביטוח כללי אחר
	<p>ענף זה כולל בעיקרו שני סוגי ביטוח: ביטוחי רכוש, הכוללים כיסוי בגין אבדן או נזק פיזי לרכוש המבוטח, וביטוחי חבויות, הכוללים כיסוי בגין חבות כספית על פי דין של מבוטח כלפי צד ג' בגין נזק לגוף או לרכוש שייגרם לו, כמפורט להלן. כמו כן, כולל ענף זה פוליסות תאונות אישיות לתקופה של שנה.</p>
	ביטוחי רכוש
	<p>מוצרים אלו מיועדים להעניק למבוטח כיסוי כנגד אובדן או נזק פיזי לרכושו. הסיכונים העיקריים המכוסים בפוליסות רכוש הינם סיכוני אש, התפוצצות, פריצה, רעידת אדמה ונזקי טבע. ביטוחי הרכוש כוללים לעיתים כיסוי לנזק תוצאתי (אובדן רווחים) עקב הנזק הפיזי לרכוש, והם מהווים נדבך בביטוחי דירות, ביטוח בתי עסק, ביטוחים הנדסיים, ביטוח מטענים בהובלה (ימית, יבשתית, אווירית) וכו'. במרבית המקרים הפוליסות בביטוחי רכוש מונפקות לפרק זמן של שנה. יצוין כי פוליסות עסקיות מונפקות לפרק זמן שבין שנה לשנה וחצי. כמו כן, במרבית המקרים, תביעות בגין פוליסות אלו מתבררות בסמוך למועד קרות מקרה הביטוח. הכיסויים הביטוחיים בתחום זה מיועדים ללקוחות פרטיים ועסקיים.</p> <p>המוצרים המרכזיים בענף ביטוח רכוש הינם כדלקמן:</p>
ביטוחי דירות	<p>כוללים ביטוח למבנה ותכולת דירות מגורים והם מבוססים על ביטוחי הרכוש כמתואר לעיל בתוספת ביטוחי חבויות הקשורים לדירת מגורים (אחריות כלפי צד שלישי ואחריות מעסיקים בגין עובדי משק בית).</p> <p>הפוליסה לביטוח דירה מבוססת על תנאי הפוליסה התקנית לדירות, כפי שנקבעו בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן), התשמ"ו - 1986. לפוליסה התקנית ניתן להוסיף הרחבות וזאת לגבי היקף הכיסוי המבוטח. ההרחבות המוצעות על ידי הקבוצה כוללות, בין השאר, נזקי מים.</p> <p>התעריף הינו תעריף אקטוארי דיפרנציאלי ומותאם לסיכון והוא מבוסס על מאפייני הנכס המבוטח.</p> <p>כמו כן, במסגרת ביטוחי הדירות הקבוצה מציעה פוליסה "מבנה אגב משכנתא" שהינה פוליסת מבנה בלבד, בהתאם לפוליסה התקנית, אשר קהל היעד העיקרי הינו לוויו בנקים למשכנתאות.</p>
ביטוח בתי עסק	<p>ביטוח בתי עסק הינו בדרך כלל תכנית ביטוח הכוללת מספר כיסויים (ביטוחי רכוש וביטוחי חבויות), אשר מטרתה לאחד לפוליסה אחת את כל הכיסויים הנחוצים לבית העסק.</p> <p>ביטוח רכוש, מבנים ותכולות, המשמשים לצרכים עסקיים מפני סיכוני אש וסיכונים נלווים (כיסוי לסיכונים הנמכר ביחד עם הכיסוי מפני סיכוני אש, כגון: כיסוי בפני פריצה, התפוצצות, רעידת אדמה). כיסוי זה ניתן להרחבה לכיסוי נזק תוצאתי, דהיינו אובדן רווחים וכן ביטוחי חבויות. החיתום של המוצר מתבצע בעיקרו על בסיס ניתוח הסיכון הספציפי ובביטוח עסקים גדולים, בין היתר, בהתאם לתנאי ביטוח המשנה בגין הסיכון המבוטח.</p>
ביטוחי רכוש אחרים	<p>במסגרת ביטוחי הרכוש האחרים, הקבוצה מציעה כיסויים ביטוחיים נוספים כגון ביטוחים ימיים ואוויריים (כלי שיט, כלי טייס, הובלת מטענים), ביטוח עבודות קבלניות, ביטוח ציוד מכני הנדסי, ביטוח נאמנות וביטוח כל הסיכונים. היקף הפעילות בענפי ביטוח אלה אינו מהותי.</p>
	ביטוחי תאונות אישיות (לתקופה של שנה)
	<p>ביטוח תאונות אישיות מעניק למבוטח פיצוי בגין נזק שנגרם כתוצאה מתאונה שאירעה לו. הכיסוי ניתן למקרה מוות או נכות כתוצאה מתאונה ויכול שיקלול כיסוי לאי כושר זמני לעבודה. במסגרת תחום פעילות ביטוח כללי נכללות פוליסות ביטוח תאונות אישיות לתקופה של שנה בלבד (כאשר פוליסות ביטוח תאונות אישיות לתקופה של למעלה משנה נכללות במסגרת תחום ביטוח בריאות). יצוין כי החברה הפסיקה לשווק פוליסות ביטוח תאונות אישיות פרט החל מיום 1 בפברואר 2021.</p>

סוג התכנית	מהות הכיסוי
	ביטוחי חבויות
	<p>ביטוחי חבויות מיועדים לכיסוי חבותו על-פי דין של מבטוח בגין נזק שהוא עלול לגרום לצד שלישי כלשהו. הפוליסות בביטוחי חבויות מונפקות בדרך כלל למשך זמן של שנה. יצוין כי פוליסות עסקיות מונפקות לפרק זמן שבין שנה לשנה וחצי. עם זאת, קצב התפתחות התביעות בענף ארוך יותר והוא עשוי להמשך מספר שנים, וזאת בשל מספר סיבות: הנזק המכוסה בפוליסה נגרם לצד שלישי שאינו המבטוח בפוליסה, פרק הזמן אשר עובר בין מועד קרות האירוע נשוא התביעה לבין מועד התגבשות החבות והנזק והגשת התביעה ארוך יחסית, במקרים רבים מדובר בבירור עובדתי ומשפטי מורכב יחסית, הן ביחס לחבות המבטוח והן ביחס להיקף הנזקים, תקופת ההתיישנות בגין עילת התביעה ארוכה יותר מתקופת ההתיישנות המקובלת בביטוח רכוש. בביטוחי החבויות מסוג אחריות כלפי צד שלישי ואחריות מעבידים, הכיסוי הוא על בסיס אירוע (בניגוד לפוליסות על בסיס הגשת תביעה - Claim made), דהיינו, הכיסוי ניתן לאירועים אשר קרו במהלך תקופת הביטוח, והתביעה יכולה להיות מוגשת לאחר תום תקופת הביטוח בכפוף להתיישנות. בביטוחי חבויות מסוג אחריות מקצועית, חבות המוצר ואחריות נושאי משרה, הכיסוי הוא על בסיס הגשת התביעה (Claim made), דהיינו הכיסוי ניתן לאירועים אשר קרו בתקופת הביטוח או במועד הרטרואקטיבי המצוין ברשימה, והגשת התביעה צריכה להיות במהלך תקופת הביטוח.</p>
ביטוח אחריות כלפי צד שלישי	<p>מטרתו של מוצר זה, להגן על המבטוח מפני חבות, שהוא עלול לחוב ולשלם פיצויים לצד שלישי, כתוצאה מאירוע בלתי צפוי אשר גרם לנזק גוף ו/או רכוש לצד שלישי כלשהו, מכח דיני מדינת ישראל. הכיסוי מותאם לפעילותו של המבטוח וגבול האחריות בפוליסה נקבע על ידי המבטוח, לפי שיקול דעתו. מוצר זה נמכר הן במסגרת פוליסה עצמאית ובודדת (כיסוי לאחריות כלפי צד ג' בלבד), והן כחלק מפוליסה הכוללת מספר פרקי כיסוי (פרקי חבויות ופרקי רכוש) אשר מטרתה לאחד לפוליסה אחת את כלל הכיסויים הנחוצים לבית העסק.</p>
ביטוח אחריות מעבידים	<p>מטרתו של מוצר זה, להגן על מעסיק מפני חבות שהוא עלול לחוב ולשלם פיצויים לעובד, בגין נזק גופני, נפשי, שכלי או מוות שנגרם לעובד מעובדיו כתוצאה מתאונה או מחלה תוך כדי ועקב עבודתו בעסק המבטוח, מכוח חוק פקודת הנזיקין (נוסח חדש) ו/או חוק האחריות למוצרים פגומים התש"מ-1980. הכיסוי בפוליסות אלו ניתן מעל לסכומים שבהם נושא המוסד לביטוח לאומי המטפל בתאונות עבודה. מוצר זה נמכר הן במסגרת פוליסה עצמאית ובודדת (כיסוי לאחריות מעסיקים), והן כחלק מפוליסה הכוללת מספר פרקי כיסוי (פרקי חבויות ופרקי רכוש) אשר מטרתה לאחד לפוליסה אחת את כלל הכיסויים הנחוצים לבית העסק.</p>
ביטוחי חבויות אחרים	<p>מוצעים כיסויים ביטוחיים לאחריות מוצר, ביטוח אחריות מקצועית, וביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה.</p>

12.4 הסדרים מיוחדים המתייחסים לענף ביטוח רכב חובה

12.4.1 הסדר הביטוח השיורי ("הפול")

הואיל וקיימת מצד אחד חובה על בעל רכב לבטח את רכבו בהתאם לפקודת ביטוח רכב, אך מצד שני, חברות הביטוח רשאיות לסרב לבטח כלי רכב, בהתאם לשיקול דעתן, בעלי רכב שנדחו על-ידי חברות הביטוח רשאים לרכוש ביטוח באמצעות "הפול" - המאגר הישראלי לביטוח רכב, שהינו תאגיד משותף לחברות הביטוח, אשר אופן הקמתו, דרכי ניהולו והתנהלותו, חובותיו, חלקה של כל חברת ביטוח בהסדר, אופן ההתחשבות של הביטוח המשותף לרבות הסדרים לעניין קביעת התעריף, מוסדרים בתקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת התעריף), התשס"א-2001. כל חברות הביטוח הפועלות בענף ביטוח רכב חובה שותפות ב"פול" וכל אחת נושאת בהפסדי ה"פול" או ברווחיו, על-פי חלקה היחסי בשוק ביטוח רכב חובה, כפי שנקבע בתום השנה השוטפת. לחלקה של הקבוצה בתוצאות ה"פול" ראה סעיף 3.8 בדוח הדירקטוריון.

12.4.2 קרנית

הקרן לפיצוי נפגעי תאונות הדרכים ("קרנית") הינה תאגיד שהוקם על-פי חוק הפלת"ד, שתפקידו לפצות נפגעים הזכאים לפיצויים מכוח חוק זה ואין בידם לתבוע פיצויים מאת חברות הביטוח בשל קרות אחד מהמקרים הבאים: הנהג האחראי אינו ידוע, אין לנהג האחראי ביטוח רכב חובה או שהביטוח איננו מכסה את החבות, מבטח כלי הרכב נמצא בפירוק או שמונה לו מנהל מורשה. החל מיום 1 בינואר 2023, חברות הביטוח מחויבות להעביר לקרנית 1% מסכום הפרמיה נטו ו"רכיב מל"ל" (כאמור בסעיף 12.4.4

להלן) שהן גובות בגין פוליסות ביטוח רכב חובה, ובנוסף, מחויבות להעביר לקופות החולים באמצעות קרנית 12.66% מדמי הביטוח ורכיב מ"ל, זאת בהתאם לכך שהאחריות הביטוחית למתן שירותים רפואיים בשל נזקי גוף לנפגעי תאונות דרכים חלה על קופות החולים (יצוין, כי עד המועד האמור, גביית השיעורים כאמור והעברתם לקרנית היתה ללא "רכיב מ"ל").

12.4.3 מתווה סליקה "קל כבד"

במסגרת פעילות רכב חובה, מפעיל איגוד חברות הביטוח מערכת סליקה שנועדה להעביר תשלומים באופן ממוכן בין מבטחי רכב בהתאם לחוק הפלת"ד וצו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים בין המבטחים), התשס"א-2001. הצדדים למערכת הסליקה הם כלל המבטחים, וההסדר חל על תאונות בהן נטלו חלק כלי הרכב המבטחים בפוליסות. מנהל המתווה מוסמך לקיים בוררות לגבי מחלוקות בשאלת החבות, הן במישור המשפטי והן במישור העובדתי.

12.4.4 זכות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי ("מל"ל")

על-פי סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 ("חוק הביטוח הלאומי"), מוקנית למל"ל זכות שיבוב, המאפשרת לו לתבוע את חברות הביטוח, באופן פרטני, בגין כספים אשר שילם או עתיד לשלם למבטחיהן. בהתאם, החל מחודש ינואר 2014, מוטלת על חברת ביטוח חובת דיווח למל"ל בכל מקרה שבו המבטח ניכה או רשאי היה לנכות מסכומי הפיצוי את סכומי הגמלה שהמל"ל שילם או עתיד לשלם בהתאם לחוק ואשר המל"ל זכאי לתבוע מהמבטח. ההוראות מסדירות אף את אופן ומועדי הדיווח. בכל מקרה שהמבטח לא מסר למל"ל את הדיווח תוך התקופה שנקבעה בחוק, תקופת ההתיישנות של תביעת המל"ל בגין זכות השיבוב תחל במועד קבלת הדיווח או ביום שבו נודע למל"ל על ההליכים בהם זכאי המבטח לפיצוי, לפי המוקדם ("הסדר השיבוב המקורי"). בחודש יולי 2021 גובש הסדר חדש בהסכמה בין חברות הביטוח (ובכללן החברה) לבין המל"ל ("ההסכם") בעניין יישום זכות השיבוב של המל"ל לפי סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי, במקרים בהם צד שלישי מחויב בפיצויים מכוח חוק הפלת"ד. ההסכם קובע כי הצדדים ימשיכו להפעיל את מנגנון ההתדיינות וההתחשבנות הקיים ביניהם, ביחס למקרים שאירעו ויתרחשו בתקופה שמיום 1 בינואר 2014 עד יום 31 בדצמבר 2022, ואשר חייבו או יחייבו את המל"ל לשלם גמלה לפי החוק, המשמשים עילה לחייב את החברה לשלם פיצויים לפי חוק הפלת"ד. החברה העבירה לידי המל"ל מקדמה על חשבון המקרים כאמור בסכום השווה לשיעור של 4.027% מדמי הביטוח שנגבו על ידה בשנים 2014 עד 2018 (בסך של 103.2 מיליון ש"ח), אשר ממנה יקוזזו תביעות המל"ל האמורות בכפוף לאמור להסכם. מעבר לתשלום המקדמה, ההתחשבנות תמשיך להתבצע בהתאם למנגנון הקיים. כמו כן, נקבע במסגרת תיקון סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי שיעור קבוע ומוגדר מדמי הביטוח שעל כלל המבטחות להעביר למל"ל בגין תאונות דרכים שיתרחשו בשנת 2023 ואילך, וזאת חלף שיבוב פרטני של התביעות. בהתאם להוראות כאמור, השיעורים מדמי הביטוח שייגבו בכל שנה ויועברו למל"ל יהיו כדלקמן: בשנים 2023 ו-2024 10% מדמי הביטוח, ומתחילת שנת 2025 ואילך 10.95% מדמי הביטוח.

להערכת החברה, ההסדרים המפורטים בסעיף 12.4 זה, אינם צפויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות של החברה.

הערכות החברה כי ההסדרים המפורטים לא צפויים להשפיע מהותית על התוצאות הכספיות של החברה, הינו מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, המבוסס על מידע המצוי בידי החברה נכון למועד דוח זה, וכן על הערכות והנחות של הקבוצה, שהתממשותן אינה ודאית ואינה בשליטתה של החברה. הערכות אלה עשויות שלא להתממש והתוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות.

13. תחרות

13.1 כללי

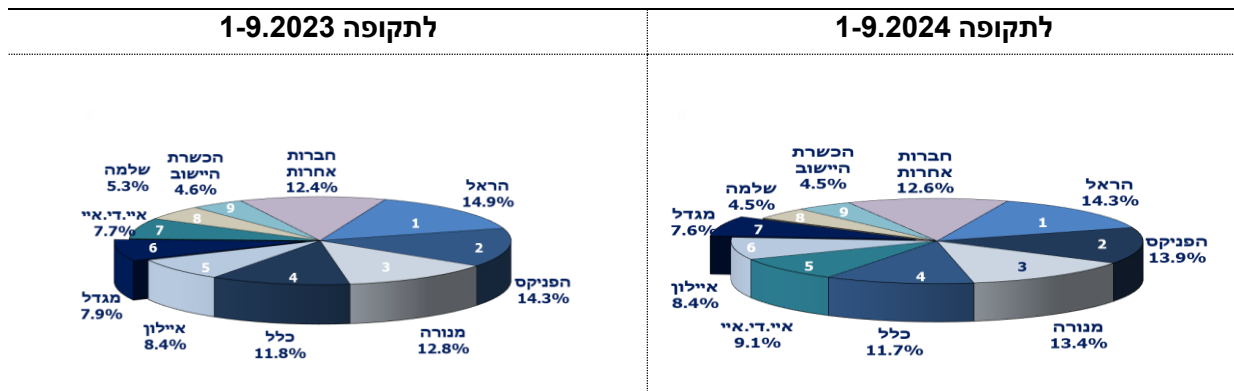
תחום ביטוח כללי מאופיין בתחרות חריפה ומתמשכת, אשר באה לידי ביטוי בשנים האחרונות בכניסת מתחרים חדשים בעיקר בביטוחי הפרט. בנוסף, הפעילות בתחום מאופיינת בתנודות מחירים ובשינויים בעלות התביעות. בשוק זה, לרבות בענפי הפרט, קיימת רגישות גבוהה למחיר, וחברות הביטוח מתחרות ביניהן באמצעות מתן הנחות, מבצעים והטבות למבטחים ובשירות המוענק למבטחים, וכן בשיעורי העמלות שמעניקות החברות לסוכני הביטוח, אשר להם השפעה להקטנת הרווחיות בתחום. כניסת מתחרים הפועלים באופן דיגיטלי, ישירות מול

המבוטחים, ובמקביל הרחבה משמעותית של הפעילות הישירה מצד חברות הביטוח המסורתיות, הביאו להגברה ניכרת של התחרות בענפים אלה.

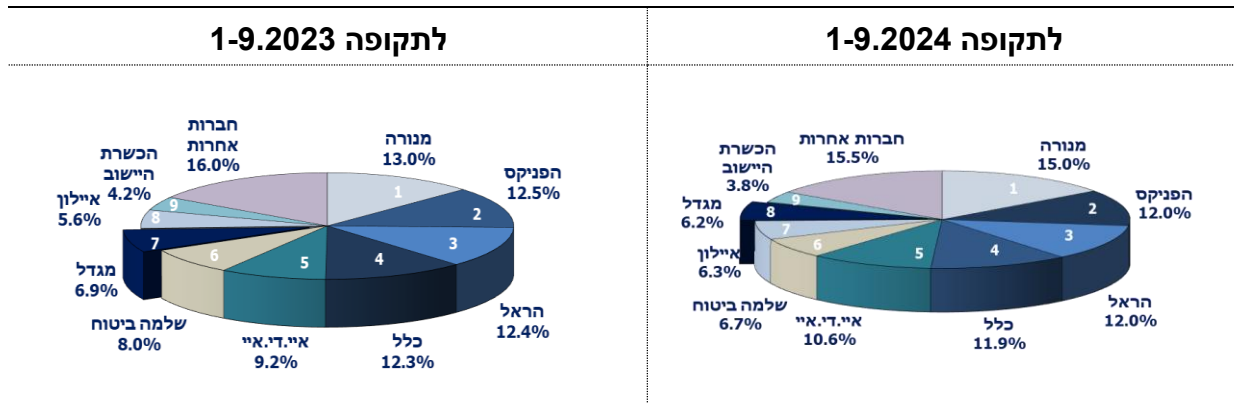
על פי נתוני משרד האוצר³¹, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024, נרשמה עלייה של כ-12% בהיקף המצרפי של הפרמיות ברוטו בשוק הביטוח הכללי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, זאת לאחר שבתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נרשמה עלייה של כ-13% בהיקף הפרמיות לעומת התקופה המקבילה בשנת 2022. בענף ביטוח רכב חובה נרשמה עלייה של כ-13% בפרמיות בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בענף ביטוח רכב רכוש חלה עלייה של כ-17%, בביטוחי החבויות חלה עלייה של כ-3%, ובביטוחי הרכוש האחרים (ללא רכב) נרשמה עלייה של כ-9% בשוק. נתח השוק של הקבוצה, כפי שמשקף מהפרמיות ברוטו בתשעת החודשים הראשונים לשנת 2024 עומד על שיעור של כ-8%, ובתקופה זו הקבוצה ממוקמת במקום השביעי בין הגופים הפועלים בתחום, כמפורט להלן. לפירוט בדבר השינוי בפרמיות הקבוצה בביטוח כללי, ראה סעיף 3.8 בדוח הדירקטוריון.

13.2. נתוני שוק במונחי פרמיות ברוטו³²

תחום ביטוח כללי בארץ בכללותו:

ביטוח רכב חובה:

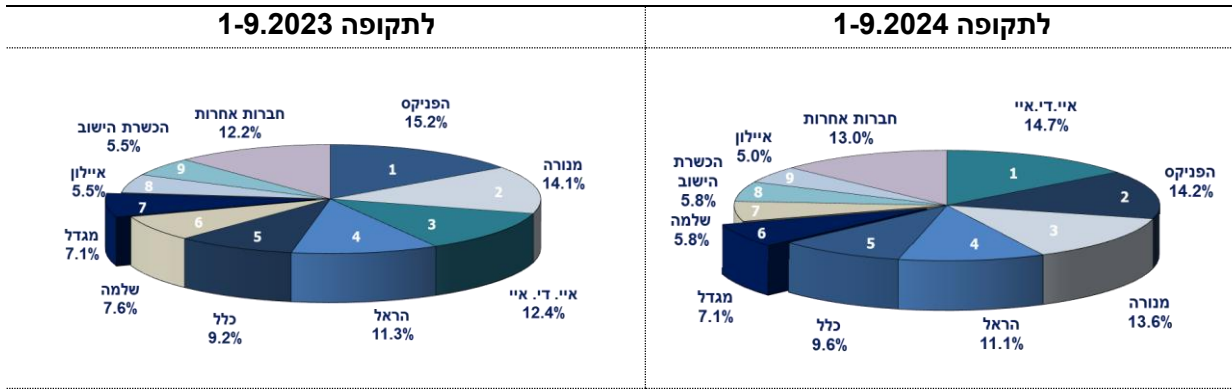

³¹ נתוני השוק מבוססים על עיבוד דיווחי משרד האוצר שפורסמו באתר האינטרנט ("דוחות ניהוליים").

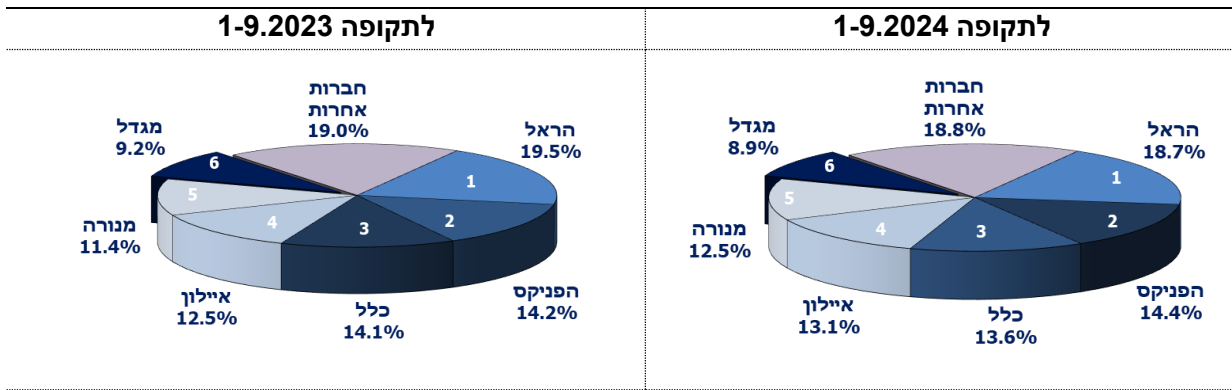
³² הנתונים המפורטים בסעיף זה מבוססים על עיבוד דיווחי משרד האוצר שפורסמו באתר האינטרנט ("דוחות ניהוליים"), למעט אם נאמר במפורש אחרת.

³³ במסגרת חברות אחרות נכללת הקרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות בע"מ שנתח השוק שלה בתקופה 1-9.2024 הינו כ-1.4%.

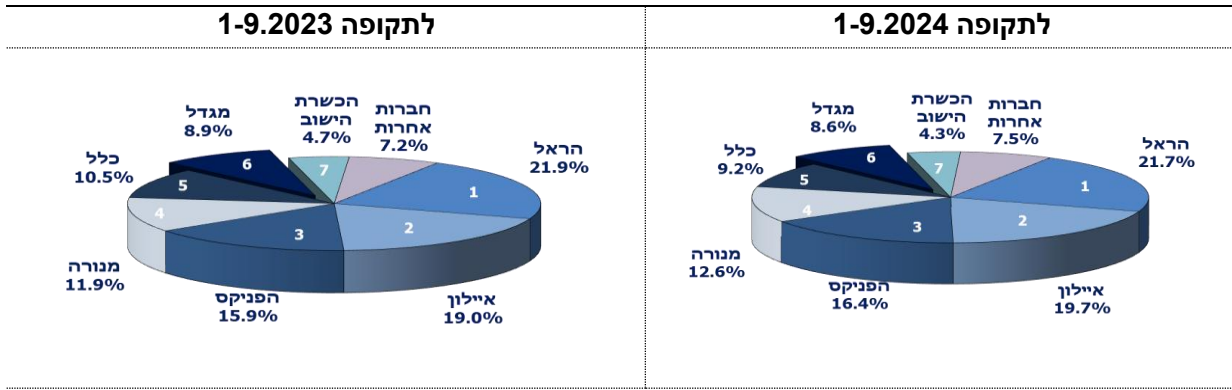
ביטוח רכב רכוש:

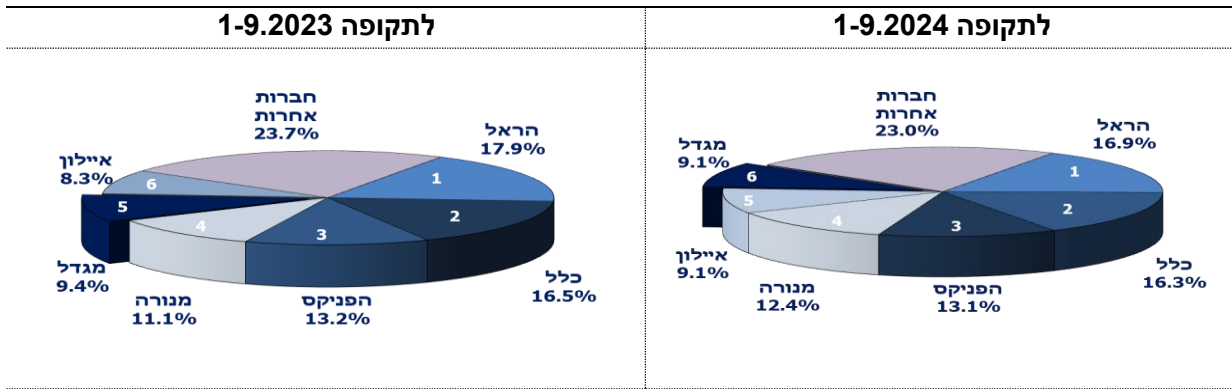
ענפי ביטוח כללי אחרים:

ענפי החבויות (ללא רכב חובה):

ענפי רכוש (ללא רכב רכוש)³⁴:

³⁴ במסגרת חברות אחרות נכללת הקרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות בע"מ שנתח השוק שלה בתקופה 1-9.2024 הינו כ-5.4%.

13.3. השיטות העיקריות של הקבוצה להתמודד עם התחרות

החברה מתמודדת עם התחרות בתחום הביטוח הכללי במספר מישורים:

- 13.3.1 ניהול התעריף בביטוחי הפרט ובביטוחים העסקיים - הקבוצה מנהלת את התעריף בביטוחי הפרט ובביטוחים העסקיים באופן שמאפשר לה להתחרות על נתחי השוק ופלחי הלקוחות בהם היא מעוניינת, תוך ניתוח המידע המצטבר שברשותה בתחום הביטוח הכללי אשר מאפשר לה להגיב לשינויים בשוק. החברה בוחנת מעת לעת מודלי תמחור אקטוארים חדשים, לרבות שיפור החיתום.
- 13.3.2 ריענון וגיוון הכיסויים הביטוחיים - החברה בוחנת את הכיסויים הביטוחיים המוצעים על ידה מעת לעת ומרעננת ומגוונת אותם על מנת לתת מענה מדויק ללקוחותיה, בהתאם לשינויים בטעמי הלקוחות.
- 13.3.3 מיתוג מחדש - החברה ממתגת את מוצריה מעת לעת מחדש בהתאם למגמות בשוק, ובמטרה להבטיח שיווק אפקטיבי ולשפר את כושר התחרות שלה.
- 13.3.4 שיפור תהליכי שיווק ומכירה, ובכלל זה באמצעות שימוש בכלים טכנולוגיים.
- 13.3.5 ייעול תהליכי סילוק התביעות ושיפור השירות לסוכני ומבוטחי החברה בכל הקשור בתביעות.
- 13.3.6 הנגשת השירות ללקוחות ולסוכנים באמצעות תפעולים וטכנולוגיים - החברה פועלת לשיפור השירות והנגשתו ללקוחותיה ולסוכנים באמצעות התייעלות תפעולית, הטמעה ושימוש במערכות מחשוב מתקדמות, לרבות פיתוח אמצעים דיגיטלים שונים לסוכנים אשר נועדו ליעל את עבודתם ולהקל עליה.

14. לקוחות

14.1. התפלגות הפעילות בתחום ביטוח כללי

להלן פרטים אודות התפלגות הפעילות בתחום ביטוח כללי, לפי פרמיות ברוטו, בשנים 2022-2024 (במיליון ש"ח ובאחוזים):

2022		2023		2024	
התפלגות באחוזים	מיליון ש"ח	התפלגות באחוזים	מיליון ש"ח	התפלגות באחוזים	מיליון ש"ח
73	1,522	74	1,755	73	1,947
27	549	26	617	27	712
100	2,071	100	2,372	100	2,659

(1) כולל ציי רכב וחברות שעיסוקן ברכב.

העלייה בפרמיות נבעה מגידול בכמות הפוליסות במרבית ענפי הביטוח הכללי וכן מעלייה בפרמיה הממוצעת בענף רכב רכוש.

לקבוצה אין תלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות בתחום ביטוח כללי. בנוסף, לקבוצה אין לקוח בודד שהכנסות החברה ממנו מהוות 10% או יותר מסך הכנסות החברה בדוחות המאוחדים. לפירוט חלוקת הפרמיות לפי ענפים במסגרת ביטוח כללי ראה באור 3 בדוחות הכספיים.

14.2. ותק והתמדה של הלקוחות

14.2.1. ביטוח רכב חובה

בשנת 2024, שיעור החידושים בענף ביטוח רכב חובה, במונחי פרמיות מהפוליסות שהיו בתוקף בשנה קודמת, הסתכם בכ-69% לעומת שיעור חידושים של כ-61% בשנת 2023 וכ-69% בשנת 2022. להלן פרטים אודות התפלגות וותק לקוחות בביטוח רכב חובה, במונחי מחזור פרמיות, לשנים 2022-2024:

מספר שנות ביטוח (שנות ותק)	2022	2023	2024
שנת ביטוח ראשונה (ללא ותק) ⁽¹⁾	43%	41%	43%
שנת ביטוח שנייה (שנת ותק אחת)	16%	19%	20%
שנת ביטוח שלישית (שתי שנות ותק)	11%	10%	11%
למעלה משלוש שנות ותק	30%	30%	26%
סה"כ	100%	100%	100%

14.2.2. **ביטוח רכב רכוש**

בשנת 2024, שיעור החידושים בענף ביטוח רכב רכוש, במונחי פרמיות מהפוליסות שהיו בתוקף בשנה קודמת, הסתכם בכ-76% לעומת כ-82% בשנת 2023 וכ-81% בשנת 2022.

להלן פרטים אודות התפלגות ותק לקוחות בביטוח רכב רכוש, במונחי מחזור פרמיות, לשנים 2022-2024:

2022	2023	2024	מספר שנות ביטוח (שנות ותק)
40%	41%	46%	שנת ביטוח ראשונה (ללא ותק) ⁽¹⁾
16%	19%	19%	שנת ביטוח שנייה (שנת ותק אחת)
12%	10%	10%	שנת ביטוח שלישית (שתי שנות ותק)
32%	30%	25%	למעלה משלוש שנות ותק
100%	100%	100%	סה"כ

14.2.3. **פלח לקוחות משותף לענפי רכב חובה ורכב רכוש**

(א) בשנת 2024, פלח הלקוחות המשותף לענף רכב חובה ולענף רכב רכוש הינו כ-91% מהמבוטחים בענף רכב חובה, לעומת כ-85% בשנת 2023 ו-81% בשנת 2022.

(ב) בשנת 2024, פלח הלקוחות המשותף לענף רכב רכוש ולענף רכב חובה הינו כ-93% מהמבוטחים בענף רכב רכוש, בדומה לשנים 2023 ו-2022.

14.2.4. **ביטוח דירות**

בשנת 2024, שיעור החידושים בענף ביטוחי הדירות³⁵ במונחי פרמיות מהפוליסות שהיו בתוקף בשנה קודמת הסתכם בכ-95% לעומת כ-96% בשנת 2023 וכ-95% בשנת 2022. להלן פרטים אודות התפלגות ותק לקוחות בביטוחי דירות³⁶ במונחי מחזור פרמיות לשנים 2022-2024 באחוזים:

2022	2023	2024	מספר שנות ביטוח (שנות ותק)
14%	15%	13%	שנת ביטוח ראשונה (ללא ותק)
9%	12%	13%	שנת ביטוח שנייה (שנת ותק אחת)
8%	7%	10%	שנת ביטוח שלישית (שתי שנות ותק)
69%	66%	64%	למעלה משלוש שנות ותק
100%	100%	100%	סה"כ

³⁵ לא כולל ביטוח ללווי בנקים למשכנתאות, אשר הינו במסגרת ביטוח קבוצתי ב-run off.

³⁶ לא כולל ביטוח ללווי בנקים למשכנתאות, אשר הינו במסגרת ביטוח קבוצתי ב-run off.

14.3. חלק ג' - מידע נוסף אודות ענפי ביטוח שלא נכללו בתחומי הפעילות - אין

חלק ד' - מידע נוסף ברמת כלל החברה

15. מגבלות ופיקוח החלים על פעילות חברות הקבוצה

15.1. רגולציה ופיקוח - כללי

פעילות הקבוצה בתחומים השונים כפופה לרגולציה ענפה ופיקוח הדוק על ידי רשויות פיקוח שונות, כדלקמן:

פעילויות הביטוח, פנסיה וגמל

פעילות הביטוח, הפנסיה והגמל בקבוצה, באמצעות החברה וחברות הבת שלה, נתונה לפיקוח הממונה, שבמסגרת סמכויותיו על פי החוקים השונים, מוסמך להוציא הוראות הנוגעות לדרכי פעולתם וניהולם של הגופים הנמצאים תחת פיקוחו.

בהתאם לחוק הפיקוח, עיסוק בביטוח, לרבות בתיווך בביטוח, מחייב קבלת רישיון, וחוק הפיקוח קובע הוראות לעניין רישוי מבטחים וסוכני ביטוח לרבות סמכות לבטל רישיונות. החזקה של אמצעי שליטה במבטח וסוכנות ביטוח מחייבת קבלת היתרים, וחוק הפיקוח כולל הוראות הנוגעות לקבלת היתרי שליטה והיתרי החזקה כאמור. פעילות הקבוצה בתחום הפנסיה מחייבת קבלת רישיון מבטח וכן קבלת היתר לפעול כחברה מנהלת. פעילות הקבוצה בתחום הגמל מחייבת אף היא קבלת היתר לפעול כחברה מנהלת. לפירוט בעניין רישיונות והיתרים כאמור, ראה סעיף 16.1.1 להלן.

יודגש, כי ההוראות הרגולטוריות המפורטות להלן אינן מהוות רשימה ממצה של כלל הוראות הדין החלות על הקבוצה אלא רק את ההוראות העיקריות שבהן, בראיית החברה.

פעילות מגדל גיוס הון

כמו כן, בהיות מגדל גיוס הון תאגיד מדווח אשר הנפיק אגרות חוב לציבור, כפופה מגדל גיוס הון להוראות דיני ניירות ערך ודיני החברות החלים על חברות ציבוריות או תאגידיים מדווחים, לפי העניין, ומפוקחים על-ידי רשות ניירות ערך.

יודגש, כי ההוראות הרגולטוריות המפורטות להלן אינן מהוות רשימה ממצה של כלל הוראות הדין החלות על הקבוצה אלא רק את ההוראות העיקריות שבהן, בראיית החברה.

15.2. הכרעות עקרוניות בתלונות, עריכת ביקורות, דרישות נתונים, עיצומים כספיים

כנגד הקבוצה, וכנגד קבוצות ביטוח אחרות, מוגשות, מעת לעת, תלונות, חלקן מועברות לממונה. הכרעות הממונה בתלונות אלו ניתנות לעיתים רחוקות כהכרעות רוחביות ביחס לקבוצות מבטחים. במסגרת סמכויות הפיקוח עורך הממונה, מעת לעת, ביקורות ובדיקות מטעמו בגופים המוסדיים בקבוצה. במסגרת זו, בין היתר, מתקבלות דרישות ו/או הנחיות ביחס לטיפול הקבוצה במוצרים השונים, לרבות הנחיות לתיקון ליקויים או ביצוע פעולות שונות ובמקרים חריגים מחייבת ביצוע החזרים כספיים למבטחים ולעמיתים. בהתאם לממצאי ביקורות או נתונים המועברים, הממונה מטיל לעתים עיצומים כספיים כחלק מסמכויות הפיקוח שלו.

15.2.1. ביום 18 באפריל 2024 התקבלה בחברה החלטת רשות שוק ההון להטיל על החברה עיצום כספי בסך של 250,000 ש"ח בגין הפרת הוראות דיווח ותיעוד לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, וזאת ביחס לתקופה שבין יולי 2018 עד יוני 2019. לפרטים נוספים ראה דוח מיידי מיום 21 באפריל 2024 (מס' אסמכתא 2024-01-039751), הנכלל בדוח זה על דרך ההפניה.

15.2.2. ביום 10 בנובמבר 2024 התקבלה בחברה הודעת רשות שוק ההון בדבר הטלת עיצום כספי בסך של 242,500 ש"ח בשל אי דיווח לממונה, בניגוד להוראות החוזר המאוחד.

15.2.3. בחודש יולי 2024 אישרה רשות שוק ההון לחברה מתווה השבה להחזר תשלומי פרמיה למבטחים זכאים בגין כפל ביטוחי בתחום ביטוח רכב חובה, וזאת בהמשך לדרישת השבה מטעם הרשות שהתקבלה בחברה בחודש מרס 2024.

15.2.4. לאחר מועד הדוח, בחודש פברואר 2025, התקבלה בחברה הודעת הרשות בדבר כוונתה להטיל עיצום כספי על החברה בהיקף של 1 מיליון ש"ח בשל הפרת הוראות חוזר ביטוח 1-1-2024 (ממשק מקוון לעניין ניתוחים בישראל) ("ההודעה" ו-"החוזר", בהתאמה). בהודעה טענה הרשות להפרת הוראות החוזר בדבר עמידה בלוחות הזמנים הקבועים בו בקשר עם תיקון קבצי הדיווח שהועברו לרשות שעניינם מידע אודות מבטחים בפוליסת ביטוח ניתוחים שקל ראשון. נכון למועד פרסום הדוח, החברה טרם הביאה בפני הרשות את טענותיה ביחס להודעה וטרם פירטה את אמות המידה והשיקולים הרלוונטיים להפחתת העיצום הכספי.

לפרטים נוספים ראה באור 39.1.1 לדוחות הכספיים.

15.3 פעילות הקבוצה בכללותה

להלן יפורטו הוראות דין מהותיות (לרבות טיטות) שפורסמו בתקופת הדוח ועד פרסומו המתייחסות לפעילויות הקבוצה בכללותה.

15.3.1 הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון – איסור סירוב התקשרות של גוף מוסדי עם סוכן ביטוח)

בחדש ינואר 2024 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון – איסור סירוב התקשרות של גוף מוסדי עם סוכן ביטוח), התשפ"ד-2024 במסגרתה מוצע לתקן את סעיף 41 לחוק הפיקוח ולקבוע איסור על גופים מוסדיים לסרב סירוב בלתי סביר להתקשר עם סוכני ביטוח בהסכם בעל תנאים דומים לתנאים שנקבעו עם סוכן ביטוח אחר שעמו הגוף המוסדי התקשר ו/או סירוב המבוסס על מספר הלקוחות, מאפייני הלקוחות או היקף הסכומים של לקוחות הסוכן. עוד מוצע שכל סירוב התקשרות או סיום התקשרות יהיו בהודעה לסוכן הביטוח, בכתב, תוך פירוט הנימוקים לסירוב. בנוסף, מוצע לקבוע שסירוב המבוסס על הסכם שאינו רווחי לגוף המוסדי לעניין שיעור ותנאי דמי העמילות לגבי סוג מוצר ביטוח מסויים, לא ייחשב כסירוב בלתי סביר, ובלבד שאין הסכם הכולל תנאים כאמור עם סוכן ביטוח אחר.

נכון למועד דוח זה טרם פורסם נוסח סופי של הצעת החוק ואין באפשרות החברה להעריך באופן מלא את השלכות הצעת החוק, אם וככל שתגובש לתיקון החוק, על פעילותה.

15.3.2 דוח הצוות לבחינת החזקת גופים מוסדיים בסוכנויות בנות

בהמשך לאמור בסעיפים 15.3.1 ו-21.1.1 לדוח התקופתי לשנת 2023, בדבר הקמת צוות בין-משרדי על מנת לבחון את השפעות ההחזקה של גופים מוסדיים בתאגידים שהם סוכן ביטוח על אופן הפעילות של סוכנויות אלו ועל האובייקטיביות שלהם בשייך מוצרים ואת האמצעים להתמודדות עם השפעות אלו, וכן את ההסדר הרצוי לגבי אחזקות קיימות של גופים מוסדיים בסוכנויות ביטוח ("הצוות"), ביום 16 בינואר 2025 פורסם דוח הצוות.

בין המלצותיו של הצוות צוין כי נדרש שינוי במודל התגמול של הסוכנים על כלל הזיקות המתקיימות בין הסוכן לבין הגוף המוסדי, ועל כן הצוות המליץ על גיבוש מודל תגמול חלופי והטלת חובות גילוי מוגברות ללקוחות.

מאחר שמדובר בשלב מקדמי של פרסום המלצות הצוות שבו טרם התברר אם ובאיזה אופן יאומצו המלצותיו, ובאם יקודמו או יפורסמו הוראות רגולציה מכוח המלצות הצוות, אין ביכולתה של החברה להעריך בשלב זה את מידת המהותיות וההשפעה של המלצות הצוות, אם וככל שתהיינה, על החברה.

15.4 תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

להלן יפורטו הוראות דין מהותיות החלות על התחום, וכן הסדרים תחיקתיים אשר פורסמו בתקופת הדוח ועד פרסומו.

15.4.1 חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ("חוק הפיקוח")

חוק הפיקוח כולל הוראות שעניינן הפיקוח על עסקי הביטוח ובין היתר הוראות בדבר הגבלות על ניהול עסקים, הוראות לעניין משטר תאגידי, אורגנים ובעלי תפקידים במבטח, דינים וחשבונות, סמכויות פיקוח וביור מנהלי, הוראות לעניין הפרדת עסקי ביטוח חיים מעסקים אחרים של מבטח, הוראות לעניין שמירה על ענייני מבטחים, הוראות לעניין שמירה על יכולת לקיים התחייבויות ועל ניהול תקין, הוראות המסמיכות את שר האוצר ו/או הממונה על שוק ההון להתקין תקנות ולהוציא הוראות, על פי הסמכויות שהוגדרו להם, בעניינים שונים הקשורים לפיקוח על פעילות הביטוח על היבטיהם השונים ועוד. מכוח הסמכויות האמורות, הותקנו תקנות בנושאים שונים וכן מפורסמות מעת לעת על-ידי הממונה הוראות שונות שעניינן הסדרת פעילותם של הגופים המפוקחים על-ידו.

חוק הפיקוח כולל הוראות שעבירה עליהן מהווה עבירה פלילית, וכן מסמיך את הממונה להשית עיצומים כספיים בסכומים משמעותיים תוך שימוש בסמכויות מנהליות שהחוק מקנה לו.

15.4.2 חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ("חוק קופות גמל")

החוק מסדיר את דרכי הקמתן של קופות גמל, את סוגי קופות הגמל, אופן ניהולן ודרכי פעילותן של החברות המנהלות, ואת מערכת היחסים שבין העמית והחברה המנהלת. חוק קופות גמל מחיל חלק מהוראות חוק הפיקוח אף על חברות מנהלות. חוק קופות גמל כולל הוראות לעניין סמכות הממונה לתת הוראות ניהול תקין בדומה לסמכות הממונה להוציא הוראות לניהול תקין אצל מבטח והוראות דומות לעניין עיצומים כספיים ועבירות פליליות בדומה לחוק הפיקוח. הוראות החוק מסדירות אף את זכותו של

- עובד לבחור את סוג המוצר הפנסיוני והגוף המוסדי ממנו הוא רוצה לרכוש את המוצר שבחר. תכניות ביטוח המוכרות כקופת ביטוח, כפופות אף הן לחלק מההוראות הכלולות בחוק קופות גמל.
- 15.4.3 **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים) התשע"ב-2012 ("תקנות ההשקעה") והחוזר המאוחד - פרק ניהול נכסי השקעה**
- בתקנות ההשקעה נקבעה מסגרת אחידה לכללי השקעה החלים על כל הגופים המוסדיים, המסדירה את עקרונות ההשקעה בנכסים של הגופים המוסדיים, ומסמיכה את הממונה לקבוע הוראות בעניינים שונים המתייחסים לכללי השקעה החלים על גופים מוסדיים (נוסטרו, חברה מנהלת, כספי פוליסות משתתפות ברווחים ונכסי קרנות פנסיה וקופות גמל). בתקנות ההשקעה נקבעו מגבלות שונות על השקעות הגופים המוסדיים והמשקיעים המוסדיים, כגון מגבלות החשיפה לתאגיד ולקבוצת תאגידי (הן ביחס לשווי הנכסים המנוהלים, סוג ההתחייבות או ההון העצמי, והן ביחס לשיעור ההחזקה באמצעי שליטה בתאגיד) ומגבלות החשיפה לאפיקי השקעה מסוימים.
- בנוסף, חלות על ניהול השקעות על ידי גופים מוסדיים הוראות החוזר המאוחד – פרק ניהול נכסי השקעה. במסגרת פרק זה נקבעו, בין היתר, הוראות בנוגע לכללי השקעה של נכסי חברת ביטוח (נוסטרו), לתשתית הארגונית והתפעולית של הגופים המוסדיים, ניהול נכסי אשראי וחוב, התקשרויות עם צדדים קשורים, חובת המשקיע המוסדי לפרסם מראש את מדיניות ההשקעה שלו והוראות משלימות לתקנות החלות על גופים מוסדיים שנקבעו בהתאם לסמכות שהוקנתה לממונה (כגון בנושאים הוצאות ישירות והצבעה באסיפות כלליות).
- 15.4.4 **חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981**
- החוק מסדיר בעיקר את מערכת היחסים בין המבטח ובין המבוטח, לרבות מעמדו של סוכן הביטוח, וכן קובע הוראות שונות בנושאים העיקריים הבאים: מהות חוזה הביטוח, חובת גילוי ותוצאות אי הגילוי, תקופת הביטוח והתנאים לביטולה או לקיצורה, מעמדם וזכויותיהם של מוטבים, הוראות לעניין תשלומי דמי הביטוח ומועדיהם (לרבות קביעת ריבית מיוחדת על הימנעות מתשלום תגמולי ביטוח שאינם שנויים במחלוקת), הוראות לעניין שינויים בסיכון המבוטח, הוראות לעניין אופן תשלומי תגמולי הביטוח (לרבות מועד התיישנות לגביהם) והוראות שונות המיוחדות לסוגי הביטוח השונים כגון ביטוח חיים, ביטוח תאונות מחלה ונכות, ביטוח נזקים, ביטוח חבות וכו'.
- 15.4.5 **חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (יעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005**
- חוק זה מסדיר שני נושאים מרכזיים:
- (א) הוראות שעניינן העיסוק ביעוץ ושיווק של מוצרים פנסיוניים והפיקוח עליהם.
- (ב) הוראות שעניינן מערכת סליקה פנסיונית מרכזית.
- עיסוק ביעוץ ובשיווק של מוצרים פנסיוניים** - החוק מגדיר שני עיסוקים הדורשים הכשרה ורישוי – (1) יעוץ פנסיוני; (2) שיווק מוצרים פנסיוניים. האבחנה בין יעוץ לשיווק מבוססת על קיומה של "זיקה" של בעל הרישיון למוצר שהוא משווק. בחוק קבועות הוראות לעניין חובת הרישוי הן של יועץ פנסיוני והן של משווק פנסיוני, התנאים למתן רישיונות כאמור, חובותיו של בעל רישיון, איסורים והגבלות החלים על עיסוק ביעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני (לרבות הוראות לעניין עיסוק ביעוץ פנסיוני על-ידי תאגיד בנקאי), הוראות לעניין הפיקוח על בעל רישיון, לרבות סמכות הממונה להוציא הוראות לניהול תקין ושמירה על עסקי מבוטחים, הוראות הנוגעות למערכת היחסים בין היועץ/הסוכן הפנסיוני ובין הגוף המוסדי שנועדו להשוות הוראות חוק רלבנטיות החלות על סוכנים אף על משווקים ויועצים פנסיוניים, וכן הוראות המקנות לממונה סמכות להשית עיצומים וסנקציות פליליות.
- הסדרת נושא המסלקה הפנסיונית** - החוק כולל הוראות שעניינן הסדרת הקמתה והפעלתה של מסלקה פנסיונית, לרבות ההיתרים הנדרשים להקמתה, וכן הוראות שעניינן חובת השימוש במערכת הסליקה הפנסיונית.
- 15.4.6 **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב-2012**
- התקנות האמורות מהוות חלק מההסדרה הרגולטורית בדמי הניהול של התחום, שנכנסה לתוקף החל מיום 1 בינואר 2013, וקובעות מודל אחיד לגביית דמי הניהול בשלושת מוצרי החסכון הפנסיוני (פוליסות ביטוח המוכרות כקופת גמל, קרנות פנסיה וקופות גמל), כך שדמי הניהול נגבים הן מההפקדות והן מהצבירה, וכן קובעות את גובה דמי הניהול המירבי אותו ניתן לגבות ממוצרי החסכון הפנסיוני.
- 15.4.7 **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008**

תקנות אלה מסדירות העברת כספים בין קופות גמל ("העברת כספים") וכוללות הוראות בנושאים העיקריים הבאים: התנאים והסייגים להעברת כספים, המועדים להעברת הכספים (לרבות מנגנון פיצוי בגין עיכוב בהעברתם), אופן העברת הכספים, העברת האחריות הביטוחית במקרה בו לעמית העובר היה כיסוי ביטוחי לסיכוני נכות או מוות, מניעת תכנוני מס לא לגיטימיים באמצעות העברת כספים ועוד.

15.4.8. **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופות גמל), התשע"ד-2014**

בחדש פברואר 2016 נכנסו לתוקף, בצורה הדרגתית, תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופות גמל) התשע"ד-2014 ("תקנות התשלומים"), המסדירות את אופן זרימת המידע בין כלל הגורמים המעורבים לעניין אופן ביצוע ההפקדות ושיוכן למרכיבי חשבון קופת הגמל (מעסיקים, גופים מוסדיים וחברות מתפעלות).

16. חסמי כניסה ויציאה

16.1. חסמי כניסה

חסמי הכניסה העיקריים של תחומי הפעילות השונים של הקבוצה קבועים בהוראות הדינים הרלבנטיים המחייבים קבלת רישיונות והיתרים.

16.1.1. רישיונות והיתרים

(א) פעילות ביטוח, קרנות פנסיה וקופות גמל

בהתאם לחוק הפיקוח, עיסוק בביטוח (לרבות החזקה של חברה מנהלת של קרן פנסיה) מחייב מתן רישיון מבטח לפי חוק הפיקוח ("רישיון מבטח"), החזקה של יותר מחמישה אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה במבטח מותנית בקבלת היתר להחזקת אמצעי שליטה מאת הממונה³⁷ ("היתר החזקה"), ושליטה במבטח או בסוכן תאגיד מותנית אף היא בקבלת היתר שליטה מאת הממונה ("היתר שליטה").

בין יתר השיקולים למתן רישיון מבטח, סוכן תאגיד, היתר החזקה והיתר שליטה מביא הממונה בחשבון מגוון רחב של שיקולים ובהם, בין היתר, הצגת תכניות הפעולה של המבקש, התאמת נושאי המשרה לתפקידם, האמצעים הכספיים, הניסיון והרקע העסקי של הגורמים המבקשים את הרישיון או ההיתרים, התחרות בשוק ההון לרבות במשק הביטוח ורמת השירות בו, המדיניות הכלכלית של הממשלה, הסדרים לעניין ביטוח משנה, צוות העובדים וכו'. הממונה רשאי לקבוע תנאים ומגבלות בקשר למתן ההיתרים, לרבות ביחס לקיום גרעין שליטה קבוע ויציב במבטח, איסור על שעבוד של אמצעי שליטה הנכללים במסגרת שרשרת השליטה במבטח, שמירת מסגרת קבוצת השליטה לרבות קביעת הוראות או מגבלות ביחס למכירה או העברה של אמצעי השליטה לאחר.

בהתאם לחוק קופות הגמל, עיסוק בניהול קופות גמל מחייב מתן רישיון חברה מנהלת, וכן החזקה של יותר מחמישה אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בחברה מנהלת של קופת גמל מותנית בקבלת היתר החזקה ו/או היתר שליטה, לפי העניין. השיקולים שנמנו לעיל לעניין מתן הרישיונות וההיתרים במבטח חלים, בשינויים המחויבים, אף על קופות הגמל, דין קופת גמל לקצבה כדין מבטח.

כמו כן, בהתאם לסעיף 32 (ג) לחוק הפיקוח, נקבע איסור על החזקה מהותית בתחום החסכון לטווח ארוך³⁸. החזקה מהותית הוגדרה כהחזקת נתח שוק העולה על 15% מסך נכסי החסכון לטווח ארוך, כפי שהוגדרו בחוק הפיקוח.

בהתאם לנתונים שפרסם הממונה בחוזר מחודש ינואר 2025, סך שווי כלל נכסי החסכון לטווח ארוך, נכון ליום 30 בספטמבר 2024 עומד על כ-2,232.6 מיליארד ש"ח. נתח השוק המקסימלי, בהתאם לחישוב האמור ונכון למועד הנ"ל הינו כ-334.9 מיליארד ש"ח. הקבוצה מחזיקה, נכון ליום 30 בספטמבר 2024 ועל בסיס הנתונים שעל-פיהם חושבו שווי הנכסים האמורים בכ-14.5% מסך נכסי החסכון לטווח ארוך.

³⁷ גופים המנהלים כספי לקוחות (מבטח, חברה מנהלת, וקרן וקרן סל כהגדרתן בחוק השקעות משותפות) יוכלו לקבל היתר החזקה שלא יעלה על 7.5% מאמצעי שליטה בגוף מוסדי בתנאים שנקבעו במדיניות רשות שוק ההון למתן היתר להחזקת אמצעי שליטה בגוף מוסדי לגופים המנהלים כספי לקוחות.

³⁸ לעניין החזקה מהותית בתחום החסכון לטווח ארוך לצורך קבלת היתר כאמור, לא יילקחו בחשבון הפרמטרים הבאים: (1) שינוי בשווי השוק של נכסי החסכון לטווח ארוך המנוהלים; (2) שינוי בשווי כלל נכסי החסכון לטווח ארוך; (3) הצטרפות מבטחים/עמיתים לתוכניות הביטוח/קופות גמל באופן המגדיל את סך הנכסים, למעט הצטרפות שבאה בעקבות התקשרות עם גוף מוסדי אחר או מיזוג עמו.

(ב) **הון מינימאלי נדרש ממבטח**

בחודש אפריל 2018 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח), התשע"ח-2018 (להלן בפסקה זו: "תקנות הון עצמי מזערי לקבלת רישיון מבטח"), אשר ביטלו והחליפו את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 (להלן: "תקנות ההון"), באופן הבא: לענין הון עצמי מזערי לקבלת רישיון של חברת ביטוח, יחולו תקנות הון עצמי מזערי לקבלת רישיון מבטח, אשר במסגרתן הופחת ההון העצמי הנדרש לקבלת רישיון חברת ביטוח. כך, נקבע כי ככלל, לחברה המבקשת לעסוק בביטוח חיים או בביטוח בריאות ארוך טווח - נדרש הון עצמי מינימלי של 15 מיליון שקלים חדשים; ולחברה המבקשת לעסוק בביטוח כללי או בביטוח בריאות קצר טווח - נדרש הון עצמי מינימלי של 10 מיליון שקלים חדשים, ואולם לחברה המבקשת לעסוק בביטוח חבויות - 15 מיליון שקלים חדשים.

(ג) **ההיתר להחזקת אמצעי שליטה בגופים המוסדיים בקבוצה**

במסגרת מהלך העברת החזקות אליהו 1959 לידי אליהו הנפקות, ניתן לאליו הנפקות ביום 19 בספטמבר 2017 היתר הממונה להחזקת אמצעי שליטה ולשליטה בחברה, מגדל מקפת ויוזמה (להלן: "ההיתר החדש"). ההיתר החדש כולל תנאים ומגבלות כמקובל בהיתר שליטה במבטחים. כמו כן, לפרטים נוספים לענין ההון העצמי הנדרש מהגופים המוסדיים אשר בשליטת אליהו הנפקות, ראה באור 14.ד. בדוחות הכספיים.

נוסף על האמור לעיל, מר שלמה אליהו מסר לממונה כתב התחייבות שנחתם ביום 18 בספטמבר 2017. בהתאם לכתב התחייבות האמור (שתוקף היתר השליטה הותנה במסירתו), התחייב מר שלמה אליהו, בהיותו בעל השליטה בחברה, במגדל מקפת ויוזמה ("המבטחים"), להשלים את ההון העצמי של החברה לסכום הקבוע בתקנות ההון או כל תקנה או דין אחר שיבואו במקומו וכן להשלים את ההון העצמי של מגדל מקפת ושל יוזמה לסכום הקבוע בתקנות ההון, או כל תקנה או דין אחר שיבואו במקומו. ההתחייבות היא בלתי הדירה ותקפה כל עוד מר שלמה אליהו שולט, במישרין או בעקיפין, במבטחים הנזכרים לעיל.

בשל המיזוג של יוזמה למגדל מקפת בשנת 2021 ובעקבות בקשה שהוגשה לממונה, התקבל היתר מעודכן לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה, אשר אינו כולל עוד את יוזמה בין החברות שעליהן חל ההיתר.

(ד) **היתרים ומגבלות בעקבות רכישת השליטה בחברה**

היתר הממונה על התחרות - ביום 12 ביוני 2012, ניתן אישור הממונה על התחרות (כהגדרתו אז, הממונה על ההגבלים העסקיים) למיזוג בין מר שלמה אליהו, אליהו 1959 והחברה. אישור הממונה על התחרות תוקן ביום 7 בדצמבר 2014. על פי תנאי המיזוג (כולל התיקון מיום 7 בדצמבר 2014) החל ממועד השלמת העסקה, לא תתקשר החברה (במישרין ובעקיפין)³⁹, בהסכם עם חברות סוחרות קשורות⁴⁰ לביצוע עסקאות בנכסי עמיתים, אשר התמורה בגינו תשולם מנכסי העמיתים, אלא בדרך של הליך תחרותי, המעניק לכל חברה סוחרת הזדמנות שווה להשתתף בו, אשר יבוצע בהתאם להנחיות שנקבעו בהיתר האמור. ממועד רכישת השליטה הוראה זו הייתה רלבנטית לבנק לאומי ובנק אגוד. נכון למועד דוח זה, ההוראה איננה רלוונטית. לפירוט ראה באור 1.א.38 בדוחות הכספיים.

16.1.2 **הון עצמי ומגבלות על חלוקת דיבידנד**

לפירוט בענין ההון הנדרש של הגופים המוסדיים בקבוצה, ומגבלות לענין חלוקת דיבידנד לרבות סכומי עודפים שאינם ניתנים לחלוקה, ראה סעיף 5 בחלק א' לעיל וכן באור 7.ג בדוחות הכספיים.

³⁹ לענין זה החברה משמעה - החברה, לרבות אדם קשור, כהגדרת מונח זה בכללי ההגבלים העסקיים (הוראות והגדרות כלליות), התשס"ו-2006.

⁴⁰ חברה סוחרת קשורה הוגדרה - חברה סוחרת, אשר לפחות חמישה אחוזים ממניותיה מוחזקות, במישרין או בעקיפין, על-ידי בעל שליטה במגדל, לרבות אחזקה באמצעות נאמן ולמעט חברה סוחרת שבמועד השלמת העסקה לרכישת השליטה בחברה על ידי מר שלמה אליהו מלוא מניותיה מוחזקות, במישרין או בעקיפין, על-ידי החברה.

16.1.3. **מומחיות, ידע וניסיון**

הפעילות הביטוחית והפיננסית של עסקי הקבוצה מחייבת ידע מקצועי ספציפי, בעיקר בתחום האקטואריה וניהול סיכונים, והיכרות עם שוקי הפעילות לרבות שוק ההון, שוק המוצרים הפיננסיים ושוק ביטוח המשנה. כמו כן, לצבירת ניסיון בפעילות זו ומידע אקטוארי ובסיס נתונים רחב חשיבות רבה לקביעת תעריפים וחיתום של עסקים חדשים. מעבר לכך, הפעילות הביטוחית והפיננסית של הקבוצה מחייבת קיום תשתית טכנולוגית ומקצועית התומכת בתחומי הפעילות של הקבוצה וכוח אדם, מקצועי, מיומן ובהיקפים מתאימים.

16.1.4. **גודל מינימלי (מסה קריטית)**

על מנת לכסות את עלויות התפעול הקבועות הגבוהות הנדרשות להפעלת המערכות הביטוחיות וההשקעיות, כולל הצורך לענות על הדרישות הרגולטוריות המשתנות בתחומים השונים, דרוש היקף מינימלי של הכנסות על מנת לכסות את עלויות התפעול.

16.2. **חסמי יציאה**

חסמי היציאה העיקריים מפעילויות הקבוצה השונות קבועים אף הם בדינים הרלבנטיים.

16.2.1. **פעילות הביטוח הפנסיה והגמל**

פירוק או חיסול של עסקי ביטוח של מבטח כפופים לפיקוחו של הממונה אשר רשאי להורות למבטח לפעול בדרך מסוימת בחיסול העסקים או לפנות לבית המשפט בבקשה למתן צו שהפירוק יהיה בידי בית המשפט או בפיקוחו.

מיזוג, פיצול, הפסקת ניהול או פירוק מרצון מחייבים קבלת אישור מראש של הממונה, לרבות מתן היתר שליטה חדש לגורם אשר רוכש את הפעילות. אם הוגשה בקשה לצו למינוי כונס נכסים או מפרק זמני על חברה מנהלת והצווים כאמור לא בוטלו תוך תקופה מסוימת שנקבעה בחוק קופות הגמל או שהניהול לא עבר לחברה מנהלת אחרת תוך התקופה שנקבעה בחוק, רשאי הממונה להחיל את סמכויותיו בכל הקשור לשמירת יציבותה של קופת הגמל לרבות מינוי מנהל מורשה בהתאם לכללים שנקבעו לגבי חברות ביטוח.

בעסקי ביטוח חיים והפנסיה וכן בעסקי ביטוח כללי ובריאות בענפים המאופיינים "בתביעות זנב ארוך" - הפסקת הפעילות כרוכה בהמשך הטיפול בתיק הלקוחות הקיים ובתביעות ביטוחיות הנובעות ממנו לתקופות ארוכות (Run Off).

17. **גורמי הצלחה קריטיים**

הגורמים המנויים להלן הינם גורמים המשפיעים על ההצלחה בפעילויות הקבוצה ("גורמי הצלחה").

גורמי הצלחה כלליים:

שינויים חיוביים במצב המשק, התעסוקה ושוק ההון; דרישות רגולטוריות, לרבות פיקוח על תעריפים; התחרות בתחום; נאמנות לקוחות ושימור התיק; ביצועי ההשקעות, לרבות ניהול הסיכונים הכרוכים בכל תחומי הפעילות בקבוצה; ערוצי הפצה, כולל יכולתם להגביר ביקושים ויצירת שווקים חדשים; מגוון המוצרים והיכולת להתאים את המוצרים לתנאי השוק וצרכי הלקוח, כולל מתן פתרונות משולבים ללקוחות במגוון מוצרי הקבוצה; איכות וחוויית השירות למבוטחים, עמיתים ולקוחות אחרים וכן לסוכנים; מיצוב החברה כחברה מובילה בתחום ביטוח החיים וחסכון לטווח ארוך, תוך יצירת מותג שיחזק את מעמדה התחרותי; שימור ורכישת הון אנושי איכותי; רמת המחשוב והטכנולוגיה; יעילות התפעול ורמת הוצאות התפעול, השיווק והמכירות; הפעלת בקרה יעילה ובחינה ושיפור מתמיד של תהליכי העבודה; איתנות ויציבות; תכנון הון לטווח ארוך ושילוב שיקולי ההון באופן מושכל באסטרטגיה העסקית.

גורמי הצלחה ייחודיים לתחומי הביטוח והחסכון לטווח ארוך:

רמת דמי הניהול המותרת על פי דין והנגבית בפועל וגובה התעריפים המאושרים על ידי הממונה; איכות החיתום; איכות האקטואריה בתמחור, בחישוב העתודות ובדרכי ניהולם; שכיחות התביעות וחומרתן, לרבות אירועי קטסטרופה; איכות ניהול התביעות, לרבות ניהול הסכמים עם נותני השירותים ובקרת הונאות; היקף הכיסוי, תנאי הכיסוי ועלויות ביטוח משנה; היקף הטבות המס ללקוח (בתחום ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך); התפתחויות טכנולוגיות ואחרות ברפואה; שינויים בסל הבריאות ורמת שימור המבוטחים/ עמיתים.

18. השקעות⁴¹

18.1. מבנה ניהול ההשקעות של הגופים המוסדיים בקבוצה

ההשקעות בגופים המוסדיים בקבוצה מבוצעות באמצעות חטיבת ההשקעות המרכזת את הידע, המומחיות וכוח האדם הנדרשים לניהול ההשקעות, לפרטים נוספים ראה סעיף 20.1 להלן.

קביעת מדיניות השקעות - דירקטוריון של כל חברה שהיא גוף מוסדי מתווה את מדיניות ההשקעות הכוללת בתחומי פעילותו. במדיניות ההשקעות הכוללת קובע דירקטוריון הגוף המוסדי הרלבנטי את האסטרטגיה, היעדים ומסגרת החשיפה לאפיקי ההשקעות השונים, בכל אחד מהתיקים המנוהלים על ידי הגופים המוסדיים בקבוצה. ועדות השקעה עמיתים, כהגדרתן להלן, האחראיות על כספי התחייבויות תלויות תשואה בניהול המבטח ועל כספי העמיתים בניהול החברה המנהלת של קרנות הפנסיה וקופות גמל, קובעות את מדיניות ההשקעה הספציפית של כל אחד מהגופים הנ"ל בקבוצה, תחת מסגרת מדיניות ההשקעות הכוללת שקבע הדירקטוריון. ועדת השקעות נוסטרו, כהגדרתה להלן, קובעת את מדיניות ההשקעה של המבטח תחת מסגרת מדיניות ההשקעות הכוללת שקבע הדירקטוריון.

ועדות ההשקעה בחברה - על פי ההסדר התחיקתי, בחברה פועלות שתי ועדות השקעה. האחת, ועדה לניהול תיק השקעות של כספים לכיסוי התחייבויות תלויות תשואה (כספי עמיתים) ("ועדת השקעות משתתף") והשנייה, ועדה להשקעת ההון העצמי של המבטח ולהשקעת כספים לכיסוי התחייבויות הביטוחיות שאינן התחייבויות תלויות תשואה ("ועדת השקעות נוסטרו").

ועדת השקעה עמיתים במגדל מקפת - במגדל מקפת פועלת ועדת השקעות לניהול כספי העמיתים המנוהלים על ידי מגדל מקפת (תיק קרנות הפנסיה ותיק קופות הגמל של הגופים המוסדיים). **ועדות השקעה עמיתים** - ועדת השקעות משתתף וועדת ההשקעות לניהול כספי העמיתים המנוהלים על ידי מגדל מקפת, אשר הינן בהרכב פרסונלי זהה.

ועדת משנה לאשראי - בקבוצה פועלת ועדת משנה לאשראי (משותפת לכל הגופים המוסדיים), המורכבת מחברים בעלי מומחיות וניסיון מוכחים בתחום האשראי העומדים בכשירות הנדרשת על פי חוק החברות לדירקטור חיצוני ותפקידה העיקרי לדון בעסקאות אשראי ובחובות בעייתיים בהתאם לקבוע לעניין זה בהסדר התחיקתי החל על גופים מוסדיים. כמו כן, מונתה ועדת אשראי פנימית, הכוללת חברים שהינם עובדי הקבוצה בעלי מומחיות וניסיון מוכחים בהעמדת אשראי או אישורו ותפקידה העיקרי הינו מתן המלצות לוועדת המשנה לאשראי ולוועדות ההשקעה בנוגע לעסקאות אשראי.

חטיבת ההשקעות - חטיבת ההשקעות מרכזת את ניהול ההשקעות של תיק הנוסטרו ותיקי ההשקעות של העמיתים (תיק המשתתף ברווחים, תיק קרנות הפנסיה ותיק קופות הגמל של הגופים המוסדיים בקבוצה). בתיקי העמיתים מכהן מנהל השקעות ייעודי אשר מופקד על ניהול ההשקעות הכולל של אותם תיקים ובתיק הנוסטרו מכהן מנהל השקעות ייעודי של אותו התיק.

מגבלות החזקה קבוצתיות - בהתאם להוראות רגולציה שונות בישראל ומחוץ לה הקובעות מגבלות החזקה לגבי תאגידיים בענפי פעילות מסוימים (כגון: תאגידיים בנקאיים, מבטחים, חברות תקשורת), נספרות החזקות הגופים המוסדיים באופן מצרפי עם החזקות גופים נוספים בשליטת הקבוצה. בהתאם, ההחזקה המצרפית האמורה (הן ביחס לכספי נוסטרו והן ביחס לכספי עמיתים) עלולה להיות מוגבלת והקבוצה עלולה להיות מנועה לעיתים מלהגדיל החזקות בניירות ערך של תאגידיים כאמור ואף להידרש למכור החזקות קיימות, לרבות החזקות הקבוצה עבור אחרים ומתיקי ההשקעות המנוהלים על ידי הקבוצה.

מגבלות להשקעה בצדדים קשורים - נוכח העובדה כי בגופים מוסדיים קיימים מאפיינים שונים, שאינם מצויים בכל חברה ציבורית ואשר קיומם מצדיק התייחסות שונה, בין היתר נוכח העובדה כי הגופים המוסדיים מנהלים כספי עמיתים, אימצה החברה נוהל לאיתור ואישור עסקאות עם צדדים קשורים בחברה החל, בין היתר, על בעלי עניין בחברה, דירקטורים וגורמים נוספים, במסגרתו נקבעו מנגנונים לאישור עסקאות עם צדדים קשורים והשקעות בהם וכן נקבעו מגבלות חשיפה לצדדים קשורים. לפירוט נוסף אודות השליטה בחברה ראה סעיף 16.1.1 לעיל.

⁴¹ הסעיף מתייחס לניהול השקעות של הגופים המוסדיים בקבוצה בלבד.

18.2. התפלגות הנכסים המנוהלים

להלן התפלגות הנכסים המנוהלים של הגופים המוסדיים בקבוצה, נכון ליום 31.12.2024 וליום 31.12.2023 (במיליוני ש"ח):

31.12.2023		31.12.2024		גוף מוסדי
כספים תלויי תשואה (1)	נוסטרו	כספים תלויי תשואה (1)	נוסטרו	
142,443	54,977	152,316	58,250	החברה (2)
120,479	205	152,927	202	מגדל מקפת - קרנות פנסיה
29,116		36,807		מגדל מקפת - קופות גמל
292,038	55,182	342,050	58,452	סה"כ

(1) "כספים תלויי תשואה" הינם במבטח - נכסים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה, ובקרנות הפנסיה וקופות הגמל - נכסי עמיתים.

(2) ליום 31.12.2024 סך ההתחייבויות בגין חוזים תלויי תשואה בחברה בתחומים ביטוח חיים ובריאות הינו כ-151,712 מיליון ש"ח, מזה: כ-144,128 מיליון ש"ח בגין חוזי ביטוח תלויי תשואה וכ-7,584 מיליון ש"ח בגין חוזי השקעה תלויי תשואה, לעומת סך ההתחייבויות בגין חוזים תלויי תשואה ביום 31.12.2023 של כ-140,210 מיליון ש"ח, מזה: כ-135,016 מיליון ש"ח בגין חוזי ביטוח תלויי תשואה וכ-5,194 מיליון ש"ח בגין חוזי השקעה תלויי תשואה.

לפירוט נוסף בדבר התפלגות אפיקי השקעה ראה אתר האינטרנט של החברה:

[התפלגות נכסי השקעה בנוסטרו](#)

[התפלגות נכסי השקעה במגדל מקפת](#)

18.3. הצהרה מראש על מדיניות השקעה

בחוזר המאוחד - פרק ניהול נכסי השקעה נקבע כי משקיע מוסדי יצהיר על מדיניות השקעה, ביחס למסלול השקעה לא מתמחה וביחס למסלול השקעה מתמחה, בהתאם להוראות הקבועות בחוזר האמור, לרבות דיווח במקרה של שינוי.

ההצהרה על מדיניות ההשקעה צריכה לכלול בנוסף היבטים של השקעות אחראיות (ESG).

לקישור לאתר האינטרנט בו פורסמו ההצהרות של הגופים המוסדיים ראה:

[מדיניות השקעה בחברה](#)

[מדיניות השקעה במגדל מקפת](#)

18.4. השקעות עיקריות של הנוסטרו בחברות מוחזקות, שותפויות ומיזמים שאינם חברות בנות⁴²

יתרת ההשקעות של הקבוצה בחברות כלולות הינה בסכום של כ-47 מיליון ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2024, לעומת כ-19 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023, העלייה נבעה בעיקרה מהשקעה בחברות כלולות חדשות, למידע נוסף אודות החברות הכלולות והיקף ההשקעות בהן, ראה בנוסף, באורים 7.ב ו-38.1 בדוחות הכספיים.

⁴² להגדרת חברה מוחזקת, חברה בת, חברה כלולה, ראה באור 1 הגדרות בדוחות הכספיים.

19. ביטוח משנה

19.1. כללי

כחלק בלתי נפרד מהעיסוק בביטוח ובניהול הסיכונים, פועלת החברה לכיסוי חלק מן הסיכונים הביטוחיים שהיא נוטלת על עצמה, באמצעות ביטוחי משנה בחו"ל. יתרת הסיכון המוטלת על החברה לאחר העברת חלק מהסיכון למבטח המשנה, נקראת "שייר".

להתקשרות עם מבטח משנה מספר יתרונות, שעיקרם פיזור הסיכונים הביטוחיים להם חשופה החברה, הגנה על הון החברה מפני סיכוני חשיפה גבוהים ותנודות בתוצאות החיתומיות ותרומה להקטנת הון שהחברה נדרשת לרתק במסגרת משטר כושר פירעון מבוסס סולבנסי 2. יתרון נוסף הינו תמיכה של מבטחי המשנה בתמחור מוצרים בהם הם חולקים עם החברה מניסיונם.

ביטוח המשנה מותאם לסיכונים השונים, בהתאם לאופי הסיכון ורמתו.

רכישת ביטוח משנה מתבצעת בפוליסות או ענפים בהם, להערכת החברה, יעיל יותר להעביר את הסיכון מאשר להשתמש בהון החברה. הערכות אקטואריות פנימיות, מודלים אקטואריים או סטטיסטיים שונים וניסיון תביעות, מסייעים בידי החברה לאמוד את רמת ביטוח המשנה הדרושה. הסכמי ביטוח המשנה בהם קשורה החברה, אינם גורעים מחובתה של חברת הביטוח כלפי מבטחיה, ולפיכך ליציבות מצבם הכספי של מבטחי המשנה עשויה להיות השפעה על החברה. לפרטים נוספים, ראה באורים 37.א.3.ב) ו-37.ב.1.4 בדוחות הכספיים.

עסקאות ביטוח משנה נערכות בתחומי הפעילות השונים של החברה - ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, ביטוח בריאות וביטוח כללי (ביטוחי רכוש וחביות).

דירקטוריון החברה מאשר מידי שנה את מערך ביטוח המשנה ואת מדיניות החשיפה למבטחי משנה לשנה הקרובה.

בנוסף, כחלק מפעילותה של החברה לעמידה ביעדי ההון על פי משטר כושר פירעון מבוסס סולבנסי 2, החברה בוחנת מעת לעת את חוזי ביטוח המשנה הקיימים בהם היא קשורה, התאמתם לדרישות ההון החלות עליה, ונחיצותן של התקשרויות בסוגי ביטוח משנה חדשים, בהתאם לפעילות העסקית. לפרטים נוספים בעניין זה, ראה באור 14.ד. בדוחות הכספיים.

ככלל, קיימים שני סוגים של התקשרויות בביטוח משנה:

ביטוח משנה חוזי

נערך במסגרת הסכם ביטוח משנה, על פיו מבטח המשנה מקבל על עצמו מראש חלק מוסכם מהסיכונים שהמבטח הישיר נוטל עליו, הכלולים בפוליסות הביטוח השונות בענף/תחום עליו סוכם מראש, במהלך תקופת ההסכם ובהיקף סכומי הביטוח המוגדרים בהסכם ("חוזי ביטוח המשנה"). חוזי ביטוח המשנה נחתמים ו/או מתחדשים, בדרך כלל, מדי שנה (בדרך כלל בתחילת השנה הקלנדרית), והם מכסים, בתנאים הקבועים בהם, את מכלול הסיכונים הכלולים בפוליסות הביטוח השונות אשר נמכרות על-ידי החברה במהלך תקופת הפעילות עליה חל ההסכם. תביעות מבטחים משולמות מכוח ובהתאם לתנאי חוזי ביטוח המשנה הללו.

ביטוח משנה פקולטטיבי

ההתקשרות עם מבטח המשנה נעשית לכיסוי סיכונים הגלומים בפוליסות ספציפיות ("הסכמים פקולטטיביים"). בדרך כלל יבוטחו עסקים בביטוח מסוג זה, כאשר סכום הביטוח עולה בהיקפו על סכומי הביטוח המכוסים בחוזי ביטוח המשנה הנזכרים בפסקה הקודמת, ו/או כאשר הסיכון מוחרג מחוזה ביטוח המשנה ו/או משיקולי חיתום פרטניים.

לעתים, בביטוח כללי, כאשר ללקוח קיימת פעילות גלובלית (הן בארץ והן בחו"ל), מבצעת החברה עסקאות מורכבות יותר, בהן הכיסוי הביטוחי ניתן לא רק לפעילות הישראלית אלא אף לפעילות בחו"ל ("עסקה רב-לאומית").

המבנים המקובלים של ביטוחי המשנה הינם:

- 19.1.1. **ביטוחי משנה יחסיים** - קיימים בעיקר שני סוגים של ביטוח משנה יחסי:
 (א) **הסכם מסוג מכסה (Quota Share)** לפיו משתתף מבטח המשנה, בפרמיה, בסיכון ובתביעות בשיעור זהה שנקבע מראש.
 (ב) **הסכם מסוג מותר (Surplus)** בו שיעור ההשתתפות של מבטח המשנה משתנה מסיכון לסיכון בהתאם לסכום הביטוח של הסיכון המסוים. שיעור השתתפותו של מבטח המשנה הינו היחס שבין הסכום שמעבר לשייר (הנקבע מראש) לסכום הביטוח הכולל. מבטח המשנה משתתף בפרמיה, בסיכון ובתביעות בהתאם לשיעור ההשתתפות האמור לעיל.
 19.1.2. **ביטוחי משנה בלתי יחסיים** - מבטח המשנה משתתף בסיכון מעבר לסכום השייר. החוזה העיקרי בביטוח משנה בלתי יחסי הינו **חוזה הפסד יתר לסיכון (Per Risk Excess Of Loss)** בו מבטח המשנה מקבל פרמיה הנגזרת מסה"כ פרמיית הענף אליו מתייחס החוזה, תמורתה הוא מכסה נזקים מעל סכום מסוים, ועד לתקרה, כפי שנקבעו מראש בחוזה.

תקופת ההתקשרות:

התקשרויות בביטוח המשנה בביטוח כללי נערכות בדרך כלל על בסיס שנתי.

בביטוח חיים וביטוח בריאות, בהם הפוליסות הינן לטווח ארוך, מכסים חוזי ביטוח המשנה את הפוליסות הנמכרות בתקופת הפעילות אליה מתייחס החוזה, אך תוקפם יהיה לכל אורך חיי הפוליסות שנמכרו עד לפקיעתן (Natural-Expiry). בחלק מהסכמי ביטוח המשנה בביטוחי בריאות, קיימת אפשרות שמבטח המשנה ידרוש שינויים בהסכם ביחס למבטוחים קיימים אם מתקיימים תנאים מסוימים הקבועים בהסכם.

התחשבות עם מבטחי המשנה:

במסגרת עסקאות ביטוחי המשנה, משלמת החברה למבטחי המשנה פרמיה בניכוי עמלות. מבטחי המשנה משלמים לחברה תשלומים בגין תביעות, בהתאם למבנה עסקת ביטוח המשנה.

עמלות המשולמות על ידי מבטחי המשנה למגדל:

בביטוחי משנה יחסיים, החברה זכאית לעמלות מאת מבטחי המשנה אשר נקבעות כשיעור קבוע מהפרמיה המועברת להם ("עמלות ביטוח משנה"). בנוסף, קיימים חוזי ביטוח משנה יחסיים אשר מכוחם זכאית החברה, בנוסף לעמלת מבטחי המשנה אשר הינה בשיעור קבוע, אף לעמלת רווחים, שהינה עמלה תלוית תוצאות חיתומיות (רווחיות) של העסקים המועברים. קרי: החברה מקבלת עמלת רווח, אשר מחושבת כשיעור מהרווח החיתומי באותו הסיכון (Profit Commission).

בביטוחי משנה בלתי יחסיים, לא משולמות לחברה עמלות על-ידי מבטח המשנה.

להלן תמצית תיאור הסדרי ביטוח המשנה בחברה לשנת 2024 התאם לתחומי הפעילות:

19.2. **ביטוח חיים**

החברה רוכשת ביטוחי משנה בגין מרכיב הסיכון בפוליסות ביטוח חיים (סיכוני מוות, נכות ואובדן כושר עבודה). חוזי ביטוחי המשנה לכיסוי סיכוני מוות, נכות ואובדן כושר עבודה נערכים בהסכמים מסוג "מותר" או מסוג "מכסה" או שילוב של שניהם, כמפורט להלן:
 סיכוני מוות ונכות - חוזה מסוג "מותר".
 סיכוני אובדן כושר עבודה - החוזה הינו מסוג "מותר" ומסוג "מכסה".

ככלל, מבנה העמלות בכל החוזים הנזכרים לעיל בגין מרכיב הסיכון בפוליסות ביטוח חיים, כולל תשלום עמלה בשנה הקלנדרית הראשונה לחוזה, ובשנים הקלנדריות שלאחריה משולמת עמלת רווחים מדי שנה.

בשנת הדוח, החברה חידשה לשנה נוספת את חוזה ביטוח המשנה לאירועי קטסטרופה בביטוח חיים. במסגרת חוזה זה, לא משולמת עמלת ביטוח משנה ו/או עמלת רווחים. לחברה אין כיסוי כנגד אירוע מגפה ממבטחי משנה וכיסוי מצומצם לכיסוי נזקי מלחמה פאסיבית.

כמו כן, קיימים בחברה ביטוחי משנה פקולטטיביים, הנערכים לכיסוי סיכונים הגלומים בפוליסות ספציפיות. בחוזי ביטוחי המשנה, קיימות תקרות של סכומי ביטוח ברמת מבוטח. ככלל, החברה אינה מוכרת כיסויים בסכומים החורגים מתקרת הכיסוי, ללא ביטוח משנה פקולטטיבי. לנתונים בדבר הפרמיה המשולמת למבטחי המשנה, חלקם של מבטחי המשנה בתביעות וכן העמלות המשתלמות ממבטחי המשנה, ראה באורים 3ב, 3ג. ו-3ד בדוחות הכספיים. לחברה מספר מבטחי משנה, שחלקם בפרמיות מהווה 10% או יותר מסך הפרמיות בביטוח המשנה בביטוח חיים, כמפורט להלן⁴³:

2023		2024		הדירוג בהתאם ל-S&P	שם מבטח המשנה
שיעור מסך פרמיות ביטוח משנה בתחום ביטוח חיים באחוזים	פרמיית ביטוח משנה מועברת למבטח המשנה (במיליון ש"ח)	שיעור מסך פרמיות ביטוח משנה בתחום ביטוח חיים באחוזים	פרמיית ביטוח משנה מועברת למבטח המשנה (במיליון ש"ח)		
43	63	46	113	AA-	Swiss Re
24	36	25	63	AA	Munich Re
13	19	10	25	AA-	Partner Re

19.3 פנסיה

19.3.1 מגדל מקפת אישית

לקרן הפנסיה מגדל מקפת אישית ביטוח משנה מסוג הפסד יתר לכיסוי מקרי מוות ונכות באירועי קטסטרופה (למעט מלחמה). פרמיית ביטוח המשנה משולמת מנכסי הקרן. בחוזה זה, לא משולמת עמלת ביטוח משנה ו/או עמלת רווחים.

ביום 1 בינואר 2025, חודש חוזה ביטוח המשנה לשנה נוספת.

19.3.2 מגדל מקפת משלימה

לקרן הפנסיה מגדל מקפת משלימה, חוזה ביטוח משנה מסוג "מכסה" הנותן כיסוי אובליגטורי של 90% למקרי מוות או נכות של עמיתי הקרן הפעילים שאינם במסלול יסוד לזקנה, המשולמים בהתאם לתקנון הקרן ("המבטוחים"). כמו כן, במסגרת החוזה משולמת עמלת רווחים.

ביום 1 בינואר 2025, חודש חוזה ביטוח המשנה תוך מתן כיסוי אובליגטורי של 50%.

19.4 ביטוח בריאות

בביטוח בריאות, החברה רוכשת ביטוח משנה בגין מרכיב הסיכון בפוליסות ביטוח מחלות קשות.

מחלות קשות - לחברה חוזה מסוג "מכסה". מבנה העמלות בחוזה זה, כולל תשלום עמלה בשנה הקלנדרית הראשונה, ובשנים הקלנדריות שלאחריה משולמת עמלת רווחים מדי שנה.

בחוזי ביטוח המשנה, קיימות תקרות של סכומי ביטוח ברמת מבוטח. ככלל, החברה אינה מוכרת כיסויים בסכומים החורגים מתקרת הכיסוי, ללא ביטוח משנה פקולטטיבי.

⁴³ הדירוג המופיע בטבלה לעיל הינו נכון למועד הסמוך לפרסום הדוח.

לחברה מספר מבטחי משנה, שחלקם בפרמיות מהווה 10% או יותר מסך הפרמיות בביטוח המשנה בביטוח בריאות, כמפורט להלן⁴⁴:

2023		2024		הדירוג בהתאם ל-S&P	שם מבטח המשנה
שיעור מסך פרמיות ביטוח משנה בתחום ביטוח בריאות באחוזים	פרמיית ביטוח משנה מועברת למבטח המשנה (במיליון ש"ח)	שיעור מסך פרמיות ביטוח משנה בתחום ביטוח בריאות באחוזים	פרמיית ביטוח משנה מועברת למבטח המשנה (במיליון ש"ח)		
52	86	55	100	AA-	Hannover
38	64	40	72	AA-	Swiss Re

19.5. ביטוח כללי

19.5.1. ביטוח רכב חובה

התחייבויות החברה בענף רכב חובה לשנת 2024 מוגנות בחוזה ביטוח משנה מסוג "הפסד יתר" עם גבולות אחריות בלתי מוגבלים ע"י רוב מבטחי המשנה, או, לחילופין, עד לתקרת גבול אחריות הנחשבת גבוהה דיה. בענף רכב חובה לא מתקבלות עמלות ממבטחי המשנה.

התחייבויות החברה לא הגיעו לתקרות שנקבעו בהסכמי ביטוח המשנה בתקופה המדווחת, ולא קיימות תביעות תלויות בהיקף המתקרב למגבלות שנקבעו.

19.5.2. ענפי ביטוח כללי אחרים

הענפים העיקריים בהם רוכשת החברה ביטוחי משנה הינם ענפי הרכוש לסוגיו השונים ובכלל זה: אש וסיכונים נלווים, קבלנים, הנדסי וימי וכן לכיסוי ענפי החבויות למיניהן⁴⁵. למערך ביטוח המשנה ולמדיניות ביטוח המשנה של החברה חשיבות רבה ביחס ליכולתה של החברה לבטח סיכונים גדולים או מיוחדים. כתוצאה מהסדרי ביטוח המשנה השונים, מוגבלת חשיפת החברה בגין תביעה בודדת בהתאם לסכומים המוסכמים בין החברה ובין מבטחי המשנה, לרבות סכומי השייר העצמי. סכומי החשיפה המקסימליים והשייר העצמי נקבעים בהתאם לאומדן החברה בדבר הנזקים או האירועים הצפויים להתרחש.

בעסקים בהם סכומי הביטוח עולים בהיקפם על הקיבולת שנקבעה בחוזה הרלוונטי, ו/או כאשר הסיכון מוחרג מהחוזה עם מבטח המשנה ו/או משיקולי חיתום פרטניים, תוך התאמה למסגרות ותנאי החוזים, נרכש ביטוח משנה פקולטטיבי.

בענפי רכוש, קבלנים, הנדסי⁴⁶, ימי רוכשת החברה ביטוח משנה יחסי מסוג מכסה ו/או מותר בו השתתפות מבטח המשנה נקבעת כאחוז שווה בפרמיה ובתביעה.

בחוזי רכוש וקבלנים, מגבילים מבטחי המשנה את השתתפותם בכיסוי רעידת אדמה לשיעור חשיפה מקסימלית לאירוע שהינו, בכל מקרה, גבוה משיעור הנזק המירבי הצפוי המוערך על ידי החברה (MPL).

בחוזה בענף ההנדסי לשנת 2024, עודכנה מגבלת החשיפה של מבטחי המשנה לרעידת אדמה לסכום ביטוח מצטבר של 15 מיליארד ש"ח. כמו כן, מגבילים מבטחי המשנה המשתתפים בחוזה את חשיפתם באירוע בודד לכ-3.6% מסכום הביטוח המצטבר כאמור, שהינו, בכל מקרה, גבוה משיעור הנזק המירבי הצפוי המוערך על ידי החברה (MPL).

בחוזה ביטוח המשנה היחסי בענפי הרכוש קיימת מגבלת חשיפה של מבטחי המשנה לרעידת אדמה בסכום ביטוח מצטבר של כ-85 מיליארד ש"ח, ובמקרה בודד בשיעור גבוה משיעור הנזק המירבי הצפוי המוערך על ידי החברה (MPL).

⁴⁴ הדירוג המופיע בטבלה לעיל הינו נכון למועד הסמוך לפרסום הדוח.

⁴⁵ בכללן פוליסות ביטוח בהתאם להוראות חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), תשל"ה-1974, אשר החברה החלה בשיווקן בשנת 2024.

⁴⁶ לרבות כיסוי בגין סיכוני חבות כלפי צד שלישי.

כמו כן, בחוזה זה קיים כיסוי לאירועי טרור המוגבל לסכום ביטוח נמוך מקיבולת החוזה.

בחוזה בענף הדירות לשנת 2024 (חוזה מסוג מכסה) נערך שינוי בביטוח המשנה לעניין מגבלת חשיפה של מבטחי המשנה לרעידת אדמה שעודכן לסכום ביטוח מצטבר של כ-75 מיליארד ש"ח.

כמו כן, מגבילים מבטחי המשנה המשתתפים בחוזה את חשיפתם באירוע רעידת אדמה בודד בכ-2.17% מסכום הביטוח המצטבר כאמור, שהינו בכל מקרה גבוה משיעור הנזק המירבי הצפוי המוערך על ידי החברה (MPL).

חוזה הקטסטרופה לשנת 2024 הותאם לשינויים בחוזים האמורים לעיל.

בשנת 2024, כל עמלות ביטוח המשנה להן זכאית מגדל הינן בשיעור קבוע מהפרמיה, כאשר בנוסף בחוזה הדירות, משולמת עמלה בשיעור משתנה בהתאם לתוצאות.

בענפי החבויות - החברה מעריכה את הסיכון, על בסיס מודלים אקטואריים וניסיון תביעות, ורוכשת הגנה מעל השייר ועד למגבלה הדרושה לדעתה, על בסיס החשיפה המצטברת בפוליסות שהחברה מוכרת.

בענפי החבויות, רוכשת החברה חוזי ביטוח משנה מסוג הפסד יתר בהם סכום השייר העצמי קבוע, ומבטח המשנה מכסה נזקים מעל סכום השייר ועד לתקרה הקבועה בחוזה לנזק בודד ועד למגבלת סכום תביעות מצטבר לתקופת החוזה.

התחייבויות החברה לא הגיעו לתקרות שנקבעו בהסכמי ביטוח המשנה בתקופה המדווחת, ולא קיימות תביעות תלויות בהיקף המתקרב למגבלות שנקבעו.

בענפי החבויות לא מתקבלות עמלות ממבטחי המשנה.

כללי 19.5.3

לחברה אין מבטחי משנה, שחלקם בפרמיות בשנת הדוח מהווה 10% או יותר מסך פרמיות ביטוח המשנה בביטוח כללי, למעט, המפורט להלן:

2023		2024		הדירוג בהתאם ל-S&P	שם מבטח המשנה
שיעור מסך פרמיית ביטוח משנה מועברת	פרמיית ביטוח משנה מועברת	שיעור מסך פרמיית ביטוח משנה מועברת	פרמיית ביטוח משנה מועברת		
מסך פרמיות ביטוח משנה בתחום ביטוח כללי באחוזים	11	מסך פרמיות ביטוח משנה בתחום ביטוח כללי באחוזים	11	A+	Mapfre
פרמיית ביטוח משנה מועברת (במיליון ש"ח)	65	פרמיית ביטוח משנה מועברת (במיליון ש"ח)	77		

הסכם ביטוח משנה בין החברה ובין Swiss Re לניהול תיק Run-off 19.5.4

לחברה הסכם ביטוח משנה עם Swiss Re במסגרתו מעניקה Swiss Re כיסוי ביטוחי לתיק תביעות הביטוח הכללי שנקלט מאליהו בטוח בשנת 2016 המכסה את מלוא התחייבויות הביטוח של החברה בתיק זה. לפרטים נוספים ראה באור 1.ה.38 לדוחות הכספיים.

19.6 מדיניות החשיפה למבטחי משנה

כללי 19.6.1

מדיניות החשיפה למבטחי משנה מאושרת מידי שנה על ידי דירקטוריון החברה.

ייתכנו שני סוגים של חשיפה למבטח משנה:

- (א) חשיפה ליתרות פתוחות, כלומר הסיכון שמבטח המשנה לא יוכל לעמוד בכיסוי התחייבויותיו הקיימות והעתידיות. חשיפה זו מנוהלת על-ידי מעקב שוטף אחר מצבו של מבטח המשנה בשוק העולמי וכן אחר קיום התחייבויותיו הכספיות לחברה.
- (ב) חשיפה לנזק בודד גדול או הצטברות נזקים בגין אירוע גדול במיוחד. ההצטברות מוערכת על בסיס שיעור הנזק המירבי הצפוי ("MPL"). חשיפה זו מנוהלת על ידי הערכה פרטנית בגין כל אחד ממבטחי המשנה באופן נפרד.

על מנת להקטין את הסיכון הכרוך בחשיפה למבטחי המשנה, פועלת החברה בהתאם לעקרונות הבאים: הכלל היסודי המנחה את החברה בקביעת המדיניות הוא פיזור הסיכון בין מבטחי המשנה השונים. בהקשר זה נקבעה תקרת חשיפה כוללת למבטח משנה בזיקה להון העצמי של מבטח המשנה ולהון העצמי של החברה. בנוסף, בוחנת החברה את האיתנות הפיננסית של מבטח המשנה כפי שמתבטאת בדירוג האשראי של מבטח המשנה, הנבחן בהתאם לדירוגי חברת S&P (Standard and Poor's) ("S&P"). אם לא קיים למבטח המשנה דירוג של S&P, ייבחן הדירוג על פי חברת A.M.Best או Moody's⁴⁷. במסגרת זאת, החברה מביאה בחשבון את אופק הדירוג.

כמו כן, בבחינת החשיפה למבטחי המשנה החברה מביאה בחשבון שיקולים נוספים כגון מקום מושבו של מבטח המשנה.

בחברה קיימים מנגנוני ניהול ובקרה של חשיפה למבטחי המשנה.

להערכת החברה, חידושי 2025 התאפיינו בהתרככות מסוימת בשוק ביטוח המשנה לאור הפחתת חששות מבטחי המשנה ממלחמת "חרבות ברזל" ומסיכונים האקלים. אולם, יש לציין כי למלחמת "חרבות ברזל" עדיין ישנה השפעה על תיאבון הסיכון של מבטחי המשנה בעיקר בעסקאות פקולטיביות במדינת ישראל. מלבד כניסתו של מבטח משנה חדש אחד (שכתב עד היום מספר עסקאות פקולטיביות בלבד) לשוק בישראל, למיטב ידיעת החברה לא נכנסו מבטחי משנה חדשים לשוק.

במסגרת ניהול הסיכונים הביטוחיים וסיכונים צד נגדי, דירקטוריון החברה קבע תאבון סיכון באשר לחשיפת החברה לענפי הפעילות השונים וכן מדיניות חשיפה למבטחי משנה. מדיניות זו מגדירה חשיפה כוללת מקסימלית למבטח משנה ופיזור הסיכון ומבוססת, בין היתר, על רמות הדירוג. החברה עוקבת באופן הדוק אחר ההתפתחויות בתקופה זו והצעדים הנדרשים.

19.6.2. במסגרת מדיניות ביטוח המשנה, החברה מבחינה בין סוגי העסקים הבאים: עסקי "זנב קצר"⁴⁸

עסקים אלה כוללים את ענפי הרכוש למיניהם, בגינם רוכשת החברה בעיקר ביטוח משנה יחסי. השייר המצטבר מוגן בפני אירועי קטסטרופה בחוזה הפסד יתר.

בסוגי עסקים אלה, ההתקשרויות נעשות עם מבטחי משנה מדירוג BBB+ ומעלה על פי דירוג S&P.

עסקי "זנב ארוך"⁴⁹

הסיכונים המכוסים הם בעיקר ענפי חבויות ורכב חובה. רבות מתביעות אלה מגיעות לערכאות, ולעתים קביעת החבות וגובה השיפוי עלולה להתפרס על פני שנים רבות. בעסקי "זנב ארוך", הואיל ועל החברה להתקשר עם מבטחי משנה אשר להערכתה יהיו ברי פירעון לטווח הארוך, מספר מבטחי המשנה עליהם ניתן להסתמך מוגבל למדי. לפיכך, מדיניות החברה בשנת 2024 הייתה להתקשר, בסוגי עסקים אלה, עם מבטחי משנה בדרוג שלא יפחת מקבוצת A על פי דירוג S&P⁵⁰.

במסגרת מדיניות החשיפה למבטחי משנה לשנת 2024 החליט הדירקטוריון כי במקרה של שינוי האופק של מבטח המשנה ל-Negative החברה תתייחס לשינוי כאמור כהורדת Notch בדירוג הכללי של מבטח המשנה (על אף שלא חל שינוי כאמור על ידי חברת הדירוג הרלוונטית).

לפירוט נוסף בקשר לחשיפה למבטחי משנה ראה באור 4.1.ב.37 בדוחות הכספיים.

⁴⁷ לעיתים, במסגרת הסדרי ביטוח כולל, נכללים הסדרי ביטוח משנה שאינם מהותיים עם חברות לא מדורגות.

⁴⁸ "זנב קצר" - "Short tail" - ענפים שבהם פער הזמנים שבין האירוע הביטוחי להתגבשות סופית של הנזק ותשלומו הינו קצר יחסית.

⁴⁹ "זנב ארוך" - "Long tail" - ענפים שבהם פער הזמנים שבין האירוע הביטוחי להתגבשות סופית של הנזק ותשלומו הינו ארוך.

⁵⁰ למעט חברה אחת אשר ההתקשרות איתה אושרה באופן מיוחד ע"י הדירקטוריון.

19.7. חשיפת מבטחי המשנה לאירועי קטסטרופה מסוג רעידת אדמה ופגעי טבע בביטוח כללי

בגין אירועי קטסטרופה (רעידת אדמה ופגעי טבע), רכשה החברה, בנוסף לכיסוי במסגרת הסכמי ביטוח משנה יחסיים, ביטוח משנה מסוג "הפסד יתר" לענפי רכוש, קבלנים, הנדסי ורכב רכוש בגין השייר המצטבר, בסכום מוגדר לחשיפה, אשר ינבע מאירוע כאמור, וזאת בהתבסס על אומדן החברה בדבר הנזק או האירוע הצפוי להתרחש עקב קטסטרופה. בהערכת הסיכון, השתמשה החברה, בין היתר, בתוכנות בינלאומיות יעודיות, המבוססות על מודלים מתמטיים להערכת סיכוני קטסטרופה. אם יקרה אירוע שיגרום נזק שחומרתו תעלה על האומדן האמור, תיחשף החברה להפסדים אשר אינם מכוסים בביטוח משנה.

בהתאם למודלים כאמור, החברה מגינה על עצמה כנגד אירועי רעידת אדמה בעוצמה המתרחשת אחת לכ-500 שנים.

בשנת 2024, נרכש כיסוי לא יחסי בשיעור של 1.8%, המייצג MPL בשיעור של 5% (לפני השתתפות עצמית של המבוטח) בגין אירוע הצפוי להתרחש אחת לכ-500 שנים. סכומי הביטוח המכוסים בביטוח משנה יחסי (חוזי ופקולטיבי) ברעידת אדמה, נכון ליום 31 בדצמבר 2024, הינם בסך כ-287 מיליארדי ש"ח, ואילו סכום הביטוח הממוצע, עליו החברה מגינה באמצעות חוזה ביטוח משנה לא יחסי, הינו בסך של כ-107 מיליארד ש"ח.

החשיפה לרעידת אדמה מכוסה ברובה ע"י מבטחים מדירוג A ומעלה לפי דרוג S&P בהתאם למדיניות ביטוח משנה המפורטת בסעיף 19.6.1 לעיל. מבטח המשנה המשתתף בכיסוי ביטוח משנה לאירועי קטסטרופה, שחלקו מסך החשיפה עולה על 10%, הינו Swiss Re.

19.8. ריכוז תוצאות ביטוח משנה בביטוח כללי (במיליוני ש"ח)

ענפי פעילות			ענף רכב חובה ⁽¹⁾			ענף רכב רכוש			ענפי הרכוש האחרים ⁽²⁾		
2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
פרמיות שהועברו	6.2	6.2	7.1	6.2	7.9	5.1	7.6	7.9	382.9	483.3	553.2
למבטחי משנה תוצאות מבטחי המשנה - רווח /	4.7	(5.6)	(14.6)	(5.6)	4.4	1.7	3.5	4.4	106.4	79.2	127.7

סה"כ			שאר ענפי החבויות ⁽¹⁾⁽³⁾		
2022	2023	2024	2022	2023	2024
פרמיות שהועברו	122	114.5	83.6	114.5	122
תוצאות מבטחי המשנה - רווח / (הפסד)	52.3	(35.8)	(58.1)	(35.8)	52.3

2022	2023	2024	פירוט ענפי הרכוש האחרים לפי סוגי פרמיות
260.2	323.7	366.0	פרמיות ביטוח משנה - יחסי
1.0	1.4	-	פרמיות ביטוח משנה - לא יחסי
121.7	158.2	182.6	פרמיות ביטוח משנה - כיסוי לאירועי קטסטרופה ⁽⁶⁾
382.9	483.3	553.2	סה"כ פרמיות ביטוח משנה

(1) בענפי רכב חובה וחבויות, תוצאות מבטחי המשנה משקפות את הרווח/(הפסד) של שנת החיתום השוטפת וכן שינויים שחלו בתביעות התלויות של מבטחי משנה בשנות חיתום ותיקות.

(2) הרווח למבטחי משנה בענפי הרכוש מאופיין בתנודתיות גבוהה יחסית בניסיון התביעות בביטוחי עסקים.

(3) הפרמיה כוללת את כל סוגי הסדרי ביטוח המשנה לכסוי סיכוני קטסטרופה (ביטוח משנה יחסי, ביטוח משנה פקולטיבי וביטוח משנה מסוג הפסד יתר לכסוי השייר המצטבר).

20. הון אנושי

20.1. מבנה ארגוני של הקבוצה

נכון ליום 31 בדצמבר 2024, המבנה הארגוני של הקבוצה הינו כדלקמן:

חטיבת חסכון ארוך טווח ובריאות - מרכזת את פעילות המטה בתחומי ביטוח החיים והחסכון ארוך הטווח וביטוח הבריאות.

חטיבת תפעול חסכון ארוך טווח ובריאות - מרכזת את פעילות התפעול בתחומי ביטוח החיים והחסכון ארוך הטווח וביטוח הבריאות וכן את הטיפול בתשלומי תביעות בתחומים כאמור.

חטיבת לקוחות וערוצי ההפצה - מרכזת את פעילות הקבוצה מול סוכנויות הביטוח, סוכני הביטוח והמשווקים הפנסיוניים של מוצרי הביטוח השונים. ריכוז הפעילות נעשה על ידי המרחבים האזוריים ועל ידי מערכי המכירה הארציים של ערוצי ההפצה השונים של הקבוצה וכן באמצעות יחידת חיתום עסקי ורפואי.

חטיבת ביטוח כללי - מרכזת את פעילות הביטוח הכללי בתחומים השונים, לרבות חיתום פרט, חיתום עסקים, ביטוח משנה וליווי ההיבטים הרגולטוריים בתחום. הפעילות כוללת את ניהול המוצרים וכן קביעת מדיניות והנחיות חיתום לערוצי ההפצה של החברה. כמו כן, החטיבה מרכזת גם את פעילות התביעות בתחום ביטוחי הפרט.

תחום תביעות ביטוח כללי - מרכז את הטיפול בתביעות בתחום הביטוח העסקי.

חטיבת השקעות - מרכזת את ניהול ההשקעות של הגופים המוסדיים בקבוצה, הכולל את השקעות העמיתים, השקעות נוסטרו, נדל"ן, אשראי, אנליזה, השקעות ריאליות, קרנות השקעה וגזברות.

חטיבת פיננסים ומשאבים - מרכזת את נושאי הכספים, המנהל, הלוגיסטיקה והרכש בחברה.

מערך האקטואריה - מרכז את כלל העובדים העוסקים באקטואריה בחברה.

חטיבת טכנולוגיות - מרכזת את שירותי המחשוב, מערכות המידע של הקבוצה, תחום אבטחת המידע, ותחום הדיגיטל. החל מחודש ינואר 2024, כוללת החטיבה את תחום השירות וחווית הלקוח וזאת מתוך ראייה הוליסטית של תחום השירות כמוטה טכנולוגיה ומתוך מטרה להאיץ את התהליכים העמוקים שמבצעת החברה לדיגיטציה של השירות ושילוב טכנולוגיות מתקדמות בעולמות השירות.

הנהלת הקבוצה ויחידות המטה:

20.1.1. **תחום מותג ומוניטין תאגידי** - תחום זה פועל במתכונתו הנוכחית החל מחודש ינואר 2024 ומאגד בתוכו את תחומי השיווק, הדוברות, התקשורת התאגידית, קשרי המשקיעים ותקשורת פנים ארגונית.

20.1.2. **חטיבת משאבי אנוש** - אחראית על ההון האנושי בחברה וניהולו כולל: גיוס, רווחה, הדרכה ופיתוח ארגוני, תקציב בקרה שכר, הטבות ואחריות חברתית.

20.1.3. **יחידת ניהול סיכונים** - היחידה משלימה את פעילות ניהול הסיכונים של הגורמים העסקיים ואחראית על גיבוש מסגרת העבודה לניהול סיכונים בקבוצה, אתגור פעילויות הקווים העסקיים, פיתוח כלים ושיטות להערכה, זיהוי, כימות ודיווח על חשיפות לסיכונים שוטפים או מיוחדים לגופים. כמו כן, אחראית היחידה להנחיה מקצועית של יחידות הבקרה היושבות בקווי העסקים של החברה וכן, על טיפול בסיכונים מעילות והונאות ואירועי כשל. בנוסף אחראית היחידה על הערכת הלימות ההון הכלכלית תחת משטר סולבנסי 2.

20.1.4. **מערך הייעוץ המשפטי והאכיפה** - אחראי על ליווי משפטי של ענייני החברה, ניהול סיכונים בתחום המשפטי וציות להוראות הדין והרגולציה החלות על החברה, תחומי הגנת הפרטיות ופניות הציבור והחל משנת 2024 גם על מזכירות החברה אשר אחראית על ליווי עבודת הדירקטוריון והדיווחים לציבור.

מערך הביקורת הפנימית - אחראית על תחום הביקורת הפנימית בקבוצה. המבקר הפנימי כפוף ליו"ר דירקטוריון החברה.

פעילויות סוכנויות הביטוח של הקבוצה מרוכזות בעיקרן במגדל סוכנויות.

20.2. מצבת עובדי הקבוצה⁵¹

בהתאם לתחומי הפעילות הנזכרים בחלק ב' לדוח זה, קיימות חטיבות/יחידות שונות (כגון עובדי חטיבת הלקוחות וערוצי ההפצה, השקעות, פיננסים, שירות ומשאבים, טכנולוגיות וכו') אשר מספקות שירותים ליותר מתחום אחד מתחומי הפעילות, לפיכך אין בקבוצה חלוקה ברורה לגבי שיוך כלל העובדים בהתאם לתחומי הפעילות האמורים.

נכון ליום 31 בדצמבר 2024, הועסקו בקבוצה 4,220 עובדים, לעומת 4,280 עובדים נכון ליום 31 בדצמבר 2023.⁵² ניתן לחלק את מצבת העובדים בקבוצה למועד הנ"ל (במונחי משרה מלאה, כולל עובדים המועסקים באמצעות חברות כוח אדם) בהתאם לחלוקה הבאה:

החטיבה/יחידה	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2023
חטיבת חסכון ארוך טווח ובריאות	47	44
חטיבת תפעול חסכון ארוך טווח ובריאות	1,095	1,096
חטיבת לקוחות וערוצי ההפצה	670	713
חטיבת ביטוח כללי	198	203
תחום תביעות ביטוח כללי	29	28
חטיבת השקעות	97	94
חטיבת פיננסים ומשאבים	203	206
מערך האקטואריה	39	35
חטיבת טכנולוגיות	765	751
הנהלת הקבוצה ויחידות המטה	122	118
מערך הביקורת הפנימית	18	19
פעילויות סוכנויות הביטוח	932	968
אחר	5	5
סה"כ	4,220	4,280

20.3. תיאור השקעות החברה בהדרכה ופיתוח ארגוני

הקבוצה משקיעה בהדרכות מקצועיות לעובדים ולסוכנים, בהתאם לתפקיד העובד והחטיבה בה הוא פועל, והיא פועלת על פי תכנית הדרכה ופיתוח ארגוני התומכת בהשגת היעדים העסקיים שהוצבו על-ידה בכל היחידות הארגוניות באופן שוטף, בגמישות ובהתאם לצרכים, ובין היתר שולחת את עובדיה להשתלמויות מקצועיות, כנסים והדרכות רלוונטיות.

לקבוצה תכניות הדרכה ייעודיות לקידום הערוץ הניהולי והמקצועי וכן הכשרות מקצועיות לעובדים חדשים במערכי השירות והתפעול, המותאמים לצרכיה המקצועיים של הקבוצה. בנוסף, מקיימת הקבוצה מעת לעת סדנאות העשרה לעובדי הקבוצה בנושאים מגוונים.

20.4. הטבות וטיבם של הסכמי העסקה/חתימה על הסכם קיבוצי

מרבית עובדי החברה ומגדל מקפת מועסקים תחת הסכם קיבוצי כמפורט בסעיף 20.4.1 להלן. שאר עובדי הקבוצה מועסקים באמצעות הסכמים אישיים כאמור בסעיף 20.4.2 להלן.

20.4.1. הסכם קיבוצי בחברה, מגדל מקפת ומבטח סיימון

ביום 12 ביוני 2023 נחתם הסכם קיבוצי חדש בין החברה ומגדל מקפת לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה וועד העובדים בחברה, לתקופה של ארבע שנים ועד ליום 31 בדצמבר 2026. לפירוט אודות

⁵¹ מובהר, כי בסעיף זה ההתייחסות הינה לנתונים אודות מועסקים שהינם עובדי הקבוצה, או עובדים המועסקים באמצעות חברות כוח אדם, ואינם כוללים עובדים המועסקים על-ידי דפוסי העסקה אחרים, כגון עובדים המועסקים על-ידי נותני שירותים לחברה. כמו כן, מצבת עובדי הקבוצה כוללת עובדים/ות בחופשת לידה ובחופשה ללא תשלום, אשר נכון ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכם מספרם ב-161 עובדים לעומת 207 נכון ליום 31 בדצמבר 2023. יצוין כי עובדים יומיים נספרים על פי היקפי משרה. עוד יצוין, כי מצבת העובדים לשנת 2023, משקפת את השינויים הארגוניים שנערכו בשנת 2024.

⁵² הנתונים לגבי מצבת העובדים אינם כוללים עובדים המועסקים על-ידי חברות המוחזקות בשיעור של 50% ומטה שאין מהותיות.

עיקרי ההסכם ראה דוח מידי של מגדל אחזקות מיום 12 ביוני 2023 (מס' אסמכתא: 2023-01-064359), הכלול בדוח זה על דרך ההפניה וכן באור 32 בדוחות הכספיים.

לאחר תאריך המאזן, בחודש פברואר 2025, נחתם הסכם קיבוצי בין מבטח סימון סוכנויות לביטוח בע"מ לבין הסתדרות העובדים החדשה לתקופה של 4 שנים ועד לחודש מרס 2029.

20.4.2. הסכמי עבודה אישיים

יחסי העבודה בין חברות הקבוצה לעובדיהם, שאינם כפופים להסכמים הקיבוציים כמפורט בסעיף 20.4.1 לעיל, מושתתים על הסכמי עבודה אישיים. הסכמי העבודה האישיים מגדירים את תנאי העסקתם לרבות משכורת בסיס, תנאים סוציאליים ותנאים נלווים, וכן תנאי סיום העסקה.

בקבוצה קיימות מספר קבוצות עובדים, המתוגמלים מעבר לשכר הבסיסי, אף בשכר הנגזר מביצועים או על-פי עמידה ביעדים.

לעניין תגמול נושאי משרה ראה סעיף 20.5 להלן.

20.5. מדיניות ועקרונות תגמול נושאי משרה

20.5.1. מדיניות תגמול של החברה

לפירוט אודות מדיניות התגמול של הגופים המוסדיים בקבוצה, ראה ביאור 3.ז.38 לדוחות הכספיים.

20.5.2. אישור תכנית תגמול הונית בקבוצה

בהמשך לאמור בסעיף 20.6.2 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2023, בנוגע לאישור תכנית תגמול הונית במגדל אחזקות ולהקצאת אופציות במסגרת תכנית התגמול, ביום 23 במאי 2024 החליט דירקטוריון מגדל אחזקות, בהתאם לסמכות הנתונה לו, ולאחר אישור ועדת התגמול של מגדל אחזקות, על האצת מועד ההבשלה של חלק ממנת האופציה השנייה שהוקצתה לנושאת משרה לשעבר במגדל אחזקות ובחברה (מתוך סך כולל של 567,874 אופציות שהוקצו בשלוש מנות שנתיות), וזאת עקב פרישתה הצפויה בהגעה לגיל פרישה לאחר תקופת כהונה ארוכה, ולאחר שהוחלט על דחייה נוספת במועד סיום יחסי העבודה בפועל. חישוב כמות האופציות כאמור התבסס על התקופה בה התקיימו יחסי עובד-מעסיק עם נושאת המשרה מתוך תקופת ההבשלה הכוללת של המנה השניה של האופציות להן היא זכאית. ההאצה עומדת בתנאי מדיניות התגמול ותנאי תכנית התגמול ההונית שאומצה על ידי מגדל אחזקות ועל ידי החברה לפירוט, ראה דיווחים מידיים של מגדל אחזקות מיום 23 במאי 2024 (מס' אסמכתא: 2024-01-051223) ומיום 17 ביולי 2024 (אסמכתא מס' 2024-01-074893), הכלולים בדוח זה על דרך ההפניה.

באותו מועד, 23 במאי 2024, אישר דירקטוריון מגדל אחזקות, לאחר אישור ועדת התגמול, הקצאה נוספת של 721,968 אופציות לנושא משרה שכהן באותה עת כנושא משרה בחברה (שאינו דירקטור או מנכ"ל) והחל מיום 18 באוגוסט 2024 מכהן גם כנושא משרה במגדל אחזקות, בהתאם לתכנית התגמול של מגדל אחזקות ובאותם תנאים שפורטו בדוח ההצעה הפרטית שאינה מהותית או חריגה מיום 23 במאי 2024 (מס' אסמכתא: 2024-01-051244), והדיווח המידי הנוסף שפורסם בקשר עם ההצעה הפרטית האמורה מיום 17 ביולי 2024 (מס' אסמכתא: 2024-01-074893), הכלולים בדוח זה על דרך ההפניה.

ביום 26 בדצמבר 2024, אישר דירקטוריון מגדל אחזקות, לאחר אישור ועדת התגמול ודירקטוריון החברה של החברה, הקצאה של 355,123 אופציות לנושאת משרה בחברה (שאינה דירקטורית או מנכ"לית). יצוין, כי אישור הבורסה לרישום למסחר של המניות שתנבענה ממימוש האופציות האמורות (ככל שתמומשנה) התקבל לאחר תקופת הדוח. לפרטים נוספים אודות ההקצאה ותנאיה, ראו דיווח מידי שפרסמה מגדל אחזקות ביום 26 בדצמבר 2024 (מס' אסמכתא: 2024-01-627703), הנכלל בדוח זה על דרך ההפניה.

לפירוט נוסף אודות תכנית התגמול ההונית בקבוצת מגדל, ראה באור 33 לדוחות הכספיים.

20.5.3 קבוצת נושאי המשרה הבכירה

לפירוט אודות נושאי המשרה הבכירה, ראה תקנה 26 א. בפרק פרטים נוספים על התאגיד. נושאי המשרה מועסקים על-פי הסכמים אישיים, המפרטים את תנאי העסקתם.

לפרטים אודות השכר והתגמולים שניתנו בשנת 2024 לרבות תנאי העסקתם של מקבלי השכר הגבוה ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה בחברה ובתאגידי שבשליטת החברה, ראה תקנה 21 בפרק פרטים נוספים על התאגיד.

20.6 שינויים בכהונת נושאי משרה בקבוצה**20.6.1 שינויים בכהונת נושאי משרה בחברה**

- (א) ביום 31 בינואר 2024 אישר דירקטוריון החברה את מינויו של מר דוד סנטורי כאקטואר ממונה ביטוח חיים בחברה אשר נכנס לתוקף ביום 18 באפריל 2024 לאחר קבלת הודעת אי התנגדות הממונה למינוי האמור, וזאת בכפוף לליווי של אקטואר אחר למשך שנה מיום כניסת המינוי לתוקף.
- (ב) בחודש ינואר 2024 הודיעה גב' ענת אטלס, מנהלת החטיבה לפיתוח עסקי, דאטה ודיגיטל בחברה, על רצונה לסיים את תפקידה, וזאת החל מיום 31 בינואר 2024.
- (ג) ביום 19 באוגוסט 2024 החל מר דוד סבן את כהונתו כמנהל חטיבת הפיננסים והמשאבים של החברה, במקביל לתפקידו כמנהל הכספים של מגדל אחזקות ובחודש יולי 2024 מונתה גב' שרית פרלמוטר שוגרמן כמזכירת החברה ואחראית ממשל תאגידי.
- השינויים האמורים נעשו בד בבד עם סיום כהונתם של גב' טלי כסיף כמזכירת מגדל אחזקות ומר טל כהן כמנהל הכספים של מגדל אחזקות.
- (ד) גב' רון רגב, מנהלת חטיבת תפעול חסכון ארוך טווח ובריאות בחברה, סיימה את תפקידה בסוף חודש אוקטובר 2024 והחל מיום 3 בנובמבר 2024 גב' סנדרה אורן משמשת כמנהלת חטיבת תפעול חסכון ארוך טווח ובריאות, חלף גב' רון רגב.

21. שיווק והפצה**21.1 כללי**

ערוצי השיווק וההפצה העיקריים של הקבוצה בתחומי הפעילות של החברה, הינם:

21.1.1 סוכני וסוכנויות ביטוח

מרבית תכניות הביטוח של הקבוצה משווקות באמצעות סוכני ביטוח וסוכנויות ביטוח, לרבות סוכנויות הביטוח המוחזקות על-ידי הקבוצה.

הקבוצה נמצאת בקשרים עסקיים עם כ-3,800 סוכנויות ביטוח (תאגידיים⁵³) וסוכני ביטוח ("סוכנים") הפזורים ברחבי הארץ. הקבוצה קשורה עם מרבית הסוכנים בעסקי ביטוח חיים, פנסיה וגמל, ביטוחי בריאות וביטוח כללי והם מבצעים את עיקר המכירות של הקבוצה.

חלק מפעילות השיווק וההפצה באמצעות סוכנים, מתבצע אף באמצעות סוכנויות ביטוח בשליטת הקבוצה באמצעות מגדל סוכנויות, שהבולטות שבהן הינן מבטח סימון, שגיא יוגב ושחם-אורלן בתחומים ביטוח חיים, חסכון ארוך טווח ובריאות בקבוצה, ופלתורס ושחם-אורלן בתחום ביטוח כללי בקבוצה.

בהקשר זה, יצינו החלטות הממשלה שהתקבלו בשנת 2023, אשר בעקבותיהן הוקם צוות לבחינת החזקת גופים מוסדיים בסוכנויות אשר גיבש המלצות בנוגע לשינוי במודל התגמול של הסוכנים על כלל הזיקות המתקיימות בין הסוכן לבין הגוף המוסדי. לפרטים, ראה סעיף 15.3.2 לעיל.

21.1.2 הפצה ישירה

במסגרת זו, השיווק וההפצה של מוצרי הקבוצה נעשה במישרין, באמצעות עובדי הקבוצה. עיקר הפעילות במסגרת ערוץ ההפצה הישירה הינה בענפי הפנסיה והגמל באמצעות משווקים פנסיוניים.

החברה ומקפת עורכות התקשורת ישירות מול מעסיקים, ועדי עובדים/ארגוני עובדים או ישירות מול עובדים המאפשרות הצטרפות יזומה של עובדים לקרנות הפנסיה/קופות הגמל (לרבות קרנות

⁵³ חלק מסוכני הביטוח הינם תאגידיים המעסיקים עובדים, כאשר מספר העובדים באותה סוכנות אינו כלול במסגרת המספר לעיל.

השתלמות) שבניהול הקבוצה, לרבות השתתפות במכרזים המתפרסמים על-ידי מעסיקים/ארגוני עובדים. המשווקים מוכרים בנוסף מוצרים ביטוחיים כגון מוצרי ריסק, בריאות וחסכון פרט. חלק מהפוליסות הקבוצתיות בביטוח חיים ובביטוח בריאות משווקות במכירה ישירה על-ידי הקבוצה, בעיקר באמצעות השתתפות במכרזים.

עיקר פעילות השיווק וההפצה הישירה בביטוח כללי הינה מול לקוחות קצה על ידי שיווק ישיר.

בנוסף, למגדל מוקד טלפוני לשיווק ביטוחי פרט מסוג ביטוחי ריסק מוות, בריאות, רכב, דירות (לרבות ביטוח מבנה ללווי בנקים למשכנתאות), נסיעות לחו"ל וכן ביטוחי רכב קבוצתיים.

21.1.3 **תאגידים בנקאים** - ערוץ הפצה זה כולל את ההפצה והשיווק של מוצרים בענפי הגמל והפנסיה באמצעות יועצים פנסיונים בסניפי הבנק (פעילות שאינה מהותית).

21.1.4 **אי תלות בערוצי הפצה** לחברה אין תלות בגורם בודד מתוך ערוץ הפצה כלשהו, אשר אובדנו ישפיע מהותית לרעה על פעילותה או שתגרום לה תוספת עלות מהותית כתוצאה מהצורך להחליפו.

21.1.5 **ערוצי הפצה המהווים מעל 10% מהפרמיות בתחומי הפעילות** בשנת 2024 לא היה לחברה סוכן בודד שהיקף הפרמיות שלו עולה על 10% מהיקף הפרמיות בכל תחום פעילות רלבנטי, למעט סוכנות מבטח סיימון בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח.

לפירוט אודות הפרמיות ודמי הגמולים שהתקבלו בשנת 2024 דרך הסוכנויות שבשליטת הקבוצה ראה להלן.

21.1.6 **שיעור פעילות ההפצה והשיווק בחלוקה בין הערוצים השונים** בענפי הפנסיה והגמל, מבוצעת עיקר הפעילות הישירה. חלקם של ערוצי ההפצה במונחי דמי גמולים (באחוזים) הינו כדלקמן:

	2022	2023	2024
פנסיה			
סוכנים	70	71	73
ישירים	29	28	27
תאגידים בנקאיים	1	1	1
גמל			
סוכנים	48	54	57
ישירים	47	42	40
תאגידים בנקאיים	5	4	3

חלקן של הסוכנויות שבשליטת הקבוצה באחוזים (כולל נתונים של סוכני משנה של הסוכנויות האמורות) במונחי פרמיות ודמי גמולים (באחוזים) הינו כדלקמן:

	2022	2023	2024
ביטוח חיים	22	22	22
פנסיה	22	21	19
גמל	14	18	17
ביטוח בריאות	18	18	17
ביטוח כללי	10	9	10

לפרטים אודות מצבת כוח האדם של סוכנויות הביטוח שבשליטת הקבוצה, ראה הטבלה שבסעיף 20.2 לעיל.

21.2 **הסדרת פעילות הסוכנים, המשווקים הפנסיונים והיועצים הפנסיוניים** פעילות הסוכנים והיועצים הפנסיונים במערך השיווק וההפצה מפוקחת על-ידי הממונה ומוסדרת על ידי הוראות חוק הפיקוח ו/או חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981 ו/או חוק הפיקוח על שירותים פנסיוניים (יעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), תשס"ה-2005 בכל הקשור למוצרים הפנסיוניים) והוראות וחוזרים שפורסמו מכוחם. בכלל זה, הוראות אלו חלות על פעילותם של סוכני ביטוח פנסיוניים, משווקים פנסיוניים ויועצים פנסיוניים, והרישונות הנדרשים לצורך פעילותם. ככלל, תקנות הפיקוח על שירותים פנסיוניים (קופות גמל) (עמלות הפצה), התשס"ו-

2006, מסדירות את שיעורי ואופן עמלת ההפצה המקסימלית שתשולם ליועץ פנסיוני במוצרי הגמל והפנסיה ("תקנות ההפצה").

21.3 תיאור מבנה העמלות ושיעורי העמלות הממוצעים לפי תחומי הפעילות

21.3.1 תחום ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך

(א) סוכנים

הקבוצה משלמת לסוכנים עמלות בשיעורים משתנים בגין שיווק המוצרים, ושיעור העמלה משתנה בהתאם לתכנית הנמכרת ובהתאם להסכמים פרטניים שנחתמים עם הסוכנים. בנוסף, מקיימת הקבוצה מבצעי מכירות שבמסגרתם היא מתגמלת את הסוכנים בפרסים ו/או מענקים נוספים.

(1) מבנה העמלות בביטוח חיים

- עמלות שוטפות - עמלה בשיעור קבוע או משתנה מהפרמיה הנפרעת או מצבירה המשולמת לתקופת הביטוח באופן שוטף בהתאם לסוג המוצר.
- עמלות בגין מכירות - בדרך כלל עמלה חד פעמית אשר נגזרת, בדרך כלל, מהיקף המכירות, לרבות מבצעי מכירות בהם יש תגמול נוסף, ומעמידת הסוכן ביעד המכירות שנקבע לו. בחלק מפוליסות ביטוח החיים העמלה מחושבת כפונקציה של פרמטרים המשפיעים על רווחיות המוצר, לרבות הסדרים המתייחסים לביטולי פוליסות.

(2) מבנה העמלות בגין שיווק מוצרי הפנסיה

- עמלות שוטפות - העמלות משתלמות מדמי גמולים והינם בשיעור מדמי הגמולים הנגבים בפועל.
- עמלות בגין מכירות - הקבוצה משלמת עמלה הנגזרת, בדרך כלל, מהיקף המכירות, מהיקף העברות כספים חיצוני מקרנות שאינן של החברה ומעמידה ביעד המכירות. העמלות נקבעו כפונקציה של פרמטרים המשפיעים על רווחיות המוצר ובכפוף לביטולים כמתואר לעיל ביחס לעמלות ביטוח חיים.

(3) מבנה העמלות בגין שיווק מוצרי הגמל

- עמלות שוטפות - משולמות לסוכני ביטוח בגין שיווק קופות הגמל כשיעור מהצבירה.
- עמלות היקף - עמלות הנגזרות מהיקף העברת כספי חסכון מקופות שאינן של החברה. כמו כן, עבור מכירות שוטפות של קרן ההשתלמות וקופת גמל להשקעה, החברה משלמת עמלה הנגזרת, בדרך כלל, מהיקף המכירות ומעמידה ביעד המכירות ובכפוף לביטולים.

יצוין כי במוצרי ביטוח מסוימים משתלמות עמלות הנגזרות מהיקף העברת כספי חסכון מקופות ו/או תכניות ביטוח שאינן של החברה ו/או היקף הפקדות חד-פעמיות.

בהתאם לתיקון חקיקה שנערך בשנת 2017⁵⁴, בגין חלק מהתכניות ששווקו עד ליום 1 באפריל 2017, ממשיכה להשתלם, בנוסף למנגנוני העמלות המתוארים לעיל, עמלה מדמי ניהול מצבירה ומדמי ניהול מפרמיה (במוצרי ביטוח חיים), עמלה מדמי הניהול מצבירה ועמלה מדמי הגמולים, תוך התחשבות ברווחיות המוצר במוצרי הפנסיה וכן עמלה מדמי הניהול מצבירה תוך התחשבות ברווחיות המוצר במוצרי הגמל.

(ב) משווקים פנסיונים

החברה מתגמלת את המשווקים הפנסיונים במוצרי ביטוח חיים, החסכון ארוך הטווח, וביטוח הבריאות על עמידה ביעדי מכירות שמשנתנים מעת לעת וכן בגין צירוף עמיתים חדשים. סכום התשלום למשווק מורכב משיעור עמידת המשווק ביעדים שנקבעו, כשהוא מוכפל בעמלת יעד שקלית שנקבעה לו וכן מסכום המתקבל בגין צירוף עמיתים. תשלום זה מושפע מהיקפי המכירות

⁵⁴ חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 20), התשע"ז-2017.

של המשווק.

(ג) יועצים פנסיונים

לחברה יש הסכמי הפצה עם יועצים פנסיוניים, שחלקם תאגידיים ונלקים יועצים עצמאיים. בהסכמים בהם קיימת זכאות לעמלת הפצה, היא נקבעת בהתאם לתקנות ההפצה.

(ד) שיעור עמלות ממוצעות

להלן פירוט של שיעור העמלות הממוצע (באחוזים) בתחום⁵⁵:

2022	2023	2024	
ביטוח חיים			
6.2	6.3	7.0	שיעור מפרמיה
*49.3	*59.9	62.1 ⁽¹⁾	בשנה הראשונה - שיעור מפרמיה משוננת חדשה
פנסיה			
1.5	1.8	2.8	שיעור מדמי גמולים ⁽²⁾
גמל			
0.2	0.2	0.3	שיעור מנכסים מנוהלים ממוצעים ⁽²⁾

⁽¹⁾ העלייה בשיעור העמלה מפרמיה משוננת חדשה בשנים 2023 ו-2024 לעומת שנת 2022 הושפעה משינוי בתמהיל המכירות המאופיין בעלייה במשקל מכירות הסיכונים.

⁽²⁾ העלייה בשיעור העמלות בפנסיה וגמל נובעת בעיקרה מהגידול במכירות בענפים אלו.

* סווג מחדש

21.3.2 תחום ביטוח בריאות

(א) ביטוחי פרט - הקבוצה משלמת לסוכני הביטוח עמלות בשיעורים משתנים בגין שיווק המוצרים,

ושיעור העמלה משתנה בהתאם לתכנית הנמכרת.

מבנה העמלות מורכב בדרך כלל מאחד או יותר מהסעיפים הבאים:

⁽¹⁾ עמלות שוטפות - עמלה הנגזרת מהפרמיה המשולמת לאורך חיי הפוליסה. כמו כן, קיימת אפשרות לתשלום עמלה בשיעורים משתנים לאורך תקופת הביטוח, בהתאם להסכמים הפרטניים עם הסוכנים.

בשנת 2024 בעקבות כניסתם לתוקף של ההוראות לעניין מעבר מבטחים בפוליסות ביטוח ניתוחים "השקל הראשון" לפוליסות ביטוח ניתוחים "משלים שב"ן" תמחרה החברה מחדש את העמלות בגין מוצרי הניתוחים והתאימה אותם למוצרים המשווקים החדשים.

⁽²⁾ עמלות בגין מכירות - חלק מההסכמים עם הסוכנים כוללים עמלה חד פעמית הנגזרת מהיקף המכירות ומעמידת הסוכן ביעד המכירות ובחלק מהמקרים מעמידת הסוכן ביעד שימור התיק שנקבע לו.

⁽³⁾ בנוסף מקיימת הקבוצה מבצעי מכירות שבמסגרתם היא מתגמלת את הסוכנים בפרסים ו/או מענקים נוספים.

(ב) ביטוחים קבוצתיים - העמלות משולמות בשיעור מוסכם מהפרמיה.

להלן פירוט של שיעור העמלות הממוצע (באחוזים) בתחום:

2022	2023	2024	
23.6	22.9	23.1	שיעור מפרמיה

⁵⁵ כולל עמלות סוכנים, משווקים פנסיונים ויועצים פנסיונים.

21.3.3 תחום ביטוח כללי

העמלה המשולמת לסוכנים בתחום ביטוח כללי מחושבת כשיעור מוסכם מהפרמיות, כאשר שיעור העמלה משתנה בהתאם לענף הספציפי. להלן פירוט של שיעורי העמלות הממוצעים (באחוזים) בתחום:

	2022	2023	2024
ענף ביטוח רכב חובה	4.8	4.6	4.7
ענף ביטוח רכב רכוש	14.7	14.7	14.9
ענפי רכוש (ללא רכב)	15.5	14.1	13.7
ענפי חבויות ⁽¹⁾	14.6	13.9	14.0
סה"כ	13.1	12.8	12.9

22. ספקים ונותני שירותים

22.1 כללי

הקבוצה רוכשת מוצרים ושירותים ממספר רב של ספקים ונותני שירותים⁵⁶. בחירתם של אלה נעשית בהתאם לאיכות וטיב השירות המוצע על ידם, זמינותם, תחומי מומחיותם, התנאים המסחריים שהם מציעים וכו'. בדרך כלל התקשרויות אלו הינן לתקופה קצובה ואינן כוללות הסדר בלעדיות (יועד כי באופן עקרוני נמנעת הקבוצה, ככל שמתאפשר, מקיומה של "תלות בספק"⁵⁷ אחד, ופועלת ליצירת גיוון בקרב ספקיה).

22.2 ספקי מחשב ותוכנה

הקבוצה קשורה בהסכמים שונים עם ספקי ציוד חומרה, תוכנה ופתרונות מחשוב אחרים, המספקים לה פתרונות טכנולוגיים מגוונים בנושאים של ציוד מחשוב, לרבות שרתים וציוד קצה, תקשורת, מערכות הפעלה ווירטואליזציה, מערכי אחסון וניהול מידע, תוכנות לסוגיהן, בסיסי נתונים, כלי ניטור ובקרה, אבטחת מידע ושירותים מקצועיים אחרים, לרבות שירותי מומחה. חלק מספקים אלה הינן חברות המתמחות במתן שירותים יעודיים, שלעתים, בעת אירועים משבריים (לרבות בתחום הטכנולוגי), הקבוצה עשויה להידרש לשיתוף פעולה שלהן. התשלומים השוטפים לכל אחד מספקים אלה אינם מהותיים.

23. רכוש קבוע ומידע על השקעות במערכות המחשב

23.1 להלן טבלה המרכזת את נכסי המקרקעין המהותיים בבעלות החברה או הנשכרים על-ידיה והכלולים ברכוש

הקבוע:

מיקום	שטח במ"ר	שימוש עיקרי	בבעלות/שכירות
פתח תקוה	62,430	בנייני המשרדים העיקריים של הקבוצה לרבות מרבית פעילות סוכנויות הביטוח המוחזקות על-ידי הקבוצה ("סוכנויות הקבוצה")	בעלות
	1,340	בעיקר משרדים המשמשים את סוכנויות הקבוצה	שכירות
	2,838	שטח שבנייתו טרם הושלמה / טרם אוכלס	בעלות
ראשון לציון	538	בנייני סוכנויות הקבוצה	שכירות
אשקלון	3,891	מרכז שירות לקוחות ותפעול	שכירות
ירושלים	1,971	בנייני סוכנויות הקבוצה	שכירות
נתניה	991	בנייני סוכנויות הקבוצה	שכירות
חיפה	2,166	בנייני סניף הקבוצה בחיפה	בעלות
	632	בנייני סוכנויות הקבוצה	שכירויות

⁵⁶ מובהר בזאת, כי בספקים ונותני שירותים הקבוצה איננה כוללת את המשווקים/יועצים הכלולים בערוץ ההפצה והשיווק כמתואר בסעיף 21 לעיל, וכן איננה כוללת את מבטחי המשנה, המתוארים בסעיף 19 לעיל.

⁵⁷ כהגדרת מונח זה בחוזר הממונה לעניין עדכון הוראות בדוח התקופתי של חברות ביטוח.

יצוין כי ישנם אתרים נוספים בהם הקבוצה שוכרת מבנים לצורך פעילותה ולצורך פעילות הסוכנויות המוחזקות על ידה, בהיקף לא מהותי.

מרכז המחשבים העיקרי המשמש את הגופים המוסדיים בקבוצה מצוי בפתח תקוה. בהתאם להוראות הממונה בעניין ניהול המשכיות עסקית, למרכז המחשבים שני אתרים מרוחקים נוספים הכוללים אתר גיבוי ועותק נוסף (שלישי) של המידע.

לפירוט בדבר העלות המופחתת של קרקע ובנייני משרדים ושיפורים במושכר, לרבות נכסים הנמדדים על בסיס שווי הוגן כנדל"ן להשקעה, ופרטים נוספים בדבר הרכוש הקבוע של הקבוצה ראה באור 6 בדוחות הכספיים.

23.2. מידע על השקעות החברה במערכות המחשוב

מערכות המחשוב והמידע של הקבוצה חיוניות לניהול עסקיה בכלל ולהתמודדות עם התחרות והרגולציה בפרט. בבעלות החברה מגוון רחב של ציוד מחשוב הכולל שרתים, מערכות אחסון וגיבוי, ציוד תקשורת, עמדות קצה וציוד היקפי אחר, וכן מגוון רחב של זכויות בעלות או שימוש בתוכנות שונות לרבות תוכנות בפיתוח עצמי. חטיבת הטכנולוגיות מספקת את מרבית שירותי המחשוב ליחידות השונות בקבוצה, והיא אשר מפעילה, במידת הצורך, ספקים וחברות תוכנה שונות, לצורך מתן שירותי המחשוב המוענקים לקבוצה. לכוח האדם המועסק ביחידה זו, ראה סעיף 20.2 לעיל.

לקבוצה מערכות מידע הכוללות חומרה, תוכנות וציוד נוסף שעלותן המופחתת ליום 31 בדצמבר 2024 הינה כ- 931 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-762 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023. בשנת 2024, השקעות הקבוצה במחשבים ובפיתוח מערכות מידע הסתכמו בסך של כ-309 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-253 מיליון ש"ח בשנת 2023. ראה באורים 4 ו-6 בדוחות הכספיים.

ההשקעות במערכות המחשב מיועדות הן לתמיכה ביעדים האסטרטגיים העסקיים של הקבוצה והן לעמידה בדרישות רגולציה משתנות.

בתקופת הדוח השקעות הקבוצה במערכות המחשב התמקדו בעיקר בתחומים הבאים: פיתוח מערכות שירות ומכירה לערוצי ההפצה ובכלל זה שימוש מתגבר בכלי דאטה, והאצת והרחבת קווי העסקים הדיגיטלים, שיפור יכולות מערך השירות ללקוחות הקבוצה באמצעות מערכות CRM וניהול מוקדי שירות והטמעת חדשנות, השבחת מערכות ביטוח כללי, תמיכה בפיתוח מוצרי ביטוח חיים וביטוח בריאות, ביסוס והרחבת העבודה בענן AWS, יישום חוזרי רגולציה ותקינה צדי ג' כדוגמת IFRS, חיזוק יכולות ההגנה על מידע החברה, לרבות מפני איומי סייבר, ושיפור מתמשך של זמינות ויציבות מערכות הייצור.

24. עונתיות

24.1. חסכון ארוך טווח

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים וביטוח בריאות וההכנסות מדמי ניהול מקרנות הפנסיה וקופות הגמל אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, ניכר בחודש דצמבר גידול מסוים בהפקדות של פרמיות/דמי גמולים לתכניות פנסיוניות וקופות גמל, ביחס לשאר חודשי השנה, במטרה למצות את הטבות המס הגלומות בהפקדה לחסכון פנסיוני וקופות גמל.

להלן התפלגות הפרמיות שהורווחו ברוטו בביטוח חיים⁵⁸ לפי רבעונים (במיליוני ש"ח ובאחוזים):

	2022		2023		2024	
	מיליון ש"ח	באחוזים	מיליון ש"ח	באחוזים	מיליון ש"ח	באחוזים
רבעון 1	2,217	25.8	2,061	24.6	1,932	25.6
רבעון 2	2,137	24.7	2,069	24.7	1,877	24.9
רבעון 3	2,153	24.9	2,173	26.0	1,895	25.1
רבעון 4	2,128	24.6	2,065	24.7	1,850	24.5
סה"כ לשנה	8,635	100.0	8,368	100.0	7,554	100.0

⁵⁸ לא כולל תקבולים בגין חוזי השקעה שהסתכמו בכ-3,208 מיליון ש"ח בשנת 2024 לעומת כ-1,455 מיליון ש"ח בשנת 2023 וכ-2,152 מיליון ש"ח בשנת 2022.

להלן התפלגות דמי הגמולים בפנסיה (במיליוני ש"ח ובאחוזים):

2022		2023		2024		
באחוזים	מיליון ש"ח	באחוזים	מיליון ש"ח	באחוזים	מיליון ש"ח	
23.4	2,009	23.6	2,272	22.8	2,544	רבעון 1
24.5	2,103	24.4	2,355	24.1	2,696	רבעון 2
25.8	2,221	26.0	2,509	26.1	2,908	רבעון 3
26.3	2,262	26.0	2,505	27.0	3,015	רבעון 4
100.0	8,595	100.0	9,641	100.0	11,163	סה"כ לשנה

להלן התפלגות דמי הגמולים בגמל (במיליוני ש"ח ובאחוזים):

2022		2023		2024		
באחוזים	מיליון ש"ח	באחוזים	מיליון ש"ח	באחוזים	מיליון ש"ח	
23.6	556	21.2	596	21.7	774	רבעון 1
22.6	534	22.5	633	22.6	809	רבעון 2
24.3	575	24.7	695	23.9	854	רבעון 3
29.5	698	31.6	889	31.8	1,137	רבעון 4
100.0	2,362	100.0	2,813	100.0	3,574	סה"כ לשנה

24.2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי רכבים של קבוצות עובדים שונות וצוי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם, בדרך כלל בינואר, וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בינואר או באפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח לתקופה לפני מס מנוטרלת באמצעות העתודה לסיכונים שטרם חלפו.

במרכיבי ההוצאות האחרים כגון תביעות ובמרכיבי ההכנסות האחרים כגון הכנסות מהשקעות לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות בענפי הרכוש, לרוב ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח.

בשנים 2022-2024 לא אירעו נזקי חורף מהותיים.

להלן התפלגות פרמיות ברוטו בביטוח כללי לפי רבעונים (במיליון ש"ח ובאחוזים):

2022		2023		2024		
באחוזים	מיליון ש"ח	באחוזים	מיליון ש"ח	באחוזים	מיליון ש"ח	
32.6	674	31.4	744	29.5	784	רבעון 1
23.2	481	25.5	606	23.6	629	רבעון 2
23.2	481	23.7	563	24.5	650	רבעון 3
21.0	435	19.4	459	22.4	596	רבעון 4
100.0	2,071	100.0	2,372	100.0	2,659	סה"כ לשנה

24.3. שירותים פיננסיים

להערכת החברה, תחום הפיננסים בכללותו אינו מתאפיין בעונתיות.

25. נכסים לא מוחשיים

25.1. כללי

הקבוצה משתמשת לצורך פעילותה בשמות החברות ובלוגו שלהן אשר חלקם נרשמו כסימן מסחרי כגון "מגדל אחזקות", "מגדל ביטוח", ו-"מגדל מקפת".

25.2. מאגרי מידע

לגופים המוסדיים בקבוצה מאגרי מידע רשומים שונים, אשר במסגרתם נשמרים הנתונים הנמסרים על ידי לקוחות הקבוצה. המידע הצבור במאגרים אודות לקוחות, כולל מידע שנמסר על ידם בעת רכישת מוצר ממוצרי הקבוצה וכן מידע נוסף שנמסר לקבוצה, או אשר הקבוצה מאתרת אותו, בקשר עם השירותים הניתנים על ידה (כגון מידע עקב טיפול בתביעות ביטוח וכו'). כמו כן, לגופים המוסדיים בקבוצה מאגרים רשומים אודות סוכני הקבוצה, ספקים,

עובדים וכו', פרטים אשר שמירתם במאגר ממוחשב ורישומם מחויבים על פי הוראות הדין. מאגרי המידע משמשים את הקבוצה בתפעול השוטף של עסקיה.

25.3. מוניטין ועודפי עלות

בחברה נרשמו מוניטין ועודפי עלות בעיקר ברכישת סוכנויות ביטוח, תיקי ביטוח, חברות ניהול של קרנות פנסיה, קרן השתלמות ופעילויות שירותים פיננסים. בשנים 2024-2022 לא נרשמה ירידת ערך מוניטין בספרי הקבוצה. לפירוט נוסף, ראה באור 4 בדוחות הכספיים.

26. מימון

הקבוצה מממנת את פעילותה, בין היתר, ממקורות עצמיים וממקורות חיצוניים ובכלל זה הנפקת כתבי התחייבות, אגרות חוב ואשראי בנקאי.

סך ההתחייבויות הפיננסיות של הקבוצה ליום 31 בדצמבר 2024 הינו כ-8,641 מיליוני ש"ח בהשוואה לסך של כ-7,293 מיליוני ש"ח, ביום 31 בדצמבר 2023, לפירוט ראה סעיף 3.11 בדוח הדירקטוריון של החברה.

מסגרות אשראי, דירוג ומגבלות

נכון למועד הדוח, לקבוצה לא הועמדו מסגרות אשראי מחייבות.

לתיאור ההתחייבויות בקשר עם אגרות החוב של מגדל גיוס הון, לרבות התפתחויות בתקופת הדוח, ראה סעיפים: 2.4.7, 2.4.8 ו-2.4.10.2.4 לעיל ובאור 24 לדוחות הכספיים.

לפרטים אודות הדירוג של מגדל ביטוח, וכן דירוג לכתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו על-ידי מגדל גיוס הון במהלך תקופת הדוח, ראו סעיף 2.4.12 לעיל.

27. דיון בגורמי סיכון

27.1. טבלת גורמי הסיכון לגבי הפעילות הביטוחית והחסכון ארוך הטווח

מידת השפעה של גורם הסיכון על פעילות הקבוצה			
השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	גורמי סיכון
		V	מצב המשק והתעסוקה
			סיכוני שוק
		V	- סיכון ריבית
		V	- סיכוני שוק (מכשירים הוניים / נכסים ריאליים)
	V		- סיכונים הקשורים במדד המחירים לצרכן
	V		- סיכון מטבע
		V	סיכוני אשראי לרבות מרווח
			סיכוני הביטוח
		V	- אריכות חיים לרבות שיעור מימוש גמלה
		V	- תחלואה
			- סיכון קטסטרופה (כגון רעידת אדמה מלחמה או טרור)
	V		- סיכונים ביטוחיים אחרים
V			סיכונים סביבתיים לרבות סיכוני אקלים מתפתחים
		V	רמת שימור תיק
	V		ביטוח משנה (זמינות וצד נגדי)
		V	תחרות ומתחרים
	V		טעמי הציבור
		V	שינויי רגולציה
		V	תקדימים משפטיים וסמכויות ממונה
		V	תמהיל העסקים
		V	התאמת נכסים להתחייבויות
V			סיכוני נזילות
		V	הליכים משפטיים ותובענות ייצוגיות
		V	מוניטין
			סיכונים תפעוליים
		V	- תלות במערכות מידע
		V	- אבטחת מידע וסייבר
	V		- סיכונים תפעוליים אחרים
	V		סיכוני ציות

מידת ההשפעה של גורמי הסיכון על הקבוצה הינה על סמך הערכת הנהלת הקבוצה בהתחשב בהיקף ובמאפייני פעילותה נכון לתאריך דוח זה. ייתכן כי בפועל מידת ההשפעה תהיה שונה, לאור שינויים שיחולו במאפייני פעילות הקבוצה או בתנאי השוק ו/או בהתנהלות הגופים הרגולטוריים המפקחים על פעילות הקבוצה.

אין שינוי מהותי בגורמי הסיכון ובמידת השפעתם לעומת שנה קודמת. עם זאת נציין כי בוצעה הפרדה בקבוצת גורמי הסיכון הענפיים בין סיכונים ביטוחיים אחרים לבין סיכונים סביבתיים לרבות סיכוני אקלים מתפתחים וחודדו רמות הסיכון הרלוונטיות לכל גורם. לפירוט אודות גורמי הסיכון העיקריים בפעילות הביטוח של הקבוצה וניהולם, ראה באור 37 בדוחות הכספיים. החברה מנהלת את תחומי הפעילות שלה, תוך שימוש במתודות של ניהול סיכונים. הקבוצה שמה דגש בפעילותה על ניהול הסיכונים אליהם היא חשופה, וזאת במטרה לזהות ולהעריך את השפעתם הפוטנציאלית של סיכונים אלה על הקבוצה, תוך התייחסות למתאם בין הסיכונים. כמו כן, דירקטוריון החברה אישר תאבון סיכון וסיבולת סיכון לסיכונים השונים. לפירוט בנוגע להשפעת מלחמת "חרבות ברזל" על החברה ראה סעיף 2.4.5 לעיל.

פעילות מגדל בריאות אינה מהותית, ועל כן להערכת החברה הסיכון בגינן אינו מהותי.

28. הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה

28.1. הסכם קיבוצי

בענין ההסכם הקיבוצי שבין החברה ומגדל מקפת ובין הסתדרות העובדים הכללית החדשה, שהוכרה כארגון היציג בקרב עובדי החברה ומגדל מקפת - ראה סעיף 020.4.1 לעיל וביאור 32 בדוחות הכספיים.

חלק ה' - היבטי ממשל תאגידי⁵⁹

⁵⁹ חלק זה והתיאור והנתונים המובאים בחלק זה מובאים בהתאם לחוזר לצירוף שאלון ממשל תאגידי בהתאם להנחיה רשות ניירות ערך לפי סעיף 36א(ב) לחוק ניירות ערך, ראה חלק פרטים נוספים על התאגיד שאלון ממשל תאגידי.

29. דירקטורים חיצוניים

נכון למועד פרסום הדוח, בחברה מכהנים חמישה דירקטורים בלתי תלויים כמשמעותו של מונח זה בפרק 2 לחלק 1 לשער 5 (דירקטוריון גוף מוסדי) לחוזר המאוחד⁶⁰. לפירוט נוסף אודות הדירקטורים החיצוניים והדירקטורים הבלתי תלויים בחברה ראה תקנה 26 בפרק פרטים נוספים על התאגיד וכן סעיף 30.1 להלן.

30. היבטי ממשל תאגידי

30.1. שינויים בהרכב הדירקטוריון בחברה

30.1.1. שינויים בהרכב הדירקטוריון בחברה

(א) ביום 24 בינואר 2024 מינה דירקטוריון מגדל אחזקות, בשבתו כאסיפה כללית של החברה, את מר בני ממון כדירקטור בלתי תלוי נוסף בחברה, בכפוף לקבלת הודעת אי התנגדות הממונה למינוי אשר התקבלה ביום 13 בפברואר 2024 כאמור בדיווח מיידי של מגדל אחזקות מיום 14 בפברואר 2024 (מס' אסמכתא 2024-01-016116), הכלול בדוח זה על דרך ההפניה.

(ב) ביום 31 בינואר 2024 החליט דירקטוריון החברה על מינוי ועדת איתור, לצורך איתור מועמדים רלוונטיים לכהונה כדירקטורים בלתי תלויים בחברה. הוועדה לא נדרשה לפעול לאיתור מועמדים לאור הדיונים בין החברה לבין רשות שוק ההון, כמפורט בסעיף (ד) להלן. לפרטים בדבר החלטה מעודכנת למינוי ועדת איתור בשל הודעתה של גב' מירב בן כנען ה"ר על סיום כהונתה כדירקטורית בלתי תלויה ובשל סיום תקופת כהונתה של גב' רונית בודו כדירקטורית בלתי תלויה ביום 5 באפריל 2025, ראה להלן.

(ג) ביום 5 בפברואר 2024 הודיעה ד"ר קרן בר חוה, אשר כיהנה כדירקטורית בחברה ובמגדל אחזקות, על התפטרותה מכל תפקידיה בקבוצת מגדל. התפטרות זו נכנסה לתוקף באותו היום. לפירוט ראה סעיף 29.3 בדוח תיאור עסקי התאגיד לשנת 2023.

(ד) ביום 19 בפברואר 2024 החליטה האסיפה הכללית השנתית של החברה למנות מחדש את הדירקטורים המכהנים בחברה (שאינם דירקטורים בלתי תלויים), מר אברהם דותן ומר גד נוסבאום, לתקופת כהונה נוספת עד לאסיפה הכללית השנתית הבאה. במועד זה הסתיימה כהונתם של הדירקטורים מר אריה מינטקביץ ומר כרמי גילון, והחל מאותו מועד ועד למועד הדוח, הרכב דירקטוריון החברה כלל 7 דירקטורים מתוכם 4 דירקטורים בלתי תלויים.

ביום 19 בפברואר 2024, התקבל בחברה מכתב מהממונה המופנה ליו"ר דירקטוריון החברה בנוגע להרכב דירקטוריון החברה. במכתבו העלה הממונה טענות שונות כנגד התנהלות החברה והורה לה להעביר אליו התייחסות מפורטת באשר להרכב הדירקטוריון הסופי, מספר חבריו ולאופן שבו הוא עומד בהוראות הדין, לרבות המומחיות הנדרשת. ביום 22 בפברואר 2024 השיב יו"ר דירקטוריון החברה למכתב הממונה כאמור וציין כי החברה פועלת בשקיפות מלאה לגבי כוונותיה להרכב דירקטוריון החברה, כי בפני הממונה הוצגה תכנית איוש לדירקטוריון החברה וכי אלה מצויים בסמכות האסיפה הכללית של החברה, כי דירקטוריון של שבעה חברים עומד בדרישות ההתמחות כפי שנקבעו בהוראות הדין, כי רובו של הדירקטוריון (ארבעה דירקטורים) מורכב מדירקטורים בלתי תלויים (ובהן שלוש נשים), וכי, לחיזוק הדירקטוריון, בכוונת החברה להרחיב את דירקטוריון החברה לתשעה חברים כשהכוונה היא שאחת המועמדות הנוספות תהיה אישה, והכל בכפוף לאיתור מועמדים מתאימים והאישורים הרלוונטיים.

ביום 15 במאי 2024 שלח הממונה מכתב ליו"ר דירקטוריון החברה ("מכתב הרכב הדירקטוריון") בו ציין, בין היתר, כי חרף מכתבו מיום 19 בפברואר 2024, האסיפה הכללית לא חידשה את כהונתם של מר כרמי גילון ומר אריה מינטקביץ כדירקטורים בחברה, והוא רואה בהתנהלות זו המשך ישיר לחוסר היציבות הניהולית המובהקת הקיים בחברה.

הממונה סקר במכתבו את מענה החברה מיום 22 בפברואר 2024, וציין כי טרם הובהר לו מהם השינויים שבוצעו ושצפויים להתבצע בהרכב הדירקטוריון של החברה והתייחס לכך שעל פי ההסדר התחיקתי, על דירקטוריון החברה לקבוע את הרכבו, לרבות המספר הרצוי של חבריו, וכי יישום

⁶⁰ סמוך לאחר פרסום הדוח, צפויים לכהן בחברה ארבעה דירקטורים בלתי תלויים, וזאת בשים לב לסיום כהונתה של גב' מירב בן כנען ה"ר כמפורט בסעיף 30.1.1 (ו) להלן.

לקוי של הוראות הדין עשוי לפגוע בתכליות חוק הפיקוח, ובהן שמירה על ניהולה התקין של החברה. במסגרת מכתב הרכב הדירקטוריון, הודיע הממונה, כי בחינת בקשות החברה לשינוי הרכב הדירקטוריון, תיעשה על ידי הממונה רק לאחר העברת התייחסות מפורטת של החברה באשר להרכב הדירקטוריון הסופי של החברה, מספר חבריו והאופן שבו הוא עומד בהוראות הדין השונות.

מגדל אחזקות הודיעה כי היא חולקת על הקביעות הלכאוריות של הממונה במכתב הרכב הדירקטוריון וכי היא שומרת על כל זכויותיה וטענותיה. מבלי לגרוע מהאמור, לעמדת מגדל אחזקות, בין היתר, הדירקטוריון של החברה הינו דירקטוריון עצמאי, שהרכבו הולם את הוראות הדין השונות, כמו גם הוראות המומחיות הנדרשות על פי דין וכי, כפי שפורט במכתב המענה מיום 22 בפברואר 2024, גם לאחר מינוי דירקטורים נוספים לחברה, ככל שימונו, תעמוד החברה בכל הוראות הדין והממונה הנוגעות להרכב הדירקטוריון החלות עליה.

בהמשך לאמור, ביום 3 ביוני 2024 העביר יו"ר דירקטוריון החברה לממונה מכתב התייחסות למכתב הרכב הדירקטוריון בו צוין, בין היתר, כי החברה נהגה בשקיפות מלאה כלפי רשות שוק ההון, והציגה בפניה את ההרכב הרצוי לדירקטוריון של החברה (תשעה חברים בהם לפחות שלוש נשים וארבעה דירקטורים בלתי תלויים, בכפוף לעמידה בתנאי מומחיות מקצועיות כנדרש). כן צוין יו"ר דירקטוריון החברה במכתבו כי במהלך תקופת כהונתו ועד לחודש פברואר 2024 מנה דירקטוריון החברה תשעה חברים וכי, נכון למועד האמור, מונה דירקטוריון החברה שבעה חברים, וזאת בשל השינויים בזהות חברי הדירקטוריון הנובעים מאי חידוש כהונת שני דירקטורים בהחלטת האסיפה הכללית של החברה, התפטרות דירקטורית נוספת ומינוי דירקטור בלתי תלוי נוסף. על פי האמור במכתב זה, לאחר קבלת הכרעת רשות שוק ההון בשתי הבקשות שהועברו אליה (אישור מינוי מנכ"ל החברה כדירקטור בחברה ואישור בקשת ההצרכה (כמשמעה בסעיף 29.1 ט לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2023)) ניתן יהיה לקדם את הרחבת דירקטוריון החברה בכפוף להחלטת האסיפה הכללית של החברה ואי התנגדות רשות שוק ההון. כן צוין במכתב האמור, כי הרכב הדירקטוריון של החברה הוא ראוי ועומד בדרישות הדין, לרבות בהוראות הממונה לחברה מיום 28 ביולי 2023.

לפירוט ראה סעיפים 29.1 ו-29.3 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2023 ודיווחים מידיים של מגדל אחזקות מהימים 20 בפברואר 2024 (מס' אסמכתא 2024-01-017901) 16 במאי 2024 (מס' אסמכתא: 2024-01-047818) ו-4 ביוני 2024 (מס' אסמכתא: 2024-01-056827), הכלולים בדוח זה על דרך ההפניה.

- (ה) ביום 15 באוקטובר 2024 החליטה האסיפה הכללית השנתית של החברה למנות מחדש את הדירקטורים המכהנים בחברה (שאינם דירקטורים בלתי תלויים), מר אברהם דותן ומר גד נוסבאום, לתקופת כהונה נוספת עד לאסיפה הכללית השנתית הבאה. מאחר שפרופ' אמיר ברנע מונה מלכתחילה ליו"ר דירקטוריון החברה לתקופה של שלוש שנים, חידוש כהונתו לא נדרשה.
- (ו) בחודש אוקטובר 2024 הודיעה גב' מירב בן כנען ה"ר, דירקטורית בלתי תלויה בחברה, לפרופ' אמיר ברנע, יו"ר דירקטוריון החברה, על רצונה לסיים את תפקידיה כדירקטורית בלתי תלויה בחברה, מאחר שעומדות בפני פעילותה כיועצת כלכלית הזדמנויות עסקיות רלוונטיות, אשר לא יאפשרו לה להמשיך ולכהן כדירקטורית בחברה. על מנת לאפשר לחברה להיערך כנדרש, גב' בן כנען ה"ר הסכימה, לבקשת יו"ר דירקטוריון החברה, להמשיך לכהן בתפקידיה בדירקטוריון עד ליום 26 במרס 2025 או עד למועד אישור הדוחות הכספיים של החברה לשנת 2024, לפי המאוחר מבניהם.
- (ז) בחודש אוקטובר 2024, ועל רקע הודעתה של גב' בן כנען ה"ר על סיום כהונתה כדירקטורית בלתי תלויה, כמפורט בסעיף (ה) (ה) לעיל, וסיום תקופת כהונתה השלישית של גב' רונית בודו כדירקטורית בלתי תלויה ביום 5 באפריל 2025, מונתה ועדת איתור מטעם דירקטוריון החברה לאיתור מועמדים רלוונטיים לכהונה כדירקטורים בלתי תלויים בחברה, חלף הדירקטוריות שצפויות לסיים את כהונתן.

ביום 16 בינואר 2025, לאחר הצגת המלצות ועדת האיתור לדירקטוריון מגדל אחזקות, אישר דירקטוריון מגדל אחזקות (בשבתו כאסיפה הכללית של החברה), את מינויים של מר יצחק בנבנישתי וגב' סבינה בירן לכהונה כדירקטורים בלתי תלויים בחברה, וזאת בכפוף לאי התנגדות הממונה. לאחר תקופת הדוח, ביום 2 במרס 2025 התקבלו הודעות אי התנגדות הממונה, לפיהן, בהמשך לבקשות המינוי של גב' בירן ומר בנבנישתי, כהונתה של גב' בירן כדירקטורית בלתי תלויה בחברה תכנס לתוקף החל ממועד הודעת אי ההתנגדות כאמור, וכן כהונתו של מר בנבנישתי כדירקטור בלתי תלוי בחברה תיכנס לתוקף החל מיום 6 באפריל 2025.

(ח) בחודש נובמבר 2024 חודשה כהונתה של גב' מעין כהן מועלם כדירקטורית בלתי תלויה בחברה, לאחר קבלת הודעה על אי התנגדות הממונה בחודש ספטמבר 2024.

(ט) לאחר תקופת הדוח, ביום 9 בפברואר 2025, הודיע פרופ' אמיר ברנע, יו"ר דירקטוריון החברה, על כוונתו לסיים את כהונתו כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון החברה ביום 30 ביוני 2025. לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי שפרסמה מגדל אחזקות ביום 9 בפברואר 2025 (מס' אסמכתא: 2025-01-009507), הנכלל בדוח זה על דרך ההפניה.

(י) ביום 11 בפברואר 2025 התקבל מכתב מהממונה לחברי דירקטוריון מגדל אחזקות ודירקטוריון החברה, בקשר עם הודעת סיום הכהונה של פרופ' אמיר ברנע כיו"ר דירקטוריון החברה ("המכתב").

במכתב ציין הממונה כי ההתפתחויות האחרונות בחברה, בהן התמשכות התחלופה הגבוהה של נושאי משרה והצפי לשינוי נוסף בתפקיד יו"ר הדירקטוריון, עלולים להצביע על פגיעה בניהול התקין של עסקי החברה, כמשמעות המונח בסעיף 65(א) לחוק הפיקוח; זאת, לפי האמור במכתב, בסתירה להוראות הממונה במכתבו מיום 28 ביולי 2023, בין היתר, לעניין מינוי יו"ר דירקטוריון החברה לתקופה של שלוש שנים לפחות ולעניין ביסוס הפרדה מבנית בין מגדל אחזקות לחברה (לפירוט ראו דיווח מיידי של מגדל אחזקות מיום 30 ביולי 2023, מס' אסמכתא 2023-01-086409, הכלול על דרך ההפניה).

הממונה ציין במכתב כי הודעתו של פרופ' ברנע על סיום כהונתו כאמור, נמסרה לאחר כשנה בלבד מתחילת כהונתו, כאשר במשך כשנה, טרם מינוי יו"ר הדירקטוריון, לא היה יו"ר דירקטוריון קבוע לחברה. כן ציין הממונה כי בעל השליטה במגדל אחזקות, מר שלמה אליהו, הודיע לו, טרם ההודעה האמורה של פרופ' ברנע, על כוונה למנות את פרופ' רוני גמזו, יו"ר דירקטוריון מגדל אחזקות, כיו"ר דירקטוריון החברה במקום פרופ' ברנע; זאת, בניגוד לכך כי הסמכות והאחריות למינוי יו"ר דירקטוריון נתונה בידי דירקטוריון אותה החברה, וברי כי חובתו של דירקטוריון החברה לקבל החלטה באופן עצמאי לאחר דיון הנקי משיקולים ולחצים חיצוניים, ובשים לב לחשיבות תפקידו של יו"ר הדירקטוריון, כגורם שאחראי על תפקודו התקין של הדירקטוריון.

בקשר עם ביקורת ממשל תאגידי הנערכת בחברה (כמפורט בסעיף 30.2.2 להלן), עדכן הממונה כי, בשים לב לממצאי הביקורת (שטרם נמסרו לחברה) ולנוכח האמור, הוא שוקל לעשות שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי חוק, שימוש בסמכויות כאמור עשוי להתייחס גם להיבטים הנוגעים למינוי יו"ר דירקטוריון החברה.

(יא) לאחר תקופת הדוח, ביום 2 במרס 2025 אישר דירקטוריון מגדל אחזקות (בשבתו כאסיפה הכללית של החברה) את מינויים של מר ישראל גרבינסקי וגב' יעל גרינולד לכהונה כדירקטורים רגילים בחברה, וזאת בכפוף לקבלת הודעת אי התנגדות הממונה.

30.2. מכתבי רשות שוק ההון

30.2.1. בהמשך לפניות של רשות שוק ההון בהן הועלו טענות בנוגע ליציבותה וניהולה התקין של החברה

והממשל התאגידי שלה, בדבר הוראות שניתנו ביום 28 ביולי 2023 על ידי הממונה לאחר דיונים בכתב ובעל פה בין רשות שוק ההון לבין מגדל אחזקות והחברה ("הוראות הממונה"), ולעניין עתירה שהגישה מגדל אחזקות כנגד הוראות הממונה, ביום 14 בפברואר 2024 ניתן פסק דינו של בית המשפט בו קבע בית המשפט כי ההוראה בדבר הפרדת מקום מושבו של יו"ר דירקטוריון מגדל אחזקות ממקום מושבם של בעלי התפקידים בחברה מבוטלת. בנוסף, העתירה ביחס ליתר הוראות הממונה, אשר לגביהן הודיעה מגדל אחזקות במסגרת הדיון בעתירה ולאחר שמיעת הערות בית המשפט כי היא לא עומדת על הסעדים הנוגעים להן - נדחתה, כאשר בית המשפט רשם לפניו את הודעת מגדל אחזקות כי אין

באמור כדי לגרוע מאפשרות מגדל אחזקות לפנות לממונה בעתיד ביחס למשך הזמן בו יעמדו ההוראות כאמור על כן, וזאת מבלי שבית המשפט מחווה כל דעה בהקשר זה. לפירוט, ראה דיווחים מיידיים של מגדל אחזקות מהימים 30 באוגוסט 2023 (מס' אסמכתא: 2023-01-100662), 10 בספטמבר 2023 (מס' אסמכתא: 2023-01-104970), 26 בספטמבר 2023 (מס' אסמכתא: 2023-01-109452) ו- 109503 (2023-01-109503), 13 בפברואר 2024 (מס' אסמכתא: 2024-01-015759) ו-15 בפברואר 2024 (מס' אסמכתא: 2024-01-016485), הכלולים בדוח זה על דרך ההפניה.

30.2.2 בהמשך להליך מינויו של מר יוסי בן ברוך, מנכ"ל מגדל אחזקות כדירקטור בחברה, כוונתו של הממונה להתנגד למינוי האמור של מר בן ברוך, וכן עתירה שהוגשה על ידי מר בן ברוך לבית המשפט המחוזי בירושלים, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים ("העתירה"), בקשר עם כוונתו האמורה של הממונה, ביום 31 בדצמבר 2024 שלח הממונה מכתב נוסף למר בן ברוך ("המכתב מיום 31 בדצמבר 2024"). במסגרת מכתב זה ציין הממונה כי לאחר בחינה נוספת של מכלול הנתונים בעניין מינויו של מר בן ברוך כדירקטור בחברה, ובהסתמך על המידע שנצבר ברשות שוק ההון, אגב הפיקוח השוטף על החברה, בכוונתו להתנגד למינוי. לפרטים נוספים אודות המכתב מיום 31 בדצמבר 2024, ראה דיווח מיידי שפרסמה מגדל אחזקות ביום 1 בינואר 2025 (מס' אסמכתא: 2025-01-000074), הנכלל בדוח זה על דרך ההפניה.

ביום 13 בינואר 2025, החליט בית המשפט למחוק את העתירה תוך שכל טענות הצדדים שמורות להם, וזאת בנימוק כי הדיון בעתירה אינו רלוונטי עוד לאור המכתב מיום 31 בדצמבר 2024. לפרטים נוספים אודות החלטת בית המשפט ראו דיווח מיידי שפרסמה מגדל אחזקות ביום 14 בינואר 2025 (מס' אסמכתא: 2025-01-003937), הנכלל בדוח זה על דרך ההפניה.

ביום 22 בינואר 2025, הודיע הממונה במכתבו ליו"ר דירקטוריון החברה, כי לאחר בחינת התייחסות מר בן ברוך ושקילת טענותיו, הממונה החליט להתנגד למינויו כדירקטור בחברה. במסגרת המכתב האמור פורטו שיקוליו של הממונה להחלטתו זו, אשר הוצגו בעבר למגדל אחזקות ולחברה, לרבות כחלק מהמכתב מיום 31 בדצמבר 2024. עמדת מגדל אחזקות ביחס לטענות הממונה לעניין מינויו של מר בן ברוך כדירקטור בחברה, נותרה על כנה. לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי שפרסמה מגדל אחזקות ביום 23 בינואר 2025 (מס' אסמכתא: 2025-01-006356), הנכלל בדוח זה על דרך ההפניה.

30.2.3 במכתב נוסף שהתקבל בחברה מידי הממונה ביום 15 במאי 2024, הודיע הממונה כי בכוונת רשות שוק ההון לערוך ביקורת בחברה בנושא ממשל תאגידי, באמצעות עובדי רשות שוק ההון ומבקר חיצוני, וזאת בהתאם לסמכות הממונה לפי סעיפים 50(א) ו-97 לחוק הפיקוח. פניית יו"ר דירקטוריון החברה, לרשות שוק ההון בבקשה לשקול את הצורך בקיום הביקורת בחברה, נענתה בשלילה, והרשות החלה בביצוע הביקורת. לפירוט ראה דוח מיידי של מגדל אחזקות מיום 4 ביוני 2024 (מס' אסמכתא: 2024-01-056827), הכלול בדוח זה על דרך ההפניה.

31. גילוי בדבר מבקר הפנים

פרטי המבקר הפנימי

שם: תמיר סולומון

תאריך תחילת כהונה: 25 בינואר 2019.

המבקר הפנימי הינו עובד החברה ובנוסף מכהן כמבקר הפנימי הראשי של החברה ושל מגדל מקפת (במגדל מקפת החל מיום 1 באפריל 2021). המבקר הפנימי עומד בהוראות סעיף 146(ב) לחוק החברות ובהוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992. למיטב ידיעת התאגיד, המבקר הפנימי אינו מחזיק בניירות ערך של התאגיד. למבקר הפנימי אין קשרים עסקיים עם החברה או עם גוף הקשור אליה.

היקף העסקה

המבקר הפנימי הראשי מועסק במשרה מלאה, בנוסף למערך מבקרים הכפוף לו. על מערך זה נמנים מבקרים בחברות בנות של הקבוצה, בהן קיימת חובה בדין למנות מבקר פנימי או שהוחלט וולונטרית למנות מבקר פנימי, לנוכח היקפי הפעילות ו/או החשיפות הקיימות בחברות הנ"ל.

להלן פירוט שעות הביקורת שהושקעו בקבוצה בשנת 2024:

היקף הביקורת הכוללת בקבוצה	היקף ביקורת בחברה	היקף הביקורת במגדל מקפת	היקף הביקורת במגדל סוכנויות
36,000	24,100	6,800	5,100

היקף שעות הביקורת הפנימית נובע מתכנית העבודה של החברה. היקף שעות הביקורת בקבוצה בשנת 2023 עמד על 34,500 שעות.

תגמול

המבקר הפנימי הראשי מועסק על-פי הסכם עבודה אישי. סך עלות העסקתו של מר סולומון כמבקר הפנימי הראשי בקבוצה כפי שהוכר בדוחות הכספיים לשנת 2024 הסתכם בכ-2 מיליון ש"ח (לרבות עלות בגין רכיב התגמול ההוני). להערכת הדירקטוריון, תנאי התגמול של המבקר הפנימי כאמור לעיל, תואמים את מדיניות התגמול של החברה ואין בהם כדי ליצור חשש של השפעה על שיקול דעתו המקצועי של המבקר הנ"ל. במהלך שנת 2023 הוענקו למבקר הפנימי 567,874 אופציות לא רשומות למסחר הניתנות למימוש למניות רגילות של מגדל אחזקות בשווי כולל של 878,650 ש"ח, וזאת כחלק מתכנית האופציות החלה על נושאי משרה ועובדים בחברה ובחברות הקבוצה.

32. רואה חשבון מבקר

32.1 שם משרד המבקר של החברה ושם השותף המטפל בחברה

רואי החשבון של החברה הינם משרד קוסט, פורר, גבאי את קסירר רואי חשבון ומשרד סומך חייקין רואי חשבון, שהינם מבקרים משותפים בכל החברות המהותיות שבמסגרת הקבוצה. השותפה המטפלת מטעם משרד קוסט, פורר, גבאי את קסירר הינה רואי חשבון יעל אסף-לגזיאל. השותף המטפל מטעם משרד סומך חייקין הינו רואי חשבון זיהרני. מועד תחילת כהונתם של משרדי רואי החשבון כרואי חשבון משותפים הינו אפריל 1998. בחודש אוקטובר 2024 אישר דירקטוריון מגדל אחזקות (בשבתו כאסיפה הכללית של החברה) את מינויים מחדש של רואי החשבון המבקרים המשותפים סומך חייקין וקוסט, פורר, גבאי את קסירר.

בטבלה שלהלן מפורט שכר רואי החשבון (לא כולל מע"מ) (באלפי ש"ח) עבור שירותים שניתנו על ידם:

שכר טרחה רואי חשבון בשנת 2024	שירותי ביקורת ⁽¹⁾	שירותים אחרים ⁽²⁾	סה"כ
החברה	7,669	1,891	9,560
חברות מנהלות של פנסיה וגמל	930	258	1,188
מגדל סוכנויות והחברות המוחזקות על ידה	698	401	1,099
אחר	111	-	111
סה"כ	9,408	2,550	11,958
שכר טרחה רואי חשבון בשנת 2023	שירותי ביקורת ⁽¹⁾	שירותים אחרים ⁽²⁾	סה"כ
החברה	6,450	1,747	8,197
חברות מנהלות של פנסיה וגמל	931	15	946
מגדל סוכנויות והחברות המוחזקות על ידה	666	366	1,032
אחר	113	-	113
סה"כ	8,160	2,128	10,288

⁽¹⁾ שירותי ביקורת כוללים שכר טרחה בגין ביקורת SOX, ביקורת סולבנסי ו-IFRS17.

⁽²⁾ מיוחס לשירותי מס מיוחדים, פרויקט מיכון של תהליכים דיגיטליים בחברה ויעוץ.

33. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

החברה מישמת את הוראות חוזרי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון הנוגעות לבקורות ונהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי של גוף מוסדי ומבצעת את ההליכים הנדרשים בקשר לכך וזאת על פי השלבים ובמסגרת המועדים שנקבעו בחוזרים הנ"ל, ובשיתוף יועצים חיצוניים שנשכרו לביצוע המשימה. במסגרת זאת, אימצה החברה את מודל הבקרה הפנימי של (COSO) Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, המהווה מסגרת מוגדרת ומוכרת המשמשת לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

1.1. בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף המנכ"ל ומנהל החטיבה הפיננסית של החברה, העריכו לתום תקופת הדיווח את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה ומנהל החטיבה הפיננסית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשה לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

1.2. בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך תקופת הדיווח המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2024, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

הצהרות, דוחות וגילויים בהתייחס לתהליכים הרלוונטיים, בהתאם להוראות חוזרי אחריות ההנהלה מצורפים בפרק 3 לדוח התקופתי.

מגדל חברה לביטוח בע"מ

רון אגסי

מנכ"ל

פרופ' אמיר ברנע

יו"ר הדירקטוריון

18 במרס 2025

**דוח הדירקטוריון
על מצב ענייני
התאגיד**

דוח הדירקטוריון

פרק 2 - דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד - תוכן עניינים

מספר עמוד	שם הסעיף	
1	תיאור הקבוצה	1
1	השפעות מהותיות צפויות של תקני דיווח כספי בינלאומיים 9 ו-17	2
5	הסברי הדירקטוריון למצב ענייני התאגיד	3
24	מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות הקבוצה ובסביבתה העסקית	4
32	יעדים ואסטרטגיה עסקית של החברה	5

דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024

דוח הדירקטוריון ליום 31 בדצמבר 2024 סוקר את השינויים העיקריים בפעילות הקבוצה בשנת 2024 ("תקופת הדוח" /או "שנת הדוח"). דוח הדירקטוריון הינו חלק בלתי נפרד מהדוח התקופתי על כל חלקיו, ויש לקרוא את הדוח התקופתי כולו כמקשה אחת.

1. תיאור הקבוצה

1.1 כללי

מגדל חברה לביטוח בע"מ ("החברה" או "מגדל", "מגדל ביטוח") פועלת באמצעות חברות הבנות שלה ("קבוצת מגדל" או "הקבוצה", לפי העניין), בעיקר בתחומי הביטוח, הפנסיה, והגמל.

מגדל ביטוח היא חברת הביטוח הגדולה והמובילה בתחום ביטוח החיים וחסכון לטווח ארוך בישראל¹.

בעלת השליטה המלאה בחברה הינה מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ ("מגדל אחזקות" או "קבוצת מגדל אחזקות"). נכון לסמוך למועד פרסום דוח זה, מר שלמה אליהו, אשר מחזיק יחד עם גב' חיה אליהו בכ-54.71% מהון המניות המונפק והנפרע של החברה, באמצעות אליהו הנפקות בע"מ הינו בעל השליטה הסופי במגדל אחזקות. לפירוט, ראה באור 1.ב לדוחות הכספיים.

1.2 התפתחויות עיקריות בקבוצה במהלך שנת 2024 ועד למועד פרסום הדוח

לתיאור התפתחויות עיקריות מהותיות בקבוצה ובסביבתה העסקית, שאירעו במהלך שנת הדוח ולאחריה, ראה סעיף 2.4 בחלק א' לפרק תיאור עסקי התאגיד, סעיף 2 להלן.

2. השפעות מהותיות צפויות של תקני דיווח כספי בינלאומיים 9 ו-17 למועד המעבר ("תקני הדיווח")

במסגרת סעיף זה יובא מידע כמותי ואיכותי לעניין יתרות הפתיחה של הדוחות הכספיים ליום 1 בינואר 2024 ("מועד המעבר"), וכן הערכה כמותית ואיכותית של תוצאות הפעילות לתקופה של שישה חודשים המסתיימת ביום 30 ביוני 2024, בהתאם לתקני הדיווח.

תקני הדיווח מחלקים את ההתחייבויות הביטוחיות /או נכסי הביטוח לרכיבים בעלי אופי תזרימי כלכלי ואופי חשבונאי (פריסה של הרווח כתוצאה ממתן שירותי ביטוח).

יצוין כי בהתאם למודל המדידה החדש של תקני הדיווח, הערך בדוחות הכספיים של התחייבויות הביטוח (או נכסי הביטוח) משקף לרוב את הצפי הכלכלי, המשוקלל, של תזרימי המזומנים לקיום חוזה ביטוח בתוספת רכיב מרווח השירות החוזי² (CSM) ומרווח סיכון³ (RA) בהם תיתכן התאמה או הפחתה, לפי העניין, בהתאם להתפתחויות הביטוחיות, התפעוליות והפיננסיות.

במסגרת היערכות החברה ליישום תקני הדיווח בשנת 2025 (כאמור בבאור 41 לדוחות הכספיים), להלן ההשפעות המהותיות כתוצאה מיישום תקני הדיווח על סעיפי הדוח הכספיים⁴, למועד המעבר, לעומת תקן דיווח כספי בינלאומי 4 ("התקן הקיים"):

2.1 נכסי החברה

סך הנכסים ליום 1 בינואר 2024 (מועד המעבר) יעמוד על כ-211 מיליארד ש"ח, המהווה גידול של כ-6.8 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך הנכסים על-פי התקן הקיים, שנבע ממעבר למדידה של נכסי חוב לא סחירים בשווי הוגן (אגרות חוב מיועדות מסוג ח"ץ וכן נכסים פיננסיים לא סחירים אחרים שכיום נמדדים בעלות מופחתת), מחיקת נכסי הוצאות רכישה נדחות (DAC) בתחום ביטוחי חיים ובריאות, וכן גידול בנכסי המיסים הנדחים (בגין הקיטון בהון העצמי למועד המעבר).

¹ נכון ליום 30.9.2023, על בסיס נתוני התחייבויות ביטוחיות בביטוח חיים ונכסים מנוהלים בקרנות הפנסיה וקופות הגמל.

² Contractual Service Margin - נועד לשקף את אומדן הרווח העתידי משירותי הביטוח, הנפרס על פני תקופת השירות

³ Risk Adjustment - נועד לשקף את הפיצוי שדורש המבטח עבור נטילת הסיכון הביטוחי בשל אי הוודאות לגבי הסכום ועיתוי תזרימי המזומנים העתידיים.

⁴ הנתונים למועד המעבר (1 בינואר 2024) שיובאו בסעיפים 2.1 עד 2.3 הינם נתונים מבוקרים. הנתונים בגין תוצאות שנת 2024, לרבות חציון ראשון לשנת 2024, אינם מבוקרים.

2.2. התחייבויות החברה

סך ההתחייבויות ליום 1 בינואר 2024 (מועד המעבר) יעמוד על כ-205 מיליארד ש"ח, המהווה גידול של כ-8.6 מיליארד ש"ח בהשוואה להתחייבויות על-פי התקן הקיים, שנבע מהמעבר למדידה לפי שווי הוגן הכולל את מרווח השירות החוזי ומרווח הסיכון שחושב ליום המעבר וכן את השפעת המס בגין ההתחייבויות האמורות.

כחלק מהמעבר לתקני הדיווח, תיצור החברה:

2.2.1. **התחייבות בגין מרווח שירות חוזי** נכון למועד המעבר, בסך של כ-11.4 מיליארד ש"ח.

2.2.2. **התחייבות בגין מרווח סיכון** נכון למועד המעבר בסך של כ-3 מיליארד ש"ח.

מרווח השירות החוזי ומרווח הסיכון שנוצרו במועד המעבר, יוכרו כרווח לאורך התקופות הבאות בסעיפי הרווח והפסד.

יצוין כי, מרווח השירות החוזי צפוי להיות מושפע משינויים תפעוליים ודמוגרפיים וכן שינויים פיננסיים (בתיקי המשתתף ברווחים הנמדדים באמצעות מודל גישת העמלה המשתנה (VFA)).

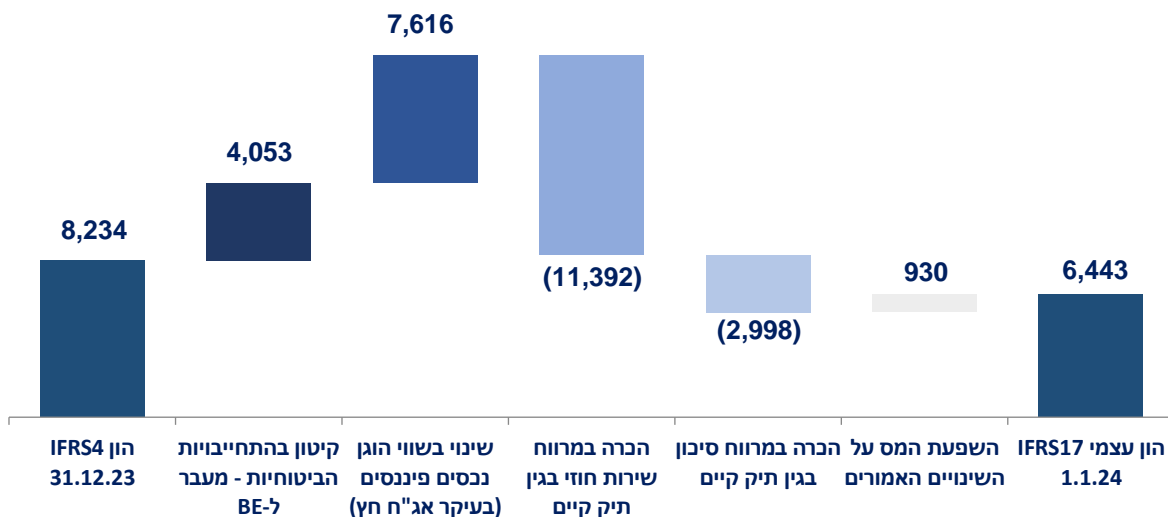
להערכת החברה, למועד המעבר, בהנחת היעדר שינויים במרווח השירות החוזי, כ-30% ממרווח השירות החוזי ייזקף לרווח והפסד במהלך התקופה של 5 שנים ממועד המעבר.

בתקופות עתידיות, בד בבד עם אזילת מרווח השירות החוזי על חוזים קיימים, צפויים להיווצר מרווח שירות חוזי ומרווח סיכון נוספים חדשים בגין מכירות חדשות.

2.3. ההון של החברה

במועד המעבר עומד ההון על כ-6.4 מיליארד ש"ח, המהווה קיטון של כ-1.8 מיליארד ש"ח בהשוואה להון של החברה על-פי התקן הקיים, הנובע מהשינויים האמורים לעיל בנכסים ובהתחייבויות של החברה.

השפעת יישום תקני הדיווח על ההון העצמי ליום המעבר (במיליוני ש"ח)

לפירוט נוסף, על היתרות האמורות ובחלוקה למגזרי הפעילות, ראה באור 41 לדוחות הכספיים.

2.4. רווח כולל מוערך בהתאם לתקני הדיווח:

להלן הרווח הכולל המוערך בהתאם לתקני הדיווח במחצית הראשונה של שנת 2024⁶ (במיליוני ש"ח):

1-6.2024	
495	סה"כ רווח משירותי ביטוח נטו
1,003	סה"כ רווח מהשקעות ומימון, נטו
(194)	רווח (הפסד) אחר
1,304	סה"כ רווח לפני מס
867	רווח (הפסד) כולל לאחר מס
26.9%	תשואה להון במונחים שנתיים

הרווח הכולל על פי תקני הדיווח מחולק באופן הבא:

2.4.1. **רווח (הפסד) משירותי ביטוח** - הרווח בתחומי ביטוח החיים והבריאות כולל את הפחתת יתרת מרווח השירות החוזי, הפחתת מרווח הסיכון והתאמת הוצאות והכנסות בפועל לתחזית תזרימי המזומנים שנצפו, לאחר השפעות ביטוח המשנה. בתחום ביטוח כללי ובריאות לזמן קצר הרווח כולל את הפרמיה שהורווחה בניכוי תביעות, עמלות והוצאות.

2.4.2. **רווח (הפסד) מהשקעות ומימון** - בסעיף זה נכללות ההשפעות הפיננסיות, לרבות שינויי שוק, אינפלציה ושינויים של עקום הריבית על צד הנכסים וההתחייבויות וכן הוצאות המימון על ההתחייבויות הביטוחיות בגין חלוף הזמן.

להערכת החברה, עליית עקום הריבית בתקופה הביאה לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות בסך כ-2.9 מיליארד ש"ח ומנגד לקיטון בשווי ההוגן של אג"ח ח"ץ ושל נכסי חוב אחרים. סך ההשפעות האמורות של עליית עקום הריבית הביאו לגידול ברווח המוערך בסך של כ-127 מיליון ש"ח (לפני מס).

בתקופה זו, נרשם רווח בגין גידול בשווי הוגן של אג"ח ח"ץ הנובע ממחקרים אקטוארים שהסתכם בסך כ-501 מיליון ש"ח (לפני מס). מנגד, השפעת המחקרים האמורים על ההתחייבויות הביטוחיות לא נזקפה לרווח והפסד אלא למרווח השירות החוזי.

2.5. רווח כולל מפעילויות ליבה (במיליוני ש"ח):

1-6.2024	
290	רווח ביטוח חיים
282	רווח ביטוח בריאות
165	רווח ביטוח כללי
737	סה"כ רווח מייצג משירותי ביטוח
96	רווח מפעילויות שאינן ביטוחיות
833	סה"כ רווח מפעילויות ליבה
761	סה"כ רווח השקעתי עודף
(290)	הוצאות הנהלה וכלליות ומימון
1,304	סה"כ רווח לפני מס
867	רווח (הפסד) כולל לאחר מס
26.9%	תשואה להון במונחים שנתיים

⁶ הנתונים ליום 30 ביוני 2024, הנכללים בסעיפים 0 עד 2.7, אינם סקורים ואינם מבוקרים על ידי רואי החשבון המבקרים של החברה.

הרווח הכולל מחולק באופן הבא:

2.5.1 **רווח (הפסד) מפעילויות ליבה** - רווח (הפסד) משירותי ביטוח, בתוספת הנחת תשואה נורמטיבית על ההשקעות (ללא מרכיב אג"ח ח"ץ, שבגיננו נלקחת התשואה בפועל) בהנחת ריבית חסרת סיכון ריאלית בתוספת מרווח שנתי בשיעור של 2% ("התשואה הנורמטיבית") על תיק הנוסטרו החופשי, וזאת, בהשוואה להנחות תשואה ריאליות על הנכסים המנוהלים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות בתיקי המשתתף ברווחים והנוסטרו בטווח של בין 2% ל-4.5% כפי שיושם עד כה, כמפורט בסעיף 3.1 להלן.

רווח זה כולל את תוצאות פעילות הפנסיה והגמל, חוזי ההשקעה והסוכנויות.

בנוסף במסגרת הרווח הכולל לפני מס נכללו:

2.5.2 **רווח פיננסי** - סעיף זה כולל השפעות פיננסיות, לרבות שינויי שוק, אינפלציה ושינויים של עקום הריבית על צד הנכסים וההתחייבויות וכן הוצאות המימון על ההתחייבויות הביטוחיות בגין חלוף הזמן מעבר להנחת התשואה הנורמטיבית, וכן הכנסות מהשקעות העומדות כנגד ההון ופעילויות שאינן ביטוחיות.

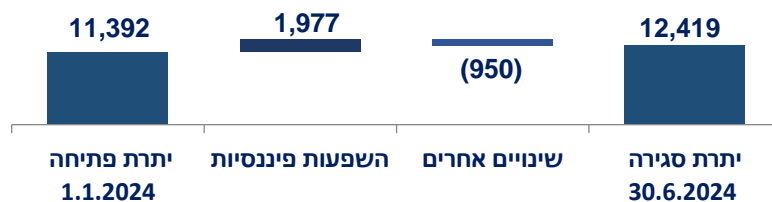
בנוסף בסעיף זה נכלל הגידול בשווי הוגן של אג"ח ח"ץ בשל מחקרים אקטוארים כאמור לעיל.

2.5.3 **הוצאות הנהלה וכלליות ומימון** - הוצאות הנהלה וכלליות, שאינן מיוחסות לחוזי ביטוח, וכן את הוצאות המימון, בעיקר בגין אגרות החוב שהונפקו על ידי מגדל גיוס הון.

2.6 **השינוי ביתרת מרווח השירות החוזי ובהון החברה במחצית הראשונה של השנה (במיליוני ש"ח):**
שינוי בהון החברה

שינוי במרווח השירות החוזי (לפני מס)

הגידול ביתרת מרווח השירות החוזי הושפע בעיקרו מהשפעות הפיננסיות על חוזי ביטוח הנמדדים במודל ה-VFA, ובפרט בהתייחס לשינויים של עקום הריבית והתשואה הצפויה למבוטחים בביטוח חיים במודל זה.

2.7 **השינויים העיקריים ברווח הכולל במחצית הראשונה של שנת 2024 לפי תקני הדיווח לעומת התקן הקיים:**

הגידול ברווח הכולל במחצית הראשונה של שנת 2024 (בסעיף זה: "תקופת השוואה") מכ-187 מיליון ש"ח על פי התקן הקיים לכ-867 מיליון ש"ח לפי תקני הדיווח נבע בעיקרו מהגורמים הבאים:

2.7.1 עיקר הגידול ברווח הכולל בשל הפחתת מרווח השירות החוזי בענפי חיים ובריאות נובע ממרווח שירות חוזי על חוזים שהיו קיימים במועד המעבר ונמדדו בהתאם לגישת השווי ההוגן (להרחבה לאופן חישוב השווי ההוגן במועד המעבר ראו באור 41 לדוחות הכספיים). יצוין כי דמי הניהול המשתנים נכללים במסגרת הפחתת מרווח השירות החוזי ונפרסים לאורך חיי הפוליסה, לעומת התקן הקיים שבו לא נגבו דמי ניהול משתנים בשל הפסדי ההשקעות שנצברו לחובת המבוטחים החל משנת 2022, בפוליסות ביטוח החיים המשתתפות ברווחים ששווקו עד שנת 2004.

בנוסף, עדכון לוחות התמותה ומודל שיפורי תמותה בביטוח חיים⁷ ומנגד, עדכון ההנחות האקטואריות של מועדי הפרישה הצפויים ובהתאם לכך התאמת שיעורי מימוש הגמלה על ידי החברה בתקופת ההשוואה, מוכרים על-פי תקני הדיווח באמצעות הפריסה העתידית של מרווח השירות החוזי במקום הכרה ברווח חד פעמי בתקן הקיים.

יצוין, כי הרווח החיתומי על פי תקני הדיווח כולל השפעות נוספות, שחלקן מקזזות, בין היתר, השפעות של התאמות בגין ניסיון (צפוי מול בפועל) וזקיפת התאמת הסיכון בגין סיכון לא פיננסי לרווח או הפסד לאורך שחרור מסיכון.

2.7.2 גידול ברווח מהשקעות ומימון נטו שנבע מהשפעות חד פעמיות שהביאו לגידול בשווי הוגן של אג"ח ח"ץ בגין מחקרים אקטוארים והשפעת העלייה של עקום הריבית על ההתחייבויות הביטוחיות.

עליית עקום הריבית בתקופת ההשוואה הביאה לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות. עלייה זו השפיעה באופן מלא על ההתחייבויות הביטוחיות שאינן נמדדות במודל גישת העמלה המשתנה במקביל לגידול ברווח הכולל לעומת השפעה חלקית בתקן הקיים, בשל מגבלת ריבית רגולטורית מכסימלית.

בנוסף, ההשפעה המתוארת לעיל הביאה לגידול במרווח השירות החוזי על ההתחייבויות הביטוחיות אשר נמדדות במודל גישת העמלה המשתנה כאמור לעיל.

2.7.3 ברווח מפעילות שאינה ביטוחית לא חלו שינויים משמעותיים לעומת התקן הקיים. בהוצאות הנהלה וכלליות ומימון חלק מההוצאות שנרשמו בעבר תחת תחומי הפעילות "חיים", בריאות וביטוח כללי" הועברו לסעיף זה.

להרחבה בנושא יישום תקני הדיווח ראה באור 41 לדוחות הכספיים.

אומדן השפעות פיננסיות למחצית השנייה של שנת 2024:

במחצית השנייה של שנת 2024 נרשמה ירידה של עקום הריבית חסרת הסיכון, בתוספת פרמיית אי נזילות וכן עליות בשוקי ההון. ירידת עקום הריבית כאמור, הביאה מצד אחד לגידול בהתחייבויות הביטוחיות ומצד שני לרווחי השקעות בתיק נכסי אגרות החוב. החברה טרם השלימה את הכנת הנתונים לחציון השני של 2024 ועל כן בשלב זה, לא ניתן לכמת את ההשפעה הכוללת הצפויה על תוצאות החברה לחציון השני של 2024.

יצוין כי, החברה מיישמת לראשונה ברבעון הרביעי של שנת 2024, מודל סטוכסטי לצורך עריכת אומדן אקטוארי מיטבי של תזרימי התחייבויות ביטוחיות שאינן סימטריות (ובכלל זה דמי ניהול משתנים עתידיים), ושערכן אינו נכלל במלואו בירתות המאזניות הנוכחיות לפי תקן IFRS 17. להערכת החברה, להטמעת המודל הסטוכסטי עשויה להיות השפעה שתביא לגידול של מרווח השירות החוזי במגזר ביטוח חיים בסכום שבין 1.1 מיליארד ש"ח ל-1.4 מיליארד ש"ח (לפני מס). לפירוט נוסף אודות המודל הסטוכסטי, ראו סעיף 4.2.4 להלן.

נכון למועד פרסום הדוח, החברה טרם השלימה את כל הבקורות והבדיקות בקשר עם תוצאות הפעילות לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2024 (בפסקה זו "תוצאות הפעילות"), ומשכך ייתכנו התאמות ו/או שינויים בתוצאות הפעילות ובאופן הצגתן במסגרת מספרי ההשוואה שייכללו בדוחות הכספיים שיפורסמו החל מהתקופות הרבעוניות והשנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2025 (מועד היישום לראשונה של תקן הדיווח). תוצאות הפעילות בפועל עשויות להיות שונות מאלו המוצגות בדוח תקופתי זה. עוד יצוין, כי התאמות בנתוני תוצאות הפעילות עשויות לחול, בין היתר, בעקבות הנחיות הרשות או בעקבות המשך ההיערכות (לרבות ביצוע בקורות ובדיקות) ליישום תקני הדיווח, לרבות בעקבות דיונים עם רואי החשבון המבקרים, ו/או בשל שינויים או התאמות באופן היישום של תקני הדיווח, לרבות בקשר עם הנחיות בתחום המיסוי. כן יובהר כי נתוני תוצאות הפעילות אינם מתייחסים ואינם מעידים על ההשפעות המלאות של תקני הדיווח, לרבות ככל שישנן, על משטר המס הרלוונטי וכן על יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה מבוסס סולבנסי 2 (עם וללא הוראות מעבר).

בנוסף, טרם הושלמו מלוא הבקורות והבדיקות, וכן טרם מוצו מלוא ההנחות העומדות בבסיס מתודולוגיית חישוב הרווח מפעילויות ליבה, ועל כן, הרווח מפעילויות ליבה ורכיבים המושפעים ממנו, עשויים להיות מוצגים באופן שונה מהאופן המוצג בדוח תקופתי זה, בין היתר, בעקבות עדכוני מתודולוגיה שיבוצעו על-ידי הנהלת החברה.

⁷ בהתאם לחוזר תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ובקרנות הפנסיה מחדש יולי 2024.

כמו כן, ההערכה בדבר שיעור הפריסה של מרווח השירות החוזי לתקופה של חמש שנים, כאמור בסעיף 2.2 לעיל, מבוססת על יתרות הפתיחה של מרווח השירות החוזי, כפי שנקבעו בהערכת השווי למועד המעבר, ועשויה להתממש באופן שונה, בין היתר, בשל שינויים ביתרות האמורות במהלך השנה בעקבות עסקים חדשים, שינויים תפעוליים, דמוגרפיים ופיננסיים (בתיקי המשתתף ברווחים הנמדדים באמצעות מודל ה-VFA). בהתאם, ההערכה בדבר היווצרותו של מרווח שירות חוזי נוסף בגין מכירות חדשות, כאמור באותו סעיף, מותנית, בין היתר, בהיקף ותוצאות הפעילות העסקית של החברה לאורך זמן.

בנוסף, ההערכות בדבר ההשפעה הפוטנציאלית של הירידה בעקום הריבית כאמור בסעיף 0 לעיל, וכן בדבר השפעת המודל הסטוכסטי על מרווח השירות החוזי במגזר ביטוח חיים כאמור בסעיף 2.7 לעיל, מבוססות על הערכות ואומדנים ראשוניים של החברה, עשויות להתממש באופן שונה מהאמור באותם סעיפים.

לאור האמור, אין לראות בתוצאות הפעילות, כמו גם בהערכות בדבר שיעור הפריסה של מרווח השירות החוזי לתקופה של חמש שנים ובדבר ההשפעה הפוטנציאלית של הירידה בעקום הריבית, וכן השפעת המודל הסטוכסטי על מרווח השירות החוזי במגזר ביטוח חיים, כנתונים סופיים, ובהתאם המידע כאמור מהווה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

3. הסברי הדירקטוריון למצב ענייני התאגיד

3.1 ניתוח המצב הכספי ותוצאות הפעילות

כאמור בסעיף 2.4.5 לפרק א' לדוח תקופתי זה, למלחמה לא היתה השפעה מהותית על תוצאות הקבוצה בשנת הדיווח.

ככלל, הקבוצה בוחנת בכל תקופות הדיווח את מקורות הרווח הכולל שלה בחלוקה הבאה:

(א) רווח מפעילות ביטוחית מקווי העסקים העיקריים של הקבוצה הכולל הכנסות מהשקעות על בסיס הנחות תשואות ריאליות (קבועות בכל תקופות הדיווח) שאותן קבעה החברה שהינן בין 2% ל-4.5% בתחומי הפעילות השונים וללא השפעות מיוחדות ("רווח חיתומי"). מדד זה הינו מדד מקובל בענף לבחינת התוצאות העסקיות והוא בכפוף להנחות התשואה כאמור. **בביטוח חיים** - הרווח החיתומי כולל דמי ניהול משתנים בתיק המשתתף ברווחים בשנים 1992-2003 ומרווח פיננסי בפוליסות מבטיחות תשואה המחושבים על בסיס הנחות התשואה כאמור, וכן את כלל דמי הניהול הקבועים שנרשמו בתקופה המדווחת. **בביטוח בריאות ובביטוח כללי** - הרווח החיתומי כולל הכנסות מהשקעות על בסיס הנחות התשואות הריאליות האמורות.

(ב) רווח עודף/חסר מהשקעות מעבר להנחות התשואה האמורות ("רווח השקעתי"). הרווח ההשקעתי כולל: דמי ניהול משתנים עודפים/חסרים בתיק המשתתף ברווחים לעומת דמי הניהול המשתנים שחושבו על פי הנחות התשואה ונכללו ברווח החיתומי, הכנסות מהשקעות עודפות/חסרות מעבר לתשואות הריאליות בתחומי הפעילות השונים, וכן הכנסות מהשקעות העומדות כנגד ההון בניכוי הוצאות מימון.

(ג) השפעות מיוחדות לרבות השפעת שינויים של עקום הריבית ("רווח מהשפעות מיוחדות").

סך הרווח הכולל מחושב בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים. יחד עם זאת, החלוקה לתמהיל מקורות הרווח אינה מבוססת על כללי חשבונאות מקובלים ואינה מהווה תחליף למידע הכלול בדוחות הכספיים.

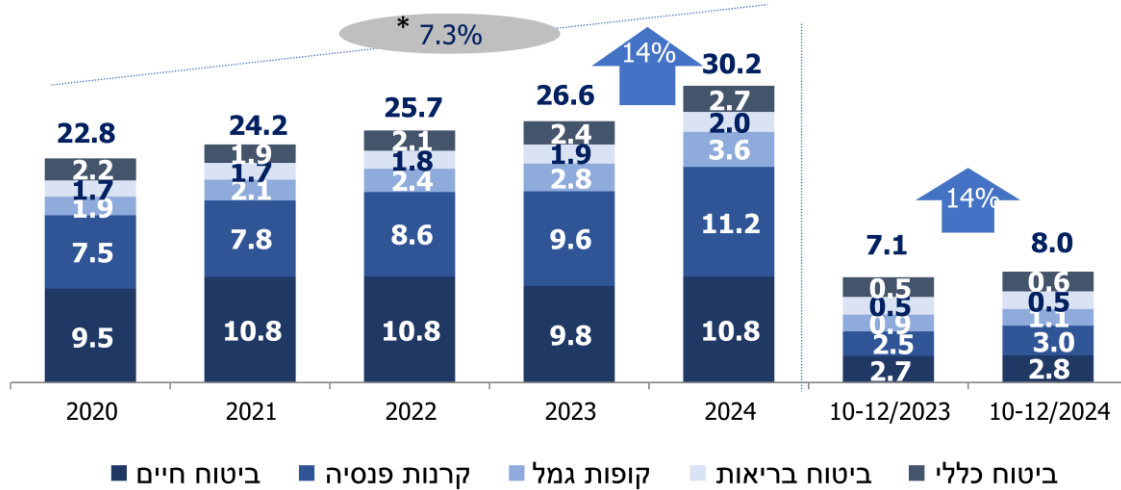
להלן ניתוח מקורות הרווח הכולל של החברה (במיליוני ש"ח):

הפרש	10-12/23	10-12/24	2022	הפרש	2023	2024	
רווח חיתומי							
144	(56)	88	548	199	264	463	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
(53)	(6)	(59)	155	(13)	11	(2)	ביטוח בריאות
102	17	119	(54)	196	6	202	ביטוח כללי
5	25	30	81	31	105	136	סוכנויות
197	(20)	177	730	412	387	799	סה"כ רווח (הפסד) חיתומי
רווח השקעתי							
347	(50)	297	(1,602)	501	(718)	(217)	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
89	25	114	(548)	144	(103)	41	ביטוח בריאות
45	47	92	(528)	96	(57)	39	ביטוח כללי
161	84	246	(1,054)	250	(40)	211	אחר
642	107	749	(3,732)	991	(918)	74	סה"כ רווח (הפסד) השקעתי
השפעות מיוחדות							
(671)	658	(13)	900	(693)	1,314	621	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
13	(37)	(24)	926	58	(37)	20	ביטוח בריאות
26	(55)	(29)	322	33	(8)	26	ביטוח כללי
(43)	27	(16)	61	(43)	27	(16)	אחר
(675)	592	(83)	2,209	(645)	1,296	650	סה"כ רווח (הפסד) מהשפעות מיוחדות
רווח (הפסד) מתחומי הפעילות, סוכנויות ואחר							
(180)	552	372	(153)	7	860	867	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
49	(18)	31	533	189	(130)	59	ביטוח בריאות
172	9	182	(260)	325	(58)	267	ביטוח כללי
5	25	30	81	31	105	136	סוכנויות ביטוח
118	112	229	(993)	207	(12)	194	אחר
163	680	844	(793)	758	765	1,523	רווח כולל לפני מס
(133)	(216)	(350)	299	(334)	(234)	(568)	מיסים על הכנסה
30	464	494	(494)	424	531	955	רווח כולל לאחר מס
	23.9%	22.7%	(6.0%)		6.9%	11.6%	תשואה כוללת להון במונחים שנתיים

3.2 התפתחות היקף הפעילות של הקבוצה בשנת הדוח וברבעון המדווח

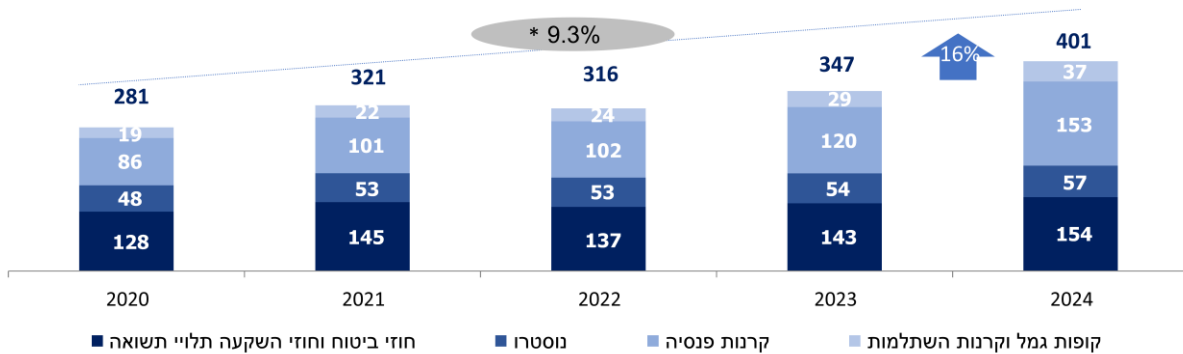
בשנת 2024 וברבעון המדווח חלה עלייה בסך הפרמיות, התקבולים בגין חוזי השקעה ודמי הגמולים בקבוצה לעומת שנת 2023, שהתבטאה בכל תחומי הפעילות. בביטוח חיים העלייה הושפעה מגידול בתקבולים החד פעמיים בגין חוזי השקעה, ומנגד, בפרמיות השוטפות חלה ירידה.

להלן התפתחות הפרמיות, התקבולים בגין חוזי השקעה ודמי הגמולים בקבוצה (במיליארדי ש"ח):

(*) גידול שנתי ממוצע

להלן התפתחות סך הנכסים המנוהלים⁸ בקבוצה (במיליארדי ש"ח):

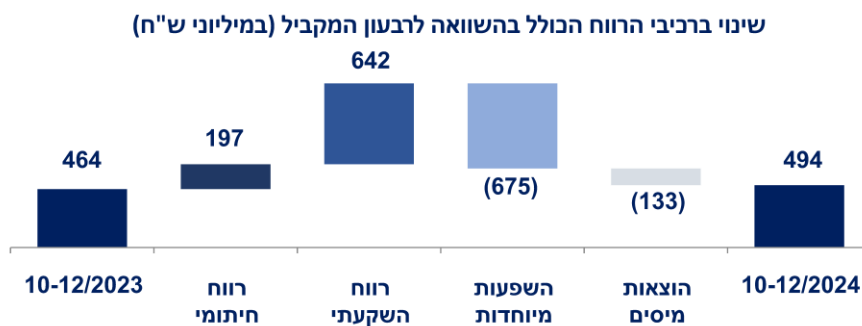
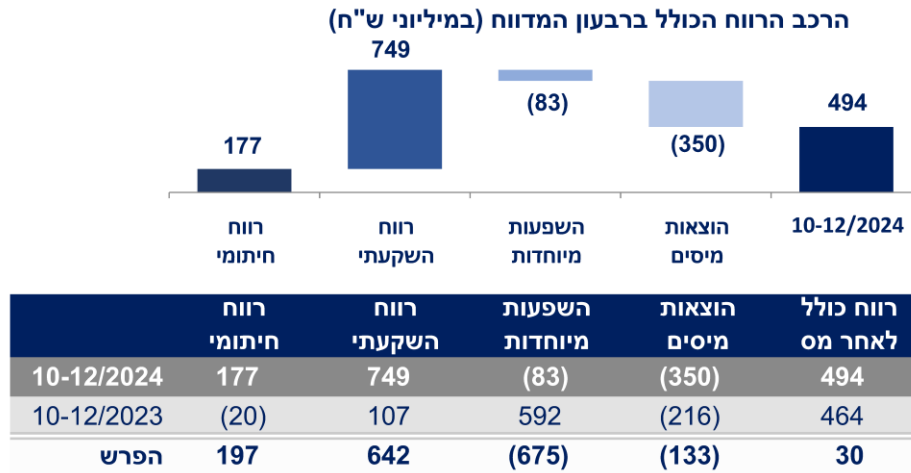

* גידול שנתי ממוצע

הגידול בהיקף הנכסים המנוהלים בסוף שנת 2024 לעומת סוף שנת 2023 הושפע בעיקרו מהתשואות החיוביות בתקופה המדווחת בשוקי ההון ומגידול בצבירה נטו בפנסיה וגמל.

⁸ נתוני הנכסים המנוהלים כוללים את נכסי הנוסטרו העומדים כנגד ההון. כמו כן, כוללים את הנכסים המנוהלים בקרנות הפנסיה וקופות הגמל, אשר אינם נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה.

3.3 תיאור התפתחות תוצאות הפעילות ברבעון המדווח

רווח חיתומי - ברבעון המדווח חלה עלייה ברווח החיתומי בכל תחומי הפעילות, למעט ביטוח בריאות. בתחומי הפעילות האחרים, הכוללים בעיקר את תוצאות הפעילות של סוכנויות הביטוח בקבוצה חלה עלייה בשל גידול בהכנסות מעמלות. לפירוט ראה ההסבר בתחומי הפעילות להלן.

רווח השקעתי - ברבעון המדווח, נרשם גידול ניכר ברווח השקעתי העודף לעומת הרבעון המקביל אשתקד. הרווח ההשקעתי העודף ברבעון המדווח נבע בעיקרו מרווח השקעתי בתיק הנוסטרו.

בפוליסות ביטוח החיים המשתתפות ברווחים ששווקו עד שנת 2004 נרשמה תשואה ריאלית חיובית מצטברת בתקופה המדווחת. במהלך הרבעון המדווח החברה החלה לגבות דמי ניהול משתנים בסך כ-135 מיליון ש"ח, וזאת לאחר השגת תשואה ריאלית חיובית, אשר כיסתה את הפסדי ההשקעות שנצברו לחובת המבוטחים החל משנת 2022, במרבית פוליסות ביטוח החיים המשתתפות ברווחים ששווקו עד שנת 2004.

יצוין כי אומדן דמי הניהול שלא נגבו בשל התשואה הריאלית השלילית עד להשגת תשואה חיובית מצטברת, הסתכם נכון ליום 31 בדצמבר 2023 בכ-1 מיליארד ש"ח לפני מס.

בתיק השקעות הנוסטרו, לרבות אג"ח מיועדות, נרשמו רווחים מהשקעות בסך כ-1,192 מיליון ש"ח, לעומת רווחים מהשקעות בסך כ-740 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

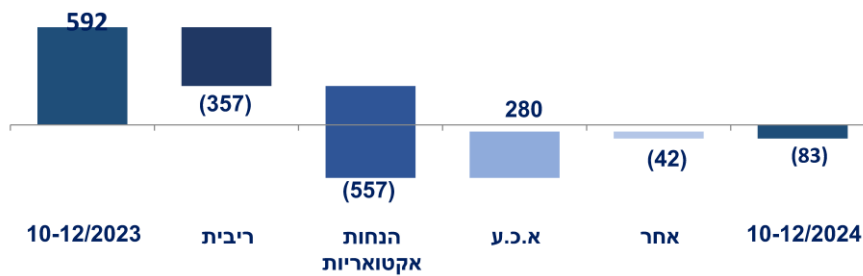
יצוין, כי פעילות הקבוצה ותוצאותיה מושפעות במידה ניכרת משינויים בשוקי ההון, ובין היתר משינויים בשיעור הריבית אשר לה השלכות על ההתחייבויות הביטוחיות ועל תיקי הנכסים הפיננסיים המנוהלים על ידי הקבוצה וכנגזרת על דמי הניהול ועל המרווח הפיננסי מהשקעות.

השפעות מיוחדות ברבעון המדווח (במיליוני ש"ח)

	ריבית	הנחות אקטואריות	א.כ.ע	אחר	סה"כ
10-12/2024	(53)	(24)	-	(6)	(83)
10-12/2023	304	533	(280)	36	592
הפרש	(357)	(557)	280	(42)	(675)

שינוי בהשפעות מיוחדות ביחס לרבעון מקביל (במיליוני ש"ח)

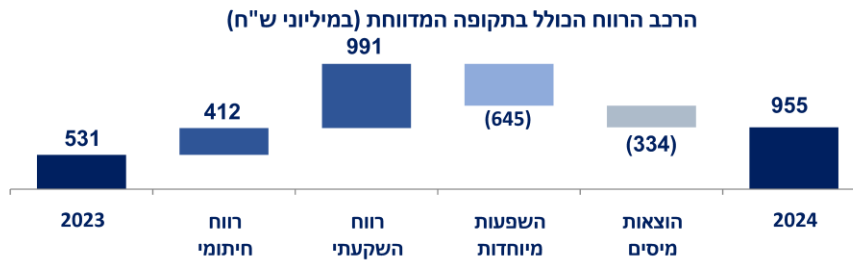
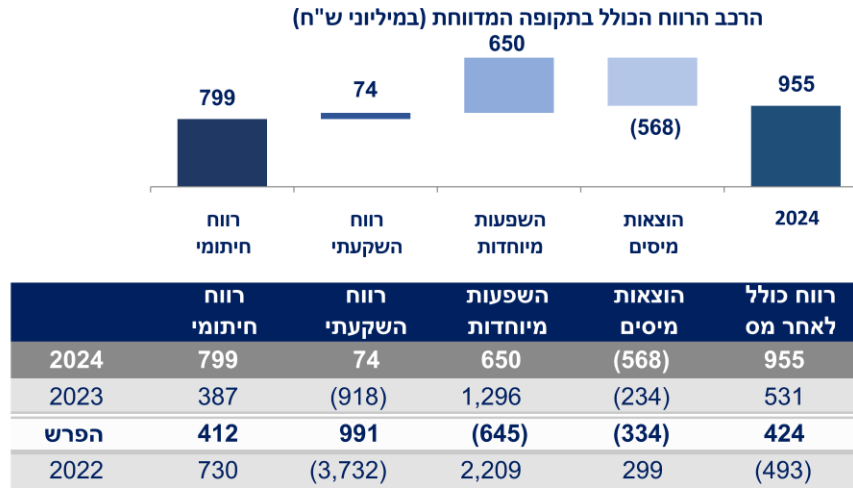

השפעות מיוחדות - ברבעון המדווח, בביטוח חיים וביטוח כללי השינויים של עקום הריבית הביאו לגידול בעתודות ביטוח החיים ולקיטון ברווח הכולל. בביטוח בריאות נרשם גידול בהפרשה לכיסוי הפסדים עתידיים (פרמיה בחסר) בענפי הקולקטיבים.

ברבעון המקביל אשתקד, ההשפעות המיוחדות הביאו לקיטון בעתודות ביטוח חיים ומנגד לגידול בעתודות ביטוח כללי כמפורט בתחומי הפעילות להלן. בביטוח בריאות נרשם גידול בהפרשה לכיסוי הפסדים עתידיים (פרמיה בחסר) בענפי הקולקטיבים.

לפירוט נוסף בדבר התפתחות התוצאות ברבעון הרביעי של שנת הדוח, ראה במסגרת תחומי הפעילות להלן.

3.4 תיאור התפתחות תוצאות הפעילות בשנת הדוח

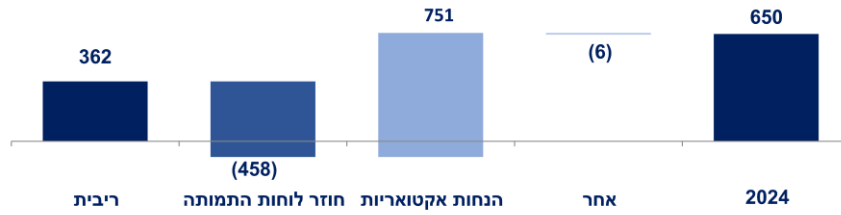
רווח חיתומי - בתקופה המדווחת חלה עלייה ברווח החיתומי בכל תחומי הפעילות של הקבוצה, למעט ביטוח בריאות. בתחומי הפעילות האחרים, הכוללים בעיקר את תוצאות הפעילות של סוכנויות הביטוח בקבוצה חלה עלייה בשל גידול בהכנסות מעמלות.

רווח השקעתי - בתקופה המדווחת, נרשם רווח השקעתי עודף לעומת הפסד השקעתי אשתקד. הרווח ההשקעתי בתקופה המדווחת נבע בעיקרו מרווח השקעתי עודף בתיק הנוסטרו וקוזז בחלקו בשל גביית דמי ניהול משתנים חלקיים בתיק המשתתף ברווחים בביטוח חיים כאמור לעיל.

בתיק השקעות הנוסטרו, לרבות אג"ח מיועדות, נרשמו רווחים מהשקעות בסך כ-3,743 מיליון ש"ח לעומת רווחים מהשקעות בסך כ-2,786 מיליון ש"ח אשתקד.

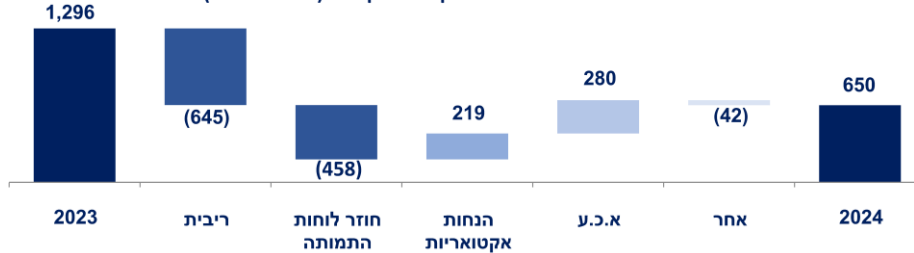
בדבר ההתפתחות בשוקי ההון בארץ ובעולם, בשנת הדוח ולאחר תאריך המאזן, ראה סעיף 4.1 להלן.

השפעות מיוחדות בתקופה המדווחת על הרווח הכולל (במיליוני ש"ח)

	ריבית	חוזר לוחות התמורה	הנחות אקטואריות	LAT	א.כ.ע.	אחר	סה"כ
2024	362	(458)	751	-	-	(6)	650
2023	1,007	-	533	-	(280)	36	1,296
הפרש	(645)	(458)	219	-	280	(42)	(646)
2022	2,133	(923)	-	926	-	74	2,209

שינוי בהשפעות מיוחדות בהשוואה לתקופה המקבילה (במיליוני ש"ח)

השפעות מיוחדות - בתקופה המדווחת, **בביטוח חיים** השפעת המחקרים בדבר אומדן מימוש קצבה ועליית עקום הריבית בקיזוז השינוי במרווחים של אגרות החוב הצמודות, והשפעת עדכון הנחות ברירת המחדל בעניין מערך ההנחות הדמוגרפי ("**חוזר לוחות התמורה**") הביאו לקיטון בעתודות ולגידול ברווח הכולל לפני מס. **בביטוח כללי** העלייה של עקום הריבית והשפעת עדכון הייחוס של חלק מעודף השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים מעבר לערכם בספרים, הביאו לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות בשייר ולגידול ברווח הכולל לפני מס. **בביטוח בריאות** בוצע עדכון של אומדן ריבית ההיוון בהתחייבויות הביטוחיות של הוצאות רפואיות ומחלות קשות, אשר הביא להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות ולגידול ברווח הכולל אשר קוזז בחלקו בשל גידול בהפרשה לכיסוי הפסדים עתידיים (פרמיה בחסר) בענפי הקולקטיבים.

בשנת 2023 **בביטוח חיים** העלייה של עקום הריבית ועדכון ההנחות בדבר הרכב תיק הנכסים, לרבות השינוי בפקטור ההיוון K, הביאו לקיטון בעתודות ביטוח חיים ולגידול ברווח הכולל. בנוסף, בעקבות מחקר שערכה החברה בנוגע לשיעורי מימוש גמלה והתפלגות גילאי הפרישה נרשם קיטון בהתחייבויות במקביל לגידול ברווח הכולל. מנגד, החברה עדכנה את העתודה לתביעות בגין אובדן כושר עבודה וזאת בהתבסס על הניסיון בפועל של משך זמן תשלום התביעות בשנים האחרונות. **בביטוח כללי** חל גידול בעתודות וקיטון ברווח הכולל, כתוצאה מירידת עקום הריבית בטווח הקצר והבינוני, לרבות השפעת פרמיית אי הנזילות.

לפירוט ההשפעות המיוחדות ראה בתיאור התוצאות בתחומי הפעילות: ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך, ביטוח בריאות וביטוח כללי להלן, וכן באור 5.ב.37 ו-8.ג.37 בדוחות הכספיים.

לפירוט נוסף בדבר המרווח הפיננסי, כולל דמי ניהול, התשואות ושיעור דמי הניהול בתיק המשתתף ברווחים, ראה באור 18 בדוחות הכספיים וכן סעיפים 3.6.3 ו-3.6.4 להלן.

3.5 הוצאות הנהלה וכלליות

בשנת 2024 הוצאות הנהלה וכלליות של הקבוצה⁹ הסתכמו בכ-2,066 מיליון ש"ח לעומת כ-1,940 מיליון ש"ח בשנת 2023 וכ-1,718 מיליון ש"ח בשנת 2022.

הגידול בהוצאות בשנת 2024 לעומת שנת 2023 ו-2022 נבע בעיקרו מגידול בשכר, לרבות רכיבי שכר משתנים, וכן מגידול בהוצאות שירותי מחשוב. בנוסף, בשנת 2024 חל גידול בהוצאות השיווק עקב השקת קמפיין ומיתוג מחדש של הקבוצה. לפירוט נוסף בדבר הוצאות הנהלה וכלליות ראה באור 32 בדוחות הכספיים.

⁹ הוצאות הנהלה וכלליות לרבות הוצאות הנזקפות לסעיף שינוי בהתחייבויות ותשלומים בגין חוזי ביטוח ולסעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות.

3.6 תחום ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך

3.6.1 תוצאות הפעילות ברבעון המדווח

התפתחות בהיקף הפעילות

ביטוח חיים - הפרמיות השוטפות (כולל תקבולים שוטפים בגין חוזי השקעה) הסתכמו בכ-1,562 מיליון ש"ח ברבעון המדווח, לעומת כ-1,724 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של כ-9%. הפרמיות החד פעמיות בגין חוזי ביטוח והתקבולים החד פעמיים בגין חוזי השקעה הסתכמו בכ-1,198 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-978 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ-22%.

קרנות פנסיה - דמי הגמולים¹⁰ הסתכמו בכ-3,015 מיליון ש"ח ברבעון המדווח, לעומת כ-2,505 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ-20%.

קופות גמל - דמי הגמולים הסתכמו בכ-1,138 מיליון ש"ח ברבעון המדווח, לעומת כ-889 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ-28%.

פדיונות בביטוח חיים - שיעור הפדיונות (לרבות נידים) מהעתודה הממוצעת (במונחים שנתיים) הסתכם ברבעון המדווח בכ-5.9% לעומת כ-5.0% ברבעון המקביל אשתקד.

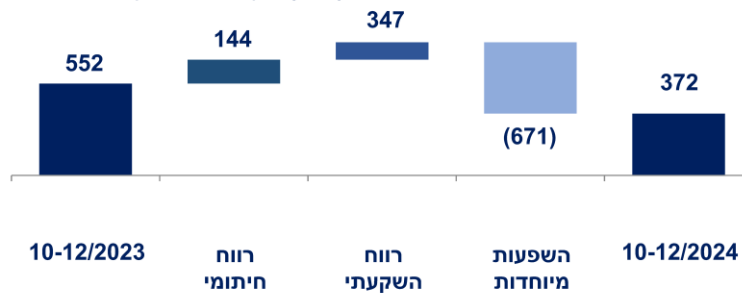
התפתחות הרכב הרווח הכולל ברבעון המדווח

הרכב רווח כולל בחא"ט ברבעון המדווח (במיליוני ש"ח)

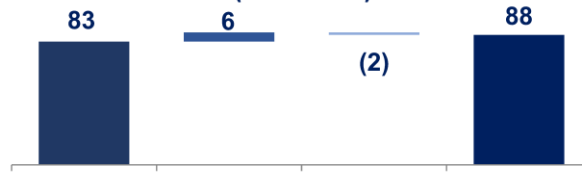
	רווח חיתומי	רווח השקעתי	השפעות מיוחדות	רווח כולל לפני מס
10-12/2024	88	297	(13)	372
10-12/2023	(56)	(50)	658	552
הפרש	144	347	(671)	(180)

שינוי ברכיבי רווח חא"ט בהשוואה לרבעון המקביל (במיליוני ש"ח)

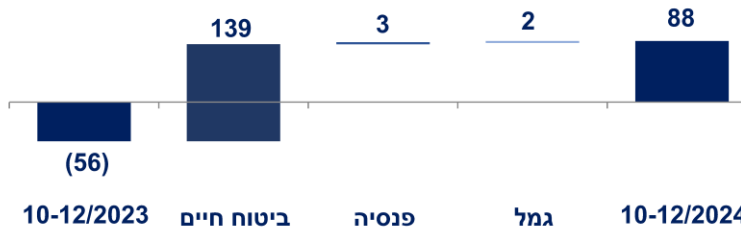
¹⁰ דמי הגמולים בפנסיה ובגמל אינם כוללים העברות כספים בגין מעבר עמיתים לקרן/קופה.

הרכב הרווח החיתומי בתחום חא"ט ברבעון המדווח לפי ענפים
(במיליוני ש"ח)

	ביטוח חיים	פנסיה	גמל	סה"כ
10-12/2024	83	6	(2)	88
10-12/2023	(56)	3	(3)	(56)
הפרש	139	3	2	144

שינוי ברווח החיתומי לפי ענפים בהשוואה לרבעון מקביל
(במיליוני ש"ח)

רווח חיתומי - ברבעון המדווח, **בביטוח חיים** העלייה ברווח החיתומי לעומת הרבעון המקביל אשתקד, הושפעה בעיקרה מגידול ברווח מסיכון בענפי אובדן כושר עבודה. יצוין כי ברבעון המקביל אשתקד חל גידול בתביעות מוות ואובדן כושר עבודה בסך כ-80 מיליון ש"ח לפני מס, בשל השפעת מלחמת "חרבות ברזל". **בפנסיה ובגמל** נרשמה עלייה ברווח החיתומי שנבעה בעיקרה מעלייה בהכנסות מדמי ניהול.

רווח השקעתי - ברבעון המדווח נרשם רווח השקעתי לעומת הפסד השקעתי ברבעון המקביל אשתקד. הרווח ההשקעתי ברבעון המדווח נבע בעיקרו מרווחי השקעות בתיק הנוסטרו וכן מגביית דמי ניהול משתנים בתיק המשתתף ברווחים בסך כ-135 מיליון ש"ח, לאחר קיזוז חוב דמי ניהול בגין הפסדי השקעות שנצברו לחובת המבוטחים במרבית פוליסות ביטוח החיים המשתתפות ברווחים ששווקו עד שנת 2004.

השפעות מיוחדות - ברבעון המדווח, השפעת הירידה של עקום הריבית הביאה לגידול בעתודות ולקיטון ברווח הכולל לפני מס בביטוח חיים בסך כ-22 מיליון ש"ח, זאת לעומת השפעת העלייה של עקום הריבית ועדכון ההנחות בדבר הרכב תיק הנכסים, לרבות השינוי בפקטור ההיוון K ובעתודת מגדל בטוח, אשר הובילו לקיטון בעתודות ולגידול ברווח הכולל לפני מס בביטוח חיים בסך כ-360 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

בנוסף, ברבעון המקביל אשתקד בעקבות מחקר שערכה החברה בנוגע לשיעורי מימוש גמלה והתפלגות גילאי הפרישה בוצע קיטון בהתחייבויות, במקביל לגידול ברווח הכולל, בסך של כ-570 מיליון ש"ח ומנגד, החברה עדכנה את העתודה לתביעות בגין אובדן כושר עבודה בסך כ-280 מיליון ש"ח בשייר, וזאת בהתבסס על הניסיון בפועל של משך זמן תשלום התביעות בשנים האחרונות.

בנוסף, חל גידול ברווח הכולל כתוצאה משערוך של בנייני המשרדים בבעלות לשימוש עצמי שהשפעתו על הרווח הכולל הסתכמה בכ-9 מיליון ש"ח לפני מס, לעומת כ-8 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

3.6.2 תוצאות הפעילות בתקופה המדווחת

התפתחות בהיקף הפעילות

ביטוח חיים - בשנת 2024 הסתכמו הפרמיות השוטפות (כולל תקבולים שוטפים בגין חוזי השקעה) בכ- 6,481 מיליון ש"ח, לעומת כ-7,158 מיליון ש"ח בשנת 2023, קיטון של כ-9%. הפרמיות החד פעמיות והתקבולים החד פעמיים בגין חוזי השקעה הסתכמו בכ-4,281 מיליון ש"ח, לעומת כ-2,665 מיליון ש"ח בשנת 2023, גידול של כ-61%.

קרנות פנסיה - דמי הגמולים הסתכמו בכ-11,163 מיליון ש"ח, לעומת כ-9,641 מיליון ש"ח בשנת 2023, גידול של כ-16%.

קופות גמל - דמי הגמולים הסתכמו בכ-3,575 מיליון ש"ח, לעומת כ-2,813 מיליון ש"ח בשנת 2023, גידול של כ-27%.

מכירות חדשות (שוטפות) - בשנת 2024 חל גידול של כ-71% בפנסיה¹¹ וגידול של כ-17% בגמל, ומנגד, קיטון של כ-11% במכירות החדשות של פוליסות ביטוח חיים (כולל חוזי השקעה) לעומת שנת 2023.

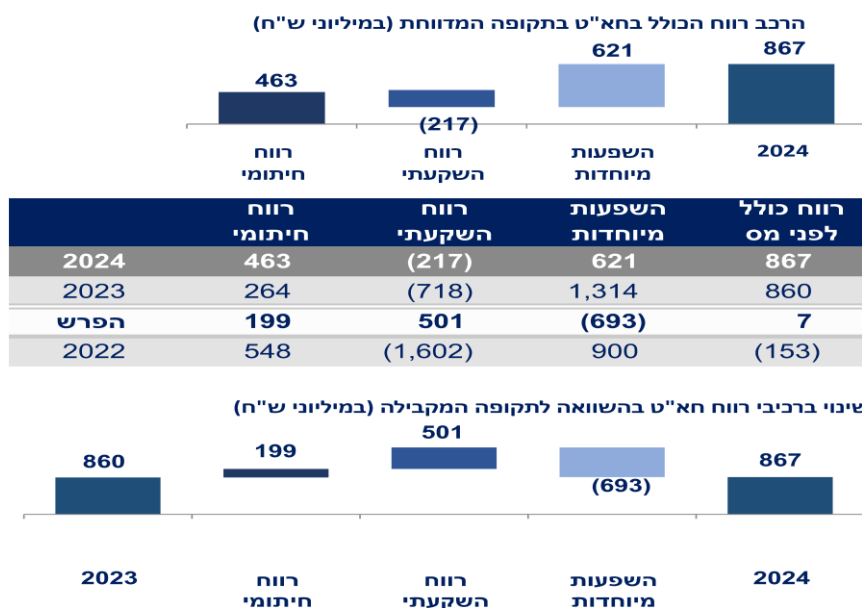
פדיונות וניודים - במהלך שנת 2024 נרשמה עלייה בניוד החיובי נטו בענף הפנסיה וירידה בניוד החיובי נטו בענף הגמל לעומת אשתקד. מנגד, בביטוח חיים, נמשכה העלייה בניוד השלילי נטו ובפדיונות בפוליסות חסכון פרט ומנהלים.

לפירוט היקפי העברות הכספים בביטוח חיים, בפנסיה ובגמל, ראה סעיף 6.7 בחלק ב' לדוח תיאור עסקי התאגיד.

בשנת 2024 שיעור הפדיונות בביטוח חיים מהעתודה הממוצעת הסתכם בכ-5.7%, לעומת כ-4.8% בשנת 2023.

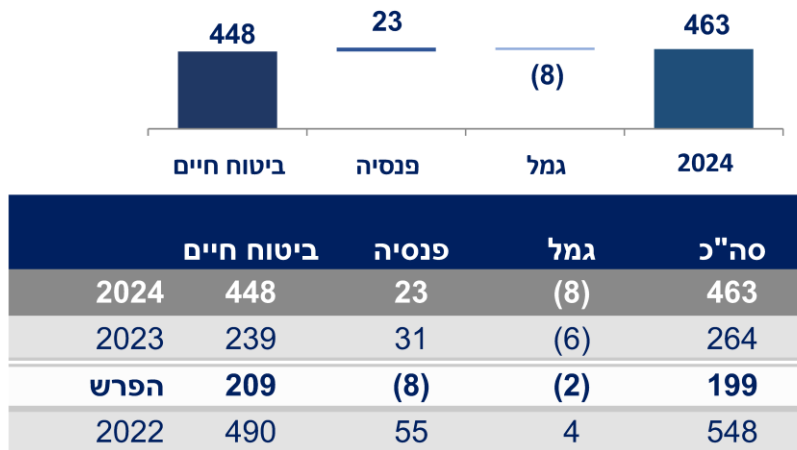
לפירוט השינוי בשיעורי הפדיונות (כולל ניוד יוצא) בפנסיה ובגמל בשנת 2024 לעומת שנת 2023, ראה סעיף 8.4 בחלק ב' לדוח תיאור עסקי התאגיד.

התפתחות הרכב הרווח הכולל בתקופה המדווחת

¹¹ המכירות החדשות בפנסיה מיוחסות לעמיתים פעילים שהצטרפו לקרן במהלך השנה, בהתאם להגדרה בחוזר 2017-9-1 עדכון דוח תקופתי של חברות מנהלות.

הרכב הרווח החיתומי בתקופה המדווחת לפי ענפים (במיליוני ש"ח)

שינוי ברווח החיתומי לפי ענפים בהשוואה לתקופה המקבילה (במיליוני ש"ח)

רווח חיתומי - בשנת 2024, בביטוח חיים העלייה ברווח החיתומי לעומת אשתקד הושפעה ברובה מגידול ברווח מסיכון לעומת אשתקד בשל השפעת מלחמת "חרבות ברזל" כאמור לעיל וכן מגידול בדמי הניהול הקבועים וקיטון בהוצאות הנובע בעיקרו מתביעה משפטית שעניינה תשלום "גורם פוליסה" שההוצאות בגינה נרשמו אשתקד. **בפנסיה וגמל** חלה ירידה ברווח החיתומי שהושפעה בעיקרה מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות, וכן מגידול בהפחתת הוצאות רכישה נדחות אשר קוזזה בחלקה בשל גידול בהכנסות מדמי ניהול.

רווח השקעתי - בשנת 2024 נרשם קיטון בהפסד השקעתי לעומת אשתקד. ההפסד השקעתי בתקופה המדווחת נבע בעיקרו מגביית דמי ניהול משתנים חלקיים בתיק המשתתף ברווחים, כאמור לעיל.

השפעות מיוחדות - בתקופה המדווחת, השפעת המחקרים בדבר אומדן מימוש קצבה ועליית עקום הריבית בקיזוז השינוי במרווחים של אגרות החוב הצמודות והשפעת חוזר לוחות התמותה הביאו לקיטון בעתודות ולגידול ברווח הכולל לפני מס בביטוח חיים בסך של כ-611 מיליון ש"ח.

בשנת 2023 העלייה של עקום הריבית ועדכון ההנחות בדבר הרכב תיק הנכסים, לרבות השינוי בפקטור ההיוון K ובעתודת החברה, הובילו לקיטון בעתודות ולגידול ברווח הכולל לפני מס בביטוח חיים בסך כ-1,016 מיליון ש"ח. כמו כן, בעקבות מחקר שערכה החברה בנוגע לשיעורי מימוש גמלה והתפלגות גילאי הפרישה נרשם גידול ברווח הכולל בסך של כ-570 מיליון ש"ח. מנגד, בביטוח אובדן כושר עבודה, נרשם גידול בעתודה וקיטון ברווח הכולל בסך של כ-280 מיליון ש"ח בשייר, כאמור לעיל. סך השפעת השינויים האמורים על הקיטון בעתודות והגידול ברווח הכולל הסתכמו בכ-1,306 מיליון ש"ח.

לפירוט ראה באור 5.ב.37 בדוחות הכספיים.

בנוסף, בתקופה המדווחת בוצע שערך של בנייני משרדים בבעלות לשימוש עצמי שהשפעתו על הרווח הכולל הסתכמה בכ-9 מיליון ש"ח לפני מס, לעומת השפעת שערך בסך כ-8 מיליון ש"ח לפני מס בשנת 2023.

לפרטים נוספים בדבר עסקי ביטוח חיים, המרווח הפיננסי, כולל דמי ניהול, התשואות ושיעור דמי הניהול בתיק המשתתף ברווחים, ראה להלן סעיפים 3.6.3 ו-3.6.4 להלן וכן באור 18 ב. בדוחות הכספיים.

לפירוט אודות הירידה הנמשכת בשיעורי דמי הניהול הממוצעים, לנוכח התגברות התחרות, בענפי הפנסיה והגמל, ראה סעיף 6.6 בחלק ב' בפרק תיאור עסקי התאגיד. לפירוט בדבר שיעורי העמלות מהפרמיה/דמי גמולים בביטוח חיים, פנסיה וגמל, ראה סעיף 21.3.1 בחלק ד' בפרק תיאור עסקי התאגיד.

3.6.3 מידע נוסף על תוצאות עסקי ביטוח חיים

להלן מידע נוסף על תוצאות הפעילות בענף ביטוח חיים (ראה בנוסף, באור 18 בדוחות הכספיים):

הגידול ברווח הכולל בשנת 2024 לעומת שנת 2023 **בפוליסות שהופקו עד שנת 1990** (בעיקרן מבטיחות תשואה ומגובות בחלקן באג"ח ח"ץ) הושפע בעיקרו מהמרווח הפיננסי החיובי לעומת מרווח פיננסי שלילי בשנת 2023. עליית עקום הריבית והשינויים באומדנים אקטוארים הביאו בשנת הדוח לקיטון בעתודה המשלימה לגמלאות בסך כ-620 מיליון ש"ח, לעומת קיטון בעתודה האמורה בסך כ-545 מיליון ש"ח בשנת 2023.

המעבר להפסד כולל בשנת 2024 לעומת רווח כולל בשנת 2023 **בפוליסות שהופקו עד שנת 2003** (בעיקרן משתתפות ברווחים) נבע בעיקרו מעליית עקום הריבית והשינויים באומדנים אקטוארים אשר הביאו בשנת 2023 לקיטון בעתודה המשלימה לגמלאות בסך כ-1,012 לעומת גידול בסך כ-93 מיליון ש"ח בתקופה המדווחת. מנגד, בשנת 2023 חל גידול בעתודה לתביעות אובדן כושר עבודה.

בשנת 2024 נרשמו דמי ניהול משתנים חלקיים בסך כ-135 מיליון ש"ח וזאת לאחר השגת תשואה ריאלית חיובית, אשר כיסתה את הפסדי ההשקעות שנצברו לחובת המבוטחים החל משנת 2022, במרבית פוליסות ביטוח החיים המשתתפות ברווחים ששווקו עד שנת 2004 לעומת אי רישום דמי ניהול משתנים בשנת 2023.

משנת 2004 ואילך, הן בפוליסות מסוג משתתף ברווחים והן בפוליסות מבטיחות תשואה, חלק ניכר מהרווחיות נובע מדמי הניהול הקבועים התלויים בהיקף העתודות. המעבר לרווח כולל בשנת 2024 לעומת הפסד כולל בשנת 2023 נבע בעיקרו מקיטון בעתודת מגדל בטוח בסך כ-84 מיליון ש"ח לעומת קיטון בסך כ-29 מיליון ש"ח אשתקד, וכן מקיטון בתביעות אובדן כושר עבודה.

הגידול ברווח מסיכון פרט בשנת 2024 לעומת שנת 2023 הושפע בעיקרו מגידול בתביעות בשנת 2023 המיוחס בחלקו להשפעת "מלחמת חרבות ברזל" לרבות גידול בתביעות אובדן כושר עבודה.

בסיכון הקבוצתי המעבר לרווח כולל לעומת הפסד כולל בשנת 2023 נבע בעיקרו מקיטון בתביעות אובדן כושר עבודה.

לפירוט, ובכלל זה פילוח ההתחייבויות הביטוחיות לפי חשיפה פיננסית ולפי חשיפה ביטוחית, ראה באור 18 א. בדוחות הכספיים.

3.6.4 פרטים נוספים בהתפתחות הרווח בביטוח חיים

תשואות משוקללות בפוליסות המשתתפות ברווחים (קרן י') (באחוזים):

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004			פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003		
2022	2023	2024	2022	2023	2024
(12.3%)	5.1%	8.7%	(10.7%)	5.5%	8.8%
(13.3%)	3.9%	7.5%	(11.2%)	4.9%	7.9%
(7.7%)	8.6%	12.4%	(6.0%)	9.0%	12.5%
(8.8%)	7.4%	11.2%	(6.5%)	8.4%	11.6%

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004		פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003	
רבעון רביעי 2023	רבעון רביעי 2024	רבעון רביעי 2023	רבעון רביעי 2024
2.2%	3.3%	2.2%	3.3%
1.9%	3.0%	2.1%	3.0%
2.3%	3.3%	2.3%	3.2%
2.0%	3.0%	2.2%	2.9%

רווחי (הפסדי) השקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול בגינם - להלן פרטים בדבר אומדן סכום רווחי (הפסדי) ההשקעה שנזקפו למבוטחים בביטוח חיים וחוזי השקעה משתתפים ברווחים ודמי ניהול המחושבים בהתאם להנחיות שקבע הממונה, וזאת על בסיס התשואה והיתרות הרבעוניות של עתודות הביטוח בדוחות העסקיים של החברה (במיליוני ש"ח):

רבעון רביעי 2023	רבעון רביעי 2024	2022	2023	2024
2,972	4,044	(10,811)	10,364	15,347
258	412	1,041	1,030	1,213

3.7 תחום ביטוח בריאות

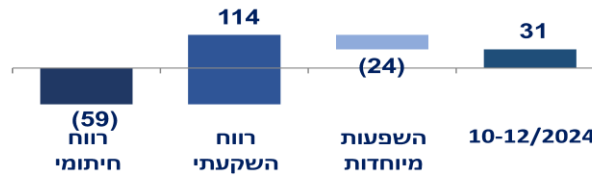
3.7.1 תוצאות הפעילות ברבעון המדווח

התפתחות בהיקף הפעילות

הפרמיות שהורווחו ברוטו בביטוח בריאות הסתכמו בכ-521 מיליון ש"ח לעומת כ-496 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של כ-5%.

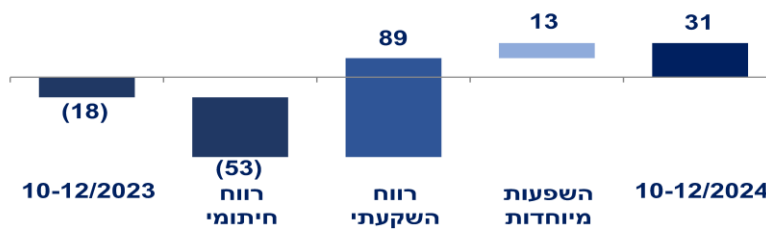
הרכב הרווח הכולל

הרכב רווח כולל בביטוח בריאות ברבעון המדווח (במיליוני ש"ח)

רווח כולל לפני מס	השפעות מיוחדות	רווח השקעתי	רווח חיתומי
10-12/2024	(24)	114	(59)
10-12/2023	(37)	25	(6)
הפרש	13	89	(53)

שינוי ברכיבי רווח כולל בביטוח בריאות בהשוואה לרבעון המקביל (במיליוני ש"ח)

רווח חיתומי - ברבעון המדווח, נרשם גידול בהפסד החיתומי לעומת הרבעון המקביל אשתקד. ההפסד החיתומי נבע בעיקרו מגידול בתביעות בהוצאות רפואיות, בעיקר בתרופות ובביטוח סיעודי וכן מהפסד חיתומי בביטוחי הקולקטיביים. בנוסף, נרשם גידול בהוצאות בעיקר בגין תביעות משפטיות.

ברבעון המקביל אשתקד נרשם הפסד בביטוח תאונות אישיות המיוחס למלחמת "חרבות ברזל" בסך של כ-14 מיליון ש"ח לפני מס.

רווח השקעתי - ברבעון המדווח נרשם גידול ברווח השקעתי לעומת הרבעון המקביל אשתקד, אשר נבע בעיקרו מתשואות ריאליות גבוהות יותר ברבעון המדווח.

השפעות מיוחדות - ברבעון המדווח חל גידול בהפרשה לכיסוי הפסדים עתידיים (פרמיה בחסר) בסך של כ-24 מיליון ש"ח לעומת הפרשה דומה בסך כ-37 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

3.7.2 תוצאות הפעילות בתקופה המדווחת

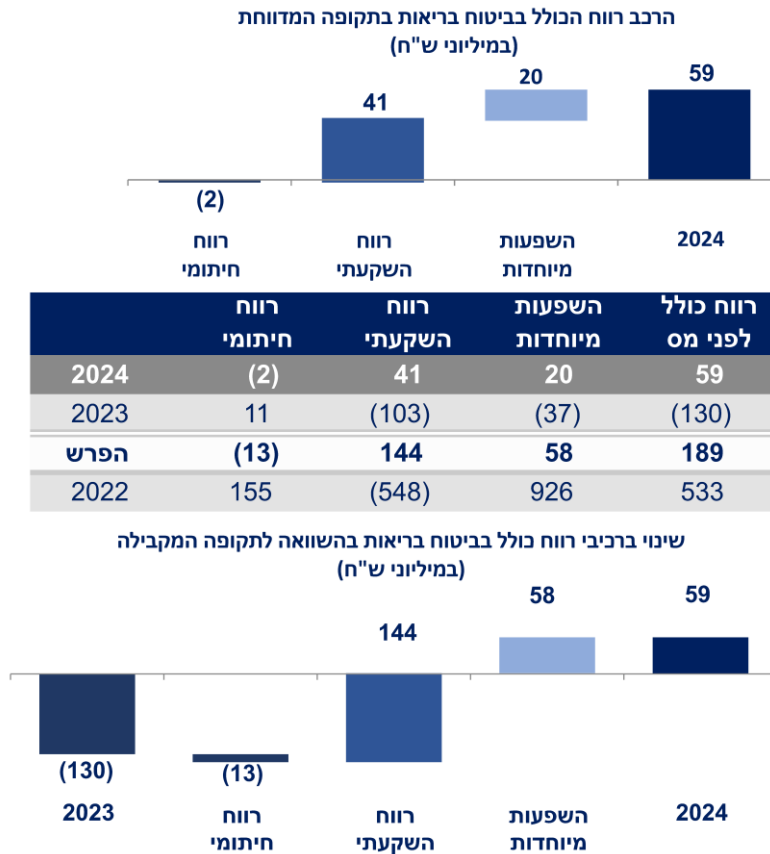
התפתחות בהיקף הפעילות

בשנת 2024 חלה ירידה של כ-10% במכירות החדשות לעומת שנת 2023. לפירוט נוסף ראה באור 19 בדוחות הכספיים. בשנת 2024 הסתכמו הפרמיות בכ-2,032 מיליון ש"ח, לעומת כ-1,950 מיליון ש"ח בשנת 2023, עלייה של כ-4%. העלייה האמורה בפרמיות חלה במרבית ביטוחי הפרט והקולקטיביים.

בשנת 2024 חלה ירידה בשיעורי הביטולים בפוליסות פרט, בעיקר בביטוחי פרט שאינם ביטוח סיעודי, לעומת שנת 2023. לפירוט ראה סעיף 11 בחלק ב' בפרק תיאור עסקי התאגיד.

לפירוט בדבר מבחני רגישות הנוגעים לסיכון עלייה בשיעורי הביטולים ראה באור 7.ב.3.37 בדוחות הכספיים של החברה.

הרכב הרווח הכולל

רווח חיתומי - בתקופה המדווחת, חל קיטון בתוצאות החיתומיות לעומת אשתקד שנבע בעיקרו מגידול בהוצאות, בעיקר בגין תביעות משפטיות. בתוצאות החיתומיות ללא ההשפעה האמורה, חל שיפור לעומת אשתקד אשר נבע בעיקרו משיפור ברווח החיתומי בהוצאות רפואיות שהושפע בין היתר, משינוי בתמהיל תיק הניתוחים, כאמור בסעיף 9.3 בדוח תיאור עסקי התאגיד, וכן מקיטון בהפסד החיתומי בביטוח תאונות אישיות. מנגד, חל גידול בהפסד החיתומי בענף התרופות אשר קיזז בחלקו את השיפור האמור.

בתקופה המקבילה אשתקד נרשם הפסד בביטוח תאונות אישיות, לרבות תביעות המיוחסות למלחמת "חברות ברזל" כאמור לעיל.

רווח השקעתי - בתקופה המדווחת נרשם רווח השקעתי לעומת הפסד השקעתי אשתקד, אשר נבע בעיקרו משיפור בתשואות לעומת אשתקד.

השפעות מיוחדות - בתקופה המדווחת, עדכנה החברה את אומדן ריבית ההיוון בהתחייבויות הביטוחיות של הוצאות רפואיות ומחלות קשות. עדכון האומדן הביא להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות ולגידול ברווח הכולל בתקופה המדווחת. מנגד, נרשם גידול בפרמיה בחסר בענפי הקולקטיבים בסך של כ-24 מיליון ש"ח לעומת גידול של כ-37 מיליון ש"ח אשתקד, כאמור לעיל.

לפירוט בדבר שיעורי העמלות מהפרמיה, ראה סעיף 21.3.2 בחלק ד' בדוח תיאור עסקי התאגיד. לפרטים נוספים ראה באורים 3' ו-19 בדוחות הכספיים.

3.8 תחום ביטוח כללי

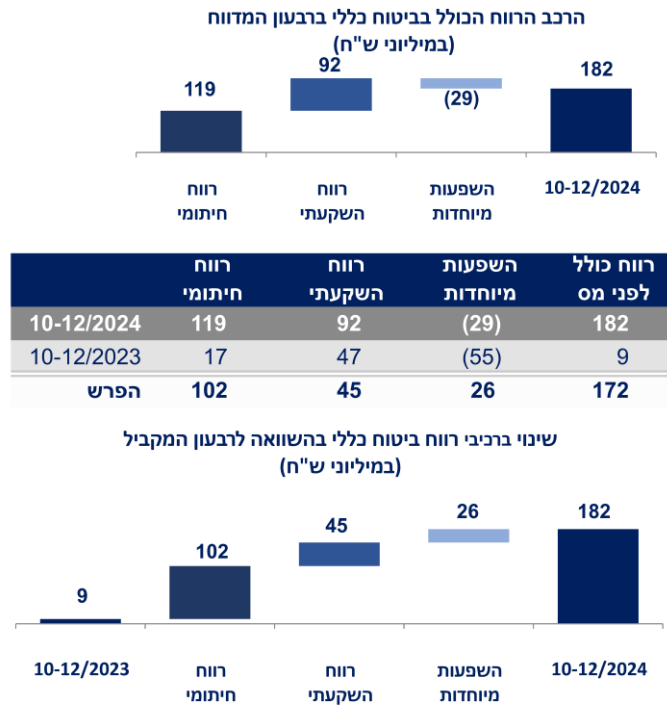
3.8.1 תוצאות הפעילות ברבעון המדווח

התפתחות בהיקף הפעילות

הפרמיות ברוטו בביטוח כללי הסתכמו בכ-596 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-459 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של כ-30%. העלייה בפרמיות ברבעון המדווח נבעה בעיקרה מגידול

בענפי רכוש אחר וחבויות בשל שינוי מועדי חידוש פוליסות בהן הכיסוי הביטוחי ארוך משנה במספר עסקים גדולים וכן מגידול בפרמיות בענפי הרכב.

הרכב הרווח הכולל

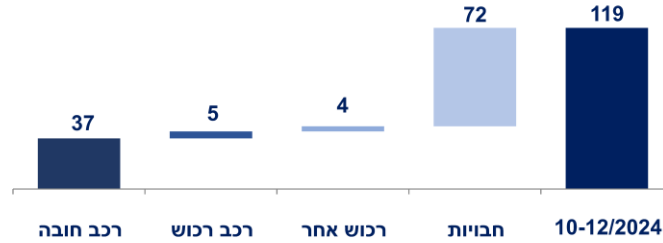
רווח חיתומי - ברבעון המדווח נרשמה גידול ברווח החיתומי לעומת הרבעון המקביל אשתקד אשר התרכז בענפי רכב חובה וחבויות, לפירוט לפי ענפים ראה להלן.

רווח השקעתי - ברבעון המדווח נרשם גידול ברווח השקעתי לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

השפעות מיוחדות - ברבעון המדווח וברבעון המקביל אשתקד, הירידה של עקום הריבית לטווח הקצר והבינוני בקיזוז השפעת עדכון הייחוס של חלק מעודף השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים מעבר לערכם בספרים, הביאה לגידול בהתחייבויות הביטוחיות ולקיטון ברווח הכולל בענפי החבויות בסך של כ-23 מיליון ש"ח בשייר לפני מס בענף רכב חובה (לעומת קיטון של כ-37 מיליון ש"ח אשתקד) ובענפי החבויות בסך של כ-7 מיליון ש"ח בשייר לפני מס (לעומת קיטון של כ-19 מיליון ש"ח אשתקד).

להלן ניתוח הרווח החיתומי לפי ענפים ברבעון המדווח:

הרכב הרווח החיתומי בביטוח כללי לרבעון לפי ענפים (במיליוני ש"ח)

	רכב חובה	רכב רכוש	רכוש אחר	חביויות	סה"כ
10-12/2024	37	5	4	72	119
10-12/2023	(25)	6	18	18	17
הפרש	62	(1)	(14)	54	102

שינוי ברווח החיתומי לפי ענפים בהשוואה לרבעון מקביל (במיליוני ש"ח)

בענף רכב חובה - נרשם רווח חיתומי שהושפע בעיקרו משחרור רווחים בגין שנות חיתום ותיקות בהיקף גבוה יותר מהרבעון המקביל אשתקד. בנוסף נרשם קיטון בהפסד החיתומי בשנת החיתום השוטפת לעומת הרבעון המקביל אשתקד כתוצאה מקיטון בתביעות הנובע מטיוב התיק.

בענף רכב רכוש - התוצאות חיתומיות נותרו ברמה דומה לרבעון המקביל אשתקד.

בענפי רכוש אחר - הקיטון ברווח החיתומי ברבעון המדווח נבע בעיקרו מהרעה בנסיין התביעות לרבות בשנת החיתום השוטפת והתייקרות של ביטוחי המשנה.

בענפי החביויות - חלה עלייה ברווח החיתומי לעומת הרבעון המקביל אשתקד שנבעה בעיקרה משחרור רווחים בגין שנות חיתום קודמות בהיקף גבוה יותר מהרבעון המקביל אשתקד. בשנת החיתום השוטפת נרשמו הפסדים בענפי צד ג' ואחריות מעבידים בדומה לרבעון המקביל אשתקד.

3.8.2 תוצאות הפעילות בתקופה המדווחת

התפתחות בהיקף הפעילות

בשנת 2024 הסתכמו הפרמיות בכ-2,659 מיליון ש"ח, לעומת כ-2,372 מיליון ש"ח בשנת 2023, עלייה של כ-12%. העלייה בפרמיות נבעה בעיקרה מגידול בפרמיות בענפי הרכב וכן מעלייה בענפי רכוש אחר והחביויות בשל שינוי מועדי חידוש פוליסות בהן הכיסוי הביטוחי ארוך משנה במספר עסקים גדולים.

בתקופה המדווחת החלה החברה להנפיק פוליסות ביטוח בהתאם להוראות חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), תשל"ה-1974 כחלק מליווי של פרויקטים לבניה למגורים, היקף הפעילות נכון לסוף התקופה המדווחת אינו מהותי.

בהתאם להודעה שנמסרה לחברה על ידי אגף החשב הכללי במשרד האוצר, בחודש ספטמבר 2024, החברה נבחרה כאחת החברות, אשר זכו במכרז ביטוח רכב לעובדי המדינה לשנת 2025 ("הודעת הזכייה").

בהודעת הזכייה נמסר, כי על-פי נתוני המבטחים שהתקבלו מחברות הביטוח הזכות לשנת 2024, מספר המבטחים בביטוח מקיף, חובה וצד ג' ביצרנים בהם זכתה החברה, צפוי לעמוד על כ-24,000 מבטחים. בכפוף לאמור, להערכת החברה, אומדן הפרמיה השנתית שתשולם לחברה הינו בהיקף של כ-100 מיליון ש"ח. הזכייה במכרז האמור לא צפויה להשפיע מהותית על רווחיותה של החברה בשנת 2025.

האמור לעיל בדבר היקף הפרמיה השנתית הצפויה מהזכייה, וכן היעדר ההשפעה המהותית הצפויה על רווחיות החברה, הינם מידע צופה פני עתיד, כהגדרת המונח בחוק ניירות ערך, המבוסס על הערכות החברה הנובעות, בין היתר, מהמידע הנכלל בהודעת הזכייה וניסיון החברה בתחום הביטוח הכללי ובפרט בענף הרכב. הערכות כאמור עלולות שלא להתממש או להתממש באופן שונה, בין היתר, בשל גורמים שאינם בשליטת החברה, ובכלל זה היקף הביטוחים שיירכשו בפועל על ידי עובדי המדינה בהתאם לתנאי המכרז.

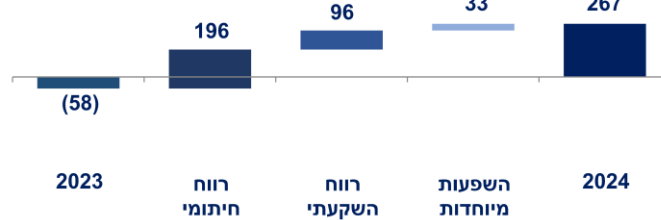
לפירוט בדבר התפלגות הפעילות בביטוח כללי לפי סוגי לקוחות ובדבר שיעורי החידושים בביטוח רכב חובה, רכב רכוש ודירות, ראה סעיף 14 בחלק ב' בפרק תיאור עסקי התאגיד.

הרכב הרווח הכולל בביטוח כללי בתקופה המדווחת (במיליוני ש"ח)

	רווח חיתומי	רווח השקעתי	השפעות מיוחדות	רווח כולל לפני מס
2024	202	39	26	267
2023	6	(57)	(8)	(58)
הפרש	196	96	33	325
2022	(54)	(528)	322	(260)

שינוי ברכיבי רווח ביטוח כללי בהשוואה לתקופה המקבילה (במיליוני ש"ח)

רווח חיתומי - הגידול ברווח חיתומי בתקופה המדווחת לעומת התקופה המקבילה אשתקד נבע בעיקרו ממעבר לרווח חיתומי בענפי הרכב ושיפור ברווח בענף החבויות, לפירוט לפי ענפים ראה להלן.

רווח השקעתי - בתקופה המדווחת נרשם רווח השקעתי לעומת הפסד השקעתי אשתקד, בשל תשואות ריאליות גבוהות יותר בתקופה המדווחת.

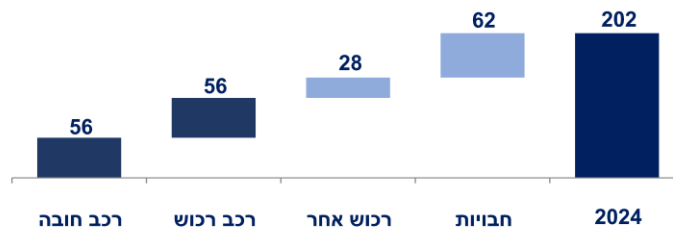
השפעות מיוחדות - בשנת 2024, העלייה של עקום הריבית והשפעת עדכון הייחוס של חלק מעודף השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים מעבר לערכם בספרים, הביאו לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות בשייר ולגידול ברווח הכולל לפני מס בסך של כ-25 מיליון ש"ח, מזה כ-7 מיליון ש"ח בענף רכב חובה וכ-18 מיליון ש"ח בענפי החבויות.

בשנת 2023, השפעת עדכון הייחוס של חלק מעודף השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים מעבר לערכם בספרים בקיזוז עליית עקום הריבית לטווח הקצר והבינוני, הביאו לגידול בהתחייבויות הביטוחיות בשייר ולקיטון ברווח הכולל לפני מס בסך של כ-8 מיליון ש"ח, בעיקר בענפי החבויות.

לפירוט ההשפעות המיוחדות ראה באור 37.ב.ג.3.8 בדוחות הכספיים.

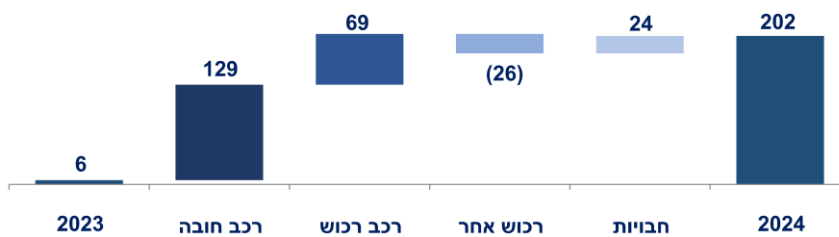
להלן ניתוח הרווח החיתומי לפי ענפים בתקופה המדווחת:

הרכב הרווח החיתומי בביטוח כללי לתקופה לפי ענפים (במיליוני ש"ח)

	רכב חובה	רכב רכוש	רכוש אחר	חבויות	סה"כ
2024	56	56	28	62	202
2023	(74)	(13)	55	38	6
הפרש	129	69	(26)	24	196
2022	(100)	(93)	58	81	(54)

שינוי ברווח החיתומי לפי ענפים בהשוואה לתקופה מקבילה (במיליוני ש"ח)

בענף רכב חובה - המעבר לרווח חיתומי בתקופה המדווחת נבע בעיקרו מהתפתחות חיובית בניסיון התביעות בגין שנות חיתום ותיקות לעומת אשתקד. בנוסף, חל קיטון בהפסד החיתומי בשנת החיתום השוטפת בשל קיטון בתביעות הנובעת בעיקרה מטיוב התיק.

יצוין, כי חלקה של החברה בהפסדי הפול, לרבות רווח השקעתי, ברכב חובה בשנת 2024 עמד על סך של כ-22 מיליון ש"ח, לעומת כ-23 מיליון ש"ח בשנת 2023 וכ-36 מיליון ש"ח בשנת 2022.

בענף רכב רכוש - מעבר לרווח חיתומי בתקופה המדווחת לעומת הפסד חיתומי אשתקד אשר הושפע מעלייה בפרמיה הממוצעת וכן מהתפתחות חיובית בניסיון התביעות.

בענפי רכוש אחר - חל קיטון ברווח החיתומי בתקופה המדווחת לעומת אשתקד בשל גידול בתביעות בענף ביטוח דירות וענפי רכוש אחרים והתייקרות ביטוחי המשנה.

בענפי החבויות - נרשם גידול ברווח החיתומי לעומת אשתקד אשר נבע בעיקרו משחרור רווחים בגין שנות חיתום קודמות בהיקף גבוה יותר מאשתקד. בשנת החיתום השוטפת חל גידול בהפסד החיתומי שהתרכז בעיקרו בענף צד ג' בשל גידול בתביעות.

לנתונים בנושא הרכב הרווח והתפתחות הרווח לפי שנות חיתום בענפי רכב חובה וחבויות - ראה באור 17.ג-5 בדוחות הכספיים.

	ענפי הרכוש (ללא רכב)			ענף רכב רכוש			
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	
שיעור תביעות ברוטו	45.9%	53.7%	53.4%	92.7%	78.9%	73.1%	
שיעור תביעות בשייר	35.5%	35.0%	45.1%	92.9%	79.2%	73.4%	
שיעור תביעות והוצאות ברוטו	74.8%	81.4%	80.3%	118.2%	103.3%	96.8%	
שיעור תביעות והוצאות	79.1%	79.7%	92.2%	118.6%	103.8%	97.2%	

הירידה בשיעור תביעות ברוטו בענף רכב רכוש בתקופה המדווחת לעומת אשתקד נובעת בעיקרה מהגידול בפרמיה הממוצעת. לפירוט בדבר שיעורי העמלות מפרמיה ברוטו, ראה סעיף 21.3.3 בפרק תיאור עסקי התאגיד.

3.9. נתונים מאזניים עיקריים מהדוחות הכספיים

היקף הנכסים בגין חוזים תלויי תשואה ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכם בכ-154.4 מיליארד ש"ח, עלייה של כ-8% לעומת 31 בדצמבר 2023. העלייה הושפעה בעיקרה מהתשואות שהושגו על ידי החברה בשוקי ההון.

יתרת הפרמיה לגבייה ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמה בכ-722 מיליוני ש"ח, לעומת כ-588 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2023. העלייה בפרמיה לגבייה התרכזת בעיקרה בביטוח כללי ונבעה מהעלייה בהיקף הפרמיות בביטוח כללי.

יתרת ההון ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמה בכ-9,184 מיליוני ש"ח לעומת כ-8,234 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023. הגידול נובע בעיקרו מרווח כולל בסך כ-955 מיליוני ש"ח בשנת הדוח

לפירוט בנוגע לתוצאות החישוב בהתאם למשטר כושר הפירעון החדש סולבנסי 2, ראה סעיף 4.2 להלן, ובאור 14. ד לדוחות הכספיים.

יתרות המזומנים ושווי המזומנים הסתכמו בכ-23.2 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2024 לעומת כ-19.5 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023. העלייה נבעה בעיקרה מעלייה בתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת נטו (המושפעת בעיקרה מעיתוי קנייה או מכירה של השקעות פיננסיות) ומתזרימי מזומנים שנבעו מפעילות מימון, לפירוט ראה את דוח תזרים המזומנים הנכלל במסגרת הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה.

3.10. מקורות מימון

במיליוני ש"ח	31.12.2023	31.12.2024
התחייבויות פיננסיות	7,293	8,641
הלוואות לזמן ארוך (בעיקר הון רובד 2)	5,827	5,841
הלוואה לזמן קצר ⁽¹⁾	928	1,633
אחרים ⁽²⁾	538	1,167

⁽¹⁾ יתרות האשראי לזמן קצר כוללות בעיקרן הלוואה לרכישה חוזרת ("ריפו") בהן חל גידול במהלך התקופה המדווחת. לפירוט ראה באור 24. א לדוחות הכספיים.

⁽²⁾ היתרה כוללת בעיקרה נגזרים המשקפים את ההתחייבות שנוצרה ליום המאזן בשל הפעילות בנגזרים, בעיקר בנושא החשיפה למט"ח. לפירוט ראה באור 24 בדוחות הכספיים.

4. מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות הקבוצה ובסביבתה העסקית

4.1. סביבה מקרו כלכלית

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה, שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על הקבוצה¹².

התפתחויות במשק ובתעסוקה

הקבוצה פועלת במסגרת המשק הישראלי אשר מצבו הכלכלי, הפוליטי והביטחוני משליך על מכירותיה בתחומים שונים, על היקף תביעות הביטוח ועל עלויות שונות הכרוכות בתפעולה. לרמת התעסוקה והשכר במשק הישראלי השפעה בעיקר על היקף עסקי ביטוח חיים והחסכון לטווח ארוך של הקבוצה.

הסביבה העולמית - בתקופה המדווחת, הפעילות הכלכלית הגלובלית הציגה שיפור, כשאררה"ב בולטת עם צמיחה חזקה, בהובלת הצריכה הפרטית ומאידך בסין על אף צעדי ההרחבה המוניטארים והפיסקאליים נרשמה צמיחה מתונה ובגוש האירו נרשמה התאוששות הדרגתית בצמיחה. הפעילות הכלכלית הגלובלית המשיכה להתרחב ברבעון המדווח אם כי בקצב מתון יותר.

המשק הישראלי - בתקופה המדווחת, האינדיקטורים לפעילות הכלכלית ומצב התעסוקה מצביעים על המשך התאוששות הדרגתית תוך שיפור במהלך המחצית השנייה של השנה וזאת לאחר הירידה החדה שהתרחשה ברבעון הרביעי של שנת 2023 עם פרוץ המלחמה. אולם שוררת שונות רבה בין ענפי המשק, והפעילות הריאלית טרם שבה לרמתה ערב המלחמה. ברבעון המדווח קצב הצמיחה התמתן ושיקף בעיקר מגבלות היצע מתמשכות.

¹² הסקירה מבוססת, בין היתר, על פרסומי בנק ישראל ועל פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

על פי אומדן ראשון של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנת 2024, ברבעון הרביעי של שנת 2024 התוצר המקומי הגולמי עלה בכ-2.5% (במונחים שנתיים) לעומת הרבעון השלישי של שנת 2024, ועלה בכ-5.5% (במונחים שנתיים) לעומת הרבעון המקביל אשתקד, וזאת לעומת עלייה של כ-1% בשנת 2024 לעומת שנת 2023. העלייה בתוצר ברבעון המדווח לעומת הרבעון הקודם משקפת גידול בהשקעה בנכסים קבועים ובצריכה הפרטית וכן בהוצאה לצריכה ציבורית ומנגד ירידה ביצוא סחורות ושירותים למעט חברות הזנק ויהלומים. התוצר המקומי לנפש עלה בכ-1.5% ברבעון המדווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד, וזאת לאחר ירידה של כ-0.3% בשנת 2024 כולה.

שוק העבודה - בשנת 2024 נרשמה ירידה בשיעור האבטלה בהגדרתו הרחבה, מרמה של כ-7.5% בחודש דצמבר 2023, שהושפעה מהמלחמה, לרמה של כ-4.3% בחודש דצמבר 2024 (ממוצע שנתי בשנת 2024 של כ-5%). שוק העבודה התאושש על רקע גידול בביקוש לעובדים ולצד הקלה במגבלת היצע העבודה עקב צמצום משרתי המילואים.

בחודשים ינואר-דצמבר 2024, חלה עלייה של כ-2% בשכר הריאלי הממוצע (במחירים קבועים) לעומת התקופה המקבילה אשתקד תוך יציבות במספר המשרות.

שוק ההון

חברות הביטוח, קרנות הפנסיה וקופות הגמל והחברות הפועלות במסגרת השירותים הפיננסיים, משקיעות חלק ניכר מתיק הנכסים שלהן בשוקי ההון. לתשואות בשוקי ההון באפיקים השונים, השלכה מהותית, הן על התשואה המושגת עבור לקוחות הקבוצה והן על רווחי הקבוצה.

בתקופה המדווחת, האינפלציה התמתנה בחלק ניכר מהמדינות. בארה"ב הבנק המרכזי ("ה-FED") הוריד את הריבית במספר פעימות לרמה של 4.5% אולם מיתן את תחזית הורדת הריבית העתידית. בגוש האירו הבנק המרכזי האירופי ("ה-ECB") הוריד את הריבית במספר פעימות לרמה של 3.15%. בניגוד למגמה העולמית, סביבת האינפלציה בישראל עדין גבוהה בתקופה המדווחת.

בחודש ינואר 2024 בנק ישראל הוריד את הריבית ב-0.25% לרמה של 4.5%, על רקע ההתמתנות בקצב האינפלציה, וההתייבבות בשווקים הפיננסיים, לרבות שוק המט"ח. עם זאת, על רקע עליית פרמיית הסיכון של ישראל, המתבטאת במרווח בין האג"ח הממשלתיות הישראליות לאג"ח הממשלתיות של ארה"ב השווה ברמה גבוהה בשל התגברות אי-הוודאות הגיאופוליטית ועלייה בקצב האינפלציה בשנת 2024, לא בוצעו הורדות ריבית נוספות.

בשוקי ההון בארץ ובחו"ל נרשמו בתקופה וברבעון המדווחים עליות שיעורים במדדי המניות. ברבעון המדווח נרשמו ירידות קלות בתשואות לפדיון של אגרות החוב הממשלתיות בישראל ובעולם, בפרט באגרות החוב הארוכות.

בחודש ספטמבר 2024, הורידה חברת "מוד'יס" את הדירוג בשתי רמות מ-A2 ל-BAA1 עם אופק דירוג שלילי (זאת לעומת דירוג של 1A ערב במלחמה), בדוח שפרסמה החברה צוין כי הסיבות להורדת דירוג האשראי של ישראל הן: החרפה בסיכונים הגיאופוליטיים, וכן כי שילוב של התאוששות כלכלית מאוחרת ואיטית יותר, עם מערכה צבאית ממושכת יותר, ישפיעו בצורה מתמשכת יותר על המצב הפיסקלי, וידחקו את הסיכוי לייצוב של יחס החוב לתוצר של מדינת ישראל ביחס לתחזיות הקודמות של חברת הדירוג.

בחודש אוקטובר 2024 בוצעה הורדת דירוג נוספת על ידי S&P מרמה של A+ לרמה של A (לעומת דירוג של AA- ערב המלחמה) עם תחזית דירוג שלילית על רקע הסלמת הלחימה בגבול הצפון וצפי להתאוששות כלכלית מאוחרת בישראל בעקבותיה.

בחודש אוגוסט 2024, חברת דירוג האשראי הבינלאומית פיץ' הודיעה על הורדת דירוג האשראי של ישראל מרמה של A+ לרמה של A עם תחזית דירוג שלילית.

להלן מגמות עיקריות באפיקי ההשקעה העיקריים והשלכותיהן:

10-12/2024	2024	שינוי במדדי שוק ההון
(0.1%)	3.4%	אינפלציה (מדד ידוע)
(0.2%)	3.2%	אינפלציה (מדד בגין)
3.3%	(0.4%)	אג"ח ממשלתיות שקליות בריבית קבועה (ריאלי)
2.1%	(1.1%)	אג"ח ממשלתיות צמודות (ריאלי)
2.4%	3.2%	אג"ח קונצרניות (ריאלי)
12.9%	24.1%	מדד ת"א 35 (ריאלי)
19.7%	26.5%	מדד ת"א 90 (ריאלי)
14.7%	24.3%	מדד ת"א 125 (ריאלי)
(1.2%)	15.7%	מדד MSCI (נומינלי)
4.7%	24.9%	מדד NASDAQ100 (נומינלי)
2.1%	23.3%	מדד S&P 500
(1.7%)	0.6%	שער הדולר (נומינלי)

ריבית - בחודש דצמבר 2024 עמדה הריבית המוניטרית בישראל על 4.5%, לאחר הורדת ריבית שביצע בנק ישראל בתחילת השנה כאמור לעיל והחלטות בדבר הותרת הריבית ללא שינוי שביצע בנק ישראל לאחריה, וזאת לעומת ריבית של 4.75% בחודש דצמבר 2023.

אגרות חוב ממשלתיות - בתקופה המדווחת נרשמו עליות בתשואות לפדיון של האג"ח השקליות והצמודות בכל הטווחים. ברבעון המדווח נרשמו ירידות בתשואות לפדיון באגרות החוב השקליות והצמודות בטווח הבינוני והארוך לעומת עלייה בטווח הקצר.

פרמיית הסיכון של ישראל, כפי שהיא נמדדת באמצעות המרווח בין אגרות החוב הממשלתיות הנקובות בדולרים והאג"ח הממשלתיות של ארה"ב ירדה באופן ניכר ברבעון המדווח, אך נותרה גבוהה ביחס לתקופה שלפני המלחמה.

אגרות חוב קונצרניות - בתקופה המדווחת וברבעון המדווח נרשמה עלייה בתשואות לפדיון של האג"ח הקונצרני הצמוד וירידה בשיקלי ומנגד ירידה במרווח הסיכון לעומת אגרות החוב הממשלתיות.

שינויי הריבית והאינפלציה הצפויה גרמו לשינויים בתשואות הגלומות בתיקי הנכסים הפיננסיים שמחזיקות חברות הביטוח, לרבות תיקי הנכסים המוחזקים מול הפוליסות המשתתפות ברווחים, מהן נגזרים רווחי ההשקעות של חברות הביטוח.

לרמת הריביות השפעה על התשואות העתידיות בעת מיחזור הנכסים כנגד ההתחייבויות ועל הערך הגלום של תיק ביטוח החיים, כמו התשואה העתידית של כספי העמיתים. כמו כן, לעלייה באינפלציה, השפעה על הקטנת התשואה הריאלית בתיקי העמיתים ועל כן השפעה נגזרת על דמי הניהול המשתנים שביכולתה של החברה לגבות וכן על המרווח הפיננסי בתיק הנוסטרו של החברה.

התפתחויות בסביבה הכלכלית לאחר תאריך המאזן

לאחר תאריך המאזן נרשמו עליות במדדי המניות בארץ לעומת מגמה מעורבת בחו"ל.

מדד המחירים בגין חודשים ינואר-פברואר 2025 עלה בכ-0.6%, על רקע שינויי מיסוי והעלאת המע"מ לצד המשך מגבלות היצע ועודפי הביקוש.

בחודש ינואר 2025 בנק ישראל עדכן את התחזית המקרו כלכלית ובמסגרתה, בין היתר, עודכנו כלפי מעלה תחזיות הצמיחה לשנים 2025 ו-2026, תחזית האינפלציה הצפויה בשנים אלו עודכנה כלפי מטה וכן עודכן שיעור הריבית החזוי לסוף שנת 2025 ל: 4%-4.25%, זאת על רקע התמתנות הסיכונים למשכה ועוצמתה של המלחמה, והתאמות תקציביות מרסנות בתקציב המדינה לשנת 2025 שאושרו על ידי הממשלה.

בחודשים ינואר ומרס 2025 ה-ECB הוריד את הריבית ב-0.5% בשתי פעימות לרמה של 2.65%.

במהלך חודש ינואר 2025, בעקבות הסכמי הפסקת האש, פרסמו סוכנויות הדירוג סקירות מעודכנות על הכלכלה הישראלית. על פי הסקירות, הפחתה של הסיכונים הביטחוניים, מגדילה את הפוטנציאל הכלכלי של ישראל, אך בשלב זה, אין שינוי בדירוג ובתחזית, בעיקר בשל פוטנציאל ההשלכות העתידיות של המלחמה והמתנה להתייצבות המצב הביטחוני. למלחמה השפעה על השווקים הפיננסיים הגלובליים, שנבעה מהעלייה במתיחות הגיאופוליטית במזרח התיכון אך עד כה ההשפעה הינה מתונה. לצד זאת, מידת אי-הוודאות הגיאופוליטית התמתנה בחודשים האחרונים, תוך ירידה בפרמיית הסיכון של המשק.

יצוין כי, הפעילות הכלכלית בארץ מושפעת ממידה של אי וודאות, בין היתר, מהשלכות הנוגעות למשך ואופי המלחמה, לרבות האפשרות להחמרתה והעמקתה וכן מאפשרות התפשטות לחזיתות אחרות, ומהחלטות הממשלה שתתקבלנה בקשר עם ההתמודדות התקציבית עם הצרכים הביטחוניים והאזרחיים הנובעים מהמלחמה להתפתחויות שונות שישפיעו על משך והיקף המלחמה עלולה להיות השפעה מהותית על ההתפתחויות הכלכליות. התרחבות המלחמה לזירות נוספות, עלולה לגרום לפגיעה נוספת בצמיחה וכן לשיבושים באפשרות לקיים פעילות כלכלית שגרתית, וכתוצאה מכך עלולה לערער את היציבות בשווקים ולהביא ללחץ לעליית האינפלציה.

4.2. הון, משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2 ודיבידנד

4.2.1 דוח יחס כושר פירעון

ביום 21 בנובמבר 2024 פרסמה החברה את דוח יחס כושר הפירעון שלה ליום 30 ביוני 2024, כפי שאושר על ידי דירקטוריון החברה. לפירוט ראה הפרסום באתר החברה בקישור:

<https://www.migdal.co.il/about/economic-solvency-reports>

נתוני יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 30 ביוני 2024 חושבו בהתאם להוראות הממונה בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2 כפי שנכללו בהוראות חוזר ביטוח 15-1-2020 "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר" ("חוזר הסולבנסי").

להלן נתונים אודות יחס כושר פירעון וסף הון של החברה (במיליוני ש"ח):

ליום 31.12.2023	ליום 30.6.2024	
מבוקר*	בלתי מבוקר**	
16,466	17,199	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
13,416	13,369	הון נדרש לכושר פירעון
3,050	3,830	עודף
123%	129%	יחס כושר פירעון (באחוזים)
השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון		
-	-	גיוס (פדיון) מכשירי הון
-	-	(חריגה ממגבלות כמותיות) / ביטול חריגה
16,466	17,199	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
3,050	3,830	עודף
123%	129%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

* המונח "מבוקר" מתייחס לביקורת שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

** המונח "לא מבוקר" מתייחס לסקירה שנערכה בהתאם לעקרונות תקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3000 – התקשרויות מסוג Assurance שאינן ביקורת או סקירה של מידע כספי היסטורי.

לפרטים בדבר יחס כושר פירעון כלכלי ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה ובדבר מגבלות החלות על החברה לעניין חלוקת דיבידנד ראה סעיפים 0 ו-4.2.2 להלן.

שינויים עיקריים ביחס כושר הפירעון ליום 30 ביוני 2024 לעומת יום 31 בדצמבר 2023:

יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה, ליום 30 ביוני 2024, עלה ב- 6%, מ-123% ליום 31 בדצמבר 2023 ל-129%. יצוין כי במחצית הראשונה של שנת 2024 חל קיטון משמעותי בסכום הניכוי מכ-6.7 מיליארד ש"ח לכ-4.2 מיליארד ש"ח, אשר מיתן את הגידול ביחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה (עם יישום הוראות המעבר בתקופת הפריסה).

ללא יישום הוראות המעבר בתקופת הפריסה, חל גידול ביחס כושר הפירעון של החברה ב-20%, מ-78% ליום 31 בדצמבר 2023, ל-98% ליום 30 ביוני 2024 (ראה סעיף 0 להלן).

להלן פירוט בדבר הגורמים העיקריים אשר השפיעו על השינוי ביחס כושר הפירעון (עם וללא הוראות המעבר בתקופת הפריסה):

(א) עלייה משמעותית בעקום הריבית הריאלית חסרת הסיכון במהלך המחצית הראשונה של שנת 2024, השפיעה לחיוב באופן מהותי על יחס כושר הפירעון של החברה ללא יישום הוראות המעבר בתקופת הפריסה, אך במקביל הקטינה באופן מהותי את סכום הניכוי. במצטבר, השפיעה עליית עקום הריבית הריאלית חסרת הסיכון באופן חיובי על יחס כושר הפירעון (עם יישום הוראות המעבר בתקופת הפריסה).

(ב) במהלך המחצית הראשונה של שנת 2024 עדכנה החברה את ההנחות הדמוגרפיות של מועדי הפרישה הצפויים בפוליסות ביטוח מנהלים ובהתאם לכך גם הותאמו שיעורי מימוש הגמלה. עדכון ההנחות בוצע בעקבות התבגרות התיק והצטברות מידע וניסיון לגילאים מאוחרים יותר מגיל הפרישה הסטטוטורי. עדכון זה הגדיל את ההון הכלכלי והשפיע לחיוב באופן מהותי על יחס כושר הפירעון של החברה ללא יישום הוראות המעבר בתקופת הפריסה, אך במקביל הקטין באופן מהותי את סכום הניכוי. במצטבר, השפיע העדכון האמור באופן חיובי על יחס כושר הפירעון (עם יישום הוראות המעבר).

(ג) במחצית הראשונה של שנת 2024 המשיכה מגמת העלייה בהיקף הביטולים (לרבות ניוזים יוצאים) של פוליסות ביטוח מנהלים. בהתאם, עדכנה החברה את הנחות שיעורי הביטולים בפוליסות אלה, המשמשות לחישוב אומדנים אקטואריים בדוחות הכספיים ובחישוב יחס כושר הפירעון ליום 30 ביוני 2024. עדכון זה, יחד עם השפעת ביטולים בפועל בתקופת הדוח, הקטין את ההון הכלכלי של החברה והשפיעו לרעה באופן מהותי על יחס כושר הפירעון, עם וללא הוראות המעבר בתקופת הפריסה.

(ד) תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ובקרנות הפנסיה, כמתואר בסעיף 2.4.11 בדוח תיאור עסקי התאגיד, השפיע לשלילה על יחס כושר הפירעון של החברה, עם וללא הוראות המעבר בתקופת הפריסה.

(ה) עדכוני מודל והנחות אקטואריות נוספות השפיעו לחיוב ולשלילה על ההון הכלכלי ועל דרישות ההון. במצטבר, לשינויים אלו השפעה חיובית שאינה מהותית על יחס כושר הפירעון של החברה, עם וללא הוראות המעבר בתקופת הפריסה.

(ז) שחרור דרישות הון ומרווח סיכון (RM) בגין עסקים קיימים השפיע לחיוב על ההון הכלכלי. מנגד, רוחחיות חיתומית שוטפת נמוכה מהחזוי במודל האקטוארי בגין עסקים קיימים אלו קיזזה חלקית השפעה חיובית זו.

(ח) לאור השינוי בעקום הריבית חסרת הסיכון והשינויים האחרים המתוארים לעיל, חישה החברה מחדש את סכום הניכוי בתקופת הפריסה ליום 30 ביוני 2024. סכום הניכוי בתקופת הפריסה קטן מכ-6.7 מיליארד ש"ח בשנת 2023 לכ-4.2 מיליארד ש"ח.

יצוין כי, ערכו המלא (לפני הפחתה לינארית) של סכום הניכוי לאחר החישוב מחדש, ליום 30 ביוני 2024, עומד על כ-6.1 מיליארד ש"ח, וזאת לעומת כ-9.7 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2023. הניכוי האמור מופחת באופן לינארי במשך 13 שנה עד ליום 31 בדצמבר 2032 כך שיתרתו המופחתת ליום 30 ביוני 2024 הסתכמה בכ-4.2 מיליארדי ש"ח (מופחת ל-9 שנים), חלף כ-6.7 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2023 (מופחת ל-9 שנים).

השלכות המלחמה על יחס כושר הפירעון ליום 30 ביוני 2024:

מתחילת המלחמה התרחשו מספר שינויים בשוק ההון בעלי השפעה על החברה, כגון תנודתיות בעקום הריבית הריאלית חסרת הסיכון, תנודתיות בשערי המניות, ירידת דירוג האשראי של ישראל, שעוצמתם הושפעה, בין היתר במישרין או בעקיפין מהשלכות המלחמה בשים לב לכך שמדובר באירוע דינאמי המאופיין באי ודאות רבה, בין היתר, בקשר עם התפתחות המלחמה והיקפה והשלכותיה העתידיות על המשק הישראלי, לא ניתן להעריך את היקף ההשפעה המלא של המלחמה על הקבוצה ותוצאותיה, לרבות על יחס כושר הפירעון.

סף הון (MCR) (במיליוני ש"ח):

ליום 31.12.2023	ליום 30.6.2024	
מבוקר*	בלתי מבוקר**	
3,354	3,342	סף הון (MCR)
11,508	12,343	הון עצמי לענין סף הון

יחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות

להלן נתונים ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות (במיליוני ש"ח):

ליום 31.12.2023	ליום 30.6.2024	
מבוקר	בלתי מבוקר	
12,070	14,465	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון ^(*)
15,486	14,825	הון נדרש לכושר פירעון
(3,416)	(360)	עודף (חוסר)
78%	98%	יחס כושר פירעון (באחוזים)
השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון		
12,070	14,465	הון עצמי
-	-	גיוס (פדיון) מכשירי הון
-	-	(חריגה ממגבלות כמותיות) / ביטול חריגה ממגבלות כמותיות
12,070	14,465	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
(3,416)	(360)	עודף (חוסר)
78%	98%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)
עודף (גירעון) בהון לאחר פעולות הוניות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון ביחס למדיניות הדירקטוריון		
-	- ^(**)	סף הון לחלוקת דיבידנד שקבע הדירקטוריון ^(**)
-	-	עודף / (חוסר) הון ביחס לסף ^(**)

^(*) סכום זה אינו כולל הפחתה של 35% מהפרש מקורי בחברה מנהלת בסך כ-64 מיליוני ש"ח ביום 30 ביוני 2024.

^(**) לעניין מגבלות על חלוקת דיבידנד ומדיניות ההון של החברה ראה סעיף 4.2.2 להלן.

4.2.2. עדכון בדבר פעולות הוניות

בחודש יוני 2024 מגדל גיוס הון פדתה בפדיון מוקדם מלא את אגרות החוב (מכשיר הון משני מורכב) ובמקביל הנפיקה לציבור שתי סדרות חדשות של אגרות חוב - אגרות החוב (סדרות יג' - יד') (מכשירי הון רובד 2). לפרטים נוספים ראה סעיפים 2.4.7 ו-2.4.8 בחלק א' לפרק תיאור עסקי התאגיד וכן באור ה.24 בדוחות הכספים.

בנוסף, בחודש דצמבר 2024, לאחר תאריך דוח הסולבנסי מיום 30 ביוני 2024 ביצעה מגדל גיוס הון פדיון מוקדם חלקי של אגרות חוב (סדרה ו') ובמקביל הנפיקה בדרך של הרחבת סדרה אגרות חוב (סדרות יג' - יד') (מכשירי הון רובד 2). לפרטים נוספים ראה סעיף 2.4.10 בחלק א' לפרק תיאור עסקי התאגיד וכן באור ה.24 בדוחות הכספים. ההחלפה כאמור אינה צפויה להשפיע מהותית על תוצאות יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2024.

4.2.1. עדכון בדבר שימוש במחוללי תרחישים כלכליים בחישוב יחס כושר הפירעון של החברה

נכון למועד פרסום הדוח, החברה השלימה את חישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי על בסיס שימוש במחוללי תרחישים כלכליים (Economic Scenario Generator), לרבות השלמת מבחנים ותהליכי בקרה לדיוק, איתנות ותאימות שוק, כמקובל בחברות בחו"ל המיישמות מודלים סטוכסטיים לחישוב יחס כושר פירעון כלכלי ("המודל" או "המודל הסטוכסטי").

המודל הסטוכסטי משמש לצורך עריכת אומדן אקטוארי מיטבי של תזרימי התחייבויות ביטוחיות שאינן סימטריות (ובכלל זה דמי ניהול משתנים עתידיים), ושערכן אינו נכלל במלואו במודל הנוכחי לחישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי. הן במודל הקיים והן במודל הסטוכסטי התשואה שמשמשת בסיס לחישוב היא תשואה חסרת סיכון. עם זאת, בשונה מהמודל הקיים, חישוב התזרימים במודל הסטוכסטי מביא בחשבון את התנודתיות בתשואות הנכסים הרלוונטיים בהתאם להרכבם ולמאפייניהם, לרבות אפיקי ההשקעה, מח"מ והחשיפה למדד ולשערי המט"ח. לצורך בניית המודל הסטוכסטי החברה בחרה מודלים כלכליים המתאימים לסוגי הנכסים. מודלים אלו כילו על ידי מידע שוק היסטורי רלוונטי. בבחירת מודלים כלכליים אלו, כיוולם ובדיקתם נעזרה החברה בחברות יעוץ בינלאומיות. כמו כן, רואי החשבון המבקרים בחנו את תהליך החישוב והבקרה הפנימית.

להערכת החברה, להטמעת המודל הסטוכסטי השפעה צפויה על יחס כושר הפירעון הכלכלי המוערכת בתוספת של כ-9% וכ-11% ביחס כושר הפירעון הכלכלי נכון ליום 30 ביוני 2024, ללא התחשבות ולאחר התחשבות בהוראות המעבר בהתאמה. יצוין כי, נתון זה אינו מבוקר ואינו סקור וכן רגיש לשינויים בעקום הריבית ובהנחות פיננסיות ודמוגרפיות אחרות ולכן השפעת המודל הסטוכסטי עשויה להיות שונה, לרבות באופן מהותי, במועד יישומו בפועל. השינויים בהשפעות השונות של המודל הסטוכסטי על יחס כושר הפירעון הכלכלי (ככל שיחולו שינויים), יבואו לידי ביטוי במסגרת מספרי ההשוואה שייכללו בדוחות יחס כושר הפירעון הכלכלי שיפורסמו החל ממועד יישום המודל הסטוכסטי בפועל.

בהמשך לאמור בסעיף 3.2.2 לדוח הדירקטוריון של החברה לשנת 2023 בנוגע לביקורת שבוצעה על ידי רשות שוק ההון בנוגע ליישום המודל הסטוכסטי, בחודש ספטמבר 2024 קיבלה החברה את דוח הביקורת הסופי והיא פועלת ליישום.

החברה תיישם את המודל הסטוכסטי במסגרת חישוב יחס כושר הפירעון ליום 31 בדצמבר 2024.

4.2.2. מגבלות על חלוקת דיבידנד ומדיניות ההון של החברה

בהתאם למכתב שפרסם הממונה בחודש אוקטובר 2017, חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא התחשבות בהוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע הדירקטוריון. היחס האמור מחושב ללא ההקלה שניתנה בגין הפרש מקורי המיוחס לרכישת פעילות של קופות גמל וחברות מנהלות. בנוסף, נקבעו במכתב האמור הוראות דיווח לממונה. בהתאם לדו"ח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 30 ביוני 2024, החברה אינה עומדת בתנאים הנדרשים לצורך חלוקת דיבידנד.

ביום 29 בינואר 2025, דירקטוריון החברה שב ובחן את מדיניות ההון של החברה וקבע סף הון לחלוקת דיבידנד (להלן יחד: "מדיניות ההון"), כמפורט להלן:

(א) החברה תשאף לפעול ביחס כושר פירעון כלכלי שיעמוד בטווח שבין 150% עד 170% (חלף 155% עד 175%), כאשר יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי המינימלי (תוך התחשבות בהוראות המעבר בתקופת הפריסה) יעמוד על שיעור של 115%, ויעלה באופן הדרגתי עד לשיעור של 135% (חלף 140%) בתום תקופת הפריסה, היינו תום שנת 2032.

(ב) סף ההון לחלוקת דיבידנד יעמוד על יחס כושר פירעון כלכלי של 115% ללא התחשבות בהוראות המעבר בתקופת הפריסה.

העדכון למדיניות ההון כאמור לעיל, נעשה על רקע בחינת מבחני רגישות לגורמי הסיכון הרלוונטיים לחברה, לרבות התנודתיות הגלומה בהם והשפעתם על יחס כושר הפירעון. יובהר, כי דירקטוריון החברה יהיה רשאי לבחון מעת לעת את מדיניות ההון ולהחליט על עדכונה, בהתחשב, בין היתר, בשינויים בגורמי הסיכון והשפעתם על החברה, בהתפתחות יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה ובהוראות הדין והרגולציה החלות עליה.

לפירוט ראה דוח מידי של מגדל אחזקות מיום 30 בינואר 2025 (מס' אסמכתא: 2025-01-007705), הכלול בדוח זה על דרך ההפניה.

המידע וההערכות הכלולים בסעיף זה, בין היתר, בקשר עם הערכות החברה בדבר השפעת הטמעת מודל הסטוכסטי על יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 30 ביוני 2024, מהווים מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע כאמור עשוי שלא להתממש, כולו או חלקו, או להתממש באופן שונה מהותית מכפי שנצפה. המידע האמור מבוסס, בין השאר, על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ואשר עשויים להתממש בפועל באופן שונה מכפי שנחזה, בין היתר בהתייחס להנחות אקטואריות (בכלל זה שיעורי תמותה, תחלואה, החלמה, ביטולים, הוצאות, מימוש גמלה, קצב השחרור של מרווח הסיכון ושיעור רווח חיתומי), תוצאות מחקרים אקטואריים, הוראות והנחיות רגולטוריות לגבי יחס כושר הפירעון הכלכלי, לרבות הוראות פרטניות שתינתנה לחברה, הנחות לגבי פעולות הנהלה עתידיות, שיעורי ריבית חסרת סיכון, תשואות בשוק ההון, הכנסות עתידיות, שינויים בעקום הריבית, שינויים בהנחות פיננסיות ודמוגרפיות ונזק בתרחישי קטסטרופה.

5. יעדים ואסטרטגיה עסקית של הקבוצה

הקבוצה פועלת החל משנת 2023 בהתאם לתכנית אסטרטגית, שנבנתה יחד עם חברת יעוץ בינלאומית מובילה, ואושרה בדירקטוריונים של מגדל אחזקות ושל החברה. בדוח הדירקטוריון של החברה לשנת 2023 פורטו היעדים האסטרטגיים של הקבוצה לשנים 2024 עד 2027.

התכנית האסטרטגית מתמקדת בשלוש אבני יסוד מרכזיות: חיזוק פעילות הליבה וחתירה לצמיחה רווחית לאורך זמן; הגברת האפקטיביות והקטנת עלויות; וכן מיקוד הפעילות העסקית בלקוחות בהתחשב במציאות העסקית המשתנה. הנהלת הקבוצה ממשיכה ביישום התכנית ובמעקב אחר העמידה ביעדיה באופן הדוק ורציף.

5.1 יישום התכנית האסטרטגית

בשנת 2024 קידמה הקבוצה שורה של צעדים במטרה לממש את אבני היסוד של התכנית האסטרטגית שאומצה, והכל כמפורט בסעיפים 4.1 עד 4.3 בפרק ב' לדוח התקופתי לשנת 2023.

בנוסף, וכפועל יוצא מהסביבה העסקית הדינאמית בה פועלת הקבוצה, קודמו יוזמות משמעותיות נוספות, וביניהן האצת הצמיחה בפעילויות עם דרישות הון נמוכות וכן התאמת תמהיל ההשקעות בנכסי תיק הנוסטרו של החברה לצורך שיפור התשואה על ההון.

בכוונת הקבוצה להמשיך בקידום אבני היסוד המרכזיות, בין היתר, באמצעות המשך קידום הצעדים שפורטו בדוח התקופתי לשנת 2023, וכן יישום צעדים נוספים, כמפורט להלן¹³:

5.1.1 חיזוק פעילות הליבה וחתירה לצמיחה רווחית

- (א) מימוש יוזמות להגדלת הרווחיות ונתח השוק בתחום הביטוח הכללי, וזאת, בין היתר, באמצעות מעבר לתמחור דינמי והגדלת שיעור החידושים.
- (ב) גיבוש תכנית אסטרטגית לסוכנויות הקבוצה העיקריות.
- (ג) פיתוח מנועי צמיחה בתחום האשראי ללקוחות.

¹³ יצוין, כי הצעדים הנוספים מפורטים בחלוקה לאבני היסוד המרכזיות של התכנית האסטרטגית.

5.1.2 הגברת האפקטיביות והקטנת עלויות

- (א) יוזמות ממוקדות במוצרים הסגורים להצטרפות מבוטחים חדשים במטרה לשפר את היעילות התפעולית שלהם.
- (ב) שינוי מודל ההפעלה בתהליכי העבודה בתחום התפעול במטרה להביא להתייעלות ולשיפור השירות.

5.1.3 הלקוח במרכז במציאות המשתנה

- (א) טיפול ממוקד בלקוחות המצויים לפני פרישה.
- (ב) מתן הצעות ערך מותאמות ללקוחות ישירים.

לצורך מימוש יעדים אלה מקדמת הקבוצה שורה של פרויקטים, יוזמות ותהליכים, המשולבים גם בתכניות העבודה של חברות הקבוצה. כל זאת תוך ביצוע מעקב שוטף ורציף לבחינת העמידה באבני הדרך ובמדדי הביצוע שנקבעו. להלן יובאו נתונים בדבר היעדים האסטרטגיים הכמותיים, לרבות ההתפתחות שחלה משנת אימוץ היעדים האמורים ותוצאותיהם ועד למועד הדוח:

יצוין כי הנכסים המנוהלים המפורטים בתוכנית כוללים נכסים של מגזר השירותים הפיננסיים אשר הסתכמו נכון ליום 31 בדצמבר 2024 בכ-84 מיליארד ש"ח (כ-68 מיליארד ש"ח בשנת 2023) וכן רווח המיוחס למגזר זה שהסתכם בשנת 2024 בכ-85 מיליון ש"ח לפני מס (כ-53 מיליון ש"ח בשנת 2023) המיוחס לרווח החיתומי וכ-54 מיליון ש"ח (לאחר מס) (כ-35 מיליון בשנת 2023) המיוחס לרווח הכולל, אשר צפויים לעלות בתוכנית האסטרטגית בשנת 2027. נתונים אלה מיוחסים למגדל אחזקות בלבד.

היעדים האסטרטגיים של מגדל | סטטוס נוכחי

נתח שוק | הגדלת נתח השוק בכל אחד מתחומי הפעילות

יעדים אלה מבוססים על ישום התכנית האסטרטגית ותכניות העבודה הנגזרות ממנה ועל הנחות עיקריות אלה: עמידה ביעדי התשואות הריאליות שקבעה הקבוצה בתחומי פעילותה השונים, לרבות גביית דמי ניהול משתנים (יצוין כי החברה החלה לגבות דמי ניהול משתנים ברבעון המדווח); צמיחה בנכסים המנוהלים, בין היתר, באמצעות שיפור במאזן הניוד של החברה בתחומי החיסכון ארוך טווח ועליה בהיקף המכירות החדשות; שיפור ברווח החיתומי בפעילות הליבה של החברה; ולעניין יחס כושר הפירעון של החברה - הובאו בחשבון גם הגדלת ההון המוכר לכושר פירעון באמצעות גיוס הון נוסף של הון רובד 2 ויישום המודל הסטוכסטי כאמור בסעיף 4.2.4 לעיל. יובהר כי יעדים אלה מבוססים על התקניה החשבונאית הנוכחית (IFRS4) וכי לאחר המעבר לתקן החשבונאי החדש (IFRS17) יבוצעו ההתאמות הנדרשות.

המידע בנוגע ליעדים ולאסטרטגיה העסקית הינו בגדר מידע צופה פני עתיד, כמשמעות המונח בסעיף 32א לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, אשר משקף את מדיניות ותכניות הקבוצה נכון למועד פרסום הדוח. המידע כאמור נשען על תהליך שביצעה ההנהלה, בליווי חברת יעוץ אסטרטגית בינלאומית וכן על התאמות שוטפות בתכנית שמקדמת הנהלת החברה, בהתבסס על נתוני חברות הקבוצה, נתוני שוק, ידע מקצועי שנצבר בקבוצה, ניסיון העבר והנחות עבודה בנוגע לפעילויות החברה והשווקים הרלוונטיים, וכן ציפיות והערכות לגבי התפתחויות עתידיות, כפי שידועות לקבוצה במועד פרסום הדוח, והוא לא מביא בחשבון את השלכות האימוץ של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח (IFRS17). התממשות או אי התממשות של המידע צופה פני העתיד עשויה להיות מושפעת, בין היתר, משינויים בסביבה העסקית, לרבות במצב שוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים בתנאי התחרות בשווקים הרלוונטיים לפעילות הקבוצה, שינויים רגולטוריים, שינויים בהעדפות הצרכנים, התממשות גורמי סיכון המאפיינים את פעילות הקבוצה, כמפורט בבאור 37 בדוחות הכספיים ובסעיף 27 בחלק ד' בפרק תיאור עסקי התאגיד, וכן בשינויים בכדאיות הכלכליות ובהנחות העבודה ששימשו לצורך גיבוש התכנית האסטרטגית ולצורך ההתאמות השוטפות שמשולבות בה. לפיכך, אין כל ודאות בדבר מימוש היעדים ואסטרטגיה זו, אשר אינה תלויה בחברות הקבוצה בלבד, ובהתאם תוצאותיה והישגיה בפועל של הקבוצה בעתיד עשויים להיות שונים, לרבות באופן מהותי, מההערכות המוצגות לעיל. הדירקטוריון מודה להנהלת חברות הקבוצה, לעובדי הקבוצה ולסוכניה על תרומתם להישגיה.

 רונן אגסי

מנכ"ל

 פרופ' אמיר ברנע

יו"ר הדירקטוריון

18 במרס 2025

**דוח והצהרות
בדבר הבקרה
הפנימית על
הדיווח הכספי
ועל הגילוי**

מגדל חברה לביטוח בע"מ

הצהרה (certification)

אני, רונן אגסי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לשנת 2024 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

18 במרס 2025

רונן אגסי, מנהל כללי

¹ כהגדרתם בהוראות גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

מגדל חברה לביטוח בע"מ

הצהרה (certification)

אני, דוד סבן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לשנת 2024 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
 5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

18 במרס 2025

דוד סבן, משנה למנכ"ל, מנהל חטיבת פיננסים

¹ כהגדרתם בהוראות גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

מגדל חברה לביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

הנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של חברת הביטוח תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של חברת הביטוח לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות המפקח על הביטוח. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

הנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות הנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, הנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

נהלת חברת הביטוח בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2024, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). בהתבסס על הערכה זו, הנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2024, הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

_____ (חתימה)	פרופ' אמיר ברנע	יו"ר דירקטוריון
_____ (חתימה)	רון אגסי	מנהל כללי
_____ (חתימה)	דוד סבן	משנה למנכ"ל, מנהל חטיבת פיננסים

תאריך אישור הדוח: 18 במרס 2025

קוסט פורר גבאי את קסירר
 דרך מנחם בגין 144א'
 תל-אביב, 6492102
 טל. 972 3 623 2525+
 פקס 972 3 562 2555+
 ey.com

סומך חייקין
 מגדל המילניום KPMG
 רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
 תל אביב 6100601
 03 684 8000

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של מגדל חברה לביטוח בע"מ

בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של מגדל חברה לביטוח בע"מ וחברות בנות שלה (להלן: "החברה") ליום 31 בדצמבר, 2024 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission ("COSO"). הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-PCAOB (Public Company Accounting Oversight Board) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של בטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981, כמתואר בבאור 1. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2024 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה לימים 31 בדצמבר, 2024 ו-2023 ולכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2024 והדוח שלנו מיום 18 במרס, 2025, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים והפניית תשומת לב לאמור בביאור 39 (1) לדוחות הכספיים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
 רואי חשבון

מבקרים משותפים

סומך חייקין
 רואי חשבון

תל אביב,
 18 במרס 2025

דוחות כספיים מאוחדים

מגדל חברה לביטוח בע"מ
דוחות כספיים מאוחדים
ליום 31 בדצמבר 2024

מגדל חברה לביטוח בע"מ
דוחות כספיים מאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024
תוכן העניינים

עמוד	
2 דוח רואי החשבון המבקרים
8 דוחות מאוחדים על המצב הכספי
10 דוחות רווח והפסד מאוחדים
11 דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
12 דוחות מאוחדים על השינויים בהון
15 דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
	באורים לדוחות הכספיים המאוחדים
18 באור 1- כללי
20 באור 2- עיקרי המדיניות החשבונאית
42 באור 3- מגזרי פעילות
54 באור 4- נכסים בלתי מוחשיים
57 באור 5- הוצאות רכישה נדחות
58 באור 6- רכוש קבוע
62 באור 7- השקעות בחברות מוחזקות
63 באור 8- נדל"ן להשקעה
66 באור 9- חייבים ויתרות חובה
67 באור 10- פרמיות לגבייה
68 באור 11- נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
70 באור 12- פירוט השקעות פיננסיות אחרות
77 באור 13- מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
77 באור 13א- מזומנים ושווי מזומנים - אחרים
78 באור 14- הון
81 באור 15- התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
81 באור 16- התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
82 באור 17- התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי
92 באור 18- נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
97 באור 19- פירוט ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולות במגזר ביטוח בריאות
100 באור 20- תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים, חוזי השקעה וביטוח בריאות
101 באור 21- מסים על ההכנסה
106 באור 22- נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים
110 באור 23- זכאים ויתרות זכות
111 באור 24- התחייבויות פיננסיות
122 באור 25- פרמיות שהורוחו בשייר
123 באור 26- רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
124 באור 27- הכנסות מדמי ניהול
124 באור 28- הכנסות מעמלות
125 באור 29- הכנסות אחרות
125 באור 30- תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
126 באור 31- עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
127 באור 32- הוצאות הנהלה וכלליות
128 באור 33- תשלום מבוסס מניות
132 באור 34- הוצאות אחרות
132 באור 35- הוצאות מימון
132 באור 36- רווח למניה
133 באור 37- ניהול סיכונים
188 באור 38- יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים
210 באור 39- התחייבויות תלויות והתקשרויות
257 באור 40- אירועים מהותיים לאחר תקופת הדיווח
258 באור 41- יישום תקן דיווח כספי בינלאומי 17 ותקן דיווח כספי בינלאומי 9
268 דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי נפרד
269 נספח לדוחות הכספיים המאוחדים
286 מכתב הסכמה בקשר לתשקיף מדף של מגדל ביטוח גיוס הון בע"מ

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144 א'
תל-אביב, 6492102
טל. 972 3 623 2525 +
פקס 972 3 562 2555 +
ey.com

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח רואי החשבון המבקרים

לבעלי המניות של מגדל חברה לביטוח בע"מ

ביקרנו את הדוחות המאוחדים על המצב הכספי המצורפים של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "החברה") לימים 31 בדצמבר 2024 ו-2023 ואת הדוחות המאוחדים על רווח או הפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישמשו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על-ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה והחברות המאוחדות שלה לימים 31 בדצמבר 2024 ו-2023 ואת תוצאות פעולותיהן, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלהן לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981, כמתואר בבאור 2.

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור (1)39 לדוחות הכספיים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

ענייני מפתח בביקורת

ענייני מפתח בביקורת המפורטים להלן הם העניינים אשר תוקשרו, או שנדרש היה לתקשרם, לדירקטוריון החברה ואשר, לפי שיקול דעתנו המקצועי, היו משמעותיים ביותר בביקורת הדוחות הכספיים המאוחדים לתקופה השוטפת. עניינים אלה כוללים, בין היתר, כל עניין אשר: (1) מתייחס, או עשוי להתייחס, לסעיפים או לגילויים מהותיים בדוחות הכספיים וכן (2) שיקול דעתנו לגביו היה מאתגר, סובייקטיבי או מורכב במיוחד. לעניינים אלה ניתן מענה במסגרת ביקורתנו וגיבוש חוות דעתנו על הדוחות הכספיים המאוחדים בכללותם. התקשור של עניינים אלה להלן אינו משנה את חוות דעתנו על הדוחות הכספיים המאוחדים בכללותם ואין אנו נותנים באמצעותו חוות דעת נפרדת על עניינים אלה או על הסעיפים או הגילויים שאליהם הם מתייחסים.

מדידה של התחייבויות בגין חוזי ביטוח בביטוח כללי:

מדוע העניין נקבע כעניין מפתח בביקורת

הדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024 כוללים התחייבויות מהותיות בגין חוזי ביטוח כללי בסך 6,221,828 אלפי ש"ח, כמתואר בבאור 17 לדוחות הכספיים המאוחדים.

כמתואר בבאורים 2.2 ו-3.3.37 לדוחות הכספיים המאוחדים, התחייבויות אלה נמדדות בהתאם לעלות המשוערת ליישוב תביעות הביטוח וכוללות את העלות הצפויה של התביעות שאירעו ודווחו, תביעות שאירעו אך טרם דווחו או דווחו בחסר (IBNR ו-IBNER), הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה, הפרשה לפרמיה בחסר והוצאות ישירות ועקיפות ליישוב תביעות.

מדידת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בביטוח כללי מבוססת בעיקרה על אומדנים אקטואריים. ההערכה האקטוארית מבוססת על אומדנים סטטיסטיים הכוללים מרכיב של אי וודאות. האומדנים הסטטיסטיים מבוססים על הנחות שונות, אשר לא בהכרח נתממשנה. ההנחות שנעשה בהן שימוש בתחזית האקטוארית משפיעות על מדידת הפרשה. עלות התביעות בפועל עשויה להיות גבוהה או נמוכה יותר מהאומדנים הסטטיסטיים.

בחלק מענפי הביטוח אי הוודאות המובנית גבוהה יותר, במיוחד בתביעות רכב חובה וחבויות המתאפיינות ב"זנב ארוך", בהן לעיתים, חולף זמן רב ממועד קרות האירוע ועד מועד הסילוק הסופי של התביעה. בבאור 17 לדוחות הכספיים המאוחדים מוצגת התפתחות הערכת התחייבויות בענפי רכב חובה וחבויות.

בשל אי הוודאות המובנית באומדנים המשמשים לצורך מדידת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בביטוח כללי, קבענו כי המדידה של התחייבויות בגין חוזי ביטוח בביטוח כללי הינה עניין מפתח בביקורת.

המענה שניתן לעניין המפתח בביקורת

נהלי הביקורת העיקריים שביצענו לגבי בחינת המדידה של התחייבויות בגין חוזי ביטוח בביטוח כללי כללו את הנהלים הבאים:

- בחנו את התכנון והיישום של בקורות פנימיות הקשורות לתהליך המדידה של התחייבויות בגין חוזי ביטוח בביטוח כללי ובצענו נהלים לבדיקת האפקטיביות של אותן בקורות פנימיות לרבות, הבקורות בסביבת מערכות המידע המשמשות לעיבוד הנתונים ואת זרימת המידע לצרכי דיווח כספי.
 - בחנו כי מתודולוגיית מדידת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בביטוח כללי מיושמת בהתאם לדרישות של IFRS 4 בדבר "חוזי ביטוח" ובהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.
 - בחנו, תוך הסתייעות במומחי אקטואריה מטעמנו, על בסיס מדגמי ובהתבסס על הערכת הסיכונים שלנו, את סבירות ההנחות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס במודלים שיושמו לצורך מדידת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בביטוח כללי.
 - יישמנו נהלים אנליטיים במטרה לזהות ולנתח שינויים מהותיים חריגים.
- בנוסף, הערכנו את נאותות הגילויים העיקריים בדוחות הכספיים המאוחדים אודות התחייבויות בגין חוזי ביטוח בביטוח כללי.

מדידה של התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות:

מדוע העניין נקבע כעניין מפתח בביקורת

הדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024 כוללים התחייבויות מהותיות בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות שאינם תלויי תשואה ושאנם תלויי תשואה נמדדות בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (תקנות וחוזרים), תקני דיווח כספי בינלאומיים ושיטות אקטואריות מקובלות. ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים נמדדות, בין היתר, על בסיס הערכה אקטוארית, המבוצעת על-ידי האקטואר הממונה בחברה בהתאם לנתוני הכיסויים הרלוונטיים, כגון: גיל ומין המבוטח, ותק הכיסויים, סוג הביטוח, סכום הביטוח וכו'.

כמתואר בבאורים 1.2.2, 3.2.2 ו-3.3.2 ב. לדוחות הכספיים המאוחדים, ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות תלויי תשואה ושאנם תלויי תשואה נמדדות בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (תקנות וחוזרים), תקני דיווח כספי בינלאומיים ושיטות אקטואריות מקובלות. ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים נמדדות, בין היתר, על בסיס הערכה אקטוארית, המבוצעת על-ידי האקטואר הממונה בחברה בהתאם לנתוני הכיסויים הרלוונטיים, כגון: גיל ומין המבוטח, ותק הכיסויים, סוג הביטוח, סכום הביטוח וכו'.

חלק משמעותי מהעתודות בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות מבוסס על אומדנים אקטואריים ועל הנחות שונות, ולפיכך מדידת העתודות כרוכה באי וודאות מובנית. עתודות אלה כוללות בעיקרן:

- עתודה משלימה לגמלאות.
- עתודת LAT (בדיקת נאותות ההתחייבויות - Liability Adequacy Test).
- עתודה בגין גמלה בתשלום ותביעות מתמשכות בתשלום בביטוח סיעודי ואכ"ע (אבדן כושר עבודה).

ההנחות העיקריות המשמשות בתהליך המדידה של ההתחייבויות לעיל כוללות הנחות בקשר לביטולים, הוצאות תפעול, תשואה, שיעורי ריבית, פרמיות אי נזילות, תמותה, נכות, שיעורי מימוש גמלה ותחלואה. ההנחות נבחנו על ידי האקטואר הממונה בחברה מדי שנה על פי בדיקות, ניסיון העבר ומחקרים רלוונטיים אחרים.

בשל אי הוודאות המובנית באומדנים המשמשים לצורך מדידת התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות, קבענו כי המדידה של התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות הינה עניין מפתח בביקורת.

המענה שניתן לעניין המפתח בביקורת

נהלי הביקורת העיקריים שביצענו לגבי בחינת המדידה של התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות כללו את הנהלים הבאים:

- בחנו את התכנון והיישום של בקורות פנימיות הקשורות לתהליך המדידה של התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות ובצענו נהלים לבדיקת האפקטיביות של אותן בקורות פנימיות לרבות, הבקורות העיקריות בסביבת מערכות המידע המשמשות לעיבוד הנתונים ואת זרימת המידע לצורכי דיווח כספי.
 - בחנו כי מתודולוגיית מדידת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות מיושמת בהתאם לדרישות של IFRS 4 בדבר "חוזי ביטוח" ובהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.
 - בחנו, תוך הסתייעות במומחי אקטואריה מטעמנו, על בסיס מדגמי ובהתבסס על הערכת הסיכונים שלנו, את סבירות ההנחות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס במודלים שיושמו לצורך מדידת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות.
 - יישמנו נהלים אנליטיים במטרה לזהות ולנתח שינויים מהותיים חריגים.
 - בחנו, תוך הסתייעות במומחי אקטואריה מטעמנו, על בסיס מדגמי ובהתבסס על הערכת הסיכונים שלנו, מחקרים מהותיים שבוצעו על-ידי החברה במהלך תקופת הדיווח ואת יישומם בחישוב העתודות.
- בנוסף, הערכנו את נאותות הגילויים העיקריים אודות התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות בדוחות הכספיים המאוחדים.

מדידת שווי הוגן של השקעות לא סחירות:

מדוע העניין נקבע כעניין מפתח בביקורת

כמתואר בבאורים 8, 11 ו-12 לדוחות הכספיים המאוחדים, יתרת ההשקעות שאינן סחירות ויתרת הנדל"ן להשקעה ליום 31 בדצמבר 2024, מסתכמות ל-83,690,143 אלפי ש"ח, 10,527,244 אלפי ש"ח בהתאמה.

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן וכן של נכסי חוב שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד, נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן בע"מ.

השווי ההוגן של השקעות במניות שאינן סחירות מבוסס בעיקרו על הערכות שווי חיצוניות, ובקרנות השקעה וגידור מבוסס בעיקרו על השווי ההוגן של נכסי הבסיס או הערכות שווי ונקבע בהתאם לדיווחים של כל קרן. טכניקות הערכות שווי הינן סובייקטיביות באופיין ומשלבות הנחות שונות ושימוש באומדנים המשפיעים באופן משמעותי על השווי ההוגן.

השווי ההוגן של נדל"ן להשקעה מבוסס על הערכות שווי שבוצעו על ידי מערכי שווי חיצונים, וכוללות אומדנים והנחות כגון מחירי שכירות משוערים ושיעורי היוון.

לגבי חלק מההשקעות הלא סחירות, בפרט אלו המסווגות לרמה 3 במדרג השווי ההוגן בהתאם ל-IFRS 13, כגון מניות שאינן סחירות, קרנות השקעה ונדל"ן להשקעה, אי הוודאות המובנית במדידת השווי ההוגן גבוהה, מאחר ומדידה זו מתבססת נתונים אשר אינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

לשינויים באומדנים, בהנחות או בהערכות בהם נעשה שימוש במסגרת הערכות השווי עשויה להיות השפעה משמעותית על קביעת השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים.

בנוסף, למדידת השווי ההוגן השפעה על הקצאת הפער שבין הערך בספרים לבין השווי ההוגן של הנכסים שאינם נמדדים בדוח על המצב הכספי בשווי הוגן ("UGL"), לצורך חישוב בדיקת נאותות העתודה ("LAT").

בשל אי הוודאות המובנית ביחס לאומדנים, ההנחות וההערכות כאמור לעיל, קבענו כי מדידת השווי ההוגן של ההשקעות הלא סחירות הינה עניין מפתח בביקורת.

המענה שניתן לעניין המפתח בביקורת

נהלי הביקורת העיקריים שביצענו לגבי בחינת מדידת השווי ההוגן של השקעות לא סחירות כללו את הנהלים הבאים:

- בחנו את התכנון והיישום של בקורות פנימיות הקשורות לתהליך קביעת השווי ההוגן של השקעות לא סחירות ובצענו נהלים לבדיקת האפקטיביות של אותן בקורות פנימיות לרבות, בקורות לגבי נאותות הנתונים וההנחות ששימשו בהערכות השווי וסבירות הערכות השווי.
- בחנו את המתודולוגיה למדידת השווי ההוגן של השקעות לא סחירות המיושמת על ידי החברה.
- ערכנו בירורים מול אנשי הכספים וגורמים באגף ההשקעות בחברה לצורך השגת הבנה ביחס לעסקאות, התפתחויות, ושערוכים מהותיים לתקופה וכן לגבי שינויים מהותיים, ככל שחלו, בנתונים, בהנחות ובמודלים בהשוואה לאלו ששימשו בשנה הקודמת.
- עבור הערכות שווי מסוימות, בחנו תוך הסתייעות במומחים מטעמנו את סבירות האומדנים וההנחות העיקריות בבסיס הערכות השווי.
- ביצענו בחינה מדגמית של השווי ההוגן של ההשקעות שאינן סחירות בדוחות הכספיים המאוחדים אל מול הערכות השווי שקיבלה החברה ממומחים חיצוניים, אל מול ציטוטי חברת מרווח הוגן בע"מ ואל מול הדוחות הכספיים ודיווחי קרנות ההשקעה לפי העניין.
- ביצענו בחינה מדגמית של מסד הנתונים ששימש לצורך קבלת ציטוט מחברת מרווח הוגן בע"מ אל מול הסכמי הלוואות.

גילוי בדבר ההשפעות הצפויות של אימוץ תקן דיווח כספי בינלאומי 17 - חוזי ביטוח" ותקן דיווח כספי בינלאומי 9 - "מכשירים פיננסיים" (ראו באור 41 לדוח)

מדוע העניין נקבע כעניין מפתח בביקורת

עבור התקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2025, החברה תיישם לראשונה את תקן דיווח כספי בינלאומי 17 - "חוזי ביטוח" (להלן: "IFRS 17") אשר משפיע על ההכרה, המדידה, ההצגה והגילוי בקשר לחוזי ביטוח, ומחליף את ההוראות הקיימות בנושא במסגרת תקן דיווח כספי בינלאומי 4 - "חוזי ביטוח" (להלן: "IFRS 4") והוראות רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן: "הרשות"). כמו כן, באותו מועד החברה תיישם לראשונה את תקן דיווח כספי בינלאומי 9 - "מכשירים פיננסיים" (להלן: "IFRS 9") אשר מחליף את תקן חשבונאות בינלאומי 39 - "מכשירים פיננסיים" (להלן: "IAS 39").

כנדרש בהתאם להוראות תקן חשבונאות בינלאומי 8 - "מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות" (להלן: "IAS 8") כללה החברה גילוי בדבר ההשפעות הצפויות של אימוץ IFRS 17 ו-IFRS 9 במסגרת באור 41. בהתאם להוראות IAS 8 וכן הנחיות היישום של הרשות שנכללו במפת הדרכים אשר פורסמה ביום 26 בינואר 2025 מציגה החברה במסגרת הבאור מאזן פרופורמה שנערך בהתאם להוראות IFRS 17 ו-IFRS 9 ליום 1 בינואר 2024 (מועד המעבר לאימוץ מחדש של IFRS לרבות התקנים האמורים; להלן: "מועד המעבר") וכן גילוי לסכום מרווח השירות החוזי ("CSM") וסכום התאמת הסיכון בגין סיכון שאינו פיננסי ("RA") עבור כל אחד ממגזרי הפעילות. בנוסף, החברה כוללת גילוי במסגרת הבאור האמור לגבי מידע איכותי משלים שמתייחס, בין היתר, לשינויים העיקריים במדיניות החשבונאית שבכוונת החברה ליישם במסגרת יישום IFRS 17 ו-IFRS 9 ומידע על שיקולי דעת משמעותיים שהופעלו על ידה בתהליך יישום מדיניות חשבונאית זו. המידע כולל גם פירוט של הנושאים המהותיים ביישום התקנים האמורים והשפעתם הצפויה של התקנים על הדוחות הכספיים, מידע על אופן יישום הוראות המעבר של התקנים האמורים ומידע נוסף לפי דרישות מפת הדרכים (להלן: "באור היישום לראשונה").

יצוין כי הרשות קבעה במסגרת מספר חוזרים הוראות משמעותיות המתייחסות לאופן היישום של IFRS 17 ו-IFRS 9 ובכלל זה: הוראות המעבר, ריביות ההיוון, מרווח הסיכון, החלוקה לתיקים ולקבוצות, גבולות חוזה ועוד.

בשל השינויים המשמעותיים במדיניות החשבונאית של החברה בקשר לטיפול בחוזי ביטוח, אשר צפויים לחול בעקבות היישום לראשונה של IFRS 17, אשר כוללים שימוש בשיקול דעת ובאומדנים חדשים ביחס לאלו שנדרשו בעת יישומו של IFRS 4, ומאחר שהשלכותיו של IFRS 17 על הדוחות הכספיים עשויות להיות משמעותיות ובעלות חשיבות למשתמשים בדוחות הכספיים של החברה, קבענו כי הגילוי שניתן על ידי החברה במסגרת באור היישום לראשונה, הינו עניין מפתח בביקורת

המענה שניתן לעניין המפתח בביקורת

להלן נהלי הביקורת שביצענו לגבי בחינת הגילוי שניתן במסגרת באור היישום לראשונה:

- בחנו את התכנון והיישום של בקורות פנימיות הקשורות לתהליך המדידה של ההתחייבויות והנכסים בגין חוזי ביטוח, המטופלים על ידי IFRS 17, ותהליך קביעת השווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות מסוג "חיים צמוד" למועד המעבר, ובצענו נהלים לבדיקת האפקטיביות של אותן בקורות פנימיות בכל הנוגע למידע הכמותי נכון למועד המעבר המופיע בבאור היישום לראשונה.
- בחנו באם שיקולי הדעת שהופעלו על ידי הנהלת החברה בבחירת המדיניות החשבונאית בנושאים המהותיים הנוגעים ליישום IFRS 9 ו-IFRS 17 הינם בהתאם להוראותיהם של התקנים האמורים והוראות הרשות.
- בחנו, תוך הסתייעות במומחי אקטואריה מטעמינו, באם המתודולוגיה, המודלים, וההנחות בהם עשתה החברה שימוש לשם קביעת ה-CRM, ה-RA, השווי ההוגן של התחייבויות או נכסים בגין חוזי ביטוח, האומדן המיטבי (Best Estimate) של תזרימי מזומנים בגין חוזי ביטוח והשווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות מסוג "חיים צמוד", נכון למועד המעבר, הינם בהתאם להוראות IFRS 9 ו-IFRS 17 בנושאים האמורים, הוראות הרשות ופרקטיקות מקובלות. בחינה זו כללה גם בחינה, על בסיס מדגמי ובהתבסס על הערכת הסיכונים שלנו, של נאותות הנתונים וההנחות ששימשו בסיס במודלים שיושמו לצורך מדידת היתרות השונות נכון למועד המעבר וכן בחינה של שיקולי הדעת שהופעלו על ידי הנהלה או מומחים מטעמה במקרים הרלוונטיים.
- בחנו, תוך הסתייעות במומחי אקטואריה מטעמינו, על בסיס מדגמי ובהתבסס על הערכת הסיכונים שלנו, את תהליכי החישוב השונים שבוצעו על ידי החברה לשם מדידת היתרות השונות הנוגעות לחוזי הביטוח נכון למועד המעבר.
- בחנו את נאותות הגילויים השונים שניתנו על ידי החברה במסגרת באור היישום לראשונה.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2024 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 18 במרס 2025 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

מבקרים משותפים

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב,
18 במרס 2025

דוחות מאוחדים על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר		באור	
2023	2024		
אלפי ש"ח			
1,216,254	1,371,995	4	נכסים
14,257	21,711	ט.21	נכסים בלתי מוחשיים
2,204,801	2,488,796	5	נכסי מיסים נדחים
1,295,033	1,297,289	6	הוצאות רכישה נדחות
19,097	47,411	7	רכוש קבוע
8,972,287	9,351,062	8	השקעות בחברות כלולות
1,139,438	1,176,182	8	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
1,548,933	1,658,524	15-16	נדל"ן להשקעה - אחר
58,487	18,000		נכסי ביטוח משנה
967,273	2,321,044	9	נכסי מיסים שוטפים
588,292	722,377	10	חייבים ויתרות חובה
116,891,056	122,831,466	11	פרמיות לגביה
		12	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
16,029,352	16,967,836	א.12	השקעות פיננסיות אחרות:
27,064,566	28,056,430	ב.12	נכסי חוב סחירים
258,555	289,425	ד.12	נכסי חוב שאינם סחירים
6,525,682	7,064,069	ה.12	מניות
49,878,155	52,377,760		אחרות
16,580,074	20,133,170	13	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
2,888,671	3,079,130	א.13	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
204,262,108	218,895,917		מזומנים ושווי מזומנים - אחרים
			סך הכל נכסים
143,126,392	154,350,348	11	סך כל השקעות עבור חוזים תלויי תשואה בחברת ביטוח מאוחדת

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות מאוחדים על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר		באור	<u>הון והתחייבויות</u>
2023	2024		
אלפי ש"ח			<u>הון</u>
		14	הון מניות ופרמיה
512,345	512,345		קרנות הון
(20,052)	437,972		עודפים
<u>7,731,813</u>	<u>8,223,966</u>		סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
8,224,106	9,174,283		זכויות שאינן מקנות שליטה
<u>9,870</u>	<u>9,753</u>		סך הכל הון
<u>8,233,976</u>	<u>9,184,036</u>		
			<u>התחייבויות</u>
43,656,181	45,300,950	15	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
140,210,628	151,711,907	16	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
184,796	435,156	ט.21	התחייבויות בגין מסים נדחים
294,437	302,770	22	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
3,424	26,510		התחייבויות בגין מסים שוטפים
4,385,707	3,293,102	23	זכאים ויתרות זכות
<u>7,292,959</u>	<u>8,641,486</u>	24	התחייבויות פיננסיות
<u>196,028,132</u>	<u>209,711,881</u>		סך הכל ההתחייבויות
<u>204,262,108</u>	<u>218,895,917</u>		סך הכל ההון והתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוד סבן משנה למנכ"ל, מנהל חטיבת פיננסים	רון אגסי מנכ"ל	פרופ' אמיר ברנע יו"ר דירקטוריון	18 במרס 2025 תאריך אישור הדוחות הכספיים
---	-------------------	------------------------------------	---

דוחות רווח והפסד מאוחדים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			באור	
2022	2023	2024		
אלפי ש"ח				
12,486,060	12,574,699	12,056,328		פרמיות שהורוחו ברוטו
923,788	878,336	1,051,462		פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
11,562,272	11,696,363	11,004,866	25	פרמיות שהורוחו בשייר
(7,340,939)	14,540,683	20,108,626	26	רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו, והכנסות מימון
1,537,509	1,554,158	1,812,708	27	הכנסות מדמי ניהול
422,164	385,344	442,133	28	הכנסות מעמלות
51,408	53,908	54,959	29	הכנסות אחרות
6,232,414	28,230,456	33,423,292		סך הכל ההכנסות
2,763,836	24,775,798	29,671,013		תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
615,877	692,533	636,985		חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,147,959	24,083,265	29,034,028	30	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,807,653	1,943,169	2,011,943	31	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
935,924	1,094,422	1,165,317	32	הוצאות הנהלה וכלליות
11,867	16,856	10,253	34	הוצאות אחרות
252,146	264,539	270,018	35	הוצאות מימון
5,155,549	27,402,251	32,491,559		סך הכל ההוצאות
435	(2,281)	1,966	ב.7	רווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
1,077,300	825,924	933,699		רווח לפני מיסים על ההכנסה
350,167	258,853	366,884	n.21	מיסים על הכנסה
727,133	567,071	566,815		רווח לתקופה
מיוחס ל:				
725,672	565,521	564,476		בעלי המניות של החברה
1,461	1,550	2,339		זכויות שאינן מקנות שליטה
727,133	567,071	566,815		רווח לתקופה
3.89	3.03	3.03	36	רווח בסיסי ומדולל למניה 1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)
0.39	0.30	0.30		רווח בסיסי ומדולל למניה 0.1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות מאוחדים על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			באור	
2022	2023	2024		
אלפי ש"ח				
727,133	567,071	566,815		רווח לתקופה
רווח (הפסד) כולל אחר				
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד				
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לרווח כולל אחר				
(2,572,344)	(534,370)	(151,222)		
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד				
453,318	423,042	654,302		
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד				
124,818	17,239	95,442		
2,036	361	744		
681,351	32,306	(203,471)	21	השפעת המס על נכסים פיננסיים זמינים למכירה
(696)	(124)	(253)	21	השפעת המס על רכיבים אחרים של רווח כולל אחר
(1,311,517)	(61,546)	395,542		סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס				
רווח (הפסד) אקטוארי בגין תוכנית הטבה מוגדרת				
30,177	(3,789)	(3,954)	ב.22	
74,013	36,148	(5,964)		הערכה מחדש בגין שערור רכוש קבוע
17,776	-	-		הערכה מחדש בגין שערור רכוש קבוע שהועבר לנדל"ן להשקעה
(31,194)	(7,153)	2,613	21	השפעת המס
90,772	25,206	(7,305)		סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלא יועברו לרווח והפסד, נטו ממס
(1,220,745)	(36,340)	388,237		סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
(493,612)	530,731	955,052		סה"כ רווח (הפסד) כולל לתקופה
מיוחס ל:				
(495,141)	529,212	952,704		בעלי המניות של החברה
1,529	1,519	2,348		זכויות שאינן מקנות שליטה
(493,612)	530,731	955,052		רווח (הפסד) כולל לתקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות מאוחדים על השינויים בהון

מיוחס לבעלי מניות החברה

קרנות הון											
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	יתרת עודפים	הערכה מחדש	תרגום של פעילויות חוץ אלפי ש"ח	קרבן הון מעסקאות עם זכויות שאינן מקנות שליטה	נכסים זמינים למכירה	עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה	
8,233,976	9,870	8,224,106	7,731,813	432,818	(756)	-	(526,552)	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 1 בינואר 2024
566,815	2,339	564,476	564,476	-	-	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
388,237	9	388,228	(2,508)	(4,806)	491	-	395,051	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
955,052	2,348	952,704	561,968	(4,806)	491	-	395,051	-	-	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל העברה מקרבן הערכה מחדש לעודפים
-	-	-	23,687	(23,687)	-	-	-	-	-	-	עסקה עם בעל שליטה
(657)	-	(657)	(93,502)	-	-	-	-	92,845	-	-	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(2,465)	(2,465)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	רכישת זכויות שאינן מקנות שליטה
(1,870)	-	(1,870)	-	-	-	(1,870)	-	-	-	-	
<u>9,184,036</u>	<u>9,753</u>	<u>9,174,283</u>	<u>8,223,966</u>	<u>404,325</u>	<u>(265)</u>	<u>(1,870)</u>	<u>(131,501)</u>	<u>114,213</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות מאוחדים על השינויים בהון

מיוחס לבעלי מניות החברה

קרנות הון										
הון מניות ופרמיה	חלוקת מניות הטבה	עסקה עם בעל שליטה	נכסים זמינים למכירה	תרגום של פעילויות חוץ	הערכה מחדש	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון	
אלפי ש"ח										
512,345	53,070	21,368	(464,769)	(993)	413,785	7,160,088	7,694,894	8,351	7,703,245	<u>יתרה ליום 1 בינואר 2023</u>
-	-	-	-	-	-	565,521	565,521	1,550	567,071	רווח לתקופה
-	-	-	(61,783)	237	27,660	(2,423)	(36,309)	(31)	(36,340)	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
-	-	-	(61,783)	237	27,660	563,098	529,212	1,519	530,731	סך הכל רווח (הפסד) כולל
-	-	-	-	-	(8,627)	8,627	-	-	-	העברה מקרן הערכה מחדש לעודפים
<u>512,345</u>	<u>53,070</u>	<u>21,368</u>	<u>(526,552)</u>	<u>(756)</u>	<u>432,818</u>	<u>7,731,813</u>	<u>8,224,106</u>	<u>9,870</u>	<u>8,233,976</u>	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר 2023</u>

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות מאוחדים על השינויים בהון

מיוחס לבעלי מניות החברה

קרנות הון

סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	יתרת עודפים	הערכה מחדש	תרגום של פעילויות חוץ אלפי ש"ח	נכסים זמינים למכירה	עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה	
8,196,857	6,822	8,190,035	6,406,230	351,267	(2,333)	848,088	21,368	53,070	512,345	<u>יתרה ליום 1 בינואר 2022</u>
727,133	1,461	725,672	725,672	-	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
(1,220,745)	68	(1,220,813)	20,207	70,497	1,340	(1,312,857)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
(493,612)	1,529	(495,141)	745,879	70,497	1,340	(1,312,857)	-	-	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל
-	-	-	7,979	(7,979)	-	-	-	-	-	העברה מקרן הערכה מחדש לעודפים
<u>7,703,245</u>	<u>8,351</u>	<u>7,694,894</u>	<u>7,160,088</u>	<u>413,785</u>	<u>(993)</u>	<u>(464,769)</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר 2022</u>

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			נספח	
2022	2023	2024		
אלפי ש"ח				
(2,864,895)	2,445,145	3,316,936	א	<u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>
				<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>
(42)	-	(26,287)		השקעה בחברות כלולות
-	5,777	-		תמורה מימוש השקעות בחברות כלולות ונכסים המוחזקים
-	-	359	ד	למכירה בניכוי עלויות עסקה
(30,486)	(36,918)	(37,690)		מזומנים שנוספו בשל רכישות במסגרת צרוף עסקים, נטו
(220,763)	(250,842)	(286,532)		השקעה ברכוש קבוע
510	888	683		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
111	100	68		דיבידנד שהתקבל מחברות כלולות
(250,670)	(280,995)	(349,399)		תמורה ממימוש רכוש קבוע
				מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
				<u>תזרימי מזומנים מפעילות מימון</u>
(444,688)	(9,855)	713,695		התחייבות לרכישה חוזרת (REPO) בגין חוזי ביטוח וחוזי
(77,382)	-	-		השקעה שאינם תלויי תשואה, נטו
1,820,562	659,682	420,622		התחייבות לרכישה חוזרת (REPO) בגין חוזי ביטוח וחוזי
(51,752)	(6,848)	(4,440)		השקעה תלויי תשואה, נטו
(26,837)	(30,678)	(35,127)		תמורה מהנפקת אגרות חוב
-	(1,902,809)	(403,861)		בניכוי הוצאות הנפקה
-	-	(1,870)		פירעון קרן התחייבות בגין חכירה
-	-	(2,465)		פדיון אגרות חוב
1,219,903	(1,290,508)	686,554		רכישת זכויות שאינן מקנות שליטה
202,424	(54,438)	89,464		דיבידנד לזכויות שאינן מקנות שליטה
(1,693,238)	819,204	3,743,555		מזומנים נטו שבבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
20,342,779	18,649,541	19,468,745	ב	השפעת תנודות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
18,649,541	19,468,745	23,212,300	ג	עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
				יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
				יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים

נספח א- תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מסים על ההכנסה⁽¹⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	2024
אלפי ש"ח		
727,133	567,071	566,815
(435)	2,281	(1,966)
11,804,356	(10,250,407)	(15,651,189)
(119,671)	(372,556)	(187,507)
(2,605,255)	(2,191,871)	(2,264,266)
(66,137)	(11,437)	(2,923)
287,466	(107,692)	(540,159)
51,960	48,214	37,332
1,228	8,774	1,417
1,184	3	1,013
(577,195)	(153,981)	(133,246)
(89,467)	(9,752)	17,605
74,026	76,497	84,233
100,218	107,599	129,543
(9,922,736)	7,181,135	11,501,279
728,494	1,777,096	1,644,769
(54,878)	(147,270)	(109,591)
(95,826)	(84,867)	(283,995)
350,167	258,853	366,884
(254,963)	(692,411)	(245,529)
(2,204,954)	(3,021,319)	4,576,487
(123,073)	(161,628)	(80,849)
2,600	-	26,500
(4,795,217)	(1,983,921)	(1,664,409)
(50,628)	176,228	(134,085)
(2,818,504)	2,949,025	(1,353,688)
(658,914)	2,326,871	(873,946)
12,786	9,956	4,379
(11,023,368)	(4,266,580)	(5,135,907)
(164,550)	(267,929)	(272,594)
4,246,884	3,056,034	3,248,022
(605,282)	(163,479)	(261,516)
3,954,288	3,520,028	5,172,116
(2,864,895)	2,445,145	3,316,936

רווח לתקופה

פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים
חלק החברה בתוצאות חברות מוחזקות, נטו הפסדים (רווחים), נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

הפסדים (רווחים), נטו מהשקעות פיננסיות אחרות
נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
השקעות אחרות
הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות ואחרות

הפסד ממימוש
נכסים בלתי מוחשיים
רכוש קבוע

שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר

פחת והפחתות
רכוש קבוע
נכסים בלתי מוחשיים
שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
שינוי בנכסי ביטוח משנה
שינוי בהוצאות רכישה נדחות
מסים על הכנסה

שינויים בסעיפים מאזניים אחרים
השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
רכישת נדל"ן להשקעה
מימושים (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות

השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר
רכישת נדל"ן להשקעה
תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה
רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
פרמיות לגביה
חייבים ויתרות חובה
זכאים ויתרות זכות
התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים ששימשו לפעילות שוטפת

מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה
ריבית ששולמה
ריבית שהתקבלה⁽²⁾
מסים ששולמו, נטו
דיבינדנד שהתקבל מהשקעות פיננסיות
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (שימשו לפעילות) שוטפת

⁽¹⁾ תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה, הנובעים בעיקר מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

⁽²⁾ לא כולל ריבית שהתקבלה על חשבונות עו"ש ופקדונות בסך של כ-1,003,625 אלפי ש"ח לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 וכ-849,848 אלפי ש"ח לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023. הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2022	2023	2024
אלפי ש"ח		

13,621,535	14,715,486	16,580,074
6,721,244	3,934,055	2,888,671
<u>20,342,779</u>	<u>18,649,541</u>	<u>19,468,745</u>

נספח ב - מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

נספח ג - מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

14,715,486	16,580,074	20,133,170
3,934,055	2,888,671	3,079,130
<u>18,649,541</u>	<u>19,468,745</u>	<u>23,212,300</u>

נספח ד - מזומנים שנוספו בשל רכישות במסגרת צירוף עסקים, נטו

חייבים ויתרות חובה
זכאים ויתרות זכות
שינויים בהון, נטו בשל רכישת חברה קשורה
מזומנים שנוספו בשל רכישות במסגרת צירוף עסקים, נטו

-	-	(71)
-	-	1,087
-	-	(657)
<u>-</u>	<u>-</u>	<u>359</u>

נספח ה - פעילות מהותית שאינה כרוכה בתזרימי המזומנים

רכישת רכוש קבוע, נכסים בלתי מוחשיים ונדל"ן להשקעה כנגד זכאים
הכרה בנכס זכות שימוש כנגד התחייבויות בגין חכירה
החלפת אגרות חוב בדרך של הצעת רכש חליפין

47,684	40,626	54,239
43,530	53,618	43,253
<u>-</u>	<u>503,027</u>	<u>519,693</u>

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

א. הישות המדווחת

מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה תושבת ישראל, אשר התאגדה בישראל וכתובתה הרשמית היא רחוב אפעל 4, קריית אריה, פתח תקווה. הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה ליום 31 בדצמבר 2024 כוללים את אלה של החברה, של החברות הבנות שלה (להלן יחד - "הקבוצה") והשקעות בחברות כלולות. הקבוצה עוסקת בעיקר בפעילות ביטוח, פנסיה וגמל.

ב. שליטה בחברה

החברה נשלטת על-ידי מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ (להלן - "מגדל אחזקות"). מגדל אחזקות נשלטת על-ידי חברת אליהו הנפקות בע"מ (להלן - "אליהו הנפקות") חברה בת בבעלות מלאה של אליהו 1959 בע"מ (להלן - "אליהו 1959"), המחזיקה כ-54.71% מהון המניות המונפק והנפרע של מגדל אחזקות.

מר שלמה אליהו הינו בעל השליטה הסופי בחברה, בחברה האם ובאליהו 1959, בין היתר, באמצעות החברות שלמה אליהו אחזקות בע"מ ואחים אליהו חברה לנאמנות והשקעות בע"מ.

ביום 15 בספטמבר 2024, מכרה אליהו הנפקות 35,613,185 מניות של מגדל אחזקות לגוף מוסדי במחיר של 4.577 ש"ח למניה וביום 5 בדצמבר 2024 מכרה חברת פרויקט גן העיר בע"מ (חברה בבעלות מר שלמה אליהו, באמצעותה החזיק במהלך תקופת הדוח חלק מהחזקותיו במניות מגדל אחזקות) 64,801,080 מניות של מגדל אחזקות (אשר היוו את מלוא החזקות פרויקט גן העיר בע"מ במניות מגדל אחזקות באותו המועד) למספר גופים ("הרוכשים") בעסקה מחוץ לבורסה במחיר של 6.7 ש"ח למניה. כמו כן, הרוכשים קיבלו מאליהו הנפקות אופציות לרכישה של 64,801,080 מניות נוספות של החברה (אשר היוו נכון למועד ההשלמה כ-6.15% מהון המניות המונפק והנפרע של מגדל אחזקות), אשר תהיינה ניתנות למימוש עד ליום 30 ביוני 2025, בתמורה ל-6.8 ש"ח למניה, בכפוף להתאמות מקובלות.

לאחר תאריך הדיווח, בחודש פברואר 2025 מימשו הרוכשים חלק מהאופציות שהוענקו להם כאמור, ובהתאם - נמכרו לרוכשים על ידי אליהו הנפקות 280,000 מניות נוספות של מגדל אחזקות לרוכשים במחיר של 6.8 ש"ח למניה.

החזקות אליהו הנפקות המפורטות לעיל הינן נכון למועד פרסום דוח זה קרי, לרבות המכירות המפורטות לעיל וללא התחשבות ביתרת האופציות שטרם מומשו.

ג. השלכות מלחמת "חברות ברזל"

מדינת ישראל מצויה בעיצומה של מלחמה מתמשכת. לאחרונה פחתה עצימות הלחימה בגזרה הצפונית בעקבות חתימה על הסכם הפסקת אש במהלך חודש נובמבר 2024.

במהלך שנת 2024, גרמה אי-הוודאות הגיאופוליטית המתמשכת להורדות דירוג האשראי של ישראל, אולם על רקע הפסקת האש והירידה בעצימות הלחימה, פרמיית הסיכון, כפי שבאה לידי ביטוי במרווח ה-CDS, ירדה באופן משמעותי. יצוין כי הקבוצה חשופה מתוקף פעילותה לתנודתיות בשווקים הפיננסיים, להאטה בפעילות במשק הישראלי ולסיכונים אחרים הנובעים מהמלחמה.

נכון לתאריך המאזן, למלחמה לא היתה השפעה מהותית על הקבוצה, לרבות על ההמשכיות העסקית של הקבוצה, הנזילות, מצבה הפיננסי ומקורות המימון, יחס כושר הפרעון שלה, נכסיה המנוהלים, התחייבויותיה הביטוחיות וכן על תוצאותיה החיתומיות.

על אף האמור, החברה מדגישה כי בשלב זה עדיין קיים חוסר וודאות משמעותי בקשר לאופן המשך התפתחות המלחמה, להיקפה ולמשך זמנה. לפיכך, לא ניתן להעריך כעת את היקף ההשפעה המלא של המלחמה על הקבוצה ועל תוצאותיה.

באור 1 - כללי (המשך)

ד. הגדרות

- החברה - מגדל חברה לביטוח בע"מ.
- הקבוצה - מגדל חברה לביטוח בע"מ והחברות המאוחדות שלה.
- חברות מאוחדות/ חברות אשר לחברה שליטה בהן ואשר דוחותיהן מאוחדים עם דוחות החברה. חברות בנות
- חברות כלולות - חברות אשר לחברה השפעה מהותית בהן ואינן חברות מאוחדות, ואשר השקעת החברה בהן כלולה בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה בשיטת השווי המאזני.
- חברות מוחזקות - חברות מאוחדות וחברות כלולות.
- החברה האם - מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ (להלן - "מגדל אחזקות").
- מקפת - מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ.
- יזמה - קרן פנסיה לעצמאים בע"מ.
- מגדל גיוס הון - מגדל ביטוח גיוס הון בע"מ, חברה בת של מגדל ביטוח.
- הגופים המוסדיים - הגופים המוסדיים על פי חוק הפיקוח בקבוצה שהינם מגדל ביטוח, מקפת ויזמה.
- צדדים קשורים - כהגדרתם בתקן חשבונאות בינלאומי 24 (2009) בדבר צדדים קשורים.
- בעלי עניין - כמשמעותם בפסקה (1) להגדרת "בעל עניין" בתאגיד בסעיף 1 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.
- המפקח או הממונה - הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
- חוק הפיקוח - חוק הפיקוח על שירותים פיננסים (ביטוח), התשמ"א-1981.
- תקנות ההון - תקנות הפיקוח על שירותים פיננסים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998, על תיקון.
- כללי ההשקעה - תקנות הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 וחוזר גופים מוסדיים "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים" אשר פורסם על-ידי המפקח.
- תקנות פרטי דין וחשבון - תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, על תיקון.
- חוזי ביטוח - חוזים לפיהם צד אחד (המבטח) לוקח סיכון ביטוחי משמעותי מצד אחר (בעל הפוליסה), על ידי הסכמה לפצות את בעל הפוליסה אם אירוע עתידי לא ודאי מוגדר (מקרה הביטוח) ישפיע באופן שלילי על בעל הפוליסה.
- חוזי השקעה - פוליסות שאינן מהוות חוזי ביטוח.
- חוזים תלויי תשואה - חוזי ביטוח וחוזי השקעה במגזרי ביטוח חיים ובריאות בהם ההתחייבויות בשל מרכיב החיסכון או הסיכון שבהן, צמודות לתשואת תיק ההשקעות (פוליסות משתתפות ברווחי השקעה).
- נכסים עבור חוזים תלויי תשואה - סך הכל נכסים העומדים כנגד התחייבויות הנובעות מחוזים תלויי תשואה.
- נכסי ביטוח משנה - חלקם של מבטחי המשנה בעתודות הביטוח ובתביעות התלויות.
- התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה - עתודות ביטוח ותביעות תלויות במגזרי הפעילות ביטוח חיים, ביטוח כללי וביטוח בריאות.
- פרמיות - פרמיות לרבות דמים.
- פרמיות שהורוחו - פרמיות המתייחסות לתקופת הדוח.
- הון רובד 2 - מכשיר הון רובד 1 נוסף שלא נכלל ברובד 1, מכשיר הון רובד 2, מכשיר הון משני מורכב, מכשיר הון שלישוני מורכב.

א. בסיס המדידה בדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים המאוחדים ערוכים על בסיס עלות היסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות העיקריים כלהלן: התחייבויות ביטוחיות, מכשירים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך דוח רווח והפסד, מכשירים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה, נדל"ן להשקעה, קרקע ובנייני משרדים בבעלות, התחייבויות לסיום יחסי עובד מעביד, מיסים נדחים והשקעות בחברות כלולות.

למידע נוסף בדבר אופן המדידה של נכסים והתחייבויות אלו ראה סעיפים ז, ח, ט, י, יא, יד ו-יח להלן.

ב. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים

עד ליום 31 בדצמבר 2022, היו הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה ערוכים בהתאם לתקני ה-IFRS. החל מיום 1 בינואר 2023, הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה ערוכים בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. כמו כן, נערכו דוחות אלה בהתאם להוראות תקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, עד כמה שתקנות אלה חלות על חברות ביטוח.

בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה נדחה מועד היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח (IFRS 17) ושל תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 9 בדבר מכשירים פיננסיים (IFRS 9) ליום 1 בינואר 2025 (וזאת במקום מועד היישום לראשונה שנקבע בתקן עצמו - 1 בינואר 2023). לאור זאת, בתקופות שעד מועד היישום לראשונה בישראל החברה ממשיכה ליישם את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 4 בדבר חוזי ביטוח (IFRS 4) ואת תקן חשבונאות בינלאומי מספר 39 בדבר מכשירים פיננסיים (IAS 39 משנת 2017).

ביתר הנושאים, הדוחות הכספיים המאוחדים ערוכים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - IFRS).

ג. מבנה הדוחות הכספיים ותקופת המחזור התפעולי

תקופת המחזור התפעולי הרגיל של הקבוצה, עולה בעיקרה על שנה, במיוחד בהתייחס לעסקי ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, לעסקי סיעוד ומחלות ואשפוז, ולעסקי ביטוח כללי בענפי חבויות וביטוח רכב חובה.

הדוחות על המצב הכספי המאוחדים, הכוללים בעיקר את הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח מאוחדת, הוצגו לפי סדר נזילות ללא הבחנה בין שוטף ללא שוטף. הצגה זו, המספקת מידע מהימן ורלבנטי יותר, תואמת את תקן חשבונאות בינלאומי IAS 1 - הצגת הדוחות הכספיים.

ד. מטבע הפעילות ומטבע חוץ

מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

הדוחות הכספיים המאוחדים מוצגים בשקל חדש שהינו מטבע הפעילות של חברות הקבוצה ומעוגל לאלף הקרוב. מטבע זה משקף באופן הטוב ביותר את הסביבה הכלכלית שבה פועלת הקבוצה.

ה. דוחות כספיים מאוחדים

הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את הדוחות של חברות שלחברה יש שליטה בהן (חברות בנות).

ו. השקעה בחברות כלולות

חברות כלולות הינן ישויות בהן יש לקבוצה השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית, אך לא הושגה בהן שליטה.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. חוזי ביטוח וחוזים לניהול נכסים

IFRS4 הדן בחוזי ביטוח מאפשר למבטח להמשיך במדיניות החשבונאית בה נקט לפני מועד המעבר לתקינה הבינלאומית לגבי חוזי ביטוח שהוא מנפיק (לרבות עלויות רכישה קשורות ונכסים בלתי מוחשיים קשורים) וכן חוזי ביטוח משנה שהוא רוכש.

להלן תמצית המדיניות החשבונאית בקשר לחוזי ביטוח:

1. ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

(א) הכרה בהכנסה - ראה סעיף טז להלן.

(ב) התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים

התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים מחושבות בהתאם להוראות המפקח (תקנות וחוזרים), כללים חשבונאיים ושיטות אקטואריות מקובלות. ההתחייבויות מחושבות בהתאם לנתוני הכיסויים הרלוונטיים, כגון: גיל המבוטח, ותק הכיסויים, סוג הביטוח, סכום הביטוח וכו'.

התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים נקבעות על בסיס הערכה אקטוארית, המבוצעת על-ידי האקטואר הממונה בחברה מר דוד סנטורי, שהינו עובד של החברה. חלקם של מבטחי המשנה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים נקבע על פי התנאים של החוזים הרלוונטיים.

(ג) התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים הצמודות למדד וההשקעות הצמודות למדד המשמשות כיסוי להתחייבויות אלה, נכללו בדוחות הכספיים לפי המדד שפורסם לאחרונה לפני תאריך המאזן לרבות התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים בקשר לפוליסות שלפי תנאיהן ההצמדה הינה חצי שנתית.

(ד) הנחיות המפקח בדבר התחייבויות לתשלום קצבה

בחוזרים שפרסם המפקח בדבר חישוב התחייבויות לתשלום קצבה בפוליסות ביטוח חיים נקבעו הוראות לחישוב הפרשות וזאת עקב קצב השיפור בתוחלת החיים המצריך מעקב אחר הלימות ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים המאפשרות קבלת קצבה והשלמתן באופן ראוי.

לפרטים נוספים ראה באור 37.ב.3.

(ה) הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים

(1) הוצאות הרכישה הנדחות (להלן - "DAC") בגין פוליסות ביטוח חיים כוללות עמלות לסוכנים, משווקים ומפקחי רכישה והוצאות הנהלה וכלליות הקשורות לרכישת פוליסות חדשות. ה-DAC מופחת בשיעורים שנתיים שווים על פני תקופת הפוליסה, אך לא יותר מ-15 שנה. ה-DAC המתחייב לפוליסות שבטולו, נמחק במועד הביטול.

(2) לפחות אחת לשנה בודק האקטואר של החברה את ברות השבת ה-DAC. הבדיקה נערכת על מנת לוודא שההתחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי ה-DAC צפויות ליצור הכנסות עתידיות שתכסנה את יתרת ה-DAC ואת ההתחייבויות הביטוחיות, הוצאות התפעול והעמלות בגין אותן פוליסות. הבדיקה נעשית במקובץ ברמת כל מוצרי הפרט ולכל שנות החיתום ביחד.

ההנחות המשמשות לבדיקה זו, כוללות הנחה בגין ביטולים, הוצאות תפעול, תשואה מנכסים, תמותה ותחלואה, הנקבעות על-ידי אקטואר של החברה מידי שנה על-פי בדיקות ניסיון העבר ומחקרים רלוונטיים עדכניים.

(ו) הוצאות רכישה נדחות בגין רכישת חוזים לניהול נכסים

עמלות לסוכנים ולמפקחי רכישה המשולמות עבור רכישת חוזים לניהול נכסים (קרנות פנסיה וקופות גמל) נרשמות כהוצאות רכישה נדחות אם ניתן לזהותן בנפרד ולמדוד אותן באופן מהימן ואם השבתן, באמצעות דמי ניהול, צפויה. ה-DAC מופחת על פני התקופה המשוערת לקבלת הכנסות מדמי ניהול, לרבות התחשבות בביטולים. בהתאם לתקינה הבינלאומית, החל משנת 2018, החברה אומדת את שיעור הביטולים במח"מ ההפחתה. האקטואר בודק מדי שנה את ברות השבת ה-DAC וזאת על מנת לשקף את שווי הנכס.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. חוזי ביטוח וחוזים לניהול נכסים (המשך)

1. ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

(ו) הוצאות רכישה נדחות בגין רכישת חוזים לניהול נכסים (המשך)

יתרת ה-DAC שנצברה עד ליום 31 בדצמבר 2017 נבחנת מידי שנה לירידת ערך תוך השוואה בין סך התזרים המהוון הצפוי ליתרת ה-DAC למועד הדיווח. יתרת ה-DAC שנצברה מיום 1 בינואר 2018 נבחנת מידי שנה לירידת ערך בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IFRS 15 תוך השוואה בין סך התזרים הלא מהוון הצפוי ליתרת ה-DAC למועד הדיווח.

ההנחות המשמשות לבדיקה הזו כוללות הנחות בגין ביטולים, הוצאות תפעול, תשואה מנכסים, תמותה ותחלואה הנקבעות על ידי אקטואר החברה מדי שנה על פי בדיקות ניסיון העבר ומחקרים רלבנטיים עדכניים.

(ז) בדיקת נאותות ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות (Liability Adequacy Test)

החברה עורכת בדיקה לגבי הלימות ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים. במידה והבדיקה מעלה כי כל ההכנסות העתידיות של הפוליסות הרלבנטיות אינן מכסות את כל ההוצאות העתידיות של פוליסות אלו, נרשמת הפרשה מיוחדת בגין החוסר. הבדיקה נעשית בנפרד עבור פוליסות אישיות ובנפרד עבור פוליסות קולקטיביות. במקרה של פוליסות קולקטיביות הבדיקה מתבצעת ברמת הקולקטיב הבודד. הבדיקה נעשית בנפרד עבור קבוצות פוליסות שהוגדרו על ידי המפקח ובהתאם לחוזר ביטוח 14-1-2015 מיום 2 באוגוסט 2015 בנושא ה-LAT ושל חוזר ביטוח 5-1-2020 "תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - בדיקת נאותות העתודה (LAT)".

ההנחות המשמשות לבדיקות הנ"ל כוללות הנחות בגין ביטולים, הוצאות תפעול ועמלות, תשואה מנכסים, שיעורי ריבית, פרמיות אי נזילות, תמותה, שעורי מימוש גמלה ותחלואה, ובהתחשב בעודף השווי ההוגן של הנכסים מעל לערכם בספרים. ההנחות נקבעות על ידי האקטואר מידי שנה על פי בדיקות, ניסיון העבר, מחקרים רלוונטיים אחרים והוראות רגולטוריות.

לפרטים נוספים - ראה באור 37.ב.3(4).

(ח) תביעות תלויות

תביעות תלויות מחושבות באופן פרטני, בהתאם להערכת החברה על בסיס ההודעות בגין אירועי הביטוח וסכומי הביטוח.

הפרשות לתשלומי גמלאות, ההפרשות לתביעות מתמשכות בתשלום בביטוח אי כושר עבודה, ההוצאות הישירות והעקיפות הנובעות מהן, וכן הפרשות לתביעות שאירעו אך לא דווחו (IBNR), נכללו במסגרת התחייבויות בגין חוזי ביטוח.

(ט) חוזי השקעה

תקבולים בגין חוזי השקעה לא נכללים בסעיף פרמיות שהורווחו אלא נזקפים ישירות לסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה. פדיונות ותום תקופה בגין חוזים אלה לא נזקפים לדוח רווח והפסד אלא נגרעים ישירות מהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

בדוח רווח והפסד נזקפים בשל חוזים אלה ההכנסות מהשקעות, שינוי בהתחייבויות ותשלומים בגין חוזי ביטוח בשל חלקם של המבוטחים בהכנסות מהשקעות, דמי ניהול, עמלות לסוכנים והוצאות הנהלה וכלליות.

(י) הפרשה בגין השתתפות ברווחים של המבוטחים בביטוח קבוצתי

ההפרשה נכללת בסעיף זכאים ויתרות זכות. כמו כן, השינוי בהפרשה מקוזז מסעיף פרמיה שהורווחה ברוטו.

ז. חוזי ביטוח וחוזים לניהול נכסים (המשך)

2. ביטוח כללי

- (א) הכרה בהכנסה - ראה סעיף טז להלן.
- (ב) סעיף תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ושייר כולל, בין היתר, סילוק ועלויות טיפול ישירות בגין תביעות ששולמו, הוצאות עקיפות לישוב תביעות תלויות שאירעו בשנת הדוח וכן עדכון ההפרשה לתביעות התלויות (הכוללת הפרשה לעלויות ישירות ועקיפות בטיפול בתביעות) שנרשמה בשנים קודמות.

ג) התחייבויות בגין חוזי ביטוח והוצאות רכישה נדחות

עתודות הביטוח והתביעות התלויות הכלולות בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, וחלקם של מבטחי משנה בעתודה ובתביעות התלויות, הכלול בסעיף נכסי ביטוח משנה והוצאות הרכישה הנדחות, בביטוח כללי חושבו בהתאם לתקנות שירותים פיננסיים (ביטוח) (חישוב עתודות בביטוח כללי), התשע"ג-2013, (להלן - "תקנות חישוב עתודות"), הנחיות המפקח ושיטות אקטואריות מקובלות לחישוב תביעות תלויות, המיושמות בהתאם לשיקול דעתו של האקטואר הממונה, מר מתן גרוס שהינו עובד החברה.

ד) סעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, מורכב מעתודות ביטוח ותביעות תלויות, כלהלן:

- (1) הפרשה לפרמיה שטרם הרווחה (Unearned Premium Reserve), משקפת את דמי הביטוח המתייחסים לתקופת ביטוח שלאחר תאריך המאזן.
- (2) הפרשה לפרמיה בחסר (Premium Deficiency). הפרשה זו נרשמת במידה והפרמיה שטרם הרווחה (בניכוי הוצאות הרכישה הנדחות) אינה מכסה את העלות הצפויה בגין חוזי הביטוח. בענפי רכב רכוש, רכב חובה ומקיף דירות, ההפרשה מבוססת בין היתר על מודל, שנקבע בתקנת חישוב עתודות.

(3) תביעות תלויות המחושבות לפי השיטות כמפורט להלן:

3.1 תביעות תלויות (כולל IBNR) וחלקם של מבטחי המשנה בהן נכללו לפי הערכה אקטוארית, למעט לגבי הענפים המפורטים בסעיף 3.2 להלן. הוצאות עקיפות ליישוב תביעות נכללות לפי הערכה אקטוארית. התחשיב האקטוארי עבור החברה, בוצע על-ידי האקטואר הממונה מר מתן גרוס שהינו עובד החברה.

3.2 בענפים מקיף לבתי עסק, ביטוח הנדסי, ביטוח קבלנים, ביטוח ימי, ביטוח תעופתי, סחורות בהעברה וענפים נכנסים קבע האקטואר הממונה כי לא ניתן ליישם מודל אקטוארי עקב העדר מובהקות סטטיסטית. התביעות התלויות בענפים אלה חושבו בהתבסס על הערכה פרטנית לכל תביעה, לפי חוות דעת שנתקבלה מעורכי דין ומומחי החברה שמטפלים בתביעות, וכן בתוספת IBNR ככל שנדרש.

3.3 שיבובים ושרידים נלקחים בחשבון בבסיס הנתונים לפיו מחושבות ההערכות האקטואריות של התביעות התלויות.

ה) בדיקת נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי

החברה בוחנת את נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי כמפורט בבאור 3.7.3.ג(5).

(ו) הוצאות רכישה נדחות בביטוח כללי כוללות עמלות לסוכנים והוצאות הנהלה וכלליות בקשר עם רכישת פוליסות, המתייחסות לפרמיות שטרם הרווחו. הוצאות הרכישה מחושבות לפי שיעורי הוצאות בפועל או לפי שיעורים תקינים, שנקבעו בתקנות הפיקוח, כאחוז מהפרמיה שטרם הרווחה, לכל ענף בנפרד, לפי הנמוך שבהם.

(ז) עסקים המתקבלים מהתאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה בע"מ (להלן - "הפול"), מחברות ביטוח אחרות (לרבות ביטוח משותף) וסוכנויות חיתום נכללים לפי דיווחים המתקבלים עד לתאריך המאזן בתוספת הפרשות לפי העניין, והכל בהתאם לשיעור השתתפות של החברה בהם.

ז. חוזי ביטוח וחוזים לניהול נכסים (המשך)

3. ביטוח בריאות

(א) הכרה בהכנסה - ראה סעיף טז להלן.

(ב) התחייבויות בגין חוזי ביטוח בריאות

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח בריאות מחושבות בהתאם להוראות המפקח (תקנות וחוזרים), כללים חשבונאיים ושיטות אקטואריות מקובלות. ההתחייבויות מחושבות בהתאם לנתוני הכיסויים הרלוונטיים, כגון: גיל המבוטח, ותק הכיסויים, סוג הביטוח, סכום הביטוח וכו'.

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח בריאות וחלקם של מבטחי המשנה בהן נקבעות על בסיס הערכה אקטוארית, המבוצעת על-ידי האקטואר הממונה בחברה, מר דניאל כצמן, שהינו עובד החברה.

(ג) תביעות תלויות

ההפרשות לתביעות מתמשכות בתשלום בביטוח סיעודי, ההוצאות הישירות והעקיפות הנובעות מהן, וכן הפרשות לתביעות שאירעו אך לא דווחו (IBNR), נכללו במסגרת סעיף ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח.

בענף נסיעות לחו"ל קבע האקטואר כי לא ניתן ליישם מודל אקטוארי עקב העדר מובהקות סטטיסטית. התביעות התלויות בענפים אלה חושבו בהתבסס על הערכה פרטנית לכל תביעה, לפי חוות דעת שנתקבלה מעורכי דין ומומחי החברה שמטפלים בתביעות, וכן בתוספת IBNR ככל שנדרש.

(ד) הפרשה בגין השתתפות ברווחים של מבטחים בביטוח קבוצתי

ההפרשה נכללה בסעיף זכאים ויתרות זכות. כמו כן, השינוי בהפרשה קוזז מסעיף פרמיה שהורוחה.

(ה) העתודה לסיכונים שטרם חלפו (Unexpired Risk Reserve), הכלולה בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח כוללת, במידת הצורך, הפרשה בגין הפסד צפוי בשייר (פרמיה בחסר) המחושבת, על בסיס הערכה אקטוארית המבוססת על אומדן תזרים מזומנים בגין החוזה.

(ו) בדיקת נאותות ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח בריאות (Liability Adequacy Test):

החברה עורכת בדיקה לגבי הלימות של ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח בריאות. במידה והבדיקה מעלה כי הפרמיות המתקבלות אינן מספיקות לכיסוי התביעות הצפויות, נרשמת הפרשה מיוחדת בגין החוסר. הבדיקה נעשית בנפרד עבור קבוצות פוליסות שהוגדרו על ידי המפקח.

ההנחות המשמשות לבדיקות הנ"ל כוללות הנחות בגין ביטולים, הוצאות תפעול, תמותה ותחלואה, שיעורי ריבית ופרמית אי נזילות, ובהתחשב בעודף השווי ההוגן של הנכסים מעל ערכם בספרים. ההנחות נקבעות על ידי האקטואר מדי שנה על פי בדיקות, ניסיון העבר ומחקרים רלוונטיים אחרים. עבור פוליסות קולקטיביות הבדיקה נעשית בהתאם לניסיון התביעות של הקולקטיב הבודד ובכפוף למהימנות הסטטיסטית של ניסיון זה.

לפרטים נוספים - ראה באור 37.ב.3(4).

(ז) הוצאות רכישה נדחות

(1) הוצאות הרכישה הנדחות כוללות עמלות לסוכנים ומפקחי רכישה והוצאות הנהלה וכלליות הקשורות לרכישת פוליסות חדשות. הוצאות רכישה נדחות בביטוח מפני מחלות ואשפוז מופחתות בשיעורים שווים על פני תקופת הפוליסה, אך לא יותר מ-6 שנים ובביטוחי בריאות ארוכי טווח (כגון סיעוד ומחלות קשות) לא יותר מ-15 שנה. הוצאות הרכישה הנדחות המתייחסות לפוליסות שבוטלו נמחקות במועד הביטול.

(2) מידי שנה בודק האקטואר של החברה את ברות השבת ה-DAC. הבדיקה נערכת על מנת לוודא שההתחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי ה-DAC בגין הפוליסות שנמכרו מספיקות ושהפוליסות צפויות ליצור הכנסות עתידיות שתכסנה את הפחתת ה-DAC ואת ההתחייבויות הביטוחיות, הוצאות התפעול והעמלות בגין אותן פוליסות. הבדיקה נעשית לכל שנות החיתום יחד.

(3) ההנחות המשמשות לבדיקה זו, כוללות הנחות בגין ביטולים, הוצאות תפעול, תשואה מנכסים, תמותה ותחלואה, נקבעות על-ידי אקטואר של החברה מידי שנה על-פי בדיקות ניסיון העבר ומחקרים רלוונטיים עדכניים.

ח. מכשירים פיננסיים

המדיניות החשבונאית המיושמת על ידי הקבוצה בגין מכשירים פיננסיים, הינה בהתאם ל-IAS39. ראה באור 2. כא(2) להלן, בדבר דחיית אימוץ IFRS9.

1. מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים

מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים כוללים הן נכסים פיננסיים והן התחייבויות פיננסיות. נכסים פיננסיים כוללים השקעות פיננסיות (נכסי חוב סחירים, נכסי חוב שאינם סחירים, מניות ואחרות) וכן נכסים פיננסיים אחרים כגון: פרמיה לגביה, חייבים אחרים, מזומנים ושווי מזומנים. כמו כן, מכשירים פיננסיים כוללים התחייבויות פיננסיות, כגון: הלוואות ואשראי שנתקבלו, מכשירי חוב, התחייבות לרכישה חוזרת (REPO), אשראי ספקים וזכאים אחרים.

הכרה לראשונה בנכסים פיננסיים שאינם נגזרים

הקבוצה מכירה לראשונה בהלוואות וחייבים ובפקדונות במועד היווצרותם. יתר הנכסים הפיננסיים הנרכשים בדרך הרגילה, לרבות נכסים אשר יועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד, מוכרים לראשונה במועד קשירת העסקה בו הקבוצה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר, משמע המועד בו התחייבה הקבוצה לקנות או למכור את הנכס.

נכסים פיננסיים שאינם נגזרים כוללים השקעות במניות ובמכשירי חוב, לקוחות, חייבים אחרים ומזומנים ושווי מזומנים.

גריעת נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים נגרעים כאשר הזכויות החוזיות של הקבוצה לתזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי פוקעות, או כאשר הקבוצה מעבירה את הזכויות לקבל את תזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי בעסקה בה כל הסיכונים וההטבות מהבעלות על הנכס הפיננסי עוברים למעשה. לעניין קיזוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות, ראה סעיף 3 להלן. מכירות נכסים פיננסיים הנעשות בדרך הרגילה מוכרות במועד קשירת העסקה משמע, במועד בו התחייבה הקבוצה למכור את הנכס.

נכסים פיננסיים מסווגים לקבוצות הבאות:

מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים ושווי מזומנים כוללים יתרות מזומנים הניתנים לשימוש מיידי ופקדונות בנקאיים לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר, אשר משך הזמן ממועד ההפקדה המקורי ועד למועד הפדיון הינו עד 3 חודשים, ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי.

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

נכס פיננסי מסווג כנמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד, אם הוא מסווג כמוחזק למסחר או אם יועד ככזה בעת ההכרה לראשונה. נכסים פיננסיים מיועדים לשווי הוגן דרך רווח והפסד, אם הקבוצה מנהלת השקעות מסוג זה ומקבלת החלטות קניה ומכירה בגינן בהתבסס על שווי הוגן, וזאת בהתאם לאופן שבו תיעדה הקבוצה את ניהול הסיכונים או אסטרטגיית ההשקעה, אם הייעוד נועד למנוע חוסר עקביות חשבונאית (an accounting mismatch), או אם מדובר במכשיר משולב הכולל נגזר משובץ. עלויות העסקה הניתנות לייחוס נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. נכסים פיננסיים אלה נמדדים בשווי הוגן והשינויים בהם נזקפים לרווח והפסד.

ח. מכשירים פיננסיים (המשך)

1. מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים (המשך)

נכסים פיננסיים מסווגים לקבוצות הבאות: (המשך)

הלוואות וחייבים

הלוואות וחייבים הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים בעלי תשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינם נסחרים בשוק פעיל. נכסים אלו מוכרים לראשונה בשווי הוגן בתוספת עלויות עסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה לראשונה, הלוואות וחייבים נמדדים בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית, בניכוי הפסדים מירידת ערך.

נכסים פיננסיים זמינים למכירה

נכסים פיננסיים זמינים למכירה הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים אשר יועדו כנכסים פיננסיים זמינים למכירה או אשר לא סווגו לאף אחת מהקבוצות האחרות. במועד ההכרה לראשונה נכסים פיננסיים זמינים למכירה מוכרים בשווי הוגן בתוספת כל עלויות העסקה הניתנות לייחוס. בתקופות עוקבות נמדדות השקעות אלה בשווי הוגן, כאשר השינויים בהן, פרט להפסדים מירידת ערך, לרווחים או הפסדים משינויים במדד, בשער החליפין, ולצבירת הריבית האפקטיבית במכשירי חוב, נזקפים ישירות לרווח כולל אחר ומוצגים בקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה. דיבידנד המתקבל בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה נזקף לדוח רווח והפסד במועד הזכאות לתשלום. כאשר ההשקעה נגרעת, הרווחים או הפסדים שנצברו בקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה מועברים לרווח והפסד.

2. התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים

הקבוצה מכירה לראשונה במכשירי חוב שהונפקו במועד היווצרותם. יתר ההתחייבויות הפיננסיות מוכרות לראשונה במועד קשירת העסקה בו הקבוצה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר.

התחייבויות פיננסיות מוכרות לראשונה בשווי הוגן בניכוי כל עלויות העסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה לראשונה, התחייבויות פיננסיות נמדדות בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית.

גרעת התחייבויות פיננסיות

התחייבות פיננסית נגרעת כאשר היא מסולקת, דהיינו ההתחייבות נפרעה, בוטלה או פקעה. התחייבות פיננסית מסולקת כאשר החייב (הקבוצה) פורע את ההתחייבות על ידי תשלום במזומן, בנכסים פיננסיים אחרים, בסחורות או שירותים, או משוחרר משפטית מההתחייבות.

כאשר התחייבות פיננסית קיימת מוחלפת בהתחייבות אחרת כלפי אותו מלווה בתנאים שונים מהותית, או כאשר נעשה שינוי מהותי בתנאי התחייבות קיימת, ההחלפה או השינוי מטופלים כגרעה של התחייבות המקורית וכהכרה של התחייבות חדשה. ההפרש בין היתרה של שתי התחייבויות הנ"ל בדוחות הכספיים נזקף לדוח רווח והפסד. במידה שההחלפה או השינוי אינם מהותיים, הם מטופלים כשינוי תנאי ההתחייבות המקורית ולא מוכר רווח או הפסד מההחלפה. בעת הבחינה האם מדובר בשינוי מהותי בתנאי התחייבות קיימת, מביאה החברה בחשבון שיקולים איכותיים וכמותיים. ראה באור 24 לגבי אג"ח שהוחלפו בשנת הדוח.

3. קיזוז מכשירים פיננסיים

נכס פיננסי והתחייבות פיננסית מקוזזים והסכומים מוצגים בנטו בדוח על המצב הכספי כאשר לקבוצה קיימת באופן מיידי (Currently) זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקזז את הסכומים שהוכרו וכן כוונה לסלק את הנכס וההתחייבות על בסיס נטו או לממש את הנכס ולסלק את ההתחייבות בו-זמנית.

4. מכשירים פיננסיים נגזרים

נגזרים מוכרים לראשונה בשווי הוגן. עלויות עסקה הניתנות לייחוס נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. לאחר ההכרה לראשונה, נמדדים הנגזרים בשווי הוגן, כשהשינויים בשווי ההוגן נזקפים מיידי לרווח והפסד לסעיף רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון.

5. נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הוגן

ערכם של נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות צמודי מדד, שאינם נמדדים לפי שווי הוגן, מותאם בכל תקופה בהתאם לשיעור עליית/ירידת המדד בפועל.

6. הקבוצה קיבלה החלטות לסיווג ולייעוד נכסים כדלקמן:

נכסים הכלולים בתיקי השקעה של פוליסות משתתפות ברווחי השקעות

מרבית נכסים אלו, הכוללים מכשירים פיננסיים סחירים ומכשירים פיננסיים לא סחירים, יועדו לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד, וזאת מהנימוקים הבאים: מדובר בתיקים מנוהלים, נפרדים ומזוהים, אשר הצגתם לפי שווי הוגן מקטינה באופן משמעותי עיוות חשבונאי של הצגת נכסים והתחייבויות לפי בסיסי מדידה שונים (mismatch), כמו כן הניהול מתבצע לפי שווי הוגן וביצועי התיק נמדדים לפי שווי הוגן בהתאם לאסטרטגיית ניהול סיכונים מתועדת, והמידע לגבי המכשירים הפיננסיים מדווח להנהלה (ועדת ההשקעות הרלוונטית) באופן פנימי על בסיס שווי הוגן.

חלק ממכשירי החוב הלא סחירים, הכלולים בתיקי השקעה של פוליסות משתתפות ברווחי השקעות, נמדדים על פי עלות מופחתת, תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית כמתאפשר על פי הוראת שעה שפרסם המפקח ובהתאם לתקינה.

מכשירים פיננסיים הכוללים נגזרים משובצים שנדרש להפרידם

מכשירים אלו יועדו לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד.

נכסים סחירים שאינם נכללים בתיקי השקעות כנגד פוליסות משתתפות ברווחים (נוסטרו) שאינם כוללים נגזרים משובצים או שאינם מהווים נגזרים

נכסים אלו סווגו כנכסים פיננסיים זמינים למכירה.

נכסים שאינם סחירים שאינם נכללים בתיקי השקעות כנגד פוליסות משתתפות ברווחים (נוסטרו)

נכסים העונים לקריטריונים של קבוצת הלוואות וחייבים, לרבות אג"ח ח"ץ, סווגו לקבוצה זו ונמדדו על פי עלות מופחתת, תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית.

מכשירים הוניים שאינם סחירים סווגו כנכסים פיננסיים זמינים למכירה.

השקעות בניירות ערך סחירים בדוחות הכספיים של חברה בת מאוחדת העוסקת בניהול השקעות

נכסים אלו סווגו לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד כיוון שמדובר בנכסים פיננסיים המוחזקים למסחר.

7. קביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות.

בקביעת השווי ההוגן של נכס או התחייבות, משתמשת הקבוצה בנתונים נצפים מהשוק ככל שניתן. מדידות שווי הוגן מחולקות לשלוש רמות במדרג השווי ההוגן בהתבסס על הנתונים ששימשו בהערכה, כדלקמן:

- רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל לנכסים או התחייבויות זהים.
 - רמה 2: נתונים נצפים מהשוק, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
 - רמה 3: נתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.
- לפרטים נוספים בדבר שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן ראה באור 12.ו.

8. רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון והוצאות מימון

רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון

רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון כוללים רווחים (הפסדים) ממכירה ומירידת ערך נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה, שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, רווחים (הפסדים) ממטבע חוץ והפרשי הצמדה בגין נכסי חוב ורווחים (הפסדים) ממימוש השקעות המחושבים כהפרש בין תמורת המימוש נטו ובין העלות המקורית או העלות המופחתת ומוכרים בעת קרות אירוע המכירה, הכנסות ריבית בגין סכומים שהושקעו (לרבות נכסים פיננסיים זמינים למכירה), הכנסות מדיבידנדים, שינויים בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה והכנסות מדמי שכירות של נדל"ן להשקעה.

הכנסות ריבית מוכרות עם צבירתן באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית.

הכנסות מדיבידנדים מוכרות במועד בו מוקנית לקבוצה הזכות לקבלת תשלום.

רווחים והפסדים מהפרשי שער, משינויים בשווי ההוגן של ההשקעות ומימוש השקעות מדווחים בנטו.

הוצאות מימון

הוצאות מימון כוללות הוצאות ריבית, הפרשי הצמדה והפרשי שער על הלוואות שנתקבלו, ריבית והפרשי שער על פקדונות ויתרות מבטחי משנה ושינויים בגין ערך הזמן בגין הפרשות. עלויות האשראי, שאינן מהוונות, נזקפות לדוח רווח והפסד במועד התהוותן.

ט. רכוש קבוע

1. הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מצטברים מירידת ערך, למעט קרקע ובנייני משרדים בבעלות המוצגים בסיס הערכה מחדש, ראה להלן.

העלות של מספר פריטי רכוש קבוע נקבעה לפי שוויים ההוגן ליום 1 בינואר 2007, מועד המעבר ל-IFRS (עלות נחשבת).

העלות כוללת עלויות הניתנות לייחוס ישיר לרכישת הנכס. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד המתייחס, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה.

רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבע לפי השוואת התמורה מגריעת הנכס לערכו בספרים, ומוכר נטו בסעיף הכנסות אחרות או הוצאות אחרות, לפי העניין, בדוח רווח והפסד.

שערוך קרקע ובנייני משרדים בבעלות נזקף לקרן הערכה מחדש המוצגת בהון, בניכוי השפעת המס. קרן הערכה מחדש מועברת ישירות לעודפים כאשר הנכס נגרע, ובמהלך השימוש בנכס בהתאם לקצב הפחתתו.

הערכות מחדש מבוצעות באופן סדיר על מנת לוודא שהיתרה בדוחות הכספיים אינה שונה באופן מהותי מהערך שהיה נקבע לפי השווי ההוגן בתאריך הדיווח.

ירידת ערך של נכס שהוערך מחדש נזקפת ישירות לרווח כולל אחר, עד לסכום שבו קיימת יתרת זכות בקרן ההערכה מחדש בגין אותו נכס. ירידת ערך נוספת, אם קיימת, נזקפת לרווח או הפסד. עלייה בערכו של נכס כתוצאה מהערכה מחדש, מוכרת ברווח או הפסד עד לסכום שבו היא מבטלת ירידה, שהוכרה קודם לכן ברווח או הפסד. כל עלייה נוספת לאחר מכן נזקפת לקרן הערכה מחדש.

ט. רכוש קבוע (המשך)

2. פחת

שיעורי הפחת בהם נעשה שימוש בתקופה השוטפת ובתקופות ההשוואתיות הינו כדלקמן:

בניינים	2%-4%
שיפורים במושכר	5%-20%
כלי רכב	15%
מחשבים ותוכנה	10%-33%
ריהוט וציוד	6%-33%

שיפורים במושכר מופחתים לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת השכירות (לרבות תקופת האופציה להארכה שבידי הקבוצה שבכוונתה לממשה) או בהתאם לתקופות החיים השימושיים של השיפור, לפי הקצר שבהם.

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושי וערך השיר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח ומותאמים במידת הצורך.

י. נדל"ן להשקעה

נדל"ן להשקעה הוא נדל"ן (קרקע או מבנה-או חלק ממבנה-או שניהם) המוחזק (על ידי הקבוצה כבעלים או בחכירה) לצורך הפקת הכנסות שכירות או לשם עליית ערך הונית או שניהם, ושלא לצורך שימוש בייצור או הספקת סחורות או שירותים למטרות מנהלתיות, או מכירה במהלך העסקים הרגיל.

כמו כן, זכויות בנדל"ן להשקעה החכורות על ידי הקבוצה ומיועדת להשכרה לצד ג' מסווגות ומטופלות כנדל"ן להשקעה.

נדל"ן להשקעה נמדד לראשונה לפי עלות בתוספת עלויות עסקה שניתן לייחס במישרין לרכישה. בתקופות עוקבות הנדל"ן להשקעה נמדד לפי שווי הוגן, כשהשינויים בשווי ההוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.

לצורך קביעת השווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה מתבססת הקבוצה על הערכות שווי המבוצעות על ידי מעריכים חיצוניים בלתי תלויים שהינם מומחים בהערכות שווי של נדל"ן והינם בעלי הידע והניסיון הנדרשים.

נדל"ן להשקעה נגרע כאשר הוא ממומש או כאשר נפסק השימוש בו ולא צפויות הטבות כלכליות עתידיות ממימושו. ההפרש בין התמורה נטו ממימוש הנכס לבין היתרה בדוחות הכספיים מוכר ברווח והפסד בתקופה שבה נגרע הנכס.

העברת נכס מנדל"ן להשקעה לרכוש קבוע מתבצעת כאשר יש שינוי בשימוש, כגון התחלת שימוש בנכס על ידי הבעלים.

העלות הנחשבת של הנכס המועבר מנדל"ן להשקעה, לרכוש קבוע הוא השווי ההוגן במועד המעבר.

כאשר השימוש בנדל"ן הופך משימוש על ידי הבעלים לנדל"ן להשקעה אשר נמדד לפי שווי הוגן, הנכס נמדד מחדש לפי שווי הוגן ומסווג כנדל"ן להשקעה. כל רווח שנוצר מהמדידה מחדש נזקף לרווח כולל אחר ומוצג בקרן שערך בהון אשר לא ישוחרר לרווח והפסד, אלא אם הרווח מבטל הפסד קודם מירידת ערך של הנדל"ן, ובמקרה זה הרווח נזקף תחילה לדוח רווח והפסד. כל הפסד נזקף ישירות לרווח והפסד.

נדל"ן להשקעה בפיתוח המיועד לשימוש עתידי כנדל"ן להשקעה נמדד אף הוא בשווי הוגן כאמור לעיל וזאת כאשר השווי ההוגן ניתן למדידה מהימנה. כשהשווי ההוגן אינו ניתן למדידה מהימנה, בשל אופי והיקף סיכוני הפרויקט, אזי הוא נמדד על פי עלותו, בניכוי הפסדים מירידת ערך במידה שקיימים, עד למועד שבו השווי ההוגן ניתן למדידה מהימנה או השלמת הבנייה, כמוקדם מביניהם. בסיס העלות של נדל"ן להשקעה בפיתוח כולל את עלות המקרקעין, עלויות תכנון ופיתוח ישירות תוספתיות ודמי תיווך בשל התקשרויות בהסכמים להשכרתו.

לפרטים נוספים ראה באור 8.

יא. חכירות

החברה מטפלת בחוזה כחירה כאשר בהתאם לתנאי החוזה מועברת זכות לשלוט בנכס מזוהה לתקופת זמן בעבור תמורה.

הקבוצה כחוכר

עבור העסקאות בהן החברה מהווה חוכר היא מכירה במועד התחילה בחכירה בנכס זכות שימוש כנגד התחייבות בגין חכירה וזאת למעט עסקאות חכירה לתקופה של עד 12 חודשים ועסקאות חכירה בהן נכס הבסיס בעל ערך נמוך, בהן בחרה החברה להכיר בתשלומי החכירה כהוצאה ברווח או הפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה. במסגרת מדידת ההתחייבות בגין חכירה בחרה החברה ליישם את ההקלה הקיימת בתקן ב-IFRS 16 ולא ביצעה הפרדה בין רכיבי חכירה לרכיבים שאינם חכירה כגון: שירותי ניהול, שירותי אחזקה ועוד, הכלולים באותה עסקה.

י.ב. נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בלתי מוחשיים הנרכשים בנפרד נמדדים עם ההכרה הראשונית לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות. נכסים בלתי מוחשיים הנרכשים בצירופי עסקים נמדדים במועד הרכישה לפי השווי ההוגן.

לאחר ההכרה הראשונית נכסים בלתי מוחשיים נמדדים על-פי עלותם בניכוי הפחתה מצטברת ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו.

1. מוניטין

מוניטין שנוצר כתוצאה מרכישה של צרופי עסקים, מוצג במסגרת נכסים בלתי מוחשיים. למידע בדבר מדידת המוניטין בעת ההכרה לראשונה ראה סעיף 2.2 לעיל. החברה מבצעת בחינת ירידת ערך אחת לשנה, לפרטים נוספים ראה באור 2'א' בדבר עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים.

בתקופות עוקבות מוניטין נמדד לפי עלות בניכוי הפסדים מירידות ערך שנצברו.

2. עלויות פיתוח תוכנה

עלויות פיתוח תוכנה מהוונות אך ורק אם ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח, התוכנה ישימה מבחינה טכנית ומסחרית, צפויה הטבה כלכלית עתידית מהפיתוח ולקבוצה כוונה ומקורות מספיקים להשלים את הפיתוח ולהשתמש בתוכנה. עלות שהוונה כוללת את עלות החומרים, שכר עבודה ישיר ועלויות תקורה שניתן לייחסן ישירות להכנת הנכס לשימוש המיועד. עלויות פיתוח אחרות נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

בתקופות עוקבות, עלויות פיתוח שהונו נמדדות לפי עלות בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו.

3. עלויות עוקבות

עלויות עוקבות מוכרות כנכס בלתי מוחשי אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בנכס בגינו הן הוצאו. כל העלויות האחרות, לרבות עלויות הקשורות למוניטין או מותגים שפותחו באופן עצמי, נזקפות לדוח רווח והפסד עם התהוותן.

4. הפחתה

אומדן אורך החיים השימושי לתקופה הנוכחית ולתקופות השוואתיות של הנכסים הבלתי מוחשיים העיקריים:

(א) עודפי עלות שנוצרו ברכישת סוכנויות ביטוח או מצירוף עסקים שנרכשו מסוכנויות ביטוח, המיוחסים בעיקרם לתיקי עמלות, מופחתים בשיעורים שנתיים שווים על פני תקופה של 5-10 שנים.

(ב) דמי ניהול עתידיים - הפרש מקורי המתייחס לדמי ניהול עתידיים צפויים מופחת בהתאם לתקופה החזויה לקבלת דמי הניהול.

(ג) תוכנות מחשב - מופחתות בקו ישר על פני 3-10 שנים.

(ד) תיקי לקוחות - מופחת על פני 10 שנים בשיטת סכום ספרות השנים הפוחת.

האומדנים בדבר שיטת הפחתה ואורך החיים השימושיים נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח.

1. נכסים פיננסיים

המדיניות החשבונאית המיושמת על ידי החברה בגין ירידת ערך של מכשירים פיננסיים, הינה בהתאם ל-IAS39. ראה באור 2.כ(1) להלן, בדבר דחיית אימוץ IFRS9.

ירידת ערך של נכס פיננסי שאינו מוצג בשווי הוגן דרך רווח והפסד נבחנת כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית לכך שאירוע הפסד התרחש לאחר מועד ההכרה לראשונה בנכס ואירוע הפסד זה השפיע באופן שלילי על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים של הנכס הניתן לאמידה מהימנה.

ראייה אובייקטיבית לכך שחלה ירידת ערך של נכסים פיננסיים עשויה לכלול הפרת חוזה על ידי חייב, ארגון מחדש של סכום המגיע לקבוצה בתנאים אשר הקבוצה לא הייתה שוקלת במקרים אחרים, קיום סממנים לכך שחייב או מנפיק חוב יפשוט רגל או היעלמות שוק פעיל עבור נייר ערך, מידע נצפה שמצביע על כך שקיימת ירידה הניתנת למדידה בתזרים מזומנים צפוי מקבוצה של נכסים פיננסיים.

ראיות לירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה

בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירים הוניים, בוחנת הקבוצה גם את הפער שבין השווי ההוגן של הנכס לעלותו המקורית תוך התייחסות לתנודתיות של שער המכשיר, למשך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס נמוך מעלותו המקורית ולשינויים בסביבה הטכנולוגית, הכלכלית או המשפטית או בסביבת השוק בה פועלת החברה שהנפיקה את המכשיר. בנוסף, ירידה משמעותית או מתמשכת בשווי ההוגן מתחת לעלות המקורית הינה ראייה אובייקטיבית לירידת ערך.

ראיות לירידת ערך של מכשירי חוב

הקבוצה בוחנת ראיות לירידת ערך לגבי נכסי חוב המסווגים להלוואות וחייבים הן ברמת הנכס הבודד והן ברמה קולקטיבית. ההלוואות והחייבים שהינם משמעותיים באופן פרטני נבחנים ספציפית לירידת ערך. הלוואות וחייבים אלה אשר בגינם לא זוהתה ירידת ערך ספציפית מקובצים יחדיו ולגביהם נבחנת קיומה של ירידת ערך קבוצתית במטרה לאתר ירידת ערך שהתרחשה וטרם זוהתה.

בבחינה קבוצתית של ירידת ערך, הקבוצה עושה שימוש במגמות היסטוריות של ההסתברות להפרה, עיתוי קבלת ההחזר וסך ההפסד בפועל, בהתאם לשיקול דעת ההנהלה בדבר השאלה האם ההפסדים בפועל צפויים להיות גדולים או קטנים יותר בהשוואה להפסדים העולים מהמגמות ההיסטוריות לאור המצב הכלכלי ותנאי האשראי הקיימים.

טיפול בהפסדים מירידת ערך של נכסים פיננסיים הנמדדים בעלות מופחתת

הפסד מירידת ערך של נכס פיננסי, הנמדד לפי עלות מופחתת, מחושב כהפרש בין ערך הנכס בספרים לבין הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים, מהוון בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של הנכס. הפסדים נזקפים לדוח רווח והפסד ומוצגים כהפרשה להפסד כנגד יתרת נכסים פיננסיים אלו.

טיפול בהפסדים מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה

הפסדים מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה מוכרים על ידי העברת ההפסד המצטבר שנזקק לקרן הון בגין נכסים זמינים למכירה, לרווח והפסד. ההפסד המצטבר אשר מועבר לרווח והפסד הינו הפרש בין עלות הרכישה בניכוי החזרי קרן והפחתות, לבין השווי ההוגן הנוכחי בניכוי ירידות ערך אשר הוכרו בעבר דרך רווח והפסד.

ביטול הפסדים מירידת ערך

הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחסו באופן אובייקטיבי לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד מירידת הערך. ביטול הפסד מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים הנמדדים לפי עלות מופחתת ובגין נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהינם מכשירי חוב, נזקף לרווח והפסד. ביטול הפסד מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהינם מכשירי הון, נזקף לרווח הכולל האחר.

י.ג. ירידת ערך (המשך)

2. ביטוח משנה

א) ההתחייבויות של מבטחי המשנה כלפי החברה אינן משחררות אותה מהתחייבויותיה כלפי המבוטחים על פי פוליסות הביטוח.

מבטח משנה אשר לא יעמוד בהתחייבויותיו על פי חוזי ביטוח המשנה, עלול לגרום לקבוצה הפסדים.

ב) החברה מבצעת הפרשה לחובות מסופקים בגין חובות מבטחי משנה שגבייתם מוטלת בספק על בסיס הערכות סיכון פרטניות ועל בסיס עומק החוב.

בנוסף, בקביעת חלקם של מבטחי המשנה בהתחייבויות הביטוחיות מתחשבת החברה, בין היתר, בהערכת אפשרות הגביה ממבטחי המשנה. כאשר חלקם של מבטחי המשנה כאמור מחושב על בסיס אקטוארי, חלקם של אותם מבטחי משנה שבקשיים מחושב בהתאם להמלצת האקטואר, המביאה בחשבון את כלל גורמי הסיכון. כמו כן, מתחשבת החברה בעת עריכת ההפרשות, בין היתר, בנכונות הצדדים להגיע להסכמי ניתוק התקשרויות בדרך של פירעון סופי של החובות (Cut Off) במטרה לצמצם את החשיפה.

3. פרמיה לגביה

הפרשה לחובות מסופקים בגין פרמיה לגביה מחושבת לפי אומדנים המבוססים, בין היתר, על עומק חובות בפיגור ועל ביטולי פרודוקציה בפועל בשנים קודמות.

י.ד. הטבות לעובדים

בקבוצה קיימות מספר תכניות הטבה לעובדים.

סיווג הטבות לעובדים, לצורכי מדידה, כהטבות לטווח קצר או כהטבות אחרות לטווח ארוך נקבע בהתאם לתחזית הקבוצה לסילוק המלא של ההטבות.

1. הטבות לזמן קצר

הטבות לעובדים לזמן קצר הינן הטבות אשר חזויות להיות מסולקות במלואן עד 12 חודשים מתום תקופת הדיווח השנתית שבה העובדים מספקים את השירותים המתייחסים.

הטבות אלו כוללות משכורות, דמי הבראה, ימי חופשה ותשלומים לביטוח לאומי, ונמדדות על בסיס לא מהוון ומוכרות כהוצאות עם מתן השירותים או במקרה של היעדרויות שאינן נצברות (חופשת לידה) - בעת היעדרות בפועל. התחייבות בגין בונוס, מוכרת כאשר לקבוצה קיימת מחויבות משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד וניתן לאמוד באופן מהימן את הסכום.

2. הטבות לאחר סיום העסקה

(א) תכנית להפקדה מוגדרת

לקבוצה תוכניות להפקדה מוגדרת בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963 (בסעיף זה - "החוק"), לפיהן הקבוצה משלמת באופן קבוע תשלומים מבלי שתהיה לה מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים גם אם בקרן לא הצטברו סכומים מספיקים כדי לשלם את כל ההטבות לעובד המתייחסות לשירות העובד בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות.

הפקדות לתכנית להפקדה מוגדרת בגין פיצויים או בגין תגמולים מוכרות כהוצאה במקביל לקבלת שירותי העבודה מהעובד ולא נדרשת הפרשה נוספת בדוחות הכספיים.

(ב) תכנית להטבה מוגדרת

הקבוצה מפעילה תכנית להטבה מוגדרת בגין תשלום פיצויים בהתאם לחוק. לפי החוק, זכאים עובדים לקבל פיצויים עם פיטוריהם או עם פרישתם.

החיישובים נערכים על ידי אקטואר מוסמך לפי שיטת יחידת הזכאות החזויה.

מדידה מחדש של ההתחייבות (הנכס), נטו בגין הטבה מוגדרת כוללת רווחים והפסדים אקטואריים, תשואה על נכסי תכנית (למעט ריבית) וכן שינוי כלשהו בהשפעה על תקרת הנכסים (ככל שרלוונטי, למעט ריבית). מדידות מחדש נזקפות דרך רווח כולל אחר לעודפים.

עלויות ריבית בגין מחויבות להטבה מוגדרת, הכנסות ריבית בגין נכסי תכנית וריבית בגין השפעה של תקרת הנכסים שנזקפו לרווח והפסד מוצגות בסעיף הוצאות הנהלה וכלליות.

נכסים שעומדים כנגד מרכיב הפיצויים, בפוליסות שהופקו על ידי החברה, אינם מהווים נכסי תוכנית להטבה מוגדרת, ומקוזזים מההתחייבויות בגין חוזי הביטוח.

3. עסקאות תשלום מבוסס מניות

עסקאות המסולקות במכשירים הוניים

השווי ההוגן במועד ההענקה של מענקי תשלום מבוסס מניות לעובדים נזקף כהוצאת שכר במקביל לגידול בהון על פני התקופה בה מושגת זכאות בלתי מותנית למענקים. הסכום שנזקף כהוצאה בגין מענקי תשלום מבוסס מניות, המותנים בתנאי הבשלה שהינם תנאי שירות או תנאי ביצוע שאינם תנאי שוק, מותאם על מנת לשקף את מספר המענקים אשר צפויים להבשיל.

בעסקאות בהן מעניקה חברת האם לעובדי הקבוצה זכויות למכשירי הוניים, מטפלת הקבוצה בהענקה כעסקת תשלום מבוסס מניות המסולקות במכשירים הוניים, כלומר מכירה בשווי ההוגן של ההענקה ישירות בהון, בהתאם לאמור לעיל.

ט. תביעות משפטיות

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר לקבוצה מחויבות קיימת (משפטית או משתמעת) כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר; יותר סביר מאשר לא (more likely than not) כי הקבוצה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות; וניתן לאמוד את המחויבות באופן מהימן. בעת בחינת הצורך בהכרה בהפרשות ובכימותן, מסתייעת הנהלת הקבוצה ביועציה המשפטיים.
לפרטים נוספים ראה באור 39.

ז. הכרה בהכנסה

להלן מדיניות ההכרה בהכנסה של הקבוצה:

1. פרמיות

- (א) פרמיות במגזר ביטוח חיים ובמגזר ביטוח בריאות, לרבות פרמיות חסכון ולמעט תקבולים בגין חוזי השקעה נרשמות כהכנסות בהגיע מועד גבייתן.
ביטולים נרשמים במועד קבלת ההודעה מבעל הפוליסה, או באופן יזום על ידי החברה עקב פיגורים בתשלום, בכפוף להוראות כל דין.
השתתפות המבוטחים בביטוח קבוצתי ברווחים מנוכה מסעיף פרמיות שהורוחו ברוטו.
- (ב) פרמיות בביטוח כללי נרשמות כהכנסות על בסיס דוחות תפוקה חודשיים. הפרמיות מתייחסות בעיקרן לתקופת ביטוח של שנה. ההכנסות מפרמיה ברוטו ושינויים בפרמיה שטרם הורוחו בגינה, נרשמים בסעיף פרמיות שהורוחו ברוטו.
פרמיות בענף רכב חובה נרשמות בעת פירעון הפרמיה הואיל והכיסוי הביטוחי מותנה בתשלום הפרמיה.
פרמיות מפוליסות שתחילת הביטוח שלהן לאחר תאריך הדיווח נרשמות כהכנסות מראש.
ההכנסות שנכללו בדוחות הכספיים הינן לאחר ביטולים שנתקבלו מבעלי פוליסות, ובניכוי ביטולים והפרשות עקב אי פירעון דמי הביטוח, בכפוף להוראות כל דין ובניכוי השתתפות המבוטחים ברווחים, על בסיס ההסכמים שבתוקף.

2. דמי ניהול

- (א) **דמי ניהול בגין חוזי ביטוח חיים וחוזי השקעה תלויי תשואה**
דמי הניהול מחושבים בהתאם להנחיות המפקח על בסיס התשואה וצבירת החסכון של המבוטחים בתיק המשתתף ברווחים.
דמי הניהול כוללים את המרכיבים דלקמן:
פוליסות שנמכרות החל מיום 1 בינואר 2004 - דמי ניהול קבועים בלבד.
בגין פוליסות שנמכרו עד ליום 31 בדצמבר 2003 - דמי ניהול קבועים ומשתנים.
דמי הניהול הקבועים מחושבים בשיעורים קבועים מצבירת החסכון ונרשמים על בסיס צבירה.
דמי הניהול המשתנים מחושבים כשיעור מהרווח הריאלי השנתי (מה-1 בינואר ועד ה-31 בדצמבר) שנזקק לפוליסה בניכוי דמי הניהול הקבועים שנגבו מאותה הפוליסה.
במהלך השנה נרשמים דמי הניהול המשתנים על בסיס צבירה בהתאם לתשואה החודשית הריאלית, ככל שהיא חיובית. בחודשים בהם התשואה הריאלית שלילית מוקטנים דמי הניהול המשתנים עד לגובה סך דמי הניהול המשתנים שנרשמו במצטבר מתחילת השנה. תשואה שלילית שלא בוצעה בגינה הקטנה של דמי הניהול במהלך שנה שוטפת, תנוכה, לצורך חישוב דמי הניהול מתשואה חיובית בתקופות עוקבות.
- (ב) **דמי ניהול מקרנות פנסיה ומקופות גמל**
הכנסות מניהול קרנות פנסיה ומקופות גמל נזקפות על בסיס יתרות הנכסים המנוהלים ועל בסיס התקבולים מהעמיתים, בהתאם להנחיות המפקח.
- (ג) **דמי ניהול מקרנות נאמנות ומניהול תיקי לקוחות**
הכנסות מדמי ניהול מקרנות נאמנות והכנסות מניהול תיקי השקעות נזקפות על בסיס יתרות הנכסים המנוהלים.

ט. הכרה בהכנסה (המשך)

3. עמלות

הכנסות מעמלות ביטוח כללי בסוכנויות ביטוח מוכרות כהכנסה בעת התהוותן.

הכנסות מעמלות מביטוח משנה בביטוח כללי, חיים ובריאות נזקפות בעת התהוותן.

הכנסות מעמלות ביטוח חיים בסוכנויות ביטוח נזקפות על בסיס מועדי הזכאות לתשלום העמלות על פי ההסכמים עם חברות הביטוח, בניכוי הפרשות להחזרי עמלות עקב ביטולים של פוליסות ביטוח.

4. רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו, הכנסות מימון והוצאות מימון - ראה סעיף ח.8 לעיל.

בדוח על תזרימי המזומנים החברה בחרה להציג ריבית שהתקבלה, דיבידנד שהתקבל וריבית ששולמה במסגרת תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת. דיבידנדים ששולמו מוצגים במסגרת תזרימי המזומנים מפעילות מימון.

ז. הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות הנהלה וכלליות מסווגות להוצאות עקיפות ליישוב תביעות (הנכללות בסעיף תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי הביטוח וחוזי השקעה), להוצאות הקשורות ברכישה (הנכללות בסעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות) וליתרת הוצאות הנהלה וכלליות הנכללות בסעיף זה. הסיווג נערך, בהתאם למודלים פנימיים של הקבוצה המבוססים על הוצאות ישירות שנזקפו והוצאות עקיפות שהועמסו.

יח. מסים על הכנסה

הוצאת מסים על הכנסה כוללת מסים שוטפים ונדחים. מסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד אלא אם המס נובע מצירוף עסקים או פריטים אשר מוכרים ישירות בהון או ברווח כולל אחר.

מסים שוטפים

המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה, כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוקים שנחקקו או נחקקו למעשה למועד הדיווח וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

מסים נדחים

ההכרה במסים נדחים הינה בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים. הקבוצה לא מכירה במסים נדחים לגבי ההפרשים הזמניים הבאים: ההכרה לראשונה במוניטין, ההכרה לראשונה בנכסים ובהתחייבויות בעסקה שאינה מהווה צירוף עסקים ושאינה משפיעה על הרווח החשבונאי ועל הרווח לצרכי מס, וכן הפרשים הנובעים מהשקעה בחברות בנות, ובחברות כלולות, במידה ואין זה צפוי שהם יתהפכו בעתיד הנראה לעין ובמידה והקבוצה שולטת במועד היפוך ההפרש.

המסים הנדחים בגין נדל"ן להשקעה המוחזק במטרה להשיב את מרבית (substantially all) הטבות הכלכליות הגלומות בו בדרך של מימוש ולא בדרך של שימוש, נמדדים לפי אופן ההשבה הצפויה של נכס הבסיס, על בסיס מימוש ולא שימוש.

המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על הפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה למועד הדיווח.

נכס מס נדחה מוכר בספרים בגין הפסדים מועברים, הטבות מס והפרשים זמניים הניתנים לניכוי כאשר צפוי שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה ניתן יהיה לנצל אותם. נכסי המסים הנדחים נבדקים בכל מועד דיווח, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתחייבות יתממשו, הם מופחתים.

המדידה של מסים נדחים משקפת את השלכות המס שינבעו מהאופן בו הקבוצה צופה, בתום תקופת הדיווח, להשיב או לסלק את הערך בספרים של נכסים והתחייבויות. עבור נדל"ן להשקעה הנמדד תוך שימוש במודל השווי ההוגן, קיימת הנחה הניתנת להפרכה שהערך בספרים של הנדל"ן להשקעה יושב באמצעות מכירה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י.ח. מסים על הכנסה (המשך)

קיצוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים

הקבוצה מקצזת נכסי והתחייבויות מסים נדחים במידה וקיימת זכות משפטית הניתנת לאכיפה לקיצוז נכסי והתחייבויות מסים שוטפים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס באותה חברה נישומה, או בחברות שונות, אשר בכוונתן לסלק נכסי והתחייבות מסים שוטפים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המסים השוטפים מיושבים בו זמנית.

תוספת מס בגין חלוקת דיבידנד

בחישוב המסים הנדחים לא מובאים בחשבון המסים שהיו חלים במקרה של מימוש ההשקעות בחברות מוחזקות, לרבות חברות מוחזקות שעיסוקן היחיד הינו אחזקה בזכויות במקרקעין, והמאוחדות בדוחות הסולו של החברה, כל עוד מכירת ההשקעות בחברות מוחזקות אינה צפויה בעתיד הנראה לעין. כמו כן, לא הובאו בחשבון מסים נדחים בגין חלוקת רווחים על ידי חברות מוחזקות כדיבידנדים כאשר אין בכוונת הקבוצה ליזום חלוקת דיבידנד על ידי חברה מאוחדת הגוררת חבות מס נוספת.

עסקאות בינחברתיות

מס נדחה בגין עסקאות בינחברתיות בדוח המאוחד נרשם לפי שיעור המס החל על החברה הרוכשת.

עמדות מס לא ודאיות

הפרשה בגין עמדות מס לא וודאיות לרבות הוצאות מס וריבית נוספות, מוכרות כאשר יותר צפוי מאשר לא, כי הקבוצה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות.

סיווג מחדש

י.ט.

בוצעו סיווגים בתוך מרכיבי באור 20 - תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים, חוזי השקעה וביטוח בריאות. לסיווגים המפורטים לעיל לא הייתה השפעה על ההון, על הרווח וההפסד ועל הרווח הכולל

כ. שינוי במדיניות חשבונאית - כולל יישום לראשונה של תקני דיווח כספי חדשים ותיקונים לתקני חשבונאות קיימים

1. תיקון ל-1 IAS, הצגת דוחות כספיים

בחודש ינואר 2020 פרסם ה-IASB תיקון ל-1 IAS בדבר הדרישות לסיווג התחייבויות כשוטפות או כלא שוטפות (להלן - "התיקון המקורי"). בחודש אוקטובר 2022 פרסם ה-IASB תיקון עוקב לתיקון האמור לעיל (להלן - "התיקון העוקב").

התיקון העוקב קבע כי:

- רק אמות מידה פיננסיות אשר ישות חייבת לעמוד בהן בסוף תקופת הדיווח או לפני כן, משפיעות על סיווגה של אותה ההתחייבות כהתחייבות שוטפת או התחייבות לא שוטפת.
- עבור התחייבויות אשר הבדיקה של עמידה באמות המידה הפיננסיות נבחנת בתוך 12 חודשים העוקבים של תאריך הדיווח יש לתת גילוי באופן שיאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים להעריך את הסיכונים בגין אותה ההתחייבות. קרי, התיקון העוקב קובע כי יש לתת גילוי לערך בספרים של ההתחייבות, מידע על אמות המידה הפיננסיות וכן, עובדות ונסיבות לסוף תקופת הדיווח אשר עשויות להביא למסקנה כי לישות יהיה קושי בעמידה באמות המידה פיננסיות.

התיקון המקורי קבע כי זכות המרה של התחייבות תשפיע על סיווג ההתחייבות כולה כהתחייבות שוטפת או לא שוטפת, למעט במקרים בהם רכיב ההמרה הינו הוני.

התיקון המקורי והתיקון העוקב יושמו למפרע החל מתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2024.

לתיקון לעיל לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה.

2. תיקון ל-16 IFRS, חכירות

בספטמבר 2022 פרסם ה-IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 16, חכירות (להלן - "התיקון") שמטרתו לספק טיפול חשבונאי בדוחות הכספיים של המוכר-חוכר בעסקאות מכירה וחכירה בחזרה כאשר תשלומי החכירה הינם תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בשער. במסגרת התיקון המוכר-חוכר נדרש לאמץ אחת משתי גישות למדידת התחייבות בגין החכירה במועד ההכרה לראשונה בעסקאות כאמור. הגישה שנבחרה מהווה מדיניות חשבונאית אשר יש ליישמה באופן עקבי.

התיקון יושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2024. התיקון יושם בדרך של יישום למפרע.

לתיקון לעיל לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה.

3. תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 7, דוח על תזרימי מזומנים, ולתקן דיווח כספי בינלאומי 7, מכשירים פיננסיים: גילויים

בחודש מאי 2023 פרסם ה-IASB תיקונים לתקן חשבונאות בינלאומי 7, דוח על תזרימי מזומנים, ולתקן דיווח כספי בינלאומי 7, מכשירים פיננסיים: גילויים (להלן - "התיקונים"), בכדי להבהיר את המאפיינים של הסדרי מימון ספקים ולדרוש גילוי נוסף להסדרים אלו.

דרישות הגילוי בתיקונים נועדו לסייע ולאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים להעריך את ההשפעות של הסדרי מימון ספקים על התחייבויותיה של הישות וכן על תזרימי המזומנים והחשיפה של הישות לסיכון נזילות.

התיקונים יושמו לתקופות דיווח שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2024.

לתיקונים לעיל לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כא. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה לפני יישומם:

לפרטים בדבר תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח, ותקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 9 מכשירים פיננסיים, ראה באור 41.

1. תקן דיווח כספי בינלאומי 18, הצגה וגילוי בדוחות כספיים

בחודש אפריל 2024 פרסם המוסד הבינלאומי לתקינה בחשבונאות (IASB) את תקן דיווח כספי בינלאומי 18 (IFRS 18), הצגה וגילוי בדוחות כספיים (להלן - "התקן החדש") אשר מחליף את תקן חשבונאות בינלאומי 1 (IAS 1), הצגת דוחות כספיים (להלן - "IAS 1").

מטרת התקן החדש הינה לשפר את יכולת ההשוואה והשקיפות בדוחות הכספיים.

התקן החדש יכלול דרישות קיימות של IAS 1 ודרישות חדשות להצגה בדוח רווח או הפסד לרבות הצגת סכומים וסיכומי משנה אשר נדרשים בהתאם לתקן החדש, מתן גילוי על מדדי ביצוע המוגדרים על ידי ההנהלה (management-defined performance measures) ודרישות חדשות להקבצה ופיצול של מידע פיננסי.

התקן החדש אינו משנה את הוראות ההכרה והמדידה של פריטים בדוחות הכספיים. עם זאת, מאחר ופריטים בדוח רווח או הפסד יצטרכו להיות מסווגים לאחת מחמש קטגוריות (פעילות תפעולית, פעילות השקעה, פעילות מימון, מסים על הכנסה ופעילות שהופסקה) הוא עשוי לשנות את מבנה דוח רווח או הפסד של הישות. כמו כן, פרסום התקן החדש גרם לתיקונים בהיקף מצומצם לתקני חשבונאות נוספים אשר ביניהם IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים ו-IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים.

התקן החדש יישם למפרע החל מתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2027 או לאחריו. בהתאם להחלטת רשות לניירות ערך, יישום מוקדם אפשרי תוך מתן גילוי, החל מהתקופה המתחילה ביום 1 בינואר 2025.

החברה בוחנת את השפעת התקן החדש, לרבות השפעת התיקונים לתקני חשבונאות נוספים כתוצאה מהתקן החדש, על הדוחות הכספיים המאוחדים.

2. תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 21, השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ

בחודש אוגוסט 2023, פרסם ה-IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 21, השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ (להלן - "התיקון"), בכדי להבהיר כיצד ישות מעריכה האם מטבע ניתן להחלפה למטבע אחר וכן מהן הדרישות החשבונאיות (מדידה וגילוי) שישות נדרשת ליישם במקרים בהם מטבע אינו ניתן להחלפה למטבע אחר.

התיקון קובע את אופן קביעת שער החליפין המידי בהעדר יכולת חליפין. דרישות הגילוי הנדרשות בהתאם לתיקון נועדו לסייע ולאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים להבין כיצד המטבע שאינו ניתן להחלפה למטבע האחר משפיע, או צפוי להשפיע על הביצועים הפיננסיים, המצב הפיננסי ועל תזרימי המזומנים של הישות.

התיקון יישם לתקופות דיווח שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2025 או לאחר מכן. יישום מוקדם אפשרי בכפוף למתן גילוי. ביישום התיקון ישות לא תציג מחדש מידע השוואתי. לחילופין, אם המטבע אינו ניתן להחלפה לתחילת התקופה השנתית שהתיקון מיושם בה לראשונה (מועד היישום לראשונה), ישות תתרגם נכסים, התחייבויות והון, בהתאם להוראות התיקון וההפרשים למועד היישום לראשונה יוכרו כהתאמה ליתרת הפתיחה של העודפים ו/או של הקרן מהפרשי תרגום, בהתאם להוראות התיקון.

להערכת החברה, לתיקון לעיל לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה.

כב. להלן שיעורי השינוי של מדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן		
	מדד ידוע	מדד בגין	
	%		
0.6	3.4	3.3	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024
3.1	3.3	2.9	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023
13.2	5.3	5.3	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

א. השיקולים

בתהליך יישום עיקרי המדיניות החשבונאית של הקבוצה שקלה ההנהלה את הנושאים הבאים, שלהם ההשפעה המהותית ביותר על הסכומים שהוכרו בדוחות הכספיים:

1. סיווג וייעוד ההשקעות הפיננסיות

- נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.
- השקעות המוחזקות לפדיון.
- הלוואות וחייבים.
- נכסים פיננסיים זמינים למכירה.
- ראה סעיף ח.6 להלן.

2. סיווג חוזי ביטוח וחוזי השקעה

חוזי ביטוח הינם חוזים בהם המבטח לוקח סיכון ביטוחי משמעותי מצד אחר. ההנהלה שוקלת לגבי כל חוזה וחוזה, או לגבי קבוצה של חוזים, האם הם כרוכים בלקיחת סיכון ביטוחי משמעותי ועל כן יש לסווגם כחוזי ביטוח או שהם חוזי השקעה.

ב. אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להפעיל שיקול דעת ולהסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה, בין היתר, נוכח שינויים רגולטוריים נרחבים בהם מצוי ענף הביטוח והחסכון ארוך הטווח אשר עשויה להיות להם השלכות מהותיות שלא ניתן להעריך בשלב זה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשה הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים מוכרים בתקופה בה נעשה השינוי באומדן.

ג. אומדנים עיקריים

להלן מידע בדבר אומדנים עיקריים, שנערכו תוך יישום המדיניות החשבונאית והם בעלי השפעה מהותית על הדוחות הכספיים:

- התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה** - התחייבויות אלה מבוססות על שיטות הערכה אקטואריות ועל הערכות בדבר משתנים דמוגרפיים וכלכליים. ההערכות האקטואריות וההנחות השונות נגזרות בעיקר מניסיון העבר ומבוססות על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את מה שיקרה בעתיד. השתנות בגורמי הסיכון, בשכיחות האירועים או בחומרם, וכן שינוי המצב המשפטי עשויים להשפיע באופן מהותי על גובה ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח.

לפרטים נוספים ראה באורים 2.ב.37 ו-3.ב.37.
- לגבי שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב העתודות בביטוח חיים ובריאות לרבות העתודה המשלימה לגמלאות, ראה באור 3.ב.37(5).

בקשר לבדיקת נאותות העתודה, ראה סעיף 2.1.2(ז) לעיל.
- תביעות משפטיות** - כנגד הקבוצה תלויות ועומדות תביעות משפטיות וכן בקשות לאישור תובענות כייצוגיות. בהערכות סיכויי התביעות המשפטיות שהוגשו כנגד הקבוצה, הסתמכו החברות על חוות דעת יועציה המשפטיים. הערכות אלה של יועציה המשפטיים מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים ההליכים, וכן על הניסיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים. מאחר שתוצאות התביעות תקבענה בבתי המשפט, עלולות תוצאות אלה להיות שונות מהערכות אלה.

בנוסף על הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות, הליכים משפטיים והליכים אחרים שהוגשו כנגד הקבוצה, קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על-ידי הקבוצה למבוטחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין הקבוצה לבין הצדדים השלישיים לחוזי הביטוח הנוגעים לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ושינויים רגולטורים.

לפרטים נוספים ראה באור 1.39.
- קביעת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים שאינם סחירים** - השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי באור בלבד, מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון וציטוטי המחירים נקבעים על ידי חברה המספקת אותם לגופים מוסדיים. השווי ההוגן של קרנות השקעה נקבע על-פי ערך נכסי נקי (N.A.V.) בהתבסס על הדוחות הכספיים של הקרנות ומדיווחים המתקבלים מהקרנות. השווי ההוגן של מניות לא סחירות נקבע על פי הערכת שווי של מומחה.

לפרטים נוספים ראה באור 1.12.
- ירידת ערך מוניטין** - הקבוצה בוחנת ירידת ערך מוניטין לפחות אחת לשנה. הבחינה מחייבת את ההנהלה לבצע אומדן של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים לנבוע ממימוש או משימוש מתמשך ביחידה מניבת המזומנים (או קבוצת יחידות מניבות מזומנים) שאליה (שאליהן) הוקצה המוניטין. כמו כן נדרשת ההנהלה לאמוד שיעורי ניכיון מתאימים לתזרימי מזומנים אלה. הפסד מירידת ערך מוניטין אינו מבוטל.

לפרטים נוספים ראה באור 4.ב.
- קביעת ברות ההשבה של הוצאות רכישה נדחות** - ברות ההשבה של הוצאות הרכישה הנדחות נבדקת לפחות אחת לשנה תוך שימוש בהנחות לגבי שיעורי ביטולים, תמותה, תחלואה ומשתנים נוספים כאמור בסעיפים 1.2.2(ה), 1.2.2(ו) ו-3.2.2(ז) לעיל. אם תחת הנחות אלו לא תתקיים ברות ההשבה, יתכן שיהיה צורך בהאצת ההפחתה או אף במחיקת הוצאות הרכישה הנדחות.

לפרטים נוספים ראה באור 5.
- ירידת ערך השקעות פיננסיות** - כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית שקיים הפסד מירידת ערך בגין הלוואות וחייבים המוצגים בעלותם המופחתת, או שערכם של נכסים פיננסיים זמניים למכירה נפגם וקיימת ירידת ערך לגביהם, סכום ההפסד נזקף לדוח רווח והפסד. בתאריך הדיווח בוחנת הקבוצה האם קיימת ראייה אובייקטיבית כאמור.

לפרטים נוספים ראה באור 12.

2א' - עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ג. אומדנים עיקריים (המשך)

- קביעת השווי ההוגן של נדל"ן להשקעה - נדל"ן להשקעה הניתן למדידה מהימנה מוצג לפי השווי ההוגן לתאריך הדיווח כאשר שינויים בשווי ההוגן נזקפים לדוח רווח והפסד בתקופה שבה הם נוצרו. השווי ההוגן נקבע על ידי מעריכי שווי חיצוניים בלתי תלויים בהתאם להערכות שווי כלכליות הכוללות הנחות לגבי אומדנים של תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים מהנכס ואומדן שיעור היוון המתאים לתזרימי מזומנים אלה וכן בהתייחס לעסקאות שנעשו לאחרונה בנדל"ן בעל אופי ומיקום דומים לזה המוערך.

במדידת השווי ההוגן של נדל"ן להשקעה נדרשים מעריכי השווי והנהלת הקבוצה להשתמש בהנחות מסוימות לגבי שיעורי התשואה הנדרשים לגבי נכסי הקבוצה, מחירי ההשכרה העתידיים, שיעורי התפוסה, חידושי חוזים, הסתברות להשכרת שטחים פנויים, הוצאות תפעול הנכסים, איתנותם הפיננסית של השוכרים והשלכות הנובעות מהשקעות שיידרשו לפיתוח עתידי על מנת להעריך את תזרימי המזומנים העתידיים מהנכסים.

לפרטים נוספים ראה באור 8.
- הערכה מחדש של רכוש קבוע - הקבוצה מודדת קרקע ובנייני משרדים בבעלות המהווים רכוש קבוע בסכומים משוערכים, והשינויים בשווי הוגן נזקפים לרווח כולל אחר. השווי ההוגן נקבע על ידי מעריכי שווי חיצוניים מוסמכים בלתי תלויים בהתאם להערכות שווי כלכליות המבוססות על השוואה לעסקאות של נכסים דומים שנערכו לאחרונה בשוק הנדל"ן ביחס לנדל"ן דומה במאפיינים ולרבות מיקום, מצב פיזי, ייעוד וכדומה או בהתבסס על טכניקת היוון הכנסות המבוססת על הערך הנוכחי של אומדן התזרימים התפעולי מהשכרה הנובע מהנכס, בהתבסס על תזרימי המזומנים השנתיים נטו לפני מס, המהוונים בשיעור היוון המשקף את הסיכונים הספציפיים הגלומים בהם.

א. כללי

באור מגזרי פעילות כולל מספר מגזרים המהווים יחידות עסקיות אסטרטגיות של הקבוצה. יחידות עסקיות אלה כוללות מגוון מוצרים ומנהלות בנפרד לצורך הקצאת משאבים והערכת ביצועים. המוצרים בבסיס כל מגזר דומים בעיקרם לעניין מהותם, אופן הפצתם, תמהיל הלקוחות, מהות הסביבה המפקחת וכן במאפיינים כלכליים ודמוגרפים ארוכי טווח הנגזרים מחשיפה בעלת מאפיינים דומים לסיכונים ביטוחיים. כמו כן, לתוצאות תיק ההשקעות המוחזק כנגד ההתחייבויות הביטוחיות עשויה להיות השפעה ניכרת על הרווחיות.

נכסי והתחייבויות כל מגזר כוללים פריטים המיוחסים ישירות למגזר ופריטים אשר ניתן ליחסם על בסיס סביר. ככל שנכסי מגזר מנוהלים בנפרד ממגזר אחר ואין מגבלה רגולטורית, אזי הנכסים והתוצאות מוצגים בהתאם לחשבונות הספציפיים המנוהלים עבור אותו מגזר, אחרת, התוצאות מיוחסות לפי יחס ההתחייבויות הביטוחיות.

כללי החשבונאות שישומו בדיווח המגזרי תואמים את כללי החשבונאות המקובלים שאומצו לצורך העריכה וההצגה של הדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה.

בין המגזרים קיימות תנועות בין חברתיות אשר כוללות, בין היתר, ריבית המחושבת לפי הוראות הדין.

החברה מקצה את הנכסים שאינם נמדדים בשווי הוגן בהתאם להוראות הדין בדבר הקצאת נכסים בעת חישוב ה-LAT ולנהלי החברה, לפירוט ראה באור 37.ב.3(ב.4). בהתאם, להקצאה זו עשויה להיות השפעה על מדידת ההכנסות מהשקעות של המגזרים השונים.

כתיב התחייבות נדחים המשרתים את דרישות ההון של החברה והוצאות מימון בגין, מיוחסים לעמודה "לא מיוחסים למגזרי הפעילות".

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים, פנסיה וגמל והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל לרבות קרנות השתלמות) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח לביטוח חיים, פנסיה וגמל.

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות מרכז את כל פעילות הקבוצה בביטוח בריאות - המגזר כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, ניתוחים, השתלות, ביטוח שיניים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר הביטוח הכללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר הביטוח הכללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים, וענפי חבויות אחרים.

• ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

• ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לשלישי.

• ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים:

אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית, אחריות המוצר, גוף אוניות וגוף מטוסים.

• ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי ביטוח כללי שאינם רכב וחבויות לרבות אובדן רכוש, מקיף בתי עסק, מקיף דירות, בנקים למשכנתאות, תאונות אישיות, מטענים בהובלה, ביטוח הנדסי וסיכונים אחרים.

4. מגזרי פעילות אחרים

מגזרי פעילות אחרים כוללים תוצאות מפעילות סוכנויות ביטוח.

5. פעילות שאינה מיוחסת למגזרי פעילות

פעילות זו כוללת חלק ממטה הקבוצה שאינו מיוחס למגזרי הפעילות, פעילויות נלוות/משקיות לפעילות הקבוצה, והחזקת נכסים והתחייבויות כנגד הון החברה בהתאם לתקנות ההון.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. מגזר בר דיווח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024

סך הכל	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים אלפי ש"ח	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
12,056,328	-	-	-	2,470,007	2,032,431	7,553,890	פרמיות שהורווחו ברוטו
1,051,462	-	-	-	623,662	181,886	245,914	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
11,004,866	-	-	-	1,846,345	1,850,545	7,307,976	פרמיות שהורווחו בשייר
20,108,626	(99,867)	364,530	12,573	261,363	511,656	19,058,371	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,812,708	-	-	-	-	-	1,812,708	הכנסות מדמי ניהול
442,133	(168,648) ^(*)	-	427,569	100,081	27,075	56,056	הכנסות מעמלות
54,959	(3,956)	9,147	49,628	140	-	-	הכנסות אחרות
33,423,292	(272,471)	373,677	489,770	2,207,929	2,389,276	28,235,111	סך הכל הכנסות
29,671,013	(1,200)	-	-	1,710,979	1,907,263	26,053,971	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
636,985	-	-	-	334,449	144,584	157,952	
29,034,028	(1,200)	-	-	1,376,530	1,762,679	25,896,019	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
2,011,943	(159,097)	-	175,329	510,594	555,137	929,980	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
1,165,317	(13,422)	81,242	173,210	82,389	99,711	742,187	הוצאות הנהלה וכלליות
10,253	-	4,598	2,819	-	-	2,836	הוצאות אחרות
270,018	(89,425)	279,839	3,806	14,089	3,921	57,788	הוצאות מימון
32,491,559	(263,144)	365,679	355,164	1,983,602	2,421,448	27,628,810	סך הכל הוצאות
1,966	-	(72)	1,113	275	-	650	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
933,699	(9,327)	7,926	135,719	224,602	(32,172)	606,951	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
589,348	-	195,885	477	42,085	91,202	259,699	רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
1,523,047	(9,327)	203,811	136,196	266,687	59,030	866,650	סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה

^(*) נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 120,648 אלפי ש"ח, בתחום ביטוח בריאות בסך של 26,184 אלפי ש"ח ובתחום ביטוח כללי בסך של 21,816 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. מגזר בר דיווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023

סך הכל	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
אלפי ש"ח							
12,574,699	-	-	-	2,257,905	1,949,632	8,367,162	פרמיות שהורווחו ברוטו
878,336	-	-	-	564,817	166,454	147,065	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
11,696,363	-	-	-	1,693,088	1,783,178	8,220,097	פרמיות שהורווחו בשייר
14,540,683	(104,105)	294,456	6,079	194,398	350,222	13,799,633	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,554,158	-	-	-	-	-	1,554,158	הכנסות מדמי ניהול
385,344	(157,046)*	-	387,983	100,839	32,130	21,438	הכנסות מעמלות
53,908	(4,191)	8,236	49,695	157	-	11	הכנסות אחרות
28,230,456	(265,342)	302,692	443,757	1,988,482	2,165,530	23,595,337	סך הכל הכנסות
24,775,798	(1,200)	-	-	1,889,591	1,770,963	21,116,444	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
692,533	-	-	-	422,690	130,195	139,648	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
24,083,265	(1,200)	-	-	1,466,901	1,640,768	20,976,796	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,943,169	(154,414)	-	166,397	473,256	534,439	923,491	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
1,094,422	(13,007)	97,758	169,827	72,355	90,630	676,859	הוצאות הנהלה וכלליות
16,856	(228)	3,637	1,844	8,380	-	3,223	הוצאות אחרות
264,539	(94,293)	266,138	1,753	16,753	4,264	69,924	הוצאות מימון
27,402,251	(263,142)	367,533	339,821	2,037,645	2,270,101	22,650,293	סך הכל הוצאות
(2,281)	-	1	883	781	-	(3,946)	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
825,924	(2,200)	(64,840)	104,819	(48,382)	(104,571)	941,098	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
(61,369)	-	54,544	421	(9,930)	(25,029)	(81,375)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
764,555	(2,200)	(10,296)	105,240	(58,312)	(129,600)	859,723	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה

* נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 118,277 אלפי ש"ח, בתחום ביטוח בריאות בסך של 22,651 אלפי ש"ח ובתחום ביטוח כללי בסך של 16,118 אלפי ש"ח.

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)
ב. מגזר בר דיווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

סך הכל	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים אלפי ש"ח	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
12,486,060	-	-	-	2,009,844	1,841,680	8,634,536	פרמיות שהורווחו ברוטו
923,788	-	-	-	498,428	154,358	271,002	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
11,562,272	-	-	-	1,511,416	1,687,322	8,363,534	פרמיות שהורווחו בשייר
(7,340,939)	(35,769)	(109,794)	889	100,959	(163,393)	(7,133,831)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,537,509	-	-	-	-	-	1,537,509	הכנסות מדמי ניהול
422,164	(148,140)*	-	353,823	90,884	22,753	102,844	הכנסות מעמלות
51,408	(3,941)	8,589	46,593	167	-	-	הכנסות אחרות
6,232,414	(187,850)	(101,205)	401,305	1,703,426	1,546,682	2,870,056	סך הכל הכנסות
2,763,836	(1,200)	-	-	1,513,086	344,535	907,415	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
615,877	-	-	-	372,114	111,765	131,998	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,147,959	(1,200)	-	-	1,140,972	232,770	775,417	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,807,653	(149,077)	-	158,146	437,473	494,523	866,588	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
935,924	(12,546)	59,257	159,050	60,054	78,177	591,932	הוצאות הנהלה וכלליות
11,867	-	4,392	1,498	2,580	-	3,397	הוצאות אחרות
252,146	(26,888)	222,451	3,213	8,513	2,781	42,076	הוצאות מימון
5,155,549	(189,711)	286,100	321,907	1,649,592	808,251	2,279,410	סך הכל הוצאות
435	-	56	632	(593)	-	340	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
1,077,300	1,861	(387,249)	80,030	53,241	738,431	590,986	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
(1,870,206)	-	(607,833)	1,096	(313,379)	(205,663)	(744,427)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
(792,906)	1,861	(995,082)	81,126	(260,138)	532,768	(153,441)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה

* נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 113,166 אלפי ש"ח, בתחום ביטוח בריאות בסך של 19,012 אלפי ש"ח ובתחום ביטוח כללי בסך של 15,962 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024				
סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	
אלפי ש"ח				
7,553,890	-	-	7,553,890	פרמיות שהורוחו ברוטו
245,914	-	-	245,914	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
7,307,976	-	-	7,307,976	פרמיות שהורוחו בשייר
19,058,371	3,463	10,416	19,044,492	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,812,708	169,329	430,285	1,213,094	הכנסות מדמי ניהול
56,056	-	-	56,056	הכנסות מעמלות
28,235,111	172,792	440,701	27,621,618	סך הכל הכנסות
26,053,971	-	-	26,053,971	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
157,952	-	-	157,952	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
25,896,019	-	-	25,896,019	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
929,980	91,542	176,857	661,581	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה
742,187	83,051	230,612	428,524	הוצאות הנהלה וכלליות
2,836	2,819	-	17	הוצאות אחרות
57,788	8	10	57,770	הוצאות מימון
27,628,810	177,420	407,479	27,043,911	סך הכל הוצאות
650	-	-	650	חלק הקבוצה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
606,951	(4,628)	33,222	578,357	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
259,699	(453)	(1,394)	261,546	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
866,650	(5,081)	31,828	839,903	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023				
סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	
אלפי ש"ח				
8,367,162	-	-	8,367,162	פרמיות שהורוחו ברוטו
147,065	-	-	147,065	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
8,220,097	-	-	8,220,097	פרמיות שהורוחו בשייר
13,799,633	865	2,666	13,796,102	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,554,158	138,123	386,351	1,029,684	הכנסות מדמי ניהול
21,438	-	-	21,438	הכנסות מעמלות
11	-	-	11	הכנסות אחרות
23,595,337	138,988	389,017	23,067,332	סך הכל הכנסות
21,116,444	-	-	21,116,444	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
139,648	-	-	139,648	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
20,976,796	-	-	20,976,796	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
923,491	70,872	147,571	705,048	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
676,859	70,133	207,806	398,920	הוצאות הנהלה וכלליות
3,223	3,222	-	1	הוצאות אחרות
69,924	1	13	69,910	הוצאות מימון
22,650,293	144,228	355,390	22,150,675	סך הכל הוצאות
(3,946)	-	-	(3,946)	חלק הקבוצה בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
941,098	(5,240)	33,627	912,711	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(81,375)	1,236	4,071	(86,682)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
859,723	(4,004)	37,698	826,029	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022				
סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	
אלפי ש"ח				
8,634,536	-	-	8,634,536	פרמיות שהורוחו ברוטו
271,002	-	-	271,002	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
8,363,534	-	-	8,363,534	פרמיות שהורוחו בשייר
(7,133,831)	301	762	(7,134,894)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות
1,537,509	125,981	370,870	1,040,658	הכנסות מדמי ניהול
102,844	-	-	102,844	הכנסות מעמלות
-	-	-	-	הכנסות אחרות
2,870,056	126,282	371,632	2,372,142	סך הכל הכנסות
907,415	-	-	907,415	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
131,998	-	-	131,998	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
775,417	-	-	775,417	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
866,588	61,762	130,599	674,227	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
591,932	57,335	185,650	348,947	הוצאות הנהלה וכלליות
3,397	3,222	-	175	הוצאות אחרות
42,076	1	5	42,070	הוצאות מימון
2,279,410	122,320	316,254	1,840,836	סך הכל הוצאות
340	-	-	340	חלק הקבוצה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
590,986	3,962	55,378	531,646	רווח לפני מסים על ההכנסה
(744,427)	(2,636)	(8,142)	(733,649)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(153,441)	1,326	47,236	(202,003)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024					
סה"כ	ענפי חבויות (אחרים)*	ענפי רכוש (ואחרים)* אלפי ש"ח	רכב רכוש	רכב חובה	
2,659,471	468,430	820,182	988,231	382,628	פרמיות ברוטו
689,249	121,986	553,173	7,868	6,222	פרמיות ביטוח משנה
1,970,222	346,444	267,009	980,363	376,406	פרמיות בשייר
(123,877)	(14,331)	(21,496)	(69,969)	(18,081)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
1,846,345	332,113	245,513	910,394	358,325	פרמיות שהורווחו בשייר
261,363	85,071	13,723	36,879	125,690	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
100,081	16,148	83,933	-	-	הכנסות מעמלות
140	48	6	18	68	הכנסות אחרות
2,207,929	433,380	343,175	947,291	484,083	סך הכל הכנסות
1,710,979	286,799	397,519	671,607	355,054	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
334,449	42,684	286,769	3,552	1,444	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,376,530	244,115	110,750	668,055	353,610	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
510,594	91,270	178,617	193,151	47,556	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
82,389	20,303	20,996	24,096	16,994	הוצאות הנהלה וכלליות
14,089	4,433	1,979	1,535	6,142	הוצאות מימון
1,983,602	360,121	312,342	886,837	424,302	סך הכל הוצאות
275	95	12	35	133	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
224,602	73,354	30,845	60,489	59,914	רווח לפני מסים על ההכנסה
42,085	19,168	513	1,540	20,864	רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
266,687	92,522	31,358	62,029	80,778	סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה
6,221,828	2,436,001	757,673	695,448	2,332,706	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2024
4,882,612	1,707,160	236,396	691,318	2,247,738	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר 2024

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-98% מסך הפרמיות בענפים אלו.
ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023					
סה"כ	ענפי חבויות (אחרים)*	ענפי רכוש (ואחרים)* אלפי ש"ח	רכב רכוש	רכב חובה	
2,371,998	444,825	724,381	836,047	366,745	פרמיות ברוטו
611,561	114,428	483,342	7,546	6,245	פרמיות ביטוח משנה
1,760,437	330,397	241,039	828,501	360,500	פרמיות בשייר
(67,349)	(6,782)	(10,129)	(66,797)	16,359	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
1,693,088	323,615	230,910	761,704	376,859	פרמיות שהורווחו בשייר
194,398	65,639	13,073	18,973	96,713	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
100,839	16,548	84,291	-	-	הכנסות מעמלות
157	55	5	16	81	הכנסות אחרות
1,988,482	405,857	328,279	780,693	473,653	סך הכל הכנסות
1,889,591	406,778	363,914	606,504	512,395	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
422,690	124,382	283,073	3,403	11,832	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,466,901	282,396	80,841	603,101	500,563	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
473,256	90,136	166,225	168,696	48,199	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
72,355	17,475	21,164	19,087	14,629	הוצאות הנהלה וכלליות
8,380	204	148	7,787	241	הוצאות אחרות
16,753	3,842	6,107	1,181	5,623	הוצאות מימון
2,037,645	394,053	274,485	799,852	569,255	סך הכל הוצאות
781	272	31	78	400	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(48,382)	12,076	53,825	(19,081)	(95,202)	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
(9,930)	(3,454)	(389)	(995)	(5,092)	הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
(58,312)	8,622	53,436	(20,076)	(100,294)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה
5,887,438	2,293,318	650,794	554,711	2,388,615	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2023
4,627,084	1,583,569	192,659	551,881	2,298,975	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר 2023

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-98% מסך הפרמיות בענפים אלו.
ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022					
סה"כ	ענפי חבויות (אחרים)*	ענפי רכוש (ואחרים)* אלפי ש"ח	רכב רכוש	רכב חובה	
2,070,653	390,951	610,613	687,366	381,723	פרמיות ברוטו
478,663	83,558	382,888	5,110	7,107	פרמיות ביטוח משנה
1,591,990	307,393	227,725	682,256	374,616	פרמיות בשייר
(80,574)	(20,664)	604	(44,773)	(15,741)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
1,511,416	286,729	228,329	637,483	358,875	פרמיות שהורווחו בשייר
100,959	35,524	8,587	7,553	49,295	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
90,884	14,064	76,820	-	-	הכנסות מעמלות
167	62	6	13	86	הכנסות אחרות
1,703,426	336,379	313,742	645,049	408,256	סך הכל הכנסות
1,513,086	206,712	280,076	595,268	431,030	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
372,114	148,585	198,937	2,892	21,700	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,140,972	58,127	81,139	592,376	409,330	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
437,473	83,944	159,921	148,132	45,476	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
60,054	14,644	16,449	15,774	13,187	הוצאות הנהלה וכלליות
2,580	499	368	1,106	607	הוצאות אחרות
8,513	1,314	5,085	307	1,807	הוצאות מימון
1,649,592	158,528	262,962	757,695	470,407	סך הכל הוצאות
(593)	(219)	(23)	(46)	(305)	חלק בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
53,241	177,632	50,757	(112,692)	(62,456)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(313,379)	(115,972)	(11,861)	(24,565)	(160,981)	הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
(260,138)	61,660	38,896	(137,257)	(223,437)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה
5,464,576	2,163,824	513,268	510,286	2,277,198	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2022
4,322,962	1,447,435	178,495	508,455	2,188,577	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר 2022

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-98% מסך הפרמיות בענפים אלו.
ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-88% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

ה. פרטים על נכסי והתחייבויות המגזר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024

סך הכל	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים אלפי ש"ח	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
1,371,995	-	819,737	124,141	168,470	-	259,647
2,488,796	(76,145)	-	-	242,386	550,729	1,771,826
47,411	-	7,084	6,099	5,954	-	28,274
9,351,062	-	-	-	-	227,177	9,123,885
1,176,182	-	213,173	-	196,625	77,060	689,324
1,658,524	-	-	-	1,339,216	136,868	182,440
722,377	-	-	-	532,447	40,268	149,662
122,831,466	-	-	-	-	2,913,156	119,918,310
16,967,836	-	7,541,557	-	2,386,097	1,224,105	5,816,077
28,056,430	(243,500)	63,880	196,859	834,374	981,550	26,223,267
289,425	-	78,342	1	21,603	37,472	152,007
7,064,069	-	1,907,332	-	816,706	851,729	3,488,302
52,377,760	(243,500)	9,591,111	196,860	4,058,780	3,094,856	35,679,653
20,133,170	-	-	-	-	489,121	19,644,049
3,079,130	-	1,289,402	160,833	501,571	98,016	1,029,308
3,658,044	(1,905,661)	1,369,769	225,613	297,852	725,220	2,945,251
218,895,917	(2,225,306)	13,290,276	713,546	7,343,301	8,352,471	191,421,629
154,350,348	-	-	-	-	3,432,956	150,917,392
45,300,950	-	-	-	6,221,828	3,507,714	35,571,408
151,711,907	-	-	-	-	3,685,922	148,025,985
8,641,486	(313,500)	6,636,951	160,474	13,588	333,603	1,810,370
4,057,538	(1,866,622)	406,990	127,865	1,107,885	274,503	4,006,917
209,711,881	(2,180,122)	7,043,941	288,339	7,343,301	7,801,742	189,414,680

נכסים

נכסים בלתי מוחשיים
הוצאות רכישה נדחות
השקעות בחברות כלולות
נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
נדל"ן להשקעה - אחר
נכסי ביטוח משנה
פרמיות לגביה
השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
השקעות פיננסיות אחרות:
נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
אחרות
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים - אחרים
נכסים אחרים

סך כל הנכסים

סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

התחייבויות

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
התחייבויות פיננסיות
התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

ה. פרטים על נכסי והתחייבויות המגזר (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023

סך הכל	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים אלפי ש"ח	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
1,216,254	-	678,243	107,076	168,469	-	262,466
2,204,801	(66,594)	-	-	213,104	564,013	1,494,278
19,097	-	500	5,668	3,652	-	9,277
8,972,287	-	-	-	-	210,669	8,761,618
1,139,438	-	206,826	-	186,051	67,807	678,754
1,548,933	-	-	-	1,260,354	120,431	168,148
588,292	-	-	-	410,255	33,645	144,392
116,891,056	-	-	-	-	2,678,492	114,212,564
16,029,352	-	6,827,826	24,528	2,309,624	1,220,695	5,646,679
27,064,566	(49,029)	51,583	2,466	718,961	587,430	25,753,155
258,555	-	60,785	1	16,066	35,687	146,016
6,525,682	-	1,672,325	2,505	827,381	783,513	3,239,958
49,878,155	(49,029)	8,612,519	29,500	3,872,032	2,627,325	34,785,808
16,580,074	-	-	-	-	389,300	16,190,774
2,888,671	-	554,214	204,529	541,792	125,118	1,463,018
2,335,050	(1,838,786)	1,719,353	239,396	250,507	581,622	1,382,958
204,262,108	(1,954,409)	11,771,655	586,169	6,906,216	7,398,422	179,554,055
143,126,392	-	-	-	-	3,076,308	140,050,084

נכסים

נכסים בלתי מוחשיים
הוצאות רכישה נדחות
השקעות בחברות כלולות
נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
נדל"ן להשקעה - אחר
נכסי ביטוח משנה
פרמיות לגביה
השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
השקעות פיננסיות אחרות:
נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
אחרות
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים - אחרים
נכסים אחרים

סך כל הנכסים

סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

התחייבויות

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
התחייבויות פיננסיות
התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 4 - נכסים בלתי מוחשיים

א. הרכב

מוניטין	לשווי תיקי ביטוח	דמי ניהול עתידיים	תוכנות מחשב אלפי ש"ח	תיק לקוחות	אחר	סך הכל
646,959	742,345	139,890	2,210,424	81,115	17,407	3,838,140
-	10,451	-	232,884	-	-	243,335
-	-	-	(19,463)	-	-	(19,463)
646,959	752,796	139,890	2,423,845	81,115	17,407	4,062,012
-	8,126	-	278,575	-	-	286,701
-	-	-	(10,537)	-	-	(10,537)
646,959	760,922	139,890	2,691,883	81,115	17,407	4,338,176
156,838	740,635	129,015	1,626,174	80,009	16,177	2,748,848
-	1,239	3,222	101,429	1,106	603	107,599
-	-	-	(10,689)	-	-	(10,689)
156,838	741,874	132,237	1,716,914	81,115	16,780	2,845,758
-	2,148	2,819	123,973	-	603	129,543
-	-	-	(9,120)	-	-	(9,120)
156,838	744,022	135,056	1,831,767	81,115	17,383	2,966,181
490,121	16,900	4,834	860,116	-	24	1,371,995
490,121	10,922	7,653	706,931	-	627	1,216,254

עלות

יתרה ליום 1 בינואר 2023
רכישות ופיתוח עצמי⁽¹⁾
גריעות במשך השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2023
רכישות ופיתוח עצמי⁽¹⁾
גריעות במשך השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2024

הפחתה שנצברה והפסדים מירידות ערך שנצברו

יתרה ליום 1 בינואר 2023
הפחתה שהוכרה במהלך השנה
גריעות במשך השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2023
הפחתה שהוכרה במהלך השנה
גריעות במשך השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2024

ערך בספרים נטו

ביום 31 בדצמבר 2024

ביום 31 בדצמבר 2023

⁽¹⁾ בגין תוכנות מחשב נכללו סכומים בגין פיתוח עצמי בשנים 2024 ו-2023 בסך של כ-205 מיליון ש"ח ובסך של כ-185 מיליון ש"ח, בהתאמה.

ב. בחינת ירידת ערך של נכסים לא מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר

לצורך בחינת ירידת הערך של המוניטין ליום 31 בדצמבר 2024 הוקצה המוניטין ליחידות מניבות המזומנים הבאות: פנסיה, גמל, ביטוח כללי וסוכנויות ביטוח.

להלן הערך בספרים של המוניטין שהוקצה ליחידות מניבות המזומנים הבאות:

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אלפי ש"ח		
190,866	190,866	פנסיה
63,621	63,621	גמל
168,470	168,470	ביטוח כללי
67,164	67,164	סוכנויות ביטוח
<u>490,121</u>	<u>490,121</u>	

לצורך בחינת ירידת הערך של המוניטין נבחן הסכום בר ההשבה של היחידה מניבת המזומנים לה הוקצה המוניטין ביחס לערכה בספרים. ככל שהסכום בר ההשבה של היחידה מניבת המזומנים עולה על ערכה בספרים, היחידה והנכסים שהוקצו לה יחשבו כבלתי פגומים בערכם.

סכום בר ההשבה של יחידת הפנסיה נקבע על בסיס תחזית הכנסות בניכוי הוצאות צפויות מתיק הפנסיה הקיים על בסיס הערך הגלום של תיק זה, בהתאמה לשיעורי היוון ותשואה כלכליים. ההנחות המשמשות לבדיקה זו, כוללות בין היתר הנחות בגין שיעורי דמי הניהול הצפויים, ביטולים, הוצאות תפעול, עמלות ותשואות תיק ההשקעות, הנקבעות מדי שנה על-ידי הנהלת הקבוצה על-פי הסביבה העסקית ורמת התחרות בענף, ניסיון העבר ומחקרים רלוונטיים עדכניים.

ליום 31 בדצמבר 2024 וליום 31 בדצמבר 2023, נמצא כי סכום בר ההשבה של יחידת הפנסיה עולה על הערך בספרים.

סכום בר ההשבה של יחידת הגמל התבסס על שווי השימוש שלה ונקבע על בסיס אומדן תזרימי המזומנים העתידי הנגזר ממכלול הפעילויות של היחידה.

ליום 31 בדצמבר 2024 וליום 31 בדצמבר 2023, נמצא כי סכום בר ההשבה של יחידת הגמל עולה על הערך בספרים אשר מורכב בעיקר ממוניטין, דמי ניהול עתידיים והוצאות רכישה נדחות, לפיכך לא הוכר הפסד מירידת ערך.

סכום בר ההשבה של יחידת הביטוח הכללי התבסס על שווי השימוש שלה ונקבע על בסיס אומדן תזרימי המזומנים העתידיים של ענפי הביטוח הכללי.

ליום 31 בדצמבר 2024 וליום 31 בדצמבר 2023, נמצא כי סכום בר ההשבה של יחידת הביטוח הכללי עולה על הערך בספרים.

סכום בר ההשבה של יחידות סוכנויות הביטוח התבסס על שווי השימוש שלהן ונקבע על בסיס אומדן תזרימי המזומנים העתידיים בכל יחידה.

ליום 31 בדצמבר 2024 וליום 31 בדצמבר 2023, נמצא כי סכום בר ההשבה של יחידות סוכנויות הביטוח עולה על הערך בספרים.

ירידות הערך נכללות בסעיף הוצאות אחרות.

מדידות השווי ההוגן מסווגות ברמה 3 בהיררכיית השווי ההוגן. להגדרת הרמות השונות בהיררכיה ראה באור 7.ח.2 בדבר קביעת השווי ההוגן.

ב. בחינת ירידת ערך של נכסים לא מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר (המשך)

הנחות המפתח ששימשו בחישוב הסכום בר ההשבה

חישוב ברות ההשבה של יחידת הפנסיה מתבסס בין היתר על ההנחות העיקריות הבאות:

תשואה עתידית על הנכסים לפי שקלול של אג"ח מיועדות ונכסים מובטחי תשואה יחד עם תשואה של השקעות לפי כ-5.5% (בשנת 2023 כ-4%).

שיעור ריבית היוון ריאלי לאחר מס כ-9.4% (בשנת 2023 כ-9%).

חישוב סכום בר ההשבה של יחידת הגמל מתבסס על ההנחות העיקריות הבאות:

שיעור ריבית היוון נומינלי לאחר מס כ-12.1% (בשנת 2023 שיעור היוון ריאלי לאחר מס כ-9.1%). שיעור זה נקבע בהתבסס על מודל W.A.C.C, על בסיס פרמטרים האופייניים לפעילות מסוג זה.

שיעור צמיחה נומינלי לטווח ארוך כ-3.5% (בשנת 2023 שיעור צמיחה ריאלי כ-1%). שיעור זה נקבע בהתבסס על שיעור הצמיחה הממוצע לטווח ארוך המקובל בפעילות מסוג זה.

תחזית תזרים המזומנים נבנתה לתקופה של 5 שנים.

חישוב סכום בר ההשבה של יחידת הביטוח הכללי מתבסס על ההנחות העיקריות הבאות:

שיעור ריבית היוון נומינלי לאחר מס כ-13.5% (בשנת 2023 כ-11.8%), תחזית תזרים המזומנים נבנתה לתקופה של חמש שנים, יחס נזק כולל בענפי הביטוח הכללי השונים של כ-90%-125% (בשנת 2023 כ-83%-132%), שיעור צמיחת פרמיות ברוב שנות התחזית בענפי הביטוח הכללי השונים כ-3% (בשנת 2023 כ-3%), שיעור צמיחה נומינלי של הרווח הביטוחי הנקי לטווח ארוך כ-3% (בשנת 2023 כ-3%).

חישוב סכום בר ההשבה של יחידות סוכנויות הביטוח מתבסס על ההנחות העיקריות הבאות:

ממוצע שיעור הריבית להיוון לאחר מס כ-12% (בשנת 2023 כ-12%), ושיעור הצמיחה לטווח ארוך בעיקר כ-0%-1.5% (בשנת 2023 כ-0%-1.5%).

שיעורים אלה נקבעו על בסיס פרמטרים האופייניים לפעילות מסוג זה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 5 - הוצאות רכישה נדחות

א. הרכב

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
947,807	951,979
493,304	758,004
<u>1,441,111</u>	<u>1,709,983</u>
550,586	536,427
213,104	242,386
<u>2,204,801</u>	<u>2,488,796</u>

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח:
ביטוח חיים
פנסיה וגמל

ביטוח בריאות
ביטוח כללי

ב. התנועה בהוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים וחסכון ארוך טווח ובביטוח בריאות

סה"כ	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח		
		אלפי ש"ח	פנסיה וגמל	ביטוח חיים
1,924,356	568,608	1,355,748	357,097	998,651
384,957	72,273	312,684	185,417	127,267
193,506	52,484	141,022	34,700	106,322
<u>578,463</u>	<u>124,757</u>	<u>453,706</u>	<u>220,117</u>	<u>233,589</u>
303,229	109,212	194,017	83,910	110,107
<u>207,893</u>	<u>33,567</u>	<u>174,326</u>	-	<u>174,326</u>
1,991,697	550,586	1,441,111	493,304	947,807
551,846	76,760	475,086	340,372	134,714
213,654	50,542	163,112	49,524	113,588
<u>765,500</u>	<u>127,302</u>	<u>638,198</u>	<u>389,896</u>	<u>248,302</u>
328,355	100,377	227,978	125,196	102,782
<u>182,432</u>	<u>41,084</u>	<u>141,348</u>	-	<u>141,348</u>
<u>2,246,410</u>	<u>536,427</u>	<u>1,709,983</u>	<u>758,004</u>	<u>951,979</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2023

תוספות

עמלות רכישה
הוצאות רכישה אחרות
סך כל התוספות

הפחתה שוטפת
הפחתה בגין ביטולים

יתרה ליום 31 בדצמבר 2023

תוספות

עמלות רכישה
הוצאות רכישה אחרות
סך כל התוספות

הפחתה שוטפת
הפחתה בגין ביטולים

יתרה ליום 31 בדצמבר 2024

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 6 - רכוש קבוע

א. הרכב ותנועה

שנת 2024

סה"כ	שיפורים במושכר	צידוד וריהוט משרדי	כלי רכב	מחשבים ותוכנה	קרקע ובנייני משרדים	
אלפי ש"ח						
עלות						
1,694,269	25,613	194,886	62,429	228,365	1,182,976	עלות ליום 1 בינואר 2024
94,394	1,458	4,008	34,121	30,897	23,910	תוספות במשך השנה (*)
(33,764)	-	-	-	-	(33,764)	הערכה מחדש שהוכרה ברווח כולל אחר (ראה ג להלן)
(50,091)	(887)	(2,644)	(19,769)	(24,475)	(2,316)	גריעות במשך השנה
<u>1,704,808</u>	<u>26,184</u>	<u>196,250</u>	<u>76,781</u>	<u>234,787</u>	<u>1,170,806</u>	עלות ליום 31 בדצמבר 2024
פחת שנצבר						
399,236	11,943	154,637	26,327	173,407	32,922	פחת שנצבר ליום 1 בינואר 2024
84,233	1,733	6,460	22,311	15,270	38,459	תוספות במשך השנה (*)
(27,800)	-	-	-	-	(27,800)	הערכה מחדש שהוכרה ברווח כולל אחר (ראה ג להלן)
(48,150)	(887)	(1,979)	(18,925)	(24,467)	(1,892)	גריעות במשך השנה
<u>407,519</u>	<u>12,789</u>	<u>159,118</u>	<u>29,713</u>	<u>164,210</u>	<u>41,689</u>	פחת שנצבר ליום 31 בדצמבר 2024
<u>1,297,289</u>	<u>13,395</u>	<u>37,132</u>	<u>47,068</u>	<u>70,577</u>	<u>1,129,117</u>	עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2024
(*) מזה בגין נכס זכות שימוש						
			<u>34,082</u>		<u>9,171</u>	תוספות לעלות במשך השנה
			<u>22,225</u>		<u>10,635</u>	פחת השנה
			<u>46,633</u>		<u>88,271</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 6 - רכוש קבוע (המשך)

א. הרכב ותנועה (המשך)

שנת 2023

סה"כ	שיפורים במושכר	צידוד וריהוט משרדי	כלי רכב	מחשבים ותוכנה	קרקע ובנייני משרדים	
<u>אלפי ש"ח</u>						
						<u>עלות</u>
1,617,539	19,172	189,790	46,606	211,353	1,150,618	עלות ליום 1 בינואר 2023
95,541	6,441	8,508	34,455	20,195	25,942	תוספות במשך השנה (*)
						הערכה מחדש שהוכרה ברווח כולל אחר (ראה ג להלן)
9,380	-	-	-	-	9,380	
(28,191)	-	(3,412)	(18,632)	(3,183)	(2,964)	גריעות במשך השנה
<u>1,694,269</u>	<u>25,613</u>	<u>194,886</u>	<u>62,429</u>	<u>228,365</u>	<u>1,182,976</u>	עלות ליום 31 בדצמבר 2023
						<u>פחת שנצבר</u>
						פחת שנצבר ליום 1 בינואר 2023
376,997	10,782	151,233	25,343	163,688	25,951	תוספות במשך השנה (*)
76,497	1,161	6,681	19,150	12,887	36,618	הערכה מחדש שהוכרה ברווח כולל אחר (ראה ג להלן)
(26,768)	-	-	-	-	(26,768)	
(27,490)	-	(3,277)	(18,166)	(3,168)	(2,879)	גריעות במשך השנה
<u>399,236</u>	<u>11,943</u>	<u>154,637</u>	<u>26,327</u>	<u>173,407</u>	<u>32,922</u>	פחת שנצבר ליום 31 בדצמבר 2023
<u>1,295,033</u>	<u>13,670</u>	<u>40,249</u>	<u>36,102</u>	<u>54,958</u>	<u>1,150,054</u>	עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2023
						(*) מזה בגין נכס זכות שימוש
						תוספות לעלות במשך השנה
			<u>33,994</u>		<u>19,624</u>	
			<u>19,061</u>		<u>9,810</u>	פחת השנה
			<u>35,594</u>		<u>89,770</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 6 - רכוש קבוע (המשך)

ב. פרטים בדבר זכויות במקרקעין המשמשות את הקבוצה כרכוש קבוע

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אלפי ש"ח		
1,060,284	1,040,846	בבעלות
89,770	88,271	בחכירה
<u>1,150,054</u>	<u>1,129,117</u>	

ג. החברה התקשרה עם מערכי שווי חיצוניים מוסמכים בלתי תלויים, על מנת לקבוע את השווי ההוגן של הקרקע והמבנים אשר בבעלותה. השווי ההוגן נאמד בחודש דצמבר 2024.

עקב השימוש במודל ההערכה מחדש, נוצרה קרן הערכה מחדש שיתרתה ליום 31 בדצמבר 2024 הינה 520,975 אלפי ש"ח לאחר הפחתה ולפני מס (ליום 31 בדצמבר 2023 - 539,189 אלפי ש"ח לאחר הפחתה ולפני מס). הקיטון בקרן ההערכה מחדש במהלך השנה הסתכם לסך של כ-18,214 אלפי ש"ח לאחר הפחתה ולפני מס (בשנת 2023 גידול של כ-24,927 אלפי ש"ח לאחר הפחתה ולפני מס).

לפרטים נוספים ראה באור 2.ט.1.

אם הקרקע והמבנים היו נמדדים תוך שימוש במודל העלות, ערכיהם בדוחות הכספיים היו כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אלפי ש"ח		
735,359	749,674	עלות
215,697	231,279	פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך שנצברו
<u>519,662</u>	<u>518,395</u>	עלות מופחתת

השווי ההוגן של הקרקע והמבנים נאמד בהתבסס על השוואה לעסקאות של נכסים דומים שנערכו לאחרונה בשוק הנדל"ן ביחס לנדל"ן דומה במאפייניו ולרבות מיקום, מצב פיסי, ייעוד וכדומה, במידה שקיימות עסקאות כאלו. לגבי חלק מהנכסים, נאמד השווי ההוגן תוך שימוש בטכניקת היוון הכנסות: מודל הערכת השווי מבוסס על הערך הנוכחי של אומדן התזרים התפעולי מהשכרה הנובע מהנכס.

ד. מידע נוסף

בקבוצה קיימים נכסים שהופחתו במלואם ועדיין מופעלים. עלותם המקורית של הנכסים כאמור ליום 31 בדצמבר 2024 הינה בסך של כ-239 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2023 כ-234 מיליון ש"ח).

בשנת 2024 גרעה הקבוצה רכוש קבוע שהופחת במלואו ושאינו משמש את הקבוצה, אשר עלותו המקורית הינה כ-46 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2023 כ-25 מיליון ש"ח).

ה. גילויים עבור עסקאות חכירה בהן החברה מהווה חוכר

לחברה הסכמי חכירה הכוללים חכירות של מבנים, קרקעות ורכבים, אשר משמשים לצורך קיום הפעילות השוטפת של החברה. הסכמי החכירות של המבנים הינם לתקופה הנעה בין 3 ל-20 שנים, בעוד הסכמי החכירות של רכבים הינם לתקופה של כ-3 שנים.

חלק מהסכמי החכירה שבהם התקשרה החברה כוללים אופציות הארכה ו/או ביטול.

פירוטים בדבר עסקאות חכירה

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	

4,285	5,622
30,678	35,127

הוצאות ריבית בגין התחייבויות חכירה
סך תזרים מזומנים שלילי עבור חכירות

אופציות הארכה וביטול

לחברה הסכמי חכירה הכוללים הן אופציות הארכה והן אופציות ביטול. אופציות אלה מקנות לחברה גמישות בניהול עסקאות החכירה והתאמה לצרכים העסקיים של החברה.

החברה מפעילה שיקול דעת משמעותי בבחינה האם ודאי באופן סביר כי אופציות הארכה וביטול ימומשו.

למידע בדבר התחייבויות חכירה ראה באור 24.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 7 - השקעות בחברות מוחזקות

א. פרטים בדבר חברות בנות

להלן רשימה של החברות הבנות העיקריות של הקבוצה:

זכויות בעלות של הקבוצה בחברה הבת לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		מיקום עיקרי של פעילות החברה	
2023	2024		
%			
100	100	ישראל	מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ
100	100	ישראל	מגדל אחזקות וניהול סוכנויות ביטוח בע"מ
100	100	ישראל	מבטח סיימון סוכנויות לביטוח בע"מ
100	100	ישראל	שגיא יוגב סוכנויות ביטוח (1988) בע"מ
100	100	ישראל	שחם אורלן סוכנויות לביטוח בע"מ
73.28	73.28	ישראל	סוכנויות פלתורס ביטוח בע"מ
100	100	ישראל	אחוד רשת סוכנויות ביטוח בע"מ
100	100	ישראל	מגדל בריאות ואיכות חיים בע"מ

ב. פרטים בדבר חברות כלולות

1. הרכב ההשקעה בחברות כלולות

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אלפי ש"ח		
19,899	46,186	עלות המניות
(802)	1,225	חלק הקבוצה ברווחים ובקרנות הון שנצברו ממועד הרכישה, בניכוי דיבידנדים
<u>19,097</u>	<u>47,411</u>	

2. חלק הקבוצה בתוצאות הפעולות של החברות הכלולות

הנתונים המוצגים הינם בהתאם לשיעורי ההחזקה בחברות הכלולות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
אלפי ש"ח			
435	(2,281)	1,966	חלק הקבוצה ברווח (הפסד) הנקי
<u>2,036</u>	<u>361</u>	<u>744</u>	חלק הקבוצה ברווח כולל אחר

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 8 - נדל"ן להשקעה

א. הרכב ותנועה

נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה						
סה"כ		מושכר למשרדים ואחר		מושכר למסחר		
2023	2024	2023	2024	2023	2024	
אלפי ש"ח						
8,130,455	8,972,287	6,311,624	7,122,127	1,818,831	1,850,160	יתרה ליום 1 בינואר
						<u>תוספות במשך השנה</u>
482,670	87,787	481,651	85,121	1,019	2,666	רכישות
205,181	157,742	202,303	156,696	2,878	1,046	עלויות והוצאות שהונו
687,851	245,529	683,954	241,817	3,897	3,712	סך הכל תוספות
						<u>גריעות במהלך השנה</u>
-	-	-	-	-	-	סך הכל גריעות
153,981	133,246	126,549	89,409	27,432	43,837	שינויים בשווי הוגן (שלא מומשו)
<u>8,972,287</u>	<u>9,351,062</u>	<u>7,122,127</u>	<u>7,453,353</u>	<u>1,850,160</u>	<u>1,897,709</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר

נדל"ן להשקעה - אחר						
סה"כ		מושכר למשרדים ואחר		מושכר למסחר		
2023	2024	2023	2024	2023	2024	
אלפי ש"ח						
968,058	1,139,438	764,917	931,553	203,141	207,885	יתרה ליום 1 בינואר
						<u>תוספות במשך השנה</u>
122,431	44,902	121,994	44,720	437	182	רכישות
39,197	35,947	38,375	35,567	822	380	עלויות והוצאות שהונו
161,628	80,849	160,369	80,287	1,259	562	סך הכל תוספות
						<u>גריעות במהלך השנה</u>
-	(26,500)	-	(26,500)	-	-	מימושים
-	(26,500)	-	(26,500)	-	-	סך הכל גריעות
9,752	(16,405)	6,267	(22,172)	3,485	5,767	שינויים בשווי הוגן (שלא מומשו)
-	(1,200)	-	(1,200)	-	-	שינויים בשווי הוגן (שמומשו)
<u>1,139,438</u>	<u>1,176,182</u>	<u>931,553</u>	<u>961,968</u>	<u>207,885</u>	<u>214,214</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר

ב. נכסי הנדל"ן להשקעה נמדדים בשווי הוגן ומסווגים לרמה 3 במדרג השווי ההוגן.

ג. נתונים בדבר מדידות שווי הוגן של נדל"ן להשקעה

יחסי הגומלין בין הנתונים המשמעותיים שאינם ניתנים לצפייה ומדידת השווי ההוגן	הנתונים המשמעותיים שאינם ניתנים לצפייה	טכניקות הערכה לקביעת השווי ההוגן	סוג הנכס
<p>אומדן השווי ההוגן יגדל אם:</p> <ul style="list-style-type: none"> שווי השוק של תשלומי השכירות יגדל. שיעור ההיוון של תזרימי המזומנים יקטן. 	<ul style="list-style-type: none"> שווי שוק של תשלומי שכירות. שיעור היוון של תזרימי המזומנים (5% עד 10%, ממוצע משוקלל 6.6% בשנת 2024 ו-5% עד 10%, ממוצע משוקלל 6.6% בשנת 2023). 	<p>השווי ההוגן נאמד תוך שימוש בטכניקת היוון הכנסות: מודל הערכת השווי מבוסס על הערך הנוכחי של אומדן התזרימים התפעולי מהשכרה הנובע מהנכס. הערכת שווי הנדל"ן מתבססת על תזרימי המזומנים השנתיים נטו לפני מס, המהוונים בשיעור היוון המשקף את הסיכונים הספציפיים הגלומים בהם. כאשר קיימים בפועל הסכמי שכירות, אשר התשלומים בגינם שונים מדמי שכירות ראויים, מבוצעות התאמות בכדי לשקף את תשלומי השכירות בפועל בתקופת החוזה או לחילופין קביעת שיעור היוון המשקף את הסיכון הספציפי.</p> <p>הערכות השווי מתחשבות בסוג הדיירים הנמצאים בפועל בנכס המושכר או האחראים למילוי התחייבויות השכירות או אלה העשויים להיות במושכר לאחר השכרת מושכר פנוי (הפחתה בשיעור ההיוון לשוכרים כדוגמת גוף ממשלתי, גוף מוסדי, שוכרים בעלי עורף פיננסי חזק במיוחד), וכן הערכה כללית לגבי יתרת אורך החיים הכלכלי של הנכס, באותם מקומות שבהם פרמטרים אלו רלוונטיים.</p> <p>לעיתים, השווי ההוגן נקבע בהתבסס על השוואה לעסקאות של נכסים דומים שנערכו לאחרונה בשוק הנדל"ן ביחס לנדל"ן דומה במאפייניו ולרבות מיקום, מצב פיסי, ייעוד וכדומה, במידה שקיימות עסקאות כאלו, ולעיתים מתבצע שילוב בין השוואת עסקאות של נכסים דומים לטכניקת היוון הכנסות.</p> <p>כמו-כן, ישנם נכסים בהם קיים פוטנציאל תכנוני מובהק עקב אישור תכנית בניין עיר חדשה או כנובע מתכנית בניין עיר חדשה המצויה בשלבי אישור מתקדמים ובהם כולל שווי ההוגן של הנכס את התרומה הכלכלית החיובית הנובעת מהפוטנציאל האמור.</p> <p>השווי ההוגן של נכסים בהקמה נאמד בטכניקת "השווי השירי" (Residual Value), דהיינו חילוץ שווי הנכס במצבו משווי לאחר השלמת בנייתו, בניכוי רווח יזמי ראוי ובניכוי יתרת עלות ההקמה על פי תקציב.</p>	<p>נכסים להשכרה למטרת מסחר/משרדים אחר</p>

ד. ניתוח רגישות

שיעור ההיוון מהווה אומדן משמעותי בקביעת השווי ההוגן משום ששינוי בו ישפיע באופן מהותי על השווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה. יחד עם זאת, יצוין כי שינוי בשווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה עבור חלק מחוזי הביטוח (חוזים תלויי תשואה) אינו משפיע במלואו על הרווח וההפסד של הקבוצה מכיוון שלגביהם עיקר השינוי בשווי נזקף לזכויות עמיתים.

בניתוח רגישות להלן מוצגת ההשפעה של שינוי בשיעור ההיוון בנכסים הנאמדים בגישת היוון הכנסות (מרבית הנכסים) בשיעורים המפורטים (הניתוח להלן אינו כולל נכסים ששוויים ההוגן נאמד בגישות אחרות כמפורט בסעיף ג לעיל):

גידול (קיטון) ברווח והפסד לפני מס		גידול (קיטון) בשווי ההוגן ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	2023	2024	
אלפי ש"ח				
(35,185)	(118,417)	(504,785)	(622,919)	עליה של 0.5%
41,572	138,986	597,770	730,224	ירידה של 0.5%

ה. תהליכי הערכה המיושמים בחברה

השווי של נדל"ן להשקעה נקבע על בסיס הערכות שווי שבוצעו על ידי מעריכים חיצוניים בלתי תלויים, בעלי כישורים מקצועיים מתאימים ובעלי ניסיון עדכני לגבי מיקום וסוג הנכס המוערך. הערכות השווי נבחנות על ידי הגורמים הרלוונטיים בחברה.

ו. התקשרויות לרכישת נדל"ן להשקעה

לעניין התקשרויות לרכישת נדל"ן להשקעה, ראה באור 2.39.ג.

ז. הסדרי חכירה תפעולית

לפרטים בדבר הסדרי חכירה תפעולית בהם הקבוצה משמשת כמחכיר והמסווגים כנדל"ן להשקעה, ראה באור 2.39.ה.

ח. הכנסות שכירות והוצאות תפעוליות שהוכרו בדוח רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
אלפי ש"ח			
484,950	525,938	563,448	הכנסות שכירות מנדל"ן להשקעה הוצאות תפעוליות ישירות ^(*)
(72,839)	(57,091)	(60,341)	
<u>412,111</u>	<u>468,847</u>	<u>503,107</u>	

^(*) הוצאות תפעוליות ישירות הנובעות מנדל"ן להשקעה אשר לא הפיק הכנסות שכירות במהלך התקופה אינן מהותיות.

ט. פרטים בדבר זכויות במקרקעין המשמשות את הקבוצה כנדל"ן להשקעה

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אלפי ש"ח		
5,012,812	5,168,868	בבעלות
5,098,913	5,358,376	בחכירה מהוונת
<u>10,111,725</u>	<u>10,527,244</u>	

חלק מזכויות הבעלות וזכויות החכירה טרם נרשמו על שם חברות הקבוצה בלשכת רישום המקרקעין וברשות מקרקעי ישראל, לפי העניין, לרוב בשל הסדרי רישום טכניים.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 8 - נדל"ן להשקעה (המשך)

ט. פרטים בדבר זכויות במקרקעין המשמשות את הקבוצה כנדל"ן להשקעה (המשך)

יתרת תקופות החכירה בשנים:

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אלפי ש"ח		
147,490	252,596	עד 15 שנה
1,857,611	1,886,462	16-50 שנה
3,093,812	3,219,318	מעל 50 שנה
<u>5,098,913</u>	<u>5,358,376</u>	סה"כ בחכירה

באור 9 - חייבים ויתרות חובה

א. הרכב

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אלפי ש"ח		
35,176	492	מוסדות ורשויות ממשלתיות
40,323	30,886	הכנסות לקבל
63,363	81,253	הוצאות מראש
975	248	עובדים
8,536	8,268	מקדמות לספקים
576,368	1,983,730	חייבים בגין ניירות ערך
3,433	3,123	מקדמות על חשבון עמלות לסוכני ביטוח
133,257	102,748	חברות ביטוח ותווכני ביטוח
106,826	112,439	אחרים
(984)	(2,143)	בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
<u>967,273</u>	<u>2,321,044</u>	סך הכל חייבים ויתרות חובה

ראה פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לביסי הצמדה במסגרת באור 37.ג.

ב. הפרשה לחובות מסופקים

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אלפי ש"ח		
(779)	(984)	יתרה ליום 1 בינואר
(205)	(1,159)	שינוי בהפרשה בתקופה
<u>(984)</u>	<u>(2,143)</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 10 - פרמיות לגביה

א. הרכב

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
597,786	732,422
(9,494)	(10,045)
<u>588,292</u>	<u>722,377</u>
<u>264,785</u>	<u>303,449</u>

פרמיות לגביה *
בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
סך הכל פרמיות לגביה
* כולל המחאות לגביה והוראות קבע

לעניין תנאי ההצמדה של הפרמיה לגביה ראה באור 37.ג.

ב. גיול

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
388,755	519,102
43,387	41,240
38,782	38,963
115,340	120,726
586,264	720,031
2,028	2,346
<u>588,292</u>	<u>722,377</u>

פרמיה לגביה שערכה לא נפגם: *
ללא פיגור
בפיגור
מתחת ל-90 ימים
בין 90 ל-180 ימים
מעל 180 ימים
סך הכל פרמיה לגביה שערכה לא נפגם
פרמיה לגביה שערכה נפגם
סך הכל פרמיה לגביה

* כולל סכום של 149,662 אלפי ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2023 - 144,392 אלפי ש"ח) חובות בפיגור במגזר ביטוח חיים. חובות אלה מגובים בעיקרם בערך הפדיון של הפוליסה.

ג. התנועה בהפרשה לחובות מסופקים בגין פרמיות לגביה

2023	2024
אלפי ש"ח	
(9,593)	(9,494)
99	(551)
<u>(9,494)</u>	<u>(10,045)</u>

יתרה ליום 1 בינואר
שינוי בהפרשה בתקופה
יתרה ליום 31 בדצמבר

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 11 - נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

א. פירוט הנכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אלפי ש"ח		
8,972,287	9,351,062	נדל"ן להשקעה
		השקעות פיננסיות
26,397,493	25,208,086	נכסי חוב סחירים
17,195,281	16,715,583	נכסי חוב שאינם סחירים *
25,981,430	29,814,322	מניות
47,316,852	51,093,475	השקעות פיננסיות אחרות
116,891,056	122,831,466	סך הכל השקעות פיננסיות
16,580,074	20,133,170	מזומנים ושווי מזומנים
682,975	2,034,650	אחר **
143,126,392	154,350,348	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
28,415	14,757	* מתוכם נכסי חוב הנמדדים בעלות מופחתת
29,731	14,837	שווי הוגן של נכסי חוב הנמדדים בעלות מופחתת

** היתרה כוללת בעיקר יתרת חייבים בגין ניירות ערך, ראה באור 9.

לעניין החשיפה בגין נכסי פוליסות תלויות תשואה ראה באור 1.ב.37.

לעניין פרטים בדבר הצמדה על נכסי חוב ראה באור 1.ד.37.

לעניין ציטוטי המחיר ושיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים ראה באור 1.12.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 11 - נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

ב. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

להלן ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.

ליום 31 בדצמבר 2024			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
אלפי ש"ח			
25,208,086	-	3,513,702	21,694,384
16,700,826	5,528,269	11,172,557	-
29,814,322	4,990,941	-	24,823,381
51,093,475	26,725,236	1,845,628	22,522,611
<u>122,816,709</u>	<u>37,244,446</u>	<u>16,531,887</u>	<u>69,040,376</u>
<u>14,837</u>	<u>-</u>	<u>14,837</u>	<u>-</u>

השקעות פיננסיות
נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות
סך הכל השקעות פיננסיות
נכסי חוב שאינם סחירים אשר ניתן גילוי של שווים ההוגן (11 א' לעיל)

ליום 31 בדצמבר 2023			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
אלפי ש"ח			
26,397,493	-	5,029,711	21,367,782
17,166,866	6,286,184	10,880,682	-
25,981,430	4,653,449	-	21,327,981
47,316,852	25,510,612	2,876,971	18,929,269
<u>116,862,641</u>	<u>36,450,245</u>	<u>18,787,364</u>	<u>61,625,032</u>
<u>29,731</u>	<u>-</u>	<u>29,731</u>	<u>-</u>

השקעות פיננסיות
נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות
סך הכל השקעות פיננסיות
נכסי חוב שאינם סחירים אשר ניתן גילוי של שווים ההוגן (11 א' לעיל)

ג. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות		נכסי חוב שאינם סחירים
	אלפי ש"ח	מניות	
36,450,245	25,510,612	4,653,449	6,286,184
2,172,517	1,805,106	(74,104)	441,515
(3,541,417)	(3,093,798)	(110,756)	(336,863)
4,667,900	3,850,014	522,352	295,534
(1,510,232)	(1,053,133)	-	(457,099)
(701,002)	-	-	(701,002)
(293,565)	(293,565)**	-	-
<u>37,244,446</u>	<u>26,725,236</u>	<u>4,990,941</u>	<u>5,528,269</u>
<u>2,104,315</u>	<u>1,754,376</u>	<u>(74,104)</u>	<u>424,043</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2024
סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו: ברווח והפסד*
תקבולי ריבית ודיבידנד
השקעות מימושים
פדיונות
העברות מתוך רמה 3

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2024
* סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2024

** העברות מתוך רמה 3 בגין נייר ערך אשר החל לקבל ציטוט סחיר.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 11 - נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

ג. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מידת שווי הוגן במועד הדיווח				נכסי חוב שאינם סחירים	
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	אלפי ש"ח		
32,542,041	20,921,038	4,869,736	6,751,267		יתרה ליום 1 בינואר 2023
2,446,366	2,093,285	(339,453)	692,534		סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו: ברווח והפסד *
(2,374,489)	(1,805,095)	(149,869)	(419,525)		תקבולי ריבית ודיבידנד
5,763,189	4,705,689	397,677	659,823		השקעות מימושים
(535,070)	(404,305)	(124,642)	(6,123)		פדיונות
(1,500,693)	-	-	1,500,693		העברות אל רמה 3
108,901	-	-	** 108,901		
<u>36,450,245</u>	<u>25,510,612</u>	<u>4,653,449</u>	<u>6,286,184</u>		יתרה ליום 31 בדצמבר, 2023
<u>2,345,841</u>	<u>2,070,898</u>	<u>(352,662)</u>	<u>627,605</u>		* סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2023

** העברות אל רמה 3 נובעות מנייר ערך שלגביו הופסק פרסום נתונים נצפים.

באור 12 - פירוט השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר 2024				מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	אלפי ש"ח		
16,967,836	-	15,925,505	1,042,331		נכסי חוב סחירים (א)
28,056,430	28,056,430	-	-		נכסי חוב שאינם סחירים (ב)
289,425	-	289,425	-		מניות (ד)
7,064,069	-	6,624,090	439,979		אחרות (ה)
<u>52,377,760</u>	<u>28,056,430</u>	<u>22,839,020</u>	<u>1,482,310</u>		סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2023				מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	אלפי ש"ח		
16,029,352	-	15,114,906	914,446		נכסי חוב סחירים (א)
27,064,566	27,064,566	-	-		נכסי חוב שאינם סחירים (ב)
258,555	-	258,555	-		מניות (ד)
6,525,682	-	6,123,918	401,764		אחרות (ה)
<u>49,878,155</u>	<u>27,064,566</u>	<u>21,497,379</u>	<u>1,316,210</u>		סך הכל

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 12 - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

א. נכסי חוב סחירים

ההרכב

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
10,030,058	10,613,223
914,446	1,042,331
5,084,848	5,312,282
5,999,294	6,354,613
16,029,352	16,967,836
202	63

אגרות חוב ממשלתיות
זמינות למכירה

נכסי חוב אחרים

שאינם ניתנים להמרה

מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד - שיועדו בעת ההכרה לראשונה

זמינות למכירה

סך הכל נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ירידת ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ב. נכסים חוב שאינם סחירים

ההרכב

ליום 31 בדצמבר			
שווי הוגן		ערך בספרים	
2023	2024	2023	2024
אלפי ש"ח			
30,010,292	29,846,710	24,898,529	25,449,523
1,788,259	2,287,320	1,810,103	2,281,093
407,920	364,374	355,934	325,814
2,196,179	2,651,694	2,166,037	2,606,907
32,206,471	32,498,404	27,064,566	28,056,430
		35,963	30,015

אגרות חוב ממשלתיות - אג"ח מיועדות *

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

מוצגים כהלוואות וחייבים, למעט פקדונות בבנקים

פקדונות בבנקים

סך הכל נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידת ערך שנזקפו לרווח והפסד(במצטבר)

* השווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות חושב על פי מועד הפירעון החוזי.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 12 - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ג. פרטים בדבר ריבית והצמדה בגין נכסי חוב (ריבית אפקטיבית)

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אחוזים	
2.1	2.3
4.3	4.5
6.8	6.6
5.0	5.0
4.6	5.2
7.0	6.1

נכסי חוב סחירים:

בסיס הצמדה

צמוד למדד המחירים לצרכן

שקלי

צמוד מט"ח

נכסי חוב שאינם סחירים:

בסיס הצמדה

צמוד למדד המחירים לצרכן

שקלי

צמוד מט"ח

ד. מניות

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
14,225	49,638
244,330	239,787
258,555	289,425
29,866	14,399

מניות סחירות זמינות למכירה

מניות שאינן סחירות זמינות למכירה

סך הכל מניות

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ה. השקעות פיננסיות אחרות

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בקרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, קרנות גידור, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
1,587,219	1,947,531
11,872	-
1,599,091	1,947,531
-	206,575
4,536,699	4,676,559
389,892	233,404
4,926,591	5,116,538
6,525,682	7,064,069
1,176,478	1,551,279

סחירות

זמינות למכירה

מכשירים נגזרים (ה1)

סך הכל השקעות פיננסיות סחירות

שאינן סחירות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד

זמינות למכירה

מכשירים נגזרים (ה1)

סך הכל השקעות פיננסיות שאינן סחירות

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ה.1. מכשירים נגזרים

להלן סכום החשיפה, נטו לנכס הבסיס, המוצג במונחי דלתא של העסקאות הפיננסיות שנעשו לתאריכי הדוחות הכספיים. החשיפה למכשירים נגזרים על ריבית מוצגת במונחי שווי:

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אלפי ש"ח		
58,565	148,635	מניות
2,792,183	1,000,172	מדד
(6,558,752)	(6,213,988)	מטבע זר
11,994	5,785	ריבית

ו.1. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסים שאינם סחירים אשר מידע לגבי השווי ההוגן שלהם ניתן לצרכי באור בלבד, נקבע באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים. שערי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרניות כפי שנמדדו בבורסה לני"ע בתל אביב. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

בעניין זה נציין שהתקבלה הודעה מרשות שוק ההון, בדבר תוצאות מכרז לבחירת ספק לשערוך נכסי חוב לא סחירים עבור הגופים המוסדיים. בהתאם להודעה, חברת "נס פייר ווליו בע"מ" נבחרה כספק המשערך החדש, וזאת לאחר הליף מרכזי מקיף שנערך בהתאם להוראות החוק. החברה לומדת את משמעות ההחלטה ונערכת ליישום השינוי בהתאם להנחיות שיתקבלו מרשות שוק ההון לרבות המשמעות לעניין מדידת שווי הוגן.

להלן שיעורי הריבית הממוצעים המשוקללים עבור נכסי חוב שאינם סחירים הכלולים בכל קבוצת דירוג בהשקעות פיננסיות אחרות (*):

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אחוזים		
0.7	1.2	AA ומעלה
4.4	5.5	A
6.4	6.2	BBB
6.6	5.5	לא מדורג

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג "מעלות", "מידרוג" ודירוג פנימי. נתוני חברת מידרוג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

לעניין דרוג פנימי ראה באור 37.ב.4(ב)1.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 12 - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ז. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

להלן ניתוח מכשירים פיננסיים המוצגים על פי שווים ההוגן.

היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים ושווי מזומנים, פרמיות לגביה, חייבים ויתרות חובה תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

ליום 31 בדצמבר 2024			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
אלפי ש"ח			
16,967,836	-	1,000,999	15,966,837
-	-	-	-
289,425	239,787	-	49,638
7,064,069	4,620,909	495,629	1,947,531
<u>24,321,330</u>	<u>4,860,696</u>	<u>1,496,628</u>	<u>17,964,006</u>
32,498,404	711,463	31,786,941	-

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
אחרות
סך הכל

נכסי חוב שאינם סחירים אשר ניתן גילוי של שווים ההוגן (12.ב לעיל)

ליום 31 בדצמבר 2023			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
אלפי ש"ח			
16,029,352	-	1,272,114	14,757,238
-	-	-	-
258,555	244,330	-	14,225
6,525,682	4,471,585	455,006	1,599,091
<u>22,813,589</u>	<u>4,715,915</u>	<u>1,727,120</u>	<u>16,370,554</u>
32,206,471	662,762	31,543,709	-

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
אחרות
סך הכל

נכסי חוב שאינם סחירים אשר ניתן גילוי של שווים ההוגן (12.ב לעיל)

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 12 - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ז. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד		
ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	
	אלפי ש"ח	מניות
4,715,915	4,471,585	244,330
383,729	383,854	(125)
(71,452)	(60,873)	(10,579)
(784,403)	(779,917)	(4,486)
678,910	668,263	10,647
(62,003)	(62,003)	-
<u>4,860,696</u>	<u>4,620,909</u>	<u>239,787</u>
<u>389,718</u>	<u>389,843</u>	<u>(125)</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2024

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברוח והפסד *

ברוח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

השקעות

מימושים

יתרה ליום 31 בדצמבר 2024

מתוכם *

סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2024

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד		
ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	
	אלפי ש"ח	מניות
3,935,247	3,705,538	229,709
394,658	380,161	14,497
(584)	21,641	(22,225)
(421,605)	(416,961)	(4,644)
858,477	819,941	38,536
(50,278)	(38,735)	(11,543)
<u>4,715,915</u>	<u>4,471,585</u>	<u>244,330</u>
<u>389,395</u>	<u>377,547</u>	<u>11,848</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2023

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברוח והפסד *

ברוח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

השקעות

מימושים

יתרה ליום 31 בדצמבר 2023

מתוכם *

סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2023

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 12 - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ח. גיול השקעות בנכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
24,898,529	25,449,523
2,122,447	2,569,717
957	1,262
377	405
6,646	1,398
2,130,427	2,572,782
53,527	55,483
(17,917)	(21,358)
35,610	34,125
<u>27,064,566</u>	<u>28,056,430</u>

אגרות חוב ממשלתיות - אג"ח מיועדות
 נכסי חוב שערכם לא נפגם (*)
 ללא פיגור
 (בפיגור **)
 עד ל-90 ימים
 בין 90 ל-180 ימים
 מעל 180 ימים
 סך הכל נכסי חוב שערכם לא נפגם
 נכסי חוב שערכם נפגם
 נכסים שערכם נפגם ספציפית, ברוטו
 ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
 סך הכל נכסי חוב שערכם נפגם ספציפית
 סך הכל נכסי חוב לא סחירים

(*) נכסי חוב שערכם לא נפגם הינם לאחר הפרשה לירידת ערך כללית בסך 8,657 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024 (שנת 2023 - 18,046 אלפי ש"ח).

(**) בעיקר הלוואות בשעבוד פוליסות שכנגדן קיימים ערכי פדיון מלאים ו/או משכנתאות. יצוין, כי הסכומים שלעיל אינם מהווים את הסכום בפיגור בפועל אלא את יתרת החוב המעורבת בפיגור.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 13 - מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
16,580,074	17,075,238
-	3,057,932
<u>16,580,074</u>	<u>20,133,170</u>

מזומנים ופקדונות למשיכה מיידית
פקדונות לזמן קצר
מזומנים ושווי מזומנים

המזומנים בתאגידים הבנקאיים נושאים ליום הדיווח ריבית שוטפת המבוססת על שיעורי ריבית בגין הפקדות בנקאיות יומיות בשיעור ממוצע של כ-4.0% (שנת 2023 כ-4.6%), בגין פקדונות בשיעור ממוצע של כ-4.3%. לעניין תנאי הצמדה של המזומנים ופקדונות לזמן קצר, ראה באור 1.ד.37.

באור 13 א - מזומנים ושווי מזומנים - אחרים

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
2,663,970	3,017,474
224,701	61,656
<u>2,888,671</u>	<u>3,079,130</u>

מזומנים ופקדונות למשיכה מיידית
פקדונות לזמן קצר
מזומנים ושווי מזומנים

המזומנים בתאגידים הבנקאיים נושאים ליום הדיווח ריבית שוטפת המבוססת על שיעורי ריבית בגין הפקדות בנקאיות יומיות בשיעור ממוצע של כ-4.0% (שנת 2023 כ-4.3%) ובגין פקדונות בשיעור ממוצע של כ-4.2% (שנת 2023 כ-4.6%). לעניין תנאי הצמדה של המזומנים ופקדונות לזמן קצר, ראה באור 1.ג.37.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 14- הון ודרישות הון

א. הרכב הון המניות

31 בדצמבר 2022		31 בדצמבר 2023		31 בדצמבר 2024	
מונפק (ונפרע)	רשום	מונפק (ונפרע)	רשום	מונפק (ונפרע)	רשום
אלפי ש"ח					
977	1,062	977	1,062	977	1,062
185,389	198,938	185,389	198,938	185,389	198,938
186,366	200,000	186,366	200,000	186,366	200,000

מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ג. כ"א

מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א

* בערכים נומינליים.

ב. ההון המונפק והנפרע

מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א		מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ג. כ"א	
מספר מניות	אלפי ש"ח ע.ג.	מספר מניות	אלפי ש"ח ע.ג.
185,389	185,389,304	977	9,773,357

היתרה לכל אחת מהשנים

לאחר תאריך הדיווח, ביום 27 בפברואר 2025 הנפיקה החברה 2 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א למגדל אחזקות. לפרטים נוספים ראה באור 38 ו.

ג. המניות מקנות זכויות הצבעה באסיפה הכללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי הדירקטורים בחברה.

ד. ניהול ודרישות ההון של חברות הקבוצה

1. מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ולשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העיסוקית כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית.

2. חברות הקבוצה, שהינן גופים מוסדיים, כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה").

3. משטר הון רגולטורי החל על החברה
על החברה חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II וזאת בהתאם להוראות יישום שפורסמו בחודש יוני 2017 ועודכנו בחודש אוקטובר 2020 (להלן - "חוזר סולבנסי").

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון מחושב כיחס שבין ההון העצמי הכלכלי של חברת הביטוח לבין ההון הנדרש לכושר פירעון.

ההון העצמי הכלכלי נקבע כסיכום ההון העולה מהמאזן הכלכלי (ראה להלן) ומכשירי חוב הכוללים מנגנונים לספיגת הפסדים (מכשיר הון רוברד 1 מורכב, מכשיר הון רוברד 2, הון משני מורכב והון שלישוני מורכב).

סעיפי המאזן הכלכלי מחושבים לפי שווי כלכלי, כאשר ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin).

ההון הנדרש לכושר פירעון (SCR) נועד לאמוד את החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לסדרת תרחישים שנקבעה בחוזר הסולבנסי המשקפים סיכונים ביטוחיים, סיכוני שוק ואשראי וכן סיכונים תיפעוליים.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר בקשר לעמידה בדרישות ההון. החברה בחרה בחלופה של הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח אשר ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 (להלן - "ניכוי בתקופת הפריסה").

4. יחס כושר הפירעון ומדיניות ההון של החברה

א) בהתאם לדוח יחס כושר פירעון ליום 30 ביוני, 2024 שאושר ביום 20 בנובמבר, 2024 לחברה עודף הון בהתחשב בהוראות המעבר בתקופת הפריסה. לפרטים נוספים ראה סעיף 3.2.1 בדוח הדירקטוריון.

החישוב שערכה החברה כאמור, נסקר, על ידי רואי החשבון המבקרים של החברה, בהתאם לעקרונות תקן בינלאומי (Revised (3000) ISAE) לגבי "התקשרויות מסוג Assurance שאינן ביקורת או סקירה של מידע כספי היסטורי". תקן זה רלוונטי לביצוע ההתקשרות על מנת להעריך האם חישובי הסולבנסי שבוצעו על ידי החברה, ליום 30 ביוני, 2024 מכל הבחינות המהותיות, אינם בהתאם להוראות הממונה ואיננו מהווה חלק מתקני הביקורת או הסקירה החלים על דוחות כספיים. יודגש כי התחזיות וההנחות, שהיוו בסיס להכנת דוח יחס כושר פירעון כלכלי, ליום 30 ביוני 2024 מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים, על פעולות ההנהלה וכן על דפוס ההתפתחות העתידי של מרווח הסיכון, שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

בחודש יוני 2024 הנפיקה מגדל גיוס הון, אגרות חוב בסך של כ-421 מיליוני ש"ח, במסגרת הנפקה לציבור של שתי סדרות חדשות של אגרות חוב (סדרה יג' ו-יד'), אשר הוכרו כהון רוברד 2, בכפוף למגבלות הקבועות בחוזר סולבנסי לעניין זה. לפרטים נוספים ראה באור 24.ה.

בחודש דצמבר 2024 ביצעה מגדל גיוס הון החלפה של חלק מאגרות חוב (סדרה ו') שהיו במחזור במועד ההצעה, בדרך של הצעת רכש חליפין חלקית, כנגד הקצאת אגרות חוב (סדרה יג' ו-יד') על דרך הרחבת סדרות אלו. תמורת אגרות החוב שהתקבלה בגין הרחבת הסדרות כאמור, הוכרה כהון רוברד 2, בכפוף למגבלות הקבועות בחוזר סולבנסי לעניין זה. לפרטים נוספים ראה באור 24.ה.

ב) מגבלות על חלוקת דיבידנד ומדיניות ניהול ההון של החברה

מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. החברה בהיותה גוף מוסדי, כפופה לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה.

ד. ניהול ודרישות ההון של חברות הקבוצה (המשך)

4. יחס כושר הפירעון ומדיניות ההון של החברה (המשך)

(ב) מגבלות על חלוקת דיבידנד ומדיניות ניהול ההון של החברה (המשך)

בהתאם למכתב שפרסם הממונה בחודש אוקטובר 2017, חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא התחשבות בהוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע הדירקטוריון. היחס האמור מחושב ללא ההקלה שניתנה בגין הפרש מקורי המיוחס לרכישת פעילות של קופות גמל וחברות מנהלות. בנוסף, נקבעו במכתב האמור הוראות דיווח לממונה. נכון לדוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 30 ביוני 2024, החברה אינה עומדת בתנאים הנדרשים לצורך חלוקת דיבידנד.

ביום 29 בינואר 2025, דירקטוריון החברה שב ובחן את מדיניות ההון של החברה וקבע סף הון לחלוקת דיבידנד (להלן יחד: "מדיניות ההון"), כמפורט להלן:

1. החברה תשאף לפעול ביחס כושר פירעון כלכלי שיעמוד בטווח שבין 150% עד 170% (חלף 155% עד 175%), כאשר יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי המינימלי (תוך התחשבות בהוראות המעבר בתקופת הפריסה) יעמוד על שיעור של 115%, אשר יעלה באופן הדרגתי ויעמוד על שיעור של 135% (חלף 140%) בתום תקופת הפריסה, היינו תום שנת 2032.

2. סף ההון לחלוקת דיבידנד יעמוד על יחס כושר פירעון כלכלי של 115% ללא התחשבות בהוראות המעבר בתקופת הפריסה.

העדכון למדיניות ההון כאמור בסעיפים (1) ו-(2) לעיל, נעשה על רקע בחינת מבחני רגישות לגורמי הסיכון הרלוונטיים לחברה, לרבות התנודתיות הגלומה בהם והשפעתם על יחס כושר הפירעון. יובהר, כי דירקטוריון החברה יהיה רשאי לבחון מעת לעת את מדיניות ההון ולהחליט על עדכונה, בהתחשב, בין היתר, בשינויים בגורמי הסיכון והשפעתם על החברה, בהתפתחות יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה ובהוראות הדין והרגולציה החלות עליה.

5. דרישות ההון מחברות מנהלות

דרישות ההון מחברות מנהלות בקבוצה כוללות דרישות הון בהתאם להיקף הנכסים המנוהלים ולהוצאות השנתיות, אך לא פחות מהון התחלתי בסך 10 מיליון ש"ח. נכון למועד דוח זה חברות אלו עומדות בדרישות תקנות ההון.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 15 - התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

		ליום 31 בדצמבר					
2023	2024	2023	2024	2023	2024		
שייר		ביטוח משנה אלפי ש"ח		ברוטו			
34,179,727	34,672,835	164,991	179,640	34,344,718	34,852,475	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	
399,057	745,913	-	-	399,057	745,913	חוזי השקעה	
34,578,784	35,418,748	164,991	179,640	34,743,775	35,598,388		
28,465	26,980	-	-	28,465	26,980	בניכוי סכומים המופקדים בקבוצה במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה	
34,550,319	35,391,768	164,991	179,640	34,715,310	35,571,408	סך הכל ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	
2,954,227	3,389,495	99,206	118,219	3,053,433	3,507,714	חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח בריאות	
4,627,084	4,882,612	1,260,354	1,339,216	5,887,438	6,221,828	חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי	
42,131,630	43,663,875	1,524,551	1,637,075	43,656,181	45,300,950	סך הכל התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	

באור 16 - התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

		ליום 31 בדצמבר					
2023	2024	2023	2024	2023	2024		
שייר		ביטוח משנה אלפי ש"ח		ברוטו			
131,874,421	140,599,019	3,157	2,800	131,877,578	140,601,819	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	
5,194,497	7,583,648	-	-	5,194,497	7,583,648	חוזי השקעה	
137,068,918	148,182,667	3,157	2,800	137,072,075	148,185,467		
153,760	159,482	-	-	153,760	159,482	בניכוי סכומים המופקדים בקבוצה במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה	
136,915,158	148,023,185	3,157	2,800	136,918,315	148,025,985	סך הכל ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	
3,271,088	3,667,273	21,225	18,649	3,292,313	3,685,922	חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח בריאות	
140,186,246	151,690,458	24,382	21,449	140,210,628	151,711,907	סך הכל התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה	

בחוזי ביטוח תלויי תשואה תגמולי הביטוח שלהם זכאי המוטב תלויים או צמודים לתשואה שמניבות השקעות מסוימות של החברה בניכוי דמי ניהול. חוזים אלה כוללים, בין היתר, תוכניות ביטוח המזכות/מחייבות את המבוטח בבונוס/מאלוס לפי תוצאות ההשקעות של תיק הפוליסות המשתתפות ברווחי השקעה של החברה. בחוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה תגמולי הביטוח שלהם זכאי המבוטח אינם תלויים ברווח או בהפסד מההשקעות שביצעה החברה.

ההבחנה בין חוזים תלויי תשואה לבין חוזים שאינם תלויי תשואה נעשית ברמת הכיסוי הבודד, כך שישנן פוליסות ביטוח עם מספר כיסויים אשר חלקם תלויי תשואה וחלקם אינם תלויי תשואה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 17 - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי

א. התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי לפי סוגים

		ליום 31 בדצמבר				
2023	2024	2023	2024	2023	2024	
שייר		ביטוח משנה אלפי ש"ח		ברוטו		
309,884	342,296	59,361	70,209	369,245	412,505	<u>ענפי רכב חובה וחבויות הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה</u>
3,572,660	3,612,602	740,028	743,600	4,312,688	4,356,202	<u>תביעות תלויות והפרשה לפרמיה בחסר</u>
3,882,544	3,954,898	799,389	813,809	4,681,933	4,768,707	<u>סך ענפי רכב חובה וחבויות (ראה ב.1 להלן)</u>
2,298,975	2,247,738	89,640	84,968	2,388,615	2,332,706	<u>מתוך זה סך ההתחייבות בגין ענף רכב חובה (ראה ג3 ו-ג4 להלן)</u>
451,847	543,312	218,976	273,714	670,823	817,026	<u>ענפי רכוש ואחרים הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה</u>
292,693	384,402	241,989	251,693	534,682	636,095	<u>תביעות תלויות</u>
744,540	927,714	460,965	525,407	1,205,505	1,453,121	<u>סך ענפי רכוש ואחרים (ראה ב.2 להלן)</u>
4,627,084	4,882,612	1,260,354	1,339,216	5,887,438	6,221,828	<u>סך הכל התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי</u>
53,354	56,610	10,971	11,942	64,325	68,552	<u>הוצאות רכישה נדחות</u>
107,813	126,024	40,966	47,810	148,779	173,834	<u>ענפי רכב חובה וחבויות ענפי רכוש ואחרים</u>
161,167	182,634	51,937	59,752	213,104	242,386	<u>סך הכל הוצאות רכישה נדחות</u>
2,278,067	2,227,342	89,640	84,968	2,367,707	2,312,310	<u>התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי בניכוי הוצאות רכישה נדחות</u>
1,551,123	1,670,946	698,778	716,899	2,249,901	2,387,845	<u>רכב חובה</u>
636,727	801,690	419,999	477,597	1,056,726	1,279,287	<u>ענפי חבויות אחרים ענפי רכוש ואחרים</u>
4,465,917	4,699,978	1,208,417	1,279,464	5,674,334	5,979,442	<u>סך הכל התחייבויות בחוזי ביטוח כללי בניכוי הוצאות רכישה נדחות</u>

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 17 - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

א2. התחייבויות ביטוחיות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי לפי שיטות חישוב

		ליום 31 בדצמבר				
2023	2024	2023	2024	2023	2024	
שייר		ביטוח משנה		ברוטו		
		אלפי ש"ח				
						<u>הערכות אקטואריות</u>
						סך הכל הערכות אקטואריות
						ע"י מר מתן גרוס אקטואר
						ממונה ביטוח כללי
3,831,929	3,958,630	745,141	765,354	4,577,070	4,723,984	
						<u>הפרשות על בסיס הערכות</u>
						<u>אחרות</u>
						הערכת מחלקת תביעות בגין
						התביעות התלויות הידועות
						תוספת לתביעות התלויות
						בגין תביעות שאירעו אך
						טרם דווחו (IBNR)
3,468	3,938	10,399	13,062	13,867	17,000	
						הפרשה לפרמיה שטרם
						הורווחה
761,731	885,608	278,337	343,923	1,040,068	1,229,531	
						סך הכל התחייבויות
						ביטוחיות בגין חוזי ביטוח
						הכלולים במגזר ביטוח כללי
<u>4,627,084</u>	<u>4,882,612</u>	<u>1,260,354</u>	<u>1,339,216</u>	<u>5,887,438</u>	<u>6,221,828</u>	

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 17 - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ב. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי, בניכוי הוצאות רכישה נדחות

1. ענפי רכב חובה וחבויות

		ליום 31 בדצמבר					
2023	2024	2023	2024	2023	2024		
שייר		ביטוח משנה אלפי ש"ח		ברוטו			
3,582,453	3,829,190	795,261	788,418	4,377,714	4,617,608	יתרה לתחילת השנה ⁽¹⁾	
721,090	743,633	113,279	92,438	834,369	836,071	אמדת עלות התביעות המצטברת בגין שנת חיתום שוטפת ⁽²⁾ שינוי ביתרות לתחילת שנה כתוצאה מהצמדה למדד ורווח השקעתי לפי הנחת ההיוון הגלומה בהתחייבויות שינוי באומדת עלות התביעות המצטברת בגין שנות חיתום קודמות	
119,593	97,207	34,099	23,479	153,692	120,686	סך השינוי בעלות התביעות המצטברת	
(67,096)	(213,959)	(3,120)	(61,912)	(70,216)	(275,871)	תשלומים לישוב תביעות במהלך השנה ⁽³⁾ בגין שנת חיתום שוטפת	
773,587	626,881	144,258	54,005	917,845	680,886	בגין שנות חיתום קודמות ⁽⁴⁾	
4,617	6,237	137	170	4,754	6,407	סך תשלומים לתקופה	
522,233	551,546	150,964	40,386	673,197	591,932	יתרה לסוף השנה ⁽¹⁾	
526,850	557,783	151,101	40,556	677,951	598,339		
3,829,190	3,898,288	788,418	801,867	4,617,608	4,700,155		

הערות

(1) יתרות הפתיחה והסגירה כוללות: תביעות תלויות, הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה ובניכוי הוצאות רכישה נדחות.

(2) עלות התביעות המצטברת הינה: יתרת תביעות תלויות, הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות בתוספת סך תשלומי התביעות כולל הוצאות ישירות ועקיפות לישוב תביעות.

עלות התביעות המצטברת מתעדכנת על סמך המודל לאור התפתחות התביעות בפועל.

(3) התשלומים כוללים הוצאות עקיפות לישוב תביעות בייחוס לשנות החיתום.

(4) אשתקד ההפרש בין הברוטו לשייר בסעיפי השינוי בעלות התביעות המצטברת ובתשלומים בגין שנות חיתום קודמות נובעות מתביעה אחת גדולה שמכוסה במשנה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 17 - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ב. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי, בניכוי הוצאות רכישה נדחות (המשך)

2. ענפי רכוש אחרים

ליום 31 בדצמבר						
2023	2024	2023	2024	2023	2024	
שייר		ביטוח משנה אלפי ש"ח		ברוטו		
593,202	636,727	298,082	419,999	891,284	1,056,726	יתרה לתחילת השנה (1)
735,547	776,506	255,909	191,543	991,456	968,049	אומדן עלות התביעות המצטברת בגין אירועים בשנת הדוח (2)
(9,282)	2,299	30,567	98,778	21,285	101,077	שינוי באומדן עלות התביעות המצטברות בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח (3)
514,144	490,401	122,734	66,921	636,878	557,322	תשלומים ליישוב תביעות במהלך השנה בגין אירועים של שנת הדוח
189,134	196,695	76,859	213,696	265,993	410,391	בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח (4)
703,278	687,096	199,593	280,617	902,871	967,713	סך תשלומים
62,861	73,254	35,034	47,894	97,895	121,148	שינוי בהפרשה לפרמיה שטרם הורווחה, נטו מהוצאות רכישה נדחות שינוי בהפרשה לפרמיה בחסר
(42,323)	-	-	-	(42,323)	-	
636,727	801,690	419,999	477,597	1,056,726	1,279,287	יתרה לסוף השנה (1)

הערות

- (1) יתרות הפתיחה והסגירה כוללות: תביעות תלויות בתוספת הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה ובניכוי הוצאות רכישה נדחות.
- (2) עלות התביעות המצטברת בגין אירועים בשנת הדוח כוללת את יתרת תביעות תלויות לסוף שנת הדוח בתוספת סך תשלומי התביעות בתקופת הדוח לרבות הוצאות ישירות ועקיפות ליישוב תביעות.
- (3) השינוי באומדן עלות התביעות המצטברת בברוטו בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח נובע בעיקרו מענף אבדן רכוש בגין תביעות המכוסות ברובן בביטוח משנה.
- (4) התשלומים ליישוב תביעות כוללים הוצאות ישירות ועקיפות ליישובן בייחוס לשנות הנזק.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 17 - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

1. בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, ברוטו, בענפי ביטוח רכב חובה וחבויות

ליום 31 בדצמבר 2024

סך הכל	שנת חיתום									
	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
	אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 2024									
	6,517	4,999	6,632	5,472	8,800	10,872	10,867	7,797	9,469	8,134
		44,556	48,246	43,635	65,528	93,050	100,418	81,316	97,613	73,298
			153,626	141,368	184,788	247,880	264,419	225,331	272,437	221,049
				228,840	286,243	353,007	407,328	354,973	431,113	346,258
					348,756	426,482	493,805	457,757	556,783	448,919
						487,122	551,062	512,270	647,135	536,024
							621,827	562,119	709,451	606,334
								633,076	783,278	687,153
									829,889	724,468
										742,773
	836,181	863,031	861,742	860,474	940,565	964,320	955,048	892,645	1,053,467	841,743
		814,602	891,610	816,974	994,725	947,199	946,800	890,924	1,042,961	891,423
			837,362	806,273	885,675	1,006,603	982,396	894,331	1,054,584	886,138
				763,213	879,927	961,008	1,003,841	963,593	1,069,615	914,127
					849,239	949,180	962,413	960,133	1,078,375	909,793
						875,632	940,437	888,788	1,046,026	873,902
							913,838	875,533	991,910	841,944
								868,273	969,390	848,584
									966,084	856,134
										858,928
485,864		48,429	24,380	97,261	91,326	88,688	41,210	24,372	87,383	(17,185)
5.90%		5.61%	2.83%	11.30%	9.71%	9.20%	4.31%	2.73%	8.29%	(2.04%)
8,583,352	836,181	814,602	837,362	763,213	849,239	875,632	913,838	868,273	966,084	858,928
4,096,982	6,517	44,556	153,626	228,840	348,756	487,122	621,827	633,076	829,889	742,773
4,486,370	829,664	770,046	683,736	534,373	500,483	388,510	292,011	235,197	136,195	116,155
196,441										
17,344										
4,700,155										

תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף השנה⁽¹⁾

לאחר שנה ראשונה
לאחר שנתיים
לאחר שלוש שנים
לאחר ארבע שנים
לאחר חמש שנים
לאחר שש שנים
לאחר שבע שנים
לאחר שמונה שנים
לאחר תשע שנים
לאחר עשר שנים

אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה

לאחר שנה ראשונה
לאחר שנתיים
לאחר שלוש שנים
לאחר ארבע שנים
לאחר חמש שנים
לאחר שש שנים
לאחר שבע שנים
לאחר שמונה שנים
לאחר תשע שנים
לאחר עשר שנים

עודף (חסור) ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה⁽²⁾,
שיעור סטייה ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה,
באחוזים

עלות תביעות מצטברות ליום 31 בדצמבר 2024

תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר 2024

יתרת התביעות התלויות

תביעות תלויות בגין שנים עד וכולל שנת חיתום 2014

יתרת התביעות התלויות בגין רכישת תיק תביעות ביטוח

כללי⁽³⁾

סך הכל התחייבות בגין חוזי ביטוח בענפי רכב חובה וחבויות בניכוי הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר 2024

⁽¹⁾ הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר בחינת התפתחות על בסיס ערכים ריאליים.

⁽²⁾ עודף (חסור) ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת את הצבירה בהערכת התביעות.

⁽³⁾ שינוי באומדן עלות התביעות המצטברות בגין שנות חיתום קודמות נובע בין היתר, משינוי בעלות התביעות הפרטניות בהשפעתו על המודל האקטוארי וכן, שינויים רגולטוריים.

נתוני תיק תביעות אשר צורף בשנת 2016 והורג מהמשולשים. ראה באור 1.38.

הערות

*

רמת המובהקות של המודלים האקטואריים גדולה יותר כאשר בוחנים את התפתחות התביעות ברמת סך שנות החיתום. לכן נכון יותר לבחון את התפתחות הערכות החברה ברמת סך שנות החיתום ולא לכל שנת חיתום בנפרד.

** אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

*** לפי בחינה שביצעה החברה בענפי הרכוש ואחרים עלות התביעות נפתרת בדרך כלל תוך שנה, לפיכך לא ניתן מידע בדבר התפתחות התביעות בענפים אלו.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 17 - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

2. בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, בשייר עצמי, בענפי ביטוח רכב חובה וחבויות

ליום 31 בדצמבר 2024											
שנת חיתום											
סך הכל	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	
אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 2024											
	6,344	4,855	6,386	5,284	8,620	10,557	10,826	7,532	9,334	8,007	תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף השנה ⁽¹⁾
		43,536	46,604	42,528	63,951	90,424	97,777	79,058	96,303	71,760	לאחר שנה ראשונה
			150,654	136,121	179,009	239,171	252,903	216,858	269,743	218,543	לאחר שנתיים
				223,014	276,512	330,667	381,851	337,903	425,657	342,659	לאחר שלוש שנים
					336,564	398,680	459,613	413,708	548,278	434,980	לאחר ארבע שנים
						453,129	511,154	462,296	630,912	517,620	לאחר חמש שנים
							574,865	504,902	687,150	581,312	לאחר שש שנים
								565,505	751,119	656,900	לאחר שבע שנים
									796,169	691,133	לאחר תשע שנים
										709,683	לאחר עשר שנים
											אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה
	743,740	745,869	764,710	754,166	831,977	876,586	871,282	804,045	996,069	808,380	לאחר שנה ראשונה
		708,981	781,285	708,972	876,472	844,175	862,149	781,888	988,414	841,263	לאחר שנתיים
			740,004	698,701	768,905	889,369	873,944	774,018	1,000,718	843,413	לאחר שלוש שנים
				661,476	757,066	844,499	888,998	823,051	1,017,865	867,217	לאחר ארבע שנים
					725,831	829,522	838,571	816,379	1,018,616	866,437	לאחר חמש שנים
						766,071	817,571	738,245	997,682	832,673	לאחר שש שנים
							804,211	730,507	944,154	802,069	לאחר שבע שנים
								730,714	921,392	798,448	לאחר שמונה שנים
									918,530	805,525	לאחר תשע שנים
										806,360	לאחר עשר שנים
	590,906	36,888	24,706	92,690	106,146	110,515	67,071	73,331	77,539	2,020	עודף (חסור) ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה ⁽²⁾
	7.93%	4.95%	3.23%	12.29%	12.76%	12.61%	7.70%	9.12%	7.78%	0.25%	שיעור סטייה ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה, באחוזים
	7,605,918	743,740	708,981	740,004	661,476	725,831	766,071	804,211	730,714	918,530	עלות תביעות מצטברות ליום 31 בדצמבר 2024
	3,859,463	6,344	43,536	150,654	223,014	336,564	453,129	574,865	565,505	796,169	תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר 2024
	3,746,455	737,396	665,445	589,350	438,462	389,267	312,942	229,346	165,209	122,361	יתרת התביעות התלויות
	151,689										תביעות תלויות בגין שנים עד וכולל שנת חיתום 2014
	144										יתרת התביעות התלויות בגין רכישת תיק תביעות ביטוח כללי ⁽³⁾
	3,898,288										סך הכל התחייבות בגין חוזי ביטוח בענפי רכב חובה וחבויות בניכוי הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר 2024

(1) הכסומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר בחינת התפתחות על בסיס ערכים ריאליים.

(2) עודף (חסור) ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת את הצבירה בהערכת התביעות.

(3) שינוי באומדן עלות התביעות המצטברות בגין שנות חיתום קודמות נובע בין היתר, משינוי בעלות התביעות הפרטניות בהשפעתו על המודל האקטוארי וכן, שינויים רגולטוריים. נתוני תיק תביעות אשר צורף בשנת 2016 והוחרג מהמשולשים. ראה באור 1.38.

הערות

* רמת המובהקות של המודלים האקטואריים גדולה יותר כאשר בוחנים את התפתחות התביעות ברמת סך שנות החיתום. לכן נכון יותר לבחון את התפתחות הערכות החברה ברמת סך שנות החיתום ולא לכל שנת חיתום בנפרד. ** אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 17 - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ג3. בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, ברוטו, בענף ביטוח רכב חובה

ליום 31 בדצמבר 2024											
שנת חיתום											
סך הכל	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	
אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 2024											
	3,550	2,404	3,492	3,207	5,758	7,902	8,051	5,604	6,268	5,940	תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף השנה ⁽¹⁾
		31,794	33,575	30,824	50,373	76,542	84,747	60,957	76,127	53,236	לאחר שנה ראשונה
			119,466	105,642	141,526	199,098	217,257	168,359	213,124	171,800	לאחר שנתיים
				171,943	216,893	264,019	318,223	250,279	326,854	260,390	לאחר שלוש שנים
					266,024	312,969	377,610	295,241	413,582	327,213	לאחר ארבע שנים
						345,980	412,097	325,225	466,661	380,222	לאחר חמש שנים
							465,949	350,666	509,053	425,997	לאחר שש שנים
								400,473	561,440	493,339	לאחר שבע שנים
									595,925	514,403	לאחר שמונה שנים
										525,332	לאחר תשע שנים
											לאחר עשר שנים
											אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה
	435,315	457,011	487,006	471,699	550,179	563,058	582,025	481,757	655,084	519,263	לאחר שנה ראשונה
		412,015	494,935	448,891	587,820	543,599	578,354	458,752	651,321	546,204	לאחר שנתיים
			462,069	439,884	518,958	582,414	610,500	447,633	666,111	537,670	לאחר שלוש שנים
				415,022	516,642	579,037	627,664	504,029	677,671	579,321	לאחר ארבע שנים
					501,603	574,201	632,736	504,728	687,543	579,177	לאחר חמש שנים
						531,503	622,809	480,821	696,129	584,093	לאחר שש שנים
							621,912	472,042	671,849	559,467	לאחר שבע שנים
								493,068	659,002	580,049	לאחר שמונה שנים
									668,753	588,813	לאחר תשע שנים
										594,561	לאחר עשר שנים
	66,576	44,996	24,937	56,677	48,576	31,555	(39,887)	(11,311)	(13,669)	(75,298)	עודף (חסור) ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה ⁽²⁾
	1.40%	9.85%	5.12%	12.02%	8.83%	5.60%	(6.85%)	(2.35%)	(2.09%)	(14.50%)	שיעור סטייה ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה, באחוזים
	5,135,821	435,315	412,015	462,069	415,022	501,603	531,503	621,912	493,068	668,753	עלות תביעות מצטברות ליום 31 בדצמבר 2024
	2,926,436	3,550	31,794	119,466	171,943	266,024	345,980	465,949	400,473	595,925	תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר 2024
	2,209,385	431,765	380,221	342,603	243,079	235,579	185,523	155,963	92,595	72,828	יתרת התביעות התלויות
	85,971										תביעות תלויות בגין שנים עד וכולל שנת חיתום 2014
	16,954										יתרת התביעות התלויות בגין רכישת תיק תביעות ביטוח כללי ⁽³⁾
	2,312,310										סך הכל התחייבות בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה בניכוי הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר 2024

(1) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר בחינת התפתחות על בסיס ערכים ריאליים.

(2) עודף (חסור) ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת את הצבירה בהערכת התביעות.

(3) שינוי באומדן עלות התביעות המצטברות בגין שנות חיתום קודמות נובע בין היתר, משינוי בעלות התביעות הפרטניות בהשפעתו על המודל האקטוארי וכן, שינויים רגולטוריים. נתוני תיק תביעות אשר צורף בשנת 2016 והוחרג מהמשולשים. ראה באור 1.38.

הערות

*

רמת המובהקות של המודלים האקטואריים גדולה יותר כאשר בוחנים את התפתחות התביעות ברמת סך שנות החיתום. לכן נכון יותר לבחון את התפתחות הערכות החברה ברמת סך שנות החיתום ולא לכל שנת חיתום בנפרד. אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

**

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 17 - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

4. בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, בשייר עצמי, בענף ביטוח רכב חובה

ליום 31 בדצמבר 2024											
שנת חיתום											
סך הכל	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	
אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 2024											
	3,550	2,404	3,492	3,211	5,758	7,902	8,051	5,535	6,268	5,940	תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף השנה ⁽¹⁾
		31,794	33,575	30,828	50,373	76,542	84,747	60,889	76,127	53,236	לאחר שנה ראשונה
			119,466	105,647	141,526	199,098	217,257	168,290	213,124	171,800	לאחר שנתיים
				171,948	216,893	264,019	317,619	250,210	326,854	260,390	לאחר שלוש שנים
					266,114	312,969	377,001	295,172	413,582	324,391	לאחר ארבע שנים
						345,980	411,488	325,157	464,307	377,411	לאחר חמש שנים
							465,340	350,598	506,699	423,198	לאחר שש שנים
								398,344	556,906	487,022	לאחר שמונה שנים
									591,366	508,085	לאחר תשע שנים
										520,225	לאחר עשר שנים
											אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה
	432,634	450,364	480,960	467,685	545,898	559,656	578,913	478,653	651,462	514,112	לאחר שנה ראשונה
		402,944	488,205	442,783	581,193	539,429	573,568	455,572	646,536	542,582	לאחר שנתיים
			452,359	433,141	512,843	578,389	603,255	444,161	661,444	534,636	לאחר שלוש שנים
				408,611	509,031	572,968	620,018	500,141	673,455	576,208	לאחר ארבע שנים
					495,250	567,408	619,284	500,624	682,813	575,071	לאחר חמש שנים
						529,240	610,487	474,570	691,723	579,469	לאחר שש שנים
							610,984	469,568	667,534	555,072	לאחר שבע שנים
								485,947	654,468	566,643	לאחר שמונה שנים
									664,194	576,531	לאחר תשע שנים
										582,625	לאחר עשר שנים
95,549		47,420	28,601	59,074	50,648	30,416	(32,071)	(7,294)	(12,732)	(68,513)	עודף (חסור) ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה ⁽²⁾
2.02%		10.53%	5.95%	12.63%	9.28%	5.43%	(5.54%)	(1.52%)	(1.95%)	(13.33%)	שיעור סטייה ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה, באחוזים
5,064,788	432,634	402,944	452,359	408,611	495,250	529,240	610,984	485,947	664,194	582,625	עלות תביעות מצטברות ליום 31 בדצמבר 2024
2,914,127	3,550	31,794	119,466	171,948	266,114	345,980	465,340	398,344	591,366	520,225	תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר 2024
2,150,661	429,084	371,150	332,893	236,663	229,136	183,260	145,644	87,603	72,828	62,400	יתרת התביעות התלויות
76,551											תביעות תלויות בגין שנים עד וכולל שנת חיתום 2014 ⁽³⁾
130											יתרת התביעות התלויות בגין רכישת תיק תביעות ביטוח כללי ⁽⁴⁾
2,227,342											סך הכל התחייבות בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה בניכוי הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר 2024

(1) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר בחינת התפתחות על בסיס ערכים ריאליים.
 (2) עודף (חסור) ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת את הצבירה בהערכת התביעות.
 (3) שינוי באומדן עלות התביעות המצטברות בגין שנות חיתום קודמות נובע בין היתר, משינוי בעלות התביעות הפרטניות בהשפעתו על המודל האקטוארי וכן, שינויים רגולטוריים.
 (4) כולל גם את נתוני רכישת תיק ביטוח כללי לשנים שקדמו לחיתום 2008 וצורפו בשנת 2016. ראה באור 1.38.
 נתוני תיק תביעות אשר צורף בשנת 2016 והורג מהמשולשים. ראה באור 1.38.

רמת המובהקות של המודלים האקטואריים גדולה יותר כאשר בוחנים את התפתחות התביעות ברמת סך שנות החיתום. לכן נכון יותר לבחון את התפתחות הערכות החברה ברמת סך שנות החיתום ולא לכל שנת חיתום בנפרד.
 אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 17 - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

5. נתונים מצטברים בדבר שנות חיתום בענף ביטוח רכב חובה

שנת חיתום							לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024
2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
אלפי ש"ח							
514,603	480,961	451,479	351,028	391,401	364,528	392,170	פרמיות ברוטו
(49,328)	(15,185)	(38,138)	(83,224)	(89,245)	(64,272)	(83,849)	רווח (הפסד) כולל בשייר בגין שנת החיתום מצטבר
78,711	72,557	53,616	36,193	31,716	33,379	11,944	השפעת ההכנסות מהשקעות מצטבר על הרווח הכולל המצטבר בשייר בגין שנת החיתום

6. נתונים מצטברים בדבר שנות חיתום בענפי ביטוח חבויות אחרות

שנת חיתום							לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024
2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
אלפי ש"ח							
345,641	383,872	382,179	375,692	390,927	436,810	433,303	פרמיות ברוטו
20,610	(1,228)	(13,092)	(46,344)	(40,783)	(38,855)	(51,431)	רווח (הפסד) כולל בשייר בגין שנת החיתום מצטבר
44,687	43,164	31,372	18,358	20,403	22,736	7,988	השפעת ההכנסות מהשקעות מצטבר על הרווח הכולל המצטבר בשייר בגין שנת החיתום

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 17 - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ג7. הרכב רווח (הפסד) כולל בענף ביטוח רכב חובה

רווח (הפסד) כולל בגין שנות חיתום קודמות	רווח (הפסד) כולל בגין שנת חיתום שוטפת	רווח (הפסד) כולל בגין שנות חיתום קודמות	רווח (הפסד) כולל בגין שנת חיתום שוטפת	
שייר		ברוטו		
אלפי ש"ח				
				<u>לשנה שהסתיימה ביום 31</u>
				<u>בדצמבר</u>
164,627	(83,849)	167,953	(82,397)	2024
12,326	(112,620)	8,745	(114,626)	2023
(102,337)	(121,100)	(116,413)	(121,617)	2022

ג8. הרכב רווח (הפסד) כולל בענפי ביטוח חבויות אחרות

רווח (הפסד) כולל בגין שנות חיתום קודמות	רווח (הפסד) כולל בגין שנת חיתום שוטפת	רווח (הפסד) כולל בגין שנות חיתום קודמות	רווח (הפסד) כולל בגין שנת חיתום שוטפת	
שייר		ברוטו		
אלפי ש"ח				
				<u>לשנה שהסתיימה ביום 31</u>
				<u>בדצמבר</u>
143,953	(51,431)	199,644	(54,816)	2024
49,708	(41,086)	39,875	(67,021)	2023
109,112	(47,452)	76,058	(72,485)	2022

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 18 - נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

א. פירוט ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה לפי חשיפות

ליום 31 בדצמבר 2024

סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה				
	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004				
	קבוצתי	פרט	אלפי ש"ח	תלוי תשואה	תלוי שאינו תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990 ⁽¹⁾
9,887,290	-	-	9,887,290	-	-	-	(א) לפי חשיפה ביטוחית
							התחייבויות בגין חוזי ביטוח קצבה ללא מקדמים מובטחים
							קצבה עם מקדמים מובטחים:
81,379,253	-	-	-	-	62,003,588	19,375,665	עד חודש מאי 2001
47,951,040	-	-	36,132,128	6,210	11,812,702	-	מחודש יוני 2001
24,941,980	-	-	3,175,065	99,709	10,314,591	11,352,615	קצבה בתשלום הוני (ללא אופציה לקצבה)
2,278,058	-	-	12,110	-	930,326	1,335,622	עתודה משלימה לגמלאות ⁽²⁾
4,688,625	-	-	6,187	-	2,807,815	1,874,623	מרכיבי סיכון אחרים
4,328,048	115,712	845,337	2,296,824	-	956,032	114,143	
175,454,294	115,712	845,337	51,509,604	105,919	88,825,054	34,052,668	סך הכל בגין חוזי ביטוח התחייבויות בגין חוזי השקעה
8,329,561	-	-	7,583,648	744,853	1,060	-	
<u>183,783,855</u>	<u>115,712</u>	<u>845,337</u>	<u>59,093,252</u>	<u>850,772</u>	<u>88,826,114</u>	<u>34,052,668</u>	סך הכל
							(ב) לפי חשיפה פיננסית:
35,598,388	28,225	584,312	1,012,354	850,772	269,465	32,853,260	שאינו תלוי תשואה
148,185,467	87,487	261,025	58,080,898	-	88,556,649	1,199,408	תלוי תשואה
<u>183,783,855</u>	<u>115,712</u>	<u>845,337</u>	<u>59,093,252</u>	<u>850,772</u>	<u>88,826,114</u>	<u>34,052,668</u>	סך הכל

⁽¹⁾ המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים ברובם באגרות חוב מיועדות.

⁽²⁾ העתודה המשלימה לגמלאות הכלולה בטבלה לעיל הינה בגין מרכיב גמלה נדחית. מרכיב נוסף כלול בסעיף קצבה בתשלום. ראה באור 37.ב.3.(6).

סכום נוסף בגין הצבירה הקיימת בגובה 4,256 מיליון ש"ח, ייזקף לרווח והפסד כהוצאה לאורך חיי הפוליסה הנותרים עד גיל הפרישה. לפירוט נוסף ראה באור 37.ב.3.(6).

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 18 - נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

א. פירוט ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה לפי חשיפות (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2023

פוליסות ללא מרכיב חסכון			פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה				
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			משנת 2004				
סה"כ	קבוצתי	פרט	אלפי ש"ח	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990 ⁽¹⁾
8,955,394	-	-	8,955,394	-	-	-	-
76,393,331	-	-	-	-	-	57,151,510	19,241,821
47,805,012	-	-	36,227,002	6,161	-	11,571,849	-
21,890,603	-	-	2,844,907	116,746	-	8,660,813	10,268,137
2,237,421	-	-	12,161	-	-	897,794	1,327,466
4,770,187	-	-	3,349	-	-	2,268,609	2,498,229
4,170,348	116,106	813,461	2,175,000	-	-	960,132	105,649
166,222,296	116,106	813,461	50,217,813	122,907	-	81,510,707	33,441,302
5,593,554	-	-	5,194,497	398,079	-	978	-
171,815,850	116,106	813,461	55,412,310	520,986	-	81,511,685	33,441,302
34,743,775	31,846	557,586	1,047,834	520,986	-	284,486	32,301,037
137,072,075	84,260	255,875	54,364,476	-	-	81,227,199	1,140,265
171,815,850	116,106	813,461	55,412,310	520,986	-	81,511,685	33,441,302

(א) לפי חשיפה ביטוחית

התחייבויות בגין חוזי ביטוח קצבה ללא מקדמים מובטחים קצבה עם מקדמים מובטחים: עד חודש מאי 2001 מחודש יוני 2001 קצבה בתשלום הוני (ללא אופציה לקצבה) עתודה משלימה לגמלאות⁽²⁾ מרכיבי סיכון אחרים סך הכל בגין חוזי ביטוח התחייבויות בגין חוזי השקעה סך הכל

(ב) לפי חשיפה פיננסית:

שאינו תלוי תשואה תלוי תשואה סך הכל

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים ברובם באגרות חוב מיועדות.

(2) העתודה המשלימה לגמלאות הכלולה בטבלה לעיל הינה בגין מרכיב גמלה נדחית. מרכיב נוסף כלול בסעיף קצבה בתשלום. ראה באור 37.ב.3.(6).

סכום נוסף בגין הצבירה הקיימת בגובה 4,073 מיליון ש"ח, ייזקף לרווח והפסד כהוצאה לאורך חיי הפוליסה הנותרים עד גיל הפרישה. לפירוט נוסף ראה באור 37.ב.3.(6).

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 18 - נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ב. פירוט התוצאות לפי סוגי פוליסות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024

סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה				
	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004				
	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה אלפי ש"ח	שאינו תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990	
17,736	-	-	-	-	9,624	8,112	פרמיות ברוטו מסורתי/מעורב
6,038,953	-	-	3,728,011	-	2,109,425	201,517	מרכיב החיסכון אחר
1,497,201	19,159	758,428	535,174	-	163,200	21,240	סך הכל
<u>7,553,890</u>	<u>19,159</u>	<u>758,428</u>	<u>4,263,185</u>	<u>-</u>	<u>2,282,249</u>	<u>230,869</u>	מרווח פיננסי כולל דמי ניהול
1,354,776	-	-	556,577	(2,817)	658,346	142,670	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
<u>25,251,456</u>	<u>26,109</u>	<u>471,609</u>	<u>10,026,224</u>	<u>5,019</u>	<u>12,512,536</u>	<u>2,209,959</u>	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
802,515	-	-	791,159	11,274	82	-	רווח (הפסד) מעסקי ביטוח חיים
578,357	355	125,390	127,914	23,480	(118,794)	420,012	רווח (הפסד) כולל אחר מעסקי ביטוח חיים
261,546	285	3,575	28,178	(11,833)	11,558	229,783	הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים
839,903	640	128,965	156,092	11,647	(107,236)	649,795	רווח מפנסיה וגמל הפסד כולל אחר מפנסיה וגמל
28,594							סך כל הרווח הכולל מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
(1,847)							תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
<u>866,650</u>							פרמיה משוננת בגין חוזי ביטוח - עסק חדש
3,208,360	-	-	2,753,575	454,785	-	-	פרמיה חד פעמית בגין חוזי ביטוח
176,615	-	97,638	78,977	-	-	-	פרמיה משוננת בגין חוזי השקעה - עסק חדש
1,236,383	-	-	1,236,363	-	-	20	פרמיה חד פעמית בגין חוזי השקעה
59,018	-	-	59,018	-	-	-	פרמיה חד פעמית בגין חוזי השקעה
3,044,724	-	-	2,589,939	454,785	-	-	העברות לחברה בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
602,150	-	-	602,150	-	-	-	העברות מהחברה בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
<u>8,819,060</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>6,156,564</u>	<u>-</u>	<u>2,533,374</u>	<u>129,122</u>	

הערות

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
2. הגדלות בפוליסות קיימות אינן נכללות במסגרת הפרמיה המשוננת בגין עסק חדש, אלא במסגרת תוצאות הפעילות של הפוליסה המקורית.
3. המרווח הפיננסי כולל רווחים (הפסדים) מהשקעות שנזקפו לרווח כולל אחר, אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה ומחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.
4. תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה כוללים רק את סכום הרווחים (הפסדים) מהשקעות בגין חוזי השקעה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 18 - נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ב. פירוט התוצאות לפי סוגי פוליסות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023

פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		מסגרת		מסגרת		
סה"כ	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה אלפי ש"ח	שאינו תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990
20,947	-	-	-	-	10,763	10,184
6,805,270	-	-	4,391,428	-	2,195,509	218,333
1,540,945	21,039	741,852	578,013	-	176,075	23,966
8,367,162	21,039	741,852	4,969,441	-	2,382,347	252,483
808,530	-	-	509,424	(7,962)	478,304	(171,236)
20,663,849	34,940	524,882	9,331,682	(24,655)	8,608,576	2,188,424
452,595	-	-	442,981	9,543	71	-
912,711	(6,517)	36,283	(286,567)	34,342	767,991	367,179
(86,682)	(282)	(4,381)	(8,185)	(5,561)	(2,264)	(66,009)
826,029	(6,799)	31,902	(294,752)	28,781	765,727	301,170
28,387	-	-	-	-	-	-
5,307	-	-	-	-	-	-
859,723	-	-	-	-	-	-
1,455,486	-	-	1,280,663	174,823	-	-
228,067	-	98,991	129,076	-	-	-
1,345,074	-	-	1,345,039	-	-	35
36,816	-	-	36,816	-	-	-
1,319,821	-	-	1,144,998	174,823	-	-
756,653	-	-	756,653	-	-	-
6,783,926	-	-	4,987,062	-	1,725,406	71,458

פרמיות ברוטו
מסורתית/מעורב
מרכיב החיסכון אחר
סך הכל
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
רווח (הפסד) מעסקי ביטוח חיים
רווח כולל אחר מעסקי ביטוח חיים
הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים
רווח מפנסיה וגמל
רווח כולל אחר מפנסיה וגמל
סך כל הרווח הכולל מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח פרמיה משוננת בגין חוזי ביטוח - עסק חדש
פרמיה חד פעמית בגין חוזי ביטוח
פרמיה משוננת בגין חוזי השקעה - עסק חדש
פרמיה חד פעמית בגין חוזי השקעה
העברות לחברה בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
העברות מהחברה בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

הערות

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
2. הגדלות בפוליסות קיימות אינן נכללות במסגרת הפרמיה המשוננת בגין עסק חדש, אלא במסגרת תוצאות הפעילות של הפוליסה המקורית.
3. המרווח הפיננסי כולל רווחים (הפסדים) מהשקעות שנזקפו לרווח כולל אחר, אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה ומחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.
4. תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה כוללים רק את סכום הרווחים (הפסדים) מהשקעות בגין חוזי השקעה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 18 - נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ב. פירוט התוצאות לפי סוגי פוליסות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון הנמכר כפוליסה בודדת		סה"כ	
				מסנת 2004			
עד שנת 1990	עד שנת 2003	תלוי תשואה שאינו תלוי תשואה	תלוי תשואה אלפי ש"ח	פרט	קבוצתי	פרט	קבוצתי
12,284	11,970	-	-	-	-	-	24,254
228,942	2,231,841	-	4,599,529	-	-	-	7,060,312
27,498	183,187	-	604,450	710,200	24,635	-	1,549,970
268,724	2,426,998	-	5,203,979	710,200	24,635	-	8,634,536
(919,238)	451,308	(47,843)	459,347	-	-	-	(56,426)
2,524,511	(2,232,155)	(47,513)	669,629	371,706	13,627	-	1,299,805
-	7	(19,007)	(373,390)	-	-	-	(392,390)
102,559	(87,674)	89,296	273,722	152,861	882	-	531,646
(568,897)	(18,143)	(44,403)	(67,752)	(32,015)	(2,439)	-	(733,649)
(466,338)	(105,817)	44,893	205,970	120,846	(1,557)	-	(202,003)
-	-	-	-	-	-	-	59,340
-	-	-	-	-	-	-	(10,778)
-	-	-	-	-	-	-	(153,441)
-	-	118,898	2,033,490	-	-	-	2,152,388
-	-	-	189,550	86,768	-	-	276,318
30	-	-	1,139,217	-	-	-	1,139,247
-	-	-	38,933	-	-	-	38,933
-	-	-	1,899,639	-	-	-	2,018,537
-	-	-	694,368	-	-	-	694,368
93,309	1,428,730	-	3,566,372	-	-	-	5,088,411

פרמיות ברוטו

מסורתי/מעורב

מרכיב החיסכון

אחר

סך הכל

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול

תשלומים ושינוי בהתחייבויות

בגין חוזי ביטוח ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות

בגין חוזי השקעה

רווח (הפסד) מעסקי ביטוח

חיים

הפסד כולל אחר מעסקי ביטוח

חיים

הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי

ביטוח חיים

רווח מפנסיה וגמל

הפסד כולל אחר מפנסיה וגמל

סך כל ההפסד הכולל מביטוח

חיים וחסכון ארוך טווח

תקבולים בגין חוזי השקעה

שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח

פרמיה משוננת בגין חוזי

ביטוח - עסק חדש

פרמיה חד פעמית בגין חוזי

ביטוח

פרמיה משוננת בגין חוזי

השקעה - עסק חדש

פרמיה חד פעמית בגין חוזי

השקעה

העברות לחברה בגין חוזי

ביטוח וחוזי השקעה

העברות מהחברה בגין חוזי

ביטוח וחוזי השקעה

הערות

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
2. הגדלות בפוליסות קיימות אינן נכללות במסגרת הפרמיה המשוננת בגין עסק חדש, אלא במסגרת תוצאות הפעילות של הפוליסה המקורית.
3. המרווח הפיננסי כולל רווחים (הפסדים) מהשקעות שנזקפו לרווח כולל אחר, אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה ומחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.
4. תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה כוללים רק את סכום הרווחים (הפסדים) מהשקעות בגין חוזי השקעה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 19 - פירוט ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולות במגזר ביטוח בריאות

א.1. פירוט ההתחייבויות הביטוחיות בגין חוזי ביטוח לפי חשיפה פיננסית

ליום 31 בדצמבר 2024					
סה"כ	אחר*		סיעודי		
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
	אלפי ש"ח				
3,685,922	-	117,168	-	3,568,754	תלוי תשואה
3,507,714	13,465	1,480,105	11,225	2,002,919	אחר
<u>7,193,636</u>	<u>13,465</u>	<u>1,597,273</u>	<u>11,225</u>	<u>5,571,673</u>	סך הכל

* הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

ליום 31 בדצמבר 2023					
סה"כ	אחר*		סיעודי		
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
	אלפי ש"ח				
3,292,313	-	111,800	-	3,180,513	תלוי תשואה
3,053,433	11,626	1,336,028	14,314	1,691,465	אחר
<u>6,345,746</u>	<u>11,626</u>	<u>1,447,828</u>	<u>14,314</u>	<u>4,871,978</u>	סך הכל

* הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

א.2. פירוט ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח לפי חשיפה ביטוחית

ליום 31 בדצמבר 2024					
סה"כ	אחר*		סיעודי		
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
	אלפי ש"ח				
595,342	-	20,235	6,660	568,447	קצבה בתשלום
6,598,294	13,465	1,577,038	4,565	5,003,226	מרכיבי סיכון אחרים
<u>7,193,636</u>	<u>13,465</u>	<u>1,597,273</u>	<u>11,225</u>	<u>5,571,673</u>	סך הכל

* הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

ליום 31 בדצמבר 2023					
סה"כ	אחר*		סיעודי		
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
	אלפי ש"ח				
517,703	-	19,473	7,503	490,727	קצבה בתשלום
5,828,043	11,626	1,428,355	6,811	4,381,251	מרכיבי סיכון אחרים
<u>6,345,746</u>	<u>11,626</u>	<u>1,447,828</u>	<u>14,314</u>	<u>4,871,978</u>	סך הכל

* הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 19 - פירוט ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולות במגזר ביטוח בריאות (המשך)

ב. פירוט התוצאות לפי סוגי פוליסות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024					
סה"כ	אחר*		סיעודי		
	ז"ק	ז"א אלפי ש"ח	קבוצתי	פרט	
2,033,842	29,576	1,515,927	3,621	484,718	פרמיות ברוטו
1,907,263	14,844	999,837	4,330	888,252	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(32,172)	(1,848)	23,351	268	(53,943)	רווח (הפסד) מעסקי ביטוח בריאות
91,202	240	30,380	367	60,215	רווח כולל אחר מעסקי ביטוח בריאות
59,030	(1,608)	53,731	635	6,272	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות
76,333	-	76,333	-	-	פרמיה משוננת - חדשה (**)

* הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל. מתוכם פרמיות פרט בסך של 1,299,586 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 245,917 אלפי ש"ח.

** כולל הרחבות בפוליסות.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023					
סה"כ	אחר*		סיעודי		
	ז"ק	ז"א אלפי ש"ח	קבוצתי	פרט	
1,950,407	32,908	1,432,496	3,457	481,546	פרמיות ברוטו
1,770,963	15,337	1,000,659	7,572	747,395	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(104,571)	433	(37,953)	(3,371)	(63,680)	רווח (הפסד) מעסקי ביטוח בריאות
(25,029)	(31)	(8,541)	(118)	(16,339)	הפסד כולל אחר מעסקי ביטוח בריאות
(129,600)	402	(46,494)	(3,489)	(80,019)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות
84,515	-	84,515	-	-	פרמיה משוננת - חדשה (**)

* הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל. מתוכם פרמיות פרט בסך של 1,241,535 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 223,869 אלפי ש"ח.

** כולל הרחבות בפוליסות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 19 - פירוט ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולות במגזר ביטוח בריאות (המשך)

ב. פירוט התוצאות לפי סוגי פוליסות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022					
סה"כ	אחר ^(*)		סיעודי		
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
	אלפי ש"ח				
1,842,834	23,340	1,344,898	5,234	469,362	פרמיות ברוטו
344,535	13,258	812,999	7,535	(489,257)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
738,431	(1,614)	65,734	(1,428)	675,739	רווח (הפסד) מעסקי ביטוח בריאות
(205,663)	(152)	(57,768)	(973)	(146,770)	הפסד כולל אחר מעסקי ביטוח בריאות
532,768	(1,766)	7,966	(2,401)	528,969	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות
103,463	-	103,427	-	36	פרמיה משוננת - חדשה ^(**)

^(*) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל. מתוכם פרמיות פרט בסך של 1,154,277 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 213,961 אלפי ש"ח.

^(**) כולל הרחבות בפוליסות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 20 - תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים, חוזי השקעה וביטוח בריאות

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח				
ביטוח בריאות	סה"כ	חוזי השקעה	חוזי ביטוח	
אלפי ש"ח				
5,565,885	164,063,085	4,858,440	159,204,645	יתרה ליום 1 בינואר 2023
([*] 329,870)	12,201,251	458,240	11,743,011	ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעה ⁽¹⁾
([*] 266,196)	8,262,508	1,455,486	6,807,022	גידול בגין פרמיות והפקדות שנזקפו להתחייבויות ⁽²⁾
-	(1,029,684)	(44,850)	(984,834)	קיטון בגין דמי ניהול מצבירה
(45,703)	(11,088,010)	(1,128,117)	(9,959,893)	קיטון בגין תביעות, פדיונות ותום תקופה שינויים אחרים ⁽³⁾
([*] 229,498)	(593,300)	(5,645)	(587,655)	
6,345,746	171,815,850	5,593,554	166,222,296	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023
416,191	16,947,011	809,696	16,137,315	ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעה ⁽¹⁾
263,204	9,247,050	3,208,360	6,038,690	גידול בגין פרמיות והפקדות שנזקפו להתחייבויות ⁽²⁾
-	(1,213,094)	(63,611)	(1,149,483)	קיטון בגין דמי ניהול מצבירה
(45,354)	(13,125,281)	(1,211,257)	(11,914,024)	קיטון בגין תביעות, פדיונות ותום תקופה שינויים אחרים ⁽³⁾
213,849	112,319	(7,181)	119,500	
<u>7,193,636</u>	<u>183,783,855</u>	<u>8,329,561</u>	<u>175,454,294</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024

הערות

(1) **ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעות** - סעיף זה כולל ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעות בגין היתרה לתחילת השנה, בתוספת ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעות בגין הפרמיות לחסכון בלבד שנרשמו בתקופת הדוח.

(2) **גידול בגין פרמיות שנזקפו להתחייבויות** - פרמיה זו איננה כוללת את כל הפרמיה שנרשמה כהכנסה בחברה. הפרמיה כוללת את הפרמיה לחסכון וחלק מהפרמיה במוצרים בעלי פרמיה קבועה, בניכוי דמי ניהול הנגבים כשיעור מהפרמיה.

(3) **שינויים אחרים** - הסעיף כולל שינויים בעתודה בגין תביעות תלויות, רזרבה לתביעות עיתיות, IBNR, קצבאות בתשלום וכדומה (על פי ההנחות שהיו בשימוש בסוף השנה הקודמת). בנוסף הסעיף כולל גם את השפעת הריבית, הפרשי ההצמדה ורווחי ההשקעה שלא נכללו בסעיף "ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעות", כגון: ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעה על תשלומי תביעות ועל פרמיות שאינן חסכון.

בשנה המדווחת, בביטוח חיים נרשם קיטון בהפרשה בגין העתודה המשלימה לגמלאות בביטוח חיים בסכום של כ-527 מיליון ש"ח, אשתקד נרשם קיטון בהפרשה האמורה בסכום של כ-1,557 מיליון ש"ח. בנוסף נרשם בסעיף, אשתקד, גידול בגין העתודה לתביעות אובדן כושר עבודה בסך של כ-320 מיליון ש"ח. (ראה באור 37.ב.3.ב(5)).

(*) סווג מחדש, לפרטים נוספים ראה באור 2.יט.

א. כללי

על הכנסות החברה וכל יתר החברות בקבוצה חל מס חברות בהתאם לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן - "הפקודה"). בנוסף, על הכנסות החברות בקבוצה המסווגות כ"מוסדות כספיים" כהגדרתן בחוק מע"מ תשל"ו-1975, חלים מס רווח ושכר. יצוין כי פעילותן של חברות המסווגות כמוסדות כספיים בענפי הביטוח, הפנסיה והפיננסים, מהווה את עיקר פעילות הקבוצה.

ב. הסדרי מס ייחודיים לענף הביטוח

בין התאחדות חברות לביטוח חיים בע"מ לבין שלטונות המס קיימים הסכמים ענפיים המסדירים את הטיפול בנושאים ייחודיים לענף הביטוח שעיקריו מפורטים להלן. ההסכם הענפי האחרון שנחתם בין שלטונות המס והתאחדות חברות ביטוח חיים בחודש דצמבר 2023 (להלן - "ההסכם הענפי החדש", ראה הרחבה להלן בסעיף 5 להלן) הינו לשנות המס 2020 עד וכולל 2022. הטיפול בסעיפי המס בדוחות הכספיים מבוסס על ההסכמים האמורים. ההסכמים הענפיים מתייחסים, בין היתר, לנושאים הבאים:

1. **הוצאות רכישה נדחות (DAC)** - הוצאות לרכישת חוזי ביטוח חיים בגין שנות חיתום עד וכולל 2014 יותרו בניכוי לצורכי מס בחלקים שווים בפריסה על פני ארבע שנים ובגין שנות חיתום 2015 עד וכולל 2020 - על פני עשר שנים. הוצאות כאמור המתייחסות לחוזי ביטוח חיים שבוטלו תותרנה בניכוי בשנת הביטול. הוצאות רכישה של חוזי פנסיה וגמל (כהגדרתן בהסכם) בגין שנות חיתום 2015 עד וכולל 2020 יותרו בניכוי לצורכי מס בחלקים שווים בפריסה על פני עשר שנים או על-פי קצב ההפחתה בדוחות הכספיים, לפי בחירת החברה. לא תותר הקדמת הוצאה המתייחסת לחוזי פנסיה וגמל שבוטלו. הוצאות רכישה נדחות בביטוח מפני מחלות ואשפוז אינן כלולות בהסכם הענפי ומופחתות על פני תקופה של שש שנים, בדומה לשיעור ההפחתה בספרים. הוצאות שמתייחסות לפוליסות כאמור שבוטלו תותרנה בניכוי בשנת הביטול.
 2. **ייחוס הוצאות להכנסות מועדפות** - להכנסות הפטורות ממס ו/או החייבות במס מופחת המתקבלות בחברות הביטוח ("הכנסות מועדפות") יתבצע ייחוס הוצאות שמשמעותו הפיכת חלק מההכנסות המועדפות להכנסות חייבות במס מלא, בהתאם לשיעור הייחוס. שיעור הייחוס שנקבע בהסכם הענפי תלוי במקור הכספים המניבים את ההכנסות המועדפות.
 3. **הפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות** - יבוצע תאום חלקי של הפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות בתחום ביטוח כללי ובריאות, בגין כל שנת חיתום החל משנת 2013. הסכום שתואם יוכר לצורכי מס על פני שלוש שנים החל מהשנה העוקבת לשנת התאום.
 4. **מיסוי ההכנסות מנכסים המוחזקים כהשקעות חופפות להתחייבויות תלויות תשואה** - על מנת למנוע עיוותי מס אפשריים הוסכם על דרך לטיפול ברווחים מניירות ערך סחירים ורווחים משערוך וממימוש נכסי מקרקעין שתגרום להקבלת הכנסות להוצאות.
 5. **המס החל על ביטול העתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים** - בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2007) התשס"ז-2007 מיום 11 בינואר 2007, נקבעו כללים לגבי המס החל על ביטול העתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים שנכללה בדוחות הכספיים עד ליום 31 בדצמבר, 2006 (להלן - "העתודה"). על-פי הכללים, חלק מהעתודה המחושב בגובה 0.17% מסכום הביטוח בסיכון, בשייר עצמי, הקיים בביטוח חיים ואשר בגינו הוגדרה דרישת הון, יהיה פטור ממס. בהסכם המיסוי הענפי, משנת 2006, צוין כי בבסיס הפטור עומדת דרישת ההון, שבאה לידי ביטוי כאמור לעיל, ובמידה ותבטל או תקטן דרישת ההון ידונו הצדדים בהשלכות המס הנובעות מכך, ככל שישנן. ביום 1 ביוני 2017 פורסם חוזר ביטוח 9-1-2017 של רשות שוק ההון בדבר "יישום כושר פרעון כלכלי מבוסס Solvency II" אשר נכנס לתוקף ביום 30 ביוני 2017 (להלן - "תקנות ההון החדשות"), תוך ביטול דרישת ההון הישנה בגין העתודה. בעקבות כך, בהסכם הענפי החדש נקבע כי:
 - א. בשנת המס 2020 תירשם הכנסה לצורכי מס חברות ומס רווח בסך של 0.01% מסכום הביטוח בסיכון, בשייר עצמי, כפי שחושב ליום 31 בדצמבר 2006.
 - ב. במקרה בו יבוטלו או יוקטנו תקנות ההון החדשות ביחס לרכיבים המתייחסים לסיכונים המיוחדים בביטוח חיים, ידונו הצדדים בהשלכות המס הנובעות מכך, ככל שישנן. ההשפעה של ההסדר כאמור לעיל על הדוחות הכספיים של החברה אינה מהותית.
- בחודש ינואר 2017, החליט דירקטוריון החברה על פרישה מאיגוד חברות הביטוח בישראל ע"ר והתאחדות חברות לביטוח חיים בע"מ, בתוקף מתום 2017. ממועד זה חדלה החברה מלטפל בנושאי הרגולציה השונים באמצעות גופים אלו. עם זאת, קיבלה על עצמה החברה ליישם את הוראות ההסכמים הענפיים, לשנות המס 2017 עד וכולל 2022, כפי שנחתמו ביום 5 בנובמבר 2020 וביום 21 בפברואר 2024. להערכת החברה לפרישה האמורה אין השלכות מהותיות על סעיפי המסים בדוחות הכספיים של החברה.

ג. פורמת המס הבינלאומית של ה-OECD (להלן: "Pillar Two")

כללי ה-Pillar Two פורסמו ביום 20 בדצמבר 2021, מטרתם התמודדות עם אתגרי המס הנובעים מהכלכלה הדיגיטלית הגלובלית על הכללים הסכימו 142 מדינות בעולם. הכללים נועדו להבטיח כי קבוצות רב לאומיות גדולות ישלמו רמה מינימאלית של מס על ההכנסה הנובעת בכל מדינה שבה הן פועלות. הוראות ה-Pillar Two חלות על קבוצות רב לאומיות שמחזור הכנסותיהן בדוח המאוחד של החברה האם המאחדת שווה או עולה על 750 מיליון יורו בשנתיים לפחות מתוך ארבע השנים שקדמו לשנת המס הנבחנת.

בהתאם להוראות ה-Pillar Two מחושב שיעור המס אפקטיבי בכל מדינה בה פועלת הקבוצה ובהתאם לכך קובעים האם חלה על הקבוצה חבות מס נוספת הנובעת מההפרש בין שיעור המס האפקטיבי באותה מדינה לשיעור מס המינימאלי (15%) שנקבע בהוראות ה-Pillar Two.

תוספת מס כאמור במידה ותיווצר תחייב בהתאם למערכת מתואמת של כללים שלובים שהוכנסו בתוך כללי ה-Pillar Two שמטרתם להבטיח את גביית תוספת המס האמורה.

הקלה זמנית מחישובי שיעור המס האפקטיבי כאמור ניתנת עבור תחום השיפוט שבו פועלת הקבוצה הרב לאומית, בעת עמידה במבחני ה-Transitional CbCR Safe Harbor (להלן: "TCSH") שמתבססים על נתוני ה-CbCR ונתונים פיננסיים נוספים של הקבוצה הרב לאומית, זאת במהלך תקופת המעבר (בין השנים 2024 - 2026):

- (א) מבחן De Minimis Test - יתקיים, כאשר ההכנסות והרווחים של מדינה מסוימת נמוכים מהסף הנקבע.
- (ב) מבחן Simplified Effective tax rate test - יתקיים, כאשר שיעור המס האפקטיבי המופשט של מדינה מסוימת שווה או גבוה מהשיעור שנקבע (15%-2024, 16%-2025 ו-17%-2026).
- (ג) מבחן Routine profit test - יתקיים, כאשר בהתאם להגדרת ה-Pillar Two. הפעילות באותה מדינה הינה רוטינית.

בחודש מאי 2023 פרסמה המועצה הבינלאומית לתקינה בחשבונאות (IASB) את "רפורמת המס הבינלאומית - Pillar Two Model Rules - תיקון ל-12 IAS (להלן: "התיקון"). התיקון מבהיר, כי IAS12 חל על מיסי הכנסה הנובעים מחוקי מס שהושלמו או הושלמו למעשה כדי ליישם את כללי המודל השני של ה-OECD לרבות דיני המס המיישמים מיסים מקומיים מינימאליים (Minimum top up tax).

התיקון כולל:

- (א) פטור זמני מיישום הוראות התקן עבור ההכרה והגילוי של נכסים והתחייבויות מיסים נדחים הנובעים מאימוץ כללי ה-Pillar Two; וכן
 - (ב) דרישות גילוי ממוקדות עבור ישויות רב לאומיות המושפעות מרפורמת המס הבינלאומית.
- הפטור הזמני המובא בסעיף (א) לעיל חל באופן מידי ונדרש לתת גילוי על יישומו, יתר דרישות הגילוי הממוקדות המוזכרות בסעיף (ב) לעיל, חלות על תקופות דיווח שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023 או לאחר מכן.

יצוין, כי הקבוצה בוחנת את ההשפעות של רפורמת המס הבינלאומית על הדוחות הכספיים שלה. כמו כן, הקבוצה מיישמת את הפטור הזמני ולכן לא ניתן גילוי ולא הוכרו נכסים והתחייבויות מיסים נדחים הנובעים מאימוץ כללי ה-Pillar Two.

חקיקת ה-Pillar Two הושלמה בתחומי שיפוט מסוימים בהן הקבוצה פועלת (בולגריה, לוקסמבורג ובריטניה). החקיקה נכנסה לתוקף באותן מדינות החל מה-1 בינואר 2024. הקבוצה אינה צופה חשיפות מס מהותיות כלשהן בשנה שהסתיימה ב-31 לדצמבר 2024 כתוצאה מאימוץ חקיקת ה-Pillar Two במדינות שבהן היא פועלת וזאת בהתבסס על סטטוס אימוץ החקיקה בכלל המדינות שבהן פועלת הקבוצה, מבנה האחזקות העדכני ובדיקת ה-TCSH שביצעה הקבוצה בהתאם למידע הפיננסי העדכני ביותר.

ד. שינוי מבנה בקבוצת מגדל

ביום 31 בדצמבר 2024, וכחלק ממהלכי התייעלות, התקבלו על-ידי האורגנים בחברות הקבוצה הרלוונטיות החלטות בדבר שינוי מבני שכלול מיזוגים סטטוטוריים על-פי הוראות החלק השמיני לחוק החברות, תשנ"ט-1999, וכן על-פי הוראות פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן - "חוק החברות" ו-"פקודת מס הכנסה", בהתאמה) לאור שינוי המבנה נרשמו בקבוצה נכסי מיסים נדחים בסך של כ-19 מיליון ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 21 - מסים על ההכנסה (המשך)

ה. שיעורי המס

1. המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים, שמהווים את עיקר פעילות הקבוצה, מורכב ממס חברות וממס רווח.
2. בחודש מרס 2024 אושר תיקון לצו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים), התשפ"ד-2024 (להלן - "הצו"), אשר קובע כי החל מיום 1 בינואר 2025 שיעור מס השכר החל על מוסדות כספיים יעמוד על 18% מהשכר ששולם בעד עבודה ומס הרווח יעמוד על 18% מהרווח שהופק.
3. שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על חברות הקבוצה, לרבות מוסדות כספיים הינם:

שנה	שיעור מס חברות		שיעור מס רווח באחוזים		שיעור מס אפקטיבי כולל במוסדות כספיים
	עד שנת 2024	משנת 2025 ואילך	23.00	17.00	
עד שנת 2024	23.00	17.00	23.00	17.00	34.19
משנת 2025 ואילך	23.00	18.00	23.00	18.00	34.75

4. יתרות המסים הנדחים הנכללות בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2024 מחושבות בהתאם לשיעורי המס שבתוקף כאמור לתאריך המאזן ומביאות בחשבון את ההשפעות העשויות לנבוע מהעלאת שיעורי המס כאמור לעיל. השפעת השינוי בשיעורי המס נכון ליום 31 בדצמבר 2024 הייתה לא מהותית.

1. שומות מס

שומות מס סופיות

למגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ שומות מס סופיות עד וכולל שנת 2020. לחברות המאוחדות האחרות של החברה שומות מס סופיות מכוח הסכם או מכוח התיישנות עד וכולל שנת 2019. בסוף שנת 2024 נחתם הסכם שומה בין החברה לפשמ"ג בגין חלוקת דיבידנד אל החברה בגין שנת המס 2019, אשר בגינו נרשמה עתודה למס בספרים בשנת 2019. במסגרת ההסכם חוייבה החברה במס רווח לגבי חלק מהעודפים שחולקו כדיבידנד בשנת 2019. כמו כן, נקבע בהסכם מנגנון חלוקת יתרת העודפים החשבונאיים של חברות הבנות: נכסי המגן בע"מ ומגדל אחזקות נדל"ן בע"מ. בכונת החברה לבצע את החלוקה בהתאם למנגנון האמור בהסכם השומה במהלך שנת 2025, בכפוף לאישור האורגנים המוסמכים בחברות הרלוונטיות. לאור האמור, נרשמה בספרים עתודה נוספת למס נדחה בסך של כ-66 מיליון ש"ח.

2. הפסדים מועברים לצורכי מס והפרשים זמניים אחרים

לקבוצה הפסדים לצורכי מס המועברים לשנים הבאות ליום 31 בדצמבר 2024, אשר בגינם נרשמו בדוחות הכספיים נכסי מסים נדחים בסך של כ-19 מיליון ש"ח. לא הוכרו נכסי מסים נדחים בגין הפסדים להעברה בסך של כ-54 מיליון ש"ח בהיעדר צפי לניצולם בעתיד הנראה לעין.

ח. מסים על ההכנסה הכלולים בדוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			מסים שוטפים
2022	2023	2024	
<u>באלפי ש"ח</u>			
255,212	210,130	314,276	
94,466	54,994	37,062	מסים נדחים המתייחסים ליצירה והיפוך של הפרשים זמניים*
489	(6,271)	10,813	מסים בגין שנים קודמות
-	-	4,733	השפעת השינוי בשיעורי המס
<u>350,167</u>	<u>258,853</u>	<u>366,884</u>	מסים על הכנסה

* ראה גם סעיף ט' להלן.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 21 - מסים על ההכנסה (המשך)

ט. מסים נדחים

הרכב

סה"כ	אחרים	הפסדים לצורכי מס	נכסים בלתי מוחשיים אלפי ש"ח	רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה ^(*)	נכסים פיננסיים זמינים למכירה	הוצאות רכישה נדחות
(140,574)	50,668	-	(71,036)	(291,428)	245,220	(73,998)
(54,994)	38,188	-	(6,518)	(24,485)	(75,883)	13,704
25,029	1,211	-	-	(8,488)	32,306	-
(170,539)	90,067	-	(77,554)	(324,401)	201,643	(60,294)
(41,795)	11,180	19,431	1,556	(10,535)	(64,919)	1,492
(201,111)	1,202	-	-	1,158	(203,471)	-
<u>(413,445)</u>	<u>102,449</u>	<u>19,431</u>	<u>(75,998)</u>	<u>(333,778)</u>	<u>(66,747)</u>	<u>(58,802)</u>

יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 1 בינואר 2023 שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד שינויים אשר נזקפו לרווח כולל אחר יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר, 2023 שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד שינויים אשר נזקפו לרווח כולל אחר יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר, 2024

* כולל מסים נדחים בגין תוכנה המוצגת במאזן בסעיף נכסים בלתי מוחשיים.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 21 - מסים על ההכנסה (המשך)

ט. מסים נדחים (המשך)

המסים הנדחים המוצגים בדוח על המצב הכספי כוללים:

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
באלפי ש"ח	
14,257	21,711
(184,796)	(435,156)
<u>(170,539)</u>	<u>(413,445)</u>

נכסי מסים נדחים
התחייבויות בגין מסים נדחים

י. מס תיאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על ההכנסה שנזקף בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	2024
באלפי ש"ח		
1,077,300	825,924	933,699
34.19%	34.19%	34.19%
368,329	282,383	319,232
(18,297)	(20,995)	(24,095)
4,514	6,813	9,100
(663)	(1,062)	(474)
(463)	1,068	(7,877)
-	-	4,733
(396)	(479)	(8,908)
489	(6,271)	10,813
-	-	66,801
(3,346)	(2,604)	(2,441)
350,167	258,853	366,884
32.50%	31.34%	39.29%

רווח לפני מסים על ההכנסה
שיעור המס הסטטוטורי הכולל החל על מוסדות כספיים
(ראה ג' לעיל)

מס מחושב לפי שיעור המס הסטטוטורי הכולל
הפחתה בגין אי החלת מס רווח על חברות שאינן מוסד
כספי

עלייה (ירידה) במסים על ההכנסה הנובעת מהגורמים
הבאים:

הוצאות שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס
הכנסות פטורות, בעיקר מדיבידנדים
חלק הקבוצה ברווחי חברות כלולות

השפעת השינוי בשיעורי המס על המיסים הנדחים
גידול (קיטון) בהפסדים לצורכי מס שבגינם לא נזקפו מסים
נדחים וניצול הפסדים לצורכי מס משנים קודמות, בגינם לא

נזקפו מסים נדחים בעבר, נטו
מסים בגין שנים קודמות

מס נדחה בגין מס רווח (ראו סעיף ו לעיל)
הפרשים בבסיס המדידה ואחרים

מסים על הכנסה

שיעור מס אפקטיבי

יא. יישום תקן דיווח כספי בינלאומי 17 ותקן דיווח כספי בינלאומי 9

בהתאם לאמור בבאור 41 להלן, טרם הוסדר אופן הטיפול בדוחות המס של חברות הביטוח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 22 - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים

הטבות לעובדים כוללות הטבות לטווח קצר, הטבות לאחר סיום העסקה, הטבות אחרות לטווח ארוך, הטבות בגין פיטורין, כהגדרתן בתקן חשבונאות בינלאומי מס' 19, וכן תשלומים מבוססי מניות.

לפרטים נוספים בדבר המדיניות החשבונאית לגבי הטבות אלה ראה באור 2. יד.

באשר להטבות לאנשי מפתח ניהוליים ראה באור 38. ח, בדבר צדדים קשורים ובעלי עניין.

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את הקבוצה לשלם פיצויים לעובד בעת פיטורין או פרישה או לבצע הפקדות שוטפות בתוכנית הפקדה מוגדרת, לפי סעיף 14 כמתואר להלן. התחייבויות הקבוצה בשל כך מטופלות כהטבות לאחר סיום העסקה.

חישוב התחייבות הקבוצה בשל הטבות לעובדים לאחר סיום העסקה מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על תחזית הקבוצה למשכורת העובד בעת פיטורין או פרישה.

ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה, ממומנות, בדרך כלל, על ידי הפקדות סכומים בפוליסות ביטוח מתאימות ומסווגות כתוכנית הפקדה מוגדרת או כתוכנית הטבה מוגדרת כמפורט להלן:

תוכנית הפקדה מוגדרת

לגבי חלק מתשלומי הפיצויים, חלים תנאי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963 (להלן: "סעיף 14"), על-פי הפקדותיה השוטפות של הקבוצה בפוליסות בחברות ביטוח ו/או בקרנות פנסיה, פוטרות אותה מכל התחייבות נוספת לעובדים, בגינם הופקדו הסכומים כאמור לעיל. הפקדות אלו וכן הפקדות בגין תגמולים מהוות תוכניות הפקדה מוגדרת. ההוצאות בגין תוכניות ההפקדה המוגדרת הסתכמו בשנים 2024, 2023 ו-2022 לסך של 74,393 אלפי ש"ח, 68,728 אלפי ש"ח ו-64,135 אלפי ש"ח בהתאמה ונכללו במסגרת הוצאות הנהלה וכלליות.

תוכנית הטבה מוגדרת

החלק של תשלומי הפיצויים שאינו מכוסה על ידי הפקדות בתוכנית הפקדה מוגדרת, כאמור לעיל, מטופל על ידי הקבוצה כתוכנית הטבה מוגדרת לפיה נרשמת התחייבות בגין הטבות לעובדים.

נכסי התוכנית

לקבוצה תוכניות הטבה מוגדרות בגינן מופקדים סכומים בקופות גמל, בקרנות פנסיה ובפוליסות ביטוח מתאימות.

א. הרכב ההתחייבויות בשל הטבות לעובדים נטו

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
באלפי ש"ח		
11,835	11,367	התחייבויות בגין תוכנית הטבה מוגדרת שאיננה ממומנת
469,734	518,862	התחייבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת ממומנת
481,569	530,229	סך הכל התחייבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת - ראה ב.1
273,570	322,647	בניכוי שווי הוגן של נכסי התוכנית - ראה ב.1 ו-ג להלן
207,999	207,582	סך הכל התחייבות, נטו בגין תוכניות הטבה מוגדרות
73,774	81,724	הטבות אחרות לזמן קצר - הפרשה לחופשה
12,664	13,464	הטבות אחרות לזמן ארוך
294,437	302,770	סך הכל התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 22 - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

ב. מידע באשר לתוכניות הטבה מוגדרות

1. השינויים בערך הנוכחי של ההתחייבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת והתנועה בשווי הוגן של נכסי תוכנית

יתרה ליום 31 בדצמבר 2024	הפקדות לתוכנית על ידי המעביד	הפסד (רווח) אקטוארי בגין מדידה מחדש ברווח כולל אחר						הוצאות (הכנסות) שנזקפו לרווח או הפסד ^(*)					יתרה ליום 1 בינואר 2024	
		סה"כ	הפסד (רווח) אקטוארי אחר	שינויים בהנחות הפיננסיות	שינויים בהנחות הדמוגרפיות	תשואה על נכסי תוכנית (**)	תשלומים מהתוכנית	סה"כ	עלות שירות שוטף	הוצאות ריבית, נטו	עלות שירותי עבר			
530,229	-	30,928	30,732	184	12	-	(46,972)	64,704	39,801	24,903	-	481,569	התחייבויות להטבה מוגדרת	
(322,647)	(31,634)	(26,974)	-	-	-	(26,974)	24,769	(15,238)	-	(15,238)	-	(273,570)	שווי הוגן של נכסי תוכנית	
<u>207,582</u>	<u>(31,634)</u>	<u>3,954</u>	<u>30,732</u>	<u>184</u>	<u>12</u>	<u>(26,974)</u>	<u>(22,203)</u>	<u>49,466</u>	<u>39,801</u>	<u>9,665</u>	<u>-</u>	<u>207,999</u>	התחייבות (נכס) נטו בגין הטבה מוגדרת	

^(*) ההוצאות נכללו בסעיף שכר עבודה ונלוות במסגרת הוצאות הנהלה וכלליות, ראה באור 32.

^(**) למעט סכומים שהוכרו בהוצאות ריבית נטו.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 22 - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

ב. מידע באשר לתוכניות הטבה מוגדרות (המשך)

1. השינויים בערך הנוכחי של ההתחייבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת והתנועה בשווי הוגן של נכסי תוכנית (המשך)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2023	רווח (הפסד) אקטוארי בגין מדידה מחדש ברווח כולל אחר						הוצאות (הכנסות) שנזקפו לרווח או הפסד *						יתרה ליום 1 בינואר 2023
	הפקדות לתוכנית על ידי המעביד	סה"כ	הפסד (רווח) אקטוארי אחר	שינויים בהנחות הפיננסיות	שינויים בהנחות הדמוגרפיות	תשואה על נכסי תוכנית **	תשלומים מהתוכנית	סה"כ	עלות שירות שוטף	הוצאות ריבית, נטו	עלות שירותי עבר		
481,569	-	11,801	13,686	1,226	(3,111)	-	(43,236)	65,769	37,534	21,907	6,328	447,235	התחייבויות להטבה מוגדרת
(273,570)	(28,619)	(8,012)	-	-	-	(8,012)	19,876	(12,791)	-	(12,791)	-	(244,024)	שווי הוגן של נכסי תוכנית
207,999	(28,619)	3,789	13,686	1,226	(3,111)	(8,012)	(23,360)	52,978	37,534	9,116	6,328	203,211	התחייבות (נכס) נטו בגין הטבה מוגדרת

* ההוצאות נכללו בסעיף שכר עבודה ונלוות במסגרת הוצאות הנהלה וכלליות, ראה באור 32.

** למעט סכומים שהוכרו בהוצאות ריבית נטו.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 22 - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

ב. מידע באשר לתוכניות הטבה מוגדרות (המשך)

2. ההנחות האקטואריות העיקריות בקביעת ההתחייבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
%			
5.14	5.49	5.52	שיעור ההיוון ביום 31 בדצמבר
3.53	3.92	3.93	שיעור עליית שכר

שינויים אפשריים באופן סביר בתאריך הדיווח באחת מההנחות האקטואריות, בהנחה שיתר ההנחות נותרות ללא שינוי, משפיעים על המחויבות להטבה מוגדרת כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר 2023		ליום 31 בדצמבר 2024		
-1%	+1%	-1%	+1%	
אלפי ש"ח				
(4,180)	7,191	(3,191)	5,721	שיעור עליית שכר עתידית
10,889	(5,367)	7,385	(3,741)	שיעור ההיוון

3. התשואה בפועל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
%			
(0.68)	5.29	11.43	תשואה בפועל על נכסי התוכנית

4. השפעת התוכנית על תזרימי המזומנים העתידיים של הקבוצה

- אומדן הקבוצה להפקדות הצפויות בנכסי התכנית בשנת 2025 בתכנית הטבה מוגדרת ממומנת הינו בסך כ-34 מיליון ש"ח.
- אומדן הקבוצה לאורך חיי התוכנית (לפי ממוצע משוקלל) לסוף תקופת הדיווח הינו כ-10 שנים.

ג. הרכב נכסי התוכנית

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
%		
5.0	4.7	קופה מרכזית לפיצויים
18.0	16.3	ביטוח מנהלים
77.0	79.0	קופות גמל וקרנות פנסיה
100	100	

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 23 - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אלפי ש"ח		
2,583,669	1,221,428	זכאים בגין ניירות ערך
165,573	238,717	עובדים והתחייבויות אחרות בשל שכר ומשכורת
153,779	139,811	הוצאות לשלם
181,693	164,353	ספקים ונותני שירותים
16,294	52,076	מוסדות ורשויות ממשלתיות
51,937	59,752	הוצאות רכישה נדחות בגין ביטוח משנה
		<u>חברות ביטוח ותווכני ביטוח</u>
130,922	137,086	פקדונות של מבטחי משנה
186,658	223,092	חשבונות אחרים
317,580	360,178	סך הכל חברות ביטוח ותווכני ביטוח
407,852	404,826	סוכני ביטוח
357,105	425,884	מבוטחים ועמיתים
3,314	3,036	הפרשה להשתתפות מבוטחים ברווחים
95,280	173,758	פרמיה מראש
51,631	49,283	אחרים
<u>4,385,707</u>	<u>3,293,102</u>	סך הכל זכאים ויתרות זכות

ראה פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה במסגרת באור 37.ג.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 24 - התחייבויות פיננסיות

באור זה מספק מידע בדבר התנאים החוזיים של התחייבויות פיננסיות. מידע נוסף בדבר החשיפה של הקבוצה לסיכוני ריבית, מטבע חוץ ונזילות, ראה באור 37.ב.

א.1. פרוט התחייבויות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר			
שווי הוגן		ערך בספרים	
2023	2024	2023	2024

אלפי ש"ח

5,728,590	5,813,108	5,826,857	5,841,487
921,023	1,544,875	927,679	1,633,128
6,649,613	7,357,983	6,754,536	7,474,615
310,755	892,989	310,755	892,989
94,228	129,123	94,228	129,123
404,983	1,022,112	404,983	1,022,112
7,054,596	8,380,095	7,159,519	8,496,727
		133,440	144,759
		7,292,959	8,641,486

1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:

כתבי התחייבויות נדחים (להלן אגרות חוב) *

התחייבות לרכישה חוזרת (REPO)

סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת

2. התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה

נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה

סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד

סך הכל

התחייבויות בגין חכירה

סך הכל התחייבויות פיננסיות

(* השווי ההוגן של אגרות החוב הסחירות, הניתן לצורכי גילוי בלבד, נקבע בהתאם למחירן בסגירת המסחר נכון למועד הדיווח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 24 - התחייבויות פיננסיות (המשך)

א.2. תנועה בהתחייבויות הנובעות מפעילות מימון

סה"כ	התחייבויות פיננסיות אחרות	בגין התחייבויות לרכישה חוזרת (REPO)* אלפי ש"ח	כתבי התחייבות נדחים	הלוואות מתאגידים שאינם בנקאיים	
6,932,954	133,440	927,679	5,871,835	-	יתרה ליום 1 בינואר 2024
					<u>תנועה בהתחייבויות הנובעות מפעילות מימון</u>
					<u>שינויים כתוצאה מתזרימי מזומנים מפעילות מימון</u>
1,129,877	-	713,695	416,182	-	תוספות
(438,988)	(35,127)	-	(403,861)	-	פירעונות
(272,594)	-	(35,175)	(237,419)	-	תשלומי ריבית
418,295	(35,127)	678,520	(225,098)	-	סה"כ מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
(11,026)	-	(11,026)	-	-	השפעת השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ
317,486	46,446	37,955	233,085	-	שינויים אחרים
<u>7,657,709</u>	<u>144,759</u>	<u>1,633,128</u>	<u>5,879,822</u>	<u>-</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024

(* עסקאות REPO הינן לזמן קצר ומוצגות בנטו.

(**) התנועה בהתחייבויות לא כוללת נגזרים.

סה"כ	התחייבויות פיננסיות אחרות	בגין התחייבויות לרכישה חוזרת (REPO)* אלפי ש"ח	כתבי התחייבות נדחים	הלוואות מתאגידים שאינם בנקאיים	
8,187,692	107,928	911,388	7,166,678	1,698	יתרה ליום 1 בינואר 2023
					<u>תנועה בהתחייבויות הנובעות מפעילות מימון</u>
					<u>שינויים כתוצאה מתזרימי מזומנים מפעילות מימון</u>
652,834	-	-	652,834	-	תוספות
(1,943,342)	(30,678)	(9,855)	(1,902,809)	-	פירעונות
(267,747)	-	182	(267,929)	-	תשלומי ריבית
(1,558,255)	(30,678)	(9,673)	(1,517,904)	-	סה"כ מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
303,517	56,190	25,964	223,061	(1,698)	שינויים אחרים
<u>6,932,954</u>	<u>133,440</u>	<u>927,679</u>	<u>5,871,835</u>	<u>-</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023

(* עסקאות REPO הינן לזמן קצר ומוצגות בנטו.

(**) התנועה בהתחייבויות לא כוללת נגזרים.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 24 - התחייבויות פיננסיות (המשך)

א.2. תנועה בהתחייבויות הנובעות מפעילות מימון (המשך)

סה"כ	התחייבויות פיננסיות אחרות	בגין התחייבויות לרכישה חוזרת (REPO)* אלפי ש"ח	כתבי התחייבות נדחים	הלוואות מתאגידים שאינם בנקאיים	
6,841,902	88,640	1,397,621	5,354,039	1,602	יתרה ליום 1 בינואר 2022
					<u>תנועה בהתחייבויות הנובעות מפעילות מימון</u>
					<u>שינויים כתוצאה מתזרימי מזומנים מפעילות מימון</u>
1,768,810	-	-	1,768,810	-	תוספות
(548,907)	(26,837)	(522,070)	-	-	פירעונות
(164,306)	-	244	(164,550)	-	תשלומי ריבית
					סה"כ מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
1,055,597	(26,837)	(521,826)	1,604,260	-	שינויים אחרים
290,193	46,125	35,593	208,379	96	
<u>8,187,692</u>	<u>107,928</u>	<u>911,388</u>	<u>7,166,678</u>	<u>1,698</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022

* עסקאות REPO הינן לזמן קצר ומוצגות בנטו.

** התנועה בהתחייבויות לא כוללת נגזרים.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 24 - התחייבויות פיננסיות (המשך)

ב. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת

1. פרטים בדבר ריבית והצמדה

ריבית אפקטיבית ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אחוזים	
4.0	3.3
3.9	4.4
-	4.2

בסיס הצמדה
מדד המחירים לצרכן
שקלי
מט"ח

2. מועדי פירעון

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
1,361,629	2,182,759
1,396,653	740,518
726,703	367,556
11,284	982,340
3,391,707	3,346,201
<u>6,887,976</u>	<u>7,619,374</u>

שנה ראשונה
שנה שניה
שנה שלישית
שנה רביעית
שנה חמישית ואילך
סה"כ

לפרטים בדבר מועדי פירעון של התחייבויות פיננסיות בלתי מהוונות ראה באור 37.ב.2.

(* מזה, התחייבויות בגין חכירה:

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
30,543	37,914
24,395	29,580
16,828	18,833
11,284	10,144
50,390	48,288
<u>133,440</u>	<u>144,759</u>

שנה ראשונה
שנה שניה
שנה שלישית
שנה רביעית
שנה חמישית ואילך
סה"כ

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 24 - התחייבויות פיננסיות (המשך)

ג. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד בחלוקה לרמות להלן ניתוח התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן.
היתרה בדוחות הכספיים של זכאים ויתרות זכות תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

ליום 31 בדצמבר 2024			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
אלפי ש"ח			
1,022,112	-	322,453	699,659
1,022,112	-	322,453	699,659
7,357,983	-	1,544,875	5,813,108

נגזרים
סך התחייבויות פיננסיות
התחייבויות פיננסיות אשר ניתן גילוי של שוויים
ההוגן (א.24 לעיל)

ליום 31 בדצמבר 2023			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
אלפי ש"ח			
404,983	-	401,792	3,191
404,983	-	401,792	3,191
6,649,613	-	921,023	5,728,590

נגזרים
סך התחייבויות פיננסיות
התחייבויות פיננסיות אשר ניתן גילוי של שוויים
ההוגן (א.24 לעיל)

ד. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אחוזים	
4.9	5.1
4.2	5.6

אגרות חוב המהוות מכשיר הון רובד 2
התחייבות לרכישה חוזרת (REPO)

ה.1. הנפקת ופדיונות של אגרות חוב

פדיון מוקדם מלא של אגרות חוב סדרה ה'

ביום 3 ביוני 2024 התקבלו החלטות דירקטוריון מגדל גיוס הון ודירקטוריון החברה, על ביצוע פדיון מוקדם מלא, ביזמת מגדל גיוס הון, של יתרת אגרות החוב שבמחזור של מגדל גיוס הון (סדרה ה') בהתאם לתנאיהן. הפדיון המוקדם המלא של אגרות חוב (סדרה ה') בוצע ביום 30 ביוני 2024.

בהתאם להוראות שטר הנאמנות לאגרות חוב, הסכום ששולם למחזיקי אגרות החוב בפדיון המוקדם המלא, הינו סכום השווה לערך הנקוב של אגרות החוב סדרה ה' בסך של כ-404 מיליון ש"ח בתוספת ריבית עד ליום התשלום, כך ששולם למחזיקי אגרות החוב סך של כ-417 מיליון ש"ח עבור סדרה ה'.

הנפקת אגרות חוב סדרה יג' וסדרה יד'

בחודש יוני 2024 הנפיקה מגדל גיוס הון 210,311,000 אגרות חוב (סדרה יג') ו-210,311,000 אגרות חוב (סדרה יד') בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת, שהונפקו על פי דוח הצעת מדף של מגדל גיוס הון מיום 4 ביוני 2024, ועל פי תשקיף המדף של מגדל גיוס הון הנושא את התאריך 29 ביולי 2022 (להלן: "אגרות החוב").

אגרות החוב שהונפקו אינן צמודות למדד ושיעור הריבית השנתית אותה נושאות אגרות החוב הינו 6.07%. הריבית בגין אגרות החוב סדרה יג' משולמת פעמיים בשנה, ביום 30 ביוני של כל שנה קלנדרית בין השנים 2025 ועד 2037 ו-31 בדצמבר של כל שנה קלנדרית בין השנים 2024 ועד 2037. הריבית בגין אגרות החוב סדרה יד' משולמת פעמיים בשנה, ביום 30 ביוני של כל שנה קלנדרית בין השנים 2025 ועד 2038 ו-31 בדצמבר של כל שנה קלנדרית בין השנים 2024 ועד 2038. קרן אגרות החוב תעמודנה לפירעון בתשלום אחד אשר ישולם ביום 31 בדצמבר 2037 עבור סדרה יג' וביום 31 בדצמבר 2038 עבור סדרה יד', אלא אם כן תעשה מגדל גיוס הון קודם לכן שימוש בזכותה לפדות את אגרות החוב בפדיון מוקדם, מלא או חלקי, כמפורט בשטר הנאמנות.

המועד הראשון לפדיון מוקדם של אגרות החוב סדרות יג' ויד' יחול ביום 30 ביוני 2029, ובתנאים המפורטים בשטר הנאמנות, וככל שפדיון מוקדם, מלא או חלקי, יבוצע החל ממועד זה ועד למועד הקובע לתוספת ריבית (לא כולל פדיון מוקדם במועד הקובע לתוספת ריבית, כמפורט להלן), יחולו הוראות כמפורט בשטר הנאמנות ובכללם תשלם החברה למחזיקי אגרות החוב את הסכום הגבוה מבין הבאים: (1) שווי שוק של יתרה ממוצעת של אגרות החוב בשלושים ימי המסחר שקדמו למועד קבלת החלטת הדירקטוריון בדבר ביצוע הפדיון המוקדם. (2) הערך ההתחייבותי של אגרות החוב העומדות לפדיון מוקדם שבמחזור, דהיינו קרן בתוספת ריבית עד למועד הפדיון המוקדם בפועל. (3) יתרת תזרים המזומנים של אגרות החוב העומדות לפדיון מוקדם (קרן בתוספת ריבית) כשהיא מהוונת בשיעור היוון ובתנאים המפורטים בשטר הנאמנות.

ככל שלא תנוצל זכות זו לפדיון מוקדם מלא עד או ביום 31 בדצמבר 2032 עבור סדרה יג' ו-31 בדצמבר 2033 עבור סדרה יד' ("המועד הקובע לתוספת ריבית"), תשולם תוספת ריבית למחזיקי אגרות החוב על הריבית אותה נושאות אגרות החוב באותה עת, בגין יתרת התקופה (ממועד הפדיון המוקדם שלא נוצל כאמור ועד למועד הפירעון בפועל) שתהא בשיעור של 50% ממרווח הסיכון המקורי שנקבע בהנפקה.

ככל שהפדיון המוקדם יבוצע החל מהמועד הקובע לתוספת ריבית (כולל) ולאחריו, במועד ביצוע הפדיון המוקדם, תשלם מגדל גיוס הון למחזיקי אגרות החוב את הערך ההתחייבותי של אגרות החוב העומדות לפדיון מוקדם שבמחזור, דהיינו קרן (הערך הנקוב אשר ייפרע בפדיון מוקדם) בצירוף ריבית כפי שהצטבר עד ליום התשלום.

ביצוע הפדיון המוקדם יתאפשר באחד מאלה: א) הנפקה של מכשיר הון (כמשמעותו בחוזר הרכב ההון) בעל איכות זהה או עדיפה; ב) באישורו מראש של המפקח על הביטוח ובתנאים שיקבע. ככלל, פדיון מוקדם יתאפשר במידה שההון העצמי של החברה לאחר הפדיון המוקדם יעלה על הון נדרש לכושר פירעון (SCR).

ה.1. הנפקת ופדיונות של אגרות חוב (המשך)

הנפקת אגרות חוב סדרה יג' וסדרה יד' (המשך)

תמורת ההנפקה הופקדה ונרשמה בדוחות הכספיים בחברה, ובהתאם לאישור הממונה הוכרה כהון רובד 2 בחברה, בכפוף למגבלות הקבועות בחוזר סולבנסי לעניין זה.

ביום 4 ביוני 2024, קבעה חברת מידרוג דירוג של A1.il באופק יציב, לכתבי התחייבות נדחים (סדרה יג' וסדרה יד') מסוג מכשיר הון רובד 2.

הוצאות ההנפקה הנדחות בגין אגרות החוב (סדרה יג') ואגרות החוב (סדרה יד'), הסתכמו בסך של כ-4.4 מיליון ש"ח, מתוכן סך של כ-1 מיליון ש"ח שולמו לצד קשור של החברה. שיעור הריבית האפקטיבית בגין כל אחת מהסדרות יג' ו-יד' הינו כ-6.3%.

החלפת אגרות חוב סדרה ו' באגרות חוב סדרה יג' ואגרות חוב סדרה יד'

בחודש דצמבר 2024 הוחלפו 515,992,604 אגרות חוב (סדרה ו') בנות 1 ש"ח ע.ג., בדרך של הצעת רכש חליפין חלקית, בתמורה להנפקת 242,258,528 אגרות חוב (סדרה יג') ו-242,258,528 אגרות חוב (סדרה יד') בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת, בדרך של הרחבת סדרות קיימות, על פי דוח הצעת מדף של מגדל גיוס הון מיום 5 בדצמבר 2024, ועל פי תשקיף המדף של מגדל גיוס הון הנושא את התאריך 29 ביולי 2022 שתוקפו הוארך עד ליום 28 ביולי 2025 (להלן: "אגרות החוב").

יחס ההחלפה הינו 0.939, היינו בגין כל 1 ש"ח ע.ג. אגרות חוב (סדרה ו') הנפיקה מגדל גיוס הון 0.4695 ש"ח ע.ג. אגרות חוב (סדרה יג') ו-0.4695 ש"ח ע.ג. אגרות חוב (סדרה יד').

תנאי אגרות חוב (סדרה ו') שונים מתנאי אגרות חוב (סדרה יג') ואגרות חוב (סדרה יד') ובהתאם טופלו כהחלפת מכשירי חוב בעלי תנאים שונים מהותית וההפרש בין היתרה של שתי ההתחייבויות הנ"ל, בסך של כ-7.9 מיליון ש"ח לפני מס, נזקף כרווח לסעיף הוצאות המימון בדוח רווח והפסד. הוצאות ההנפקה בגין אגרות החוב (סדרה יג') ואגרות החוב (סדרה יד'), הסתכמו בסך של כ-1.7 מיליון ש"ח, מתוכן סך של כ-1.2 מיליון ש"ח שולמו לצד קשור של החברה והם הקטינו את הרווח האמור. סכומים אלו נרשמו במקביל כנגד הפיקדונות הנדחים בחברה.

בהתאם לתנאים שפורטו בתשקיף המדף ובדוח הצעת המדף - אגרות החוב שהונפקו ישמשו את החברה, על פי שיקוליה ובאחריותה, והחברה מחויבת כלפי הנאמן לאגרות החוב למלא אחר תנאי התשלום של אגרות החוב. כמו כן אגרות החוב שהונפקו הוכרו על ידי הממונה כמכשיר הון רובד 2 בידי החברה, בכפוף למגבלות הקבועות בהוראות הממונה, הכל כמפורט בתשקיף המדף ובדוח הצעת המדף.

יצוין כי לא חל שינוי בתנאי הפרעון של אגרות חוב (סדרה ו') שנותרו במחזור, לאחר השלמתה של הצעת רכש החליפין.

ביום 5 בדצמבר 2024, קבעה חברת מידרוג דירוג של A1.il (hyb), לכתבי התחייבות נדחים (סדרות יג' ו-יד') בדרך של הרחבת סדרות סחירות (סדרות יג' ו-יד') מסוג מכשירי הון רובד 2 באמצעות הצעת רכש חליפין לאגרות חוב (סדרה ו').

שיעור הריבית האפקטיבית בגין הרחבת סדרה יג' הינו כ-5.5% ובגין הרחבת סדרה יד' כ-5.57%.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 24 - התחייבויות פיננסיות (המשך)

ה. אגרות חוב (המשך)

ה.2. פרטים והרכב אגרות החוב⁽¹⁾ ⁽²⁾ המשמשות כהון רובד⁽³⁾ בחברה:

דירוג חברת מידרוג בע"מ											
מועד פדיון	מועד ראשון לפדיון	מועד תשלום הקרן	שיעור ריבית אפקטיבי	שיעור ריבית נקובה ⁽⁵⁾	תמורת הנפקה ⁽⁴⁾	שווי נקוב	מועד הנפקה	לתאריך המאזן	במועד הנפקת הסדרה	אגרות חוב	
מועד תשלומי ריבית	מוקדם קובע לתוספת ריבית ⁽⁷⁾	מוקדם ⁽⁶⁾									
ביום 31 בדצמבר בין השנים 2018-2030	31.12.2025	31.12.2025	12.2030	2.89%	2.63%	845,333	863,156	1.2018	A1.il (hyb)	Aa3.il (hyb)	סדרה ו'
ביום 31 בדצמבר בין השנים 2019-2031	31.12.2026	31.12.2026	12.2031	4.27%	4.10%	705,114	713,205	12.2018	A1.il (hyb)	Aa3.il (hyb)	סדרה ז'
ביום 31 במרס בין השנים 2022-2034 וכן ביום 31.12.2034	31.03.2030	31.03.2027	12.2034	3.09%	2.38%	617,257	650,165	12.2021	A1.il (hyb)	Aa3.il (hyb)	סדרה ח'
ביום 31 במרס בין השנים 2023-2038	31.03.2028	30.04.2027	3.2038	3.70%	3.26%	962,830	985,711	4.2022	A1.il (hyb)	Aa3.il (hyb)	סדרה ט'
שני תשלומים חצי שנתיים שווים, ביום 31 במאי בין השנים 2023-2035 וביום 30 בנובמבר בין השנים 2023-2034	30.11.2029	31.12.2027	5.2035	5.39%	5.17%	604,617	610,214	12.2022	A1.il (hyb)	A1.il (hyb)	סדרה י'
שני תשלומים חצי שנתיים שווים, ביום 31 ביוני של כל שנה בין השנים 2024-2035 וביום 31 בדצמבר של כל שנה בין השנים 2023-2035	31.12.2030	31.12.2028	12.2035	5.46%	5.40%	571,984	571,507	7.2023	A1.il (hyb)	A1.il (hyb)	סדרה יא'
שני תשלומים חצי שנתיים שווים, ביום 31 ביוני של כל שנה בין השנים 2024-2036 וביום 31 בדצמבר של כל שנה בין השנים 2023-2036	31.12.2031	31.12.2029	12.2036	5.46%	5.40%	571,863	571,507	7.2023	A1.il (hyb)	A1.il (hyb)	סדרה יב'
שני תשלומים חצי שנתיים שווים, ביום 31 ביוני של כל שנה בין השנים 2025-2037 וביום 31 בדצמבר של כל שנה בין השנים 2024-2037	31.12.2032	30.06.2029	12.2037	5.89%	6.07%	460,299	452,570	6.2024	A1.il (hyb)	A1.il (hyb)	סדרה יג'
שני תשלומים חצי שנתיים שווים, ביום 31 ביוני של כל שנה בין השנים 2025-2038 וביום 31 בדצמבר של כל שנה בין השנים 2024-2038	31.12.2033	30.06.2029	12.2038	5.92%	6.07%	460,106	452,570	6.2024	A1.il (hyb)	A1.il (hyb)	סדרה יד'

הערות:

- (1) אגרות החוב מוכרות כהון רובד 2 בכפוף למגבלות על שיעורו המירבי של הון רובד 2, כאמור בהוראות הממונה לעניין הרכב הון עצמי של חברת ביטוח.
- (2) אגרות החוב אינן מובטחות בשעבוד כלשהו.
- (3) אגרות החוב הן מסוג מכשיר הון רובד 2.
- (4) תמורת ההנפקה הינה לאחר ניכוי הוצאות הנפקה נדחות המופחתות בשיטת הריבית האפקטיבית.
- (5) כל אגרות החוב הינן סחירות ונושאות ריבית שיקלית קבועה (אינן צמודות למדד).
- (6) לאחר מועד זה, תהיה זכאית מגדל גיוס הון לפדות את אגרות החוב בפדיון מוקדם, מלא או חלקי, בכל מועד, ובכפוף לתקנון הבורסה ולהנחיות מכוחו.
- (7) ככל ומגדל גיוס הון לא תבצע פדיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית כמפורט בבאור 24.ה.ה.3.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 24 - התחייבויות פיננסיות (המשך)

ה. אגרות חוב (המשך)

ה.2. פרטים והרכב אגרות החוב המשמשות כהון רובד 2 בחברה (המשך)

יתרה הוצאות הנפקה נדחות		שווי הוגן ^(*)		ריבית צבורה		עלות מופחתת		אגרות חוב
ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2024	
454	-	407,011	-	6,644	-	403,407	-	סדרה ה'
6,891	2,716	1,327,982	845,634	-	-	1,372,258	860,440	סדרה ו'
3,330	2,267	703,719	702,650	-	-	709,875	710,938	סדרה ז'
27,160	23,253	567,399	583,523	11,604	11,605	623,005	626,912	סדרה ח'
17,323	13,515	953,577	961,364	24,101	24,101	968,388	972,196	סדרה ט'
4,646	3,954	617,659	617,292	2,629	2,629	605,568	606,260	סדרה י'
(743)	(648)	576,650	580,594	-	-	572,250	572,155	סדרה יא'
(599)	(533)	574,593	578,308	-	-	572,106	572,040	סדרה יב'
-	(7,805)	-	471,849	-	-	-	460,375	סדרה יג'
-	(7,601)	-	471,894	-	-	-	460,171	סדרה יד'
58,462	29,118	5,728,590	5,813,108	44,978	38,335	5,826,857	5,841,487	סך הכל אגרות חוב

* השווי ההוגן של אגרות החוב נקבע לפי השווי בבורסה ליום המאזן.

ה.3. מעמדן של אגרות החוב

אגרות החוב מוכרות כהון רובד 2 בכפוף למגבלות על שיעורו המירבי של הון רובד 2, כאמור בהוראות הממונה לעניין הרכב הון עצמי של חברת ביטוח.

החברה התחייבה לשאת בתשלום מלוא הסכומים שהיו דרושים לפירעון אגרות החוב (סדרות ו'ד') המהוות הון רובד 2 למחזיקים בהן. התחייבות זו של החברה הינה נדחית ליתר התחייבויותיה של החברה כלפי נושיה על-פי רכיבים ומכשירים הכלולים בהון הראשוני שלה.

1. שעבודים ובטחונות

אגרות החוב אינן משועבדות בשעבוד כלשהו.

2. דחיית מועדי פירעון הקרן ו/או הריבית

במסגרת תנאי אגרות החוב נקבע כי בהתקיימן של נסיבות משהות (המפורטות להלן) יידחה תשלום הקרן ו/או הריבית בגין מכשירי הון משני מורכב ומכשירי הון רובד 2 בחברה, מבלי שהדבר יפגע בזכות החברה לשלם תשלומים אחרים ברמת קדימות גבוהה יותר.

הדחייה כאמור תהיה עד למועד בו יחדלו להתקיים הנסיבות המשהות או עד לשלוש שנים ממועד פירעון הקרן ו/או הריבית הרלוונטי הקבוע במקור, לפי המוקדם מבניהם, וזאת אלא אם אישר הממונה את תשלום הקרן ו/או הריבית הרלוונטי במועד מוקדם יותר.

"נסיבות משהות" בהתייחס לאגרות חוב המהוות הון רובד 2 בחברה, משמען התקיימות אחת או יותר מהנסיבות הבאות:

(א) ביחס לדחיית תשלום ריבית של מכשירי הון משני מורכב ומכשירי הון רובד 2 של החברה: על פי הדוח הכספי האחרון של החברה שפורסם קודם למועד פירעון ריבית, לחברה אין רווחים ראויים לחלוקה כמשמעותם בחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן - "חוק החברות");

(ב) ביחס לדחיית תשלום קרן ו/או תשלומי ריבית של מכשירי הון משני מורכב ומכשירי הון רובד 2: על פי הדוח הכספי האחרון של החברה שפורסם טרם מועד פירעון קרן ו/או ריבית רלוונטי:
1) סכום ההון העצמי של החברה נמוך מההון הנדרש לנסיבות משהות בהתאם לחוזר סולבנסי.

2) החברה לא ביצעה השלמת הון נכון למועד פרסום הדוח.

(ג) דירקטוריון החברה הורה על דחיית תשלום קרן או ריבית, אם ראה כי יש חשש ממשי קרוב ליכולתה של החברה לעמוד בהון הנדרש לנסיבות משהות, או לפרוע במועדן התחייבויות שדרגת הקדימות שלהן גבוהה מזו של אגרות החוב, ובלבד שהתקבל לכך אישור מראש של הממונה.

המונחים "הון עצמי" ו"הון נדרש לנסיבות משהות" נכללו בסעיף זה בהתאם לעמדת הממונה לגבי הפרשנות הראויה למונחים "הון נדרש" ו"הון מוכר" לעניין נסיבות משהות.

במסגרת תנאי אגרות החוב נקבע כי כל עוד לא נפרעו תשלומי קרן ו/או ריבית אשר מועד תשלומם נדחה, החברה לא תבצע כל חלוקה, כהגדרתה בחוק החברות, לא תפרע כל שטר הון, כתב התחייבות או הלוואה מאת בעלי השליטה בה או שלבעלי השליטה בה יש עניין אישי בהם ולא תשלם כל סכום בשל עסקה שאושרה או הטעונה אישור בהתאם להוראות סעיף 270(4) סיפא לחוק החברות אלא לאחר שנפרעו כל תשלומי הקרן או הריבית שנדחו כאמור. בהתייחס להון משני מורכב, המגבלות כאמור לא יחולו על סוגי תשלומים כמפורט בהוראות הממונה "לעניין הרכב הון עצמי של חברות ביטוח". בהתייחס למכשירי הון רובד 2 המגבלות לא יחולו על סוגי תשלומים כמפורט בחוזר הסולבנסי.

3. פדיון מוקדם

לגבי אגרות החוב סדרות ו'ז', מגדל גיוס הון תהא רשאית ללא מתן זכות בחירה למחזיקים באגרות החוב ו/או לנאמן, לפדות את אגרות החוב בפדיון מוקדם, מלא או חלקי, ובתנאי שהמועד הראשון לפדיון המוקדם יהא כמפורט בטבלה בסעיף ב' לעיל. לגבי אגרות החוב סדרות ח'י'ד', מועד ראשון לפדיון מוקדם שאינו קובע לתוספת ריבית ומועד פדיון מוקדם קובע לתוספת ריבית הינם כמפורט בטבלה בסעיף ה.2 לעיל. ככל שלא תנוצל זכות זו לפדיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית על הריבית אותה נושאות אגרות החוב באותה עת המפורטות בטבלה כאמור, בגין יתרת התקופה (ממועד הפדיון המוקדם שלא נוצל כאמור ועד למועד הפדיון בפועל) שתהא בשיעור ובתנאים המפורטים להלן:

לגבי מכשירי הון משני מורכב ומכשירי הון רובד 2 תשולם תוספת ריבית של 50% ממרווח הסיכון המקורי שנקבע בהנפקה. ביצוע הפדיון המוקדם של מכשירי הון משני מורכב ומכשירי הון רובד 2 יתאפשר באחד מאלה: (א) הנפקה של מכשיר הון בעל איכות זהה או עדיפה; (ב) באישור מראש של הממונה על הביטוח ובתנאים שיקבע. (ג) ככלל, פדיון מוקדם יתאפשר במידה שההון העצמי של חברת ביטוח לאחר הפדיון המוקדם יעלה על ה-SCR.

4. פירעון מיידי

ביחס לאגרות החוב סדרות ו'י'ד' נקבע כי ניתן יהיה להעמידן לפירעון מיידי במקרה בו מגדל גיוס הון תקבל החלטת פירוק (פרט לפירוק למטרות מיזוג עם חברה אחרת, או שינוי במבנה החברה) או אם יינתן ביחס לחברה צו פירוק קבוע וסופי על ידי בית המשפט, או ימונה לה מפרק קבוע. דחייתם של תשלומי קרן ו/או ריבית בגין אגרות החוב, בשל התקיימותן של נסיבות משהות כאמור, אינה מקימה זכות להעמדה לפירעון מיידי של אגרות החוב. הנאמן לא יהיה רשאי להעמיד לפירעון מיידי את אגרות החוב שטרם נפרעו ללא קבלת אישור מראש ובכתב של הממונה.

5. דרוג

החברה מדורגת בדירוג Aa2.il לאיתנות פיננסית (IFS) על ידי החברה המדרגת, מידרוג בע"מ (להלן: "מידרוג").

ביום 20 בנובמבר 2024, קיבלה החברה, דוח מעקב דירוג מאת חברת מידרוג בע"מ ("מידרוג"). מידרוג מותירה על כנו דירוג Aa2.il לאיתנות הפיננסית (IFS) של החברה וכן מותירה על כנו דירוג של A1.il (hyb) לכתבי ההתחייבות הנדחים (מכשירי הון רובד 2), שהונפקו על ידי מגדל גיוס הון. אופק הדירוג יציב.

ה.4. הנאמן בגין אגרות החוב הינו רזניק פז נבו נאמניות בע"מ. שם האחראית בחברת הנאמנות - עו"ד הגר שאול. דואר אלקטרוני hagar@rpn.co.il; טלפון: 03-6389200; פקס 03-6389222; כתובת: יד חרוצים 14, תל אביב.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 24 - התחייבויות פיננסיות (המשך)

ה. אגרות חוב (המשך)

ה.5. למיטב ידיעת החברה, במהלך שנת 2024 ונכון ליום 31 בדצמבר 2024, מגדל גיוס הון עמדה בכל התנאים וההתחייבויות לפי שטרי הנאמנות לאגרות החוב, לא התקיימו תנאים כלשהם המקיימים עילה להעמדת אגרות החוב לפירעון מיידי והיא לא קיבלה הודעה מהנאמן לאגרות החוב בדבר אי עמידתה בתנאים ובהתחייבויות לפי שטרי הנאמנות.

ה.6. החברה התחייבה כלפי מגדל גיוס הון כי תישא בכל הוצאותיה, לרבות הוצאות הנפקה, הוצאות התפעול השוטף וכן החזר הוצאות שיפוי לדירקטורים, אם וככל שתהיינה כאלה.

באור 25 - פרמיות שהורוחו בשייר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024

שייר	ביטוח משנה אלפי ש"ח	ברוטו
7,307,976	245,914	7,553,890
1,851,956	181,886	2,033,842
1,970,222	689,249	2,659,471
11,130,154	1,117,049	12,247,203
(125,288)	(65,587)	(190,875)
11,004,866	1,051,462	12,056,328

פרמיות בביטוח חיים
פרמיות בביטוח בריאות
פרמיות בביטוח כללי

סך כל הפרמיות
בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורוחה*

סך הכל פרמיות שהורוחו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023

שייר	ביטוח משנה אלפי ש"ח	ברוטו
8,220,097	147,065	8,367,162
1,783,953	166,454	1,950,407
1,760,437	611,561	2,371,998
11,764,487	925,080	12,689,567
(68,124)	(46,744)	(114,868)
11,696,363	878,336	12,574,699

פרמיות בביטוח חיים
פרמיות בביטוח בריאות
פרמיות בביטוח כללי

סך כל הפרמיות
בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורוחה*

סך הכל פרמיות שהורוחו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

שייר	ביטוח משנה אלפי ש"ח	ברוטו
8,363,534	271,002	8,634,536
1,688,476	154,358	1,842,834
1,591,990	478,663	2,070,653
11,644,000	904,023	12,548,023
(81,728)	19,765	(61,963)
11,562,272	923,788	12,486,060

פרמיות בביטוח חיים
פרמיות בביטוח בריאות
פרמיות בביטוח כללי

סך כל הפרמיות
בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורוחה*

סך הכל פרמיות שהורוחו

* בעיקרו בביטוח כללי, ראה באור 17.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 26 - רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	2024
אלפי ש"ח		
959,145	587,842	596,616
2,282,341)		
(1,569,124	1,299,246	
(32,437)	1,150,724	1,315,327
3,300,732)		
(1,374,779	5,883,418	
6,385,422)		
(6,178,775	7,069,441	
1,058,978	796,839	802,166
9,982,809)	11,658,08	16,966,21
(3		4
89,467	9,752	(17,605)
30,161	34,986	39,737
119,628	44,738	22,132
(726,416)	(461,024)	1,058,752)
(694,505)	(264,380)	127,410
(15,648)	(6,335)	5,076
3,244,198	2,990,490	3,174,674
45,682	46,460	61,209
224,947	89,775	18,257
443,984	442,876	792,406
7,340,939)	14,540,68	20,108,62
(3		6
3,238	5,278	242

רווחים (הפסדים) מנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות תלויות תשואה

נדל"ן להשקעה

השקעות פיננסיות

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

השקעות פיננסיות אחרות

מזומנים ושווי מזומנים

סך כל רווחים (הפסדים) מנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות תלויות תשואה, נטו

רווחים (הפסדים) מנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות שאינן תלויות

תשואה, הון ואחרים

הכנסות מנדל"ן להשקעה:

שערוך נדל"ן להשקעה

הכנסות שוטפות בגין נדל"ן להשקעה

סך הכל הכנסות מנדל"ן להשקעה

רווחים (הפסדים) מהשקעות פיננסיות, למעט ריבית הפרשי הצמדה

והפרשי שער ודיבידנד

נכסים זמינים למכירה (א)

נכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד (ב)

נכסים המוצגים כהלוואות וחייבים (ג)

הכנסות ריבית * והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים שאינם בשווי הוגן דרך רווח והפסד

הכנסות ריבית והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

רווחים מהפרשי שער בגין השקעות שאינן נמדדות בשווי הוגן דרך רווח והפסד ומנכסים אחרים **

הכנסות מדיבידנד

סך כל רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון

* בהכנסות הנ"ל כלולה ריבית בגין נכסים פיננסיים אשר אינם מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד שערכם נפגם

** לעניין הפרשי שער בגין התחייבויות פיננסיות ראה באור 35.

א. הפסדים נטו מהשקעות בגין נכסים זמינים למכירה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	2024
אלפי ש"ח		
(453,318)	(423,042)	(654,302)
(273,098)	(37,982)	(404,450)
(726,416)	(461,024)	(1,058,752)

הפסדים נטו מניירות ערך שמומשו

ירידות ערך נטו שנזקפו לרווח והפסד

סך הכל הפסדים מהשקעות בגין נכסים זמינים למכירה

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 26 - רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון (המשך)

ב. רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
אלפי ש"ח			
(63,716)	7,192	23,043	בגין נכסים שיועדו בעת ההכרה הראשונית
(630,789)	(271,572)	104,367	שינויים בשווי ההוגן נטו, לרבות רווח ממימוש
<u>(694,505)</u>	<u>(264,380)</u>	<u>127,410</u>	סך כל הרווחים (ההפסדים) מהשקעות בגין נכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

ג. רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים המוצגים כהלוואות וחייבים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
אלפי ש"ח			
-	(2,437)	-	הפסדים נטו ממימוש נכסים המוצגים כהלוואות וחייבים
(15,648)	(3,898)	5,076	ירידות ערך נטו שנזקפו לרווח והפסד
<u>(15,648)</u>	<u>(6,335)</u>	<u>5,076</u>	סך הכל רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים המוצגים כהלוואות וחייבים

באור 27 - הכנסות מדמי ניהול

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
אלפי ש"ח			
496,851	524,474	599,614	דמי ניהול בענפי הפנסיה והגמל
-	-	135,447	דמי ניהול משתנים בגין חוזי ביטוח חיים
1,004,184	984,834	1,014,036	דמי ניהול קבועים בגין חוזי ביטוח חיים
36,474	44,850	63,611	דמי ניהול בגין חוזי השקעה
<u>1,537,509</u>	<u>1,554,158</u>	<u>1,812,708</u>	סך דמי ניהול מעמיתים וממבוטחים

באור 28 - הכנסות מעמלות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
אלפי ש"ח			
205,683	230,937	258,921	עמלת סוכנויות ביטוח
216,481	154,407	183,212	עמלת ביטוח משנה, בניכוי שינוי בהוצאות רכישה נדחות בגין ביטוח משנה
<u>422,164</u>	<u>385,344</u>	<u>442,133</u>	סך הכל הכנסות מעמלות

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 29 - הכנסות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	2024
אלפי ש"ח		
51,241	53,751	54,819
167	157	140
<u>51,408</u>	<u>53,908</u>	<u>54,959</u>

הכנסות מפעילויות אחרות שאינן ביטוחיות
הכנסות מתיק תביעות שנרכש בביטוח כללי (1)
סך הכל הכנסות אחרות

(1) לפרטים נוספים ראה באור 1.38.ה.

באור 30 - תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	2024
אלפי ש"ח		
1,427,475	1,620,737	1,588,829
128,272	136,795	157,639
<u>1,299,203</u>	<u>1,483,942</u>	<u>1,431,190</u>
5,415,127	7,046,236	8,623,686
1,926,141	2,802,968	3,191,530
<u>1,486,808</u>	<u>1,653,487</u>	<u>1,881,936</u>
10,127,279	12,986,633	15,128,342
(8,959,472)	7,537,568	9,965,162
<u>(392,390)</u>	<u>452,595</u>	<u>802,515</u>
<u>775,417</u>	<u>20,976,796</u>	<u>25,896,019</u>
1,511,886	1,888,391	1,709,779
372,114	422,690	334,449
<u>1,139,772</u>	<u>1,465,701</u>	<u>1,375,330</u>
344,535	1,770,963	1,907,263
111,765	130,195	144,584
<u>232,770</u>	<u>1,640,768</u>	<u>1,762,679</u>
<u>2,147,959</u>	<u>24,083,265</u>	<u>29,034,028</u>

בגין חוזי ביטוח חיים
תביעות ששולמו ותלויות מקרי מוות, נכות ואחרים
בניכוי ביטוח משנה

פוליסות שנפדו
פוליסות שמועדן תם
גמלאות

סך הכל תביעות

גידול בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים (למעט שינוי בתלויות) בשייר
גידול בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בשל מרכיב התשואה
סך הכל תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר בגין חוזי ביטוח חיים
סך הכל תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי

ברוטו
ביטוח משנה
בשייר

סך הכל תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בריאות

ברוטו
ביטוח משנה
בשייר

סך הכל תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 31 - עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	2024
אלפי ש"ח		
574,595	635,950	822,076
560,311	609,962	649,101
(95,826)	(84,867)	(283,995)
1,039,080	1,161,045	1,187,182
720,572	737,371	776,351
48,001	44,753	48,410
<u>1,807,653</u>	<u>1,943,169</u>	<u>2,011,943</u>

עמלות רכישה
הוצאות רכישה אחרות
שינוי בהוצאות רכישה נדחות
סך הכל הוצאות רכישה
עמלות שוטפות אחרות
הוצאות שיווק אחרות
סך הכל עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
אלפי ש"ח			
1,106,777	1,251,101	1,304,363	שכר עבודה ונלוות
166,976	177,926	208,206	פחת והפחתות
100,481	100,297	103,960	אחזקת משרדים ותקשורת
144,397	174,998	192,555	שירותי מיחשוב
48,996	45,357	57,062	שיווק ופרסום
59,723	87,222	90,412	ייעוץ מקצועי ומשפטי
90,360	102,720	109,660	אחרות
1,717,710	1,939,621	2,066,218	סך הכל *
			בניכוי:
(173,474)	(190,484)	(203,390)	סכומים שסווגו בסעיף שינוי בהתחייבויות ותשלומים בגין חוזי ביטוח
(608,312)	(654,715)	(697,511)	סכומים שסווגו בסעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
935,924	1,094,422	1,165,317	הוצאות הנהלה וכלליות
350,239	392,682	433,705	* הוצאות הנהלה וכלליות כוללות הוצאות בגין מיכון בסך

א. ביום 12 ביוני 2023 נחתם הסכם קיבוצי חדש בין החברה ומגדל מקפת (החברה ומגדל מקפת יחד ייקראו להלן - "מגדל") לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה ("ההסתדרות") וועד העובדים במגדל, לתקופה של ארבע שנים, עד ליום 31 בדצמבר 2026 ("ההסכם או "ההסכם הקיבוצי").

על פי ההסכם, הוראות ההסכם הקיבוצי שנחתם במאי 2019 וכן הסכמים קיבוציים נוספים ממאי 2020 ומינואר 2022, אשר האריכו את תוקפו של ההסכם משנת 2019, יכללו בהסכם החדש, למעט שינויים שהוגדרו בו, אשר עיקרם כדלקמן:

- שכר המינימום לעובד במשרה מלאה יגדל החל מיום 1 באפריל 2025 לסך של 6,800 ש"ח ברוטו לחודש לעובד חדש, ולעובד שעתי סך של 35 ש"ח לשעה.
- בכל אחת מהשנים 2023 עד 2026 תשלם מגדל תוספת שכר לעובדים הזכאים בשיעור ממוצע שנתי של 3.4% (לעומת שיעור ממוצע של 3% בהסכם הקודם), מתוכם 1.6% רכיב קבוע ו-1.8% לפי שיקול דעת מנהל. בנוסף, נקבע מנגנון של תוספות שכר לעובדים בשנת 2026 בגין עמידה ביעדי רווח של החברה לשנים 2023 עד 2025, אשר יהיה בשיעור של עד 0.8% מהשכר. תקציב נוסף זה יחולק בחלקו כרכיב קבוע ובחלקו כרכיב דיפרנציאלי רק לעובדים שקיבלו את שלוש הפעילות הראשונות (2023 עד 2025) של ההסכם זה.
- סמוך לאחר חתימת ההסכם הקיבוצי, שולם לעובדים שהחלו לעבוד בחברה לפני יום 1 ביוני 2022 מענק חד פעמי בשיעור של 25% מהשכר החודשי של העובד.
- הגדלת תקרת השכר להפרשות לקרן השתלמות מ-15,712 ש"ח (תקרת השכר הפטורה ממס) ל-21,000 ש"ח בשנת 2023; ובשנת 2025 תקרת ההפרשות תגדל ל-27,000 ש"ח. כמו כן, הוגדל שיעור הפרשת המעסיק מ-2.5% ל-5% החל בוותק של 24 חודשים.
- נכללו עדכונים בעניין תנאי רווחה שונים הכוללים, בין היתר, הגדלת ההשתתפות במימון ארוחות צהריים ובהוצאות החניה, הרחבת סל הכיסויים בביטוח הבריאות הקולקטיבי וכן הגדלת תקציב הרווחה לטובת נופש לעובדים. כמו כן, קוצרה תקופת הזכאות לבדיקת סקר בריאות.

אומדן הגידול הממוצע בעלות הכוללת של הוצאות שכר עבודה ונלוות של מגדל בכל שנה משנות ההסכם ביחס לשנה הקודמת הרלוונטית הוא כ-23.6 מיליון ש"ח.

א. הוצאה שהוכרה בדוחות הכספיים

ההוצאה שהוכרה בדוחות הכספיים בעבור שירותים שהתקבלו מעובדים מוצגת בטבלה שלהלן:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אלפי ש"ח		
4,909	6,081	בגין מענקים הוניים
<u>4,909</u>	<u>6,081</u>	

עסקאות תשלום מבוסס מניות שהוענקו על ידי החברה לעובדיה מתוארות להלן.

ב. פרטים נוספים בדבר תוכניות תשלומים מבוססי מניות

(1)2023	(1)2024	
2,401,715	-	מספר האופציות שהוקצו למנכ"ל
10,217,591	1,769,316	מספר האופציות שהוקצו לעובדים האחרים שנכללו בתוכנית
12,619,306	1,769,316	סך האופציות שהוקצו
-	(1,480,528)	מספר האופציות שחולטו
-	(189,291)	מספר האופציות שמומשו
12,619,306	12,718,803	יתרת האופציות שטרם מומשו לתאריך המאזן
1	1	יחס המרה
4.16-5.19	4.99-7.62	מחיר מימוש (*)
		<u>מועדי ההענקה:</u>
5.2023	-	מועד ההענקה למנכ"ל החברה
10.2023 ,5.2023	5.2024	לעובדי החברה
7.2023	12.2024	מועד ההענקה לעובדים האחרים שנכללו בתוכנית
07.2024-07.2026	05.2025-12.2027	מועד ההבשלה
07.2027-07.2029	05.2028-12.2030	מועד הפקיעה
		<u>שווי הוגן (במיליון ש"ח) למועד ההענקה (**):</u>
3	-	ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל
13.6	1.6	לעובדים האחרים שנכללו בתוכנית

(*) לאחר התאמה במבט לאחור ביחס לנתונים שהוצגו אשתקד בגין חלוקת דיבידנד לפי תנאי התכנית. מחיר המימוש לא יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן או למדד כלשהו והוא כפוף להתאמות כמפורט בתוכנית.

(**) כל האופציות שהוענקו בתוכניות שפורטו לעיל הופקדו בידי נאמן במסלול ההוני לפי סעיף 102 לפקודת מס הכנסה.

כל ההענקות המתוארות בטבלה לעיל שבוצעו בשנים 2024 ו-2023 מתייחסות לתוכנית 2023.

ב. פרטים נוספים בדבר תוכניות תשלומים מבוססי מניות (המשך)

(1) תכנית 2023

ביום 30 במאי 2023 אישר דירקטוריון החברה, לאחר קבלת אישור ועדת התגמול של החברה להקצות ל-16 ניצעים וביניהם, נושאי משרה בחברה, לרבות מנכ"ל החברה וכן, נושאי משרה בחברות בנות של החברה, שבינם לבין החברה או בינם לבין החברות הבנות לפי העניין, מתקיימים יחסי עובד מעסיק (להלן - "הניצעים"), 12,055,568 אופציות לא רשומות למסחר הניתנות למימוש למניות רגילות של מגדל אחזקות, בנות 0.01 ש"ח ערך נקוב כל אחת (להלן - "האופציות"). טווח מחירי המימוש עבור ההקצאה לניצעים הוא בין 4.24 ש"ח למניה ל-4.64 ש"ח למניה. כמו כן, ביום 9 באוקטובר 2023, אישר דירקטוריון החברה, לאחר אישור ועדת התגמול של החברה, הקצאה נוספת של 563,738 אופציות, לנושא משרה בחברה, המכהן גם כנושא משרה במגדל אחזקות (להלן - "הניצע הנוסף"), כאשר טווח מחירי המימוש עבור הקצאה זו הוא בין 4.81 ש"ח למניה ל-5.27 ש"ח למניה. יתר התנאים (למעט תקופת ההבשלה של האופציות) זהים לתנאי האופציות שהוקצו לניצעים ואושרו בדירקטוריון החברה ובדירקטוריון מגדל אחזקות בחודש מאי 2023. המניות שתנבענה ממימוש האופציות שהוצעו לניצעים היוו נכון למועד הענקתן כ-1.14% מהונה המונפק והנפרע של מגדל אחזקות ומזכויות ההצבעה בה. המניות שתנבענה ממימוש האופציות שהוצעו לניצע הנוסף היוו נכון למועד הענקתן כ-0.05% מהונה המונפק והנפרע של מגדל אחזקות ומזכויות ההצבעה בה. למרות האמור לעיל, הנחה בדבר מימוש מלא של האופציות למספר זהה של מניות היא תיאורטית בלבד בשל יישום מנגנון "מימוש נטו" המשקף הענקה של מניות מימוש בכמות פחותה שמבטאת את סכום ההטבה הכספי הגלום באופציות בלבד ("מנגנון מימוש נטו"). הקצאת האופציות לניצעים ולניצע הנוסף נעשית בהתאם להוראות מסלול רווח הון. השווי ההוגן של סך האופציות שהוענקו לניצעים ולניצע הנוסף מהחברה כאמור, נקבע על-פי הערכת שווי של מעריך שווי חיצוני ובלתי תלוי המבוססת על המודל הבינומי לתמחור אופציות בהתאם לתנאים על-פיהם מכשירים אלו הוענקו ולנתונים שהיו נכונים למועד אישור ההענקה. יצוין כי הענקת חבילת האופציות הינה כנגד ויתור של נושאי המשרה על חלק מחבילת התגמול להם זכאים (היינו אצל חלק מנושאי המשרה חלק מהשכר הקבוע ואצל חלקם חלק חלק מהזכאות למענק כולו או חלקו). בנוסף לחלוף מועדי ההבשלה כמפורט להלן, הבשלת האופציות כפופה גם לעמידה בשני תנאי הביצוע שלהלן, במצטבר: (1) יחס כושר פרעון אחרון שפרסמה החברה (לרבות ובהתחשב בפעולות הוניות שבוצעו לאחר מועד פרסום יחס כושר הפרעון) לא יפחת מיחס כושר הפרעון המינימלי בהתאם לדרישות הדין, למעט אם המוסדות המוסמכים יסברו שאי עמידה בדרישה זו הינה כתוצאה מאירוע אקסוגני ומשמעותי שהשפיע על כלל ענף הביטוח בישראל; ו-(2) אי התקיימות נסיבות משהות בקשר לכתבי התחייבות, כהגדרתן בחוזר המאוחד פרק 1, נספח ב', חלק ב' הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח, סימן ב' - מכשירי הון רוברד 2 (להלן - "תנאי הביצוע").

לעניין מנכ"ל החברה, האופציות מוקצות במנה אחת, בשווי הוגן של כ-2,967 אלפי ש"ח, אשר תבשיל בתום שלוש שנים ממועד הקצאת האופציות, לפירוט נוסף ראה באור 38.ח.4. בהתאם, מועד הבשלתן הוא 5 ביולי 2026 ומועד פקיעתן הוא 5 ביולי 2029. וזאת למעט במקרה של סיום יחסי עבודה או כהונה בין החברה למנכ"ל החברה בהתאם לתנאי תוכנית התגמול ההונית.

בהקשר זה יצוין כי, ככלל, (א) במקרה של החלטת החברה על הפסקת ההתקשרות, או במקרה שבו החברה ונושא המשרה יגיעו להסכמה הדדית על סיום העסקה; או (ב) סיום העסקה לאחר שינוי שליטה (כהגדרת המונח "שליטה" בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968; "חוק ניירות ערך"); בשני המקרים כאמור יחול האמור להלן: יראו ביום סיום העסקה את החלק היחסי של האופציות המחושב לפי התקופה שחלפה ממועד תחילת ההבשלה ביחס לכלל תקופת ההבשלה כבשל וניתן למימוש במועד סיום העסקה, וחלק יחסי זה לא יחולט ביום סיום העסקה.

האופציות ליתר הניצעים תבשלנה בשלוש מנות שוות כאשר המנה הראשונה תבשיל לאחר שנה ממועד הקצאת האופציות, המנה השנייה תבשיל לאחר שנתיים ממועד הקצאת האופציות ואילו המנה השלישית תבשיל לאחר שלוש שנים ממועד ההקצאה. אורך חיי האופציות הינו שלוש שנים ממועד ההבשלה של כל מנה. בהתאם, מועדי הבשלת האופציות אשר תבשלנה ב-3 מנות הינם 5 ביולי 2024, 5 ביולי 2025 ו-5 ביולי 2026 (ולגבי הניצע הנוסף 9 באוקטובר 2024, 9 באוקטובר 2025 ו-9 באוקטובר 2026) ומועדי פקיעתן הינם 5 ביולי 2027, 5 ביולי 2028 ו-5 ביולי 2029 (ולגבי הניצע הנוסף 9 באוקטובר 2027, 9 באוקטובר 2028 ו-9 באוקטובר 2029), וזאת למעט במקרה של סיום יחסי עבודה או כהונה בין החברה לניצע בהתאם לתנאי תוכנית התגמול ההונית.

ב. פרטים נוספים בדבר תוכניות תשלומים מבוססי מניות (המשך)

(1) **תכנית 2023** (המשך)

בכפוף להבשלת האופציות, התקיימות תנאי הביצוע וכן, טרם פקיעת האופציות, אופציות המנה הרלוונטית תמומשה במימוש כפוי למניות החברה במקרה שבו מחיר הסגירה בבורסה של מניה רגילה יהיה שווה או גבוה מ-9.06 עבור מנת האופציות הראשונה (שווה או גבוה מ-9.92 ש"ח ביחס לניצע הנוסף); שווה או גבוה מ-9.26 ש"ח עבור מנת האופציות השנייה (שווה או גבוה מ-10.15 ש"ח ביחס לניצע הנוסף); וכן, שווה או גבוה מ-9.46 ש"ח עבור מנת האופציות השלישית (שווה או גבוה מ-10.38 ש"ח ביחס לניצע הנוסף). יצוין, כי האופציות לכלל הניצעים כפופות להתאמות מקובלות.

בימים 23.5.2024 ו-26.12.2024 החליט דירקטוריון החברה, לאחר קבלת אישור ועדת התגמול, להקצות לנושא משרה בחברה (שבחודש אוגוסט 2024 החל לכהן גם כנושא משרה במגדל אחזקות) וכן, לנושאת משרה בחברה, 721,968 ו-355,123 אופציות שאינן רשומות למסחר הניתנות למימוש למניות רגילות של החברה בנות 0.01 ש"ח ערך נקוב כל אחת, בהתאמה (להלן - "הניצע", "הניצעת", בהתאמה; האופציות שהוענקו לניצע ולניצעת ייקראו יחדיו: "האופציות הנוספות"). המניות שתנבענה ממימוש האופציות המוצעות היוו נכון למועד הענקתן כ-0.07% (ביחס לניצע) וכ-0.03% (ביחס לניצעת) מהונה המונפק והנפרע של מגדל אחזקות ומזכויות ההצבעה בה, מיד לאחר ההקצאה. טווח מחירי המימוש עבור ההקצאה לניצע ולניצעת (וביחד להלן - "הניצעים הנוספים") הם בין 5.04 ש"ח למניה ל-5.52 ש"ח למניה (עבור הניצע) ובין 6.96 ש"ח למניה ל-7.63 ש"ח למניה (עבור הניצעת). האופציות לניצעים הנוספים יבשילו בשלוש מנות שוות, כאשר המנה הראשונה תבשיל לאחר שנה ממועד הקצאת האופציות, המנה השנייה תבשיל לאחר שנתיים ממועד הקצאת האופציות ואילו המנה השלישית תבשיל לאחר שלוש שנים ממועד הקצאת האופציות. אורך חיי האופציות הינו שלוש שנים ממועד ההבשלה של כל מנה.

בהתאם, מועדי הבשלת מנות האופציות עבור הניצע הינם 23 במאי 2024, 23 במאי 2025 ו-23 במאי 2026, ומועדי פקיעתן הינם 23 במאי 2027, 23 במאי 2028 ו-23 במאי 2029; מועדי הבשלת מנות האופציות עבור הניצעת הינם 26 בדצמבר 2027, 26 בדצמבר 2028 ו-26 בדצמבר 2029, ומועד פקיעתן הינם 26 בדצמבר 2030, 26 בדצמבר 2031 ו-26 בדצמבר 2032, וזאת למעט במקרה של סיום יחסי העבודה או הכהונה בין מגדל אחזקות או החברה (לפי העניין) לבין הניצעים הנוספים, בהתאם לתנאי תכנית התגמול ההונית. בכפוף להבשלת האופציות, התקיימות תנאי הביצוע, וכן טרם פקיעת האופציות, אופציות המנה הרלוונטית תמומשה במימוש כפוי למניות החברה במקרה שבו מחיר הסגירה בבורסה של מניה רגילה יהיה שווה או גבוה מ-10.4 ש"ח עבור מנת האופציות הראשונה ביחס לניצע (שווה או גבוה מ-14.92 ש"ח ביחס לניצעת); שווה או גבוה מ-10.6 ש"ח עבור מנת האופציות השנייה ביחס לניצע (שווה או גבוה מ-15.25 ש"ח ביחס לניצעת); וכן, שווה או גבוה מ-10.8 ש"ח עבור מנת האופציות השלישית ביחס לניצע (שווה או גבוה מ-15.58 ש"ח ביחס לניצעת) (להלן - "מחיר הלימיט למימוש כפוי ביחס לניצעת").

עוד יצוין, כי האופציות לניצעים הנוספים, כפופות להתאמות מקובלות.

יתר תנאי ההענקה לניצעים הנוספים, לרבות אופן חישוב שווי האופציות, זהים לתנאים על-פיהם הוענקו האופציות לניצעים, למעט התאמות שיחולו במחיר הלימיט למימוש כפוי ביחס לאופציות שהוקצו לניצעת.

יצוין, כי אישור הבורסה לרישום למסחר של המניות שתנבענה ממימוש האופציות שהוענקו לניצעת (ככל שתמומשה), התקבל לאחר תקופת הדוח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 33 - תשלום מבוסס מניות (המשך)

ג. תנועה במהלך השנה

להלן טבלה הכוללת את השינויים במספר האופציות למניות ואת הממוצע המשוקלל של מחיר המימוש שלהן:

2023		2024		
ממוצע משוקלל של מחיר המימוש	מספר האופציות	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש	מספר האופציות	
-	-	4.39	12,055,568	אופציות למניות לתחילת השנה
4.46	12,055,568	5.91	1,077,091	אופציות למניות שהוענקו במהלך השנה
-	-	4.16	(189,291)	אופציות למניות שמומשו במהלך השנה *
-	-	4.50	(1,480,528)	אופציות למניות שחולטו במהלך השנה
4.46	12,055,568	4.50	11,462,840	אופציות למניות לסוף השנה
-	-	4.20	3,547,832	אופציות למניות אשר ניתנות למימוש לסוף השנה

(* לאחר התאמה ל-31.12.2024 בגין חלוקת דיבידנד לפי תנאי התכנית.

(** הממוצע המשוקלל של מחיר המניה במועד מימוש האופציות למניות במהלך שנת 2024 הינו 4.16.

ד. הממוצע המשוקלל של יתרת אורך החיים החוזי של האופציות למניות ליום 31 בדצמבר, 2024 הינו 3.66 שנים.

ה. מדידת השווי ההוגן של האופציות למניות המסולקות במכשירים הוניים

החברה משתמשת במודל הבינומי למדידת השווי ההוגן של האופציות למניות המסולקות במכשיריה הוניים. המדידה מתבצעת ביום הענקת האופציות למניות אשר מסולקות במכשירים הוניים, שכן מדובר באופציות המוענקות לעובדים.

להלן טבלה המציגה את הנתונים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של האופציות למניות המסולקות במכשיריה הוניים של החברה, בהתאם למודל הבינומי לתמחור אופציות, לגבי התוכנית הנ"ל:

2023	2024	
39.49%-35.22%	30.85%-38.18%	תנודתיות צפויה במחירי המניה (%)
4%-3.8%	4.3%-4.4%	שיעור ריבית חסרת סיכון (%)
4-6	4-6	משך החיים החוזי של האופציות למניות (שנים)
4.26-4.63	5.73	מחיר המניה (ש"ח) לעובדים המשותפים לחברה ולמגדל אחזקות
4.02	5.16	מחיר המניה (ש"ח) לעובדי החברה

בהתאם לנתונים לעיל, השווי ההוגן של האופציות במועד הענקתן בשנים 2024 ו-2023 נקבע ל-1,600 אלפי ש"ח ו-16,613 אלפי ש"ח בהתאמה.

משך החיים החוזי של האופציות למניות מבוסס על מועדי הפקיעה של האופציות, ולא מייצג בהכרח את דפוס המימוש העתידי של האופציות למניות. התנודתיות הצפויה של מחיר המניה משקפת את ההנחה שהתנודתיות ההיסטורית של מחיר המניה מהווה אינדיקציה טובה למגמה הצפויה בעתיד.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 34 - הוצאות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	2024
אלפי ש"ח		
7,268	6,170	5,570
2,185	2,100	2,252
1,184	3	1,013
1,230	8,583	1,418
<u>11,867</u>	<u>16,856</u>	<u>10,253</u>

הפחתת נכסים לא מוחשיים (למעט תוכנות מחשב) *
הוצאות מפעילויות אחרות שאינן ביטוחיות
הפסד הון ממכירת רכוש קבוע, נטו
הפסדי הון אחרים, נטו
סך הכל הוצאות אחרות

* לפרטים נוספים ראה באור 4.א.

באור 35 - הוצאות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	2024
אלפי ש"ח		
208,365	224,660	234,824
1,063	1,264	1,747
37,315	5,416	(11,913)
2,611	4,285	5,622
2,792	** 28,914	** 39,738
<u>252,146</u>	<u>264,539</u>	<u>270,018</u>

הוצאות מימון בגין אגרות חוב
הוצאות ריבית למבטחי משנה
הפרשי שער, נטו בגין התחייבויות*
הוצאות מימון בגין חכירות
עמלות והוצאות מימון אחרות
סך הכל הוצאות מימון

* לעניין הפרשי שער בגין השקעות פיננסיות ראה באור 26.

** בעיקר הוצאות ריבית בגין התחייבויות לרכישה חוזרת (REPO).

באור 36 - רווח למניה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	2024
בש"ח		
3.89	3.03	3.03
<u>0.39</u>	<u>0.30</u>	<u>0.30</u>

רווח בסיסי ומדולל למניה 1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה בש"ח

רווח בסיסי ומדולל למניה 0.1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה בש"ח

רווח בסיסי למניה

חישוב הרווח הבסיסי למניה לשנת 2024 התבסס על הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות הרגילות בסך של 564,476 אלפי ש"ח (בשנת 2023 רווח נקי בסך של 565,521 אלפי ש"ח ובשנת 2022 רווח נקי בסך של 725,672 אלפי ש"ח) מחולק במוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור.

הממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. ובנות 0.1 ש"ח ע.נ. ששימשו לצורך חישוב הרווח הבסיסי למניה לכל אחת מהשנים הינו 185,389,304 ו-9,773,357 בהתאמה.

1. הסיכונים העיקריים

הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות העיקריים הבאים: ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (ביטוח חיים, קרנות פנסיה וקופות גמל), ביטוח בריאות וביטוח כללי.

פעילויות הקבוצה חושפות אותה לסיכונים הבאים:

- סיכונים ביטוחיים;
 - סיכונים פיננסיים לרבות:
 - סיכוני שוק;
 - סיכוני נזילות;
 - סיכוני אשראי;
 - סיכונים תפעוליים לרבות סיכוני אבטחת מידע וסייבר;
- לסיכונים אלה גלויים סיכונים כלליים נוספים כגון: סיכוני סביבה לרבות סיכוני אקלים מתפתחים, סיכוני רגולציה וציות, סיכונים משפטיים, סיכוני מוניטין וסיכונים עסקיים (דוגמת גידול בתחרותיות, שינוי בטעמי הציבור וכו'). לפירוט נוסף ראה סעיף ב.5. להלן.

סיכונים ביטוחיים - סיכוני ביטוח חיים ובריאות נובעים מאי הוודאות בשכיחות, תזמון ומשך תשלום התביעות העתידיות הצפויות בהתייחס להנחות הנוגעות לשיעורי תמותה/אריכות חיים, שיעור מימוש גמלה, שיעורי תחלואה/נכות, הוצאות, ביטולים או פדיונות.

הסיכונים האקטואריים בקרן הפנסיה חלים על העמיתים כאשר השפעתם על החברה המנהלת הינם בהיבט של דמי הניהול.

סיכוני ביטוח כללי נובעים בעיקר מתמחור, הערכת רזרבות ותביעות תלויות וקסטטרופה.

נציין שהסיכונים הביטוחיים מושפעים, בין היתר, גם מסיכוני אקלים מתפתחים, פיזיים וסיכוני מעבר, שמלבד שינויים באקלים נובעים גם משינויי חקיקה ורגולציה בעולם בתחום איכות הסביבה.

סיכוני שוק - הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים, התחייבויות פיננסיות או התחייבויות ביטוחיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מכשירים הוניים / נכסים ריאליים, במדד המחירים לצרכן ובמטבע חוץ.

סיכוני נזילות - הסיכון להפסד כתוצאה מכך שהקבוצה תתקשה לעמוד בהתחייבויותיה במועדן הכולל בין היתר מכירת נכסים בערך נמוך מערך בשוק או גיוס בלתי צפוי בזמן קצר.

סיכוני אשראי - סיכון להפסד כתוצאה מאי עמידה של לווה/מבטח משנה בהתחייבויותיו, או כתוצאה משינויים בדירוג הלווים ובמרווחי האשראי בשוק ההון.

סיכונים תפעוליים לרבות סיכוני אבטחת מידע וסייבר - הסיכון התפעולי הינו סיכון לפגיעה בחברה בשל אי נאותות או כשל (בזדון או שלא בזדון) של תהליכים פנימיים כתוצאה מאנשים, מערכות ואירועים חיצוניים. סיכון הסייבר הינו סיכון לשימוש לא מורשה בזהות, הפרעה לפעילות על ידי פגיעה בפעילות הרשת או השבתת שירותים, פגיעה במערכות, גניבה של נכסים דיגיטליים, מעילות, הונאות ופשעי מחשב, החדרה של קודים או תוכנות זדוניות, חדירה למערכת או חשיפת מידע, שיבוש מידע או שימוש במידע בלא הרשאה או בחריגה מהרשאה.

לפירוט נוסף של הסיכונים ראה סעיף ב להלן.

דירקטוריון החברה מגדיר את מדיניות החשיפה של המבטח ושל תיקי העמיתים לסיכונים השונים, לרבות קביעת תקרות חשיפה לסיכונים, ככל שניתן לקבוע אותן, והתייחסות לרמת חשיפה כוללת לסיכונים בהתחשב במתאם בין הסיכונים השונים.

הדירקטוריון מינה ועדה לניהול סיכונים וסולבנסי מטעמו, אשר דנה בסוגיות הנוגעות לניהול סיכונים וניהול ההון תחת משטר סולבנסי 2. לפירוט בדבר משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II ראה באור 14.ד. לעיל.

בבאור זה ניתן מידע בדבר החשיפה של הקבוצה לכל אחד מהסיכונים שלעיל, תיאור מדיניות ניהול הסיכונים, תהליכי העבודה, זיהוי הסיכונים והבקרות בקבוצה. גילויים כמותיים ואיכותיים נוספים נכללים לאורך הדוחות הכספיים.

בפעילות הביטוחית והחסכון ארוך טווח

המסגרות הרגולטוריות מסדירות וקובעות, בין היתר, הסדרים ביחס לסיכונים להם החברות חשופות באמצעות הצבת דרישות רגולטוריות ובין היתר כדלקמן:

במסגרת ההוראות הרגולטוריות בעניין פעילות הדירקטוריון ובהקשר לניהול החשיפות לסיכונים, על הדירקטוריון, בין היתר, למנות ועדת ניהול סיכונים, להגדיר את מדיניות החשיפה של המבטח ושל המבוטחים לסיכונים שונים, לקבוע תקרות חשיפה לסיכונים ככל שניתן לקבוע אותן, לקבוע רמת חשיפה כוללת לסיכונים בהתחשב במתאם בין הסיכונים השונים, לקבוע קווים מנחים לזיהוי וניהול הסיכונים הטבועים בפרויקט חדש, לאשר כלים ובקורות למדידת הסיכונים ולניהולם ודרכי התמודדות עם הסיכונים השונים ועם התממשותם.

ניהול ההשקעות - נקבעו הוראות הנוגעות לאופן ניהול ההשקעות על-ידי הגופים המוסדיים המציבות, בין היתר, דרישות למידת הפיזור, מגבלות על השקעות, ונזילות.

ניהול אשראי - נקבעו הוראות הנוגעות להבטחת קיומם של מנגנוני ניהול, פיקוח ובקרה נאותים לניהול סיכוני אשראי אגב פעילות השקעות לרבות הקמת ועדת אשראי ותפקידיה, קביעת מדיניות העמדת אשראי כמו גם דרכי הפיקוח, הבקרה והדיווח לועדות ההשקעה השונות ולדירקטוריון.

מבטחי משנה - נקבעו הוראות לגבי ניהול החשיפה למבטחי משנה ("חשיפת מבטחי משנה").

דרישות הון - נקבעו הוראות לעניין הון נדרש לכוסר פירעון, לפרטים נוספים ראה באור 14.ד.

ניהול סיכונים - הוראות החוזר המאוחד - שער 5, חלק 1, פרק 10 העוסק בפונקציית ניהול הסיכונים בגוף מוסדי, כולל הנחיות המפרטות את תנאי הכשירות של מנהל הסיכונים והקמת יחידה לניהול סיכונים, אשר תהיה נפרדת מקווי העסקים שאת פעילותם השוטפת היא בודקת. בנוסף, מפרט החוזר את סמכויותיו של מנהל הסיכונים לקבלת מידע וגישה לנתונים הדרושים לביצוע תפקידי היחידה לניהול סיכונים וכן את המשאבים הנדרשים לכך. כמו כן, מפרט החוזר את תפקידיו ודרכי עבודתו של מנהל הסיכונים הכוללים בין היתר: זיהוי הסיכונים המהותיים, כימות והערכה של הסיכונים המהותיים שזוהו ודיווחים לאורגנים הרלוונטיים.

סיכונים תפעוליים - בנוסף להסדרים לעיל, פרסם המפקח הוראות לעניין ניהול חשיפות ספציפיות שעיקרן הן: מעילות והונאות ("הוראות החוזר המאוחד - שער 5, חלק 3, פרק 1 מעילות והונאות מצד גורמים בתוך הארגון וגורמים מחוץ לארגון") וניהול סיכוני סייבר ("חוזר ניהול סיכוני סייבר בגופים מוסדיים").

אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי (SOX) - על פי הוראות הפיקוח, החברה מיישמת את ההליכים הנדרשים הנוגעים לבחינת אפקטיביות הבקרה הפנימית על הגילוי ועל הדיווח הכספי בחברה, ומצרפת את הדוחות וההצהרות הנדרשות בקשר לכך לדוחותיה הכספיים.

א. כללי (המשך)

3. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים

(א) מערך ניהול הסיכונים הכולל

בפעילות הביטוחית והחסכון ארוך טווח

החברה מינתה מנהל סיכונים לחברת הביטוח ולגופים המוסדיים שבניהולה. היחידה לניהול סיכונים משלימה את פעילות ניהול הסיכונים של הגורמים העסקיים ואחראית על גיבוש מסגרת העבודה לניהול סיכונים בקבוצה, אתגור פעילויות הקווים העסקיים, פיתוח שיטות כלים ושיטות להערכה, זיהוי וכימות הסיכונים כולל סיכונים מתפתחים, דיווח על חשיפות לסיכונים שוטפים או מיוחדים לגופים המדווחים (כגון ועדות השקעה, דירקטוריון, וועדת ניהול סיכונים וכו'), יישום מערכות להערכת הסיכונים וניהולם (לרבות הטמעת מערכת מיכונית לחישובי סולבנסי II) בתחומים השונים בקבוצה ויישום הוראות הרגולציה בכל הקשור לניהול סיכונים בתחומי השונים. כמו כן, אחראית היחידה להנחיה מקצועית של יחידות הבקרה היושבות בקווי העסקים של החברה לרבות בגיבוש תוכניות הבקרה השנתיות, מעקב אחר יישום וטיפול בממצאים להפחתת הסיכונים וכן, על טיפול בסיכונים מעילות והונאות ואירועי כשל.

בנוסף אחראית היחידה על הערכת הלימות ההון הכלכלית תחת משטר סולבנסי 2 וביצוע תהליך הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון (Own Risk Solvency Assessment - "דוח ORSA") של החברה הלוקח בחשבון בין היתר, את הקשרים בין ניהול האסטרטגיה העסקית של החברה, כולל תוכניות עבודה, הסיכונים להם חשופה החברה מערכי ניהול הסיכון ואסטרטגיית ניהול ההון.

הערכת הלימות ההון הכלכלית ודו"ח ה-ORSA הנם בהתאמה הנדבך הראשון והשני כחלק מדיקטיבה המכונה Solvency II שאומצה על ידי האיחוד האירופאי ויושמה בישראל.

היחידה פועלת בשיתוף עם יחידות המטה האחראיות על פעילות הביטוח, פעילות ביטוח משנה, פעילות ההשקעות ותחום כספים.

בקבוצה מתקיימים, באופן תדיר, דיונים מקצועיים בנושאי ניהול סיכונים הן בפורום הנהלה והן בפורומים מקצועיים יעודיים בראשות המנכ"ל.

(ב) מדיניות ניהול הסיכונים, תהליכי עבודה ואופן זיהוי הסיכונים ובקרת ניהול הסיכונים של החברה

מדיניות ניהול הסיכונים של החברה מבוססת על תפיסת ניהול סיכונים כלל תאגידית (Enterprise Risk Management) ונועדה לתמוך בהשגת יעדיה העסקיים ושמירה על איתנותה הפיננסית תוך הערכת הפסדים העלולים לנבוע מהחשיפה לסיכונים העומדים בפני הקבוצה כתוצאה מפעילותה העסקית, והגבלת הפסדים אלו בהתאם למדיניות הסיכון שנקבעה וזאת תוך התייחסות לשינויים החלים בסביבה העסקית ובהנחיות ודרישות הרגולציה.

ניהול הסיכונים בקבוצת מגדל מבוסס על שלושה קווי הגנה: קו ראשון שהינו מנהלי התחומים העסקיים, קו שני שהינם גורמי ניהול סיכונים הכוללים את חטיבת ניהול סיכונים וכן גורמים מתמחים בסוגי סיכון ספציפי כגון הגנת הפרטיות, אבטחת מידע וסייבר, ציות ומשפטי וקו שלישי ביקורת פנים.

זיהוי הסיכונים המהותיים, הערכת אופן ניהולם כמו גם כימות החשיפה והשפעתם הפוטנציאלית של סיכונים אלו על המצב הכספי העתידי של חברות הקבוצה ומבוטחיה ועל מצב ההון של החברה, נעשה במשותף על ידי היחידה לניהול סיכונים ויחידות המטה ו/או אקטואריה האחראיות על פעילות הביטוח, פעילות ביטוח משנה, פעילות ההשקעות ותחום כספים בהתאמה.

א. כללי (המשך)

3. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

ב) מדיניות ניהול הסיכונים, תהליכי עבודה ואופן זיהוי הסיכונים ובקרת ניהול הסיכונים של החברה (המשך)

בקרת ניהול הסיכונים מתבצעת במספר מוקדים בקבוצה כלהלן:

- יחידות המטה אחראיות כל אחת בתחומה, על עמידה בנהלי הקבוצה והנחיות הדירקטוריון וועדות ההשקעה לגבי מגבלות החשיפות לסיכונים.
- בקבוצה קיימים פורומים מקצועיים בראשות המנכ"ל וראשי תחומי ההשקעות, ענפי הביטוח והפנסיה. התפתחות החשיפה לסיכונים הביטוחיים בענפי הביטוח השונים והסיכונים הפיננסיים נסקרת באופן שוטף בפני פורומים אלו כמו גם ההתפתחויות בגורמים נוספים, ובהתאם לכך, מתקבלות החלטות ניהוליות לביצוע בתחומים אלו.
- בקבוצה פועל מערך של בקרת סיכונים תפעוליים וציות תחת היחידות העסקיות. מערך הבקרה בחטיבות העסקיות בוחן את התשתיות שמוסדו לצורך התמודדות עם הסיכונים השונים בתהליכי עבודה ובהוראות הדין בהתאם לתכנית בקרה שנתית, וזאת תחת הנחיה מקצועית של מנהל הסיכונים התפעוליים וקצין הציות.
- אחריות כוללת של יחידת ניהול הסיכונים, ראה סעיף א.3.א לעיל.
- ביקורת הפנים משלבת בתכניות העבודה שלה נושאים שהוגדרו בסקר הסיכונים כנושאים המחייבים תשומת לב מיוחדת.

מוצרים חדשים

תהליך הכניסה לתוכנית ביטוח חדשה או לתחום פעילות חדש בקבוצה, מתבצע בהתאם לנוהל השקת מוצר או פרויקט חדש העונה, בין היתר, גם על הנחיות הרגולציה בנושא זה. זיהוי וכימות הסיכונים הכרוכים במוצר או הפרויקט מתבצע כלהלן:

סיכונים ביטוחיים - מדידת החשיפה לסיכונים הביטוחיים נעשית תוך התייחסות הן לתוחלת הסיכון, המשמשת כבסיס לתמחור המוצר, והן לחשיפה להפסדים פוטנציאליים הצפויים מעבר לתוחלת הסיכון, בתרחישים שונים.

סיכוני שוק - במוצרים בהם מעורבת הבטחת תשואה מסוג כלשהו, נמדדת החשיפה לסיכוני שוק בין היתר על ידי כלים סטוכסטיים באמצעות נמדדים הן תוחלת ההפסד בגין סיכוני שוק (המהווה את הבסיס לתמחור המוצר) והן ההפסד הפוטנציאלי הצפוי ברמת וודאות נתונה, בגין סיכונים אלו.

סיכון כולל וסיכונים נוספים - נמדדת ההלימה לתיאבון הסיכון ולמדיניות ניהול הסיכונים של החברה וההשפעה על מצב ההון ותחזית התפתחות ההון תחת משטר סולבנסי 2. בנוסף, מנהל התחום הרלוונטי אחראי לשתף בתהליך הפיתוח כל גורם רלוונטי אחר בחברה, שיש בידיו ידע נוסף לצורך השקת הפרויקט.

סיכוני שוק ונזילות

סיכוני השוק מנוהלים על-ידי מנהלי ההשקעות בהתאם להוראות הדין ולמדיניות הכוללת של הדירקטוריון וכן של ועדות ההשקעה של תיקי הנכסים של כספי העמיתים: הפוליסות המשתתפות ברווחים, קרנות הפנסיה וקופות הגמל (בהם הסיכון הינו בעיקרו על העמיתים), וכן של תיקי הנכסים של הנוסטרו.

גופים אלו מקבלים דיווחים על החשיפה של תיקי ההשקעות השונים של הקבוצה לשינויים בשוקי הכספים וההון הכוללים כאמור, שיעורי ריבית, שערי חליפין ואינפלציה, לרבות ניהול הנכסים מול ההתחייבויות, ובהתייחס לכך, מגדירים רמות חשיפה לאפיקי ההשקעה השונים כמסגרות לביצוע ההשקעות על ידי חטיבת ההשקעות של הקבוצה ובכפוף לתקנות דרכי ההשקעה.

החברה מתמודדת עם סיכוני השוק, בין היתר, באמצעות פיזור בין: אפיקי השקעה, מנפיקים, ענפים ואזורים גאוגרפיים. כמו כן נקבעות מגבלות, בין היתר לחשיפה לאפיקי השקעה, מגבלות ALM וכו'. כמו כן נקבע תאבון סיכון כולל לתרחישים פיננסיים.

למידע בדבר החשיפה לבסיסי ההצמדה של התיקים המנוהלים, ראה סעיפים ג' ו-ד' להלן.

א. כללי (המשך)

3. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

ב) מדיניות ניהול הסיכונים, תהליכי עבודה ואופן זיהוי הסיכונים ובקרת ניהול הסיכונים של החברה (המשך)

סיכון נזילות מנוהל על-ידי מנהלי ההשקעות הן על ידי מעקב שוטף אחר מצב הנזילות על ההתחייבויות בתיקי ההשקעה השונים כמו גם כימות ההפסד הצפוי בתרחיש קיצון של מימוש נכסים מידי. הנושא נדון בדירקטוריון ובוועדות ההשקעה של התיקים המנוהלים, הן תיקי הנוסטרו והן תיקי העמיתים, הפוליסות המשתתפות ברווחים, קרנות הפנסיה וקופות הגמל. בהתייחס לנתונים אלו, בין היתר, נקבעות מגבלות החשיפה לגורמי הסיכון של הנכסים בתיקים המנוהלים.

המעבר לסלי השקעות הקטין את סיכון הנזילות במיוחד של הקופות הקטנות.

כימות החשיפה לסיכונים שוק וסיכונים נזילות של תיקי ההשקעות נעשה עבור סיכונים שוק הן באמצעות מדידת ערך בסיכון (VaR), המודד את הנזק המירבי הפוטנציאלי בהסתברות נתונה בתקופה נתונה, והן על ידי בחינת הנזק הצפוי לקבוצה בתרחישי רגישות שונים היסטוריים והיפותטיים. במסגרת כימות החשיפה לסיכונים שוק נמדדת החשיפה הכוללת - לסיכון הריבית המאזנית והכלכלית, בין היתר, באמצעות בחינת התאמת הנכסים מול ההתחייבויות (ALM) בתיק הנוסטרו וכן כימות החשיפה הנגזרת מתיקי המשתתף, השפעת השינויים בעקומי הריביות על השווי ההוגן שלהם והעמידה במגבלות החשיפה שנקבעו.

עבור סיכון נזילות, לגבי תיקי העמיתים מחושב גם ההפסד הצפוי כתוצאה מהצורך בהנזלת התיק בקרות תרחיש קיצון של מימוש צבירות מידי.

בנוסף, מחושבים לגבי התיקים המנוהלים (תיקי הנכסים של כספי העמיתים: הפוליסות המשתתפות ברווחים, קרנות הפנסיה וקופות הגמל) מדדי ביצוע שונים, המתייחסים לקשר שבין התשואה המושגת לרמת הסיכון בתיק.

מדידת החשיפות כאמור לעיל, של תיקי הנכסים השונים של הקבוצה מתבצעת לכל הפחות מדי רבעון והיא כוללת מדדי הסיכון המתוארים לעיל, כמו גם את מצב החשיפות לגורמי סיכון בהשוואה למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון וועדות ההשקעה השונות. במקביל, נערכות בקרות שוטפות ביחידת הבקרה של חטיבת השקעות, המנהלות את ההשקעות, בהתייחס לעמידה בתקנות השקעה ובמדיניות ההשקעות והאשראי של התיקים השונים.

דוחות החשיפה מדווחים באופן שוטף לוועדות ההשקעה הרלבנטיות לתיקי הנכסים השונים.

סיכונים ביטוחיים

הסיכונים הביטוחיים מנוהלים על-ידי מנהלי תחומי הביטוח והאקטוארים של הענפים השונים לרבות קרנות הפנסיה (בהם הסיכונים חלים על העמיתים). הדירקטוריון מקבל את הערכת החשיפה להפסד המירבי הצפוי מהסיכונים הביטוחיים המהותיים, ברמת הוודאות שנקבעה בהתבסס על מרכיבי הסיכון כלהלן:

- גודל ההפסד המירבי הצפוי כתוצאה מהחשיפה לנזק בודד גדול או הצטברות נזקים בגין אירוע גדול במיוחד (אירוע קטסטרופה), כמו גם החשיפה להשתנות בלתי צפויה של גורמי סיכון המכוסים בפוליסות הנמכרות על ידי החברה, ברמת וודאות נתונה בתקופה של שנה.
- השפעת האמצעים הננקטים על-ידי החברה לפיזור, הקטנה או הגבלה של הסיכונים הביטוחיים הן באמצעות נהלי חיתום וכללים לקבלת עסקים והן באמצעות הסדרי ביטוח משנה, להקטנת ההפסד הצפוי והשפעה על ההון הנדרש כנגד סיכונים אלו כתוצאה מהחשיפה לסיכונים הביטוחיים.

בהתייחס להערכת חשיפות החברה לסיכונים הביטוחיים וכן לסיכון האקטוארי של עמיתי קרן הפנסיה, קובע הדירקטוריון את מגבלות החשיפה של החברה או הקרן לסיכונים אלו.

א. כללי (המשך)

3. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

(ב) מדיניות ניהול הסיכונים, תהליכי עבודה ואופן זיהוי הסיכונים ובקרת ניהול הסיכונים של החברה (המשך)

בביטוח חיים, בריאות וקרן הפנסיה - כימות החשיפה להפסד הנובע ממרכיבי הסיכון של עסקי ביטוח חיים ובריאות והסיכונים האקטואריים בקרנות הפנסיה כגון סיכון תמותה ומחלות הן בעלות והן בכמות התביעות, תוחלת חיים, אירוע גדול במיוחד כגון רעידת אדמה, מגפה, מלחמה או טרור (אירוע קטסטרופה) ועליה בשיעורי הביטולים (בכללם פדיונות וניודים יוצאים) נעשה באמצעות השפעת תרחישי קיצון על שווי תיקי החסכון ארוך הטווח תוך התחשבות בקורלציות בין גורמי הסיכון, באופן זמן של שנה.

החברה מבצעת מעת לעת מחקרים וניתוחים שונים, לרבות בחינת תרחישי רגישות, על ההתפתחויות לחשיפות לסיכונים הביטוחיים/אקטואריים, כגון סיכון מוות, תוחלת חיים, אובדן כושר עבודה, ביטולים, הוצאות וכו' והשפעתן על עתודות הביטוח, כמו גם על רווחיות המוצרים ושווי המכירות החדשות של הקבוצה.

בביטוח כללי - כימות החשיפה להרעה משמעותית בגורמי הסיכון המכוסים בפוליסות, כמו גם לנזק בודד גדול או הצטברות נזקים בגין אירוע גדול במיוחד, כגון רעידת אדמה (שהינה אירוע הקטסטרופה העיקרי אליו קיימת חשיפה), או אירוע קטסטרופה סביבתי אחר, והשפעת הסדרי ביטוח משנה על ההפסד הפוטנציאלי לקבוצה, מתבצעים באמצעות בחינת תרחישים לגורמי הסיכון המרכזיים להם חשופה הקבוצה ברמת וודאות שנקבעה. בנוסף, הקבוצה מבצעת בשוטף בדיקות רווחיות לענפי הפעילות השונים. קיימת בקרה שוטפת לגבי ההתפתחויות והמגמות בחשיפות לסיכונים הביטוחיים של ענפי הביטוח השונים, הנובעות בעיקרן מהשינויים בשכיחות התביעות וחומרתן כמו גם בהוצאות ובעלויות האחרות, והשפעתן הן על רווחיות המוצרים והן על עתודות הביטוח.

הקבוצה מתמודדת עם סיכוני הביטוח באמצעות שימוש בביטוח משנה, תמחור וחיתום. כמו כן פיזור חוזי הביטוח וכן פיזור בין ענפים, אזורים גיאוגרפיים, סוגי סיכון, גובה הכיסוי וכו' מקטינים את הסיכונים.

סיכוני אשראי

סיכוני אשראי של ההשקעות - מנוהלים על-ידי מנהלי ההשקעות בהתאם להוראות הדין ולמדיניות הכוללת של הדירקטוריון וכן של ועדות ההשקעה. המדיניות כוללת מגבלות חשיפה שעיקריהן חשיפות ללווה בודד, לקבוצת לוויים, חשיפה לקבוצות דירוג אשראי וכו'. בקביעת המגבלות כאמור נלקחות בחשבון גם הדרישות הרגולטוריות. לגופים המוסדיים קיימת ועדת משנה לאשראי הדנה ומאשרת עסקאות עפ"י מדרגי הסמכויות שהוקנו לה על ידי כל אחת מועדות ההשקעה השונות.

למידע בדבר דירוג האשראי של הנכסים בתיקים המנוהלים, ראה סעיף ב.4.א(2) להלן.

אומדן החשיפה לסיכוני אשראי הניתן במסגרת תיקי ההשקעות השונים, מתבסס בעיקרו על בחינת הנזק הצפוי לקבוצה מנכסי האשראי בתרחישים שונים כפי שנובעת מדירוג האשראי וממח"מ הנכס.

דירוג האשראי הניתן במסגרת תיקי ההשקעות מתבסס על דירוג חיצוני במידה שקיים, ועל דירוג פנימי של מחלקת המחקר של חטיבת ההשקעות, הבוחנת גם את הדירוג החיצוני.

לעניין דרוג פנימי ראה סעיף ב.4.ב(1) להלן.

מצבת הלוויים במסגרת האשראי שניתן במסגרת תיקי ההשקעות השונים של הקבוצה נבדקת אחת לרבעון על ידי יחידת המחקר הקבוצתית, אם חל שינוי בסיכון האשראי של הלווה. בנוסף יחידת האשראי בודקת באופן שוטף את אמות המידה הפיננסיות (covenants) של האשראי וכן את העמידה בהנחיות הרגולציה, הדירקטוריון וועדות ההשקעה. החשיפה לסיכוני אשראי של תיקי ההשקעות השונים ובכלל זה החשיפה ללוויים, ענפים ומגזרים, דירוגי הלוויים, חובות בעייתיים וכו', מובאת לדיון בועדות ההשקעה אחת לרבעון.

החברה מתמודדת עם סיכוני אשראי של ההשקעות באמצעות פיזור בין: אפיקי השקעה, מנפיקים, ענפים ואזורים גיאוגרפיים תוך בחינת איתנותם של הגופים בהם משקיעה החברה ויכולת הפירעון שלהם טרם ביצוע ההשקעה ובמהלך חיי ההשקעה.

א. כללי (המשך)

3. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

(ב) מדיניות ניהול הסיכונים, תהליכי עבודה ואופן זיהוי הסיכונים ובקרת ניהול הסיכונים של החברה (המשך)

סיכוני אשראי של מבטחי משנה - מנוהלים על ידי מחלקת ביטוח משנה המביאה בפני הדירקטוריון את החשיפה לסיכוני האשראי בגין מבטחי המשנה. הדירקטוריון קובע את מגבלות החשיפה לדירוגי סיכון האשראי של מבטחי המשנה, בין היתר, בהתייחס לסוג הענף הביטוחי (זנב ארוך/קצר), למבטח משנה בודד ובהתחשב גם עם המגבלות הקבועות בהסדר התחיקתי.

אומדן החשיפה לסיכוני אשראי מבטחי המשנה מתבסס בעיקרו על ההסתברות להפסד ברמת ודאות נתונה כפי שנובעת מדירוג האשראי של מבטחי המשנה.

הדירוג נקבע בעיקרו לפי חברת הדירוג S&P.

למידע בדבר סיכוני אשראי מבטחי משנה, ראה סעיף ב.4.1 להלן.

מחלקת ביטוח משנה בוחנת את החוסן הפיננסי של מבטחי המשנה.

בחטיבה הפיננסית נערך מעקב שוטף אחר הגביה ממבטחי משנה.

החברה מתמודדת עם סיכוני אשראי של מבטחי משנה באמצעות פיזור בין מבטחי המשנה, מגבלות חשיפה למבטח בודד ומגבלות דרוג אשראי.

סיכונים תפעוליים

סיכונים תפעוליים עיקריים - הסיכונים התפעוליים מנוהלים על-ידי מנהלי החטיבות ונתמכים ע"י גורמים ופונקציות שונים בארגון ובכללם מערך הבקרה, הפרוש בתחומי הפעילות בארגון, ניהול סיכונים תפעוליים, לרבות מניעת הונאות ומעילות, יחידת האו"ש, ציות והאכיפה, SOX, פרטיות, אבטחת מידע, חטיבת הטכנולוגיות והביקורת הפנימית. מסמכי מדיניות בהתחשב בהוראות הרגולציה הקיימות, הקשורות בניהול סיכונים תפעוליים, אושרו ע"י דירקטוריון החברה והחברה פועלת על פיהם.

כימות ההפסד הנובע מסיכונים תפעוליים נכלל במסגרת חישוב יחס כושר הפירעון על ידי פרמטרים מקובלים המתייחסים להיקף פעילות הקבוצה בענפי הביטוח השונים.

החברה מתמודדת עם הסיכונים התפעוליים באמצעות ביצוע מיפוי סיכונים תפעוליים ובניית תכניות הפחתה לסיכונים השיוריים הגבוהים. כמו כן, יישום תכניות הבקרה בתחומי הפעילות מאפשרות להציף ולטפל בליקויים תפעוליים בתהליכי העבודה השוטפים.

אבטחת מידע וסייבר - בשנים האחרונות חלה עליית מדרגה משמעותית במפת איומי הסייבר העולמית. מתקפות רבות מתרחשות בישראל ובעולם כנגד תשתיות לאומיות, גופי ממשל ומגוון רחב של תאגידים, לרבות גופים פיננסיים.

פעילות העסקית של חברות הקבוצה נשענת במידה רבה על מערכות מידע אשר תומכות בתהליכים העסקיים. זמינות המערכות, מהימנות הנתונים והשמירה על סודיות הנתונים חיוניים לצורך קיום פעילות עסקית תקינה.

עם התקדמות הטכנולוגיה, תדירות ותחכום האיומים המשתנים, עולה רמת הסיכון לקבוצה וללקוחותיה. שילוב טכנולוגיות חדשות בליבה העסקית של חברות הקבוצה כמו גם במערכות קצה ובקרב לקוחותיה מעלה את רמת הסיכון בפני תקיפות סייבר. בצד השפעת הטכנולוגיה על מרחב האיומים והסיכונים בתחום הסייבר ואבטחת המידע, השנים האחרונות מאופיינות גם בשינויים רגולטוריים רבים בתחום זה, ובכללם דרישות משפטיות ורגולטוריות שונות שעלולות להוות סיכון משפטי.

סיכון אבטחת המידע והסייבר עלול להיות כרוך בסוגי פגיעה ונזקים שונים ובכללם פגיעה ברציפות הפעילות העסקית של החברה, הכנסותיה, מוניטין החברה, וכן פגיעה או נזק לצדדים שלישיים לרבות לקוחות החברה, ספקיה, שותפיה העסקיים ועובדיה.

א. כללי (המשך)

3. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

ב) מדיניות ניהול הסיכונים, תהליכי עבודה ואופן זיהוי הסיכונים ובקרת ניהול הסיכונים של החברה (המשך)

סיכונים תפעוליים (המשך)

החברה וחברות הקבוצה (וביחד להלן - "הקבוצה") מקיימות היערכות מוקדמת ושוטפת באופן תדיר להתמודדות עם איומי הסייבר ומשקיעה משאבים רבים בנושא זה, לרבות רכישת כיוסי סייבר ביטוחים על ידי מבטחים גלובליים.

קיימת בקבוצה מדיניות ניהול סיכונים סייבר והגנת הפרטיות הכוללת את מחויבות הקבוצה והנהלה לנושא זה, ומגדירה מתודולוגיה לניהול הסיכון וממנה נגזרים תכנית ההיערכות של הקבוצה והנהלים המרכיבים את תהליכי העבודה ואת הבקורות להתמודדות עם סיכונים סייבר, את אופן השימוש והניהול של מידע אישי ואת אופן מינוי הגורמים הממונים. אחריות על יישום המדיניות חלה על מנהל תחום אבטחת מידע וסייבר הכפוף למנהל חטיבת טכנולוגיות ועל ממונה הגנת הפרטיות הכפוף ליועץ המשפטי הראשי והממונה על האכיפה הקבוצתית. יש לציין כי בעלי התפקידים האמורים לעיל וכן בעלי תפקידים מרכזיים נוספים בתחום זה, מדווחים באופן ישיר ובלתי אמצעי לאורגנים המוסמכים ע"י הדירקטוריון לדון בנושאים אלו, וכן לוועדות הדירקטוריון ולדירקטוריון עצמו.

הנהלים הנגזרים מהמדיניות, מגדירים את תהליכי הגנת הסייבר, אבטחת המידע והגנת הפרטיות, לרבות מנגנוני הדיווח על אירועי אבטחה וסייבר, תוכנית הגנת סייבר פרואקטיבית, וכן האמצעים והבקורות לעמידה בדרישות אבטחת מידע בהתאם לתקנות אבטחת המידע. החברה מוסמכת על ידי מכון התקנים הישראלי לסטנדרטים בינלאומיים בנושאי אבטחת מידע (ISO 27001) והגנת הפרטיות (ISO 27701).

תחום ניהול סיכונים בקבוצה עוסק באתגור ניהול הסיכון ומערך ההגנה בליווי יועצים חיצוניים בעלי ניסיון, מומחיות ומיומנות בנושא אבטחת מידע וסייבר.

מדיניות ניהול סיכונים סייבר והגנת הפרטיות מאושרת על ידי דירקטוריון החברה אחת לשנה. תוכנית העבודה השנתית בנושאים אלה, לרבות תוכנית ההפחתה בגין מאושרות במסגרת תוכנית העבודה המובאות לדירקטוריון. בנוסף, ישנו דיווח חצי שנתי לדירקטוריון של מעקב אחר ביצוע תוכנית העבודה האמורה.

הדירקטוריון מינה ועדה ייעודית המתכנסת אחת לרבעון בנושאי אסטרטגיית מחשוב, סייבר ואבטחת מידע. וועדה זו דנה, בין היתר, במתאר האיומים, באירועים ובמחקרים מהעולם, בשינויים מהותיים ועקרונות המרכזיים בנהלי אבטחת המידע ומסמכי הגדרות המאגר בחברה, בתאבון הסיכון בסטטוס תוכניות העבודה וכן במימוש תוכניות ההפחתה.

מנגנוני הפיקוח והבקרה הקיימים בחברה כוללים בנוסף, ועדה לניהול סיכונים סייבר בראשות מנכ"ל הגופים המוסדיים וחברי ההנהלה הבכירים לרבות שומרי הסף של החברה. ועדה זו מתכנסת בתדירות רבעונית ומשמשת כוועדה אופרטיבית לפיקוח ובקרה ולקבלת החלטות בתחומים אלו.

סיכומי הוועדה מדווחים לדירקטוריון החברה במסגרת הדיווח החצי שנתי בנושא זה.

שומרי הסף של הקבוצה ובכללם, מבקר החברה המקיים שגרת ביקורת בתחומי הגנת הפרטיות ואבטחת המידע תוך היעזרות בגורמים חיצוניים מתמחים בהתאם לתוכנית ביקורת רב שנתית הנגזרת מהסיכון הגלום בפעילות זו, אשר במסגרתם מוצגים דוחות ביקורת בנושא בוועדות הביקורת של הגופים המוסדיים, תוך ביצוע תהליך סדר של בקרה אחרי הטיפול בממצאים - כל אלה משמשים, בין השאר, בסיס אפקטיבי לביצוע בקרה מצד הדירקטוריון. כמו כן נערכים סקרים פנימיים וחיצוניים בקשר עם עמידה בהוראות החוק בנושאי הגנת הפרטיות ואבטחת מידע על ידי גורמי הציות, על ידי הממונה על הגנת הפרטיות ועל ידי גורמים מומחים חיצוניים.

במסגרת ניהול סיכונים סייבר, הקבוצה מנהלת מספר סיכונים עיקריים, כגון: שיבוש מידע, גישה בלתי מורשית למידע, השבתת רשת הקבוצה / מערכותיה ופגיעה בפעילות העסקית, דלף מידע ופגיעה בפרטיות.

ב) מדיניות ניהול הסיכונים, תהליכי עבודה ואופן זיהוי הסיכונים ובקרת ניהול הסיכונים של החברה (המשך)

סיכונים תפעוליים (המשך)

הקבוצה מעדכנת באופן שוטף את הערכת סיכוני סייבר ואבטחת מידע, בין היתר, באמצעות ביצוע סקרים ובדיקות חדירה, גילוי חשיפות אבטחת מידע, ניטור ובקרה, מודיעין סייבר, אירועי כשל ותבונות מאירועי סייבר בארץ ובעולם והפעלת כלים ויכולות טכנולוגיות חדשניות לאיתור אנומליות לשיפור יכולות הזיהוי וההתראה של סיכונים אלה.

לקבוצה תכנית עבודה סדורה אך גמישה המתעדכנת מעת לעת בהתאם להתפתחות האיומים המשתנים באופן תדיר. התוכנית מושתתת על בסיס ניתוח מתאר האיומים והסיכונים הרלוונטי לקבוצה וכוללת פעולות שמטרתן להפחית את ההסתברות להתממשותם. במסגרת התוכנית נקבעו הנחיות, אחריות ותחולה בתהליכי הטמעה ושילוב הנחיות אבטחת מידע בהיבטים העסקיים, התפעול השוטף והפיתוח הטכנולוגי, והוגדרה תשתית ניהולית מתאימה על מנת להגדיר וליישם את מכלול הפעילויות הנדרשות בתחום הגנת הפרטיות והסייבר.

במסגרת התוכנית ולצורך בחינת יעילות הניהול ואמצעי ההגנה שיושמו, וכן לפני הטמעת מערכת חדשה או תהליך טכנולוגי חדש וכן בעת הטמעה של שינויים משמעותיים במערכות הקבוצה. הקבוצה פועלת לטיפול שוטף בממצאי הסקרים ולהפחתת הסיכון, בלוחות זמנים הכוללים את מידת החומרה, ומפעילה יכולות טכנולוגיות מתקדמות אשר מאתגרות בכל עת את אפקטיביות מערך ההגנה, במגוון תרחישים רחב.

כמו כן, כוללת התוכנית פעילות ענפה של הדרכה ומודעות לעובדי הקבוצה בנושאי הגנת הפרטיות ואבטחת המידע, המהווים קו הגנה משמעותי ביותר לזיהוי והתראה על אודות אירועי סייבר.

בנוסף, הנחיות וליווי צמוד של תחומי הגנת הפרטיות ואבטחת המידע והסייבר מבוצעים בשגרת העבודה השוטפת, החל משלב ייזום פרויקטים טכנולוגיים ועסקיים וכלה בהתמודדות שוטפת עם סיכונים פנימיים וחיצוניים, תחקור אירועים ודיווח כנדרש, דוגמת אירוע אבטחה חמור, דלף מידע, השבתת רשת, שיבוש מידע וגניבה בלתי מורשית למידע, אשר עלולים להשפיע על הפעילות העסקית.

הקבוצה משקיעה משאבים רבים בניהול ובקרת חוסן הספקים ושרשרת האספקה, באמצעות מערכות טכנולוגיות הכוללות שאלוני בדיקת חוסן וסריקת הנכסים הדיגיטליים של ספקי החברה.

במהלך התקופה המדווחת לא נתגלו אירועי סייבר בעלי השפעה על הדיווח הכספי.

מניעת מעילות והונאות - הגופים המוסדיים בקבוצה פועלים בתחום זה בהתאם להוראות חוזר הממונה בעניין הונאות ומעילות ובהתאם למדיניות אשר אושרה ע"י דירקטוריון החברה. כחלק ממערך ניהול הסיכונים לקבוצה אחראי ממונה מניעת מעילות והונאות לזיהוי והערכת החשיפות וצמצומן בשיתוף עם מנהלי החטיבות ובסיוע מערך הבקרה הארגוני.

היערכות למקרה אסון (שעת חירום) - לחברות הקבוצה מסגרת עבודה כללית להמשכיות עסקית הכוללת תרחישי ייחוס והשלכותיהן על החברה, מיפוי תהליכים חיוניים לשעת חירום, יעדי שירות למצב חירום ותכנית להמשכיות עסקית. התכנית להמשכיות עסקית (BCP) מתייחסת להיבטים שונים הנדרשים במצב חירום, לרבות כח אדם, תשתיות פיזיות ותשתיות טכנולוגיות. התכנית כוללת, בין השאר, נהלי עבודה בשעת חירום עבור התהליכים העסקיים החיוניים והתומכים בהם, תכנית גיבוי לכח אדם חיוני, תכנית מעבר לאתר חלופי/עבודה מהבית - (עבור עובדי החברה התומכים בתהליכים העסקיים החיוניים לחירום), ואתר גיבוי (אתר DRP) למידע אודות מבוטחים ועמיתים המאפשר RPO (Return Point Objective) ו-RTO (Return To Operation) בטווחי זמן מוגדרים לתמיכה ביעדי השירות בחירום. לחברה חלופה נוספת (שלישית), אשר מבטיחה התאוששות של מידע במקרים בהם נפגע מידע באתר הראשי ובאתר החלופי בו זמנית. במסגרת העבודה הכללית נכללת תוכנית להמשכיות עסקית, על פי החוזר תוכנית להמשכיות עסקית מוצגת גם במסמך נפרד לאישור הדירקטוריון. כנדרש אושרה הן מסגרת העבודה הכללית והן תוכנית ההמשכיות העסקית לשנת 2023 בהנהלה ובדירקטוריון בהתאמה. תוקף האישור חל לשנתיים. וכן אושר דוח אחראי המשכיות עסקית הסוקר את פעילות החברה בשנה החולפת ב-2024 התכנית להמשכיות עסקית הוטמעה בקרב העובדים באמצעות לומדה אינטראקטיבית וכן באמצעות תרגיל רציפות עסקית להנהלת מגדל, במתאר סייבר. בנוסף במהלך 2024 הקבוצה פעלה באירוע אמת ב"מלחמת חרבות ברזל" וכן העלתה את רמת המוכנות בשל תרחישי הסלמה נוכח המלחמה בצפון ומול איראן והחותים בהתאם למסגרת העבודה הכללית ותוכנית ההמשכיות העסקית שלה שכלל דיווחים שוטפים לפיקוח ולהנהלת הקבוצה.

ב. פירוט הסיכונים

1. סיכוני שוק

סיכון שוק הינו כאמור הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים, התחייבויות פיננסיות או התחייבויות ביטוחיות ישנתו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מכשירים הוניים / נכסים ריאליים, במדד המחירים לצרכן ובמטבע חוץ. לעניין השפעת ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינויים במשתנים אלו על הרווח (הפסד) לתקופה ועל הרווח (הפסד) הכולל ראה סעיף ב.1.א) להלן.

סיכון ריבית - הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של מכשיר פיננסי ישנתו כתוצאה משינויים בשערי הריבית בשוק.

במרבית עסקי החברה מח"מ הנכסים אינו תואם את מח"מ ההתחייבויות, בעיקר בהתחייבויות ביטוח חיים (כמו גם, ביטוחי בריאות לזמן ארוך ופנסיה) בהן מח"מ ההתחייבויות ארוך ממח"מ הנכסים. כתוצאה מכך, לירידת הריבית ישנה השפעה של הקטנת התשואות העתידיות בעת מיחזור הנכסים כנגד ההתחייבויות ולהקטנת הערך הגלום של תיק ביטוח חיים כמו גם להקטנת התשואה הגלומה העתידית של כספי העמיתים.

בביטוח כללי, לירידת הריבית ישנה השפעה על הקטנת רווחיות המוצרים הנובעת מהקטנת ההכנסות מההשקעות כנגד העתודות.

יצוין כי בשנת 2024 הפעילות הכלכלית הגלובלית הציגה שיפור עם התמתנות אינפלציה בחלק ניכר מהמדינות והורדת ריביות בארה"ב ובאירופה. בניגוד למגמה העולמית, סביבת האינפלציה בישראל עדין גבוהה בתקופה המדווחת. בחודש ינואר 2024 בנק ישראל הוריד את הריבית ב-0.25% לרמה של 4.5%, עם זאת, עליית פרמיית הסיכון של ישראל, בשל התגברות אי הוודאות הגיאופוליטית, שהשפיעה, בין היתר, על ירידת הדירוג של החוב של מדינת ישראל במספר סוכנויות דירוג, הובילו באוקטובר 2024 לעדכון כלפי מטה של תחזיות הצמיחה לשנים 2024 ו-2025 ועלייה בתחזית האינפלציה הצפויה ועדכון כלפי מעלה של שיעור הריבית הצפוי לשנת 2025 לשיעור זהה לשיעור הנוכחי.

סיכוני שוק (מכשירים הוניים/נכסים ריאליים) - סיכונים הנובעים משינוי בשערי מניות או משינוי בשווי ההוגן של נכסים אחרים.

סיכונים הקשורים במדד המחירים לצרכן - הפסד ריאלי כתוצאה משחיקת ערך הנכסים השקליים כתוצאה מעליית אינפלציה מעבר לציפיות לאינפלציה הגלומות בשוק ההון, זאת כנגד ההתחייבויות הביטוחיות הצמודות למדד.

כאמור, במהלך 2024 ניתן להבחין בעלייה בשיעורי האינפלציה לאחר שנה של מיתון קל.

יצוין כי לעלייה משמעותית באינפלציה, השפעה על הקטנת התשואה הריאלית בתיקי העמיתים ועל כן השפעה נגזרת על קיטון בדמי הניהול המשתנים שגובה החברה וכן השפעה על המרווח הפיננסי בתיק הנוסטרו של החברה.

סיכון מטבע - הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של מכשיר פיננסי ישנתו כתוצאה משינויים בשערי החליפין של מטבע חוץ.

להכנסות מההשקעות העומדות כנגד עתודות הביטוח וההון העצמי השפעה מהותית על רווחי חברות הביטוח. חלק ניכר מתיק הנכסים של החברה מושקע בניירות ערך סחירים בשוק ההון, ובגזרים פיננסיים, המתאפיינים בתנודתיות כתוצאה מאירועים פוליטיים, ביטחוניים וכלכליים בארץ ובעולם. ניירות ערך סחירים נרשמים בהתאם לשוויים בבורסה בתאריך הדוח. כתוצאה מכך לתנודתיות בשווי של השקעות אלה בתיקי הנוסטרו וכן להשפעת השינויים בהכנסות מהשקעות על דמי הניהול המשתנים בתיק הפוליסות המשתתפות ברווחים עשויה להיות השפעה מהותית על הרווחיות ועל ההון העצמי של החברה וכן על שווי תיק ביטוח חיים. ירידת שווי הנכסים כנגד הפוליסות המשתתפות ברווחים, קרנות הפנסיה וקופות הגמל מקטינה גם את היקף דמי הניהול הקבועים הנגבים בתיקים אלו. היקף ההשפעה על הרווחים תלוי במאפייני ההתחייבויות הביטוחיות (תלויות תשואה, שאינן תלויות תשואה) ותנאי דמי הניהול במוצרים שעבורם מוחזקת העתודה הרלבנטית.

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

1. סיכוני שוק (המשך)

התחייבויות תלויות תשואה הינן התחייבויות בגין חוזים בהם תגמולי הביטוח שלהם זכאי המוטב תלויים בתשואה שמניבות השקעות העומדות כנגד ההתחייבויות בגין פוליסות אלו, בניכוי דמי ניהול כמפורט להלן:

- לגבי פוליסות שהונפקו עד שנת 2004 דמי ניהול קבועים וכן דמי ניהול משתנים בשיעור 15% מהתשואה הריאלית לאחר ניכוי דמי הניהול הקבועים.
- בפוליסות שהונפקו משנת 2004 ואילך - דמי ניהול קבועים.

לחברה קיימת חשיפה ישירה בגין השפעה של שינויים בעקום הריבית על חישוב ההתחייבויות הביטוחיות עבור חוזים אלו. בנוסף, קיימת לחברה חשיפה הנגזרת מדמי הניהול המשתנים בהתאם לתנודתיות בתשואה הנזקפת למבוטחים, וזאת רק לגבי פוליסות שהוצאו עד 2004, ומן ההיקף הכולל של ההתחייבויות ממנה נגזרים דמי הניהול הקבועים של המבטח לגבי כלל המוצרים תלוי התשואה.

מבחינה רגישות ומועדי הפירעון של ההתחייבויות המפורטים בסעיפים הבאים כוללים את ההשפעה הישירה בלבד של שינוי עקום הריבית על חישוב ההתחייבויות הביטוחיות.

כל שינוי של 1% בתשואה הריאלית על ההשקעות במסגרת חוזים תלויי תשואה בגין פוליסות שהונפקו עד שנת 2004, שהיקף ההתחייבויות בגינם ליום 31 בדצמבר 2024 כ-91 מיליארד ש"ח (כ-84 מיליארד ש"ח אשתקד) ישפיע על דמי הניהול בסך של כ-137 מיליון ש"ח (כ-126 מיליון ש"ח אשתקד).

כאשר התשואה בחוזים אלה הינה שלילית החברה אינה גובה דמי ניהול משתנים אלא רק את דמי הניהול הקבועים בשיעור 0.6% מהצבירה בלבד, זאת כל עוד לא תושג תשואה ריאלית נטו (בניכוי דמי ניהול קבועים) חיובית שתכסה את התשואה השלילית שנצברה.

במהלך הרבעון האחרון לשנת 2024 החברה החלה לגבות דמי ניהול משתנים בסך של כ-135 מיליון ש"ח, וזאת לאחר השגת תשואה ריאלית חיובית, אשר כיסתה את הפסדי ההשקעות שנצברו לחובת המבוטחים החל משנת 2022, במרבית פוליסות ביטוח החיים המשתתפות ברווחים ששווקו עד שנת 2004.

השפעת שינוי כאמור על פוליסות שהונפקו משנת 2004 ואילך איננה מהותית.

בביטוח חיים שאינו תלוי תשואה - עיקרו של תיק ביטוח החיים הינו בגין פוליסות מבטיחות תשואה המגובות בעיקרן באגרות חוב מיועדות (ח"ץ) המונפקות על ידי בנק ישראל לכל אורך תקופת הפוליסה. לפיכך קיים לחברה כיסוי פיננסי חופף על עיקר ההתחייבויות מבחינת ריבית והצמדה למשך חיי הפוליסות. ליום 31 בדצמבר 2024 כיסוי אגרות החוב המיועדות כ-75% מכלל ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים בתוכניות אלו (כ-74% אשתקד).

אין הקבלה מלאה בין בסיס ההצמדה של הנכסים לבסיס ההצמדה של ההתחייבויות בביטוח חיים שאינו תלוי תשואה (בגין חלק תיק ביטוח החיים שאינו מגובה באגרות חוב מיועדות), בביטוח כללי ובהון.

לשינויים בשווקי ההון, במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין עשויה להיות השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של הקבוצה.

א) מבחינה רגישות הנוגעים לסיכוני שוק

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי במשתנים אלה על הרווח (הפסד) לתקופה ועל הרווח (הפסד) הכולל. ניתוח הרגישות הינו ביחס לערך בספרים של הנכסים הפיננסיים, ההתחייבויות הפיננסיות וההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ההשקעה בגין משתנה הסיכון הרלבנטי נכון לכל מועד דיווח, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בריבית הינו בהנחה, שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו. כמו כן, הונח שהשינויים האמורים אינם משקפים ירידת ערך של נכסים המוצגים בעלות מופחתת ולפיכך, בניתוח הרגישות לעיל, לא נכללו בגין נכסים אלו הפסדים מירידת ערך.

ניתוח הרגישות, מביא לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות.

יצוין גם כי הרגישויות אינן בהכרח ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים.

יובהר כי מבחינה רגישות להלן מבוססים על התקינה החשבונאית הנוכחית (IFRS4), ולא בהכרח משקפים את הרגישות הצפויה של החברה תחת התקן החדש (IFRS17). לפרטים בדבר יישום התקן החדש ראה באור 41.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

1. סיכוני שוק (המשך)

א) מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2024

שיעור השינוי בשע"ח של מטבע חוץ ⁽⁵⁾		שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		שיעור השינוי במחירי השקעות במכשירים הוניים ⁽³⁾		שיעור השינוי בריבית ⁽¹⁾⁽²⁾	
-10%	+10%	-1%	+1%	-10%	+10%	-1%	+1%
אלפי ש"ח							
389,501	(390,252)	15,079	(15,079)	(15,599)	11,086	(1,152,069)	5,879
22,557	(23,308)	15,079	(15,079)	(461,434)	461,462	(232,221)	(785,641)

רווח (הפסד)

רווח (הפסד) כולל⁽⁴⁾

ליום 31 בדצמבר 2023

שיעור השינוי בשע"ח של מטבע חוץ ⁽⁵⁾		שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		שיעור השינוי במחירי השקעות במכשירים הוניים ⁽³⁾		שיעור השינוי בריבית ⁽¹⁾⁽²⁾	
-10%	+10%	-1%	+1%	-10%	+10%	-1%	+1%
אלפי ש"ח							
357,887	(357,887)	9,968	(9,968)	(3,596)	3,661	(1,526,182)	292,548
(23,378)	23,378	9,968	(9,968)	(423,661)	423,726	(506,128)	(563,244)

רווח (הפסד)

רווח (הפסד) כולל⁽⁴⁾

הערות

- (1) ביחס למכשירים בריבית קבועה החשיפה הינה ביחס לערך בספרים של המכשיר וביחס למכשירים עם ריבית משתנה החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. ניתוחי הרגישות מבוססים על הערך בספרים ולא על שווי כלכלי. במבחני הרגישות לא נלקחו בחשבון, מתוך הנכסים בעלי סיכון ריבית ישיר, נכסי החוב שאינם סחירים בריבית קבועה, מזומנים ושווי מזומנים, נכסי ביטוח משנה, התחייבויות פיננסיות הנמדדות, לאחר ההכרה לראשונה, בעלות מופחתת, בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית והתחייבויות בגין חוזי השקעה.
- (2) הנכסים עליהם הופעל ניתוח הרגישות מהווים, בשנת 2024 כ-28% מתוך סך הנכסים עבור חוזים שאינם תלוי תשואה. ההשפעה של ירידה של 1% בשיעור הריבית על הרווח והרווח הכולל בגין התחייבויות ביטוחיות בביטוחי חיים ובריאות הכלולה בניתוח הרגישות מוערכת בהפסד של כ-1,192 מיליון ש"ח אחרי מס (אשתקד הפסד של כ-1,473 מיליון ש"ח אחרי מס). ההשפעה של עלייה של 1% בשיעור הריבית מוערכת ברווח של כ-43 מיליון ש"ח אחרי מס (אשתקד רווח של כ-211 מיליון ש"ח אחרי מס). ראה סעיף ב.1. לעיל.
- (3) בביטוח כללי, החברה מהוונת את ההתחייבויות הביטוחיות בענפי צד שלישי, חבות מעבידים ורכב חובה. השפעה של ירידה בריבית חסרת סיכון ב-1% תביא לגידול בהתחייבויות ולהקטנת הרווח והרווח הכולל בסך של כ-96 מיליון ש"ח אחרי מס (כ-94 מיליון ש"ח אחרי מס אשתקד). עליית ריבית חסרת סיכון ב-1% תגדיל את הרווח והרווח הכולל על ידי הקטנת ההתחייבויות בסך של כ-89 מיליון ש"ח אחרי מס (כ-87 מיליון ש"ח אחרי מס אשתקד).
- (4) השקעות במכשירים שאין להם תזרים קבוע, או שלחילופין, לחברה אין מידע ביחס לתזרים זה (בהתאם להגדרות ב-IFRS7 אין כוללות השקעות בחברות כלולות).
- (5) ניתוחי הרגישות ביחס לרווח (הפסד) הכולל מביאים לידי ביטוי גם את ההשפעה על הרווח (הפסד) לתקופה.
- (6) השינוי בשערי חליפין של מטבע חוץ כולל השפעה על פריטים לא כספיים ואחרים שערכם במאזן מסתכם בכ-5.3 מיליארד ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

1. סיכוני שוק (המשך)

(ב) סיכון ריבית ישיר

סיכון ריבית ישיר הינו הסיכון ששינוי בריבית השוק יגרום לשינוי בשווי ההוגן או בתזרים המזומנים הנובע מהנכס או ההתחייבות. סיכון זה מתייחס לנכסים שהסליקה שלהם נעשית במזומן. תוספת המילה "ישיר" מבליטה את העובדה ששינוי הריבית יכול להשפיע גם על סוגי נכסים אחרים אבל לא באופן ישיר, כדוגמת השפעת שינוי הריבית על שערי המניות.

להלן פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי החשיפה לסיכוני ריבית:

ליום 31 בדצמבר 2024

סה"כ	תלוי תשואה אלפי ש"ח	שאינו תלוי תשואה	
42,175,922	25,208,086	16,967,836	<u>נכסים עם סיכון ריבית ישיר</u>
			נכסי חוב סחירים
			<u>נכסי חוב שאינם סחירים</u>
26,370,630	921,107	25,449,523	אג"ח ח"ץ
18,401,383	15,794,476	2,606,907	אחר
2,974,842	2,467,162	507,680	השקעות פיננסיות אחרות
23,212,300	20,133,170	3,079,130	מזומנים ושווי מזומנים
1,658,524	21,449	1,637,075	נכסי ביטוח משנה
114,793,601	64,545,450	50,248,151	סך הכל נכסים עם סיכון ריבית ישיר
104,102,316	89,804,898	14,297,418	נכסים ללא סיכון ריבית ישיר ^(*)
<u>218,895,917</u>	<u>154,350,348</u>	<u>64,545,569</u>	סך הכל נכסים
			התחייבויות עם סיכון ריבית ישיר
818,996	743,940	75,056	התחייבויות פיננסיות
			התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
197,012,857	151,711,907	45,300,950	השקעה
1,330,990	970,520	360,470	אחרים
199,162,843	153,426,367	45,736,476	סך הכל התחייבויות עם סיכון ריבית ישיר
10,549,038	352,853	10,196,185	התחייבויות ללא סיכון ריבית ישיר ^(**)
<u>209,711,881</u>	<u>153,779,220</u>	<u>55,932,661</u>	סך הכל התחייבויות
9,184,036	571,128	8,612,908	סך הכל נכסים בניכוי התחייבויות
4,404,144	2,923,511	1,480,633	סיכון חוץ מאזני (התחייבויות למתן אשראי)

^(*) נכסים שאין להם סיכון ריבית ישיר כוללים: מניות, קרנות, רכוש קבוע ומקרקעין להשכרה, הוצאות רכישה נדחות ורכוש אחר וכן קבוצות מאזניות של נכסים פיננסיים (פרמיות לגביה, יתרות שוטפות של חברות ביטוח וחייבים ויתרות חובה) שמשך החיים הממוצע (מח"מ) שלהם עד חצי שנה ולפיכך סיכון הריבית בגינם נמוך יחסית.

^(**) התחייבויות שאין להן סיכון ריבית ישיר כוללות: עתודות למס, יתרות חו"ז למיניהן וכו'.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

1. סיכוני שוק (המשך)

(ב) סיכון ריבית ישיר (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2023

סה"כ	תלוי תשואה אלפי ש"ח	שאינו תלוי תשואה
42,426,845	26,397,493	16,029,352
25,797,715	899,186	24,898,529
18,462,132	16,296,095	2,166,037
1,556,564	1,226,918	329,646
19,468,745	16,580,074	2,888,671
1,548,933	24,382	1,524,551
109,260,934	61,424,148	47,836,786
95,001,174	81,702,244	13,298,930
204,262,108	143,126,392	61,135,716
129,040	63,171	65,869
183,866,809	140,210,628	43,656,181
2,783,063	2,336,209	446,854
186,778,912	142,610,008	44,168,904
9,249,220	384,112	8,865,108
196,028,132	142,994,120	53,034,012
8,233,976	132,272	8,101,704
2,770,549	2,456,079	314,470

נכסים עם סיכון ריבית ישיר

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

אג"ח ח"ץ

אחר

השקעות פיננסיות אחרות

מזומנים ושווי מזומנים

נכסי ביטוח משנה

סך הכל נכסים עם סיכון ריבית ישיר

נכסים ללא סיכון ריבית ישיר*

סך הכל נכסים

התחייבויות עם סיכון ריבית ישיר

התחייבויות פיננסיות

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי

השקעה

אחרים

סך הכל התחייבויות עם סיכון ריבית ישיר

התחייבויות ללא סיכון ריבית ישיר**

סך הכל התחייבויות

סך הכל נכסים בניכוי התחייבויות

סיכון חוץ מאזני (התחייבויות למתן

אשראי)

* נכסים שאין להם סיכון ריבית ישיר כוללים: מניות, קרנות, רכוש קבוע ומקרקעין להשכרה, הוצאות רכישה נדחות ורכוש אחר וכן קבוצות מאזניות של נכסים פיננסיים (פרמיות לגביה, יתרות שוטפות של חברות ביטוח וחייבים ויתרות חובה) שמשך החיים הממוצע (מח"מ) שלהם עד חצי שנה ולפיכך סיכון הריבית בגינם נמוך יחסית.

** התחייבויות שאין להן סיכון ריבית ישיר כוללות: עתודות למס, יתרות חו"ז למיניהן וכו'.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

1. סיכוני שוק (המשך)

ג) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במניות*

ליום 31 בדצמבר 2024

נסחרות במדד מניות היתר	נסחרות במדד ת"א 125	לא סחיר בארץ אלפי ש"ח	בחו"ל	סך הכל	% מסך הכל	
1	6,642	-	12,447	19,090	6.6	ענף משק תעשייה
381	21,007	17,193	-	38,581	13.3	בינוי ונדל"ן
-	10,643	56,301	114,107	181,051	62.6	חשמל ומים
-	3	6,131	-	6,134	2.1	תקשורת ושרותי מחשב
-	-	-	8,338	8,338	2.9	שירותים פיננסיים
-	-	4,000	3,627	7,627	2.6	שירותים עסקיים אחרים
-	-	-	28,604	28,604	9.9	חברות אחזקה
382	38,295	83,625	167,123	289,425	100.0	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2023

נסחרות במדד מניות היתר	נסחרות במדד ת"א 125	לא סחיר בארץ אלפי ש"ח	בחו"ל	סך הכל	% מסך הכל	
1	-	-	10,702	10,703	4.1	ענף משק תעשייה
-	-	15,233	-	15,233	5.9	בינוי ונדל"ן
-	-	52,898	117,747	170,645	66.1	חשמל ומים
-	3,141	8,260	-	11,401	4.4	תקשורת ושרותי מחשב
-	-	-	6,499	6,499	2.5	שירותים פיננסיים
-	-	-	2,090	2,090	8.	שירותים עסקיים אחרים
-	-	-	41,984	41,984	16.2	חברות אחזקה
1	3,141	76,391	179,022	258,555	100.0	סך הכל

* לא כולל השקעות בחברות כלולות. ראה באור 1.7.ב.

2. סיכוני נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון להפסד כתוצאה מכך שהחברה תתקשה לעמוד בהתחייבויותיה במועדן הכולל, בין היתר, מכירת נכסים בהפסד (Fire Sale) בשוק או גיוס ממקור בלתי צפוי בזמן קצר.

החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי הודאות לגבי המועד בו תידרש החברה לשלם תביעות והטבות אחרות למבוטחים ביחס להיקף הכספים שיהיו זמינים לכך באותו מועד. אולם, חלק ניכר מהתחייבויותיה הביטוחיות במגזר ביטוח חיים אינן חשופות לסיכון הנזילות בגלל אופיים של חוזי הביטוח כמתואר להלן.

חוזים תלויי תשואה, בביטוח חיים - על פי תנאי החוזים זכאים בעליהם לקבל את שווי ההשקעות האמורות ותו לא. לפיכך אם ערך ההשקעות יעלה תהיה במקביל עליה בגובה התחייבויות החברה בניכוי דמי הניהול שגובה החברה.

חוזים שאינם תלויי תשואה, בביטוח חיים ובריאות בסך של כ-41 מיליארד ש"ח המהווים כ-21% מההתחייבויות הביטוחיות והאחרות בביטוח חיים ליום 31 בדצמבר 2024 (אשתקד, סך של כ-40 מיליארד ש"ח ו-22% בהתאמה) הינם בגין חוזים שאינם תלויי תשואה אך מבטיחים תשואה מוסכמת. חוזים אלו מגובים בחלקם באגרות חוב מיועדות (ח"ץ) המונפקות על ידי בנק ישראל. החברה זכאית לממש אג"ח אלו בעת שנדרש פדיון הפוליסות האמורות.

סיכון הנזילות כנגד התחייבויות ביטוחיות של החברה נובע, אפוא, בעיקר מיתרת הנכסים שאינם אגרות חוב מיועדות ואינם כנגד חוזים תלויי תשואה. נכסים אלו מהווים ליום 31 בדצמבר 2024 כ-11% מכלל נכסי החברה (כ-23 מיליארד ש"ח), (אשתקד כ-11% מכלל נכסי הקבוצה, סך של כ-22 מיליארד ש"ח).

מתוך יתרת הנכסים האמורה ליום 31 בדצמבר 2024, סך של כ-12 מיליארד ש"ח (אשתקד כ-12 מיליארד ש"ח) הינם נכסים סחירים ויתרות מזומנים ושווי מזומנים.

יצוין, עם זאת, כי צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר ומכירתם במחירים שלא בהכרח ישקפו את שווי השוק שלהם.

על פי תקנות ההשקעה, על החברה להחזיק בנכסים נזילים, כהגדרתם בתקנות ההשקעה.

ניהול נכסים והתחייבויות

החברה מנהלת את נכסיה והתחייבויותיה בהתאם לדרישות חוק הפיקוח על תקנותיו.

הטבלאות להלן מרכזות את מועדי הפירעון המשוערים של סכומי ההתחייבויות הביטוחיות והפיננסיות הבלתי מהוונות של החברה. היות ומדובר בסכומים בלתי מהוונים הרי שאין התאמה בינם לבין יתרות ההתחייבויות הביטוחיות והפיננסיות בדוח על המצב הכספי.

(א) מועדי הפירעון המשוערים של ההתחייבויות בביטוח חיים ובריאות נכללו בטבלאות כדלקמן: כספי חסכון - מועדי פירעון חוזיים, דהיינו גיל הפרישה, ללא הנחות ביטולים, בהנחה שכל החסכון יימשך כהון ולא כקצבה.

גמלאות בתשלום, אובדן כושר עבודה בתשלום וסיעודי בתשלום - על בסיס אומדן אקטוארי. תביעות תלויות ועתודות הסיכון - מדווח בעמודה "ללא מועד פירעון מוגדר".

(ב) מועדי הפירעון המשוערים של ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי נכללו בטבלאות כדלקמן: התחייבויות, בענפים שאינם מקובצים (סטטיסטיים), המוערכים על ידי אקטואר-מדווחים על בסיס אומדן אקטוארי, על פי ניסיון תשלומי התביעות בעבר. התחייבויות ביטוחיות בענפי רכוש ואחרים, שהינם ענפים מקובצים (אינם סטטיסטיים) ובענפים בהם ההפרשות הינן על בסיס הערכות שאינן אקטואריות - מדווחים בעמודה של זמן פירעון עד 3 שנים.

(ג) מועדי הפירעון של התחייבויות פיננסיות והתחייבויות בגין חוזי השקעה נכללו על בסיס מועדי הפירעון החוזיים. בחוזים בהם הצד שכנגד רשאי לבחור את עיתוי התשלום, ההתחייבות נכללת על בסיס של המועד המוקדם ביותר שבו החברה יכולה להידרש לשלם את ההתחייבות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

2. סיכוני נזילות (המשך)

התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות*

סה"כ	ללא מועד פירעון מוגדר	מעל 15 שנים	מעל 10 שנים ועד 15 שנים אלפי ש"ח	מעל 5 שנים ועד 10 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	עד שנה	
45,517,499	4,370,008	3,498,870	4,262,012	8,515,506	12,200,372	12,670,731	ליום 31 בדצמבר 2024
41,447,328	4,019,243	2,817,846	3,484,216	8,379,586	11,381,137	11,365,300	ליום 31 בדצמבר 2023

* לא כולל התחייבויות בגין חוזים תלויי תשואה.

התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי

סה"כ	ללא מועד פירעון מוגדר	מעל 5 שנים אלפי ש"ח	מעל 3 שנים ועד 5 שנים	עד 3 שנים	
6,340,839	2,080	1,417,894	1,119,691	3,801,174	ליום 31 בדצמבר 2024
6,008,388	1,676	1,359,112	1,067,852	3,579,748	ליום 31 בדצמבר 2023

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

2. סיכוני נזילות (המשך)

התחייבויות פיננסיות והתחייבויות בגין חוזי השקעה

סה"כ	ללא מועד פירעון מוגדר	מעל 15 שנים	מעל 10 שנים ועד 15 שנים אלפי ש"ח	מעל 5 שנים ועד 10 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	עד שנה (1)
9,938,352	-	-	-	2,998,669	3,482,253	3,457,430
168,848	-	-	15,322	40,570	74,205	38,751
805,110	-	50	35,770	233,101	391,264	144,925
7,583,648	-	-	-	-	-	7,583,648
8,343,847	-	-	-	2,620,199	3,736,338	1,987,310
158,038	-	-	21,077	38,567	67,213	31,181
422,016	-	883	26,937	115,712	187,086	91,398
5,194,497	-	-	-	-	-	5,194,497

ליום 31 בדצמבר 2024

התחייבויות פיננסיות, למעט בגין חכירה⁽²⁾

התחייבויות בגין חכירה

התחייבויות בגין חוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי השקעה תלויי תשואה⁽³⁾

ליום 31 בדצמבר 2023

התחייבויות פיננסיות, למעט בגין חכירה⁽²⁾

התחייבויות בגין חכירה

התחייבויות בגין חוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי השקעה תלויי תשואה⁽³⁾

(1) בשנת 2024 ו-2023 לא היו התחייבויות פיננסיות לפירעון לפי דרישה.

(2) כולל התחייבויות פיננסיות בגין פוליסות תלויות תשואה בסך כ-893 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024 (שנת 2023 כ-311 מיליון ש"ח).

(3) התחייבויות בגין חוזי השקעה תלויי תשואה הינן עד שנה שכן עומדות לפירעון לפי דרישה.

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

3. סיכונים ביטוחיים

(א) כללי

הקבוצה חשופה לפוליסות ביטוח אשר מכסות סיכונים שונים, כגון סיכוני תמותה בעיקר לפני גיל פרישה, סיכון אריכות תוחלת חיים למקבלי קצבה לאחר גיל פרישה ("אריכות ימים") וגידול במימוש שיעורי קצבה, נכות, מחלות קשות, מצב סיעודי, אבדן כושר עבודה, אש, נזקי טבע, אירוע קטסטרופה (כגון רעידת אדמה), גניבה, פריצה, חבויות בגין נזקי גוף וכו'. תמחור הפוליסה וכן ההערכות האקטואריות לגבי ההתחייבויות הביטוחיות של החברה, נעשים בעיקר על סמך ניסיון עבר והמצב המשפטי והרגולטורי הידועים.

החובה להפקיד כספי חסכון של ביטוחי מנהלים החל מחודש ינואר 2008 למסלול הקצבתי, נטיית הציבור להעדיף מסלול קצבה על פני מסלול הוני בגיל הפרישה, משפיעים באופן משמעותי על החשיפה של החברה לסיכון אריכות חיים.

השתנות בגורמי הסיכון, בשכיחות האירועים ובחומרתם, ובמצב המשפטי והרגולטורי עשויים להשפיע על התוצאות העסקיות של הקבוצה.

סיכוני הביטוח

סיכוני ביטוח חיים ובריאות

נובעים בעיקרם מאי הודאות בשכיחות, תזמון גובה ומשך תשלום התביעות העתידיות הצפויות בהתייחס להנחות הנוגעות לשיעורי תמותה/אריכות חיים, שיעורי תחלואה/נכות, הוצאות וביטולים (בכללם פדיונות וניודים יוצאים).

סיכוני ביטוח כללי

סיכון תמחור - הסיכון לשימוש בתמחיר שגוי כתוצאה מליקויים בתהליך החיתום וכן מהחשיפה להרעה בגורמי הסיכון המכוסים בפוליסה מעבר להערכה האקטוארית על פיה נקבעה הפרמיה לכיסוי סיכונים אלו. הפערים עשויים לנבוע משינויים מקריים בתוצאות העסקיות ומשינויים בעלות התביעה הממוצעת ו/או בשכיחות התביעות כתוצאה מגורמים שונים.

סיכון הערכת ההתחייבות הביטוחית (רזרבה לתביעות תלויות) - החשיפה להרעה בתשלומים העתידיים של התביעות התלויות מעבר להערכת התחייבות החברה לתביעות אלו. המודלים האקטואריים על פיהם, בין היתר, מעריכה החברה את התחייבויותיה הביטוחיות מבוססים על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את העתיד לקרות.

חשיפת החברה מורכבת מהסיכונים הבאים:

סיכון מודל - הסיכון לבחירת מודל שגוי לתמחור ו/או להערכת ההתחייבויות הביטוחיות.

סיכון פרמטר - הסיכון לשימוש בפרמטרים שגויים וביניהם הסיכון שהסכום שישולם עבור סילוק ההתחייבויות הביטוחיות של החברה, או שמועד סילוק ההתחייבויות הביטוחיות, יהיה שונה מזה הצפוי.

סיכון קטסטרופה

חשיפה לסיכון שאירוע בודד בעל השפעה רבה (קטסטרופה), כגון רעידת אדמה מלחמה או טרור, יביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה. אירוע הקטסטרופה המהותי אליו חשופה החברה בביטוח כללי ובביטוח חיים ובריאות הינו רעידת אדמה.

גודל ההפסד המרבי הצפוי בעסקי ביטוח כללי, כתוצאה מהחשיפה לנזק בודד גדול או הצטברות נזקים בגין אירוע גדול במיוחד בהסתברות נזק נתון (MPL שנקבע על פי מודל שאימצה החברה) שהינה בעיקרה כ-1.8% * מהסכום בסיכון הינו כ-6,957 מיליון ש"ח ברוטו ומתוכו כ-200 מיליון ש"ח בשייר עצמי.

* למעט חשיפה בגין כיסוי רכב רכוש המכוסה בהסכמי ביטוח משנה חוזיים, לגביה מיושם MPL בשיעור של כ-5%.

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

3. סיכונים ביטוחיים (המשך)

א) כללי (המשך)

בעסקי ביטוח חיים קיים חוזה ביטוח משנה מסוג קטסטרופה (CAT) שמכסה תביעות מסוג מוות, נכות ואובדן כושר עבודה מאירוע קטסטרופה (כגון נזקי טבע לרבות רעידת אדמה ותאונות). הכיסוי כולל, בשיעור מסוים, אירועים מסוג מלחמה פאסיבית ולא כולל מלחמה אקטיבית ומגפה. בשנת 2024 הכיסוי של הסכם ביטוח משנה זה הינו כ-400 מיליון ש"ח אחרי השתתפות עצמית בגובה כ-150 מיליון ש"ח.

למידע נוסף בדבר ענפי הביטוח השונים אשר בגינם נוצרת למבטח חשיפה לסיכון ביטוחי, ראה פירוט ההתחייבויות הביטוחיות לפי סיכוני ביטוח באורים 3, 17, 18, א. ו-19.

תמהיל העסקים

פעילות הקבוצה מתמקדת בעיקרה בתחום ביטוח החיים והחסכון לטווח ארוך. לשינויים בתמהיל הענפים השונים בתחום החסכון ארוך הטווח, בצמיחה של ענף הפנסיה על חשבון ענף ביטוח חיים, השפעה מהותית בטווח הארוך על תוצאות הפעילות של הקבוצה.

רמת שימור תיק ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך

תיק ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך של החברה חשוף לביטולי פוליסות ופדיונות כמו גם לניוד צבירות. רמת שימור התיק מושפעת בעיקרה מהצמיחה במשק ומרמת התעסוקה, מהוראות הרגולציה, מטעמי הציבור וכן מרמת התחרות בין האפיקים השונים של מוצרי החסכון ארוך הטווח כמו גם מרמת התחרות בין כל הגופים העוסקים בתחום, ההולכת וגוברת. לרמת שימור תיק הביטוח, לרבות המעבר בין סוגי החסכון ארוך טווח (ביטוח חיים, קרנות פנסיה וקופות גמל) שלהם שיעורי רווחיות שונים, השלכה ניכרת על רווחיות חברות הביטוח.

למבחני רגישות לגבי שינויים בשיעורי הביטולים, ראה סעיף ב.3(7) להלן.

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

3. סיכונים ביטוחיים (המשך)

ב) סיכון ביטוחי בפוליסות ביטוח חיים ובריאות

(1) כללי

להלן תיאור מוצרי הביטוח השונים וההנחות המשמשות לחישוב ההתחייבויות בגינם בהתאם לסוג המוצר.

באופן כללי בהתאם להוראות המפקח ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על ידי אקטואר, על-פי שיטות אקטואריות מקובלות. ההתחייבויות מחושבות בהתאם למאפייני הכיסויים הרלוונטיים, כגון: גיל ומין המבוטח, תקופת הביטוח, מועד תחילת הביטוח, סוג הביטוח, הסכום המבוטח, ואחרים.

(2) השיטות האקטואריות לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות

תוכניות ביטוח מסוג "עדיף" ומסוג "מסלולי השקעה":

בתוכניות ביטוח מסוג "עדיף" ומסוג "מסלולי השקעה" קיים מרכיב חסכון מזהה. העתודה הבסיסית והעיקרית היא בגובה החסכון שהצטבר כולל תשואה בהתאם לתנאי הפוליסה כדלקמן:

- קרן צמודה לתשואת תיק השקעות (חוזים תלויי תשואה).
- קרן צמודה למדד בתוספת ריבית קבועה מובטחת או מזוכה בתשואה מובטחת כנגד נכסים מותאמים (חוזים מביטחי תשואה).

בגין מרכיבים ביטוחיים אחרים (אי כושר עבודה, מקרה מוות, סיעודי וכו') מחושבת התחייבות ביטוחית בנפרד כאמור להלן.

תוכניות ביטוח מסוג "מעורב" וכדומה ("מסורתית"):

תוכניות ביטוח מסוג מסורתי משלבות מרכיב של סכום חסכון במקרה שהמבוטח נשאר בחיים בתום תקופת התוכנית עם מרכיב ביטוחי של סיכון מוות במשך תקופת התוכנית. בגין מוצרים אלה מחושבת התחייבות ביטוחית לכל כיסוי כהיוון של תזרים המזומנים בגין התביעות הצפויות, כולל תשלום בתום התקופה, בניכוי הפרמיות העתידיות הצפויות. חישוב זה מבוסס על ההנחות לפיהן תומחרו המוצרים ו/או על הנחות שהופקו מניסיון התביעות, כולל שיעורי הריבית (להלן - ריבית תעריפית), לוח התמותה או התחלואה. החישוב נעשה בשיטה הידועה בשם "Net Premium Reserve", אשר אינה כוללת בזרם התקבולים הצפוי את המרכיב שהועמס בתעריף הפרמיות לכיסוי העמלות וההוצאות, ומנגד אינה מנכה את ההוצאות והעמלות הצפויות. בגין מוצרים מסורתיים תלויי תשואה מחושבת העתודה בהתאם לתשואה שהושגה בפועל בניכוי דמי ניהול.

התחייבויות לגמלאות בתשלום מחושבות בהתאם לתוחלת החיים הצפויה על בסיס לוחות תמותה אשר פורסמו בחוזר המפקח במהלך שנת 2024. ראה גם סעיף (3)(ב) להלן.

התחייבויות בגין גמלאות לכל החיים בגין פוליסות בתוקף (משולמות ומסולקות) שטרם הגיעו לשלב מימוש הגמלה או טרם הגיעו לגיל פרישה וטרם התחיל התשלום בפועל, מחושבות בהתאם להסתברות למשיכת הגמלה ובהתאם לתוחלת החיים הצפויה על בסיס לוחות תמותה עדכניים, וכן על פי שיעורי הביטולים שצפויים ושיעורי ההיוון הרלוונטיים בתיק הגמלה עד למועד הפרישה. אומדנים אלו מחושבים בהתאם לניסיון החברה בשילוב עם נתונים שפורסמו על ידי המפקח.

שינויים בהנחות לגבי שיעור ההיוון, תוחלת החיים, שיעורי הביטולים, בשיעור המבוטחים שיבחרו במשיכת גמלה ו/או שינויים אחרים ישפיעו על ההתחייבויות האמורות.

ההתחייבויות האמורות כוללות עתודה בסיסית המשקפת את ערך הפדיון שנצבר לזכות המבוטח ועתודה משלימה לגמלאות.

ההפרשה לעתודה המשלימה לגמלאות מבוצעת באופן הדרגתי עד למועד הפרישה הצפוי על ידי שימוש בפקטור היוון K (להלן: "פקטור K"), לפרטים נוספים אודות פקטור היוון K, ראה סעיף (3)(ד) להלן.

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

3. סיכונים ביטוחיים (המשך)

ב) סיכון ביטוחי בפוליסות ביטוח חיים ובריאות (המשך)

2) השיטות האקטואריות לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות (המשך)

תוכניות ביטוח חיים אחרות כוללות מוצרי סיכון טהור (אובדן כושר עבודה, מקרה מוות וסיעודי) הנמכרות כפוליסות עצמאיות או שהן מצורפות לפוליסות עם תוכנית יסודית מסוג "עדיף", "מסלולי השקעה" או "מסורתי". בגין תוכניות אלו מחושבת התחייבות אקטוארית ככל שנדרשת. החישוב נעשה בשיטה הידועה בשם "Net Premium Reserve".

בגין תביעות מתמשכות בתשלום, בביטוח סיעודי ובביטוח אובדן כושר עבודה, מחושבת התחייבות ביטוחית בהתאם לגיל התובע, ותק התביעה, ומשך תקופת התשלום הצפויה לפי ניסיון החברה, כשהיא מהוונת לפי שיעור הריבית התעריפית שבמוצר.

העתודות בגין ביטוחי הוצאות רפואיות פרט מחושבות כערך נוכחי של תביעות עתידיות צפויות על בסיס ניסיון העבר בניכוי פרמיות נטו צפויות (Net Premium). הנחות החישוב לגבי פרמטרים הקשורים להנחות תחלואה וביטולים התבססו על בסיס ניסיון החברה עם מרווח שמרנות, כמקובל לחישוב עתודות.

התביעות התלויות בתתי-ענפים ניתוחים, תרופות ומחלות קשות מחושבות על בסיס המשולשים (Chain Ladder, Bornhuetter-Ferguson) לסכומי תביעות ששולמו לפי חודשי נזק, ללא היוון וללא טווח סמך.

התביעות התלויות בתתי-ענפים השתלות וניתוחים בחו"ל מחושבות על בסיס דווח מחלקת תביעות.

ההתחייבות הביטוחית בגין ביטוח קבוצתי מורכבת מהתחייבות בגין פרמיה שטרם הורווחה, עתודה לתביעות תלויות ו-IBNR (תביעות אשר אירעו אך טרם דווחו), עתודה להמשכיות והפרשה להפסדים עתידיים, ככל שנדרשת.

ההתחייבות בגין תביעות תלויות בביטוח חיים כוללות בעיקר הפרשות לתביעות תלויות ו-IBNR למקרי מוות על בסיס הסכום בסיכון עבור מקרי מוות שאירעו עד למועד הדוח, לאובדן כושר עבודה ולנכויות על בסיס מודל Chain Ladder ו-Bornhuetter-Ferguson על פי חודשי נזק.

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

3. סיכונים ביטוחיים (המשך)

ב) סיכון ביטוחי בפוליסות ביטוח חיים ובריאות (המשך)

(3) ההנחות העיקריות המשמשות לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות

(א) שיעור היוון

בגין תוכניות ביטוח מסוג "מעורב" וכדומה ("מסורתית") ומוצרי סיכון טהור עם פרמיה קבועה הריבית המשמשת להיוון הינה כדלקמן:

בתוכניות ביטוח המגובות בעיקרן באגרות חוב מיועדות ריבית תעריפית בשיעורים של בין 3% ל-5% צמודה;

בגין מוצרים תלויי תשואה, שהונפקו בשנים 1991 ואילך ריבית תעריפית בשיעור 2.5%, צמודה. בהתאם לתנאי הפוליסה הפרשים בין הריבית לתשואה נטו יזקפו למבוטחים.

ירידה בשיעור הריבית הכלכלית עשויה להגדיל את העתודה המשלימה לגמלאות עקב שימוש בריבית היוון ברוטו, כפי שמצוין בחוזר 2013-1-2.

בנוסף, ירידה בשיעור הריבית לטווח הארוך עשויה להגדיל את עתודות הביטוח בגין המרכיב החופשי (שאיננו מגובה באגרות חוב מיועדות) של פוליסות שמרכיב החסכון בהן כולל תשואה מובטחת הגבוהה משיעור ריבית היוון, וזאת כתוצאה מהצורך בהעמדת עתודה נוספת במסגרת בדיקת נאותות העתודות (LAT). ראה באור 2.1.2 (ז).

(ב) שיעורי תמותה ותחלואה

(1) שיעורי התמותה ששימשו לחישוב התחייבויות ביטוחיות בגין תמותה של מבוטחים לפני הגיעם לגיל פרישה (כלומר לא כולל תמותה של מקבלי גמלאות זקנה ומקבלי פיצוי אובדן כושר עבודה) זהים, בדרך כלל, לשיעורים אשר שימשו לקביעת התעריף.

(2) ההתחייבות לקצבאות המשולמות לכל החיים מחושבת בדרך כלל בהתאם ללוחות תמותה עדכניים אשר מפורסמים ע"י הממונה.

עליה בשיעור התמותה בפועל לרמה העולה על ההנחה הקיימת, עשויה להביא לקיטון ההתחייבות לקצבאות המשולמות לכל החיים.

בחודש יולי 2024, פרסם הממונה חוזר "תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ובקרנות הפנסיה" (להלן - "החוזר").

החוזר כולל עדכון של הנחות ברירות המחדל בעניין מערך ההנחות הדמוגרפי (שיעורי התמותה), אשר משמשות לחישוב ההתחייבויות והמקדמים בפוליסות ביטוח חיים ובקרנות הפנסיה.

כפועל יוצא מכך, הגדילה החברה את העתודות להשלמת גמלה ליום 30 ביוני 2024 בסך של כ-458 מיליון ש"ח לפני מס.

לעניין ניתוח רגישות ראה סעיף ב.3.3(7) להלן.

(3) שיעורי התחלואה מתייחסים לשכיחות של מקרי תביעה בגין מחלות קשות, אובדן כושר עבודה, סיעוד, ניתוחים ואשפוז, נכות מתאונה וכיוצ"ב. שיעורים אלה נקבעו על בסיס ניסיון הקבוצה או מחקרים של מבטחי משנה. בענפי סיעוד ואובדן כושר עבודה נקבעת תקופת תשלום הקצבאות בהתאם לניסיון הקבוצה או מחקרים של מבטחי משנה.

ככל ששיעורי התחלואה וחומריתה יעלו כך עשויה לגדול ההתחייבות הביטוחית בגין מחלות קשות, אובדן כושר עבודה, סיעוד, ניתוחים ואשפוז, נכות מתאונה.

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

3. סיכונים ביטוחיים (המשך)

(ב) סיכון ביטוחי בפוליסות ביטוח חיים ובריאות (המשך)

(3) ההנחות העיקריות המשמשות לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות (המשך)

(ג) הנחות גמלה

חוזי ביטוח חיים, הכוללים מרכיב חסכון בקופות ביטוח, התנהלו, בגין כספי חסכון שהופקדו עד שנת 2008 בשני מסלולים: מסלול הוני או מסלול קצבתי. בפוליסות לקצבה ופוליסות עם נספחי קצבה, המבוטח רשאי בגין הצבירה הנובעת מהפקדות עד סוף שנת 1999 לבחור את המסלול במועד הפרישה. היות וסכום ההתחייבות הביטוחית שונה בכל אחד משני מסלולים אלו, מוטל על החברה לקבוע את שיעור הפוליסות בהן יבחרו המבוטחים במסלול הגמלה. שיעור זה נקבע על פי ניסיון הקבוצה המתעדכן מעת לעת. החל משנת 2008 כל פרמיות החסכון שהופקדו במסגרת קופות ביטוח מיועדות לקצבה והאפשרות למשוך את החיסכון הנצבר מהן בצורה הונית, הצטמצמה.

החברה מבצעת מעת לעת מחקרים בנושא הנחות גמלה לרבות שיעור לקיחת גמלה, מסלולי פרישה, וגיל פרישה ומעדכנת את העתודה המשלימה לגמלאות בהתאם.

כמו כן, מתעדכנות ההנחות בעתודה להשלמת גימלאות בעקבות מחקר ביטולי פוליסות לפני גיל הפרישה הצפוי (כתוצאה מפידיין, נידוד יוצא וכו').

בתקופת הדוח החברה עדכנה את ההנחות האקטואריות של מועדי הפרישה הצפויים ובהתאם לכך גם הותאמו שיעורי מימוש הגמלה. עדכון ההנחות בוצע בעקבות התבגרות התיק והצטברות מידע וניסיון לגילאים מאוחרים יותר מגיל הפרישה הסטטורי.

לפירוט ההשפעה הכספית, ראה סעיף ב.3(ב)(5)(א) להלן.

(ד) פקטור ההיוון K

ההפרשה לעתודה משלימה לגמלאות נעשית על ידי שימוש בפקטור K, כאמור בסעיף ב.3(ב)(2) לעיל.

העתודה המשלימה לגמלה נצברת באופן הדרגתי בגין הכספים שנצברו בפוליסות במקביל להכרה ברווחים מדמי הניהול וזאת לאורך התקופה שנותרה עד למועד הגיע המבוטח לגיל פרישה. עבור פרמיות הצפויות להתקבל במסגרת הפוליסות תיצבר ההפרשה ממועד קבלתן ועד לגיל הפרישה.

ההפרשה ההדרגתית נעשית על ידי שימוש בפקטור K הנגזר משיעור ההכנסות העתידיות כאמור. פקטור זה נלקח בחשבון בחישוב צבירת ההשלמה לעתודה לתשלום קצבה, והוא מוגבל עד לשיעור ההכנסות העתידיות הצפויות מדמי ניהול או ממרווח פיננסי הנובעים מהשקעות המוחזקות כנגד עתודת הביטוח בשל הפוליסה או מתשלומי פרמיות בניכוי ההוצאות המתייחסות לפוליסה. ככל שפקטור K גבוה יותר, ההתחייבות להשלמת עתודה לקצבה שתוכר בדוח הכספי תהיה נמוכה יותר והסכום שידחה וירשם בעתיד יהיה גבוה יותר.

אקטואר החברה קובע בהתאם להנחיות הממונה שני ערכי K נפרדים. פקטור K האחד נקבע עבור התחייבויות בגין פוליסות משתתפות ברווחים, והשני בגין פוליסות מבטיחות תשואה.

נכון לתאריך הדוחות הכספיים ערך ה-K שבו החברה משתמשת עבור פוליסות משתתפות ברווחים עומד על 0.97% (ליום 31 בדצמבר 2023 - 0.95%). העתודה המשלימה לגמלה בגין פוליסות מבטיחות תשואה עומדת על סכומה המלא לימים 31 בדצמבר 2024 ו-31 בדצמבר 2023 (ערך ה K הינו 0.00% לימים אלו).

כתוצאה מהעלייה בעקום הריבית חסרת הסיכון והשפעת רווחי השקעה בתיק המשתתף ברווחים, ובקיצוז ירידה בפרמיית אי נזילות, הגיעה החברה לתקרת ערך ה-K ליום 31 במרס 2024 ולא חל בו שינוי עד ליום 31 בדצמבר 2024.

לפירוט ההשפעה הכספית, ראה סעיף ב.3(ב)(5)(א) להלן.

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

3. סיכונים ביטוחיים (המשך)

ב) סיכון ביטוחי בפוליסות ביטוח חיים ובריאות (המשך)

(3) ההנחות העיקריות המשמשות לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות (המשך)

(ה) שיעורי ביטולים

שיעור הביטולים משפיע על אמידת ההתחייבויות הביטוחיות בגין גמלה נדחית ובגין חלק מביטוחי הבריאות. ביטולים של חוזי ביטוח יכולים לנבוע מסילוקים, ביטולים, או פדיונות של פוליסות לבקשת בעליהן, ומביטול פוליסות היזום על ידי החברה עקב הפסקת תשלומי הפרמיות. ההנחות לגבי שיעורי הביטולים מבוססות על ניסיון החברה ומבוססות על סוג הביטול, סוג המוצר וותק של תקופת הכיסוי.

(ו) שיעורי המשכיות

בביטוחי בריאות קבוצתיים זכאים המבוטחים להמשיך ולהיות מבוטחים באותם תנאים גם אם החוזה הקולקטיבי לא יחודש. בגין אופציה זו של המבוטחים קיימת לחברה מחויבות, המבוססת על הנחות לגבי שיעורי המשכיות של הביטוחים הקולקטיביים ושיעורי המשכיות של החוזים עם המבוטחים לאחר סיום החוזה הקולקטיבי.

(4) בדיקת נאותות העתודות (LAT)

החברה בודקת את נאותות העתודות בביטוח חיים ובריאות, לרבות העתודה המשלימה לגמלאות.

ההנחות המשמשות לבדיקות הנ"ל כוללות הנחות בגין ביטולים, הוצאות תפעול, תשואה מנכסים, שיעורי ריבית, פרמיית אי נזילות ובהתחשב בעודף השווי ההוגן של הנכסים מעל לערכם בספרים, תמותה, הנחות גמלה ותחלואה והן נקבעות על ידי האקטואר על פי בדיקות, ניסיון העבר ומחקרים רלוונטיים אחרים והוראות רגולטוריות.

בהתאם לקודקס הרגולציה של רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, בדיקת ה-LAT תבוצע תוך קיבוץ מוצרי ביטוח חיים (למעט ביטוח סיעוד). גישה זו מאפשרת לקזז קבוצות רווחיות מקבוצות הפסדיות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

3. סיכונים ביטוחיים (המשך)

ב) סיכון ביטוחי בפוליסות ביטוח חיים ובריאות (המשך)

(4) בדיקת נאותות העתודות (LAT) (המשך)

עדכון הוראות החוזר המאוחד - הקצאת נכסים שאינם בשווי הוגן בעת חישוב בדיקת נאותות העתודה (LAT):

ביום 20 ביוני 2020 פורסם עדכון לחוזר המאוחד הכולל הבהרות לעניין הקצאת נכסים שאינם בשווי הוגן בעת חישוב בדיקת נאותות העתודה (LAT). ההבהרה דנה, בין היתר, בשאלה האם ניתן לבצע שינויים באופן ההקצאה של נכסים להתחייבויות ביטוח לצרכי ה-UGL (השווי העודף דהיינו ההפרש החיובי בין השווי ההוגן של נכסים לבין ערכם בספרים). בהתאם להבהרה יש אבחנה בין נכסים שקיימת לגביהם מגבלה חיצונית או פנימית לגבי חלוקתם לכיסוי עתודות מסוימות לבין נכסים לגביהם אין הגבלות כאמור.

בהתאם להבהרה החברה אימצה נוהל שלפיו ניתן להביא לניצול מרבי של השווי העודף, בין היתר, באמצעות הקצאה של נכסים בעלי שווי עודף תחילה לאותן קבוצות המאופיינות ב-LAT, וזאת עד להגעה לסך הסכום שבו נמדדות ההתחייבויות, לפני קיזוז בגין UGL.

להלן נתונים על הנכסים המשמשים לחישוב ה-UGL:

ביטוח חיים ובריאות		ביטוח כללי		שווי הוגן של הנכסים
2023	2024	2023	2024	
מיליוני ש"ח				
602	1,008	488	776	שווי הוגן של הנכסים
576	991	432	717	ערך הנכסים בספרים
26	17	56	59	עודף שווי על הנכסים

הפער בין השווי ההוגן לשווי בספרים נובע מנכסי חוב לא סחירים; בביטוח חיים ובריאות בעיקר מפקדונות, הלוואות ואג"ח לא סחיר (לא כולל אג"ח מיועדות) ובביטוח כללי בעיקר מהלוואות ואג"ח לא סחיר.

החברה השתמשה במלוא ה-UGL הנובע מנכסים העומדים כנגד התחייבויות במגזר כללי. בביטוח חיים ובריאות לא קיימת עתודת LAT נכון לימים 31 בדצמבר 2024 ו-2023 ולכן לא נעשה שימוש בעודף שווי הנכסים.

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

3. סיכונים ביטוחיים (המשך)

(ב) סיכון ביטוחי בפוליסות ביטוח חיים ובריאות (המשך)

(5) השפעת השינויים באומדנים ובהנחות העיקריות ששימשו בחישוב עתודות ביטוח חיים ובריאות

(א) השפעת השינויים על העתודה המשלימה לגמלאות ועל בחינת נאותות העתודות בביטוח חיים ובריאות

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
מליוני ש"ח		
		ביטוח חיים*
(479)	(169)	קישור העתודה המשלימה לגמלאות בגין שינוי בשיעור ריבית היוון ⁽¹⁾
(508)	(78)	הקטנת העתודות לגמלה בעקבות שינוי צפי ההכנסות העתידיות הנגזר משינוי הריבית (K)
(987)	(247)	סך הקישור בהפרשות לגמלה כתוצאה משינוי הריבית
(570)	(738)	שינוי בהנחות הגמלה ⁽²⁾
-	458	עדכון שיעורי תוחלת החיים ⁽³⁾
(1,557)	(527)	סך הכל עתודה משלימה לגמלאות
(29)	(84)	עתודת מגדל בטוח (סעיף ב)
(1,586)	(611)	סך הכל ביטוח חיים
		ביטוח בריאות
-	(44)	עדכון אומדן ריבית ההיוון (סעיף ג)
(1,586)	(655)	סך הכל לפני מס
(1,044)	(431)	סך הכל לאחר מס

* השפעה נוספת שאינה כלולה בטבלה, ראה סעיף (ד).

⁽¹⁾ החברה משתמשת בהנחות תשואה על בסיס התיק הקיים והצפוי לצורך קביעת אומדני התשואות העתידיות כחלק מקביעת העתודה לגמלאות.

במהלך שנת הדוח בעקבות העלייה בעקום הריבית חסרת הסיכון בקיזוז הירידה במרווחים באגרות החוב הצמודות ובעקבות עדכון ההנחות בדבר הרכב תיק הנכסים, גדלה התשואה הצפויה בתיק הנכסים הקיים והצפוי. כתוצאה מכך, עודכנו ההנחות בדבר שיעורי ריבית ההיוון המשמשים לחישוב ההפרשות לגמלה והעתודות קטנו.

בתקופה המקבילה אשתקד, בעקבות העלייה בעקום הריבית חסרת הסיכון והעלייה במרווחים באגרות החוב הצמודות ובעקבות עדכון ההנחות בדבר הרכב תיק הנכסים, גדלה התשואה הצפויה בתיק הנכסים הקיים והצפוי. כתוצאה מכך עודכנו ההנחות בדבר שיעורי ריביות ההיוון המשמשים לחישוב ההפרשות לגמלה והעתודות קטנו.

⁽²⁾ בשנת הדוח העתודה להשלמת גמלאות קטנה בעיקר בשל עדכון ההנחות האקטואריות של מועדי הפרישה הצפויים ובהתאם לכך גם הותאמו שיעורי מימוש הגמלה. אשתקד קטנה העתודה בעיקר בשל עדכון הנחת שיעורי מימוש גימלה והתפלגות גילי הפרישה.

⁽³⁾ בשנת הדוח הגדילה החברה את העתודה להשלמת גמלאות בעקבות פרסום חוזר בעניין מדידת ההתחייבויות שכולל עדכון הנחות שמשמשות לחישוב ההתחייבויות בפוליסות ביטוח חיים. כאמור בסעיף ב.3(ב)(3) לעיל.

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

3. סיכונים ביטוחיים (המשך)

ב) סיכון ביטוחי בפוליסות ביטוח חיים ובריאות (המשך)

(5) השפעת השינויים באומדנים ובהנחות העיקריות ששימשו בחישוב עתודות ביטוח חיים ובריאות (המשך)

(ב) תוכנית ביטוח "מגדל בטוח" הנה תוכנית משתתפת ברווחים הכוללת התחייבות לתשואת מינימום צמודה כאשר נצבר ותק מעל 20 שנה. עבור התחייבות זו שומרת החברה עתודה המבוססת בין היתר על ריביות חסרות סיכון והנחות נוספות. בשנת הדוח חל קיטון בעתודה בסך של כ-84 מיליון ש"ח לפני מס בעקבות העלייה בריבית חסרת הסיכון ועדכון הנחות ביטולים לעומת קיטון בעתודה אשתקד בסך של כ-29 מיליון ש"ח לפני מס בעקבות העלייה בריבית חסרת הסיכון.

(ג) בשנת הדוח עדכנה החברה את אומדן ריבית ההיוון בהתחייבויות הביטוחיות של הוצאות רפואיות ומחלות קשות. עדכון האומדן הביא להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בסכום של כ-44 מיליון ש"ח לפני מס.

(ד) אשתקד, החברה הגדילה את העתודה לתביעות בגין אובדן כושר עבודה בסך של כ-280 מיליון ש"ח לפני מס בשייר, וזאת בהתבסס על הניסיון בפועל של משך זמן תשלום התביעות בשנים האחרונות. סכום זה אינו כלול בטבלה לעיל.

בשנת הדוח, בהתבסס על מחקר חדש, עודכנו הנחות משך תשלום תביעות אובדן כושר עבודה, והנחת מספר תביעות אובדן כושר העבודה הצפויות בשל מקרי ביטוח שאירעו אך טרם הוחל בתשלומם (תביעות תלויות ו-IBNR). בעקבות הגדלת העתודה שבוצעה אשתקד, עדכון ההנחות השנה לא הביא להגדלת סך ההתחייבויות הביטוחיות לאובדן כושר עבודה.

(6) יתרת העתודה המשלימה לגמלאות

העתודה המשלימה לגמלאות, הכלולה בספרי החברה, מסתכמת לימים 31 בדצמבר 2024 ו-2023 לסך של כ-8,875 מיליון ש"ח ו-8,309 מיליון ש"ח בהתאמה*. יתרת ההפרשות אשר תיזקף לרווח והפסד, על ידי שימוש בפקטורי ההיוון K כאמור לעיל, בצורה הדרגתית עד הגעת המבוטחים לגיל פרישה מסתכמת ליום 31 בדצמבר 2024 לסך של כ-4,256 מיליון ש"ח (אשתקד כ-4,073 מיליון ש"ח).

* מזה כ-4,689 מיליון ש"ח בגין גמלה נדחית (ב-2023 כ-4,770 מיליון ש"ח בגין גמלה נדחית).

יצוין כי הנתונים, המפורטים לעיל, בקשר לעתודה המשלימה לגמלאות ובקשר ליתרת ההפרשות אשר תיזקף בעתיד מתייחסים לכספים שנצברו בפוליסות עד לתום כל אחת מתקופות הדיווח ואינם כוללים התחייבות בגין תוספת צבירה עתידית.

יובהר כי האמור לעיל מבוסס על התקינה החשבונאית הנוכחית (IFRS4), ולא בהתאם לתקינה החדשה (IFRS17). לפרטים בדבר יישום התקינה החדש ראה באור 41.

(7) ניתוחי רגישות

יובהר כי מבחני הרגישות להלן מבוססים על התקינה החשבונאית הנוכחית (IFRS4), ולא משקפים את הרגישות הצפויה של החברה תחת התקן החדש (IFRS17).

ליום 31 בדצמבר 2024

שיעור לקיחת גמלה ⁽²⁾		שיעור תמותה		שיעורי הביטולים ⁽³⁾		שיעור התחלואה	
-5%	+5%	-10% ⁽¹⁾	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%
אלפי ש"ח							
231,443	(212,068)	(1,669,851)	632,907	(6,776)	6,773	-	(242,904)

רווח (הפסד)

ליום 31 בדצמבר 2023

שיעור לקיחת גמלה ⁽²⁾		שיעור תמותה		שיעורי הביטולים ⁽³⁾		שיעור התחלואה	
-5%	+5%	-10% ⁽¹⁾	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%
אלפי ש"ח							
295,972	(427,871)	(1,556,042)	798,070	(3,779)	3,488	-	(95,529)

רווח (הפסד)

⁽¹⁾ בעיקר עקב העתודה המשלימה לגמלאות.

⁽²⁾ לצורך ניתוח הרגישות לשיעור לקיחת גמלה הוספו/הופחתו 5% משיעור לקיחת הגמלה. לסכום העתודה המשלימה לגמלאות ראה באור 18 א.

⁽³⁾ שיעורי הביטולים כוללים פדיונות, סילוקים והקטנות.

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

3. סיכונים ביטוחיים (המשך)

ג) סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי

(1) תיאור תמציתי של ענפי הביטוח העיקריים בהם פועלת הקבוצה

פעילות החברה מתמקדת בענפים רכב חובה, רכב רכוש, ביטוחי רכוש וביטוחי חביות.

ביטוח רכב חובה מכסה, בהתאם לפקודת ביטוח רכב את בעל הרכב והנהג בו מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975 ("הפלת"ד") בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי לנהג הרכב, לנוסעים ברכב, או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב. התביעות בענף זה מתאפיינות ב"זנב ארוך" (Long Tail) דהיינו לעיתים חולף זמן רב ממועד קרות האירוע ועד מועד הסילוק הסופי של התביעה.

התעריף לביטוח רכב חובה מחייב אישור על ידי המפקח על הביטוח והינו תעריף אקטוארי דיפרנציאלי (שאינו אחיד לכלל המבוטחים ומותאם לסיכון). התעריף האמור מבוסס על מספר פרמטרים, הן אלה הקשורים לרכב המבוטח בפוליסה (כגון מערכות בטיחות וכיו"ב) והן אלה הקשורים לאפיוני המבוטח (גיל הנהג הצעיר, ותק רישיון נהיגה, ניסיון תביעות בעבר וכו').

ביטוח רכב רכוש הינו ביטוח רשות והוא הביטוח הוולונטרי הנפוץ ביותר במסגרת ביטוח כללי. ביטוח רכב רכוש כולל כיסוי נזקי רכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד ג'.

הכיסוי בדרך כלל מוגבל לשווי הרכב הניזוק ו/או לגבול האחריות לצד ג' בפוליסה.

התעריף לביטוח רכב רכוש מחייב אישור, כמו גם אישור הפוליסה בכללותה, על ידי המפקח על הביטוח והינו תעריף אקטוארי דיפרנציאלי (שאינו אחיד לכלל המבוטחים ומותאם לסיכון). התעריף האמור מבוסס על מספר פרמטרים, הן אלה הקשורים לרכב המבוטח בפוליסה (כגון סוג, שנת ייצור וכיו"ב) והן אלה הקשורים לאפיוני המבוטח (כמות נהגים ברכב, גיל הנהגים, ניסיון תביעות בעבר וכו').

תהליך החיתום מתבצע בחלקו באמצעות התעריף עצמו ובחלקו באמצעות מדיניות החיתום של הקבוצה כפי שנקבעת מעת לעת.

במרבית המקרים, הפוליסות בביטוחי רכב רכוש מונפקות לפרק זמן של שנה. כמו כן, במרבית המקרים, תביעות בגין פוליסות אלו מתבררות בסמוך למועד קרות מקרה הביטוח.

ביטוחי חביות מיועדים לכיסוי חבותו על-פי דין של מבוטח בגין נזק שהוא עלול לגרום לצד שלישי כלשהו. סוגי הביטוח העיקריים הינם: ביטוח אחריות כלפי צד ג', ביטוח אחריות מעבידים וביטוחי חביות אחרים כגון אחריות מקצועית, חבות המוצר ואחריות דירקטורים ונושאי משרה. הפוליסות בביטוחי חביות מונפקות בד"כ לפרק זמן של שנה. עם זאת, קצב התנהלות התביעות בענף ארוך יותר ועשוי להמשך מספר שנים, וזאת ממספר סיבות: הנזק המכוסה בפוליסה נגרם לצד שלישי שאינו המבוטח בפוליסה, פרק הזמן אשר עובר בין מועד קרות האירוע נשוא התביעה לבין מועד התגבשות החבות והנזק והגשת התביעה ארוך יחסית.

במקרים רבים מדובר בבירור עובדתי ומשפטי מורכב יחסית, הן ביחס לחבות המבוטח והן ביחס להיקף הנזקים, תקופת ההתיישנות בגין עילת התביעה ארוכה יותר מתקופת ההתיישנות המקובלת בביטוח רכוש. התביעות בענף זה מתאפיינות ב"זנב ארוך" (Long Tail) דהיינו לעיתים חולף זמן רב ממועד קרות האירוע ועד מועד הסילוק הסופי של התביעה.

ביטוחי רכוש מיועדים להעניק למבוטח כיסוי כנגד נזק פיזי לרכושו. הסיכונים העיקריים המכוסים בפוליסות רכוש הינם סיכונים אש, התפוצצות, פריצה, רעידת אדמה ונזקי טבע. ביטוחי הרכוש כוללים לעיתים כיסוי לנזק תוצאתי (אובדן רווחים) עקב הנזק הפיזי לרכוש. ביטוחי רכוש מהווים נדבך חשוב בביטוחי דירות, ביטוחי בתי עסק, ביטוחים הנדסיים, מטענים בהובלה (ימית, יבשתית, אווירית) וכו'.

במרבית המקרים, הפוליסות בביטוחי רכוש מונפקות לפרק זמן של שנה. כמו כן, במרבית המקרים, תביעות בגין פוליסות אלו מתבררות בסמוך למועד קרות מקרה הביטוח.

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

3. סיכונים ביטוחיים (המשך)

ג. סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)

(2) עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית בביטוח כללי

(א) ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי כוללות את המרכיבים העיקריים הבאים:

- הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
- תביעות תלויות לרבות עתודה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות
- הפרשה לפרמיה בחסר
- ובניכוי - הוצאות רכישה נדחות.

ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה משקפת את מרכיב הפרמיה המתייחס לתקופה שלאחר תאריך המאזן על פי כללים חשבונאיים מקובלים.

כמו כן, בהתאם להנחיות המפקח מדווחת במידת הצורך הפרשה לפרמיה שאינה מכסה את העלות הצפויה של התביעות (להלן פרמיה בחסר) בענפי רכב חובה, רכב רכוש ומקיף דירות. הפרשה זו, אם קיימת, נרשמת בסעיף תביעות תלויות.

בהתאם להוראות המפקח, התביעות התלויות, לרבות חלקם של מבטחי משנה בהן, בענפים שאינם מקובצים (הסטטיסטיים) (ענפי החבויות, רכב חובה, רכב רכוש, דירות ותאונות אישיות), חושבו על ידי האקטואר הממונה בביטוח כללי מתן גרוס, שהצהיר בין היתר כי ההערכות נעשו בהתאם לכללים אקטואריים מקובלים וכי ההנחות והשיטות להערכת ההפרשות נקבעו על ידו, לפי מיטב שיקול דעתו המקצועית ובהתאם להנחיות ההוראות והכללים.

ההערכות האקטואריות מבוססות בעיקרן על מסדי הנתונים בגין התביעות המשולמות הכוללות גם הוצאות ישירות ליישוב תביעות והשתתפות עצמית. שיבובים ושרידים נלקחים בחשבון בבסיס הנתונים לפיו מחושבות ההערכות האקטואריות של התביעות התלויות. בהתאם להוראות המפקח על הביטוח נכללו בהערכות גם עלויות עקיפות ליישוב תביעות בגין כל הענפים בהם עוסקת החברה בביטוח כללי.

(ב) בהתאם להוראות המפקח התביעות התלויות מחושבות על ידי אקטואר, על פי שיטות אקטואריות מקובלות באופן עקבי לשנה הקודמת. בחירת השיטה האקטוארית המתאימה לכל ענף ביטוח נקבעת על ידי האקטואר לפי מידת ההתאמה של השיטה לענף ולעיתים נעשה שילוב בין השיטות השונות. הערכת תביעות תלויות בקבוצה מבוססת במירב הענפים על ניסיון העבר של התפתחות תשלומי תביעות (מודל Paid) בפועל, ובחלקם על עלות מצטברת של התביעות (תשלומי התביעות בפועל בתוספת הערכות פרטניות - מודל Incurred). ההערכות כוללות הנחות בדבר עלות התביעה הממוצעת, עלויות הטיפול בתביעות ושכיחות התביעות בקבוצת הסיכון הרלוונטית. הנחות נוספות יכולות להתייחס לשינויים בשיעורי הריבית, שערי חליפין ובעיות ביצוע התשלומים וחומרם. תשלומי התביעות כוללים הוצאות ישירות ועקיפות ליישוב תביעות, בניכוי שיבובים והשתתפויות עצמיות.

(ג) השימוש בשיטות אקטואריות המבוססות על התפתחות התביעות מתאים בעיקר כאשר קיים מידע יציב ומספק בתשלומי התביעות ו/או בהערכות הפרטניות כדי להעריך את סך עלות התביעות הצפויה. כאשר המידע הקיים בניסיון התביעות בפועל אינו מספק, משתמש האקטואר לעיתים, בחישוב המשקלל בין אומדן ידוע (בחברה ו/או בענף) כגון L/R לבין התפתחות התביעות בפועל. משקל גדול יותר ניתן להערכה המבוססת על ניסיון. ככל שהזמן עובר מצטבר מידע נוסף על התביעות.

(ד) כמו כן, נכללות הערכות איכותיות באשר לשינוי מגמות בעתיד אחרי הפעלת שיקול דעת כשאר שינויים לא באו לידי ביטוי באופן מלא בניסיון העבר. האקטואר מעדכן את המודלים ו/או מבצע הפרשות ספציפיות על סמך הערכות סטטיסטיות ו/או משפטיות לפי העניין.

(ה) בהערכת תביעות גדולות במיוחד, ההערכה מבוססת על הערכות פרטניות של מומחי החברה.

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

3. סיכונים ביטוחיים (המשך)

ג) סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)

(2) עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית בביטוח כללי (המשך)

(i) תיתכנה תופעות חדשות שאין להן ביטוי של ממש בתשלומי התביעות הנוכחיים. אם יתברר שהניסיון בפועל יהיה שונה מן הניסיון המצטבר בתשלומי התביעות הנוכחיים, עלול לעלות בעתיד הצורך בהפרשות נוספות.

(ז) ההערכה האקטוארית מבוססת על אומדנים סטטיסטיים הכוללים מרכיב של אי וודאות. האומדן הסטטיסטי מבוסס על הנחות שונות, אשר לא בהכרח יתממשו. ההנחות בשימוש בתחזית האקטוארית משפיעות על התוצאה הסופית של ההפרשה. לכן, עלולות התביעות בפועל עשויה להיות גבוהה או נמוכה יותר מהאומדן הסטטיסטי.

(ח) הנחות שנקבעו בעבר עשויות להשתנות בהתאם למידע חדש שיתקבל בעתיד. במקרים כאלה תביעות תלויות ישתנו בהתאם לשינוי בהנחות ובתוצאות בפועל, וההפרשים שנוצרו בשנת הדוח יכללו בדוח עסקי הביטוח הכללי.

(ט) בענפים רכב חובה, חבות מעבידים וצד שלישי החברה פועלת בהתאם לעקרונות הנוהג המיטבי ובהתאם לכך החברה מהוונת את תשלומי התביעות העתידיים בענפים אלו. ההיוון הינו לפי עקום ריבית חסרת סיכון תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות ובהתחשב באופן שיערוך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות אלו.

(י) התביעות התלויות מחושבות ברמת ברוטו, חלקם של מבטחי המשנה בתביעות התלויות נאמד בהתחשב בסוג ההסכם (יחסי/בלתי יחסי), ניסיון התביעות בפועל והפרמיה שהועברה למבטחי משנה.

(יא) ההפרשה לתביעות תלויות עבור הסדר ביטוח שיורי (להלן - "פול") בוצעה תוך התבססות על החישוב שנעשה על ידי אקטואר "פול".

(3) פירוט השיטות האקטוארית בענפי הביטוח העיקריים

לצורך הערכת התביעות התלויות נעשה שימוש במודלים האקטוארים המפורטים להלן, בשילוב ההנחות השונות:

(א) Link Ratio - שיטה סטטיסטית זו מתבססת על התפתחות התביעות (התפתחות התשלומים ו/או התפתחות סך התביעות, התפתחות כמות התביעות ועוד), כדי להעריך את ההתפתחות הצפויה לתביעות הקיימות והעתידיות. השימוש בשיטה זו מתאים בעיקר לאחר תקופה מספיקה מאירוע או חיתום הפוליסה, כאשר קיים מידע מספיק מהתביעות הקיימות על מנת להעריך את סך התביעות הצפויות. במידת הצורך נעשה שימוש בשיטת שרמן (Sherman power curve) המתאימה התפלגות לא לינארית למקדמי ההתפתחות שחושבו בשיטת ה-Link Ratio. באמצעות ההתפלגות ניתן לחשב את מקדמי ההתפתחות לתקופות מוקדמות עליהן אין לנו מידע ("זנב ההתפתחות").

(ב) Bornhuetter-Ferguson - שיטה זו משלבת בין אומדן מוקדם (אפריורי) הידוע בחברה או בענף, ואומדן נוסף המבוסס על התביעות עצמן. האומדן המוקדם משתמש בפרמיות ושיעור הנזקים להערכת סה"כ התביעות. האומדן השני משתמש בניסיון התביעות בפועל, ע"ס שיטות אחרות (כגון Link Ratios). הערכת התביעות המשולבת משקללת את שני האומדנים, כאשר ניתן משקל גדול יותר להערכה המבוססת על ניסיון התביעות ככל שהזמן עובר, ומצטבר מידע נוסף על התביעות. השימוש בשיטה זו מתאים בעיקר בתקופה האחרונה בה אין מספיק מידע מהתביעות או כאשר מדובר בעסק חדש או כזה ללא מידע היסטורי מספיק.

(ג) הממוצעים - לעיתים, בדומה לשיטת Bornhuetter-Ferguson, כאשר ניסיון התביעות בתקופות האחרונות אינו מספיק, ישנו שימוש בשיטת ממוצעים היסטוריים. בשיטה זו נקבעת עלות התביעות על סמך עלות התביעה לפוליסה בשנים מוקדמות וכמות הפוליסות בשנים המאוחרות. בדומה, עלות התביעות מחושבת על בסיס תחזית כמות תביעות (שיטת Link Ratio) והתביעה הממוצעת ההיסטורית.

(ד) אחר - עבור תביעות מסוג מחלות מקצוע בביטוח חבות מעבידים, שהינן תביעות על בסיס נזק מתמשך מחושבת הפרשה על בסיס עלות עתידית צפויה. בתביעות מסוג זה אין תאריך מסוים בו העובד נפגע והתגבשות הנזק הינה כתוצאה מחשיפה ארוכה לגורמי הסיכון. תביעות מסוג זה מאופיינות בפרק זמן ארוך מאוד מתחילת החשיפה לגורמי הסיכון ועד לדיווח על התביעה (תביעות זנב ארוך).

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

3. סיכונים ביטוחיים (המשך)

ג) סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)

(4) להלן פירוט השיטות האקטואריות שיושמו בענפי הביטוח העיקריים

(א) ענפי רכב חובה וחבויות

בענפים אלו ההתחייבויות מחושבות על בסיס התפתחות תשלומי התביעות ו/או התפתחות תשלומים ותלויות (Link Ratio). המודל הנו ברמת שנת חיתום ומחושב ברמת התביעות ברוטו.

בגין תקופות שאינן בשלות נעשה שילוב בין עלות התביעות/ Loss Ratio המבוססים על אומדן אפריורי, לבין העלות ממודל התפתחות התשלומים/סכומי התביעות.

קיימת התחשבות בהערכות פרטניות של מחלקת תביעות במקרים של תביעות בעלות וותק רב ותביעות גדולות.

הואיל והערכת התביעות התלויות מחושבת כאמור ברמת הברוטו, קיים מודל להערכת תביעות תלויות ביטוח משנה כדלהלן:

בביטוח משנה בלתי יחסי (Excess) המודל בגין שנות החיתום הוותיקות מבוסס על התייחסות פרטנית לתביעות. בגין שנות החיתום האחרונות האומדן מבוסס על מודל תביעות גדולות החוזה את כמות התביעות שתעבורנה את ה-Excess וכן את ממוצע סכום התביעות הללו.

בביטוח משנה יחסי לרבות פקולטטיבי, מבוסס המודל על פי הערכת התביעות התלויות הפרטניות לשנים הוותיקות ולשנים אחרונות לפי שיעור Loss Ratio.

כמו כן, נעשה שימוש במודל סטוכסטי למדידת השונות הצפויה בעתודות, וזאת לצורך עמידה בדרישות עמדת הממונה לגבי הנהג המיטבי לחישובי עתודות בביטוח כללי.

בנוסף, מחושבת הפרשה מתאימה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות.

(ב) רכב רכוש

בענף רכב רכוש ההתחייבויות מחושבות על בסיס התפתחות תשלומי התביעות (Link Ratio) תוך התייחסות לסוגי הכיסויים כגון מקיף/צד ג', סוגי רכב וסוגי הנזקים כגון תאונות, גניבות ונזקי טבע.

בחודשי הנזק האחרונים, שאינם בשלים, הקבוצה משתמשת בשיטת הממוצעים המבוססת על עלות תביעה לפוליסה.

קיימת התחשבות בהערכות פרטניות של מחלקת תביעות במקרים של תביעות בעלות וותק רב.

בהערכות הפרטניות נלקח בחשבון החלק של ההשתתפות העצמית שתגבה מהמבוטח. שיבובים ושרידים נלקחים בחשבון עם ההתאמות הנדרשות שכן המודל האקטוארי מתבסס על ההתפתחות של כל התשלומים (חיוביים ושלייליים). כמו כן, מחושבת הפרשה מתאימה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות.

הערכת התביעות התלויות מחושבת ברמת ברוטו. מרכיב ביטוח המשנה בענף זה אינו מהותי.

(ג) דירות

בענף דירות ההתחייבויות מחושבות על בסיס התפתחות סכומי התביעות (Link Ratio). בחודשי הנזק האחרונים נעשה שימוש בשיטת הממוצעים המבוססת על תביעה לפוליסה.

קיימת התחשבות בהערכות פרטניות של מחלקת תביעות במקרים של תביעות בעלות וותק רב.

בענף זה ביטוח המשנה הינו יחסי, השייר מחושב על בסיס שיעורי ביטוח המשנה בפועל בכל שנת נזק. כמו כן, מחושבת הפרשה מתאימה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות.

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

3. סיכונים ביטוחיים (המשך)

ג) סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)

(4) להלן פירוט השיטות האקטואריות שישמשו בענפי הביטוח העיקריים (המשך)

ד) תאונות אישיות

בענף תאונות אישיות ההתחייבויות מחושבות על בסיס התפתחות סכומי התביעות (Link Ratio).

בשנות החיתום האחרונות נעשה שימוש בשיטת Bornhuetter Ferguson על בסיס Loss Ratio.

קיימת התחשבות בהערכות פרטניות של מחלקת תביעות במקרים של תביעות בעלות וותק רב.

בענף זה ביטוח המשנה הוא בחלקו ביטוח משנה יחסי ובחלקו ביטוח משנה מסוג Excess of Loss, השייר מחושב על בסיס שיעורי ביטוח המשנה בפועל בכל שנת חיתום. כמו כן, מחושבת הפרשה מתאימה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות.

ה) ענפים בהם בוצעו הפרשות על בסיס שאינו אקטוארי

בענפים הבאים לא יושם מודל אקטוארי עקב העדר מובהקות סטטיסטית: מקיף לבתי עסק, ביטוח הנדסי, ביטוח קבלנים, ביטוח ימי, ביטוח תעופתי וביטוח סחורות בהעברה.

התביעות התלויות בענפים אלו נכללו על בסיס ההערכות הכוללות את המרכיבים הבאים:

- תביעות תלויות ידועות הכוללות הפרשה מתאימה לסילוק והוצאות הטיפול עד לסוף התקופה ואשר טרם שולמו לתאריך הדוחות הכספיים. הפרשה זו מתבססת בעיקרה על הערכה פרטנית לכל תביעה לפי חוות דעת שנתקבלה מעורכי דין ומומחי החברה שמטפלים בתביעות. רוב ההתחייבויות מגובות בביטוח משנה ולכן ההשפעה לא מהותית.

- הפרשה בגין תביעות שאירעו אך טרם דווחו לחברה (IBNR) המבוססת על ניסיון העבר.

בנוסף, ההפרשה בגין צירוף תיק תביעות ביטוח כללי הינה על בסיס הערכות פרטניות של מומחי החברה.

5) שינויים בהנחות ובאומדנים העיקריים ששימשו בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות בגין חוזי ביטוח כללי

- ההפרשות לתביעות תלויות נערכות תוך לקיחת הנחות זהירות לגבי גורמי סיכון הנובעים משינויים רגולטוריים, פסקי משפט תקדימיים ואחרים שחלו במהלך השנים כגון: הלכת השנים האבודות, זכות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי (מ"ל), הטלת חובת דיווח למ"ל, ביטול הסכם עם המ"ל וחתימה על הסכם מחודש בסוף שנת 2014, העברת האחריות הביטוחית למתן שירותים רפואיים לקופות החולים, שינוי ריבית היוון קצבאות ועוד. ככל שהתביעות בשל גורמי הסיכון לא מתממשות בהתאם לאומדנים נוצר עודף או חוסר בהתפתחות התביעות התלויות. כמו כן החברה אינה נוהגת להוון את התביעות התלויות (למעט בענפים רכב חובה, חבות מעבידים וצד שלישי), דבר שמהווה רכיב זהירות נוסף.

- החל מיום 31 בדצמבר 2015 החברה יישמה את עמדת הממונה בהקשר לנוהג המיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי בהתאם להוראות המפקח הכוללת, בין היתר, את הקביעות הבאות:

(א) "זהירות" משמעה כי, לגבי עתודה שחושבה על ידי אקטואר, "עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח" פרושה כי קיים סיכוי סביר למדי ("fairly likely") כי ההתחייבות הביטוחית שנקבעה תספיק לכיסוי התחייבויות המבטח. לגבי תביעות תלויות בענפי חובה וחבויות הבחינה של "סיכוי סביר למדי" תכונן לאומדן הסתברות של 75% לפחות. יחד עם זאת, ככל שישנן מגבלות בניית הסטטיסטי, יפעיל האקטואר שיקול דעת ויתכן שימוש בשיטות אקטואריות מקובלות.

במסגרת זו יש להתייחס לסיכון הרנדומלי ולסיכון הסיסטמי.

(ב) החברה בוחנת את נאותות ההתחייבויות (LAT) בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי המפורטים לעיל. כחלק מההערכה החברה מהוונת את תשלומי התביעות העתידיים בענפי חבות מעבידים, צד ג ורכב חובה לפי עקום ריבית חסרת סיכון תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות ובהתחשב באופן שיערוך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות אלו.

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

3. סיכונים ביטוחיים (המשך)

ג) סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)

(5) שינויים בהנחות ובאומדנים העיקריים ששימשו בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות בגין חוזי ביטוח כללי (המשך)

(א) קיבוץ - לצורך חישוב מרווחים בגין חוסר הוודאות בענפים סטטיסטיים (כהגדרתם בחוזר), יש להתייחס לכל ענף בנפרד, אך ניתן לקבץ את הסיכונים מכל שנות החיתום (או נזק) בענף. בענפים שאינם סטטיסטיים, ניתן להתייחס לכולם כמקשה אחת.

(6) ריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי - שיעור ההיוון לפיצויים בשל נזק לגוף בנזיקין שונה בשנים האחרונות בעקבות פסקי דין שניתנו בנושא. ככל שתעודכן ריבית ההיוון על בסיס המנגנון עליו המליצה הועדה הבין משרדית לבחינת הנושא, ייתכן עדכון של ההפרשה.

(7) רגישות ההפרשות לשינויים בהנחות

ההערכה האקטוארית כפופה לאי וודאות משמעותית. האומדנים האקטואריים לחיזוי התביעות התלויות, מתייחסים לתוחלת התביעות. בגלל האופי הסטוכסטי של תשלומי התביעות, יש אפשרות של סטיות סביב התוחלת. בנוסף לכך, האומדן הסטטיסטי מבוסס על הנחות שונות, אשר לא בהכרח יתממשו. במידה ויחול שינוי באופן סילוק התביעות או לחילופין בהיקף התביעות המדווחות, עלול להיווצר פער בין ההערכה האקטוארית לבין התוצאה בפועל. גם שינוי בגובה שיעור הריבית, עלול לגרום לפערים בין ההערכות לתוצאה בפועל.

היות והמודל האקטוארי מבוסס על ניסיון העבר, הרי ששינוי לא צפוי בהנחות המודל או בהתנהגות התביעות, יגרמו לשינוי בעתודה.

יצוין שסיכונים אלו נלקחו בחשבון תחת דרישות עמדת הממונה באומדנים לסיכונים הסיסטמטיים.

(8) שינויים בהנחות ובאומדנים העיקריים ששימשו בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות בגין חוזי ביטוח כללי

(א) ההפרשות לתביעות תלויות נערכות תוך לקיחת הנחות זהירות לגבי גורמי סיכון הנובעים משינויים רגולטוריים, פסקי משפט תקדימיים ואחרים שחלו במהלך השנים כגון: הלכת השנים האבודות, זכות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי (מל"ל), הטלת חובת דיווח למל"ל, ביטול הסכם עם המל"ל וחתימה על הסכם מחודש בסוף שנת 2014, העברת האחריות הביטוחית למתן שירותים רפואיים לקופות החולים, שינוי ריבית היוון קצבאות ועוד. ככל שהתביעות בשל גורמי הסיכון לא מתממשות בהתאם לאומדנים נוצר עודף או חוסר בהתפתחות התביעות התלויות.

(ב) הוודאות בענפים סטטיסטיים (כהגדרתם בחוזר), יש להתייחס לכל ענף בנפרד, אך ניתן לקבץ את הסיכונים מכל שנות החיתום (או נזק) בענף. בענפים שאינם סטטיסטיים, ניתן להתייחס לכולם כמקשה אחת.

(ג) להלן טבלה המסכמת את הגידול (הקטון) בהתחייבויות הביטוחיות כתוצאה מהשינויים המתוארים לעיל:

2023	2024	סעיף
במיליוני ש"ח		
(13)	(22)	שינוי עקום ריבית חסרת סיכון - רכב חובה, חבות מעבידים וצד ג'*
22	(3)	שינוי בעודף השווי ההוגן של הנכסים מעל ערכם בספרים - חבות מעבידים וצד ג'
9	(25)	סה"כ

(* כולל שינוי שוטף בפרמיית אי נזילות.)

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

4. מידע בדבר סיכוני אשראי בגין נכסים כנגד חוזים שאינם תלויי תשואה

סיכון אשראי הינו, כאמור, הסיכון להפסד כתוצאה מאי עמידה של לווה בהתחייבויותיו, או כתוצאה משינויים במרווחי האשראי בשוק ההון.

לאי עמידה של הצד הנגדי בהתחייבויותיו כתוצאה מהרעה ביכולת ההחזר שלו לרבות חדלות פירעון השפעה על התוצאות העסקיות של החברה.

נכסי אשראי הניתנים מכספי העמיתים וכן נכסי אשראי סחירים בתיקי הנוסטרו, המחושבים עפ"י השווי ההוגן, מושפעים בנוסף גם משינויים במרווחי האשראי כפי שבאים לידי ביטוי בשוק ההון או מירידת דירוג האשראי של החייב.

לעניין מקורות הדירוג ראה סעיף 2.ד ו-3.ד להלן.

הערך בספרים מהווה קירוב לסיכון האשראי המרבי. לפיכך, טור סה"כ מייצג סיכון אשראי מרבי.

(א) סיכוני אשראי נכסי חוב

(1) חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

ליום 31 בדצמבר 2024

סה"כ	שאינם סחירים		סך כל נכסי חוב
	אלפי ש"ח	סחירים*	
43,614,739	27,647,902	15,966,837	בארץ
1,409,527	408,528	1,000,999	בחו"ל
<u>45,024,266</u>	<u>28,056,430</u>	<u>16,967,836</u>	

ליום 31 בדצמבר 2023

סה"כ	שאינם סחירים		סך כל נכסי חוב
	אלפי ש"ח	סחירים*	
41,386,663	26,629,425	14,757,238	בארץ
1,707,255	435,141	1,272,114	בחו"ל
<u>43,093,918</u>	<u>27,064,566</u>	<u>16,029,352</u>	

* נכסי חוב סחירים מסווגים בעיקר לקטגוריית זמינים למכירה ומוצגים בשווי הוגן.

ראה גם פירוט הנכסים בחלוקה לדירוגים להלן.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

4. מידע בדבר סיכוני אשראי בגין נכסים כנגד חוזים שאינם תלויי תשואה (המשך)

(א) סיכוני אשראי נכסי חוב (המשך)

(2) פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים

(א) נכסי חוב

דירוג מקומי*

ליום 31 בדצמבר 2024

סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה
------	----------	----------------------------	----------	----------

נכסי חוב בארץ

נכסי חוב סחירים

10,490,240	-	-	-	10,490,240	אגרות חוב ממשלתיות
5,476,597	-	-	825,394	4,651,203	אגרות חוב קונצרניות
15,966,837	-	-	825,394	15,141,443	סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ
					<u>נכסי חוב שאינם סחירים</u>
25,449,523	-	-	-	25,449,523	אגרות חוב ממשלתיות
149,146	-	-	26,941	122,205	אגרות חוב קונצרניות
325,814	-	-	-	325,814	פיקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים
					<u>נכסי חוב אחרים לפי בטחונות</u>
284,308	284,308	-	-	-	משכנתאות
17,822	17,822	-	-	-	הלוואות על פוליסות
561,303	-	-	314,548	246,755	הלוואות בשעבוד נדל"ן
850,378	209,570	-	320,304	320,504	בטחונות אחרים
9,608	7,200	-	2,408	-	לא מובטחים
27,647,902	518,900	-	664,201	26,464,801	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ
43,614,739	518,900	-	1,489,595	41,606,244	סך הכל נכסי חוב בארץ
555,161	-	-	308,406	246,755	מזה נכסי חוב בדירוג פנימי

דירוג בינלאומי*

ליום 31 בדצמבר 2024

סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB אלפי ש"ח	BBB	A ומעלה
------	----------	----------------------------	-----	---------

נכסי חוב בחו"ל

נכסי חוב סחירים

122,983	-	-	122,983	-	אגרות חוב ממשלתיות
878,016	-	226,520	651,496	-	אגרות חוב קונצרניות
1,000,999	-	226,520	774,479	-	סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל
					<u>נכסי חוב שאינם סחירים</u>
11,823	-	-	11,823	-	אגרות חוב קונצרניות
396,705	44,153	-	60,150	292,402	נכסי חוב אחרים
408,528	44,153	-	71,973	292,402	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל
1,409,527	44,153	226,520	846,452	292,402	סך הכל נכסי חוב בחו"ל
203,415	-	-	-	203,415	מזה נכסי חוב בדירוג פנימי

* כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחמים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

4. מידע בדבר סיכוני אשראי בגין נכסים כנגד חוזים שאינם תלויי תשואה (המשך)

(א) סיכוני אשראי נכסי חוב (המשך)

(2) פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים (המשך)

(א) נכסי חוב (המשך)

דירוג מקומי*						
ליום 31 בדצמבר 2023						
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה		
9,668,980	-	-	-	9,668,980	נכסי חוב בארץ	
5,088,258	19	-	855,319	4,232,920	נכסי חוב סחירים	
					אגרות חוב ממשלתיות	
					אגרות חוב קונצרניות	
14,757,238	19	-	855,319	13,901,900	סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ	
					נכסי חוב שאינם סחירים	
24,898,529	-	-	-	24,898,529	אגרות חוב ממשלתיות	
214,189	82,869	-	-	131,320	אגרות חוב קונצרניות	
355,934	-	-	-	355,934	פיקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים	
					נכסי חוב אחרים לפי בטחונות	
215,966	215,966	-	-	-	משכנתאות	
16,921	16,921	-	-	-	הלוואות על פוליסות	
188,456	57,236	-	28,127	103,093	הלוואות בשעבוד נדל"ן	
724,221	98,405	-	287,357	338,459	בטחונות אחרים	
15,209	2,269	-	9,177	3,763	לא מובטחים	
26,629,425	473,666	-	324,661	25,831,098	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ	
41,386,663	473,685	-	1,179,980	39,732,998	סך הכל נכסי חוב בארץ	
156,084	-	-	36,062	120,022	מזה נכסי חוב בדירוג פנימי	

דירוג בינלאומי*						
ליום 31 בדצמבר 2023						
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB אלפי ש"ח	BBB	A ומעלה		
361,078	-	-	-	361,078	נכסי חוב בחו"ל	
911,036	-	288,467	605,421	17,148	נכסי חוב סחירים	
1,272,114	-	288,467	605,421	378,226	אגרות חוב ממשלתיות	
					אגרות חוב קונצרניות	
					סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל	
					נכסי חוב שאינם סחירים	
12,837	-	-	12,837	-	אגרות חוב קונצרניות	
422,304	243,019	-	58,346	120,939	נכסי חוב אחרים	
435,141	243,019	-	71,183	120,939	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל	
1,707,255	243,019	288,467	676,604	499,165	סך הכל נכסי חוב בחו"ל	
66,316	-	-	-	66,316	מזה נכסי חוב בדירוג פנימי	

* כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

4. מידע בדבר סיכוני אשראי בגין נכסים כנגד חוזים שאינם תלויי תשואה (המשך)

(א) סיכוני אשראי נכסי חוב (המשך)

(2) פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים (המשך)

(ב) סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים (בארץ)

דירוג מקומי*

ליום 31 בדצמבר 2024

סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-	BBB	AA ומעלה
		BBB	עד A	
אלפי ש"ח				

חייבים ויתרות חובה, למעט יתרות מבטחי משנה

259,199	202,104	-	4,583	52,512
21,711	-	-	-	21,711

נכסי מסים נדחים

1,994,839	1,994,839	-	-	-
-----------	-----------	---	---	---

השקעות פיננסיות אחרות

3,048,719	495	-	-	3,048,224
-----------	-----	---	---	-----------

מזומנים ושווי מזומנים

דירוג מקומי*

ליום 31 בדצמבר 2023

סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-	BBB	AA ומעלה
		BBB	עד A	
אלפי ש"ח				

חייבים ויתרות חובה, למעט יתרות מבטחי משנה

216,244	146,052	-	3,755	66,437
14,257	-	-	-	14,257

נכסי מסים נדחים

1,489,058	1,489,058	-	-	-
-----------	-----------	---	---	---

השקעות פיננסיות אחרות

2,855,669	-	-	-	2,855,669
-----------	---	---	---	-----------

מזומנים ושווי מזומנים

* כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

(ג) סיכוני אשראי בגין מכשירים חוץ מאזניים (בארץ)

דירוג מקומי*

ליום 31 בדצמבר 2024

סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-	BBB	AA
		BBB	עד A	ומעלה
אלפי ש"ח				

מסגרות אשראי בלתי מנוצלות

1,445,883	798,912	-	575,292	71,679
-----------	---------	---	---------	--------

דירוג מקומי*

ליום 31 בדצמבר 2023

סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-	BBB	AA
		BBB	עד A	ומעלה
אלפי ש"ח				

מסגרות אשראי בלתי מנוצלות

299,073	60,617	-	181,484	56,972
---------	--------	---	---------	--------

* כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

4. מידע בדבר סיכוני אשראי בגין נכסים כנגד חוזים שאינם תלויי תשואה (המשך)

(א) סיכוני אשראי נכסי חוב (המשך)

(2) פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים (המשך)

(ד) סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים (בחול"ל)

דירוג בינלאומי*

ליום 31 בדצמבר 2024

סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB		A ומעלה
		אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	

151,766	21,151	-	-	130,615	חייבים ויתרות חובה, למעט יתרות מבטחי משנה
5,069,230	5,069,230	-	-	-	השקעות פיננסיות אחרות
30,411	-	-	30,411	-	מזומנים ושווי מזומנים

דירוג בינלאומי*

ליום 31 בדצמבר 2023

סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB		A ומעלה
		אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	

154,457	15,634	-	591	138,232	חייבים ויתרות חובה, למעט יתרות מבטחי משנה
5,036,624	5,036,624	-	-	-	השקעות פיננסיות אחרות
33,002	-	-	32,998	4	מזומנים ושווי מזומנים

* כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

(ה) סיכוני אשראי בגין מכשירים חוץ מאזניים (בחול"ל)

דירוג בינלאומי*

ליום 31 בדצמבר 2024

סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB		A ומעלה
		אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	

34,750	-	-	-	34,750	מסגרות אשראי בלתי מנוצלות
--------	---	---	---	--------	------------------------------

דירוג בינלאומי*

ליום 31 בדצמבר 2023

סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB		A ומעלה
		אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	

15,397	-	-	-	15,397	מסגרות אשראי בלתי מנוצלות
--------	---	---	---	--------	------------------------------

* כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

4. מידע בדבר סיכוני אשראי בגין נכסים כנגד חוזים שאינם תלויי תשואה (המשך)

(ב) מידע נוסף בדבר סיכוני אשראי

- (1) בהתאם להוראות התיקון לחוזר המאוחד שפורסם בחודש נובמבר 2020 גוף מוסדי אשר עומד בתנאים אשר פורטו בחוזר, יראו את המודל הפנימי שלו כמודל פנימי שאישר הממונה. לעניין הוראות הדין לגבי דירוג אשראי, יראו בדירוג על-פי המודל כדירוג המקביל מבחינת הסיכון לדירוג של חברה מדרגת בכפוף לאישור מודל הדירוג על ידי הדירקטוריון, או ועדה שהוסמכה על ידו לכך, ובכפוף לעמידה בתנאים שפורטו בחוזר. בהתאם להוראות החוזר, אושר בדירקטוריון החברה מודל דירוג פנימי (להלן - המודל) לדירוג אשראי.
- (א) השימוש במודל ייעשה במסגרת המבנה, המתודולוגיה והנהלים, שאושרו בדירקטוריון או ועדה שהסמיך לכך, אגב תהליך אישור ובחינת המודל.
- (ב) כל שינוי מהותי במבנה המודל, טעון אישור מראש של דירקטוריון החברה או ועדה שהסמיך לכך.
- (ג) ניתן לעשות שימוש במודלים מאושרים במסגרת חישוב דרישות ההון תחת משטר סולבנסי 2, בכפוף לתנאים המפורטים בהוראות משטר ההון כאמור.
- (2) קיים שוני בסולמות דירוג בין נכסי חוב בארץ לבין נכסי חוב בחו"ל. בהתאם לחוזר שוק ההון 2008-6-1 בדבר פרסום סולם המרה בין סולם הדירוג הישראלי לסולם הדירוג הבינלאומי, פרסמו חברות הדירוג ניתוח השוואתי בין סולם הדירוג המקומי לסולם הדירוג הבינלאומי.
- (3) מידע בדבר סיכוני אשראי בבאור זה אינו כולל את הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה המוצגים בסעיף ד' להלן.
- (4) לעניין החשיפה לסיכוני אשראי של מבטחי משנה ראה סעיף ב. (4.1) להלן.
- (5) החברה חשופה בפעילותה גם לחייבים אחרים כגון מעסיקים, ומבוטחים. עליה במקרי חדלות פירעון של עסקים בישראל עשויה להשפיע גם על היקף חובות מעבידים בגין אי העברת תשלומים בגין הפקדות לביטוח פנסיוני עבור עובדיהם, המחייבת את הגופים המוסדיים בקבוצה לנקיטת הליכים. לעניין יתרות פרמיה לגבייה בסך 722,377 אלפי ש"ח (שנת 2023 - 588,292 אלפי ש"ח) ראה באור 10.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

4. מידע בדבר סיכוני אשראי בגין נכסים כנגד חוזים שאינם תלויי תשואה (המשך)

(ב) מידע נוסף בדבר סיכוני אשראי (המשך)

(6) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסיים סחירים ושייכים סחירים

ליום 31 בדצמבר 2024			
סיכון חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני		
	%	סכום	
אלפי ש"ח	מסה"כ	אלפי ש"ח	
15,069	0.3	157,508	ענף משק
425,485	6.8	3,069,301	תעשייה
33,291	3.8	1,709,895	בינוי ונדל"ן
-	0.1	51,905	חשמל ומים
-	0.1	36,593	מסחר
173,126	0.6	272,660	מלונאות ותיירות
34,750	0.5	235,717	תחבורה ואחסנה
798,912	5.2	2,346,965	תקשורת ושרותי מחשב
-	0.4	164,960	בנקים
-	0.4	182,794	שירותים פיננסיים
-	0.2	110,690	שירותים עסקיים אחרים
-	1.4	622,532	חברות אחזקה
-	80.2	36,062,746	אנשים פרטיים
1,480,633	100.0	45,024,266	אג"ח מדינה
			סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2023			
סיכון חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני		
	%	סכום	
אלפי ש"ח	מסה"כ	אלפי ש"ח	
-	0.8	331,424	ענף משק
111,163	5.6	2,399,075	תעשייה
65,280	3.6	1,540,691	בינוי ונדל"ן
-	0.2	84,103	חשמל ומים
-	0.1	47,461	מסחר
120,032	0.6	257,939	מלונאות ותיירות
17,995	0.6	254,040	תחבורה ואחסנה
-	5.4	2,347,243	תקשורת ושרותי מחשב
-	0.4	185,759	בנקים
-	0.5	209,186	שירותים פיננסיים
-	0.2	66,862	שירותים עסקיים אחרים
-	1.0	441,548	חברות אחזקה
-	81.0	34,928,587	אנשים פרטיים
314,470	100.0	43,093,918	אג"ח מדינה
			סך הכל

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

4. מידע בדבר סיכוני אשראי בגין נכסים כנגד חוזים שאינם תלויי תשואה (המשך)

ב) מידע נוסף בדבר סיכוני אשראי (המשך)

(7) סיכונים גיאוגרפיים

פירוט מדינות/אזורים שהחשיפה להם עולה על 1% מסך ההשקעות

ליום 31 בדצמבר 2024 (באלפי ש"ח)

סה"כ	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ חשיפה מאזנית	השקעות אחרות ^(*)	נדל"ן להשקעה	קרנות נאמנות	תעודות/ קרנות סל	מניות	אגרות חוב קונצרניות	אגרות חוב ממשלתיות	
50,930,552	-	50,930,552	5,992,938	1,176,182	15,298	1,285,300	137,077	6,261,011	36,062,746	ישראל
2,458,697	148,635	2,310,062	1,947,098	-	76,087	-	112,783	174,094	-	ארה"ב
614,152	-	614,152	603,191	-	-	-	10,961	-	-	בריטניה
1,821,708	-	1,821,708	1,821,708	-	-	-	-	-	-	אירופה
2,511,960	-	2,511,960	1,764,403	-	289,890	348,586	28,604	80,477	-	אחר
<u>58,337,069</u>	<u>148,635</u>	<u>58,188,434</u>	<u>12,129,338</u>	<u>1,176,182</u>	<u>381,275</u>	<u>1,633,886</u>	<u>289,425</u>	<u>6,515,582</u>	<u>36,062,746</u>	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2023 (באלפי ש"ח)

סה"כ	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ חשיפה מאזנית	השקעות אחרות ^(*)	נדל"ן להשקעה	קרנות נאמנות	תעודות/ קרנות סל	מניות	אגרות חוב קונצרניות	אגרות חוב ממשלתיות	
47,938,167	-	47,938,167	4,953,716	1,139,438	-	930,137	92,269	5,894,020	34,928,587	ישראל
2,248,144	58,565	2,189,579	1,707,996	-	-	190,994	113,219	177,370	-	ארה"ב
726,795	-	726,795	657,363	-	-	-	11,083	58,349	-	בריטניה
4,206,460	-	4,206,460	3,535,712	-	284,716	247,467	41,984	96,581	-	אחר
<u>55,119,566</u>	<u>58,565</u>	<u>55,061,001</u>	<u>10,854,787</u>	<u>1,139,438</u>	<u>284,716</u>	<u>1,368,598</u>	<u>258,555</u>	<u>6,226,320</u>	<u>34,928,587</u>	סך הכל

(* השקעות אחרות כוללות נכסי ביטוח משנה, השקעות בחברות כלולות, מזומנים והשקעות פיננסיות אחרות שלא נכללו בטורים האחרים.

4.1. סיכוני אשראי מבטחי משנה

החברה מבטחת חלק מעסקיה בביטוח משנה, הנעשה ברובו באמצעות מבטחי משנה בחו"ל. עם זאת, ביטוח המשנה אינו משחרר את החברה מחובתה כלפי מבטחיה על פי פוליסות הביטוח.

החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי וודאות לגבי יכולת מבטחי המשנה לשלם את חלקם בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (נכסי ביטוח המשנה). על כן יש ביציבות הפיננסית של מבטחי המשנה וביכולת הפירעון שלהם, כדי להשפיע על התוצאות העסקיות של החברה. חשיפה זו מנוהלת על ידי מעקב שוטף אחר דירוג מבטחי המשנה בשוק העולמי וכן אחר קיום התחייבויותיהם הכספיות לחברה.

החברה חשופה לריכוז סיכון אשראי למבטח משנה בודד, עקב מבנה שוק ביטוח המשנה והכמות המוגבלת של מבטחי משנה בעלי דירוג מספק.

בהתאם להנחיית המפקח קובע דירקטוריון החברה, אחת לשנה, מסגרות חשיפה מרביות למבטחי המשנה, עימם התקשרה ו/או תתקשר החברה, המבוססות בעיקר על דירוגם. חשיפות אלו מנוהלות בחברה על ידי בחינה פרטנית של כל אחד ממבטחי המשנה.

כמו כן, חשיפות החברה מפוזרות בין מבטחי משנה שונים, והעיקריות שבהן הינן למבטחי משנה המדורגים בדירוגים גבוהים יחסית.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

4.1. סיכוני אשראי מבטחי משנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2024

חובות בפיגור(ב)		נכסי ביטוח משנה									סך פרמיות למבטחי משנה לשנת 2024	קבוצת דירוג (ד)
מעל שנה	בין חצי שנה לשנה	סה"כ חשיפה(א) (ג)	שנתקבלו ממבטחי משנה	פקדונות מבטחי משנה	בביטוח חבויות	בביטוח רכוש	בביטוח בריאות	בביטוח חיים	יתרות בחובה (זכות) נטו			
-	-	133,436	-	1,091	57,849	32,351	45,749	18,422	(19,844)	233,695	AA ומעלה	
-	-	35,955	-	-	10,336	22,410	39,362	674	(36,827)	140,759	Swiss Reinsurance Co (ה)	
120	11	510,841	6,285	11,929	283,728	104,311	39,732	152,249	(50,965)	285,796	Hannover Reinsurance Co אחרים	
120	11	680,232	6,285	13,020	351,913	159,072	124,843	171,345	(107,636)	660,250		
2,247	11,939	657,478	1,083	124,066	458,596	366,315	12,025	11,095	(65,404)	456,799	A	
-	-	2,748	-	-	2,788	14	-	-	(54)	-	BBB	
2,502	2,427	(2,776)	-	-	512	6	-	-	(3,294)	-	נמוך מ-BBB - או לא מדורג(ו)	
4,869	14,377	1,337,682	7,368	137,086	813,809	525,407	136,868	182,440	(176,388)	1,117,049	סה"כ	

הערות

1. (א) סה"כ החשיפה למבטחי המשנה הינה: יתרות בחובה (זכות) נטו, נכסי ביטוח משנה, בניכוי הפקדונות ובניכוי סכום כתבי האשראי שנתקבלו ממבטחי המשנה כערבות להתחייבויותיהם. (ב) לאחר הפחתת הפרשה לחובות מסופקים בסך של כ- 10,185 אלפי ש"ח. (ג) סך כל ההפרשות לחובות מסופקים בתוספת הקטנת חלקם של מבטחי משנה בתביעות תלויות ובעתודות מסתכם בסך של כ- 10,185 אלפי ש"ח המהווים כ-0.8% מסך החשיפה ליום 31 בדצמבר 2024. (ד) הדירוג נקבע בעיקרו לפי חברת הדירוג S&P, במקרים בהם לא ניתן דירוג ע"י S&P הדירוג נקבע על ידי חברת דירוג אחרת והומר לצרכי דיווח לדירוג S&P, לפי מפתח שנקבע בתקנות דרכי ההשקעה. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- עד A+.
 2. (ה) כולל יתרות הנובעות מהסכם ביטוח משנה במסגרת רכישת תיק תביעות שנרכש בביטוח כללי. לפרטים ראה באור 38.ה.1. (ו) בקבוצה הלא מדורגת נכללות יתרות בגין תביעות תלויות באמצעות ברוקרים מעסקים שנתקבלו עד וכולל שנת 2003 בסך של כ- 7 אלפי ש"ח.
 3. סך כל החשיפה של מבטחי המשנה לאירוע רעידת אדמה בביטוח כללי הינה כ-6,757 מיליון ש"ח, בהסתברות נזק מירבי שהייתה בעיקרה כ-1.80% (MPL שנקבע על פי מודל שאימצה החברה). לפרטים ראה גם באור 37.ב.3. (א). מבטח המשנה המשמעותי ביותר הינו סוויס רי, וחלקו בחשיפה זו הינו כ- 900 מיליון ש"ח.
4. לא קיימים מבטחי משנה נוספים על אלו אשר פורטו לעיל אשר החשיפה בגינם עולה על 10% מהחשיפה הכוללת של מבטחי משנה או שהפרמיה בגינם עולה על 10% מסך הפרמיות לביטוח משנה לשנת 2024.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

4.1. סיכוני אשראי מבטחי משנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2023

חובות בפיגור(ב)		נכסי ביטוח משנה								סך פרמיות למבטחי משנה לשנת 2023	קבוצת דירוג (ד)
מעל שנה	בין חצי שנה לשנה	סה"כ חשיפה(א) (ג)	סכום כתבי אשראי שנתקבלו ממבטחי משנה	פקדונות מבטחי משנה	בביטוח חבויות	בביטוח רכוש	בביטוח בריאות	בביטוח חיים	יתרות בחובה (זכות) נטו		
-	-	122,424	-	1,640	66,514	35,317	40,626	14,863	(33,256)	170,013	AA ומעלה
-	-	33,255	-	54	10,141	18,388	35,064	1,864	(32,148)	113,008	Swiss Reinsurance Co (ה)
284	483	471,961	5,927	16,122	225,097	95,050	38,300	138,683	(3,120)	195,624	Hannover Reinsurance Co
284	483	627,640	5,927	17,816	301,752	148,755	113,990	155,410	(68,524)	478,645	אחרים
6	-	622,262	1,400	102,539	467,708	292,551	6,441	12,738	(53,237)	417,858	A
-	93	34,326	-	10,567	29,322	19,659	-	-	(4,088)	28,577	BBB
1,647	4,515	(2,716)	-	-	607	-	-	-	(3,323)	-	נמוך מ-BBB - או לא מדורג(ו)
1,937	5,091	1,281,512	7,327	130,922	799,389	460,965	120,431	168,148	(129,172)	925,080	סה"כ

הערות

- (א) סה"כ החשיפה למבטחי המשנה הינה: יתרות בחובה (זכות) נטו, נכסי ביטוח משנה, בניכוי הפקדונות ובניכוי סכום כתבי האשראי שנתקבלו ממבטחי המשנה כערבות להתחייבויותיהם.

(ב) לאחר הפחתת הפרשה לחובות מסופקים בסך של כ-5,765 אלפי ש"ח.

(ג) סך כל ההפרשות לחובות מסופקים בתוספת הקטנת חלקם של מבטחי משנה בתביעות התלויות ובעתודות מסתכם בסך של כ-5,765 אלפי ש"ח המהווים כ-0.4% מסך החשיפה ליום 31 בדצמבר 2023.

(ד) הדירוג נקבע בעיקרו לפי חברת הדירוג S&P, במקרים בהם לא ניתן דירוג ע"י S&P הדירוג נקבע על ידי חברת דירוג אחרת והומר לצרכי דיווח לדירוג S&P, לפי מפתח שנקבע בתקנות דרכי ההשקעה. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A- כולל עד A+.

(ה) כולל יתרות הנובעות מהסכם ביטוח משנה במסגרת רכישת תיק תביעות שנרכש בביטוח כללי. לפרטים ראה באור 38.ה.1.

(ו) בקבוצה הלא מדורגת נכללות יתרות בגין תביעות תלויות באמצעות ברוקרים מעסקים שנתקבלו עד וכולל שנת 2003 בסך של כ-8 אלפי ש"ח.
- סך כל החשיפה של מבטחי המשנה לאירוע רעידת אדמה בביטוח כללי הינה כ-6,301 מיליון ש"ח, בהסתברות נזק מירבי שהייתה בעיקרה כ-1.80% (MPL שנקבע על פי מודל שאימצה החברה). לפרטים ראה גם באור 37.ב.א).
- לא קיימים מבטחי משנה נוספים על אלו אשר פורטו לעיל אשר החשיפה בגינם עולה על 10% מהחשיפה הכוללת של מבטחי משנה או שהפרמיה בגינם עולה על 10% מסך הפרמיות לביטוח משנה לשנת 2023.

א) סיכוני סביבה לרבות סיכוני אקלים מתפתחים

סיכוני סביבה הינם סיכונים לפגיעה ברווח או במוניטין של הקבוצה, כתוצאה מהשפעת הפעילות העסקית של הקבוצה על הסביבה, וכן כתוצאה מהשפעות האפשרויות של הסביבה עצמה על פעילותה העסקית של הקבוצה. סיכוני הסביבה העיקריים שאליה חשופה הקבוצה הינם סיכוני אקלים מתפתחים מפעילות הביטוח ופעילות ההשקעות.

סיכונים מתפתחים, מתאפיינים בהיעדר מידע כמותי היסטורי מספק לאמידתם, בפוטנציאל השתנות גבוה, דבר המחייב מיסוד תהליכים להתאמת הכלים לניהולם ומדידתם.

סיכוני אקלים מתפתחים הינם סיכונים הנוצרים מהתגברות עוצמת ותדירות אירועי מזג אויר כתוצאה מהתחממות כדור הארץ. סיכוני אקלים כוללים סיכונים פיזיים אקוטיים כגון שיטפונות, שריפות וכו'; סיכונים פיזיים כרוניים כגון המסת קרחונים, עליית מפלס פני הים וכו'; וסיכוני מעבר הנובעים מקידום מהלכים להפחתת השפעת ההתחממות הגלובאלית דוגמת שינוי רגולציה וחקיקה, מיסוי פחמן, שינוי טעמי צרכנים וכו'.

הקבוצה עלולה להיפגע משינויי אקלים וממפגעי טבע הקשורים אליה באופן ישיר מפגיעה במתקניה ובנכסיה, ובאופן עקיף במסגרת סיכוני אשראי של לווה או ירידה בערך בטחונות החשופות לסיכון סביבתי. כמו כן, הקבוצה יכולה להיפגע באופן עקיף לסיכון הסביבתי במסגרת סיכון ביטוחי ובמסגרת סיכון אשראי באם תחול הרעה במצבו הפיננסי של לווה או מבטח משנה עקב הצורך לבצע השקעות שמקורן בהוראות רגולטוריות סביבתיות. כמו כן, עשוי להיות לקבוצה סיכון מוניטין בו ייחוס לקבוצה קשר לגורם מפגע סביבתי, אם כיוצרת המפגע ואם באופן עקיף כמממנת המפגע. מנגד יצוין כי סיכון זה עשוי ליצור הזדמנויות עסקיות חדשות מצרכים שיתגלו וזאת בשים לב לעלייה במודעות ובחשיבות ניהול הסיכונים הסביבתיים כמפורט לעיל. יצוין, כי האמור לעיל אינו מהווה רשימה סגורה וממצה של כלל אירועי הסיכון אליהם חשופה הקבוצה (במישרין או בעקיפין).

הקבוצה רואה חשיבות בקידום הפעילות וניהול הסיכונים בהקשר זה. החברה אימצה מדיניות השקעות ESG לניהול כלל תיק ההשקעות והצהירה על כך באופן גלוי, בהתאם לדרישות הממונה, כחלק מהצהרת מדיניות ההשקעות של החברה. בהתאם למדיניות זו, הקבוצה תמשיך לפעול להטמעה של שיקולי ESG בתהליך קבלת החלטות של חטיבת ההשקעות. יצוין כי, המטרה של הקבוצה היא בראש ובראשונה השאת ערך ללקוחותיה. שיקולי ה-ESG, יהוו חלק ממכלול השיקולים אשר תשקול הקבוצה בקבלת החלטות.

החברה מתייחסת לאופן ניהול סיכוני הסביבה העיקריים במסגרת מדיניות ניהול הסיכונים והדיווחים השונים הנידונים בהנהלה ובדירקטוריון, וכן מעדכנת את אופן ניהול הסיכונים האמורים בהתאם לצורך. כמו כן, החברה החלה בפיתוח ויישום מדיניות לניהול סיכוני אקלים מתפתחים, לרבות מעקב אחר התפתחויות רגולטוריות, טכנולוגיות וחברתיות בתחום.

ב) מצב המשק והתעסוקה

לרמת התעסוקה השפעה ניכרת על עסקי הקבוצה בתחום ביטוח החיים והחסכון לטווח ארוך. להרעה ברמת התעסוקה, ירידה במספר המועסקים וגידול בשיעור האבטלה ולירידה ברמת השכר למועסק, השפעה על היקף המכירות החדשות ועל שיעורי הביטולים בתיק. בנוסף, למצב המשק בכללותו השלכה על עסקי הקבוצה בתחומים השונים לפעילותה. מיתון במשק עלול לגרום לגידול בחובות אבודים, גידול בתביעות בתחומי פעילותה השונים כולל בתביעות אובדן כושר, לצמצום הכיסויים הנרכשים בפוליסות ולעלייה ברמת ההונאות. כמו כן מצב המשק עשוי להשפיע על שווי השוק של נכסי הקבוצה בישראל.

הקבוצה עוקבת אחר התפתחויות במצב המשק ונערכת בהתאם לתנאי השוק.

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

5. סיכונים כלליים (המשך)

ג) שינויים ברגולציה וציות

חברות הקבוצה כפופות לרגולציה נרחבת בתחומי פעילותן המשתנה ומתעדכנת לעיתים תכופות. אי עמידה בדרישות רגולטוריות, לרבות בשוגג, עלולה לגרום תביעות משפטיות וכן הליכי אכיפה והטלת סנקציות מרשויות פיקוח, לרבות עיצומים כספיים, ובמקרי קיצון גם לשלילת רישיון.

לרגולציה בתחומי הביטוח והחסכון ארוך טווח, לרבות שוק הביטוח הפנסיוני, השלכה ניכרת על התעריף הנגבה וכן על שיעור דמי הניהול הנגבים במוצרים השונים, ערוצי הפצה, תהליכי המכירה והשייוק, אופי המוצרים, היכולת לבדל מוצרים מהמתחרים ועל רמת ההוצאות של חברות הקבוצה העוסקות בתחומים אלו. להוראות הדין, להנחיות ולהסכמים הנוגעים למבנה החסכון במשק ובעיקר לגבי החסכון הפנסיוני, לרבות השלכות המיסוי שלו, השפעות על שינויים בהיקף הפעילות של התחום ועל מידת התחליפיות בין המוצרים השונים, והניוד ביניהם. כמו כן שינויים בחקיקה וברגולציה, בעיקר בתחום חסכון ארוך טווח, עשויים להשפיע גם בהתייחס למוצרים שנמכרו בעבר, הן בדרך של תחולה רטרואקטיבית עקב השפעתם על פרשנות ההסכמים שנכרתו בעבר או כנגזרת של התחרות. כתוצאה, להוראות אלו השפעות הן על תיק ביטוח החיים והחסכון לטווח ארוך של החברות והן על המכירות העתידיות שלהן.

ריבוי שינויי רגולציה יוצר עומס על מערכי הטכנולוגיה והתפעול ועלול להגביר את החשיפה לטעויות תפעוליות או יכולת ציות להנחיות החדשות, עקב הצורך בשינוי תהליכים.

דרישה רגולטורית מרכזית עבור חברות הביטוח הינה דרישות הלימות הון. שינויים רגולטוריים בדרישות ההון עשויים להשפיע על פעילויות החברות והיקפיהן. לפרטים בדבר דרישות ההון של החברה ראה באור 14.ד. לדוחות הכספיים.

כמן כן, סוכנויות הביטוח של הקבוצה כפופות אף הן לרגולציה ולהליכי אכיפה של רשויות הפיקוח, לרבות רגולציה הנוגעת להחזקת סוכנויות על-ידי מבטח וכן חובות המוטלים על משווקים פנסיוניים. לשינויים בהוראות הדין הנוגעים לפעילותן של סוכנויות הביטוח, השפעה על פעילות הסוכנויות ורווחיותן.

חברות הקבוצה עוקבות אחר פסיקות בתי המשפט המהוות "הלכה" ואחר רגולציה חדשה בתחומי פעילותן ו/או בתחומים שיש בהם כדי להשפיע עליהן על מנת להטמיע וליישם את השינויים המתחייבים, וכן במקביל לאתר את עקרונות היסוד והכיוונים הכלליים אליהם מכוונים בתי המשפט, המחוקק או הרגולטור, על מנת לכלכל את צעדיהן באופן שיהלום עקרונות וכיוונים אלו, גם אם טרם קיבלו ביטוי קונקרטי בהלכה או רגולציה חדשה. יחד עם זאת, קשה לצפות הלכה, חקיקה או רגולציה חדשה לרבות שינויים בדגשים או בכיוונים של הרשויות הרלוונטיות וכן קיים חוסר ודאות טבעי ביחס להולדתן של אלו. מאחר שמטבע הדברים מדובר בהתרחשות של אירוע עתידי בלתי ידוע ובלתי ודאי הסיכון האמור הינו בר ניהול או הקטנה במידה מועטה.

ד) גידול בתחרות

עלייה ברמת התחרות בתחומים בהם הקבוצה פועלת, עלולה לפגוע ברווחיות הקבוצה. המפקח, בהסדרה רגולטורית, מוביל מהלכים בעשור האחרון המגבירים את התחרות בתחום חסכון ארוך טווח, מבחינת מידת התחליפיות בין המוצרים, קביעת מוצרים אחידים וברמת ומבנה דמי הניהול.

ה) שינוי בטעמי הציבור

סיכון להפסד כספי בשל נטיית הציבור לבחור במוצרים התחליפיים או שלא לבצע ביטוח, או בהקשר של מימוש גמלה עשויה להשפיע על הביקוש למוצרי הקבוצה ועל הרווחיות בתחומים השונים. קשת המוצרים הרחבה שמציעה החברה במרבית תחומי הביטוח ממתנת סיכון זה. החברה מתמודדת עם הסיכון באמצעות מעקב אחרי טעמי הציבור והתאמת מוצריה בהתאם.

ב. פירוט הסיכונים (המשך)

5. סיכונים כלליים (המשך)

1) סיכונים משפטיים - תקדימים משפטיים, תובענות ייצוגיות ונגזרות, סמכויות המפקח ופרשנות

חברות הקבוצה חשופות להחלטות שיפוטיות, לרבות בתביעות ייצוגיות ונגזרות, הן המוגשות כנגדה והן כנגד גופים אחרים בענף, אשר יש בהן כדי ליצור לה פוטנציאל חבות לתשלום בסכומים מהותיים, וכן כדי ליצור תקדים משפטי מחייב ביחס לפעילות הקבוצה, לרבות בכל הנוגע לתשלום תביעות ביטוח והגדלת התשלום בגין אשר לא נצפה בעת הפקת הפוליסות על ידה ו/או הגדלת עלויות התפעול. בהתאם לכך, ההחלטות השיפוטיות כאמור עשויות להשפיע על פעילותה ו/או על תוצאותיה הכספיות של החברה ולהגדיל את התחייבויותיה הביטוחיות ו/או הכספיות.

החשיפה של הקבוצה לתובענות ייצוגיות ונגזרות, כוללת חשיפה הן ביחס למקרים בהם נפתח הליך משפטי בגין, והן למקרים בהם החשיפה הפוטנציאלית להגשת תובענה ייצוגית או נגזרת בגינם הובאה לידיעת חברות הקבוצה באמצעות גילוי עצמי ו/או באמצעות פניות של לקוחות בדרכים שונות, והן כאלה של חברות הקבוצה אין לגביהן ידיעה כאמור. בשנים האחרונות קיימת מגמה של גידול הן במספר הבקשות לאישור תובענות ייצוגיות והן במספר התובענות אשר בתי המשפט מאשרים כייצוגיות. להערכת החברה הדבר מושפע, בין היתר, משינוי גישה כללית של בתי המשפט ביחס לתובענות ייצוגיות בכלל ומהמאפיינים היחודיים שיש לתחום הביטוח, הפנסיה והגמל בפרט. לעניין תביעות ייצוגיות, הליכים משפטיים ואחרים לרבות תביעות והליכים הקשורים לסיכונים רגולציה או סיכונים תפעוליים, ראה באור 6.1.1.39.

כמו כן הגופים המוסדיים בקבוצה כפופים לקביעות שונות במסגרת חוזרים, הכרעות, עמדות וכיוצ"ב, הניתנים על-ידי הממונה ו/או רשויות רגולטוריות אחרות באשר לאופן הפעולה של גופים אלו. בנוסף, הגופים המוסדיים בחברה כפופים לביקורות שנערכות מעת לעת על ידי הממונה ו/או רשויות רגולטוריות אחרות. הליכים אלו עלולים להביא לחיוב של הגופים המוסדיים בסכומים מהותיים ו/או להוראה ביחס לאופן פעולה ביחס לתכניות הביטוח/פנסיה/גמל ששווקו בעבר, באופן שונה מזה שהיווה בסיס לשיווקן על ידי הקבוצה במקור, ואשר יש בו כדי להגדיל עלויות של מוצרים אלו, לרבות להטיל עליה עיצומים כספיים. לדרכי התמודדות החברה ראה סעיף 5.5.1) לעיל, ולעניין פירוט בדבר היבטים נוספים הנוגעים להנחיות והוראות שנקבעות על ידי הממונה, לרבות לגבי הכרעות שניתנות במסגרת בקורות שמקיים הממונה, ראה באור 5.1.1.39.

מורכבותה של פעילות הקבוצה והיקפה, ובפרט תוקפם הארוך של הסכמי הביטוח, יוצרים חשיפה מהותית לסיכונים משפטיים העלולים לנבוע מליקויים אפשריים בתהליכים, מסמכים משפטיים, לרבות פוליסות וחוזי ביטוח משנה, מליקויים תפעוליים ביישומם של הסכמים או תהליכים ומשינויים החלים על פני זמן בפרשנות, גם בהתייחס למוצרים שנמכרו לפני שנים ארוכות, ובהתאם האפשרות להקטין את הסיכון הגלום בהתפתחות בפסיקת בתי המשפט, לרבות פסיקת בית המשפט העליון, יישום כללי פרשנות במסגרתם או קביעת נורמות ראויות במסגרת הפסיקה, ביחס למוצרים שנמכרו בעבר, מוגבל מטבעו.

ניהול הסיכונים המשפטיים כרוך במתן יעוץ משפטי שוטף לאורגנים המוסמכים בחברה בנושאים השונים הכרוכים בפעילות החברה, בחינה מתמדת של תהליכי העבודה, המסמכים והטפסים במקומות בהם קיים באופן טבעי ריבוי מופעים מאותו סוג או ענין ואשר יש בהם ייצוגיות מובנית. כמו כן, החברה בוחנת, ככל האפשר, תביעות והליכים שהוגשו כנגדה, כמו גם תביעות והליכים שלא הוגשו כנגדה בענפי העיסוק שלה וכן פסיקות בהליכים אלו והיא מנסה להפיק לקחים ביחס לתהליכי העבודה הנוהגים על ידה.

2) פגיעה במוניטין

סיכון להפסד כספי או פגיעה בתדמית הקבוצה בשל פרסום שלילי, תפיסה ציבורית או אירועים בלתי נשלטים אשר עלולים להשפיע על מוניטין הקבוצה ושמה הטוב.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ג. פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה (**)

ליום 31 בדצמבר 2024						
סה"כ	תלויי תשואה	לא כספיים ואחרים	במטבע חוץ (* אלפי ש"ח	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד	
1,371,995	-	1,371,995	-	-	-	נכסים
21,711	-	21,711	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
2,488,796	11	2,488,785	-	-	-	נכסי מיסים נדחים
1,297,289	-	1,297,289	-	-	-	הוצאות רכישה נדחות
47,411	-	47,411	-	-	-	רכוש קבוע
						השקעות בחברות כלולות
9,351,062	9,351,062	-	-	-	-	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
1,176,182	-	1,176,182	-	-	-	נדל"ן להשקעה אחר
1,658,524	21,449	-	13,756	1,349,605	273,714	נכסי ביטוח משנה
18,000	16,766	-	1,234	-	-	נכסי מיסים שוטפים
2,321,044	1,817,198	82,931	223,020	-	197,895	חייבים ויתרות חובה
722,377	179,226	-	66,000	414,199	62,952	פרמיות לגבייה
122,831,466	122,831,466	-	-	-	-	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
						השקעות פיננסיות אחרות
16,967,836	-	-	1,000,999	11,489,616	4,477,221	נכסי חוב סחירים
28,056,430	-	-	469,576	26,994,354	592,500	נכסי חוב שאינם סחירים
289,425	-	289,425	-	-	-	מניות
7,064,069	-	6,628,354	108,050	191,348	136,317	אחרות
52,377,760	-	6,917,779	1,578,625	38,675,318	5,206,038	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
20,133,170	20,133,170	-	-	-	-	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
3,079,130	-	-	293,607	-	2,785,523	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>218,895,917</u>	<u>154,350,348</u>	<u>13,404,083</u>	<u>2,176,242</u>	<u>40,439,122</u>	<u>8,526,122</u>	סך הכל נכסים

(* במקום בו קיימת חשיפה לשערי חליפין היא נובעת בעיקרה מחשיפה לדולר ולאירו או בהצמדה אליהם.)

(** הנתונים המופיעים בטבלה מוצגים עפ"י כללי סיווג חשבונאיים ואינם משקפים בהכרח את החשיפה בפועל למט"ח. לפרטים אודות רגישות למט"ח ראה סעיף ב.1.א) לעיל.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ג. פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה** (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2024						
סה"כ	תלוי תשואה	לא כספיים ואחרים	במטבע חוץ ^(*)	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד	
אלפי ש"ח						
9,184,036	-	9,184,036	-	-	-	סך הכל הון התחייבויות
45,300,950	-	-	35,945	44,214,202	1,050,803	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
151,711,907	151,711,907	-	-	-	-	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
435,156	-	435,156	-	-	-	התחייבויות מסים נדחים
302,770	159,482	36,733	-	-	106,555	התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
26,510	-	-	-	26,510	-	התחייבויות בגין מסים שוטפים
3,293,102	1,014,842	178,705	608,871	581,618	909,066	זכאים ויתרות זכות
8,641,486	892,989	-	408,347	144,759	7,195,391	התחייבויות פיננסיות
209,711,881	153,779,220	650,594	1,053,163	44,967,089	9,261,815	סך הכל התחייבויות
218,895,917	153,779,220	9,834,630	1,053,163	44,967,089	9,261,815	סך הכל התחייבויות והון
-	571,128	3,569,453	1,123,079	4,527,967	(735,693)	סך הכל חשיפה מאזנית
-	-	155,588	6,237,199	(921,772)	5,159,839	חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא
-	571,128	3,725,041	5,114,120	3,606,195	4,424,146	סך הכל חשיפה

* במקום בו קיימת חשיפה לשערי חליפין היא נובעת בעיקרה מחשיפה לדולר ולאירו או בהצמדה אליהם.

** הנתונים המופיעים בטבלה מוצגים עפ"י כללי סיווג חשבונאיים ואינם משקפים בהכרח את החשיפה בפועל למט"ח. לפרטים אודות רגישות למט"ח ראה סעיף ב.1.א. לעיל.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ג. פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה** (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2023						
סה"כ	תלויי תשואה	לא כספיים ואחרים	במטבע חוץ (*)	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד	
אלפי ש"ח						
						נכסים
1,216,254	-	1,216,254	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
14,257	-	14,257	-	-	-	נכסי מיסים נדחים
2,204,801	13	2,204,788	-	-	-	הוצאות רכישה נדחות
1,295,033	-	1,295,033	-	-	-	רכוש קבוע
19,097	-	19,097	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
						נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
8,972,287	8,972,287	-	-	-	-	נדל"ן להשקעה אחר
1,139,438	-	1,139,438	-	-	-	נכסי ביטוח משנה
1,548,933	24,382	-	14,839	1,290,736	218,976	נכסי מיסים שוטפים
58,487	31,648	-	1,985	24,854	-	חייבים ויתרות חובה
967,273	463,310	64,343	69,302	1	370,317	פרמיות לגבייה
588,292	163,622	-	34,703	336,824	53,143	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
116,891,056	116,891,056	-	-	-	-	השקעות פיננסיות אחרות
16,029,352	-	-	1,272,114	10,453,121	4,304,117	נכסי חוב סחירים
27,064,566	-	-	455,187	26,236,621	372,758	נכסי חוב שאינם סחירים
258,555	-	258,555	-	-	-	מניות
6,525,682	-	6,124,899	101,320	-	299,463	אחרות
49,878,155	-	6,383,454	1,828,621	36,689,742	4,976,338	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
16,580,074	16,580,074	-	-	-	-	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
2,888,671	-	-	524,876	-	2,363,795	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>204,262,108</u>	<u>143,126,392</u>	<u>12,336,664</u>	<u>2,474,326</u>	<u>38,342,157</u>	<u>7,982,569</u>	סך הכל נכסים

(*) במקום בו קיימת חשיפה לשערי חליפין היא נובעת בעיקרה מחשיפה לדולר ולאירו או בהצמדה אליהם.

(**) הנתונים המופיעים בטבלה מוצגים עפ"י כללי סיווג חשבונאיים ואינם משקפים בהכרח את החשיפה בפועל למט"ח. לפרטים אודות רגישות למט"ח ראה סעיף ב.1.א) לעיל.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ג. פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה** (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2023						
סה"כ	תלוי תשואה	לא כספיים ואחרים	במטבע חוץ ^(*)	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד	
אלפי ש"ח						
8,233,976	-	8,233,976	-	-	-	סך הכל הון התחייבויות
43,656,181	-	-	33,974	42,749,849	872,358	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
140,210,628	140,210,628	-	-	-	-	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
184,796	-	184,796	-	-	-	התחייבויות מסים נדחים
294,437	153,760	42,404	-	-	98,273	התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
3,424	-	-	-	3,424	-	התחייבויות בגין מסים שוטפים
4,385,707	2,318,977	102,452	613,964	526,696	823,618	זכאים ויתרות זכות
7,292,959	310,755	-	55,094	133,440	6,793,670	התחייבויות פיננסיות
196,028,132	142,994,120	329,652	703,032	43,413,409	8,587,919	סך הכל התחייבויות
204,262,108	142,994,120	8,563,628	703,032	43,413,409	8,587,919	סך הכל התחייבויות והון
-	132,272	3,773,036	1,771,294	5,071,252	(605,350)	סך הכל חשיפה מאזנית
-	-	58,031	(6,697,635)	(2,637,242)	4,002,362	חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא
-	132,272	3,831,067	(4,926,341)	(2,434,010)	3,397,012	סך הכל חשיפה

(*) במקום בו קיימת חשיפה לשערי חליפין היא נובעת בעיקרה מחשיפה לדולר ולאירו או בהצמדה אליהם.

(**) הנתונים המופיעים בטבלה מוצגים עפ"י כללי סיווג חשבונאיים ואינם משקפים בהכרח את החשיפה בפועל למט"ח. לפרטים אודות רגישות למט"ח ראה סעיף ב.1.א. לעיל.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ד. מידע בדבר השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה

1. פירוט הרכב ההשקעות לפי בסיסי הצמדה

ליום 31 בדצמבר 2024

סה"כ	לא כספיים ואחרים	במטבע חוץ אלפי ש"ח	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד	נכסים
20,133,170	-	7,400,135	-	12,733,035	מזומנים ושווי מזומנים
72,566,267	47,297,486	3,528,406	13,618,464	8,121,911	נכסים סחירים
61,650,911	41,324,911	7,442,596	8,001,178	4,882,226	נכסים בלתי סחירים
<u>154,350,348</u>	<u>88,622,397</u>	<u>18,371,137</u>	<u>21,619,642</u>	<u>25,737,172</u>	סך הכל הנכסים
-	22,929,095	(32,914,481)	-	9,985,386	חשיפה לנכס הבסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא

ליום 31 בדצמבר 2023

סה"כ	לא כספיים ואחרים	במטבע חוץ אלפי ש"ח	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד	נכסים
16,580,074	-	10,925,328	-	5,654,746	מזומנים ושווי מזומנים
66,670,539	39,342,727	5,646,894	12,782,805	8,898,113	נכסים סחירים
59,875,779	38,097,407	7,600,960	7,934,901	6,242,511	נכסים בלתי סחירים
<u>143,126,392</u>	<u>77,440,134</u>	<u>24,173,182</u>	<u>20,717,706</u>	<u>20,795,370</u>	סך הכל הנכסים
-	16,437,115	(34,997,742)	-	18,560,627	חשיפה לנכס הבסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא

ד. מידע בדבר השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. סיכון אשראי עבור נכסים בארץ

דירוג מקומי *					
ליום 31 בדצמבר 2024					
סה"כ **	לא מדורג	נמוך מ-BBB אלפי ש"ח	BBB עד AA	AA ומעלה	
12,681,533	-	-	-	12,681,533	<u>נכסי חוב בארץ</u> אגרות חוב ממשלתיות
9,012,851	128,279	-	2,218,682	6,665,890	נכסי חוב אחרים - סחירים
12,587,729	3,130,230	-	4,732,448	4,725,051	נכסי חוב אחרים - בלתי סחירים
34,282,113	3,258,509	-	6,951,130	24,072,474	סך הכל נכסי חוב בארץ
2,662,146	-	-	1,096,493	1,565,653	מזה נכסי חוב בדירוג פנימי

(* המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג "מעלות", "מידרוג" ודרוג פנימי. נתוני חברת מידרוג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

** הערך בספרים מהווה קירוב לסיכון האשראי המרבי. לפיכך, טור סה"כ מייצג סיכון אשראי מרבי.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 37 - ניהול סיכונים (המשך)

ד. מידע בדבר השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. סיכון אשראי עבור נכסים בארץ (המשך)

דירוג מקומי *					
ליום 31 בדצמבר 2023					
סה"כ **	לא מדורג	נמוך מ-BBB אלפי ש"ח	BBB עד AA	AA ומעלה	
11,783,275	-	-	-	11,783,275	נכסי חוב בארץ
9,584,507	159,612	-	2,573,413	6,851,482	אגרות חוב ממשלתיות
12,484,791	3,783,386	-	3,998,237	4,703,168	נכסי חוב אחרים - סחירים
33,852,573	3,942,998	-	6,571,650	23,337,925	נכסי חוב אחרים - בלתי סחירים
1,572,046	-	-	456,116	1,115,930	סך הכל נכסי חוב בארץ
					מזה נכסי חוב בדירוג פנימי

* המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג "מעלות", "מידרוג" ודרוג פנימי. נתוני חברת מידרוג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

** הערך בספרים מהווה קירוב לסיכון האשראי המרבי. לפיכך, טור סה"כ מייצג סיכון אשראי מרבי.

3. סיכון אשראי עבור נכסים בחו"ל

דירוג בינלאומי *					
ליום 31 בדצמבר 2024					
סה"כ **	לא מדורג	נמוך מ-BBB אלפי ש"ח	BBB	A ומעלה	
7,641,556	1,822,196	1,463,860	2,455,753	1,899,747	סך הכל נכסי חוב בחו"ל
1,349,896	-	-	-	1,349,896	מזה נכסי חוב בדירוג פנימי

דירוג בינלאומי *					
ליום 31 בדצמבר 2023					
סה"כ **	לא מדורג	נמוך מ-BBB אלפי ש"ח	BBB	A ומעלה	
9,740,201	3,178,214	2,008,850	3,036,326	1,516,811	סך הכל נכסי חוב בחו"ל
553,329	-	-	-	553,329	מזה נכסי חוב בדירוג פנימי

* המקורות לרמת הדירוג בחו"ל הינם חברות הדירוג אשר אושרו על-ידי המפקח S&P, Moody's ו-Fitch. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

** הערך בספרים מהווה קירוב לסיכון האשראי המרבי. לפיכך, טור סה"כ מייצג סיכון אשראי מרבי.

א. כללי

1. החברה נשלטת על-ידי מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ (להלן - "מגדל אחזקות"). נכון למועד פרסום הדוח, מר שלמה אליהו, אשר מחזיק יחד עם גב' חיה אליהו בכ-54.71% מהון המניות המונפק והנפרע של מגדל אחזקות, באמצעות חברת אליהו הנפקות בע"מ, הינו בעל השליטה הסופי בחברה. לפרטים נוספים בדבר החזקות בעל השליטה בחברה ראה באור 1.

בהתאם להוראות הממונה על התחרות (וכתוארו אז, הממונה על ההגבלים העסקיים), במסגרת האישור שניתן על ידו בקשר עם רכישת השליטה בחברה על ידי מר אליהו, החל ממועד השלמת העסקה לרכישת השליטה בחברה, החברה לא תתקשר (במישרין ובעקיפין), בהסכם עם חברות סוחרות אשר בעל השליטה בחברה מחזיק בהן 5% ומעלה מהון המניות, במישרין או בעקיפין¹, לביצוע עסקאות בנכסי עמיתים, אשר התמורה בגינו תשולם מנכסי העמיתים, אלא בדרך של הליך תחרותי המעניק לכל חברה סוחרת הזדמנות שווה להשתתף בו ובתנאים שנקבעו על ידי הממונה על התחרות.

פרטים ונתונים אודות עסקאות עם בעל השליטה, עם קרוביו, חברות בשליטתו או עסקאות עם צד שלישי שלבעל השליטה יש בהן עניין אישי (להלן - "עסקאות בעל שליטה") מובאים בסעיפים ג'-ה' להלן.

2. פרטים ונתונים ביחס להתקשרויות עם חברות כלולות וחברות קשורות מובאים בסעיפים ג', ד', ו' ו-ז' להלן.

לא נכלל בבאור תיאור של עסקאות בעל שליטה ו/או צדדים קשורים אחרים אשר ההתקשרות בגינם בוצעה בטרם הפכו להיות צד קשור. נתונים כספיים בקשר עם עסקאות אלו בתקופת הדוח כלולים בנתונים בסעיפים ג' ו-ד' להלן. יתרות ועסקאות בין החברה לבין צדדים קשורים ובעל עניין אשר בוצעו בעת היותו צד קשור ו/או בעל עניין, ואשר לאחר מכן ובמשך תקופת הדוח חדלו מלהיות בעל עניין ו/או צד קשור, מתוארות בבאור זה, עקב נתוני תקופות קודמות המצויות במספרי ההשוואה.

3. חלק מפעילותה הכספית והביטוחית של החברה נעשית עם בעלי עניין וצדדים קשורים, במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק, בכפוף לאישורים הנדרשים על פי דין ובהתאם לנהלי החברה. פעילות זו עשויה לכלול עסקאות במסגרת הספקת שירותי הקבוצה לבעלי עניין וצדדים קשורים ולחברות המוחזקות על ידם (כגון: עסקאות ביטוח, שירותי תיווך בביטוח, שירותי ניהול קופות גמל ו/או קרנות פנסיה לרבות הלוואות בהסתמך על החיסכון הצבור בקופות הגמל או בפוליסות הביטוח והשכרת נכסים) וכן עסקאות במסגרת רכישת שירותים ומוצרים מבעלי עניין וצדדים קשורים בחברה ו/או מחברות המוחזקות על ידם ו/או במסגרת ההשקעות של הקבוצה (לרבות השקעות בניירות ערך, אשראי, נדל"ן וקרנות). ככל שעסקאות אלו מהוות עסקאות זניחות, בהתאם לקווים מנחים וכלים שנקבעו בנוהל שאימצה החברה כאמור בסעיף ב' להלן, הרי שלא יתוארו בנפרד בדוחות אלה.

¹ למעט חברה סוחרת שבמועד השלמת העסקה מלוא מניותיה הוחזקו, במישרין או בעקיפין, על ידי החברה, דהיינו, מגדל שוקי הון.

ב. מדיניות החברה בעניין עסקאות זניחות

1. החברה אימצה קווים מנחים וכללים לסיווגה של עסקה של החברה או חברות בשליטה עם בעלי עניין בה כעסקה זניחה, כמשמעות המונח בתקנה 41(א3)(1) לתקנות הדוחות (להלן - "נוהל זניחות"). כללים וקווים מנחים אלה משמשים גם לבחינת היקף הגילוי והדיווח הנדרש בקשר עם עסקאות של החברה או חברות בשליטה עם בעל השליטה או שלבעל השליטה יש עניין אישי באישור, כקבוע בתקנה 22 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל-1970.

2. הנתונים הכספיים הכלולים בסעיפים ג' ו-ד' להלן כוללים נתונים כספיים של עסקאות זניחות. פירוט עסקאות בעל שליטה ו/או עם צדדים קשורים אחרים אינו כולל תיאור של העסקאות המסווגות כזניחות בהתאם למבחני הזניחות שקבע הדירקטוריון.

3. במהלך חודש מרס 2025 נבחנו על-ידי האורגנים המוסמכים בחברה את הקווים המנחים והכללים לסיווגה של עסקה עם בעל עניין ו/או עם בעל השליטה כ"עסקה זניחה", והוחלט להותיר את הקווים המנחים האמורים ללא שינוי, כמפורט להלן: עסקה תיחשב כ"עסקה זניחה", אם יתקיימו בה כל התנאים הבאים:

(1) היא איננה עסקה חריגה (כמשמעות המונח בחוק החברות).

(2) בהיעדר שיקולים איכותיים מיוחדים העולים מכלל נסיבות העניין, עסקה תחשב כעסקה זניחה אם יתקיים אחד התנאים המפורטים להלן:

א) עסקת ביטוח -

1. הסכום הכולל של הפרמיות בגין העסקה, לרבות עסקאות נפרדות שקיימת ביניהן תלות, לא יעלה על 2 מיליון ש"ח (מותאם לעליית מדד המחירים לצרכן מהמדד הידוע בינואר 2017) ובנוסף, יחס הפרמיות לא יעלה על 0.5%.

2. יחס ההתחייבויות בתחום הרלוונטי לא יעלה על 0.5% (לצורך חישוב יחס ההתחייבות, ההתחייבות נשוא האירוע תהיה סכום הביטוח).

ב) עסקאות ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, ביטוח בריאות ופיננסים - העסקאות מבוצעות באותם תנאים הניתנים לעובדי הקבוצה.

ג) התקשרויות אחרות -

1. היקף העסקה בכל עסקה אינו עולה על 5 מיליון ש"ח (בעסקה בתחום השקעות היקף העסקה של בעל השליטה או בעל העניין ייבחנו על פי העמלות או דמי הניהול אותם יקבל בעל השליטה/בעל העניין או ישלם, לפי העניין), כשסכום זה מותאם לעליית מדד המחירים לצרכן מהמדד הידוע בינואר 2017.

וכן-

2. תוצאות מדידתה למול אמת המידה הרלוונטית (אחת או יותר), כאמור להלן, לא עולה על 0.5%.

אמות המידה הרלוונטיות לבחינת סיווגה של עסקה מסוימת כעסקה זניחה הן:

- במכירה של ביטוח או רכישת ביטוח משנה - יחס פרמיות.
- ברכישת נכס - יחס נכסים.
- במכירת נכס - יחס רווחים, יחס נכסים.
- ברכישת/מכירת מוצרים או שירותים אחרים - יחס הוצאות או יחס הכנסות בגין שירותים, על פי העניין.
- בנטילת התחייבות כספית (כולל נטילת אשראי) - יחס התחייבויות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 38 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. מדיניות החברה בעניין עסקאות זניחות (המשך)

לעניין זה:

יחס פרמיות: הפרמיות נשוא האירוע חלקי סך הפרמיות השנתיות במגזר הפעילות הרלוונטי (ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, ביטוח בריאות, ביטוח כללי) כשהן מחושבות על בסיס 4 הרבעונים האחרונים שפורסמו לגביהם דוחות כספיים סקורים או מבוקרים.

יחס נכסים: היקף הנכסים נשוא האירוע (נכסים נרכשים או נמכרים) חלקי סך הנכסים; היחס ימדד בנפרד ביחס לכספי עמיתים בניהול הקבוצה וביחס לכספי נוסטרו. במקרה של עסקה משותפת לכספי עמיתים ונוסטרו, יבדק היחס הרלבנטי בנפרד לגבי כל סוג נכסים בהתאם לגובה הסכום של חלק הנוסטרו/ כספי עמיתים, לפי העניין בעסקה אל מול הסך הכולל של הנכסים, כספי נוסטרו/ כספי עמיתים לפי העניין, לפי הדוח הכספי האחרון הסקור/מבוקר הידוע.

יחס רווחים: הרווחים או ההפסדים המשויכים לאירוע חלקי הרווח או ההפסד השנתי הכולל לתקופה (לרבות שינויים בקרנות הון) הממוצע בשלוש השנים הקלנדריות האחרונות.

יחס

התחייבויות: ההתחייבות נשוא האירוע חלקי סך ההתחייבויות לפי הדוח הכספי האחרון הסקור/מבוקר הידוע.

יחס הון עצמי: הגידול או הקיטון בהון העצמי חלקי הון העצמי לפי הדוח הכספי האחרון הסקור/מבוקר הידוע.

יחס הכנסות

משירותים: היקף הכנסות נשוא האירוע חלקי סך ההכנסות השנתיות הממוצעות בשלוש השנים האחרונות שאינן מפרמיות, מחושבות על בסיס 4 הרבעונים האחרונים שפורסמו לגביהם דוחות כספיים סקורים או מבוקרים.

יחס הוצאות

בגין שירותים: היקף ההוצאות נשוא האירוע חלקי הוצאות הנהלה וכלליות השנתיות כשהן מחושבות על בסיס 4 הרבעונים האחרונים שפורסמו לגביהם דוחות כספיים סקורים או מבוקרים.

4. ביחס לעסקאות רב שנתיות, יחושב היקף העסקה לצרכי בחינת הזניחות על בסיס שנתי. כך לדוגמה, בעסקת ביטוח למספר שנים, כהיקף העסקה יחשבו דמי הביטוח השנתיים המשולמים או הנגבים. עסקאות נפרדות אשר קיימת ביניהן תלות, כך שבפועל הינן חלק מאותה התקשרות, יבחנו כעסקה אחת.

5. במקרים בהם, לפי שיקול דעת החברה, כל אמות המידה הכמותיות הנזכרות לעיל אינן רלבנטיות לבחינת זניחותה של עסקה, תיחשב העסקה כזניחה בהתאם לאמת מידה רלבנטית אחרת, שתיקבע על ידי החברה, ובלבד שאמת המידה הרלבנטית המחושבת לעסקה תהיה בשיעור של פחות מ-0.5% וכן שהיקף העסקה לא יעלה על סך של 5 מיליון ש"ח, כשסכום זה צמוד למדד כאמור לעיל.

6. בחינת השיקולים האיכותיים של עסקת בעל השליטה או בעל העניין, עשויה להוביל לסיווג העסקה כעסקה לא זניחה למרות המפורט לעיל. כך למשל ולשם הדוגמה בלבד, עסקת בעל שליטה לא תיחשב בדרך כלל כזניחה אם היא נתפסת כאירוע משמעותי על-ידי הנהלת החברה ומשמשת כבסיס לקבלת החלטות ניהוליות או אם במסגרת עסקת בעל השליטה או בעל העניין, צפוי בעל השליטה או בעל העניין, לפי העניין, לקבל טובות הנאה שיש חשיבות במסירת דיווח עליהם בציבור.

7. עסקה שסווגה על-ידי חברה מוחזקת של החברה כזניחה תחשב זניחה גם ברמת החברה. עסקה כאמור אשר סווגה על-ידי החברה המוחזקת כלא זניחה תיבחן מול אמות המידה הרלבנטיות ברמת החברה.

8. דירקטוריון החברה יבחן את הצורך בעדכון הוראות נהל זה מעת לעת, בשים לב לעסקאות בעלי השליטה או בעלי העניין בהן מתקשרת החברה ושינויים בהוראות הדין הרלבנטיות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 38 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ג. יתרות של בעלי עניין וצדדים קשורים

הרכב

ליום 31 בדצמבר 2024

חברות כלולות	צדדים קשורים אחרים	קבוצת אליהו	
אלפי ש"ח			
-	41,540	-	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה השקעות פיננסיות אחרות: נכסי חוב (*)
10,108	-	-	חייבים ויתרות חובה
6	193	-	פרמיות לגבייה
-	5,524	1	זכאים ויתרות זכות
(138)	(1,084)	-	

(*) יתרת נכסי החוב הגבוהה ביותר במשך השנה של בעל עניין עמדה על 13,621 אלפי ש"ח.

ליום 31 בדצמבר 2023

חברות כלולות	צדדים קשורים אחרים	קבוצת אליהו	
אלפי ש"ח			
-	42,231	2,224	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה השקעות פיננסיות אחרות: נכסי חוב (*)
13,621	-	-	חייבים ויתרות חובה
276	573	-	פרמיות לגבייה
-	1,933	27	זכאים ויתרות זכות
-	(4,335)	-	

(*) יתרת נכסי החוב הגבוהה ביותר במשך השנה של בעל עניין עמדה על 19,564 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 38 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ד. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024

חברות כלולות	צדדים קשורים אחרים	קבוצת אליהו	
אלפי ש"ח			
-	19,491	132	פרמיות שהתקבלו
-	353	-	עמלות והשתתפות ברווחים בביטוח קבוצתי
-	1,899	446	תביעות ששולמו
-	1,873	-	הסכמי הפצה ותפעול
2,978	338	-	עמלת סוכן ועמלות אחרות
-	3,624	-	הכנסות מדמי שכירות/ דמי שימוש
463	268	-	הכנסות מדמי ניהול
-	(31,784)	-	אחר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023

חברות כלולות	צדדים קשורים אחרים	קבוצת אליהו	
אלפי ש"ח			
3	13,429	89	פרמיות שהתקבלו
-	178	47	תביעות ששולמו
-	2,286	-	הסכמי הפצה ותפעול
4,512	675	-	עמלת סוכן ועמלות אחרות
-	3,299	-	הכנסות מדמי שכירות/ דמי שימוש
327	401	-	הכנסות מדמי ניהול
(4,446)	(24,398)	-	אחר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

חברות כלולות	בנק אגוד וצדדים קשורים אחרים	קבוצת אליהו	
אלפי ש"ח			
-	10,134	104	פרמיות שהתקבלו
-	1,805	10	תביעות ששולמו
-	3,571	-	הסכמי הפצה ותפעול
3,322	736	-	עמלת סוכן ועמלות אחרות
-	3,150	-	הכנסות מדמי שכירות/ דמי שימוש
360	440	-	הכנסות מדמי ניהול
1,189	(23,625)	-	אחר

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 38 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ה. תיאור עסקאות בעל שליטה

להלן תיאור של עסקאות עם בעל שליטה או עסקאות עם אדם אחר שלבעל שליטה יש בהן עניין אישי, המנויות לפי סעיף 270(4) לחוק החברות.

עסקאות חריגות עם בעל שליטה

מס' צד להתקשרות עם החברה	מועד אישור / האורגן מאשר ²	מהות העסקה ועיקריה
1 אליהו 1959	3 בפברואר 2016 - אישור האסיפה הכללית של מגדל אחזקות	<p>הסכם לרכישת תיק תביעות שנרכש בביטוח כללי - החברה התקשרה עם אליהו 1959 בע"מ (להלן - "אליהו 1959"), חברה פרטית בשליטתו של מר שלמה אליהו, בעל השליטה בחברה, בהסכם במסגרתו הועבר לאחריותה הבלעדית של החברה תיק תביעות שנרכש בביטוח כללי, הכולל פוליסות שהונפקו על ידי אליהו 1959 עד ליום 31 בדצמבר 2012 (להלן - "תיק הביטוח").</p> <p>במקביל להעברת תיק הביטוח, העבירה אליהו 1959 לחברה סכום (במזומן) השווה להערכה האקטוארית של ההתחייבויות הכלולות בתיק הביטוח (המיועד למימון הטיפול בתיק הביטוח) בהתאמות הקבועות בהסכם (ההערכה האקטוארית של החשיפה בגין התביעות שהיו כלולות בתיק הביטוח, נכון ליום 30 ביוני 2015, על פי דוחותיה הכספיים של אליהו 1959, הייתה בסכום של כ-393 מיליון ש"ח) אשר הופקד בחשבון ייעודי (להלן - "חשבון התביעות"), וכן את סכום ההוצאות העקיפות לטיפול בתביעות הכלולות בתיק הביטוח (לעניין אישור לתיקון סכום ההוצאות העקיפות ראה להלן).</p> <p>בנוסף, בתמורה לטיפול בתיק הביטוח תהא החברה זכאית ל-71% מהרווחים שינבעו מתיק הביטוח, ככל שיהיו, אך לא פחות מ-7 מיליון ש"ח (רווח מובטח על ידי אליהו 1959, אשר הועבר כמקדמה במועד השלמת העסקה).</p> <p>במסגרת ההתקשרות וכתנאי לה, נחתם הסכם ביטוח משנה בין החברה לבין SWISS RE (להלן - "סוויס"), במסגרתו תעניק סוויס כיסוי ביטוחי לתיק הביטוח המכסה את מלוא התחייבויות הביטוח של החברה (להלן - "ביטוח המשנה של סוויס"). בהתאם להסכם ביטוח המשנה של סוויס, סוויס תהא זכאית לפרמיה בסך של כ-10.5 מיליון ש"ח (אשר הועברה כמקדמה מיד לאחר השלמת העסקה בדרך של קיזוז מהסכומים שהופקדו בחשבון התביעות, בהתאם למנגנון שנקבע בהסכם ביטוח המשנה (להלן - "הפרמיה")) וכן (בנוסף על הפרמיה האמורה) ל-29% מהרווחים אשר ינבעו מתיק הביטוח, ככל שינבעו.</p> <p>כמו כן, במסגרת ההתקשרות, נקבעו הסדרים ביחס לחובת שיפוי ותשלום של אליהו 1959 במקרה בו סכום ההערכה האקטוארית וביטוח המשנה של סוויס לא יספיקו לכיסוי התביעות וההוצאות בקשר עם תיק הביטוח, כאשר שיפוי כאמור יילקח במסגרת ההתחשבנות בין הצדדים. כמו כן, התחייבה אליהו 1959 באופן נפרד לשפות את החברה במקרה בו הסכומים המופקדים בחשבון ההוצאות לא יספיקו לכיסוי ההוצאות העקיפות בקשר עם תיק הביטוח. שיפוי כאמור יקוזז מרווחים שיהיו לחברה מתיק הביטוח, ככל שיהיו. בנוסף להתחייבות השיפוי, במועד השלמת העסקה העמידה אליהו 1959 ערבות בנקאית אוטונומית מתאגיד בנקאי ישראלי לטובת החברה, בגובה של 5% מסכום ההערכה האקטוארית (להלן - "הערבות הבנקאית"), וזאת בהתאם לדרישת הממונה, כחלק מהתנאים לאישור ההסכם. בהתאם לאותם תנאים, הערבות הבנקאית נדרשת להיות בתוקף עד לשנת 2020 לכל הפחות, כאשר סכומה יתעדכן אחת לשנה, בהתאם לסכום הערכת התביעות הכלולות בתיק הביטוח, כמדווח בדוחות הכספיים של החברה (לעניין ביטול הערבות הבנקאית ראה להלן).</p> <p>בנוסף, נקבעו במסגרת ההתקשרות הסדרים שונים לשיפוי במקרים בהם ביטוח המשנה של סוויס אינו חל (כגון מחמת חריגים הקבועים בתנאי ביטוח המשנה של סוויס) ובמקרים של תביעות, דרישות והליכים שונים שנקבעו בין הצדדים, כאשר שיפוי מכוח הסדרים כאמור לא ייכלל במסגרת ההתחשבנות. בהתאם לכך, נכון ליום 31 בדצמבר 2024, לא קיימת יתרה כאמור.</p>

² בכל מקום בבאור זה, משמעו מועד אישור האורגן הרלוונטי האחרון בהיבט של דיני החברות וזהות אותו האורגן. עסקאות שאושרו באסיפת בעלי המניות אושרו קודם לכן בועדת הביקורת ובדירקטוריון אותה החברה במקרים בהם נערך עדכון ו/או שינוי להתקשרות קודמת, תיאור מכלול ההתקשרות יהא בתאריך המוקדם מבין השניים.

עסקאות חריגות עם בעל שליטה

מס'	צד להתקשרות עם החברה	מועד אישור / האורגן מאשר ¹	מהות העסקה ועיקריה
1	אליהו 1959	המשך	<p>ביום 21 באפריל 2016, לאחר שהתקבל אישור בית המשפט לעסקה, הושלמה העסקה ותיק הביטוח הועבר לאחירותה של החברה.</p> <p>ביום 4 באוגוסט 2016, אישרה האסיפה הכללית של מגדל אחזקות, תיקון להסכם רכישת תיק תביעות שנרכש בביטוח כללי בשל טעות שנפלה בנוסח המקורי של ההסכם בנוגע לחישוב סכום ההוצאות העקיפות. עיקר התיקון הינו בנוגע לאופן חישוב סכום ההוצאות העקיפות אשר היה על אליהו 1959 להעביר לחברה במועד השלמת ההסכם, כך שבהתאם לתיקון האמור סכום ההוצאות העקיפות יחושב כ-3% מההערכה האקטוארית המתואמת, לפני ביטוח משנה (במקום 3% מההערכה האקטוארית "המקורית" (קרי ההערכה האקטוארית למועד הקובע, 30 ביוני 2015), לפני ביטוח משנה). בהתאם להערכה האקטוארית המתואמת (נכון למועד ההשלמה, על פי הנתונים ליום 31 במרס 2016), סכום ההוצאות העקיפות בהתאם לתיקון האמור לעיל הסתכם לסך של כ-9.8 מיליון ש"ח.</p> <p>ביום 16 ביוני 2019, אישר הממונה, בעקבות פנייה יזומה של מר של שלמה אליהו, לבטל את הערבות הבנקאית, וזאת כנגד העמדת ערבות אישית של מר שלמה אליהו, בהתאם לסכום ולתנאים של הערבות הבנקאית, כמפורט לעיל. כמו כן, אישר הממונה, כי ניתן לראות בערבות האישית שהעמיד מר שלמה אליהו במסגרת התחייבויותיו בהסכם, שהינה ערבות שאינה מוגבלת בסכום או זמן, כערבות לצורך עמידה בתנאי לביטול הערבות הבנקאית כאמור לעיל. בהתאם לכך, בוטלה הערבות הבנקאית של אליהו 1959.</p> <p>בהמשך לאמור לעיל בדבר ההתחייבות של אליהו 1959 לשפות את החברה במקרה בו הסכומים המופקדים בחשבון ההוצאות לא יספיקו לכיסוי ההוצאות העקיפות בקשר עם תיק הביטוח, התקבל בחברה בחודש ינואר 2022 סך של כ-0.5 מיליון ש"ח להשלמת סכום ההוצאות העקיפות כאמור, בהתאם להתחייבותה.</p> <p>בחודש ספטמבר 2022 מוצו הסכומים שנכללו בחשבון התביעות ובעקבות כך זכאית החברה לקבלת הסכומים העודפים הנדרשים למימון התביעות מסוויס, בהתאם להסכם ביטוח המשנה. במסגרת זו, ביקשה סוויס, מבלי לגרוע מהתחייבותה כלפי החברה על פי הסכם ביטוח המשנה, כי הסכומים הראשונים להם תהיה זכאית החברה על פי הסכם ביטוח המשנה, עד לסך של כ-10.5 מיליון ש"ח, יועברו לחברה ישירות על ידי אליהו 1959. זאת, לאור קיומה של התחייבות נפרדת ועצמאית של אליהו אחזקות בע"מ (להלן - "אליהו אחזקות") כלפי סוויס, לפיה במקרה שימוצו הסכומים שהופקדו בחשבון התביעות, תישא אליהו אחזקות בחבות של סוויס עד לסכום של כ-10.5 מיליון ש"ח (הזהה לסכום הפרמיה) ותשלם את הסכום האמור לחשבון התביעות. במסגרת התחייבות זו של אליהו אחזקות כלפי סוויס, אליהו אחזקות גם תשפה את סוויס במקרה בו הסכומים שישולמו מכוח הסכם ביטוח המשנה יעלו על 535 מיליון ש"ח.</p>

עסקאות חריגות עם בעל שליטה

מס'	צד להתקשרות עם החברה	מועד אישור / הארגון מאשר ¹	מהות העסקה ועיקריה
1	אליהו 1959	המשך	<p>האורגנים המוסמכים של החברה ושל מגדל אחזקות בחנו את הבקשה של סוויס, לפיה החברה תקבל ישירות מאליהו 1959 את תשלומי הביטוח (כפי שתדרוש החברה מסוויס מעת לעת) עד גובה הפרמיה כאמור, וכן בחנו את התחייבות השיפוי של אליהו אחזקות כלפי סוויס. האורגנים המוסמכים קבעו כי מאחר שההתחייבויות כאמור של אליהו אחזקות כלפי סוויס, אשר החברה אינה צד להן, אינן משפיעות על זכויות החברה לקבלת תשלומי הביטוח או על ההתחייבויות של סוויס כלפי החברה, ומאחר שהתחייבויות אלה אינן משנות, מבחינת החברה, את מערך הסיכונים הגלומים בעסקה ואת מידת כדאיותה, כפי שאושרה בעבר ע"י אסיפת בעלי המניות של מגדל אחזקות לאור עניינו האישי של בעל השליטה בעסקה, אין מניעה לקבלת תשלומי הביטוח בהתאם לבקשת סוויס כאמור.</p>

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 38 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ה. תיאור עסקאות בעל שליטה (המשך)

עסקאות חריגות עם בעל שליטה

מס' צד להתקשרות עם החברה	מועד אישור / האורגן מאשר ¹	מהות העסקה ועיקריה
2	22 בספטמבר 2022 - אישור האסיפה הכללית של מגדל אחזקות	<p>תנאי כהונה - מר ישראל אליהו, בנו של מר שלמה אליהו, בעל השליטה הסופי בחברה, מכהן כיו"ר ועדת השקעות נוסטרו של החברה מיום 31 באוקטובר 2013 וכיו"ר דירקטוריון מגדל שוקי הון (1965) בע"מ, חברה אחות של החברה (להלן - "מגדל שוקי הון") מיום 1 בפברואר 2014. כמו כן, עד ליום 28 במאי 2018 כיהן גם כדירקטור במגדל אחזקות ובחברה.</p> <p>בגין כהונתו כיו"ר ועדת השקעות נוסטרו של החברה, מר ישראל אליהו זכאי לגמול שנתי בסך של כ-130 אלפי ש"ח ולגמול השתתפות בישיבות דירקטוריון ו/או ועדותיו בסך של כ-5 אלפי ש"ח לישיבה, הזהים לגמול אותו מקבלים הדירקטורים האחרים, ונציגי ועדות ההשקעה בחברה, לרבות הדירקטורים הבלתי תלויים (למעט יו"ר הדירקטוריון) בהתאם לתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), תש"ס-2000 (להלן - "תקנות הגמול"). לסכומים האמורים מתווסף מע"מ כדין והם מתעדכנים פעם בשנה בהתאם לעליית מדד המחירים לצרכן לעומת מדד מרס 2011. בגין השתתפות בישיבה באמצעי תקשורת יהיה זכאי ל-60% מגמול ההשתתפות בישיבה רגילה ובגין השתתפות בהחלטה בכתב, יהיה זכאי ל-50% מגמול ההשתתפות בישיבה רגילה. כמו כן, מר ישראל אליהו זכאי להחזר הוצאות השתתפות בהשתלמות וימי עיון הנחוצים למילוי תפקידו בסכום שנתי שלא יעלה על סך של 2,000 ש"ח.</p> <p>ביום 22 בספטמבר 2022, אישרה האסיפה הכללית של מגדל אחזקות את חידוש תוקף החלטת המוסדות המוסמכים של מגדל אחזקות לתשלום גמול דירקטורים למר ישראל אליהו בגין כהונתו כיו"ר ועדת השקעות נוסטרו של החברה, באותם התנאים, וזאת למשך תקופה של 3 שנים נוספות, קרי עד שנת 2025 (כולל), וכן את תנאי כהונתו והעסקתו של מר ישראל אליהו כיו"ר דירקטוריון מגדל שוקי הון. הגמול הכולל אשר שולם למר ישראל אליהו בגין כהונתו בוועדת השקעות נוסטרו של החברה בשנת 2024 עמד על כ-256 אלפי ש"ח (כולל מע"מ), בשנת 2023 עמד על כ-241 אלפי ש"ח (כולל מע"מ), בשנת 2022 עמד על כ-307 אלפי ש"ח (כולל מע"מ).</p> <p>בנוסף, החל מיום 1 בספטמבר 2019 זכאי מר ישראל אליהו בגין כהונתו כיו"ר דירקטוריון מגדל שוקי הון, לגמול חודשי בסך של 54 אלפי ש"ח ברוטו, לפי היקף משרה של 60% במתכונת העסקה כעובד שכיר, וכן תנאים סוציאליים נלווים כגון חופשה, הבראה, ימי מחלה והפרשות לחיסכון פנסיוני. הגמול הכולל אשר שולם למר ישראל אליהו בגין כהונתו במגדל שוקי הון בשנים 2024, 2023 ו-2022 עמד על כ-848 אלפי ש"ח.</p>

עסקאות חריגות עם בעל שליטה

מס'	צד להתקשרות עם החברה	מועד אישור / הארגון מאשר ¹	מהות העסקה ועיקריה
3	בעל השליטה וקרוביו המכהנים כנושאי משרה בחברות הקבוצה: מר שלמה אליהו, בעל השליטה הסופי בחברה, מכהן כדירקטור במגדל אחזקות ובנו, מר ישראל אליהו, מכהן כיו"ר ועדת ההשקעות נוסטרו של החברה וכיו"ר דירקטוריון מגדל שוקי הון, חברה אחות של החברה.	14 בפברואר 2023 ו-8 בפברואר 2024 - אישור דירקטוריון החברה לביטוח נושאי משרה (לאחר אישור ועדת התגמול).	<u>ביטוח נושאי משרה</u> - בימים 12 ו-14 בפברואר 2023, וביום 8 בפברואר 2024, אישרו המוסדות המוסמכים בקבוצת מגדל את חידושי ההתקשרות בפוליסת <u>ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה</u> , לדירקטורים ולנושאי משרה בקבוצה, לרבות עבור בעל השליטה וקרובו המכהנים כנושאי משרה בקבוצה, לתקופה של שנים עשר חודשים ולתקופה של 17 חודשים, בהתאמה, כך שהכיסוי הביטוחי הנוכחי הינו בתוקף עד ליום 14 ביולי 2025, לפרטים ראה סעיף 6.ח להלן.
		22 בספטמבר 2022 - אישור האסיפה הכללית של מגדל אחזקות למתן כתבי שיפוי ולמתן כתבי פטור	<u>כתבי שיפוי ופטור לנושאי משרה שהם בעל השליטה או קרוביו</u> - ביום 22 בספטמבר 2022 אישרה האסיפה הכללית של מגדל אחזקות על פטור לנושאי משרה הנמנים על בעל השליטה בחברה וקרובו, אשר כיהנו בחברות הקבוצה באותו מועד בהתאם להוראות סעיף 275 לחוק החברות לתקופה של שלוש שנים. כתבי השיפוי והפטור למר שלמה אליהו עבור כהונתו כדירקטור במגדל אחזקות הוענקו לו על ידי מגדל אחזקות, וכתבי השיפוי והפטור למר ישראל אליהו עבור כהונתו כיו"ר דירקטוריון מגדל שוקי הון וכיו"ר ועדת ההשקעות נוסטרו של החברה, הוענקו על ידי מגדל שוקי הון והחברה, בהתאמה. כתבי השיפוי והפטור שהוענקו לבעל השליטה וקרובו זהים לכתבי השיפוי והפטור שהוענקו ליתר נושאי המשרה בחברה. לפרטים אודות כתבי שיפוי ופטור לנושאי משרה שהינם בעל השליטה או למי שלבעל השליטה יש בו ענין אישי, ראה באור 2.39.ד.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024
באור 38 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)
1. חברות קשורות

1. בחודש נובמבר 2024 נחתם הסכם שכירות בין מגדל אחזקות נדל"ן בע"מ (המשכירה), חברה מאוחדת של החברה, לבין מגדל שוקי הון (שירותי ניהול) בע"מ ("שוקי הון שירותי ניהול"), חברה בת של שוקי הון הנשלטת בידי מגדל אחזקות. הסכם השכירות הינו בגין השכרת בנין המשרדים של המשכירה ברח' סעדיה גאון, 26 בתל אביב ("בנין המשרדים") לצורך ניהול עסקי קבוצת שוקי הון. בהתאם להסכם, מושכר לשוקי הון שירותי ניהול כל בניין המשרדים וזאת לתקופת שכירות בת 10 שנים שתסתיים בסוף אוקטובר 2034. דמי השכירות החודשיים מסתכמים לסך של כ-357 אלפי ש"ח בתוספת הצמדה למדד המחירים לצרכן ובתוספת מע"מ כדין. הסכם זה נחתם לאחר שהסכם השכירות משנת 2008 והתוספת להסכם זה משנת 2016 הגיעו לסיומם.
2. במהלך שנת 2024 הפיצה שוקי הון אגרות חוב (סדרות יג' ו-יד' והרחבות לסדרות יג' ו-יד') שהונפקו על ידי מגדל ביטוח גיוס הון. בגין שירותי ההפצה שולם לשוקי הון על ידי החברה סכום כולל של כ-1,873 אלפי ש"ח.
3. במהלך שנת 2023 הפיצה שוקי הון אגרות חוב (סדרות יא' ו-יב' והרחבות לסדרות יא' ו-יב') שהונפקו על ידי מגדל ביטוח גיוס הון. בגין שירותי ההפצה שולם לשוקי הון על ידי החברה סכום כולל של כ-2,675 אלפי ש"ח.
4. במהלך שנת 2022 הפיצה שוקי הון אגרות חוב (סדרות ט' ו-י' והרחבה לסדרה ח') שהונפקו על ידי מגדל ביטוח גיוס הון. בגין שירותי ההפצה שולם לשוקי הון על ידי החברה סכום כולל של כ-4,177 אלפי ש"ח.
5. לחברה הסכם למתן שירותים עם בי-וול פתרונות לאיכות חיים בע"מ ("להלן - "בי-וול"), אשר החל מיום 31 בדצמבר 2024, וכחלק ממהלכי התייעלות, הינה חברה בת של מגדל אחזקות (לפרטים נוספים ראה סעיף קטן 4 להלן).
6. בחודש אוקטובר 2015 נחתם בין החברה לבין בי-וול הסכם מסגרת למתן שירותים שאינם בגדר כתבי שירות. במסגרת הסכם זה הוסדר מתן שירותים נוספים לחברה: שירות מוקד חירום, העמדת מוקד שירות וסילוק תביעות לביטוח שיניים קבוצתי וביטוח בריאות אמבולטורי. ההסכם הינו לתקופה שאינה קצובה, כאשר לכל אחד מהצדדים זכות ביטול בכל עת בכפוף להודעה מראש לצד השני.
7. בחודש יולי 2016 נחתם בין החברה לבין בי-וול הסכם מסגרת למתן שירותים בגין כתבי שירות המשווקים למבוטחי מגדל ("הסכם כתבי השירות"). הסכם זה מסדיר מתן שירותים שונים ביחס לכתבי שירות שונים שחולקו למספר סוגים, בין היתר בהתאם למועד שבו החלו להינתן השירותים, כאשר ביחס לכל סוג כאמור נקבעה תקופת התקשרות נפרדת.
8. בשנת 2021, נחתם תיקון להסכם כתבי השירות בין בי-וול לחברה, לפיו בין היתר השתנה מנגנון ההתחשבות בין הצדדים, ביחס לחלק מכתבי השירות מתשלום בסכום שנתי קבוע בהתאם לכמות המבוטחים שרכשו את כתבי השירות לתשלום לפי שירות בפועל שמספקת בי-וול לחברה.
9. בשנים 2024, 2023 ו-2022 שילמה החברה לבי-וול סך של כ-35,808 אלפי ש"ח, כ-33,794 אלפי ש"ח וכ-32,362 אלפי ש"ח, בהתאמה.
10. ביום 31 בדצמבר 2024, וכחלק ממהלכי התייעלות, התקבלו על-ידי האורגנים בחברות הקבוצה הרלוונטיות החלטות בדבר שינוי מבני (להלן - "שינוי מבני") שיקלו מיזוגים סטטוטוריים על-פי הוראות החלק השמיני לחוק החברות, תשנ"ט-1999, וכן על-פי הוראות פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן - "חוק החברות" ו-"פקודת מס הכנסה", בהתאמה), לרבות כמפורט להלן:
 - (א) מיזוג בין מבטח סימון סוכנויות לביטוח בע"מ (להלן - "מבטח סימון" או "החברה הקולטת", לפי העניין) לבין 50 פלוס בע"מ (להלן - "50 פלוס" או "חברת היעד") (להלן - "המיזוג הראשון");
 - טרם המיזוג הראשון, התקשרה מבטח סימון עם מגדל בריאות ואיכות חיים בע"מ (להלן - "מגדל בריאות") בהסכם לרכישת מלוא הון המניות המונפק והנפרע בחברת 50 פלוס בתמורה לסכום שאינו מהותי.
 - (ב) מיזוג בין מבטח סימון לבין קלאב 50 (להלן - "המיזוג השני" ו-"חברת היעד", בהתאמה);
 - (ג) המיזוג הראשון והמיזוג השני (וביחד לצרכי סעיף זה להלן - "הסכמי המיזוג" או "המיזוגים", לפי העניין) ייעשו על-פי הוראות סעיפים 103ב ו-103ג בחלק ה'2 לפקודת מס הכנסה. כתוצאה מהשלמת הסכמי המיזוג, יועברו כל נכסיהן והתחייבויותיהן של חברות היעד במיזוגים (כמשמעות המונח בהוראות חוק החברות) לחברות הקולטות במיזוגים (כמשמעות המונח בהוראות חוק החברות), והן תחדלנה להתקיים כחברות נפרדות, והכל בתוקף רטרואקטיבי ולמפרע, החל מיום 31.12.2024. השלמת הסכמי המיזוג מותלית, בין היתר, בהתקיימותם של התנאים המצטברים הבאים עד ליום 30.6.2025 או מועד מאוחר יותר שיוסכם עליו בין הצדדים להסכמי המיזוג: (1) קבלת האישורים הרגולטוריים הנדרשים, וכן אישורים של כל צד ג' אשר הסכמתו למיזוגים נדרשת על-פי כל דין או הסכם; (2) ביצוע הפעולות הנדרשות להשלמת המיזוגים על-פי חוק החברות ותקנות החברות (מיזוג), התש"ס-2000; (3) החל ממועד החתימה על הסכמי המיזוגים ועד למועד השלמת המיזוגים, לא התקיימו אירועים אשר מקימים חשש סביר כי לא יהיה ביכולת החברה הקולטת לעמוד בהתחייבויותיה לנושיה לאחר המיזוג.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 38 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

1. חברות קשורות (המשך)

5. ביום 31 בדצמבר 2024, מגדל אחזקות התקשרה בהסכם עם החברה למכירת מלוא אחזקותיה במגדל שירותי ניהול בע"מ (להלן - "מגדל שירותי ניהול") ובמגדל בריאות ואיכות חיים בע"מ (להלן - "מגדל בריאות"), לחברה בהתאם להוראות סעיף 104א לפקודת מס הכנסה (להלן לצרכי סעיף 5 זה - "ההסכמים"). השלמת ההסכמים מותלית, בין היתר, בקבלת האישורים הרגולטוריים הנדרשים, אישורי צדדים שלישיים אשר הסכמתם להשלמה האמורה נדרשת על-פי דין או הסכם וכן, השלמה של פעולות נוספות שנעשו כחלק משינוי מבני שמישים בקבוצה. יצוין, כי תוקף העסקאות מושא ההסכמים יחול למפרע החל מיום 31 בדצמבר 2024. עוד יצוין, כי כחלק מההסכמים, ביום 27 בפברואר 2025 הקצתה החברה למגדל אחזקות 2 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כל אחת. נכון למועד פרסום הדוח, כל התנאים המתלים התקיימו והעסקאות נשאו ההסכמים הושלמו למפרע.

6. בגין העסקאות המתוארות בסעיפים 4 ו-5 לעיל נרשמה בספרי החברה קרן הון בסכום של כ-92,845 אלפי ש"ח אל מול קיטון בעודפי החברה בסכום של כ-93,502 אלפי ש"ח כך שסך ההשפעה על ההון של החברה אינה מהותית.

2. חברות כלולות

1. לעניין השקעות בחברות כלולות ראה באור 7, השקעה בחברות מוחזקות.
2. החברה משלמת עמלות בגין שיווק מוצרי ביטוח ומוצרים פנסיונים לחברות כלולות בסכומים שאינם מהותיים.
3. במהלך שנת 2015 העמידה החברה הלוואות לחברות כלולות בחו"ל בסך של כ-20,162 אלפי ש"ח לפירעון עד לתום שנת 2025. יתרת הלוואות ליום 31 בדצמבר 2024 הינה 10,108 אלפי ש"ח וליום 31 בדצמבר 2023 הינה 13,621 אלפי ש"ח. בגין הלוואות אלו נרשמו רווחי (הפסדי) השקעות בשנים 2024, 2023, ו-2022 בסך של כ- (8,629) אלפי ש"ח, (4,405) אלפי ש"ח וכ- 2,166 אלפי ש"ח בהתאמה. הלוואות אלו מוצגות ככסי חוב שאינם סחירים במסגרת השקעות פיננסיות אחרות.
4. בבעלות החברה נכסי נדל"ן שונים. בחלק מנכסי הנדל"ן האמורים נעשה שימוש עצמי וחלק מנכסי הנדל"ן מושכרים לשימוש חברות הקבוצה, לרבות חברות שאינן בבעלות מלאה של החברה, בסכומים שאינם מהותיים.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 38 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ח. תגמול והטבות לאנשי מפתח ניהוליים (לרבות דירקטורים)

אנשי המפתח הניהוליים בחברה זכאים לשכר, לבונוס, ולהטבות שלא במזומן (כגון רכב, ביטוח רפואי וכדומה). כמו כן, הקבוצה מפקידה עבורם כספים במסגרת תוכנית להטבה מוגדרת ותוכנית להפקדה מוגדרת לאחר סיום העסקה.

נושאי המשרה בחברה ובחברות בנות של החברה, ובכללם יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל החברה, נכללים גם בתוכנית התגמול ההונית שאימצה החברה המאפשרת הענקת תגמול הוני, ובפרט הקצאה של אופציות למניות החברה, כחלק מחבילת התגמול הכוללת שלהם (למידע נוסף, ראה באור 33 בדבר תשלומים מבוססי מניות).

התגמול הניתן לדירקטורים בחברה, למעט יו"ר הדירקטוריון, הינו בהתאם לגמול המשולם לדירקטורים חיצוניים, שנקבע בטווח שבין התגמול השנתי המרבי וגמול ההשתתפות המרבי שנקבעו לחברה בדרגתה של החברה בתקנות הגמול לבין הגמול השנתי המרבי וגמול ההשתתפות המרבי, בהתאמה, שנקבעו בתקנות הגמול לדירקטור חיצוני מומחה המכהן בחברה בדרגתה של החברה.

נתונים בדבר תגמול והטבות לאנשי מפתח ניהוליים

1. הטבות לאנשי מפתח ניהוליים לרבות דירקטורים המועסקים בחברה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2022		2023		2024		
מס' סכום	מס' אנשים	מס' סכום	מס' אנשים	מס' סכום	מס' אנשים	
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
15,618	8	15,366	8	18,379	8	הטבות לזמן קצר
3,016	8	1,993	8	1,879	8	הטבות לאחר העסקה
-	-	-	-	778	2	הטבות אחרות לזמן ארוך
-	-	2,442	7	3,159	7	תשלום מבוסס מניות (ראה באור 33)
<u>18,634</u>		<u>19,801</u>		<u>24,195</u>		

יובהר כי סכומים אלו אינם כוללים הטבות אשר שולמו לאנשי מפתח ניהוליים שלא כיהנו בחברה באותה השנה. תשלומים כאמור מפורטים בסעיף ח.4 להלן.

2. הטבות לדירקטורים שאינם מועסקים בחברה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2022		2023		2024		
מס' סכום	מס' אנשים	מס' סכום	מס' אנשים	מס' סכום	מס' אנשים	
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
2,991	13	3,637	9	2,454	9	דמי ניהול לדירקטורים שאינם מועסקים בחברה מטעמה
<u>2,991</u>		<u>3,637</u>		<u>2,454</u>		

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 38 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ח. תגמול והטבות לאנשי מפתח ניהוליים (לרבות דירקטורים) (המשך)

נתונים בדבר תגמול והטבות לאנשי מפתח ניהוליים (המשך)

3. מדיניות התגמול לנושאי המשרה של החברה

(א) מדיניות התגמול כללי

מדיניות התגמול שאומצה על-ידי החברה ומגדל מקפת (הגופים המוסדיים בקבוצת מגדל) נועדה לקבוע קווים מנחים לאופן התגמול של נושאי המשרה, בעלי תפקידים מרכזיים ועובדים בגופים המוסדיים, באופן אשר ייצור תמריצים ראויים לקידום מטרות החברה, תכנית העבודה שלה והמדיניות בראייה ארוכת טווח, תוך התחשבות בניהול הסיכונים ובהלימה עם טובת החברה, החוסכים באמצעותה ולקוחותיה (להלן - "מדיניות תגמול גופים מוסדיים").

מדיניות התגמול של החברה מתעדכנת מעת לעת ומובאת לאישור האסיפה הכללית של החברה, לאחר אישור ועדת התגמול ודירקטוריון החברה.

מדיניות תגמול גופים מוסדיים מעודכנת, בין היתר, בהתאם לכלל הוראות הדין בנושא החלות על הגופים המוסדיים בקבוצה, לרבות הוראות חוזר הממונה שעניינו "תיקון הוראות החוזר המאוחד חלק 1 שער 5, פרק 5 שכותרתו "תגמול" (להלן - "חוזר הממונה"), הוראות לחוק החברות והוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016 (להלן - "חוק התגמול").

במדיניות תגמול גופים מוסדיים נקבעו הוראות פרטניות לגבי רכיבי השכר של "בעלי תפקיד מרכזי" שזוהו ככאלה על-פי חוזר הממונה, והם כוללים, בין היתר, את כלל נושאי המשרה בגופים המוסדיים על-פי חוק החברות, נושאי משרה שהוגדרו ככאלו על-פי חוזר הממונה, קרובי בעל השליטה, גורמי השקעות וכן בעלי תפקידים נוספים שזוהו על-ידי הגופים המוסדיים כבעלי תפקיד מרכזי.

(ב) להלן עיקרי הנושאים שנקבעו במדיניות תגמול גופים מוסדיים ובמדיניות התגמול של החברה לשנים 2023 עד (וכולל) 2025:

- תקרה לעלות השנתית החזויה המקסימלית של יו"ר הדירקטוריון, מנכ"ל ומנהלים אחרים, על-פי הוראות הדין (פי 35 מהתגמול לעובד בעל השכר הנמוך).
- הוראות לגבי הרכיב הקבוע - תקרות שכר חודשי, תנאים נלווים, הצמדה, מענק שנתי מובטח וכו'.
- קביעת הוראות לגבי הרכיב משתנה/ מענק שנתי - תקופות המדידה, פריסת הרכיב המשתנה, מרכיבי הרכיב המשתנה (יעדי חברה, יעדים אישיים ורכיב שיקול דעת והערכה כללית) ואופן חישובו, תנאי הסף לתשלום המענק השנתי ורכיבים נדחים שלו, מתן אפשרות להענקת רכיב משתנה גם במקרים שלא התקיימו כל תנאי הסף והיחס בין רכיבי השכר הקבוע לרכיבי השכר המשתנה.
- הוראות בעניין האפשרות לכלול במסגרת חבילת התגמול הכוללת לנושאי המשרה בחברה גם תגמול הוני.
- הסדרי השבה של הרכיב המשתנה בנסיבות שפורטו במדיניות.
- הוראות ביחס לסיום העסקה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 38 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ח. תגמול והטבות לאנשי מפתח ניהוליים (לרבות דירקטורים) (המשך)

נתונים בדבר תגמול והטבות לאנשי מפתח ניהוליים (המשך)

3. מדיניות התגמול לנושאי המשרה של החברה (המשך)

ג) מדיניות תגמול של הגופים המוסדיים לשנים 2023-2025

ביום 14 במרס 2023 אישרה האסיפה הכללית של החברה את מדיניות התגמול של הגופים המוסדיים, לתקופה נוספת של 3 שנים, לשנים 2023 עד 2025, לאחר אישור הדירקטוריון מיום 29 בדצמבר 2022 ובהתאם להמלצת ועדת התגמול של הגופים המוסדיים.

במסגרת אישור המדיניות לשנים אלו, ובשל אתגרי הגיוס ושימור נושאי המשרה בחברה בעת הזו, הוגדל בחודש שכר אחד שווי המענק הנורמטיבי לבעל תפקיד מרכזי (כהגדרת המונח במדיניות תגמול הגופים המוסדיים), וכן נוספה למדיניות האפשרות להעניק מענק ארוך טווח לנושאי משרה בלבד, אשר יפרס על פני תקופה מינימלית של 3 שנים, בהיקף של 3 חודשי שכר לכל שנה לכל היותר, ובלבד שנושא המשרה השלים את שנת העבודה הרלבנטית במלואה.

ביום 30 במאי 2023 אישר דירקטוריון החברה, בהתאם להמלצות ועדת התגמול של הגופים המוסדיים, עדכון למדיניות תגמול הגופים המוסדיים לשנים 2023 עד 2025, אשר עיקר השינויים שנכללו במסגרתו הינם: (1) הוספת האפשרות להעניק תגמול הוני, הניתן למימוש למניות מגדל אחזקות או למניות חברות בנות של מגדל אחזקות, במישרין או בעקיפין, לנושאי המשרה כחלק מחבילת התגמול הכוללת שלהם, לרבות למנכ"ל החברה אשר לגביו משקלו המקסימלי של התגמול ההוני לשנה קלנדרית לא יעלה על שליש מסך התגמול לו הוא זכאי. המדיניות מתייחסת לעיקרי תנאי התגמול ההוני, ובהם היקף התגמול ההוני וחלוקתו למנות, מחיר המימוש, מועד הפקיעה של כתבי האופציה ואופן המימוש; (2) הוספת האפשרות לבצע הפחתה במענק הנורמטיבי ובמענק המקסימלי במקרה של הענקת תגמול הוני; (3) העלאת הרף שנקבע ליחס המקסימלי שבין התגמול המשתנה לבין עלות התגמול הכוללת לנושאי משרה בתפקידי בקרה מ-30% ל-40%; (4) בוטלה האפשרות להעניק מענק ארוך טווח; (5) נוספה תקרה להיקף התגמול הכולל הניתן לנושאי משרה בתקופת ההודעה המוקדמת, בצירוף תשלום עבור התחייבות לאי-תחרות או להסתגלות, כך שסך התגמול כאמור לא יעלה על סך השקול לתגמול בגין 12 חודשי עבודה של נושאי המשרה.

יצוין כי במקביל, ביום 30 במאי 2023, אומצו תיקונים גם במדיניות התגמול של מגדל אחזקות לשנים 2023 עד 2025, אשר כוללים, בין היתר, את האפשרות להעניק תגמול הוני. לפירוט נוסף, ראה דיווח מיידי של מגדל אחזקות מיום 5 ביולי 2023 (מס' אסמכתא 075333-01-2023).

ביום 20 בנובמבר 2024 אישר דירקטוריון החברה, בהתאם להמלצות ועדת התגמול של הגופים המוסדיים, עדכון נוסף למדיניות התגמול של הגופים המוסדיים, כך שהוסרה תקרת עלות התגמול שהייתה קבועה במדיניות (3.5 מיליון ש"ח לפני הפרשות לפנסיה ופיצויי פיטורים על פי דין) (להלן - "מגבלת התגמול"), ונותרה תקרת התגמול על פי דין (פי 35 מהתגמול לעובד בעל השכר הנמוך) (להלן - "תקרת התגמול על-פי דין"). זאת בשים לב לעבודת השוואה שנעשתה לחברות ביטוח ובנקים הכפופים למגבלות דומות על פי דין.

ביום 18 במרס 2025 אישר דירקטוריון החברה, בהתאם להמלצות ועדת התגמול של הגופים המוסדיים, עדכון נוסף למדיניות התגמול של הגופים המוסדיים, לפיו, מענק השימור המקסימלי שיוענק לעובדי מפתח יעמוד על 10 חודשי שכר לתקופת השימור חלף 6 חודשי שכר לתקופת השימור.

עיקרי מדיניות התגמול המעודכנת של הגופים המוסדיים מתפרסמת אף באתר האינטרנט של החברה בקישור הבא: <https://www.migdal.co.il/about/reward-policy>

יצוין, כי במקביל לעדכונים שנערכו במדיניות תגמול הגופים המוסדיים, בימים 30 במאי 2023, ו-26 בדצמבר 2024, אומצו תיקונים גם במדיניות התגמול של מגדל אחזקות לשנים 2023 עד 2025, אשר כוללים, בין היתר, את האפשרות להעניק תגמול הוני, וכן את הסרת הוראת מגבלת התגמול, ונותרה תקרת התגמול על-פי דין.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 38 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ח. תגמול והטבות לאנשי מפתח ניהוליים (לרבות דירקטורים) (המשך)

נתונים בדבר תגמול והטבות לאנשי מפתח ניהוליים (המשך)

4. בעלי עניין - יו"ר דירקטוריון / מנכ"ל

(א) מר מוטי רוזן, מנכ"ל מגדל אחזקות ויו"ר דירקטוריון החברה (לשעבר)

מר מוטי רוזן החל לכהן כיו"ר דירקטוריון החברה ביום 3 בינואר 2021 והחל לכהן כמנכ"ל מגדל אחזקות, ביום 1 בפברואר 2021. ביום 22 באפריל 2021 סיים מר רוזן את כהונתו בחברה וביום 8 באוגוסט 2021 סיים את כהונתו במגדל אחזקות.

תנאי תגמולו של מר רוזן, בגין כהונתו כיו"ר דירקטוריון החברה וכמנכ"ל מגדל אחזקות היו בהתאם להסכם שירותי ניהול בין החברה, מגדל אחזקות ומר רוזן ("הסכם השירותים"), כאשר תגמולו של מר רוזן כמפורט בהסכם השירותים היה התגמול הכולל עבור כלל תפקידיו של מר רוזן בקבוצת מגדל. על-פי מודל הקצאת העלויות בין מגדל אחזקות לבין החברה הנכלל בהסכם השירותים, החל מתחילת כהונתו של מר רוזן כמנכ"ל מגדל אחזקות, החברה נשאה ב-90% מעלות התגמול של מר רוזן על-פי הסכם השירותים.

מר רוזן היה זכאי בעת מינויו לדמי ניהול חודשיים בסך של כ-283 אלפי ש"ח. על פי תנאי הסכם השירותים, בכל מקרה בו עתיד היה להיות משולם סכום כלשהו אשר בגינו היתה צפויה חריגה ממגבלת התגמול על-פי הוראות ההסדר התחיקתי החל (להלן בסעיף זה - "הסכום החורג"), לא ישולם הסכום החורג והחברה פטורה מתשלומו. לאחר מחלוקת בין הצדדים בנוגע לקיומו של סכום חורג כאמור, סוכם ביום 13 לפברואר 2024 כי מר רוזן יהיה זכאי לסכום חד פעמי של כ-170 אלפי ש"ח אשר שולם במהלך תקופת הדוח. דמי הניהול למר רוזן כוללים זכאות לתשלום חלק הפרשות סוציאליות, ימי חופשה, הבראה, מחלה ותנאים נלווים.

ביום 11 במרס 2021 החליט דירקטוריון החברה, בהמשך לדיונים שהתקיימו בדירקטוריון החברה, כי נוכח אי הסכמות ופערים שאינם ניתנים לגישור בין מר רוזן לבין מנכ"ל החברה באותה עת, מר רוזן עוזב, באשר לאופן ההתנהלות בחברה, הוא יפעל לסיום כהונתו של מר רוזן בתפקידו כיו"ר דירקטוריון החברה. מגעים לעניין תנאי הפרישה לא צלחו. ביום 14 במרס 2021, החליט דירקטוריון החברה על השעיה לאלתר של מר רוזן מתפקידו כיו"ר דירקטוריון החברה. ביום 22 באפריל 2021, עם כניסתו לתוקף של הסכם הפשרה של מגדל אחזקות והחברה עם מר רוזן, סיים מר רוזן את תפקידו כיו"ר דירקטוריון החברה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 38 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ח. תגמול והטבות לאנשי מפתח ניהוליים (לרבות דירקטורים) (המשך)

נתונים בדבר תגמול והטבות לאנשי מפתח ניהוליים (המשך)

4. בעלי עניין - יו"ר דירקטוריון / מנכ"ל (המשך)

א) מר מוטי רוזן, מנכ"ל מגדל אחזקות ויו"ר דירקטוריון החברה (לשעבר) (המשך)

לאור המחלוקות שהתגלעו כאמור, לרבות בקשר עם כספים שלטענת רוזן על החברות לשלם לו, המוסדות המוסמכים במגדל אחזקות ובחברה, לרבות האסיפה הכללית, אישרו להתקשר עם מר רוזן בהסכם פשרה אשר הצדדים לו הינם החברה ומגדל אחזקות מצד אחד ומר רוזן מצד שני, והכל מבלי להודות באיזו מהטענות הנטענות בידי מר רוזן ולצרכי פשרה בלבד, אשר עיקריו כמפורט להלן:

1. מר רוזן יתפטר באופן מיידי מכל תפקידיו בחברה ובחברות הבנות. ההתפטרות של מר רוזן מתפקידו כמנכ"ל מגדל אחזקות נכנסה לתוקף ביום 8 באוגוסט 2021.

2. מר רוזן היה זכאי לתקופת הודעה מוקדמת על-פי מודל הקצאת העלויות בהסכם השירותים, וכן על-פי תקופת ההודעה המוקדמת הרלוונטית החלה עליו בקשר עם כהונתו במגדל אחזקות ובחברה, כדלקמן: החברה תשלם חלק של 90% מתקופה של תשעה חודשים; ומגדל אחזקות תשלם חלק יחסי של 10% מתקופה של שישה חודשים. דמי ההודעה המוקדמת שולמו בתשלומים חודשיים עוקבים החל ממועד ההתפטרות (כאשר תקופת ההודעה המוקדמת, כאמור, שונות בין מגדל אחזקות לחברה).

3. מעבר לתשלומים האמורים, קיימים תשלומים שלטענת מר רוזן הגיעו לו ואשר מגדל אחזקות והחברה היו חלוקות לגביהם גם בהינתן הסכם הפשרה, שעניינם תשלום בגין תקופת אי תחרות בת 9 חודשים ופיצוי בגין נזקים שנגרמו לטענת מר רוזן, לו ולשמו הטוב, בעקבות פעולות של החברה והאורגנים שלה, טענות שהוכחו בידי מגדל אחזקות והחברה, אשר סבורות כי פעלו כדין ולטובת החברות (להלן - "התשלומים במחלוקת"). הצדדים הסכימו לנהל הליך גישור, אשר אם לא יצלח, יתקיים הליך בוררות בקשר עם התשלומים במחלוקת, ובלבד שהסכומים שייפסקו במסגרת הליך הגישור או הבוררות לא יעלו על סך של תשעה חודשי דמי ניהול (כ- 2.5 מיליון ש"ח), לא כולל מיסים והוצאות, כאשר החברות תישאנה בהוצאות הליך הגישור ו/או הבוררות לפי העניין בהתאם לתנאי הסכם הפשרה, ומעבר לכך ויתרו הצדדים ויתור הדדי על כל טענה או תביעה.

הליך הגישור עליו הסכימו הצדדים הסתיים ללא הצלחה, ובהתאם להסכם הפשרה, הנושא הועבר להכרעת בורר, כב' שופט בית המשפט העליון בדימוס, מר צבי זילברטל. ביום 13 ביוני 2024 קיבל כב' הבורר באופן חלקי את טענותיו של מר רוזן כלפי מגדל אחזקות והחברה, וקבע כי בגין הטענות שהועלו על-ידי מר רוזן במישור הנזיקי, החברה תפצה את מר רוזן בסך של 1.5 מיליון ש"ח, אשר לאחר הצמדות כקבוע בפסק הבוררות מהווים כ-1,795 אלפי ש"ח בצירוף מע"מ. כמו כן, נפסקו למר רוזן, על יסוד הוראות הסכם הפשרה שקדם להליך הבוררות, הוצאות משפט והוצאות אחרות בסך של כ-530 אלפי ש"ח בתוספת מע"מ. הסכומים כאמור שנקבעו בפסק הבוררות שולמו למר רוזן על ידי החברה ומגדל אחזקות במהלך תקופת הדוח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 38 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ח. תגמול והטבות לאנשי מפתח ניהוליים (לרבות דירקטורים) (המשך)

נתונים בדבר תגמול והטבות לאנשי מפתח ניהוליים (המשך)

4. בעלי עניין - יו"ר דירקטוריון / מנכ"ל (המשך)

ב) מר יפתח רון-טל, יו"ר דירקטוריון החברה עד ליום 15 בנובמבר 2022

מר יפתח רון-טל כיהן כיו"ר דירקטוריון החברה החל מיום 1 באוגוסט 2021 ועד ליום 15 בנובמבר 2022, וזאת בהיקף של 100% משרה.

בנוסף, מר רון טל כיהן כמנכ"ל מגדל אחזקות מיום 8 באוגוסט 2021 ועד ליום 31 בדצמבר 2021. הודעת מר רון טל על סיום כהונתו ניתנה על רקע החלטת האסיפה הכללית של מגדל אחזקות מיום 8 בנובמבר 2021, אשר לא אישרה את חלקה היחסי של מגדל אחזקות (בשיעור של 10%) בעלות ההעסקה הכוללת של מר רון-טל וכן פטור ושיפוי בגין תפקידו זה.

עבור כהונתו כיו"ר דירקטוריון החברה, מר רון-טל היה זכאי לשכר חודשי בסך של כ-231 אלפי ש"ח. השכר החודשי הותאם בתחילת כל שנה קלנדרית לתקופת ההעסקה בהתאם להוראות חוק התגמול, באופן שההוצאה השנתית החזויה לחברה בגין סך התגמול הכולל למר רון-טל לפי העלות הכוללת של כלל רכיבי התגמול לשנה, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, תעמוד על תקרת התגמול על פי חוק התגמול (להלן בסעיף זה - "מגבלת התגמול"), ובכל אופן לא יותר מ-3.5 מיליון ש"ח, להוציא תגמולים פנסיוניים ופיצויי פיטורים על פי דין. שכרו החודשי של מר רון-טל, בשנת 2022, ולאחר התאמה היה בסך של כ-247 אלפי ש"ח. מר רון-טל היה זכאי להפרשות סוציאליות ותנאים נלווים, כגון: קרן השתלמות, ימי חופשה, ימי הבראה, רכב וטלפון נייד. בשנת 2023 החברה נשאה בעלות המס הנובעת מ"ההוצאה העודפת" על פי חוק התגמול בסך של כ-1,208 אלפי ש"ח, בשנת 2022 בסך של כ-528 אלפי ש"ח. הסכם ההעסקה של מר רון-טל היה לתקופה בלתי קצובה. כל צד להסכם היה רשאי להביאו לידי סיום בכל עת ומכל סיבה בהודעה מוקדמת של תשעה חודשים, וזאת בכפוף להוראות הנוגעות בדבר במדיניות התגמול של החברה אשר על פיהן תקופת ההודעה המוקדמת במהלך חצי השנה הראשונה תעמוד על שלושה חודשים ובחצי השנה השנייה על ארבעה חודשים וחצי. עם סיום העסקתו התחייב מר רון-טל שלא להתחרות בעסקי הקבוצה ופעילותה במשך תשעה חודשים ממועד סיום יחסי עובד - מעסיק בפועל והחברה תשלם לו תשלום בסך השווה לעלות השכר הכוללת בתקופת אי התחרות כאמור, וזאת בכפוף להוראות מדיניות התגמול, ובפרט לכך שההסדר ייכנס לתוקף רק לאחר שמר רון-טל ישלים שמונה עשר חודשי עבודה בחברה.

ביום 5 בנובמבר 2023 נחתם הסכם פשרה בין החברה לבין מר רון-טל לאור טענות שהעלה מר רון-טל, בין היתר, ביחס לאופן סיום העסקתו בחברה, לנזקים שונים שנגרמו לו לכאורה ולזכאותו למענק אי תחרות על פי הסכם ההעסקה שלו. במסגרת הסכם הפשרה הוסכם כי החברה תשלם למר רון-טל מענק אי תחרות חד פעמי בסך של 1,725 אלף ש"ח כנגד התחייבות לאי תחרות, כאמור בהסכם ההעסקה של מר רון-טל בחברה, למשך תקופה של 5.5 חודשים, אשר תחילתה ביום 5 בנובמבר 2023. מחצית מהתשלום בוצע באופן מיידי והמחצית השנייה פרוסה לינארית בתשלומים שנתיים על פני שלוש שנים, החל ממועד הפרישה של מר רון-טל מהחברה. לצד זאת, הצדדים ויתרו באופן מלא, סופי ומוחלט על טענות כלשהן, נכון ליום חתימת ההסכם, ובפרט לגבי כל עניין הנובע או נוגע לתקופת עבודתו של מר רון-טל בחברה.

בשנים 2023 ו-2024, נרשמו הוצאות בסך של כ-920 אלפי ש"ח וכ-830 אלפי ש"ח (בהתאמה) בגין הסכם הפשרה כאמור.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 38 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ח. תגמול והטבות לאנשי מפתח ניהוליים (לרבות דירקטורים) (המשך)

נתונים בדבר תגמול והטבות לאנשי מפתח ניהוליים (המשך)

4. בעלי עניין - יו"ר דירקטוריון / מנכ"ל (המשך)

ג) מר שגיא יוגב, מנכ"ל החברה עד ליום 15 בפברואר 2023

ביום 7 באוקטובר 2021 מונה מר שגיא יוגב כמנכ"ל החברה והחל לכהן בתפקידו החל מיום 21 בנובמבר 2021. ביום 23 בדצמבר 2021 מונה כיו"ר דירקטוריון מגדל מקפת, וזאת לצד תפקידים נוספים בהם כיהן בקבוצת מגדל, מכוח כהונותיו כאמור

לאחר שביום 31 באוקטובר 2022 הודיע מר יוגב על רצונו לסיים את כהונתו כמנכ"ל החברה, ביום 15 בפברואר 2023 סיים מר יוגב את תפקידו (להלן בסעיף זה - "מועד סיום הכהונה"). תקופת ההודעה המוקדמת של מר יוגב, בת ארבעה וחצי חודשים, החלה במועד סיום הכהונה.

מר יוגב היה זכאי לשכר חודשי בסך של כ-239 אלפי ש"ח. השכר החודשי הותאם בתחילת כל שנה קלנדרית לתקופת ההעסקה בהתאם להוראות חוק התגמול, באופן שההוצאה השנתית החזויה לחברה בגין סך התגמול הכולל למר יוגב לפי העלות הכוללת של כלל רכיבי התגמול לשנה, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, תעמוד על תקרת התגמול על פי חוק התגמול (להלן בסעיף זה - "מגבלת התגמול"), ובכל אופן לא יותר מ-3.5 מיליון ש"ח, להוציא תגמולי פנסיה ופיצויי פיטורים על פי דין. שכרו החודשי של מר יוגב, בשנת 2022, ולאחר התאמה היה בסך של כ-248 אלפי ש"ח. מר יוגב היה זכאי להפרשות סוציאליות ותנאים נלווים, כגון: קרן השתלמות, ימי חופשה, ימי הבראה, רכב וטלפון נייד. בשנת 2023 החברה נשאה בעלות המס הנובעת מ"ההוצאה העודפת" על פי חוק התגמול בסך של כ-505 אלפי ש"ח, בשנת 2022 בסך של כ-530 אלפי ש"ח. הסכם ההעסקה של מר יוגב היה לתקופה בלתי קצובה. כל צד להסכם היה רשאי להביאו לידי סיום בכל עת ומכל סיבה בהודעה מוקדמת של תשעה חודשים וזאת בכפוף להוראות הנוגעות בדבר מדיניות התגמול של החברה אשר על פיהן תקופת ההודעה המוקדמת במהלך חצי השנה הראשונה תעמוד על שלושה חודשים ובחצי השנה השנייה על ארבעה חודשים וחי. עם סיום העסקתו התחייב מר יוגב שלא להתחרות בעסקי הקבוצה ופעילותה במשך שישה חודשים ממועד סיום יחסי עובד-מעסיק בפועל והחברה תשלם לו תשלום בסך השווה לעלות השכר הכוללת בתקופת אי התחרות כאמור וזאת בכפוף להוראות מדיניות התגמול ובפרט לכך שהסדר ייכנס לתוקף רק לאחר שמר יוגב ישלים שמונה עשרה חודשי עבודה בחברה. ככל שהסדר אי התחרות לא ייכנס לתוקף, לא תיכנס לתוקף גם ההתחייבות לאי תחרות.

ד) מר כרמי גילון, יו"ר דירקטוריון זמני בחברה

ביום 24 בנובמבר 2022 אישר דירקטוריון החברה את מינויו של מר כרמי גילון, המכהן גם כדירקטור במגדל אחזקות, וכיהן באותה עת כדירקטור בחברה, ליו"ר דירקטוריון זמני של החברה. ביום 17 בינואר 2023 הודיע הממונה, כי אינו מתנגד למינויו של מר גילון כיו"ר דירקטוריון החברה עד ליום 15 במרס 2023. מר גילון חדל לכהן כיו"ר דירקטוריון זמני בחברה ביום 15 במרס 2023.

ביום 24 באפריל 2023 מינה דירקטוריון החברה את מר כרמי גילון ליו"ר דירקטוריון זמני עד ליום 30 במאי 2023, בכפוף לאי התנגדות הממונה, אשר הודיע ביום 29 במאי 2023, כי אין באפשרותו לאשר את הבקשה שהוגשה מאחר שחסרים בה פרטים. בניסיונות אלה, ולמען הסדר הטוב, החליט דירקטוריון החברה למנות את מר גילון ליו"ר דירקטוריון בתחילת כל ישיבה, וזאת עד למינויו של פרופ' אמיר ברנע כיו"ר דירקטוריון קבוע בחברה ביום 15 בנובמבר 2023.

ביום 31 במאי 2023 אישר דירקטוריון מגדל אחזקות, בשבתו כאסיפה כללית של החברה, תוספת תגמול קבוע בסך 60 אלפי ש"ח לחודש עבור כהונתו של מר גילון כיו"ר דירקטוריון זמני החל מיום 24 בנובמבר 2022, וזאת בנוסף לתגמול שלו כדירקטור מן המניין בחברה. ביום 21 באוגוסט 2023 החליט דירקטוריון החברה כי החל מחודש יוני 2023, עבור כל ישיבה בה מר גילון משמש כיו"ר דירקטוריון הוא יהיה זכאי לתגמול בגובה התגמול שניתן לדירקטור עבור שלוש ישיבות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 38 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ח. תגמול והטבות לאנשי מפתח ניהוליים (לרבות דירקטורים) (המשך)

נתונים בדבר תגמול והטבות לאנשי מפתח ניהוליים (המשך)

4. בעלי עניין - יו"ר דירקטוריון / מנכ"ל (המשך)

ה) מר רונן אגסי, מנכ"ל החברה החל מיום 15 בפברואר 2023

ביום 22 בדצמבר 2022 מונה מר רונן אגסי כמנכ"ל החברה והחל לכהן בתפקידו מיום 15 בפברואר 2023.

מר אגסי זכאי לשכר חודשי בסך של כ-253 אלפי ש"ח. השכר החודשי יותאם בתחילת כל שנה קלנדרית לתקופת ההעסקה בהתאם להוראות חוק התגמול, באופן שההוצאה השנתית החזויה לחברה בגין סך התגמול הכולל למר אגסי לפי העלות הכוללת של כלל רכיבי התגמול לשנה, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, תעמוד על תקרת התגמול על פי חוק התגמול (להלן - "מגבלת התגמול"), ובכל אופן לא יותר מ-3.5 מיליון ש"ח (להלן בסעיף זה - "מגבלת התגמול הנוספת"), להוציא תגמולים פנסיוניים ופיצויי פיטורים על פי דין. בשנת 2024 החברה נשאה בעלות המס הנובעת מ"ההוצאה העודפת" על פי חוק התגמול בסך של כ-620 אלפי ש"ח, ובשנת 2023 נשאה בעלות מס של כ-464 אלפי ש"ח. מר אגסי יהיה זכאי להמיר פעם בשנה עד שליש מהמשכורת החודשית שלו, בשינויים המחויבים, לתגמול הוני, בכפוף לאישורים הנדרשים על פי דין, לרבות אישור תכנית תגמול הונית במגדל אחזקות. מר אגסי זכאי להפרשות סוציאליות ותנאים נלווים, כגון: קרן השתלמות, ימי חופשה, ימי הבראה, רכב וטלפון נייד. הסכם ההעסקה של מר אגסי הנו לתקופה בלתי קצובה. כל צד להסכם רשאי להביאו לידי סיום בכל עת ומכל סיבה בהודעה מוקדמת של תשעה חודשים וזאת בכפוף להוראות הנוגעות בדבר מדיניות התגמול של מגדל אחזקות אשר על פיהן תקופת ההודעה המוקדמת במהלך חצי השנה הראשונה תעמוד על שלושה חודשים ובחצי השנה השניה על ארבעה חודשים וחצי. עם סיום העסקתו התחייב מר אגסי שלא להתחרות בעסקי הקבוצה ופעילותה במשך שישה חודשים ממועד סיום יחסי עובד-מעסיק בפועל ומגדל אחזקות תשלם לו תשלום בסך השווה לעלות השכר הכוללת בתקופת אי התחרות כאמור וזאת בכפוף להוראות מדיניות התגמול ובפרט לכך שההסדר ייכנס לתוקף רק לאחר שמר אגסי ישלים שמונה עשרה חודשי עבודה במגדל אחזקות. ככל שהסדר אי התחרות לא ייכנס לתוקף, לא תיכנס לתוקף גם ההתחייבות לאי תחרות (להלן בסעיף זה - "הסדר אי התחרות").

במהלך שנת 2024 אושר על-ידי האורגנים הרלוונטיים בחברה, עדכון להסכם העסקתו של מר אגסי, כך שמגבלת התגמול הנוספת הוסרה, ועלות התגמול השנתית של מר אגסי תוסיף לעמוד במגבלות הקבועות בהוראות חוק התגמול (פי 35 משכר העובד בעל השכר הנמוך). יצוין, כי עדכון כאמור נעשה בהמשך לעדכון מדיניות התגמול של הגופים המוסדיים, כמפורט בבאור 38.ג.3.

ביום 5 ביולי 2023, כחלק מתכנית התגמול ההונית בקבוצת מגדל אשר אומצה על-ידי דירקטוריון מגדל אחזקות ביום 30 במאי 2023, הוקצו למר אגסי 2,401,715 אופציות לא רשומות למסחר הניתנות למימוש למניות רגילות של מגדל אחזקות שהיוו כ-0.22% מהונה המונפק והנפרע של מגדל אחזקות ומזכויות ההצבעה בה באותה עת, בשווי הוגן של כ-2.967 מיליון ש"ח. השווי הוגן של האופציות שהוקצו משכרו של המנכ"ל הופחת במקביל לרישום החשבונאי של ההקצאה, כאשר מגדל אחזקות המשיכה להפריש הפרשות סוציאליות כנגד חלק השכר שמופחת לטובת המענק ההוני. מחיר המימוש עבור ההקצאה למר אגסי הינו 4.44 ש"ח למניה. בכפוף להבשלת האופציות, התקיימות תנאי הביצוע, וכן טרם פקיעת האופציות, האופציות תמומשנה באופן אוטומטי למניות מגדל אחזקות במקרה שבו מחיר הסגירה בבורסה של מניה רגילה יהיה שווה או גבוה מ-9.26 ש"ח. כמו-כן, האופציות כפופות להתאמות מקובלות. לפירוט נוסף אודות ההקצאה, ראה באור 33 בדבר תשלומים מבוססי מניות.

בתקופת הדוח, הועבר על-ידי מר אגסי מכתב הממוען לחברה, שעניינו ויתור חד צדדי בקשר עם חלק מהוראות הסדר אי התחרות הנכללות בהסכם העסקתו, באופן שבו, תשלום דמי אי התחרות יהיה כפוף לשיקול דעתם של האורגנים הרלוונטיים בחברה ומותנה באישורם. קבלת אישורים כאמור (ככל שיתקבלו), תעשה בסמוך למועד סיום יחסי העובד-מעסיק של מר אגסי עם החברה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 38 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ח. תגמול והטבות לאנשי מפתח ניהוליים (לרבות דירקטורים) (המשך)

נתונים בדבר תגמול והטבות לאנשי מפתח ניהוליים (המשך)

4. בעלי עניין - יו"ר דירקטוריון / מנכ"ל (המשך)

(ו) מר אמיר ברנע, יו"ר החברה החל מיום 15 בפברואר 2023

ביום 9 באוקטובר 2023 החליט דירקטוריון מגדל אחזקות למנות את פרופ' אמיר ברנע כדירקטור בחברה, בכפוף לאי התנגדות הממונה שהתקבלה ביום 15 באוקטובר 2023. ביום 18 באוקטובר 2023, מינה דירקטוריון החברה את פרופ' ברנע כיו"ר הדירקטוריון הקבוע של החברה, בכפוף להודעת אי התנגדות הממונה למינוי כאמור, ובהיקף משרה של 50%. ביום 7 בנובמבר 2023 החליט דירקטוריון החברה, לאחר פניה של הרשות, להגדיל את היקף משרתו של פרופ' ברנע כיו"ר דירקטוריון החברה כאמור, כך שתעמוד על 2/3 משרה (66.7%). ביום 15 בנובמבר 2023 התקבלה הודעת אי התנגדות הממונה למינוי כאמור והחל מיום זה פרופ' ברנע מכהן כיו"ר דירקטוריון החברה. פרופ' ברנע זכאי לשכר חודשי בסך של כ-180 אלפי ש"ח. השכר החודשי יותאם בתחילת כל שנה קלנדרית לתקופת ההעסקה בהתאם להוראות חוק התגמול, באופן שההוצאה השנתית החזויה לחברה בגין סך התגמול הכולל לפרופ' ברנע לפי העלות הכוללת של כלל רכיבי התגמול לשנה, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, תעמוד על על תקרת התגמול על פי חוק התגמול (להלן בסעיף זה - "מגבלת התגמול"), ובכל אופן לא יותר מ-3.5 מיליון ש"ח (להלן בסעיף זה - "מגבלת התגמול הנוספת"), כאשר כל אחד מהם מוכפל בהיקף המשרה של היו"ר, להוציא פיצויים ותגמולים על פי דין. פרופ' ברנע יהיה זכאי להפרשות סוציאליות ותנאים נלווים, כגון: קרן השתלמות, ימי חופשה, ימי הבראה, ימי מחלה, רכב, טלפון נייד והחזר הוצאות. הסכם ההעסקה של פרופ' ברנע יהיה לתקופה בלתי קצובה. כל צד להסכם היה רשאי להביאו לידי סיום בכל עת ומכל סיבה בהודעה מוקדמת של תשעה חודשים, וזאת בכפוף להוראות הנוגעות בדבר במדיניות תגמול הגופים המוסדיים, אשר על פיהן תקופת ההודעה המוקדמת במהלך חצי השנה הראשונה תעמוד על שלושה חודשים ובחצי השנה השניה על ארבעה חודשים וחצי. עם סיום העסקתו התחייב פרופ' ברנע שלא להתחרות בעסקי הקבוצה ופעילותה במשך שלושה חודשים ממועד סיום יחסי עובד - מעסיק בפועל והחברה תשלם לו תשלום בסך השווה לעלות השכר הכוללת בתקופת אי התחרות כאמור, וזאת בכפוף להוראות מדיניות תגמול גופים מוסדיים, ובפרט לכך שהסדר ייכנס לתוקף רק לאחר שפרופ' ברנע ישלים שמונה עשר חודשי עבודה בחברה (להלן בסעיף זה - "הסדר אי התחרות").

במהלך שנת 2024 אושר על-ידי האורגנים הרלוונטיים בחברה, עדכון להסכם העסקתו של פרופ' ברנע, כך שמגבלת התגמול הנוספת הוסרה, ועלות התגמול השנתית של פרופ' ברנע תוסיף לעמוד במגבלות הקבועות בהוראות חוק התגמול (פי 35 משכר העובד בכל השכר הנמוך ביותר). יצוין, כי עדכון כאמור נעשה בהמשך לעדכון מדיניות התגמול של הגופים המוסדיים, כמפורט בבאור 38.ג.

בתקופת הדוח, הועבר על-ידי פרופ' ברנע מכתב הממוען לחברה, שעניינו ויתור חד צדדי בקשר עם חלק מהוראות הסדר אי התחרות הנכללות בהסכם העסקתו, באופן שבו, תשלום דמי אי התחרות יהיה כפוף לשיקול דעתם של האורגנים הרלוונטיים בחברה ומונתה באישורם. קבלת אישורים כאמור (ככל שיתקבלו), תעשה בסמוך למועד סיום יחסי העובד-מעסיק של פרופ' ברנע עם החברה. לפירוט בדבר הודעתו של פרופ' ברנע לחברה בדבר סיום כהונתו כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון החברה ראה באור 40.

5. ביום 31 בינואר 2024 אישר דירקטוריון החברה את מינויו של מר דוד סנטורי כאקטואר ממונה ביטוח חיים בחברה, אשר נכנס לתוקף ביום 18 באפריל 2024 לאחר קבלת הודעת אי התנגדות הממונה למינוי האמור, וזאת בכפוף לליווי של אקטואר אחר למשך שנה ממועד כניסת המינוי לתוקף. ביום 19 באוגוסט 2024 סיים מר טל כהן את תפקידו כמנהל הכספים של החברה ומנהל חטיבת הפיננסים ומשאבים של החברה. ביום 19 באוגוסט 2024 החל מר דוד סבן את כהונתו כסמנכ"ל הכספים של החברה, במקביל לכהונתו כמנהל חטיבת הפיננסים והמשאבים בחברה וכהונתו בתפקידים נוספים בקבוצה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 38 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ח. תגמול והטבות לאנשי מפתח ניהוליים (לרבות דירקטורים) (המשך)

נתונים בדבר תגמול והטבות לאנשי מפתח ניהוליים (המשך)

6. ביטוח נושאי משרה לרבות נושאי משרה שהם בעל השליטה או קרוביו

מידי שנה, רוכשת מגדל אחזקות פוליסות ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה לתקופה של שנה אחת, ממבטח שאינו צד קשור של מגדל אחזקות. הפוליסה הינה משותפת למגדל אחזקות ולחברות בנות של הקבוצה לרבות החברה, מגדל שוקי הון וחברות בשליטת החברה או מגדל שוקי הון.

בהתאם למדיניות התגמול של מגדל אחזקות לשנים 2023 עד 2025, אשר אושרה ביום 28 במאי 2023, עודכנה מעת לעת, ועדכונה האחרון נכנס לתוקף ביום 26 בדצמבר 2024, מגדל אחזקות רשאית לרכוש ביטוח נושאי משרה (O&D) עבור נושאי משרה, דירקטורים וחברי ועדות השקעה, לרבות עבור בעל השליטה וקרוביו שיכהנו במגדל אחזקות ו/או בקבוצת מגדל, וזאת בסכומי ביטוח שלא יעלו על סך של 200 מיליון דולר ובפרמיה שנתית וגובה השתתפות עצמית שיקבעו בהתאם לתנאי השוק, ובלבד שעלות עריכת הפוליסה לא תהיה מהותית למגדל אחזקות. לפרטים נוספים בדבר מדיניות התגמול של מגדל אחזקות, ראה באור 38.נ.ג.

לפרטים אודות חידוש ההתקשרויות בפוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה בקבוצה, לרבות נושאי משרה הנמנים על בעל השליטה וקרובו, ראו באור 6.ד.2.39.

7. לפרטים אודות כתבי פטור וכתבי שיפוי לדירקטורים ולנושאי משרה אחרים בחברה שניתנו על ידה ועל ידי בעלי עניין בחברה, ראה באור 6.ד.2.39.

1. התחייבויות תלויות

א. הליכים משפטיים ואחרים - כללי

סעיפים (ב) עד (ו) (כולל) להלן כוללים פרטים בדבר הליכים משפטיים ואחרים כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות. בסעיף (ב) להלן מתוארות בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, לרבות תובענות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה ("הליכים ייצוגיים"), בסעיף (ג) להלן מתוארים הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח, בסעיף (ד) להלן מתוארים הליכים משפטיים אחרים ותובענות מהותיות אחרות, בסעיף (ה) להלן מוצג סיכום נתוני תביעות משפטיות ובסעיף (ו) להלן מתוארים הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה.

בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף ההליכים הייצוגיים המוגשים נגד החברה ו/או חברות מאוחדות של החברה. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל, וכחלק מגידול בבקשות מסוג זה כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של החברות המאוחדות. מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה ו/או החברות המאוחדות להפסדים במקרה של קבלת תביעה ייצוגית כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות. ההליכים הייצוגיים מצויים בשלבים שונים של הברור המשפטי, החל מהשלב של בירור הבקשה לאישור תובענה כייצוגית ועד לשלב שבו תביעה אושרה כייצוגית והיא מתבררת ככזו. חלק מההליכים הייצוגיים מצויים בהליכי ערעור.

ניתן להגיש תובענות ייצוגיות בעילות שונות המפורטות בחוק לעניין זה והן כוללות ביחס למבטח כל עניין שבין החברה לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו. במסגרת החוק נקבעו תהליכים ומגבלות בכל הנוגע להסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות שמקשות על כינון פשרה בתובענות ייצוגיות ובהן, בין היתר, זכות ליועץ המשפטי לממשלה ולגורמים אחרים להגיש התנגדות להסדר הפשרה וכן מינוי בודק ביחס להסדר הפשרה. היקפה של התובענה הייצוגית נקבע עם אישורה והוא תלוי בעילות התביעה שאושרו והסעד שאושר ביחס לעילות אלו.

בהליכים משפטיים או בבקשות לאישור תובענה כייצוגית אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") - דהיינו הסתברות העולה על 50%) כי טענות התביעה תתקבלנה וההליך יתקבל (או במקרה של בקשה לאישור תובענה כייצוגית, יאשר ביהמ"ש את אישורה כייצוגית), נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות.

בבקשות לאישור תובענות אשר אושרו כייצוגיות על ידי ביהמ"ש, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות, אם, לאור הערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שטענות התביעה במסגרת התביעה לגופה תתקבלנה במסגרת ניהול התובענה כתובענה ייצוגית. במקרה בו אושרה תביעה כייצוגית על ידי ביהמ"ש והוגש ערעור על ידי התובע בו הוא עותר להרחיב את פסק הדין שניתן, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות בערעור, אם, לאור הערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שטענות התביעה בערעור תתקבלנה.

במקרה בו, במי מההליכים גובשה נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בגובה הנכונות לפשרה, וזאת אף אם מדובר במקרה אשר לפי הפירוט האמור לעיל לא הייתה נכללת הפרשה בדוחות הכספיים אלמלא הפרשה או הנכונות לפשרה. במקרים בהם לפי הפירוט האמור לעיל נדרשת הפרשה בדוחות הכספיים ויש נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בדוחות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות או סכום הנכונות לפשרה, לפי הגבוה מביניהם. במקרים בהם אושר הסדר פשרה, נכללה בדוחות הפרשה בגובה הערכת החברה ו/או חברות מאוחדות לעלות הסדר הפשרה.

בהליכים משפטיים ואחרים כמפורט בבאור זה להלן אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, לא חל האמור לעיל ובהליכים הנמצאים בשלבים ראשוניים המפורטים בסעיפים 23, 27 עד 30, ו-33 עד 36 בטבלה שלהלן, ולא ניתן להעריך את סיכויי ההליך, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה ו/או חברות מאוחדות או הפרשה בגובה נכונות החברה ו/או חברות מאוחדות לפשרה, לפי העניין.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות

להלן פירוט של הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות העומדות ותלויות כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה, בסדר כרונולוגי לפי מועד הגשתן:

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מסעדים ²	מרכזיות,	עילות	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
1	1/2008 מחוזי - תל אביב	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	גביית מרכיב בפרמיה המכונה "תת-שנתיות" שלא כדין ביחס לרכיבים ו/או כיסויים מסוימים בפוליסה ובסכום החורג מן הסכום המותר. במסגרת הסעדים נכללה בקשה להורות על החזר הסכום שנגבה מחברי הקבוצה כתת שנתיות שלא כדין וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.		כל שנגבה ממנו תשלום בגין רכיב "תת שנתיות" בנסיבות ובסכום החורגים מהמותר.	מי	ביולי 2016 נתן בית המשפט החלטה המאשרת את התובענה כייצוגית ביחס לכל מי שנגבה ממנו תשלום בגין תת שנתיות ביחס לרכיב החסכון בפוליסות מסוג מעורב או ביחס לרכיב גורם פוליסה או ביחס לפוליסות המבטחות בריאות, נכות, מחלות קשות, אובדן כושר עבודה וסיעוד. החברה ויתר החברות הנתבעות הגישו בדצמבר 2016 בקשת רשות ערעור על ההחלטה הנ"ל לבית המשפט העליון. במאי 2018 קיבל בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור וביטל את החלטת בית המשפט המחוזי על אישור התובענה כייצוגית. ביוני 2018 הוגשה בקשה לדיון נוסף בתיק. ביולי 2019 הורה בית המשפט העליון על קיום דיון נוסף בפני הרכב של 7 שופטים. בפברואר 2020 הוגשה עמדת היועמ"ש לפיה ככל שהפרשנות של המאסדר, את הנחיותיו אפשרית לפי כללי הפרשנות המקובלים יינתן לה משקל בכורה, אלא אם מתקיימים שיקולים שונים המחייבים להפחית ממשקל זה. יצוין, כי עמדת המאסדר, בערכאה הדיונית הייתה כי אין מניעה לגבות את רכיב התת שנתיות ביחס לרכיבי הגבייה. ביולי 2021 ניתן פסק דין על ידי בית המשפט העליון בדיון הנוסף, אשר ביטל את פסק הדין בבקשת רשות הערעור וקבע כי אין ליתן מעמד בכורה לעמדת המאסדר וכי מעמדה הוא ככל רשות מנהלית. בהתאם נקבע כי פסק דין שניתן על ידי בית משפט המחוזי יחזור ויעמוד על כנו ובקשת האישור והתובענה הייצוגית תתברר לגופה. בחודש מאי 2023 הצדדים נעתרו להמלצת בית המשפט ופנו להליך גישור. הצדדים הגישו תצהיר עדות ראשית. והתיק נקבע להוכחות. החל מהרבעון הראשון לשנת 2024, מתקיימים מגעים בין באי כוח התובעים המייצגים לבין באי כוח הנתבעות, בהמשך להפניית המגשר בתיק.	כ-2,300 מיליון ש"ח. מיוחס לחברה כ-827 מיליון ש"ח.

1 תאריך ההגשה של התובענות והבקשות הינו התאריך של הגשת התובענה והבקשה המקורי והערכאה הינה הערכאה בה הוגש במקור ההליך.

2 הפניות לחוקים הנם בשמם המלא אך ללא שנת חקיקתם.

3 הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, כפי שהתבקש בבקשת האישור שהוגשה לראשונה בהליך, קבוצה אשר מהווה בסיס לאומדן סכום התובענה בכתב התביעה אלא אם צוין אחרת.

4 הסכום אותו העריך התובע בתביעה המקורית. אלא אם צוין אחרת הסכומים נקובים בקירוב.

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
2	5/2013 מחוזי - תל אביב	מבוטחות בפוליסות ביטוח בריאות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	אי תשלום הפרשי הצמדה וריבית ממועד קרות מקרה הביטוח ולחילופין תשלום הפרשי ריבית בגין תגמולי ביטוח לאחר חלוף 30 ימים ממועד מסירת התביעה ועד למועד התשלום. הסעד המבוקש הינו תשלום הפרשי הצמדה וריבית אשר לא שולמו כדין.	כל זכאי (מבוטח, מוטב או צד שלישי) שקיבל במהלך 7 שנים שקדמו להגשת התביעה ו/או יקבל עד למתן פסק דין תגמולי ביטוח, מבלי שצורפה להם ריבית והצמדה כדין.	באוגוסט 2015 ניתנה החלטה הדוחה את הבקשה לאישור התביעה כייצוגית בכל הקשור להפרשי הצמדה, ומקבלת את בקשת האישור ביחס לתביעת הריבית החל מחלוף 30 יום ממסירת התביעה לתשלום תגמולי ביטוח (ולא מיום מסירת המסמך האחרון הדרוש למבטח לשם בירור החבות), וזאת ביחס לתקופה של 3 שנים לפני הגשת התביעה ועד למועד מתן ההחלטה האמורה, ולמעט ביחס לתגמולי ביטוח ששולמו על פי פסק דין. הנתבעות הגישו בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, ובדין שהתקיים באוגוסט 2016 משכו את בקשת רשות הערעור שהוגשה, תוך שמירת טענותיהן. ביום 28 בפברואר 2021 התקבל פסק דין חלקי בתובענה, לפיו התקבלה התביעה הייצוגית כנגד הנתבעות (להלן: "פסק הדין"), וזאת בגין כל זכאי (מבוטח, מוטב או צד שלישי) אשר במהלך התקופה שתחילתה שלוש שנים קודם להגשת התובענה וסיומה ביום מתן פסק הדין, קיבל מהנתבעות, שלא על פי פסק דין בעניינו, תגמולי ביטוח מבלי שצורפה להם ריבית (להלן: "חברי הקבוצה"). יצוין, כי בפסק הדין נקבעו העקרונות על פיהם יש לחשב את זכאותם של חברי הקבוצה להפרשי ריבית. עוד נקבע, כי ימונה מומחה לצורך מימושו וחישוב ההשבה. בנוסף, נפסקו סכומי הוצאות ושכ"ט שישולמו לתובעים הייצוגיים ובאי כוחם בסכומים שאינם מהותיים. גמול התובעים המייצגים ובאי כוחם ייקבע בפסק הדין הסופי. במאי 2021 החברה ונתבעות נוספות הגישו בקשת רשות ערעור ובקשה לעיכוב ביצוע של פסק הדין. בנובמבר 2022 בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור תוך שמירת זכותן של הנתבעות לשוב ולהעלות את הטענות בערעור על פסק הדין הסופי.	כ-503 מיליון ש"ח, מתוכם כ-120 מיליון ש"ח ביחס לחברה ⁵ .

⁵ לפי כתב התביעה המתוקן שהוגש בהתאם להחלטת האישור.

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
2	המשך				<p>בינואר 2023 בית המשפט מינה מומחה בתיק בהתאם לפסק הדין, אשר החל את פעילותו מול הצדדים, תוך עדכון בית המשפט במסגרת בקשות ביניים.</p> <p>יצוין, כי הוגשה תביעה ובקשה לאישור תביעה כייצוגית נוספת כנגד החברה באותה עילת תביעה ביחס לקבוצת תובעים נוספת המתייחסת לתקופה שלאחר מועד החלטת האישור. נוכח החלטת בית המשפט בפסק הדין על הרחבת חברי הקבוצה עד ליום מתן פסק הדין (חלף הקביעה בהחלטת האישור כאמור לעיל), סביר כי יתייחר ניהול תביעה נוספת זו ובקשת אישורה כתובענה ייצוגית, אשר הוגשה מלכתחילה למען הזהירות בלבד, למקרה שבית המשפט יקבע אחרת ביחס לחברי הקבוצה. ראה לעניין זה תביעה 8 בסעיף זה להלן.</p>	
3	7/2014 מחוזי - מרכז	עמותות וארגונים הפועלים עבור האוכלוסייה המבוגרת נ' מגדל מקפת וכנגד ארבע חברות מנהלות של קרנות פנסיה נוספות	שימוש חסר תום לב בזכות על פי התקנון להעלות את דמי הניהול לשיעור המקסימלי המותר, בעת פרישת העמית לפנסיה וכן אי מתן הודעה מוקדמת לפני הפרישה לפנסיה. הסעדים המבוקשים הינם סעד של חיוב להשיב לפנסיונרים או לקופת הפנסיה את דמי הניהול העודפים שנגבו מהם ו/או שייגבו מהם שלא כדין, ולחילופין להשיב לקופת קרן הפנסיה את כל דמי הניהול שנגבו מן הפנסיונרים ולבצע חלוקה צודקת והוגנת של הכספים שנגבו שלא כדין מהפנסיונרים, בין כל עמיתי הפנסיה, לאסור על המשיבות להעלות את דמי הניהול ביחס לכל מבוטח בסמוך לפני יציאתו לפנסיה, לקבוע כי התנאי הקיים בתקנוני הנתבעות המתיר להן להעלות את דמי הניהול מעת לעת הינו (כביכול) תנאי מקפח בחוזה אחיד, וכן להורות על ביטול או שינוי באופן המסיר את הקיפוח הנטען.	<p>כל עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה של המשיבות שזכאי לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאי לקבל פנסיית זקנה.</p>	<p>במרס 2022 אישר בית המשפט המחוזי את בקשת האישור כנגד מקפת ויתר הנתבעות.</p> <p>בית המשפט קבע כי הגדרת הקבוצה תהא כמבוקש בבקשת האישור ותכלול כל מי שהוא עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה, הנמנית על אחת מהנתבעות, וזכאי לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאי בעתיד לקבל פנסיית זקנה. עילות התביעה שאושרו הן הפרת חובת תום לב; הפרת חובת נאמנות; והפרת חובת גילוי יזום. השאלות לדיון בתובענה הייצוגית הינן, האם היה על הנתבעות להודיע לעמיתים מראש על שיעור דמי הניהול שייגבו מהם בתקופת הפנסיה, ואם כן, מהו הנזק שנגרם כתוצאה מכך שלא ניתנה הודעה.</p> <p>ביולי 2022 מגדל מקפת הגישה כתב הגנה ולאחר מכן נהלו הליכים מקדמיים.</p> <p>בחודש ינואר 2024 הצדדים נעתרו להמלצת בית המשפט ופנו להליך גישור.</p>	<p>48 מיליון ש"ח "לכל הפחות מבלי שכומתו בשלב זה יתר הסעדים" וכן פיצוי בגין העתיד, לכל הנתבעות.</p>

מס' וערכאה ¹	תאריך	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
4	9/2015 מחוזי - מרכז	מבוטחת בפוליסת סיעוד נ' החברה וחברות ביטוח אחרות	הפרת תנאי פוליסה עקב נקיטת עמדה פרשנית ביחס לאופן שבו ניתן ניקוד בגין רכיב "שליטה על הסוגרים" בעת בחינת זכאות מבוטחים לקבלת תגמולי ביטוח סיעוד רק מקום בו מצב זה הוא בשל מחלות אורולוגיות או גסטרואנטרולוגיות, בעוד שלפי הטענה יש מקום לתת ניקוד בגין רכיב זה גם אם מדובר באי שליטה תפקודית ואי עמידה בחובות גילוי עובר לרכישת הפוליסה בהקשר זה. הסעדים הנתבעים כוללים חיוב התובעות בפיצוי.	כל מי שהיה מבוטח בביטוח סיעודי ולא קיבל בעת מקרה ביטוח ניקוד מתאים בגין רכיב שליטה על הסוגרים עקב הפרשנות האמורה.	באפריל 2020 ניתנה החלטה המאשרת באופן חלקי את בקשת האישור כנגד החברה ושלוש חברות ביטוח נוספות. אישור התובענה מתייחס לכל מי שהיה מבוטח בחברה ויתר החברות, שכנגדן אושר ניהול התביעה כייצוגית, וסבל מאובדן יכולתו העצמאית לשלוט על פעולת המעיים או פעולת השתן, כתוצאה משילוב של פגם בשליטה בסוגרים שאינה עולה לכדי אובדן שליטה אורגני עם מצב תפקודי ירוד, ועל אף האמור לא קיבל מהמבטחות האמורות ניקוד בגין הפעולה של "שליטה על הסוגרים" במסגרת בחינת תביעתו לקבלת תגמולי ביטוח סיעודי, באופן שהביא לפגיעה בזכויותיו לתגמולי ביטוח בתקופה שבין ספטמבר 2012 לבין מועד אישור ניהול התובענה כייצוגית. ביוני 2020 הוגש כתב תביעה מתוקן בהתאם להחלטת האישור. הצדדים להליך, למעט החברה, פנו להליך גישור. החברה, הגישה כתב הגנה בתיק זה.	עשרות ואף מאות מיליוני ש"ח.
5	9/2015 מחוזי - תל אביב	עמית בקרן פנסיה נ' החברה וחברות מנהלות קרנות פנסיה	טענה לפיה המשיבות משלמות לסוכני ביטוח עמלות הנגזרות מדמי הניהול, באופן שיוצר ניגוד עניינים בפעילות סוכני הביטוח ומביאות את העמית למצב בו הוא משלם דמי ניהול גבוהים מן הראוי. הסעדים הנתבעים הינם סעד הצהרתי לפיו המשיבות חייבות לשנות את ההסדר עם הסוכנים ולהתאימו לחוק, השבת כל דמי הניהול שנגבו ביתר וכל סעד אחר הנראה לבית המשפט נכון וצודק בנסיבות העניין.	עמיתי הגמל של החברות המנהלות שנגבו מהם דמי ניהול תוך מתן עמלה לסוכנים הנגזרת מגובה דמי הניהול.	בנובמבר 2022, בית המשפט המחוזי בתל אביב דחה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית וקבע, בין היתר, כי הפרקטיקה שהייתה נהוגה בעת הרלוונטית לבקשת האישור וקודם לתיקון מספר 20 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 לא הייתה אסורה על פי החוק. בינואר 2023 הומצא להחברה כתב ערעור לבית המשפט העליון. באוגוסט 2023 הוגשה תשובת החברה לערעור.	2 מיליארד ש"ח ככל הנראה ביחס לכל הנתבעות.

מס' וערכאה ¹	תאריך	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
6	1/2019 מחוזי - תל אביב	מבוטח ת נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה כי דחיית תביעה בפוליסת תאונות אישיות, במקרה של אשפוז בבית חולים בעל אוריינטציה שיקומית, בהסתמך על הגדרת הפוליסה למונח בית חולים ככזה שאינו כולל בי"ח שיקומי, הינה שלא כדין. לטענת התובע מדובר בסייג שהוצג באופן מטעה ו/או לא נוסח כראוי.	הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה לקוחות מגדל שרכשו פוליסת בריאות מסוג תאונות אישיות ואשר תביעתם מכוח רכיב פיצוי בגין ימי אשפוז נדחתה על רקע הטענה כי "בית חולים" על פי הגדרתו בפוליסה הינו מוסד רפואי מוכר על ידי הרשויות המוסמכות בישראל או בחו"ל כבית חולים כללי בלבד, ואשר אינו מוסד שיקומי ו/או מוסד לבריאות הנפש ו/או בית החלמה ו/או הבראה ו/או מוסד סיעודי.	בפברואר 2021 ניתנה החלטה המורה על אישור התובענה כייצוגית, כמפורט להלן: חברי הקבוצה: מבוטחי החברה שרכשו ביטוח בריאות מסוג תאונות אישיות ואשר תביעתם מכוח רכיב פיצוי בגין ימי אשפוז נדחתה על רקע הטענה כי "בית חולים" על פי הגדרתו בפוליסה הינו מוסד רפואי המוכר על-ידי הרשויות המוסמכות בישראל או בחו"ל כבית חולים כללי בלבד, ואשר אינו מוסד שיקומי ו/או מוסד לבריאות הנפש ו/או בית החלמה ו/או הבראה ו/או מוסד סיעודי, בשלוש השנים שקדמו למועד הגשת בקשת אישור התובענה כייצוגית. עילות התביעה בגין אושרה התובענה כייצוגית: הפרת הוראות סעיף 3 לחוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981 ("חוק חוזה ביטוח"); הפרת הוראות חוזר רשות שוק ההון ביטוח וחסכון שעניינו "גילוי נאות למבוטח בעת הצטרפות לפוליסת ביטוח בריאות"; הפרת חוזה הביטוח. הסעד הנתבע: תשלום תגמולי הביטוח בגין ימי האשפוז המזכים בפיצוי עבור ימי האשפוז ללא קשר למוסד שבו אושפז המבוטח; מחיקת הגדרת "בית חולים" מהפוליסה או תיקונה בהתאם להוראות הדין ופסק דין הצהרתי לפיו הפרה החברה את הוראות הדין. באפריל 2021 החברה הגישה בקשת רשות ערעור לבימ"ש עליון על החלטת האישור. ביולי 2022 הגישה היועצת המשפטית לממשלה ("היועמ"ש") את עמדתה בתיק לפיה, הגדרת "בית חולים" בפוליסות הביטוח, עליה הסתמכה החברה בדחיית תביעות הביטוח, מהווה סייג לחבות על פי הפוליסה. לעמדת היועצת המשפטית לממשלה, סייג זה לא הודגש כנדרש בהסדר התחיקתי הרלבנטי, ומשכך מנועה החברה מלהסתמך עליו. ביולי 2022 החברה הגישה בקשה מוסכמת למחיקת בקשת רשות הערעור באפריל 2023 הוגש לאישור בית המשפט המחוזי בתל אביב הסכם פשרה. בעקבות עמדת היועמ"ש להסדר הפשרה האמור, הגישו הצדדים, בחודש פברואר 2025, הסדר פשרה מעודכן, אשר כולל, בין היתר, החזר כספי למבוטחים הרלוונטיים וכן תשלום גמול ושכר טרחה בסכומים לא מהותיים.	בשלב זה מוערך בכ-24 מיליון ש"ח.

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴	מיליון
7	5/2019 מחוזי - תל אביב	מבוטח בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה, כי בפוליסות נוסחת הכוללות השתתפות ברווחים עם נוסחת RM, החברה אינה משלמת את מלוא התשלומים כמתחייב מפוליסת הביטוח ומהוראות הדין, ובכלל זאת את מלוא חלקם של המבוטחים ברווחים מכוח הפוליסות וכן בטענה להפרת חובות הגילוי והדיווח למבוטחים בקשר לפוליסה וזכויותיהם מכוחה.	הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל המבוטחים או שהיו מבוטחים בחברה, ואשר קיבלו תשלומים על פי פוליסות ביטוח חיים משתתפות ברווחים בהן מופיעה נוסחת RM.	הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. תובענה זו והתובענה מס' 9 בסעיף זה להלן, נדונות במאחד, כאשר כל בקשת אישור תתנהל בהתאם לכתבי הטענות המקוריים שהוגשו בנפרד. התיק נקבע להוכחות.	692	ש"ח.
			בבקשה, נסמך התובע על החלטה המאשרת תביעה ייצוגית כנגד חברת ביטוח אחרת לגבי פוליסות שנהוגות באותה חברה בעילות דומות. תביעה דומה הוגשה גם כנגד חברת ביטוח נוספת.				

מס' וערכאה ¹	תאריך	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
8	6/2019 מחוזי - תל אביב	צד ג' של מבוטח בפוליסת ביטוח רכב נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי החברה אינה משלמת ריבית על תגמולי ביטוח בחלוף 30 יום מיום מסירת התביעה. מדובר בתביעת המשך לתביעה המפורטת בסעיף 2 לעיל ("התביעה הראשונה"), והיא הוגשה, כטענת המבקש, למען הזהירות בלבד למקרה שבית המשפט ידחה את בקשתו להרחבת הקבוצה עד למועד מתן פסק הדין שם.	כל מי שקיבל ו/או יקבל, במהלך התקופה שתחילתה ביום 31 באוגוסט 2015 (לאחר מועד החלטת האישור בתובענה הראשונה) ועד למתן פסק הדין בתובענה זו, תגמולי ביטוח מהחברה, מבלי שצורפה לתגמולי הביטוח ריבית כדין.	טרם הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בפברואר 2021 ניתן פסק דין חלקי בתביעה הראשונה, אשר קיבל את התביעה, לרבות את בקשת התובעים להרחבת חברי הקבוצה, עד למועד מתן פסק הדין, כפי שעתר המבקש בתובענה זו. בהתאם, סביר כי יתייחר ניהול תובענה זו ובקשת אישורה כייצוגית. בנובמבר 2022, בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור שהוגשה בתובענה מספר 2 לעיל, תוך שמירת זכותן של החברה ויתר המשיבות לשוב ולהעלות את הטענות מושא בקשת רשות הערעור במסגרת הערעור שיוגש, ככל שיוגש, על פסק הדין הסופי בתביעה הייצוגית.	90 מיליון ש"ח.
					לפרטים בעניין התובענה הראשונה ופסק הדין החלקי, ראה תובענה מס' 2 בסעיף זה לעיל.	

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות וסעדים ²	מרכזיות, עילות	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
9	6/2019 בית הדין האזורי לעבודה, תל אביב	מבוטחת בפוליסת אבדן כושר עבודה נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה כי החברה מפחיתה שלא כדין מתגמולי הביטוח, המשולמים בפוליסות משתתפות ברווחים הכוללות כיסוי למקרה של אובדן כושר עבודה ו/או שחרור מתשלום פרמיה, סכומים בגין "ריבית תעריפית" החל מהתשלום ה-25. תביעה דומה הוגשה גם כנגד חברת ביטוח נוספת.	מבוטחים או שהיו מבוטחים, בפוליסות ביטוח חיים משתתפות ברווחים, הכוללות מנגנון להצמדת תגמולי הביטוח ו/או השחרור מפרמיה לתשואת תיק ההשקעות החל מהתשלום ה-25, אשר החברה שילמה להם תגמולי ביטוח ו/או שחררה נספחי חסכון מתשלום פרמיות, לתקופה העולה על 24 חודשים וניכתה מן התשואה, החל מהחודש ה-25, ריבית, למעט מבוטחים, או מי שהיו מבוטחים, אשר בפוליסות על פיהן בוטחו צוין במדויק ובהבלטה מיוחדת בסעיף ההצמדה עצמו שיעור הריבית שתנוכה, ובלבד שאין מופיעות המילים "לפיה חושב סכום הפיצוי החודשי".	הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. תובענה זו ותובענה מספר 7 בסעיף זה לעיל, נדונות במאחד, כאשר כל בקשת אישור תתנהל בהתאם לכתבי הטענות המקוריים שהוגשו בנפרד. התיק נקבע להוכחות.	1.5	מיליארד ש"ח.

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
10	2/2020 בית הדין האזורי לעבודה, תל אביב	מבוטח בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה	<p>עניינה של התובענה בטענה כי החברה העלתה את דמי הניהול למבקש מעבר לשיעור שהוסכם עמו, באופן חד-צדדי, וללא הסכמה וכי על החברה להשיב את שיעור דמי הניהול שנגבו ביתר. במסגרת הבקשה צוין כי בקשה לאישור בגין פרקטיקה זרה תלויה ועומדת כנגד חברת ביטוח אחרת, אשר במסגרתה הוגש לאישור בית הדין הסכם פשרה בו התחייבה אותה חברת ביטוח להשיב את שיעור דמי הניהול של חברי הקבוצה לשיעור שהוסכם עימם במקור וכן להשיב לחברי הקבוצה סך של 67.5% מסך דמי הניהול שנגבו על ידה ביתר.</p> <p>עילות התביעה העיקריות הנטענות הינן: עילות חוזיות של הפרת חוזה והפרת חובת תום הלב בקיום חוזה, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובות נאמנות, הטעייה והפרת חובה חקוקה.</p> <p>הסעד העיקרי הנתבע במסגרת התובענה הינו סעד כספי להשבת מלוא הכספים שגבתה מגדל מחברי הקבוצה בגין דמי ניהול שנגבו מעבר לדמי ניהול שצוינו במסגרת הפוליסה ו/או בניגוד להוראת הרשות המוסכמת ו/או בניגוד להוראות הדין.</p>	<p>כל לקוחות החברה בפוליסות ביטוח מנהלים, אשר נגבו מהם דמי ניהול בשיעור הגבוה מהשיעור הנקוב בפוליסה ו/או בדף פרטי הביטוח ו/או בניגוד להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (או כל רשות מוסכמת רלוונטית אחרת) ו/או בניגוד לחוק חוזה ביטוח (או כל הוראת דין רלוונטית אחרת).</p>	<p>ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. הוגשה תגובה לבקשת האישור. התיק נקבע להוכחות. ביוני 2024 הגישה החברה תשובה מטעמה לבקשת האישור המתוקנת. התיק נקבע לסיכומים.</p>	לא הוערך על ידי המבקש.

מס' וערכאה ¹	תאריך	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
11	4/2020 מחוזי - חיפה	מבוטח בפוליסת ביטוח רכב (חובה ורכוש) נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות, בניגוד, כביכול, לחובתן על פי דין, נמנעות מלהפחית את דמי הביטוח בפוליסות ביטוח רכב (חובה ורכוש), וזאת על אף שהסיכון אליו חשופות הנתבעות פחת, כנטען בתובענה, באופן מהותי ביותר עקב הגבלות התנועה שהוטלו כתוצאה מהתפרצות נגיף הקורונה בישראל אשר הביאו לצניחה דרמטית בהיקף הנסיעה, וזאת החל מיום 8 במרס 2020 ועד להסרה מוחלטת ומלאה של הגבלות התנועה האמורות ("התקופה הקובעת"). עילות התביעה העיקריות הנטענות הינן: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הוראות חוק חוזה ביטוח, עילות חוזיות של הפרת חובת תום הלב בקיום חוזה, עוולת הפרת חובה חקוקה ועוולת הרשלנות. הסעדים העיקריים הנתבעים הינם: השבת הפרמיה העודפת שגבו הנתבעות מחברי הקבוצה בתקופה הקובעת; צו עשה המורה לנתבעות להתאים את גביית דמי הביטוח לסיכון לו חשופות הנתבעות בפועל בתקופה הקובעת ו/או פס"ד הצהרתי הקובע כי הפחתה מהותית בשימוש ברכב בנסיבות כדוגמת המאורעות נשוא התובענה מחייבת התאמה (הפחתה) של הפרמיה.	כל מי שהיה מבוטח אצל אחת או יותר מהנתבעות בביטוח חובה ו/או ביטוח מקיף ו/או ביטוח צד ג', במהלך התקופה הקובעת או חלק ממנה.	בחודש אפריל 2020 הוגשו שלוש בקשות לאישור תביעה ייצוגית נגד החברה וחברות ביטוח נוספות בטענות דומות. תובענה זו הועברה לדיון בבית המשפט המחוזי בת"א לפני המותב שדן בשתי הבקשות הנוספות. בקשת אישור אחת ביחס לביטוחי הרכב (ככל שהדברים נוגעים לחברה) נמחקה ושתי הבקשות שנתרו אוחדו והוגשו מחדש באפריל 2021. בינואר 2023 התקיים דיון קדם המשפט במהלכו בית המשפט הציע לצדדים בתיק זה לפנות לגישור. הנתבעות הודיעו לבית המשפט שהן אינן מעוניינות בגישור. הצדדים הגישו סיכומים מטעמם.	125 מיליון ש"ח.

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
12	5/2020 מחוזי - תל אביב	עמית בקרן השתלמות נ' מגדל מקפת וחברות מנהלות נוספות	עניינה של בקשת האישור בטענה כי הנתבעות מסווגות, לכאורה, חלק מההפרשות עבור העמיתים, כהפרשות חייבות במס, על אף שהן אינן כאלה ו/או שהרישום בעניינן שגוי. עילות התביעה הנתענות הן, בין היתר, הפרת תקנון הקרן, הפרת חובת תום הלב, הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), חוק הגנת השכר, פקודת מס הכנסה, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט, רשלנות, פגיעה באוטונומיה, גזל וחוק הגנת הצרכן. הסעדים העיקריים: להורות לנתבעות להפסיק את שלילת הטבת המס הלא חוקית; להורות על השבה ו/או תשלום כמפורט בתובענה, לכל חברי הקבוצה ו/או הציבור; ולהורות נתבעות לעדכן את הדוחות השנתיים שבעניינם נעשה סיווג שגוי של הפרשות.	כלל לקוחותיהם של הנתבעות ובהוזה, אשר הנתבעות ניהלו ו/או מנהלות בעבורם קרן השתלמות ו/או הנתבעות סיווגו את ההפרשות שהועברו בעבורם כחייבות במס בניגוד לדין ו/או שהרישום בעניינם שגוי (בין אם נוכח בגינן מס בפועל ובין אם טרם נוכח).	הוגשה תגובה לבקשת האישור. מגדל מקפת הגישה בקשה להגשת הודעת צד שלישי כנגד רשות המיסים. באוגוסט 2021 הוגשה תגובת רשות מיסים להודעת צד ג', לפיה היא מקבלת את עמדת המשיבות ביחס לפרשנות הדין בנוגע לסיווג ההפרשות החייבות במס בקרן השתלמות תוך שהיא מציינת כי המשיבות מהוות רק צינור להעברת כספים לרשות המיסים. לעמדת הרשות, הטענה המרכזית בהליך היא כנגד הנחיות הרשות לאופן יישום הוראות הדין לקביעת התקרה המוטבת להטבת מס, ולפיכך יש לצרפה כמשיבה בהליך, בתור "צד דרוש", ולא כצד ג'. בינואר 2022 בית המשפט החליט לצרף את רשות המיסים כמשיבה לבקשה והמליץ לצדדים לפנות לגישור. באוגוסט 2022 הוגשה תגובת רשות המיסים לבקשה שהוגשה נגדה, במסגרת בקשת האישור, לפיה היא סבורה כי דין הבקשה לאישור התובענה כייצוגית הינו דחיה. הצדדים מצויים בהליך גישור.	לא להעריך.

מס' וערכאה ¹	תאריך	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
13	5/2020 בית הדין האזורי לעבודה, תל אביב	מבוטח בפוליסת ביטוח מנהלים נ' החברה	עניינה של בקשת האישור בטענה כי מגדל, כביכול, ניכתה מהפקדות מעסיקים, סכומים בשיעור העולה על השיעור המותר לפי הדין לטובת רכישת כיסוי ביטוח חיים וכן רכשה בעבור המבוטחים כיסויים ביטוחיים, שאינם ביטוח חיים ואינם מותרים לרכישה מתוך הפקדות המעסיק, וזאת ביחס למבוטחים אשר פוליסות הביטוח שלהם הופקו בין אוגוסט 1999 לדצמבר 2003 (להלן: "התקופה הרלוונטית"). עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת חובה חקוקה (תקנות מס הכנסה) ועשיית עושר ולא במשפט.	כל המבוטח המשיבה, אשר קופת הביטוח שלהם נפתחה בתקופה הרלוונטית, ואשר נוכח על ידי מגדל לטובת כיסוי ביטוחי סכום בשיעור העולה על 10% מסכום הפקדותיו של חלק המעביד הפקדות, החל משבע השנים שקדמו ליום הגשת בקשה זו ועד ליום בו תפסיק מגדל את הניכויים הפסולים או עד ליום אישורה של התביעה כייצוגית, המוקדם מבין השניים. כל זאת, למעט מבוטחים כאמור אשר בקשו כי תחול עליהם הוראת תקנה 45 לתקנות מס הכנסה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביולי 2021 הגיש הממונה את עמדתו בתיק, התומכת בעמדת החברה בכל הנוגע לרכישת כיסוי ריסק מוות מהפקדות העובד. בעמדה צוין כי חל איסור לרכוש כיסוי ביטוחי אחר (למשל אכ"ע) מהפקדות, אלא אם ניתנה הסכמת העובד לאחר תחילת שנת 2004, בהתאם לתקנה 45 לתקנות מס הכנסה כנוסחה ביום 1 בינואר 2004. בנוסף ביקש הממונה מבית המשפט לשקול המשך בירור ההליך הייצוגי נוכח כוונת הממונה לערוך הליך פיקוח רוחבי בנושא. בדצמבר 2021, העביר הממונה אל החברה הודעת דרישת מידע בעניין גביית כיסויים ביטוחיים בהתאם למגבלות לפי תקנה 45 לתקנות מס הכנסה הכוללת הוראות לביצוע השבה, ככל שימצא כי החברה פעלה שלא בהתאם לכללים הקבועים בהודעה (להלן: "הדרישה"). במסגרת הדרישה נקבע שעל החברה להעביר לממונה מתווה מפורט של סדר הפעולות אותן תנקוט לצורך ביצוע ההשבה של הסכומים שנגבו שלא כדין. במרס 2022 הגישה החברה לרשות שוק ההון את עמדתה ביחס לדרישה, וכן קיימה פגישה בנושא עם רשות שוק ההון. טרם ניתנה התייחסות הרשות לעמדת החברה כאמור. ראה לעניין זה את סעיף 5.1. לבאור זה להלן.	לא ניתן להעריך.

באור 39 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)
1. התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס' וערכאה ¹	תאריך	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
13	המשך				<p>בחודש ינואר 2024 ניתנה החלטה המאשרת באופן חלקי את בקשת האישור כנגד החברה.</p> <p>אישור התובענה מתייחס לכל מבוטח שהתקשר עם המשיבה לרכישת ביטוח מנהלים בתקופה הרלוונטית ואשר בשבע השנים שקדמו להגשת ההליך דגן כספים שהופרשו עבורו בגין גמל או פיצויי פיטורין יועדו לרכישת ביטוח אבדן כושר עבודה.</p> <p>כמו כן, במסגרת הבקשה נדחתה טענת המבקש בכל הנוגע לכיסוי ריסק מוות (ובכלל זה הטענה לפיה בפוליסות שנרכשו בתקופה הרלוונטית, ניתן היה לייעד רק 1.3% מהשכר לרכישת ריסק מוות). ביחס לדחיית טענות אלו, הגישו התובעים בינואר 2024 בקשת רשות ערעור לבית הדין הארצי לעבודה.</p> <p>בית הדין הארצי קבע כי בקשת רשות הערעור תתברר כערעור. ההליך בפני בית הדין האזורי מעוכב עד להכרעה בערעור. במסגרת הליך הערעור הוגשו סיכומים, נערך דיון להשלמת טיעונים בעל פה, וכן הוגשו השלמות טיעונים בכתב.</p>	

מס' וערכאה ¹	תאריך	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
14	6/2020 מחוזי - מרכז	עמית בקרן הפנסיה נ' החברה ומגדל מקפת וחברות ביטוח נוספות	עניינה של בקשת האישור בטענה כי בהסכמי הלוואה צמודי מדד הנתבעות כביכול אמצו פרקטיקה פסולה המהווה כביכול תנאי מקפח בחוזה, לנוכח מנגנון הצמדה חד כיווני - לפיו בעת ירידת מדד המחירים לצרכן בעת התשלום בפועל על חשבון הלוואה (להלן: "המדד החדש") לעומת המדד הידוע במועד מתן הלוואה (להלן: "מדד הבסיס"), לא מזוכה העמית בהפרש, זאת להבדיל מהמצב ההפוך (בו המדד החדש עלה ביחס למדד הבסיס), שבו מוגדל התשלום בפועל בשיעור שבו עלה המדד החדש לעומת המדד הבסיס. עילות התביעה הנתבעות הן, בין היתר, תנאי מקפח בחוזה אחיד בהתאם לחוק החוזים האחידים, תשמ"ג-1982 ועשיית עושר ולא במשפט. הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה הינם: צו הצהרתי, לפיו פעולת הנתבעות במסגרת הסכמי הלוואות הצמודות למדד, כמתואר לעיל, הינה בניגוד לדיון, צו עשה, אשר יורה לנתבעות לקבוע מנגנון הצמדה דו כיווני ולאפשר ללווים ליהנות מירידת המדד החדש לעומת מדד הבסיס בהלוואות צמודות מדד וכן לפצות את חברי הקבוצה בגין נזקייהם. על פי הנתען בבקשת האישור, עומדות ותלויות כנגד שתי חברות ביטוח נוספות בקשות אישור המעוררות שאלות משותפות של עובדה ומשפט כמפורט בבקשת האישור.	כל לקוחות הנתבעות אשר נטלו הלוואות צמודות מדד מכל סוג, בהן נקבע תנאי מקפח ולפיו ירידת המדד לעומד מדד הבסיס לא תזכה את הלקוח.	הוגשה תגובה לבקשת האישור. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון הגיש עמדה לפיה, בין היתר, השאלה האם מדובר בתנאי מקפח הינה שאלה משפטית הנתונה לסמכות בית המשפט וככל שבית המשפט יקבל את התובענה, ההשבה עצמה צריכה להיעשות מכספי העמיתים. באפריל 2023, ניתנה החלטה להעביר את הדיון בתיק לבית הדין לעבודה. בדצמבר 2023 התקיים דיון במסגרתו בית המשפט הציע לצדדים מתווה פשרה לסיום ההליך.	מעל 3 מיליון ש"ח.

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
15	7/2020 מחוזי - מרכז	מבוטח בפוליסת ביטוח בריאות ואובדן כושר עבודה נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	עניינה של בקשת האישור בטענה כי במקרים של פוליסות ביטוח בהן נקבע כי אירוע/ פגיעה/ מחלה או כל סיכון שהתממש אשר נבעו ו/או היו קשורים למצב רפואי קיים של המבוטח ביום רכישת הפוליסה אינם מכוסים על פי הפוליסה (להלן: "החרגה"), גבו הנתבעות פרמיות שלא כדין משום שלא הפחיתו את הפרמיות בגין אותן פוליסות בהתאם להפחתת הסיכון הנובעת מההחרגה. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרה של חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998, חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, תשס"א-2000, חוסר תום לב, הפרה של הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981, הפרת חובה חקוקה, עוולת הרשלנות ועשיית עושר ולא במשפט. הסעדים המבוקשים הם השבת הפרמיות העודפות שנגבו לפי הנטען וכן צו עשה המורה לנתבעות לתקן את דרכן ולהפחית את הפרמיה מקום בו קיימת החרגה.	כל מי שבוטח במהלך התקופה שתחילתה 7 שנים קודם ליום הגשת התובענה וסיומה ביום אישורה של התובענה כייצוגית, על ידי אחת או יותר מהנתבעות, בפוליסות ביטוח מסוג נכות, סיעוד, חיים, אובדן כושר עבודה, תאונות אישיות, בריאות (לרבות מחלות קשות, ניתוחים בארץ או בחו"ל, השתלות בארץ או בחו"ל, תרופות, טיפולים אמבולטוריים או כל כיסוי רפואי אחר) שקיימת בה החרגה בפוליסה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. הוגשה תגובה לבקשת האישור. בינואר 2022 המבקש השיב לתשובה לבקשה. באוגוסט 2022 הוגשה השלמת טיעון מטעם החברה ויתר המשיבות. בעקבות הסכמת הצדדים, מונה מומחה מוסכם, במסגרת הליך גישור.	228 ש"ח. מיליון

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
16	3/2021 מחוזי - תל אביב	מבוטחים בביטוחי בריאות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	עניינה של בקשת האישור בטענה כי הנתבעות מפרות את תנאי חוזה הביטוח בכך שהן מסרבות לממן את הוצאות התובעים לרכישת קאנביס רפואי, וזאת על אף שהקאנביס הרפואי אושר לשימוש בהתוויה רפואית במספר מדינות מערביות, אשר תנאי חוזה הביטוח הפנו אליהן. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת הסכם, חוסר תום לב, עשיית עושר ולא במשפט, עוולת הרשלנות. הסעדים הנתבעים במסגרת התובענה הינם סעד הצהרתי לפיו על הנתבעות להשיב למבוטחים בביטוח לכיסוי תרופות שאינן כלולות בסל הבריאות הוצאות בגין רכישת קאנביס רפואי וסעד כספי במסגרתו יחוייבו הנתבעות להשיב לכלל חברי הקבוצה את שווי הפגיעה הכלכלית שנוצרה עקב הפגמים בהתנהלותן והפרת החוזה הביטוחי.	הקבוצה מוגשת האישור כוללת את כל מי שהיה מבוטח של הנתבעות בביטוח לכיסוי תרופות שאינן כלולות בסל הבריאות ואשר לא זכה להשבת הוצאותיו לרכישת קאנביס רפואי.	הוגשה תגובה לבקשת האישור. בהתאם להמלצת בית המשפט, הצדדים פנו להליך גישור.	כ-79 מיליון ש"ח ביחס לכלל הנתבעות.
17	4/2021 מחוזי - תל אביב	עמית בקרן השתלמות נ' החברה וכן נגד גופים מוסדיים, בנקים וחברות כרטיסי אשראי	עיקר עניינה של בקשת האישור בטענה כי בעת גלישת לקוחות הנתבעות בחשבון/באזור האישי באתרי האינטרנט והיישומנים של הנתבעות, מועבר מידע פרטי, אישי וסודי של לקוחות הנתבעות לצדדים שלישיים, ללא הסכמה מפורשת של הלקוחות ותוך פגיעה קשה וחסרת תקדים בזכותם לפרטיות ובחובות המוטלות על הנתבעות על פי דין. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, פגיעה בפרטיות, הפרת חובת הסודיות והאמון, עשיית עושר ולא במשפט, חוסר תום לב בקיום הסכם והפרת הסכם, הטעייה, רשלנות, הפרת חובה חקוקה ופגיעה באוטונומיה. עיקר הסעדים הנתבעים במסגרת התובענה הינם, בין היתר, להורות לנתבעות לחדול מהעברה ו/או שיתוף ו/או חשיפה או בכל דרך אחרת מידע על לקוחות הנתבעות ועל פעילות בחשבונותיהם לצדדים שלישיים ועם חברת גוגל בפרט, לפעול בהתאם לדין לשמירה והגנה על פרטיות לקוחותיהן וכן לפצות את חברי הקבוצה בגין הנזק שנגרם להם.	כל אדם אשר עושה ו/או עשה שימוש בשירותים הדיגיטליים של הנתבעות ו/או מי מהן במהלך 7 השנים שקדמו להגשת הבקשה ואשר מידע פרטי ו/או אישי ו/או סודי אודותיו עבר לצד שלישי.	הוגשה תגובה לבקשת האישור. ביולי 2024 התקיים דיון, אשר במסגרתו נקבע כי הצדדים יבואו ביניהם בדברים ויעדכנו את בית המשפט האם הגיעו למתווה פשרה מוסכמת. במקביל, ניתנו על-ידי בית המשפט הוראות להגשת סיכומים.	סכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה לא הוערך ונאמד לטענת המבקשים במיליוני שקלים, ובכל מקרה מעל 2.5 מיליון ש"ח.

מס' ¹	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
18	7/2021 מחוזי - תל אביב	מבוטחים בביטוחי מנהלים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	עיקר עניינה של בקשת האישור בטענה כי בעת קבלת גמלה הנתבעות מנכות מהתשואה החודשית, שנצברת בגין יתרת ערך הפדיון, ריבית שנתית בשיעור של 2.5% (או בכל שיעור אחר), וזאת ללא עיגון חוזי בתנאי הפוליסה ובניגוד לדין. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת חוזה, הפרת חובה חקוקה, הפרת חובות מוגברות המוטלות על הנתבעות כחברות ביטוח, הפרת חובת גילוי, עשיית עושר ולא במשפט וכן תנאי מקפח בחוזה אחיד. עיקר הסעדים הנתבעים במסגרת התובענה הינם צו הצהרתי לפיו ניכז הריבית מהתשואה החודשית כאמור מהווה הפרת הפוליסות שהנפיקו הנתבעות, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט ועוד; צו עשה המורה לנתבעות לתקן את ההפרה לעתיד לבוא; השבת כל הסכומים שנוכו לחברי הקבוצה שלא כדין מתוך התשואה החודשית, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, החל ממועד הניכוי ועד לקבלת הפיצוי בפועל, וזאת החל בשבע השנים שקדמו להגשת בקשת האישור. סכום הנזק הממוני של התובעת הוערך בסך 1,000 ש"ח.	כל מבוטחי הנתבעות, אשר רכשו מהן פוליסת ביטוח חיים הכוללת צבירת חסכון, שהונפקה בין השנים 1991 עד 2004, ואשר נוכתה ו/או תנוכה להם ריבית ששיעורה לא צוין בפוליסה, על סמך ההוראה בפוליסה, לפיה סכום הגמלה החודשית ישתנה "מדי חודש בחודשו על פי תוצאותיהן של ההשקעות בניכוי הריבית על פיה חושב סכום הגמלא החודשית וההוראות המתאימות לעניין זה בתכנית הביטוח" ו/או כל הוראה דומה אחרת.	הוגשה תגובה לבקשת האישור. הצדדים להליך, למעט החברה, פנו להליך גישור. יצוין, כי כנגד החברה הוגשו שתי תובענות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות בנושאים דומים, ראה תובענות מס' 7 ו-9 בסעיף זה לעיל.	סכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה לא הוערך ונאמד לטענת המבקשים בסכום העולה על 2.5 מיליון ש"ח.

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
19	8/2021 מחוזי - מרכז	מבוטח בפוליסת רכב רכוש נ' החברה	עיקר עניינה של בקשת האישור בטענה כי החברה אינה משלמת למבוטחים שרכשו פוליסת ביטוח לא תיקנית ואשר רכבם נפגע בתאונה ונגרם לו נזק של ירידת ערך, תגמולי ביטוח בגין ירידת ערך, בטענה שהפוליסה אינה מכסה שיפוי בגין נזק זה. עילות התביעה העיקריות הינן הפרת הוראות חוק חוזה ביטוח, הפרת חובת תום הלב בקיום חוזים, תנאי מקפח בחוזה אחיד, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט. הסעדים העיקריים המבוקשים הינם צו הקובע שיש לשלם ירידת ערך למבוטחים בפוליסות נשוא בקשת האישור וכן תשלום של נזק ירידת הערך לחברי הקבוצה. סכום הנזק הממוני של התובע הוערך בסך של כ- 20,061 ש"ח. לסכום זה מבוקש להוסיף ריבית והצמדה.	כל מבוטח או צד שלישי (לרבות יורשיהם) אשר בשלוש השנים שקדמו למועד הגשת בקשת האישור ועד אישורה כייצוגית, לא שולמה לו ירידת הערך שנגרמה לרכבו במסגרת אירוע ביטוחי המכוסה בפוליסת ביטוח לא תקנית של החברה.	בחודש אוגוסט 2023 הוגש הסדר פשרה לאישור בית המשפט, הכולל תשלום של פיצוי לקבוצה בסכום לא מהותי וכן תשלום גמול ושכ"ט בסכומים לא מהותיים. בנובמבר 2024 הוגשה התנגדות היועצת המשפטית לממשלה להסדר הפשרה, ולפיה, בין היתר, יש לחלק את סכום ההשבה בין כלל חברי הקבוצה, וכן יש לשנות את מנגנון התשלום על מנת למקסם את מימוש הפיצוי על ידי חברי הקבוצה.	סכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה לא הוערך ונאמד לטענת המבקש במיליוני שקלים רבים.
20	8/2022 מחוזי - מרכז	מבוטח בפוליסת ביטוח בריאות נ' החברה	עיקר עניינה של בקשת האישור בטענה כי בפרסום של החברה הובטחה הנחה מלאה לילד הצעיר במשפחה, מבין ארבעה ילדים או יותר, וזאת עד גיל בגרות; וכי התובע הסתמך על פרסום זה ורק לאחר ההתקשרות, הבהירה החברה לתובע כי ההנחה תינתן לילד הבוגר.	הקבוצה בשמה מוגשת בקשת האישור הינה כלל לקוחות החברה בפוליסות בריאות, אשר נחשפו במישרין או בעקיפין, לפרסומי החברה, המציינים "ילד רביעי ואילך חינם" והתקשרו עימה, לפי הטענה, בהתאם להצעה המופיעה בהם.	הוגשה תגובה לבקשת האישור. התקיימו דיוני הוכחות וסיכומי טענות בעל-פה.	סכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה, נאמד על ידי התובע, בסך העולה על 5.5 מיליון ש"ח.

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
21	9/2022 מחוזי - מרכז	מבוטח בפוליסת ביטוח בריאות נ' החברה	עיקר עניינה של בקשת האישור הינה בטענה, כי החברה אינה מפצה את מבוטחיה במחצית מעלויות הניתוח בפועל בבית חולים פרטי, אלא משלמת לפי מדד מחירון משרד הבריאות; וכן בטענה כי החברה אינה משפה את המבוטחים בדמי השתתפות עצמית ששילמו לביצוע הניתוח, וזאת כנטען, בניגוד לתנאי הפוליסה.	1. כל מבוטחי החברה בעבר ובהווה, אשר רכשו ממנה פוליסות ביטוח בריאות (אישיות או קבוצתיות), הכוללות הסדר פיצוי זהה או דומה לזה הקבוע בפוליסה של המבקש, ואשר אירע להם מקרה ביטוח שמומן על ידי קופת חולים באמצעות טופס 17 (או טופס מקביל לו), החל ממועד שיווק הפוליסות ועד למועד הפסקת ההפרה הנטענת של חוזי הביטוח על ידי החברה ו/או עד למתן הכרעה סופית וחלוטה בתובענה הייצוגית. 2. כל מבוטחי החברה בעבר ובהווה, שרכשו ממנה פוליסות ביטוח בריאות (אישיות או קבוצתיות), הכוללות הסדר פיצוי זהה או דומה לזה הקבוע בפוליסה של התובע, ואירע להם מקרה ביטוח שמומן על ידי קופת חולים באמצעות טופס 17 (או טופס מקביל לו), בגינו המבוטחים שילמו דמי השתתפות עצמית, שלא הוחזרו להם כנטען על ידי החברה, והכל החל ממועד שיווק הפוליסות ועד למועד הפסקת ההפרה הנטענת של חוזי הביטוח על ידי מגדל ו/או עד למתן הכרעה סופית וחלוטה בתובענה הייצוגית.	בינואר 2025 ניתנה החלטה המורה על אישור התובענה כייצוגית, שעיקריה אישור ניהולה של התובענה כייצוגית ביחס לטענה שעניינה פיצוי המבוטחים במחצית מעלויות הניתוח בפועל בבית חולים פרטי ("טענת הפיצוי"), ודחיית הטענה שעניינה שיפוי המבוטחים בדמי ההשתתפות העצמית ששילמו לביצוע הניתוח ("טענת השיפוי"). בפברואר 2025 הגיש המבקש ערעור לבית המשפט העליון על ההחלטה לדחות את טענת השיפוי; ועל הקביעה לפיה טענת הפיצוי כפופה לתקופת ההתיישנות הקבועה בסעיף 31 לחוק חוזה ביטוח. לאחר הגשת הערעור כאמור, החליט בית המשפט, בעקבות בקשת התובע המייצג בתיק זה, כי ההליך שיש לברר בפניו, בעקבות החלטתו כאמור לאישור התובענה כייצוגית, יעוכב בשלב זה.	סכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה נאמד על ידי המבקש בסך העולה על 2.5 מיליון ש"ח.

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
22	9/2022 מחוזי - תל אביב	מבוטח בפוליסת ביטוח בריאות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	עיקר עניינה של בקשת האישור הינו בטענה לאפליה פסולה שנוקטות החברה ונתבעות נוספות, כלפי גברים המבוטחים בפוליסות הבריאות שלהן, על רקע מינם בלבד. בהתאם לכך, נטען שהנתבעות מונעות מגברים שמשלמים פרמיה נוספת עבור נספח שירותים אמבולטוריים, לקבל החזר הוצאות שהוציאו עבור תינוקם, בטענה כי רק נשים זכאיות לקבל החזרים עבור הוצאות הקשורות להריון, לידה וטיפול ברך הנולד.	הקבוצה בשמה מוגשת בקשת האישור הינה כל המבוטחים בביטוח בריאות אצל הנתבעות, אשר הפוליסות שלהם (או נספחיה) כוללות כיסויים עבור שירותים הקשורים להריון, לידה וטיפול ברך הנולד, ואשר הכיסוי נמנע מהם מהטעם שהם גברים ו/או מהטעם שנעזרו בשירותיה של פונדקאית לצורך ההיריון והלידה וכן כל המבוטחים אצל המשיבות בביטוח בריאות, או אדם שביקש לערוך אצל אחת או יותר מהנתבעות ביטוח בריאות ואשר נחשף למדיניות המפלה של הנתבעות בקשר למתן כיסויים עבור שירותים הקשורים להריון, לידה וטיפול ברך הנולד, לנשים בלבד, וסבל בעקבות זאת נזק בין היתר בשל השפלה ופגיעה בכבוד בגין ההפליה.	הוגשה לבקשת בהתאם בית הצדדים פנו להליך גישור.	סכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה נאמד על ידי המבקש בסך העולה על 2.5 מיליון ש"ח.
23	6/2023 מחוזי - מרכז	מבוטח בפוליסת משכנתא נ' החברה	עיקר עניינה של בקשת האישור בטענה כי החברה מחדשת את פוליסת ביטוח המשכנתא באופן אוטומטי, ללא ידוע וללא קבלת הסכמת הלקוח, וזאת עם תנאים חדשים הכוללים לכאורה ייקור של דמי הביטוח. על פי הטענה, ייקור זה הינו אל מעבר לעליית המדד, ומגלם, בין היתר, את ביטול ההטבה שניתנת למבוטחים בשנה הראשונה.	הקבוצה בשמה מוגשת בקשת האישור הינה כל לקוחות המשיבה אשר המשיבה האריכה להם את פוליסת ביטוח הדירה תוך ייקור הפרמיה מעבר לעליית המדד אף בדרך של ביטוח הטבה, ללא ידוע כנדרש בדין ו/או ללא קבלת הסכמתם כנדרש בדין, במגבלת תקופת ההתיישנות.	טרם הוגשה לבקשת האישור. הצדדים מצויים בהליך גישור.	סכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה נאמד על ידי המבקש בסך העולה על 2.5 מיליון ש"ח.

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
24	7/2023 בית הדין האזורי לעבודה, תל אביב	עמית בקרן פנסיה נ' מגדל מקפת	עיקר עניינה של בקשת האישור הינו בטענה כי מגדל מקפת נוהגת להחתים מראש חלק מעמיתיה, בעת הצטרפותם לקרנות הפנסיה שבניהולה, על הסדר הארכת ביטוח המאפשר ניכוי אוטומטי של עלות הריסק מיתרת החיסכון הפנסיוני הצבורה, למשך תקופה כוללת שלא תעלה על 24 חודשים, וזאת לפי הטענה, שלא בהתאם להסדר הקבוע בהוראות הדין.	הקבוצה בשמה מוגשת בקשת האישור הינה כל מי אשר המשיבה ניכתה את עלות הריסק מיתרת החסכון הפנסיוני הצבורה שלו בניגוד להוראות הדין, במהלך 7 השנים האחרונות.	תשובה הוגשה לבקשת התיק להוכחות.	סכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה נאמד על ידי המבקשת בסך העולה על 4 מיליון ש"ח.
25	9/2023 מחוזי - תל אביב	מבוטח בביטוח רכב נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	עיקר עניינה של בקשת האישור הינו בטענה כי בעת תקלה המחייבת הרמה לצורך גרירתם של רכבים המונעים קדמית או בהנעה מלאה, היברידיים או חשמליים או אלו המונעים על ידי מחשב, החברה מסרבת לספק את השירות ודורשת תשלום נוסף.	הקבוצה בשמה מוגשת בקשת האישור הינה קבוצת הצרכנים, אשר מחזיקה או החזיקה בכתבי שירות מטעם המשיבה ב-7 השנים האחרונות, אשר רכבם מצריך אפשרות או מחייב גרירה בהרמה בעת השבתת הרכב (המחייב גרירה למוסך).	בחודש נובמבר 2024 פסק בית המשפט כי לא היה מקום לכרוך שישה מבקשים ושמונה משיבות (בהן החברה) בבקשת אישור אחת, ועל כן החברה ומשיבות נוספות נמחקו מבקשת האישור, תוך פסיקת הוצאות בסכום לא מהותי. בחודש ינואר 2025 הוגש ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון.	סכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה נאמד על ידי המבקש באופן מצרפי ובהתייחס לכל חברות הביטוח הנתבעות בבקשת האישור, ועומד על סך של 80 מיליון ש"ח.

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
26	11/2023 מחוזי - תל אביב	מבוטח בביטוח רכב נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	עניינה של בקשת האישור בטענה כי באירוע קיצוני כדוגמת מלחמת "חרבות ברזל" צפויה ירידה חדה בסיכון עבור חברות הביטוח בפוליסות ביטוח חיים, ביטוח בריאות וביטוח כללי, שלא הובאה בחשבון בקביעת גובה הפרמיה במועד רכישת הביטוח. על כן, לטענת התובעים, יש לבצע השבה חלקית או מלאה של הפרמיה, בפוליסות שבהן מרכיבי הסיכון פחתו משמעותית (ואף לא קיימים).	הקבוצה בשמה מוגשת בקשת האישור הינה "המבוטחים בפוליסות הביטוח השונות של המשיבות לאור התקפת הפתע בשבת חג שמחת תורה 7 אוקטובר 2023 לא סיפקו ולא יסופקו למבוטחים מלוא השירותים ו/או הכיסויים הביטוחיים על ידי מי מהמשיבות עד סיום המלחמה - במצב חירום לאור ובהתאם לחוקים והנחיות החירום המשתנות ומתעדכנות השכם וערב" (לשון הבקשה). כמו כן, הוגדרו מספר תתי קבוצות בגוף הבקשה.	הוגשה תגובה לבקשת האישור. במאי 2024 התקיימה ישיבת קדם משפט בסופה הורה בית המשפט למבקשים להודיע האם הם עומדים על המשך ניהול ההליך, בשים לב לסיכויי הצלחתו. ביוני 2024 המבקשים הודיעו כי הם עומדים על המשך ניהול ההליך.	סכום הנזק הנטען של חברי הקבוצה ביחס לכלל הנתבעות, הוערך בסכום העולה על 2.5 מיליון ש"ח. ביחס לאחת מתתי הקבוצות שהוגדרו בבקשות אישור - מגויסי צו 8, הוערך סכום הנזק הנטען ביחס לכלל הנתבעות בסך של כ-10 מיליון ש"ח.

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עליות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
27	2/2024 מחוזי - תל אביב	מבוטח בביטוח רכב נ' החברה	עניינה של בקשת האישור בטענה כי בעת תשלום תגמולי ביטוח במסגרת פוליסת ביטוח מקיף לרכב במקרה של אובדן גמור, החברה מפחיתה סכומים בגין "משתנים מפחיתים" או "משתנים מיוחדים", הגם שאלה לא צוינו בפני המבוטחים בשלב הטרום חוזי, בניגוד לחוזר "ביטוח רכב (רכוש) - תגמולי ביטוח במקרה של אובדן גמור".	כל מי שקיבל או יקבל תגמולי ביטוח בגין פוליסת ביטוח מקיף לרכב, שנכרתה עם החברה, לרבות באמצעות המשיבה 1 (סוכנות ביטוח), במקרים של "אבדן גמור" או "אבדן גמור להלכה", בסכום מופחת, בשל "משתנים מפחיתים/מיוחדים", זאת מבלי שמשנתנים אלו הוצגו לו בשלב הטרום חוזי, במהלך 3 השנים האחרונות ועד למועד אישור התובענה הייצוגית.	הוגשה תגובה לבקשת האישור.	סכום הנזק הנטען של חברי הקבוצה הוערך בסכום העולה על 2.5 מיליון ש"ח.
28	4/2024 בית הדין האזורי לעבודה, תל אביב	עמיתה (לשעבר) בקרן הפנסיה נ' מגדל מקפת	עניינה של בקשת האישור בטענה כי במקרים בהם מבצע המעסיק הפקדות בדיעבד, מגדל מקפת מנכה מתוך ההפרשות או כספי החסכון הפנסיוני של עמיתים בקרנות הפנסיה שבניהולה, את עלות הכיסויים הביטוחיים למקרים של אובדן כושר עבודה או פטירה, באופן רטרואקטיבי, מבלי שהיה בכך כדי להקנות לעמיתים אלו זכות ביטוחית כלשהי, ומבלי שמגדל מקפת נשאה בסיכון כלשהו. זאת, לפי הטענה, בניגוד להוראות הדין, לרבות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופת גמל), התשע"ג-2013 ותקנוני הפנסיה.	כל מי שהיו בעבר או הינם בהווה עמיתים בקרנות הפנסיה שבניהולה של מגדל מקפת, וזו ניכתה מהפרשותיהם הפנסיוניות או מהחיסכון הפנסיוני כספים לטובת רכישת כיסויים ביטוחיים בניגוד לדין, במהלך 7 השנים האחרונות.	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור.	סכום הנזק הנטען של חברי הקבוצה הוערך בסכום העולה על 2.5 מיליון ש"ח.
29	5/2024 מחוזי - תל אביב	מבוטח בביטוח נסיעות לחול"ל נ' החברה	עניינה של בקשת האישור בטענה כי החברה מציעה הנחה ברכישת ביטוח נסיעות לחול"ל לחברי מועדוני הלקוחות "בהצדעה" ו-"ביחד בשבילך", אלא שבפועל החברה אינה מעניקה את ההנחה, ואף גובה מחיר גבוה יותר מחברי מועדוני הלקוחות, ביחס למחיר שהיא גובה מהקהל הרחב.	כל חברי מועדוני הלקוחות, וכל מי שהיה זכאי לקבלת הטבה אותה הציעה החברה ב-7 השנים האחרונות, אשר רכשו ביטוח נסיעות לחול"ל או כל מוצר ביטוח אחר על בסיס ההטבה כאמור, ובפועל לא קיבלו את ההנחה עליה הצהירה החברה.	הוגשה תגובה לבקשת האישור. בהמלצת בית המשפט, הצדדים הסכימו לפנות להליך גישור.	סכום הנזק הכולל הנטען של חברי הקבוצה הוערך בסכום העולה על 2.5 מיליון ש"ח.

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
30	6/2024 מחוזי - תל אביב	מבקשים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	עניינה של בקשת האישור בטענה כי מתקיני שמשות הפועלים מטעם הנתבעות במסגרת כתב שירות 'ביטוח שמשות', אינם מבצעים במהלך פירוק השמשה השבורה והתקנת השמשה החדשה (החלופית), כיול למערכות הבטיחות המותקנות על גבי השמשה הקדמית של הרכב. הנתבעות, על-פי הטענה, נמנעות מלהורות למתקינים לבצע כיול, כאמור, ואף נמנעות מלגלות למבוטחים במעמד רכישת כתב השירות או לאחר מסירת הרכב, כי הכיסוי לא יכלול בדיקה וכיול של מערכת הבטיחות במהלך החלפת השמשה הקדמית, חרף הוראות היצרן והסיכון הכרוך בכך.	שלוש הקבוצות בשמן מוגשת התובענה, כוללות קבוצת צרכנים המחזיקה או החזיקה בכתבי שירות/ביטוח שמשות מטעם הנתבעות, כאשר במהלך החלפת השמשה הקדמית, בעת הפעלת כתב השירות, מערכת הבטיחות ברכבם לא נבדקה ו/או לא כוילה (קבוצה א'); קבוצת צרכנים המחזיקה או החזיקה בכתבי שירות/ביטוח שמשות מטעם הנתבעות, כאשר בעת הפעלת כתב השירות, המתקין מטעם הנתבעות גבה מהם תוספת תשלום עבור בדיקה ו/או כיול של מערכת הבטיחות (קבוצה ב'); קבוצת צרכנים שבבעלותם רכב המצויד במערכת בטיחות שרכשה כתב שירות/ביטוח שמשות מהנתבעות, ולא נמסר להם במעמד רכישת כתב השירות כי הכיסוי לא יכלול בדיקה וכיול של מערכת הבטיחות במהלך החלפת השמשה הקדמית (קבוצה ג').	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור.	סכום הנזק הכולל הנטען של חברי הקבוצה הוערך בסכום העולה על 2.5 מיליון ש"ח.

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
31	6/2024 בית הדין האזורי לעבודה, חיפה	מבוטחת בביטוח חיים נ' החברה	עניינה של בקשת האישור בטענה כי החברה פועלת בניגוד לדין ופוגעת בציבור המבוטחים, עת היא משנה, לפי הטענה, את תום תקופת הביטוח לכיסוי מפני אובדן כושר עבודה באופן חד צדדי, ומקצרת בכך את תקופת הביטוח, וזאת ללא ידיעת המבוטח ומבלי לתת על כך גילוי נאות כנדרש.	כלל מבוטחי המשיבה בביטוח מפני אובדן כושר עבודה אשר מועד תום תקופת הביטוח שלהם שונה על-ידי המשיבה מהמועד הנקוב בהצעת הביטוח ו/או מבוטחים כאמור אשר תום תקופת הביטוח שלהם נקבע באופן חד צדדי על-ידי המשיבה, בטרם הגיעם לגיל 65 או 67 בהתאמה, וזאת החל משבע השנים לפני הגשת בקשה זו.	הוגשה תגובה לבקשת האישור. בפברואר 2025 הורה בית המשפט על עיכוב הליכים בתיק, לאור התפתחויות בהליך מקביל המתנהל בעניינה של חברת ביטוח אחרת. בהליך המקביל התקבלה בקשת האישור, הוגשה בקשת רשות ערעור על ההחלטה, במסגרתה הוגשה עמדת רשות שוק ההון.	סכום הנזק הכולל הנטען של חברי הקבוצה הוערך בסכום העולה על 2.5 מיליון ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 39 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

1. התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
32	7/2024 מחוזי - תל אביב	מבוטח (לשעבר) בביטוח חיים ועמית (לשעבר) בקרן הפנסיה נ' החברה	עניינה של בקשת האישור בטענה כי החברה פועלת בניגוד לדין עת היא מגדילה את סכום החוב של הלקוחות אשר נטלו ממנה הלוואות ולא עמדו בתשלום ההחזרים, וזאת באמצעות כך שאינה פועלת תוך זמן סביר למימוש הבטוחות העומדות לרשותה כ"נושה מובטח", מתוך כספי החיסכון הפנסיוני שנצברו לזכות לקוחותיה אלו.	כל אדם אשר ב-7 השנים האחרונות לא עמד בתשלומי ההלוואה שנטל מהחברה ושילם תשלומי יתר, בין במסגרת הליכי הוצאה לפועל ובין באופן אחר. זאת, בשל כך שהחברה, שהוגדרה כ"נושה מובטח" בהסכם ההלוואה שבין הצדדים, לא מימשה תוך זמן סביר את הבטוחה שעמדה לרשותה בדמות כספי הפנסיה המוחזקים בידה.	הוגשה תגובה לבקשת האישור.	סכום הנזק הכולל הנטען של חברי הקבוצה הוערך בסכום העולה על 50 מיליון ש"ח.
33	9/2024 מחוזי - מרכז	מבקש נ' החברה	עניינה של בקשת האישור בטענה כי החברה ו/או סוכני הביטוח העובדים עימה מסרבים לבטח רכב בביטוח חובה, מבלי שהרכב יבוטח גם בביטוח מקיף או צד ג', תוך הפרת האיסור בסע' 8 לפקודת רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970, ובסע' 57 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. בנוסף נטען כי החברה פוגעת בפרטיות הלקוחות שמסרו לה מידע אישי לצורך עריכת ביטוח רכב חובה בלבד.	כל לקוח שהתעניין באפשרות לבטח את רכבו בביטוח חובה אצל הנתבעת (בין אם כרת עימה חוזה ביטוח ובין אם לאו) או שהתעניין בקבלת הצעות מחיר לביטוח חובה דרך סוכן ביטוח אך לא קיבל הצעה מהנתבעת עקב ההתניה האסורה או שקיבל בכפוף להתניה האסורה ונגרם לו נזק באחת או יותר מהדרכים שתוארו לעיל, החל מ-7 השנים שקדמו להגשת התובענה ועד לאישורה כייצוגית.	הוגשה תגובה לבקשת האישור.	סכום הנזק הכולל הנטען של חברי הקבוצה הוערך בסכום העולה על 2.5 מיליון ש"ח.
34	11/2024 מחוזי - תל אביב	עמית בקופת גמל נ' החברה ומגדל מקפת	עניינה של בקשת האישור בטענה כי החברה ומגדל מקפת שלחו לכאורה למבקש ולציבור נמנעים רחב הודעות המהוות "דבר פרסומת", בניגוד להוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 ("חוק התקשורת").	כל הנמנעים אשר קיבלו מהחברה ו/או ממגדל מקפת, בשבע השנים האחרונות, דבר פרסומת בניגוד להוראות סעיף 30א לחוק התקשורת, וכתוצאה מכך נגרם להם נזק.	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור.	סכום הנזק הכולל הנטען של חברי הקבוצה הוערך בסכום של 5 מיליון ש"ח.

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
35	11/2024 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח בריאות נ' החברה	עניינה של בקשת האישור בטענה כי החברה דוחה, כביכול שלא כדין, תביעות לכיסוי הוצאות בגין הפרוצדורה הרפואית של "הזרקה בהנחיית דימות" של מבוטחים בפוליסות ביטוח בריאות, בטענה כי פרוצדורה רפואית זו אינה אירוע המגבש זכאות לכיסוי ביטוחי, היות שלא מדובר ב"ניתוח" או ב"טיפול מחליף ניתוח", כהגדרתם בפוליסה.	כל מבוטחי מגדל על-פי הפוליסה של המבקש ופוליסות ביטוח בריאות אחרות של מגדל, מכל סוג, אשר מגדל דחתה את תביעותיהם לכיסוי ביטוחי בגין "הזרקה בהנחיית דימות", מכל סוג ו/או שסכום הפיצוי ששולם להם בגין הפרוצדורה נמוך מהסכום לו הם זכאים על-פי הוראות הפוליסות בהן הם מחזיקים, במגבלת תקופת ההתיישנות ועד למתן פסק דין חלוט בתובענה	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור.	סכום הנזק הכולל הנטען של חברי הקבוצה הוערך בסכום העולה על 2.5 מיליון ש"ח.
36	2/2025 מחוזי - מרכז	מבוטחים בביטוח חיים ובביטוח בריאות נ' החברה	עניינה של בקשת האישור בטענה כי החברה גובה שלא כדין תשלום בגין "דמי טיפול" או "עמלה" בסך של 10 ש"ח ממבוטחים בשל ניסיונות שלא צלחו לחייבם בדמי הביטוח; וכן בטענה לגבייה עודפת כאשר גביית התשלום מבוצעת באיחור.	כל מבוטחי החברה שחויבו לשלם דמי טיפול או עמלה בגין איחור בתשלום ו/או בגין ניסיונות גבייה שלא צלחו, החל מ-7 השנים האחרונות ועד לתיקון ההפרה. וכן כל מבוטחי החברה שחויבו לשלם תשלום נוסף בגין ריבית ו/או הצמדה והתחשיב בגין רכיבים אלה היה שגוי ו/או בניגוד לדין או לפוליסה.	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור.	סכום הנזק הכולל הנטען של חברי הקבוצה הוערך בסכום העולה על 2.5 מיליון ש"ח.

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
1	5/2016 מחוזי - מרכז	מבוטחים החברה	טענות לפיהן החברה מחלקת את כספי הפרמיות המתקבלים אצלה באופן שרירותי בניגוד להוראות שמתקבלות אצלה, ובניגוד להסכמים ולהוראות הדין; כי החברה מעבירה חלק מהכספים שנגבו ביתר לתכנית ביטוח אחרת שהמבוטח כלל לא ביקש; כי החברה גובה פרמיה מהמבוטחים עבור סיכונים שלא קיימים ועושה תיקונים רטרואקטיביים בדוחות שהיא מוציאה תוך הטעיית המבוטחים וכי החברה נמנעת מלהכניס מנגנוני בדיקה שיכולים להתריע על טעויות אפשרויות וימנעו גביה בלתי חוקית.	לא הוערך על ידי התובע.	בפברואר 2022 הוגש הסכם פשרה לאישור בית המשפט. בהסכם הוסכם שהחברה תבצע מספר בדיקות בפוליסות ביטוחי מנהלים על מנת לאתר פערים, ככל שניתן, בפוליסות של חברי הקבוצה ותיקונם ככל שנמצאו פערים, הכל בהתאם לקבוע בהסכם הפשרה. בין היתר נקבע שיבוצעו בדיקות ביחס לגביה ביתר בין שיעור הפרמיה בפועל לשיעור הפרמיה המוסכמת ובדיקות בנוגע לתשלומים בחסר מצד מעסיק בגין רכיב אובדן כושר עבודה. בעקבות עמדת היועצת המשפטית לממשלה מנובמבר 2022, הוגש בדצמבר 2023 הסכם פשרה מתוקן. בינואר 2024 ניתן פסק דין המאשר את הסכם הפשרה המתוקן. החברה פועלת לביצוע הוראות הסדר פשרה.
			הסעדים העיקריים הנתבעים הינם: (א) לפצות את חברי הקבוצה בגין הנזקים הממוניים והלא ממוניים שנגרמו להם; (ב) לחייב את החברה להתאים את הפרמיות שהיא גובה למה שצריך היה לגבות ולאכופף על החברה את תיקון הדוחות; (ג) לחייב את החברה להשיב פרמיות שקיבלה ללא זכות שבדין ושעולות על המוסכם, וכן להשיב רווחים שהפיקה ודמי ניהול על כספים שגבתה ביתר; (ד) להצהיר כי החברה גבתה כספים שלא כדין ועליה לפעול לשנות את המצב הקיים; (ה) ליתן צו עשה בדבר שינוי נהלי עבודה ומערכות ובאשר לניסוח פוליסות.		

1. התחייבויות תלויות (המשך)

ג. הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח (המשך)

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
2	7/2019	צד ג' שנפגע ממבוטח בפוליסת ביטוח רכב נ' החברה	ענינה של התובענה בטענה כי כאשר צד ג' בוחר לממש את זכותו ולא לתקן את הרכב הנפגע, החברה מפחיתה באופן שרירותי ושאינו ואחיד מסכומים שנקבעו בחוות דעת שמאי בגין חלקים שניזוקו באופן המחייב את החלפתם ואשר לא הוחלפו בפועל, את שווי ניצולת השרידים, וזאת מבלי להציג חוו"ד שמאי נגדית מטעמה ועל אף שאין לשרידים כל ערך.	11.5 מיליון ש"ח.	<p>במאי 2023 הוגש הסכם פשרה, במסגרתו הוסכם כי החברה תשלם סך כולל של כ-1.1 מיליון ש"ח לחברי הקבוצה, וכן תשלם שכ"ט עו"ד, תגמול והוצאות בסכומים לא מהותיים. כמו כן, הוסכם כי בכל הנוגע לעתיד מגדל תצרף למכתבי העמדה שלה, מכאן ואילך, את הערכות השמאי הנוגעות לניכוי ערך השרידים, אשר ייערכו בהתאם להוראות חוזר בירור ויישוב תביעות.</p> <p>באוקטובר 2023 התקבלה עמדת היועצת המשפטית לממשלה ביחס להסכם הפשרה, במסגרתה הוצע כי החוזר הכספי לחברי הקבוצה יתבצע באמצעות העברה בנקאית או באמצעי בו ביצע המבוטח את התשלום לחברה.</p> <p>בינואר 2024 ניתן פסק דין המאשר את הסכם הפשרה. החברה פועלת לביצוע הוראות הסדר פשרה.</p>

1. התחייבויות תלויות (המשך)

ג. הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח (המשך)

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
3	10/2016	מבוטח עמית בקרן השתלמות נ' מגדל מקפת	טענה לגביית הוצאות ניהול השקעה ללא הוראה חוזית בתקנון בנושא. הסעד המבוקש הוא השבה של כל הוצאות ניהול ההשקעה/עמלות שנגבו מחברי הקבוצה במהלך שבע שנים מלפני מועד הגשת התביעה, בצירוף ריבית שקלית כחוק וכן להורות למגדל מקפת להימנע מלנכות מחשבונותיהם של חברי הקבוצה סכומים כלשהם בגין הוצאות ניהול השקעות/עמלות.	כ-94 ש"ח.	<p>ביוני 2023 ניתן פסק דינו של בית המשפט העליון בהליך מקביל, במסגרתו נדון ערעור של ארבע חברות ביטוח כנגד החלטת בית המשפט המחוזי שאישר ניהולן של תובענות ייצוגיות כנגד חברות הביטוח בטענה לגביית הוצאות ניהול השקעה שלא כדין ממבוטחים בפוליסות ביטוח פרט. בית המשפט העליון קיבל את הערעור וקבע כי חברות הביטוח היו רשאיות להשית על המבוטחים את עלות הוצאות ניהול ההשקעות, והורה על דחית בקשת האישור.</p> <p>הצדדים הגישו סיכומים משלימים לעניין השפעת פסק דינו של בית המשפט העליון בהליך המקביל, על ההליך דנן.</p> <p>במרס 2024 הוגשה לבית הדין בקשה בהסכמה להסתלקות מבקשת האישור, במסגרתה התבקש בית הדין למחוק את התביעה ובקשת האישור ולהורות על דחיית תביעותיהם האישיות של התובעים, ללא צו להוצאות, אשר אושרה על-ידי בית הדין.</p> <p>ראה גם תובענות 4 ו-9 בסעיף זה.</p>

1. התחייבויות תלויות (המשך)

ג. הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח (המשך)

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
4	12/2016	מבוטחים בפוליסת ביטוח מנהלים נ' החברה	טענה לגביית הוצאות ניהול השקעה ללא הוראה חוזית בפוליסות המתירה זאת. הסעד המבוקש הוא השבה של כל הוצאות ניהול ההשקעה שנגבו מחברי הקבוצה במהלך שבע שנים מלפני מועד הגשת התביעה, בצירוף ריבית שקלית כחוק וכן להורות לחברה להימנע מלנכות מחשבונותיהם על חברי הקבוצה סכומים כלשהם בגין הוצאות ניהול השקעות.	567 ש"ח.	מיליון ביוני 2023 ניתן פסק דינו של בית המשפט העליון בהליך מקביל, במסגרתו נדון ערעור של ארבע חברות ביטוח כנגד החלטת בית המשפט המחוזי שאישר ניהולן של תובענות ייצוגיות כנגד חברות הביטוח בטענה לגביית הוצאות ניהול השקעה שלא כדין ממבוטחים בפוליסות ביטוח פרט. בית המשפט העליון קיבל את הערעור וקבע כי חברות הביטוח היו רשאיות להשית על המבוטחים את עלות הוצאות ניהול ההשקעות, והורה על דחית בקשת האישור. הצדדים הגישו השלמת טיעון לעניין השפעת פסק דינו של בית המשפט העליון בהליך המקביל, על ההליך דנן. באפריל 2024 הוגשה לבית הדין בקשה בהסכמה להסתלקות מבקשת האישור, במסגרתה התבקש בית הדין למחוק את התביעה ובקשת האישור, ולהורות על דחיית תביעותיהם האישיות של התובעים, ללא צו להוצאות, אשר אושרה על-ידי בית הדין. ראה גם תובענות 3 ו-9 בסעיף זה.

1. התחייבויות תלויות (המשך)

ג. הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח (המשך)

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
5	1/2017 מחוזי - מרכז	שני מבוטחים בביטוח רכב חובה נ' החברה;	טענה לפיה החברה נמנעת מלגלות למבוטחיה כי על פי פרקטיקה הנוהגת אצלה (והקיימת גם אצל יתר חברות הביטוח), הם זכאים להפחתת הפרמיה המשולמת על ידם בהגיעם למדרגות גיל ו/או וותק נהיגה הנהוגות אצלה. הסעדים המבוקשים הם לחייב את החברה להשיב לחברי הקבוצה את דמי הביטוח העודפים שנגבו בניגוד לדין עקב התנהלותה כאמור לעיל וכן צו עשה, המורה לחברה לשנות את דרך התנהלותה כאמור לעיל.	כ-62 מיליון ש"ח.	במרס 2022 המבקשים הגישו בקשה לעיכוב הליכים לאור דחיית בקשה דומה כנגד חברת ביטוח אחרת, וזאת עד להכרעה בערעור שיוגש מטעמם בבקשת האישור שנדחתה באותו הליך. הבקשה לעיכוב הליכים התקבלה. בחודש מרס 2024 נדחה הערעור שהוגש בהליך המקביל. התיק נקבע לדין בחודש יוני 2024 בעניין השלכות פסק הדין שניתן בערעור בהליך המקביל כאמור.
6	12/2017 מחוזי - ירושלים	מועמדים שביקשו להתקבל לביטוח נ' החברה, חברות ביטוח נוספות וקופות חולים מכבי ושירותי בריאות כללית	טענה לפיה החברה מסרבת לבטח את המבקשים ואנשים נוספים המצויים על הספקטרום האוטוטיבי בביטוח סיעודי, תוך קביעת תנאים בלתי אפשריים ובלתי סבירים עבורם ללא כל מתן הסבר או הצדקה להתנהלות. בנוסף, נטען כנגד אי מתן תשובה מפורטת ומכבדת למועמד לביטוח אודות הסירוב וההנמקות המפורטות בגינו וכן שהסירוב אינו מסתמך על נתונים סטטיסטיים אקטואריים או רפואיים רלבנטיים, והכל בניגוד, לפי הטענה, למתחייב מחוק שוויון לאנשים על מוגבלות, התשנ"ח-1998 ומתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (הודעת מבטח בדבר מתן יחס שונה לאחד או בדבר סירוב לבטח), התשע"ו-2016.	לטענת המבקשים הנזק האישי שנגרם להם עולה כדי עשרות אלפי ש"ח לכל מבקש. סכום הנזק לכל חברי הקבוצה לא ניתן להערכה מדויקת בשלב זה, מדובר בסכום שבסמכות בית המשפט המחוזי	בפברואר 2023 ניתן פסק דין הדוחה את בקשת האישור. באפריל 2023 המבקשים הגישו כתב ערעור לבית המשפט העליון על פסק הדין. ביולי 2024 התקיים דיון בערעור, וניתן פס"ד של ביהמ"ש העליון הדוחה את הערעור על בסיס הודעת המערערים כי הם חוזרים בהם מהערעור. בכך בא הליך זה לסיומו.

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
7	4/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	גביית כספים בגין "גורם פוליסה", העולים לעיתים כדי שיעור נכבד מהפרמיה המשולמת, ללא הסכמה חוזית וללא מתן גילוי נאות. הסעדים המבוקשים כוללים תשלום פיצוי/השבה השווה לסכום "גורם פוליסה" שנגבה מחברי הקבוצה בפועל, בצירוף התשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה ומתן צו עשה המורה לחדול מגבייה של סכומים אלה.	כ-1,470 מיליון ש"ח (לתקופה של 7 שנים) מתוכם מיוחס לחברה סך של כ-522 מיליון ש"ח ¹	בנובמבר 2016, ניתנה החלטה והמקבלת באופן חלקי את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית ביחס לגביית גורם פוליסה החל משבע שנים קודם למועד הגשת התובענה (אפריל 2004) ממבוטחים בפוליסות ביטוח חיים משולבות חסכון שנערכו בין השנים 2003-1982, אשר החסכון שנצבר לטובתם נפגע בשל גביית גורם פוליסה. ביוני 2023 הגישו הנתבעות האחרות בקשה לאישור הסדר פשרה שעיקריה השבה בשיעור של 42% מסך גביית גורם הפוליסה שלפי הנטען הייתה אמורה להיות מועברת לחיסכון ולא הועברה, החל משבע שנים לפני הגשת בקשת האישור. הצדדים להסכם הפשרה חלוקים בעניין שערור סכומי ההשבה, והוסכם כי בית המשפט יכריע בנושא. עוד הוסכם על הפחתת הגבייה העתידית בגין גורם פוליסה בשיעור של 50%. הצדדים להסכם הסכימו על תשלום שכר טרחה וגמול בהתאם למדרגות המקובלות בפסיקה. ביולי 2023 הגיעו החברה והנתבע המייצג להסכמות לפיהן הצדדים יפנו לגורם בעל מומחיות משפטית ("הגורם המכריע"), אשר יכריע האם לנוכח הנוסח הלשוני של שתי פוליסות פרטניות של החברה ("פוליסות הייחודיות"), ראוי להחיל עליהן את הסדר הפשרה שעליו חתמו יתר הנתבעות. באוגוסט 2023 התקבלה ההכרעה של הגורם המכריע, אשר משמעותה לעניין הסדר הפשרה, ובהתייחס לשתי הפוליסות הייחודיות, הינה כדלקמן: (1) ביחס לסוג פוליסה אחד, ההשבה תעמוד על 23.1% (במקום 42%) ותבצע הפחתת גבייה עתידית של 27.5% (במקום 50%); (2) ביחס לסוג הפוליסה השני, ההשבה תעמוד על 36.4% (במקום 42%), ותבצע הפחתת גבייה עתידית של 43.3% (במקום 50%).

¹ בהתאם לכתב התביעה המתוקן שהגיש המבקש לאחר אישור התביעה כייצוגית.

1. התחייבויות תלויות (המשך)

ג. הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח (המשך)

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
7	המשך				<p>באוגוסט 2023 הוגש הסדר הפשרה שנחתם בין החברה לתובע המייצג, לאישור בית המשפט המחוזי, אשר כולל את ההסדרה כאמור ביחס לשתי הפוליסות הייחודיות, כאשר לגבי יתר הפוליסות, יחול האמור בהסדר הפשרה שנחתם עם יתר הנתבעות כמפורט לעיל. על פי ההערכה, הסדר הפשרה כולל סכום השבה נומינלי בסך של 120 עד 147 מיליון ש"ח. מובהר כי הערכה זו אינה כוללת את התשואות בגין הסכומים שנגבו, אשר חלקן כפופות להחלטה משלימה של בית המשפט, וכן גמול לתובע הייצוגי ושכר טרחת באי כוחו, אשר אף הם כפופים לאישור בית המשפט. כמו כן, סכומים אלה לא כוללים את הפחתת הגבייה העתידית.</p> <p>במאי 2024 הגישה היועצת המשפטית לממשלה ("היועמ"ש") את עמדתה ביחס להסדר הפשרה. ביולי 2024 הגישו הצדדים השלמה מוסכמת מטעמם ביחס להיבטים שעלו בעמדת היועמ"ש להסדר הפשרה. באוגוסט 2024 אישר בית המשפט את הסדר הפשרה, ונתן לו תוקף של פסק דין ("פסק הדין"), כאשר ביחס לסוגיית אופן שערור סכומי ההחזר למבוטחים החל משנת 2013 ועד "מועד הפחתה" (כהגדרתו בפסק הדין), הכריע בית המשפט לפי סעיף 79א לחוק בתי המשפט, ללא הנמקה, כמוסכם בהסדר הפשרה, וקבע כי סכום ההחזר למבוטחים יהיה בצירוף 90% מהתשואות. בנוסף, בית המשפט אישר את שכר הטרחה והגמול שנקבעו בהסדר הפשרה, ופסק כי יש לחשב את שכר הטרחה לכל אחת מהנתבעות בנפרד, וזאת מסכום ההחזר הכולל של כל נתבעת, בהתאם לשיעורים שהוסכמו בהסדר הפשרה. בכך בא ההליך המשפטי לסיומו והחברה פועלת ליישום הוראות הסדר הפשרה.</p>

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 39 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

1. התחייבויות תלויות (המשך)

ג. הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח (המשך)

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
8	1/2016	מבוטח נ' החברה	פגיעה בזכויות המבוטחים במסגרת יישום תיקון מס' 3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן: "תיקון 3 לחוק קופות הגמל"). זאת, לפי הטענה, מאחר שהנתבעת לא נתנה למבוטחים, שברשותם הייתה פוליסה הונית לפני כניסתו לתוקף של תיקון 3 לחוק קופות הגמל, את מקדמי הקצבה אשר היו להם בפוליסה קצבתית קודמת שהייתה ברשותם (להלן: "פוליסה קצבתית מוקדמת").	50 מיליון ש"ח לשנה.	במאי 2017 ניתנה החלטת בית המשפט המורה על העברת ההליך לבית הדין לעבודה. בפברואר 2018 דחה בית הדין לעבודה את בקשת התובע לאשר את התביעה כייצוגית על יסוד תיק גרניט (ת"צ 10-03-48006 גרניט נגד כלל ביטוח) וקבע כי יש לבחון התנהלות החברה מול מבוטחיה בנפרד. בספטמבר 2021 נדחתה התביעה הייצוגית בתיק גרניט ונקבע, בין היתר, שהנתבעת אינה מחוייבת להעניק מקדם מבוטח למבוטח בפוליסת ביטוח מנהלים הונית אשר אין בה הפקדות סימטריות בפוליסת ביטוח קצבתית. בינואר 2022 הוגש ערעור לבית המשפט העליון בתיק גרניט. בית הדין הורה על עיכוב ההליכים בתיק עד להכרעת בית המשפט העליון בערעור בעניין גרניט. במאי 2023, ניתן פסק הדין בערעור שהוגש לבית המשפט העליון בתיק גרניט, הדוחה את הערעור לאחר שהמערערת חזרה בה ממנו. בספטמבר 2024, המבקש ביקש להסתלק מבקשת האישור. באותו היום ניתן פסק דין המקבל את הסתלקות המבקש ודוחה את תביעתו האישית.
9	2/2017	עמותה רשומה הפועלת למען האוכלוסייה המבוגרת נ' מגדל מקפת	טענה לפיה מגדל מקפת גבתה מעמיתיה בקרן הפנסיה ובקופות הגמל שבניהולה, תשלום בגין "הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בנכסי קופות הגמל", בניגוד להוראות התקנון ובניגוד למצגיה החוזיים והטרומ חוזיים כלפי עמיתיה. בכך נטען שמגדל מקפת מפרה את החוזה בינה לבין עמיתיה ומפרה גם את הוראות הדין.	כ-287 מיליון ש"ח.	במרס 2018 הועבר התיק לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. ביולי 2018 פנה בית הדין לממונה על מנת שיחווה את דעתו אם עמדותיו שהוצגו בתיקים האחרים תקפים לתיק זה. בנובמבר 2018 השיב הממונה והפנה לעמדה שהגיש בתיק מקביל. במאי 2019 אישר בית המשפט המחוזי בקשה לתביעה ייצוגית המתנהלת כנגד חברות ביטוח אחרות, וזאת בגין הטענה לגביית הוצאות ישירות שלא כדין ממבוטחים בפוליסות ביטוח פרט. ביוני 2023 ניתן פסק דינו של בית המשפט העליון בהליך המקביל, אשר קיבל את הערעור, קבע כי חברות הביטוח היו רשאיות להשית על החוסכים את עלות הוצאות ניהול ההשקעות בהן נשאו, והורה על דחית בקשת האישור בהליך המקביל. ביום 12 בנובמבר 2024 הוגשה בקשה בהסכמה להסתלקות מבקשת האישור. ביום 14 בנובמבר 2024 ניתן פסק דין המקבל את הסתלקות המבקש ודוחה את תביעתו האישית. ראה גם תובענות 3 ו-4 בסעיף זה.

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
10	5/2022	מבוטח בפוליסת דירה נ' החברה	טענה לפיה החברה בחרת להעביר ללקוח תגמולי ביטוח או כספים ששילם, באמצעות המחאה וזאת תוך הפרת הוראות חוזר גופים מוסדיים 9-9-2016 בעניין ברור ויישוב תביעות וטיפול בפניות הציבור, לפיו העברת כספים ללקוח יהיו בהעברה בנקאית או בכרטיס אשראי	על ידי התובע בסך 3 מיליון ש"ח.	במאי 2024 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה, הקובע מתווה השבה ללקוחות החברה בתחום הביטוח הכללי, אשר הועבר להם זיכוי בגין דמי ביטוח (פרמיה) באמצעות המחאות שלא נפדו. בהתאם להסכם הפשרה, החברה תשיב למבוטחים שסכום ההשבה שלהם עולה על הסכום שנקבע בהסכם הפשרה ("סכום הרף להשבה מלאה"), את מלוא סכום ההשבה, בכפוף לתנאים הקבועים בו. בנוסף, הסכם הפשרה מגדיר שיעור מסכומי ההשבה שיועברו לקרן לניהול ולחלוקת כספים שנפסקו כסעד לציבור, וזאת ביחס למבוטחים שלא השיבו להודעות החברה בהתאם למתווה האמור בהסכם הפשרה וביחס למבוטחים שסכום ההשבה הפרטני שלהם נמוך מהסכום שנקבע בהסכם הפשרה. הסכם הפשרה כולל בנוסף, התייחסות לעניין הסדרת התנהלות עתידית בגין החזר פרמיה ותשלום גמול לתובע הייצוגי ושכר טרחה לבאי כוחו. בחודש נובמבר 2024 ניתן פסק הדין המאשר את הסדר הפשרה.
11	4/2024	מבוטח בביטוח חיים ובריאות נ' החברה	עניינה של בקשת האישור בטענה כי אתר האינטרנט של החברה אינו כולל התאמות נגישות לאנשים עם מוגבלות לצורך גלישה ראויה באתר, באופן המפר את הוראות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998 ואת תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג-2013.	הוערך בסכום של 2.5 מיליון ש"ח	בחודש דצמבר 2024 אושרה בקשת הסתלקות מוסכמת שהגישו הצדדים, במסגרתה נמחקה בקשת האישור ונדחתה תביעתה האישית של המבקשת, תוך תשלום גמול ושכר טרחה בסכום לא מהותי.

1. התחייבויות תלויות (המשך)

ג. הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח (המשך)

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
12	5/2024	מבקש נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	עניינה של בקשת האישור בטענת המבקש בדבר קיומה של הפליה ולחברי לרעה במתן שירותים או מוצרים בפוליסות לביטוח נסיעות לחו"ל, אשר אינן כוללות כיסוי ביטוחי מפני "מחלות נפשיות" (המינוח כפי שנרשם באישור).	כספי למבקש ולחברי הקבוצה בסך כולל של 250 אלפי ש"ח, ופיצויים עונשיים בסך של 26 מיליארד ש"ח.	בפברואר 2025 החליט בית המשפט על מחיקת התביעה בשל אי מינוי בא-כוח מייצג מטעם המבקש חרף החלטות קודמות של בית המשפט בעניין זה.

1. התחייבויות תלויות (המשך)

ד. הליכים משפטיים אחרים

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
1	10/2018 מחוזי - תל אביב	דירות יוקרה בע"מ נ' החברה מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל מגדל אחזקות נדל"ן ופל-בית המגן בע"מ	טענה לאי עמידה בהתחייבות חוזית וגרימת נזקים לתובעת בקניון הזהב בראשון לציון אשר בו מחזיקות החברה ומגדל מקפת בשיעור של 75% בשותפות עם דירות יוקרה המחזיקה 25% מהזכויות בקניון הזהב. לשיטת דירות יוקרה, אי העמידה בהתחייבויות החוזיות גרמו, בין היתר, לטרפוד הקמת מתחם בילוי קולינרי שהינו פרויקט "גולדן מרקט" בקניון. קדמה לתביעה זו תביעה שהוגשה ע"י דירות יוקרה לצווים הצהרתיים בקשר לשוק האוכל אשר בסופה בית המשפט נתן החלטה ביום 3 במאי 2018 על מחיקה וחיוב הוצאות המבקשת בסך 7,500 ש"ח.	800 מיליון ש"ח.	הוגש כתב הגנה בינואר 2019. בנובמבר 2019 הגישה החברה תביעה כספית נגד התובעת דירות יוקרה בסך של כ-60 מיליון ש"ח. לשיטת החברה, דירות יוקרה הפרה את התחייבויותיה מכח המערכת ההסכמית שבין הצדדים, עת לא מימשה את מלוא הזכויות המוגדלות שאושרו לה, וממילא לא הקימה, בנתה והשכירה את קומה מינוס 1 בקניון כקומת מסחר טיפוסית, על פי היתר הבנייה שאושר עוד בשנת 2015, עד שזה פקע. בהתאם, כספי השקעה שאמורים היו להיות מושקעים על ידי החברה בקניון - לא הושקעו והתשואה בגינם, העולה כדי סכום התביעה, לא הונבה. התובעת הפרה את התחייבויותיה באופן שבו ניהלה פרויקט גולדן מרקט בקניון ובכך גרמה להפסד תשואה. כמו כן, החברה הגישה בקשה לאיחוד הדיון עם התובענה שתלויה ועומדת נגדה. באוגוסט 2024 ניתן פסק דין, המורה על דחיית התביעה כנגד הנתבעות, ועל קבלת התביעה שכנגד שהוגשה על-ידן. טרם נקבע היקף הסעד הכספי שישולם לנתבעות בגין התביעה שכנגד. בדצמבר 2024 הוגש ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 39 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

1. התחייבויות תלויות (המשך)

ה. סיכום נתוני תביעות משפטיות

(1) להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות, כפי שצוינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות מאוחדות, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן אינה כוללת הליכים שהסתיימו.

סוג	כמות תביעות	הסכום הנתבע באלפי ש"ח ⁽¹⁾
<u>תובענות שאושרו כתביעות ייצוגיות</u>		
	5	1,018,778
צוין סכום המתייחס לקבוצה	4	1,018,778
לא צוין סכום התביעה	1	-
<u>בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות</u>		
	29	4,734,605
צוין סכום המתייחס לקבוצה	7	2,645,550
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה	3	2,089,055
לא צוין סכום התביעה	19	-

(1) כל הסכומים באלפי ש"ח ובקירוב, למועד הגשת הבקשות או התובענות לפי העניין.

(2) סכום ההפרשה הכולל בגין התובענות הייצוגיות, הליכים משפטיים ואחרים שהוגשו כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות שלה, כמפורט לעיל, לימים 31 בדצמבר 2024 ו-31 בדצמבר 2023, הסתכם לכ-481 מיליון ש"ח (מתוכו סך של כ-277 מיליון ש"ח בגין תובענות שנסגרו) וכ-384 מיליון ש"ח בהתאמה.

1. התחייבויות תלויות (המשך)

1. הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה

להלן מתוארים הליכים משפטיים נוספים והליכים המתנהלים כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות:

(1) במהלך שנת 2023 התקבלו מספר מכתבים מהממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה"). אשר הופנו לחברי דירקטוריון מגדל אחזקות ולחברי דירקטוריון החברה, במסגרתם, בין היתר, העלה הממונה טענות בנוגע ליציבותה וניהולה התקין של החברה והממשל התאגידי שלה והורה לחברה, בתוקף סמכותו לפי סעיף 65 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, לפעול לתיקון פגמים אשר נטענו במכתב. מגדל אחזקות והחברה ניהלו דיונים בכתב ובעל פה עם רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - "הרשות" או "רשות שוק ההון") בנוגע לטענות שהועלו.

לאחר דיונים אלו, התקבל ביום 28 ביולי 2023 מכתבו של הממונה בו הורה לחברה לנקוט בצעדים שונים, לרבות לעניין מספר הדירקטורים הבלתי תלויים, משך כהונתו של יו"ר דירקטוריון החברה, גיבוש נוהל להעברת מידע בין החברה לבין בעלי המניות ונוהל בעל שליטה וכן הפרדת מקום מושבו של יו"ר דירקטוריון מגדל אחזקות ממקום מושבם של יתר בעלי התפקידים בחברה (להלן - "הוראות הממונה"). ביום 30 באוגוסט 2023, הגישה מגדל אחזקות עתירה לבית המשפט המחוזי בירושלים (בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים), להורות על ביטול הוראות הממונה.

ביום 14 בפברואר 2024 ניתן פסק דינו של בית המשפט, במסגרתו נקבע כי ההוראה בדבר הפרדת מקום מושבו של יו"ר דירקטוריון מגדל אחזקות ממקום מושבם של יתר בעלי התפקידים בחברה מבטלת. בנוסף, העתירה ביחס ליתר הוראות הממונה, אשר לגביהן הודיעה מגדל אחזקות במסגרת הדיון בעתירה ולאחר שמיעת הערות בית המשפט כי היא לא עומדת על הסעדים הנוגעים להן - נדחתה, כאשר בית המשפט רשם לפניו את הודעת מגדל אחזקות כי אין באמור כדי לגרוע מאפשרות מגדל אחזקות לפנות לממונה בעתיד ביחס למשך הזמן בו יעמדו ההוראות כאמור על כן, וזאת מבלי שבית המשפט מחווה כל דעה בהקשר זה.

(2) ביום 28 ביולי 2023 התקבלה הודעה מהממונה בעניין כוונתו להתנגד למינוי של מר יוסי בן ברוך, מנכ"ל מגדל אחזקות, כדירקטור בחברה. ביום 15 במאי 2024 שלח הממונה מכתב נוסף למר בן ברוך במסגרתו ציין, בין היתר, כי בשל היעדר מידע מדויק ורלוונטי בנוגע להרכב הדירקטוריון הצפוי של החברה, לא ניתן היה, באותו מועד, להמשיך ולדון בבקשה לאשר את כהונת מר בן ברוך כדירקטור בחברה. בהמשך לאמור, בחודש יוני 2024 הגיש מר בן ברוך עתירה לבית המשפט המחוזי בירושלים, בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים (להלן - "העתירה"), להורות כי המועד להתנגדות הממונה (כמשמעה בדין) למינוי של מר בן ברוך לתפקיד דירקטור בחברה, חלף ופקע, ולפיכך על פי הדין, מינויו הושלם גם פרוצדורלית וגם מהותית, ולחלופין, כי "הכוונה להתנגד" למינוי של מר בן ברוך לכהונה כדירקטור בחברה לא הבשילה לכדי התנגדות כמשמעה בדין וכי לנוכח נימוקי הרשות לקראת השימוע שנערך למר בן ברוך ובמסגרתו, אין עוד מניעה לתחילת כהונתו המיידית כדירקטור בחברה.

בעתירה מפורטים הטעמים המשפטיים והעובדתיים העומדים ביסוד הסעדים המבוקשים כאמור. בנוסף, העתירה כוללת פירוט הנימוקים לדחיית טענות הממונה ופירוט ניסיונו העשיר של מר בן ברוך, התאמתו לתפקיד דירקטור בחברה ומחויבותו לפעול כדירקטור בחברה, להצלחתה ולשמירת האינטרסים של מבטחיה וחוסכיה. מגדל אחזקות והחברה צורפו כמשיבות לעתירה.

ביום 31 בדצמבר 2024 שלח הממונה מכתב נוסף למר בן ברוך (להלן - "המכתב מיום 31 בדצמבר 2024"), ובו ציין כי לאחר בחינה נוספת של מכלול הנתונים בעניין מינוי של מר בן ברוך כדירקטור בחברה, ובהסתמך על המידע שנצבר ברשות אגב הפיקוח השוטף על החברה, בכוונתו להתנגד למינוי.

ביום 13 בינואר 2025, החליט בית המשפט למחוק את העתירה תוך שכל טענות הצדדים שמורות להם, וזאת על רקע אי הרלוונטיות של העתירה המקורית לאור המכתב מיום 31 בדצמבר 2024.

1. התחייבויות תלויות (המשך)

1. הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה (המשך)

(3) ביום 19 בפברואר 2024, החליטה האסיפה הכללית השנתית של החברה למנות מחדש את הדירקטורים המכהנים בחברה, מר אברהם דותן ומר גד נוסבאום, לתקופת כהונה נוספת. במועד זה, הסתיימה כהונתם של הדירקטורים מר אריה מינטקביץ ומר כרמי גילון. הרכב דירקטוריון החברה מונה 7 דירקטורים, מתוכם 4 דירקטורים בלתי תלויים. ביום 19 בפברואר 2024, בסמוך לפני ישיבת דירקטוריון מגדל אחזקות, התקבל בחברה מכתב מהממונה המופנה ליו"ר דירקטוריון החברה, בנוגע להרכב דירקטוריון החברה. במכתבו העלה הממונה טענות שונות כנגד התנהלות החברה והורה לה להעביר אליו התייחסות מפורטת באשר להרכב הדירקטוריון הסופי, מספר חבריו ולאופן שבו הוא עומד בהוראות הדין, לרבות המומחיות הנדרשת. ביום 22 בפברואר 2024 השיב יו"ר דירקטוריון החברה למכתב הממונה כאמור וציין כי החברה פועלת בשקיפות מלאה לגבי כוונתיה להרכב דירקטוריון החברה, כי בפני הממונה הוצגה תכנית איוש לדירקטוריון החברה וכי אלה מצויים בסמכות האסיפה הכללית של החברה, כי דירקטוריון של שבעה חברים עומד בדרישות ההתמחות כפי שנקבעו בהוראות הדין, כי רובו של הדירקטוריון (ארבעה דירקטורים) מורכב מדירקטורים בלתי תלויים, וכי לחיזוק הדירקטוריון, בכוונת החברה להרחיב את דירקטוריון החברה לתשעה חברים כשהכוונה היא שאחת המועמדות הנוספות תהיה אישה, והכל בכפוף לאיתור מועמדים מתאימים ואישור החברה בכובעה כאסיפה כללית מיוחדת של החברה.

ביום 15 במאי 2024 שלח הממונה מכתב ליו"ר דירקטוריון החברה (להלן - "מכתב הרכב הדירקטוריון"), בו ציין, בין היתר, כי חרף מכתבו מיום 19 בפברואר 2024, האסיפה הכללית לא חידשה את כהונתם של מר כרמי גילון ומר אריה מינטקביץ כדירקטורים בחברה, והוא רואה בהתנהלות זו המשך ישיר לחוסר היציבות הניהולית המובהק הקיים בחברה. הממונה סקר במכתבו את מענה החברה מיום 22 בפברואר 2024, וציין כי טרם הובהר לו מה הם השינויים שבוצעו ושצפויים להתבצע בהרכב הדירקטוריון של החברה והתייחס לכך שעל פי ההסדר התחקיתי, על דירקטוריון החברה לקבוע את הרכבו, לרבות המספר הרצוי של חבריו, וכי יישום לקוי של הוראות הדין עשוי לפגוע בתכליות חוק הפיקוח על הביטוח, ובהן שמירה על ניהולה התקין של החברה. במסגרת מכתב הרכב הדירקטוריון, הודיע הממונה, כי בחינת בקשות החברה לשינוי הרכב הדירקטוריון תיעשה על ידי הממונה רק לאחר העברת התייחסות מפורטת של החברה באשר להרכב הדירקטוריון הסופי של החברה, מספר חבריו והאופן שבו הוא עומד בהוראות הדין השונות. עוד ציין הממונה במכתב הרכב הדירקטוריון, כי בכוונת הרשות לערוך ביקורת בחברה בנושא ממשל תאגידי, באמצעות עובדי רשות שוק ההון ומבקר חיצוני, וזאת בהתאם לסמכות הממונה לפי סעיפים 50(א) ו-97 לחוק הפיקוח.

לעמדת מגדל אחזקות, בין היתר, דירקטוריון החברה הינו דירקטוריון עצמאי, שהרכבו הולם את הוראות הדין השונות, כמו גם הוראות המומחיות הנדרשות על פי דין.

ביום 3 ביוני 2024 העביר יו"ר דירקטוריון החברה לממונה מכתב התייחסות למכתב הרכב הדירקטוריון, בו ציין כי החברה נהגה בשקיפות מלאה כלפי רשות שוק ההון והציגה בפניה את ההרכב הרצוי לדירקטוריון של החברה (תשעה חברים בהם לפחות שלוש נשים וארבעה דירקטורים בלתי תלויים, בכפוף לעמידה בתנאי מומחיות מקצועיות כנדרש). כן ציין יו"ר דירקטוריון החברה במכתבו כי במהלך תקופת כהונתו ועד לחודש פברואר 2024 מנה דירקטוריון החברה תשעה חברים וכי, נכון לחודש יוני 2024, מונה דירקטוריון החברה שבעה חברים, וזאת בשל השינויים בזהות חברי הדירקטוריון הנובעים מאי חידוש כהונת שני דירקטורים בהחלטת האסיפה הכללית של החברה, התפטרות דירקטורית נוספת ומינוי דירקטור בלתי תלוי נוסף, ולכן הרכב הדירקטוריון של החברה הוא ראוי ועומד בדרישות הדין, לרבות בהוראות הממונה לחברה מיום 28 ביולי 2023. יציין, כי בקשת יו"ר דירקטוריון החברה במכתבו לרשות שוק ההון בקשר עם בחינת הצורך בקיום ביקורת בנושא ממשל תאגידי בחברה נענתה בשלילה, והרשות החלה בביצוע הביקורת.

1. התחייבויות תלויות (המשך)

1. הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה (המשך)

(3) (המשך)

בשים לב לסיום הכהונה הצפוי של גב' מירב בן כנען הלר וגב' רונית בודו כדירקטוריות בלתי תלויות בחברה, ביום 16 בינואר 2025, לאחר הצגת המלצות ועדת האיתור שהוקמה לצורך מינוי שני דירקטורים בלתי תלויים בחברה, אישר דירקטוריון מגדל אחזקות (בשבתו כאסיפה הכללית של החברה), את מינויים של מר יצחק בנבנישתי וגב' סבינה בירן לכהונה כדירקטורים בלתי תלויים בחברה, וזאת בכפוף לאי התנגדות הממונה. לאחר מועד הדוח, ביום 2 במרץ 2025 התקבלו הודעות אי התנגדות הממונה, לפיהן, בהמשך לבקשות המינוי של גב' בירן ומר בנבנישתי, כהונתה של גב' בירן כדירקטורית בלתי תלויה בחברה תכנס לתוקף החל ממועד הודעת אי ההתנגדות כאמור וכן, כהונתו של מר בנבנישתי כדירקטור בלתי תלוי בחברה תיכנס לתוקף החל מיום 6 באפריל 2025.

עוד לאחר מועד הדוח, ביום 2 במרץ 2025 אישר דירקטוריון מגדל אחזקות (בשבתו כאסיפה הכללית של החברה) את מינויים של מר ישראל גרבינסקי וגב' יעל גרינולד לכהונה כדירקטורים רגילים בחברה, וזאת בכפוף לאי התנגדות הממונה.

לאחר תאריך הדיווח, ביום 9 בפברואר 2025, הודיע פרופ' אמיר ברנע, יו"ר דירקטוריון החברה, על כוונתו לסיים את כהונתו כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון החברה ביום 30 ביוני 2025. ביום 11 בפברואר 2025 התקבל מכתב מהממונה לחברי דירקטוריון מגדל אחזקות ודירקטוריון החברה, בקשר עם הודעת סיום הכהונה של פרופ' אמיר ברנע כיו"ר דירקטוריון החברה (להלן - "המכתב").

במכתב ציין הממונה כי ההתפתחויות האחרונות בחברה, בהן התמשכות התחלופה הגבוהה של נושאי משרה והצפי לשינוי נוסף בתפקיד יו"ר הדירקטוריון, עלולים להצביע על פגיעה בניהול התקין של עסקי החברה, כמשמעות המונח בסעיף 65(א) לחוק הפיקוח; זאת, לפי האמור במכתב, בסתירה להוראות הממונה במכתבו מיום 28 ביולי 2023, בין היתר, לעניין מינוי יו"ר דירקטוריון החברה לתקופה של 3 שנים לפחות ולעניין ביסוס הפרדה מבנית בין מגדל אחזקות לחברה כמפורט בסעיף 1.1 לעיל.

הממונה ציין במכתב כי הודעתו של פרופ' ברנע על סיום כהונתו כאמור, נמסרה לאחר כשנה בלבד מתחילת כהונתו, כאשר במשך כשנה, טרם מינוי יו"ר הדירקטוריון, לא היה יו"ר דירקטוריון קבוע לחברה. כן ציין הממונה כי בעל השליטה במגדל אחזקות, מר שלמה אליהו, הודיע לו, טרם ההודעה האמורה של פרופ' ברנע, על כוונה למנות את פרופ' רוני גמזו, יו"ר דירקטוריון מגדל אחזקות, כיו"ר דירקטוריון החברה במקום פרופ' ברנע; זאת, בניגוד לכך כי הסמכות והאחריות למינוי יו"ר דירקטוריון נתונה בידי דירקטוריון אותה החברה, וברי כי חובתו של דירקטוריון החברה לקבל החלטה באופן עצמאי לאחר דיון הנקי משיקולים ולחצים חיצוניים, ובשים לב לחשיבות תפקידו של יו"ר הדירקטוריון, כגורם שאחראי על תפקודו התקין של הדירקטוריון.

בקשר עם ביקורת ממשל תאגידי הנערכת בחברה, עדכן הממונה כי, בשים לב לממצאי הביקורת (שטרם נמסרו לחברה) ולנוכח האמור, הוא שוקל לעשות שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי חוק, שימוש בסמכויות כאמור עשוי להתייחס גם להיבטים הנוגעים למינוי יו"ר דירקטוריון החברה.

(4) החברה ו/או החברות המאוחדות חשופות לתביעות או לטענות נוספות בעילות שונות, שאינן תביעות לכיסוי ביטוחי של מקרה ביטוח על פי הפוליסה שהופקה על ידי החברה, מצד לקוחות, לקוחות בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, מזה סכום מצטבר בגין תביעות שהוגשו בסך של כ-19 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2023 כ-19 מיליון ש"ח) וזאת מעבר לחשיפות הכלליות המתוארות בבאור זה ובכללן בסעיפים 11.1 ו-12.1 לבאור זה.

(5) ביום 21 בדצמבר 2021 העביר הממונה אל החברה הודעת דרישת מידע בעניין גביית כסויים ביטוחיים בהתאם למגבלות לפי תקנה 45 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, הכוללת גם הוראות לביצוע השבה, ככל וימצא כי החברה פעלה שלא בהתאם לכללים הקבועים בהודעה זו. לעניין זה ראה בהרחבה באור 38(1)(ב)(13) לעיל.

1. התחייבויות תלויות (המשך)

1. הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה (המשך)

(6) ביום 28 בספטמבר 2023 הודיעה רשות שוק ההון לחברה על כך שהוגשה לוועדה להטלת עיצום כספי ברשות (להלן - "הוועדה" או "ועדת העיצומים") בקשה להטיל על החברה עיצום כספי בשל הפרה לכאורה של הוראות לפי סעיף 7 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, וזאת על רקע ביקורת שנערכה בחברה ביחס לתקופה שבין יולי 2018 עד יוני 2019. עניינה של ההודעה כאמור הינו בהפרות נטענות של חובות דיווח שונות על ידי החברה על פי צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשע"ז-2017 (להלן - "הצו"), וכן בטענה כי החברה לא שמרה תיעוד להליך הבקרה לאיתור פעילות בלתי רגילה של לקוחותיה כנדרש על פי הוראת סעיף 17(ד) לצו. ביום 18 באפריל 2024, לאחר שהחברה הגישה את תגובתה לוועדת העיצומים, התקבלה בחברה החלטת הוועדה על הטלת עיצום כספי בסך 250 אלפי ש"ח. החברה פעלה זה מכבר, לאחר תקופת הביקורת, למניעת הישנות ההפרות שפורטו בביקורת ולטיוב התהליכים הפנימיים במסגרת החובות המוטלות עליה מכוח הצו.

(7) ביום 15 במאי 2024 התקבלה בחברה הודעת הרשות בדבר כוונתה להטיל עיצום כספי על החברה בשל אי דיווח לממונה, בהתאם להוראות פרק 1 לחלק 3 בשער 5 לחוזר המאוחד שעניינו "מעילות והונאות". הרקע לעיצום הכספי הוא בדיקות מקיפות ויסודיות שביצעה החברה עקב פניות אנונימיות בנוגע לאופן ההתנהלות לכאורה של עובד החברה בתחום תביעות ביטוח רכב ושמאות, אשר לא העלו ממצאים על פעולות שהינן בגדר מעילה או הונאה. הטענות שהועלו על-ידי הרשות בהודעתה נוגעות לחובת דיווח לממונה אשר, לעמדת הרשות, קמה לחברה כבר במועד תחילת ביצוע הבדיקות. לעמדת החברה, בנסיבות העניין, לא קמה לה חובת דיווח לפי הוראות החוזר. סכום העיצום הכספי שצוין בהודעה עמד על סך של 970 אלפי ש"ח, המורכב מעיצום בשל הפרת הוראת הדיווח הראשונית והפרה מתמשכת. ביום 10 בנובמבר 2024, לאחר שהרשות שקלה את טענות החברה בנושא, התקבלה הודעת הממונה בדבר הטלת עיצום כספי בסך של 242 אלפי ש"ח, וזאת לאחר שהממונה מצא כי התקיימו חלק מהטעמים להפחתת העיצום המנויים בהוראות התוספת החמישית לחוק הפיקוח על הביטוח.

(8) בחודש יולי 2024 אישרה הרשות מתווה השבה לחברה להחזר תשלומי פרמיה למבוטחים זכאים בגין כפל ביטוחי בתחום ביטוח רכב חובה, בעקבות ביקורת רוחבית שערכה הרשות בנושא בחברות ביטוח שונות. מתווה ההשבה מתייחס לפוליסות רכב חובה שהופקו לאותו כלי רכב, לתקופה חופפת של מעל 30 ימים, החל משנת החיתום 2014 ועד למועד קבלת דרישת ההשבה בחודש מרס 2024. מבדיקה של החברה עולה כי סכומי ההשבה לא מהותיים. החברה פועלת לביצוע ההשבה בהתאם למתווה שאושר על-ידי הרשות כאמור.

(9) לפרטים אודות הליך הבוררות בין מגדל אחזקות והחברה לבין מר רוזן, אשר כיהן כמנכ"ל מגדל אחזקות וכיו"ר דירקטוריון החברה, ראו פירוט בבאור 38.ח.א.4.

(10) לאחר מועד הדוח, ביום 27 בפברואר 2025, התקבלה בחברה הודעת הרשות בדבר כוונתה להטיל עיצום כספי על החברה בהיקף של 1 מיליון ש"ח בשל הפרת הוראות חוזר ביטוח 1-1-2024 (ממשק מקוון לעניין ניתוחים בישראל) (להלן בסעיף זה - "ההודעה" ו-"החוזר", בהתאמה). בהודעה טענה הרשות להפרת הוראות החוזר בדבר עמידה בלוחות הזמנים הקבועים בו בקשר עם תיקון קבצי הדיווח שהועברו לרשות שעניינם מידע אודות מבוטחים בפוליסת ביטוח ניתוחים שקל ראשון. נכון למועד פרסום הדוח, החברה טרם הביאה בפני הרשות את טענותיה ביחס להודעה וטרם פירטה את אמות המידה והשיקולים הרלוונטיים להפחתת העיצום הכספי, והכל בהתאם לזכות המוקנית לה מכוח הוראת סעיף 4א92 לחוק הפיקוח.

1. הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה (המשך)

11) הממונה מפרסם מעת לעת ניירות עמדה, עקרונות לניסוח תוכניות ביטוח, מסמכי נהגים ראויים ולא ראויים וכיוצא באלה מסמכים או טיוטות מסמכים הרלבנטיים לתחומי פעילותה של הקבוצה אשר יכול ויש להם השפעה על זכויות מבוטחים ו/או עמיתים ויכול ויש בהם ליצור חשיפה לקבוצה במקרים מסוימים הן ביחס לתקופת פעילותה קודם לכניסת אותם מסמכים לתוקף והן ביחס לעתיד. לא ניתן לצפות מראש האם ובאיזו מידה חשופים המבטחים לטענות בקשר ו/או בעקבות הוראות אלו אשר אפשר שיעלו בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. לעיתים יכולה להיות השלכה מסוג זה גם לחוזרים שהממונה מפרסם ואשר ברגיל תחולתם העתידית. כנגד הקבוצה מוגשות, מעת לעת, תלונות, לרבות תלונות לממונה ביחס לזכויות מבוטחים ו/או עמיתים על פי תוכניות ביטוח ו/או קרנות ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלונות הציבור בקבוצה. לעיתים הכרעות (או טיוטות הכרעה) של הממונה בתלונות אלו, ניתנות באופן רוחבי ביחס לקבוצת מבוטחים.

כמו כן, עורך הממונה, מעת לעת, לרבות בעקבות תלונות מבוטחים, ביקורות מטעמו בגופים המוסדיים בקבוצה ו/או מעביר אליהם בקשות לקבלת נתונים, בנושאים שונים של ניהול הגופים המוסדיים, ניהול זכויות מבוטחים ועמיתים בהם וכן ביקורות ליישום הוראות הרגולציה ו/או הטמעת לקחי ביקורות קודמים, בהן בין היתר, מתקבלות דרישות להכנסת שינויים במוצרים השונים, מתן הנחיות לביצוע החזרים ו/או הנחיות ו/או הוראות בקשר לתיקון ליקויים או ביצוע פעולות המבוצעות על-ידי הגופים המוסדיים, לרבות החזר כספים לעמיתים ולמבטחים. בהתאם לממצאי ביקורות או נתונים המועברים, לעיתים מטיל הממונה עיצומים כספיים בהתאם לחוק סמכויות האכיפה.

12) קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות, עקב פערי מידע בין הקבוצה לבין הצדדים השלישיים לחוזי הביטוח, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר ביחס למוצרי החסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת הקבוצה, בהיותם מאופיינים באורח חיים ממושך ובמורכבות גבוהה, במיוחד לאור ההסדרים התחיקתיים השונים הן בתחום ניהול המוצרים והן בתחום המיסוי, לרבות בנושאי קביעת תעריפים, תשלומי הפקדות על-ידי מעסיקים ומבטחים, פיצולם ושיוכם לרכיבי הפוליסות השונים, ניהול ההשקעות, מעמדו התעסוקתי של המבוטח, תשלומי ההפקדות שלו ועוד. יצוין, כי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל), התשע"ד-2014 ("תקנות התשלומים"), אשר נכנסו לתוקף בהדרגה החל מיום 1 פברואר 2016 נועדו להקל על מורכבות זו, באמצעות הסדרה של זרימת מידע ממוכנת בין כלל הגורמים המעורבים לעניין אופן ביצוע ההפקדות ושיוכם למרכיבי חשבון קופת הגמל, לרבות לעניין המיסוי.

עוד יצוין, כי מוצרי הקבוצה אשר מנוהלים על פני שנים בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלו מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלו והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת. קבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיונים ארוכי טווח יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, תחום הביטוח בו עוסקות חברות הקבוצה הינו עתיר פרטים ונסיונות, ואשר קיים בו סיכון אינהרנטי שלא ניתן לכימות להתרחשות של טעות או שורה של טעויות מיכוניות או טעויות אנוש, הן בתהליכי עבודה מובנים והן במסגרת טיפול פרטני בלקוח, ואשר עלולות להיות להן תוצאות רחבות היקף הן ביחס להיקף התחולה למספר רב של לקוחות או מקרים והן ביחס להיקף הכספי הרלבנטי בהתייחס ללקוח בודד. הגופים המוסדיים בקבוצה מטפלים, באופן שוטף, בטיפול זכויות מבוטחים, בכל הקשור לניהול המוצרים בגופים המוסדיים, בהתאם לפערים המתגלים מעת לעת.

החברה וחברות מאוחדות חשופות לתביעות וטענות במישור דיני החוזים וקיום התחייבויות ביטוחיות במסגרת הפוליסה, ייעוץ לקוי, הפרת חובת נאמנות, ניגוד עניינים, חובת זהירות, רשלנות במסגרת אחריות מקצועית של הגופים המקצועיים בקבוצה לרבות סוכנויות הקבוצה וכיוצ"ב טענות הקשורות בשירותים הניתנים על ידי חברות הקבוצה וכן מעת לעת מתקיימים נסיבות ואירועים המעלים חשש לטענות מסוג האמור. הקבוצה רוכשת פוליסות לכיסוי אחריות מקצועית, לרבות כנדרש על פי ההסדר התחיקתי, ובעת הצורך היא מדווחת לפוליסה או פוליסות אלו לצורך כיסוי חבות שמקורה באחריות מקצועית וניתנת להגנה ברכישת ביטוח. סכומי החשיפה האפשרית עולים על סכומי הכיסוי ואין וודאות בדבר קבלת כיסוי בפועל בעת קרות מקרה ביטוח.

לעניין חשיפות כלליות נוספות, ראה באור 37.א.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 39 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

2. התקשרויות

א. לפרטים בדבר רכישת תיק תביעות שנרכש בביטוח כללי, באור 38.ה.3.

ב. התחייבויות להשקעה ומתן אשראי

- (1) סכום יתרת ההתחייבות להשקעות נוספות של החברה בקרנות השקעה ליום 31 בדצמבר 2024 הינו כ-13,997 מיליון ש"ח, מתוכם סך של כ-11,930 מיליון ש"ח בגין חוזים תלויי תשואה (בשנת 2023 כ-14,310 מיליון ש"ח, מתוכם סך של כ-12,381 מיליון ש"ח בגין חוזים תלויי תשואה).
- (2) סכום יתרת ההתחייבויות להשקעות נוספות של החברה בתאגידים שנרכשו ליום 31 בדצמבר 2024 הינו כ-502 מיליון ש"ח, מתוכם סך של כ-435 מיליון ש"ח בגין חוזים תלויי תשואה (בשנת 2023 כ-560 מיליון ש"ח, מתוכם סך של כ-486 מיליון ש"ח בגין חוזים תלויי תשואה).
- (3) סכום יתרת ההתחייבויות של החברה להעמיד אשראי, לפי דרישה, ליום 31 בדצמבר 2024 הינו כ-4,404 מיליון ש"ח, מתוכם סך של כ-2,924 מיליון ש"ח בגין חוזים תלויי תשואה (בשנת 2023 כ-2,770 מיליון ש"ח, מתוכם סך של כ-2,456 מיליון ש"ח בגין חוזים תלויי תשואה).

ג. התקשרויות לרכישת נכסי נדל"ן

סכום יתרת ההתחייבות של החברה להשקעות בנדל"ן ליום 31 בדצמבר 2024 הינו כ-72 מיליון ש"ח, מתוכם סך של כ-61 מיליון ש"ח בגין חוזים תלויים תשואה (שנת 2023 כ-199 מיליון ש"ח מתוכם סך של כ-156 מיליון ש"ח בגין חוזים תלויי תשואה). חלק מהסכומים הנ"ל מתבסס על מנגנון התחשבות שנקבע בהסכם.

ד. כתבי פטור, שיפוי וביטוח לנושאי משרה

(1) כתבי פטור

בהתאם להחלטת אסיפת בעלי המניות של מגדל אחזקות משנת 2016 (לאחר אישור ועדת התגמול והדירקטוריון), מעניקה מגדל אחזקות לנושאי משרה ולדירקטורים המכהנים, כפי שיהיו מעת לעת, וכן למר ישראל אליהו, המכהן בחברה כיו"ר ועדת השקעות שאינן תלויות תשואה (וביחד בסעיף זה - "נושאי המשרה"), פטור מראש ובדיעבד מאחריותם, כולה או מקצתה, בשל כל נזק שייגרם לה ו/או שנגרם לה, בין במישרין ובין בעקיפין, בשל הפרת חובת הזהירות של הדירקטורים ונושאי המשרה כלפיה וכלפי חברות בת שלה ובתוקף היותם נושאי משרה ו/או דירקטורים בחברה או נושאי משרה ו/או דירקטורים מטעם החברה, בכפוף לכך שהפטור לא יחול על החלטה או עסקה שלבעל השליטה בחברה או נושא משרה בחברה עניין אישי בה.

(2) כתבי שיפוי

בהתאם להחלטת אסיפת בעלי המניות של החברה מעת לעת (לאחר אישור ועדת התגמול והדירקטוריון), מעניקה החברה לכל נושאי המשרה בחברה והדירקטורים של החברה כפי שיהיו מעת לעת (לרבות לבעלי תפקיד הנמנים על קרובו של בעל השליטה), התחייבות לשיפוי בגין כל חבות או הוצאה הנכללת בכתב השיפוי שבתוקף. בין יתר ההוראות המצויות בכתבי השיפוי נכללות:

א) התחייבות לשיפוי מראש בגין חבות כספית שהוטלה על נושא המשרה לתשלום לפגעים מן ההפרה בהליך מנהלי וכן הוצאות שהוציא נושא משרה בקשר עם הליך מנהלי שהתנהל בעניינו, לרבות הוצאות התדיינות סבירות, ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, הכל בהתאם לכניסתו לתוקף של חוק האכיפה המנהלית ותיקונו של חוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 (להלן - "חוק ניירות ערך") ובהתאם לחוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה) תשע"א-2011.

ב) סכום השיפוי המרבי שישולם לנושאי משרה בקבוצת מגדל בכללותה, במסגרת כל כתבי השיפוי שהוצאו ויוצאו מעת לעת, לא יעלה על סכום השווה ל-25% מהונה העצמי של החברה (במאחד) לפי הדוחות הכספיים האחרונים שפרסמה החברה לפני מועד השיפוי בפועל (חלף שיקבע לפי הדוחות השנתיים האחרונים שפרסמה החברה לפני מועד השיפוי בפועל).

ג) ההתחייבות לשיפוי חלה גם לגבי תפקידים אחרים בהם יישא בעל כתב השיפוי בתאגידי קבוצת מגדל ו/או בתאגיד אחר בו הוא מכהן מטעם קבוצת מגדל.

ד) ההתחייבות לשיפוי חלה הן לגבי אירוע שהתקיים בישראל והן לגבי אירוע שהתקיים מחוץ לישראל.

כמו כן, לאור התפתחויות שחלו בסביבה העסקית בה פועלת החברה וברגולציה החלה עליה, עודכנה רשימת האירועים בגינם רשאית החברה לתת התחייבות לשיפוי, כך שתכלול, בין היתר, התייחסות לאירועים הבאים: ניהול סיכונים, מדיניות השקעות, הליכי ובקורות SOX, עריכת דוחות כספיים ודוחות אחרים וניהול כספי לקוחות.

(3) כתבי שיפוי ופטור לנושאי משרה שהם בעל השליטה או קרוביו

לפירוט אודות כתבי שיפוי ופטור שהוענקו לנושאי משרה הנמנים על בעל השליטה או קרובו, ראה באור 38.ד.2.

באור 39 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

2. התקשרויות (המשך)

ד. כתבי פטור, שיפוי וביטוח לנושאי משרה (המשך)

ביטוח נושאי משרה (4)

(א) התקשרות בפוליסת ביטוח החל מיום 15 בפברואר 2022 ועד ליום 14 בפברואר 2023: בחודש בפברואר 2022 אישרו המוסדות המוסמכים בקבוצה, חידוש התקשרות בפוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה, לדירקטורים ולנושאי משרה בקבוצת מגדל, לרבות עבור בעל השליטה וקרוביו המכהנים כנושאי משרה בקבוצה, בתנאים המפורטים להלן: (1) גבולות אחריות של 100 מיליון דולר למקרה ובסך הכל לתקופת הביטוח; (2) עלות הפרמיה השנתית בגין הכיסוי האמור וגובה השתתפות עצמית הינם בהתאם לתנאי השוק ונקבעו לאחר בחינת הצעות שקיבלה החברה ממבטחי משנה.

(ב) בחודש בפברואר 2023, אישרו המוסדות המוסמכים בקבוצה, חידוש התקשרות בפוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה, לדירקטורים ולנושאי משרה בחברה, לרבות עבור בעל השליטה וקרוביו המכהנים כנושאי משרה בקבוצה, בתנאים זהים לתנאים המפורטים בבאור 4.ד.2.39. לעיל, לתקופה של 12 חודשים החל מיום 15 בפברואר 2023 ועד ליום 14 בפברואר 2024.

(ג) התקשרות בפוליסת ביטוח החל מיום 15 בפברואר 2024 ועד ליום 14 ביולי 2025 - בחודש בפברואר 2024 אישרו המוסדות המוסמכים בקבוצה, חידוש התקשרות בפוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה בחברה, לרבות עבור בעלי השליטה וקרוביו המכהנים כנושאי משרה בקבוצת מגדל, בתנאים המפורטים להלן: (1) גבולות אחריות של 120 מיליון דולר למקרה ובסך הכל לתקופת הביטוח; (2) עלות הפרמיה השנתית בגין הכיסוי האמור וגובה השתתפות עצמית הינם בהתאם לתנאי השוק.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 39 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

2. התקשרויות (המשך)

ה. חכירות בהן הקבוצה היא המחכירה בחכירה תפעולית

הקבוצה מחכירה נדל"ן להשקעה לגופים חיצוניים. הסכמי החכירה הם לתקופה ממוצעת של 3 עד 7 שנים. בדרך כלל יש לחוברים אופציה להארכת תקופת השכירות בתנאים שנקבעו בהסכם.

להלן דמי החכירה העתידיים להתקבל בגין חוזי חכירה שאינם ניתנים לביטול (לא כולל תקופת אופציה):

2024	אלפי ש"ח	
473,456		שנה ראשונה
431,254		שנה שנייה
385,446		שנה שלישית
255,123		שנה רביעית
197,121		שנה חמישית
510,511		שנה שישית ואילך
<u>2,252,911</u>		

מתוכם, דמי חכירה מינימליים העתידיים להתקבל והמתייחסים לנכסים בהם הקבוצה הינה חוכר בחכירה מימונית

1,660,901

במהלך השנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 הכירה הקבוצה בסך של כ-2,513 אלפי ש"ח כהכנסה בדוח רווח והפסד בגין דמי שכירות מותנים (בשנים 2022 ו-2023 סך של כ-2,494 אלפי ש"ח וכ-2,413 אלפי ש"ח בהתאמה).

לפרטים נוספים בדבר ההכנסות שהוכרו בגין נדל"ן להשקעה, ראה באורים 8 ו-26.

1. התקשרויות אחרות

לחברה הסכם למתן שירותים עם בי-וול פתרונות לאיכות חיים בע"מ ("בי-וול"), חברה בת בבעלותה המלאה של מגדל אחזקות, בי-וול מספקת לחברה שירותים בתחום הבריאות.

בחודש אוקטובר 2015 נחתם בין החברה לבין בי-וול הסכם מסגרת למתן שירותים שאינם בגדר כתבי שירות. במסגרת הסכם זה הוסדר מתן שירותים נוספים לחברה: שירות מוקד חירום, העמדת מוקד שירות וסילוק תביעות לביטוח שיניים קבוצתי וביטוח בריאות אמבולטורי. ההסכם הינו לתקופה שאינה קצובה, כאשר לכל אחד מהצדדים זכות ביטול בכל עת בכפוף להודעה מראש לצד השני.

בחודש יולי 2016 נחתם בין החברה לבין בי-וול הסכם מסגרת למתן שירותים בגין כתבי שירות המשווקים למבוטחי החברה (להלן - "הסכם כתבי השירות"). הסכם זה מסדיר מתן שירותים שונים ביחס לכתבי שירות שונים שחולקו למספר סוגים, בין היתר בהתאם למועד שבו החלו להינתן השירותים, כאשר ביחס לכל סוג כאמור נקבעה תקופת התקשרות נפרדת.

בשנת 2021, נחתם תיקון להסכם כתבי השירות בין בי-וול לחברה, לפיו בין היתר השתנה מנגנון ההתחשבות בין הצדדים, ביחס לחלק מכתבי השירות מתשלום בסכום שנתי קבוע בהתאם לכמות המבוטחים שרכשו את כתבי השירות לתשלום לפי שירות בפועל שמספקת בי-וול לחברה:

בשנים 2022, 2023, ו-2024 שילמה החברה לבי-וול סך של כ-35,808 אלפי ש"ח, כ-33,794 אלפי ש"ח, כ-32,362 אלפי ש"ח, בהתאמה.

באור 40 - אירועים מהותיים לאחר תקופת הדיווח

לאחר תאריך הדיווח, ביום 9 בפברואר 2025, הודיע פרופ' אמיר ברנע, יו"ר דירקטוריון החברה, על כוונתו לסיים את כהונתו כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון החברה ביום 30 ביוני 2025. לפרטים ראה באור 39.1.1.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024**באור 41 - יישום תקן דיווח כספי בינלאומי 17 ותקן דיווח כספי בינלאומי 9**

בחודש מאי 2017 פרסמה הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח. בנוסף, בחודש יוני 2020 ודצמבר 2021 פורסמו על ידי ה-IASB תיקונים לתקן (להלן - IFRS 17).

IFRS 17 קובע כללים להכרה, מדידה, הצגה וגילוי בקשר לחוזי ביטוח ומחליף את ההוראות הקיימות בנושא במסגרת IFRS 4 והוראות רשות שוק ההון ביטוח וחסכון. התקן החדש צפוי להביא לשינויים מהותיים בדיווח הכספי של החברה.

מועד היישום לראשונה שנקבע ב-IFRS 17 הינו ה-1 בינואר, 2023, אולם, בהתאם להוראות הממונה שפורסמו במסגרת "מפת דרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) - חוזי ביטוח" (להלן: "מפת הדרכים"), נדחה מועד היישום לראשונה של IFRS 17 בישראל לתקופות הרבעוניות והשנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2025 כאשר מועד המעבר הינו ה-1 בינואר, 2024.

בחודש יולי 2014 פורסם על ידי ה-IASB תקן דיווח כספי בינלאומי 9 בדבר מכשירים פיננסיים (להלן - IFRS 9) המחליף את IAS 39 וקובע כללים חדשים לסיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים בדגש על נכסים פיננסיים. מועד היישום לראשונה שנקבע ב-IFRS 9 הינו ה-1 בינואר 2018. בחודש ספטמבר 2016 פורסם תיקון ל-IFRS 4 אשר התיר לישות שמנפיקה חוזי ביטוח, ועומדת בקריטריונים מסוימים שנקבעו, לדחות את האימוץ של IFRS 9 עד ל-1 בינואר 2023 (מועד היישום לראשונה של IFRS 17) על מנת למנוע את חוסר ההקבלה החשבונאית שעשויה להתרחש עקב יישום של IFRS 9 טרם יישום IFRS 17. החברה עמדה בקריטריונים כאמור ודחתה את היישום של IFRS 9 בהתאם לכך. עם דחיית מועד היישום לראשונה של IFRS 17 ל-1 בינואר 2025 דחה הממונה גם את מועד היישום לראשונה של IFRS 9 ל-1 בינואר 2025 בהתאם.

כחלק מתהליך אימוץ התקנים, החברה השלימה יישום והטמעה של מערכות מידע ממוחשבות אשר הכרחיות ליישום ההוראות. בנוסף, החברה עמדה עד כה בכל אבני הדרך הנדרשות בפרויקט בהתאם למפת הדרכים, לרבות הגשת כל סקרי השפעה הכמותית (QIS) לרשות שוק ההון והחסכון.

לצורך היערכותן של חברות הביטוח בישראל לאימוץ IFRS 17, פרסם הממונה חוזר ביטוח בדבר "סוגיות מקצועיות הנוגעות ליישום תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 (IFRS) בישראל" (להלן: "חוזר סוגיות מקצועיות"). המדיניות החשבונאית המפורטת להלן מתבססת, בין היתר, על הוראות חוזר סוגיות מקצועיות.

יודגש כי כל המפורט מטה בקשר למדיניות החשבונאית הינו נכון למועד דוח זה.

א. IFRS 17 - השינויים העיקריים במדיניות החשבונאית

להלן עיקרי הדרישות והמדיניות החשבונאית שנבחרה על ידי החברה:

תחולת התקן

IFRS 17 חל על חוזים המקיימים את ההגדרה של חוזה ביטוח, אשר כוללים:

- א) חוזי ביטוח, כולל חוזי ביטוח משנה, שהחברה מנפיקה;
- ב) חוזי ביטוח משנה שהחברה מחזיקה; וכן
- ג) חוזי השקעה עם מאפייני השתתפות לפי שיקול דעת שהחברה מנפיקה, בתנאי שהיא גם מנפיקה חוזי ביטוח. יצוין כי החברה אינה מנפיקה חוזי השקעה עם מאפיין השתתפות לפי שיקול דעת.

חוזה ביטוח עשוי לכלול רכיב אחד או יותר שיהיו בתחולת תקן אחר אם הם היו חוזים נפרדים. לדוגמא, חוזי ביטוח עשויים לכלול:

- רכיב השקעה
- רכיב בגין שירותים מלבד שירותי חוזה ביטוח (להלן: "רכיב שירות")
- נגזרים משובצים

IFRS 17 קובע כי רכיב השקעה ורכיב שירות יופרדו מחוזה הביטוח רק אם הם מובחנים. נגזר משובץ יופרד רק אם הוא עומד בקריטריונים שנקבעו ב-IFRS 9. ככל ורכיבים אלו הופרדו מחוזה הביטוח הם יטופלו בתחולת התקן הרלוונטי.

להערכת החברה, ליישום IFRS 17 לא צפויה להיות השפעה מהותית על סיווג חוזים כחוזי ביטוח בהשוואה ל-IFRS 4. בנוסף, החברה לא צופה להפריד מחוזי הביטוח רכיבים שיטופלו בתחולת תקן אחר.

א. IFRS 17 - השינויים העיקריים במדיניות החשבונאית (המשך)

מודל המדידה

התקן כולל שלושה מודלים למדידת ההתחייבות בגין חוזי ביטוח:

1. המודל הכללי - מודל ה-GMM

מודל זה מהווה את מודל ברירת המחדל של התקן. יש למדוד את ההתחייבות בגין קבוצות חוזי ביטוח במועד הכרה לראשונה כערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הצפויים מחוזי הביטוח מהוונים בריבית נוכחית בתוספת תיאום סיכון מפורש בגין הסיכונים הלא פיננסיים (RA). הרווח החזוי הגלום בחוזי הביטוח הנגזר מהחישובים כאמור יוכר כהתחייבות (מרווח שירות חוזי - CSM) אשר תוכר ברווח והפסד על פני תקופת הכיסוי, לפי יחידות הכיסוי אשר סופקו במהלך התקופה. ככל וקיים הפסד חזוי, ייווצר רכיב הפסד והוא יוכר באופן מיידי.

בחוזי ביטוח משנה מוחזקים, מרווח השירות החוזי יכול להיות נכס או התחייבות והוא מייצג את העלות החזויה נטו או הרווח החזוי נטו, בהתאמה. ככל וחוזת ביטוח המשנה קיים בעת הכרה ברכיב הפסד בגין קבוצת חוזי ביטוח המכוסה על ידו, החברה תכיר ברווח מיידי בגין חוזת ביטוח המשנה (רכיב השבת הפסד) כנגד התאמת מרווח השירות החוזי.

מוצרי החברה אשר ימדדו תחת מודל ה-GMM הינם מוצרי הבריאות ארוכי הטווח ובמגזר החיים - ריסק ואכ"ע הנמכרים בנפרד וכן חוזים שכוללים חיסכון מבטיח תשואה. כמו כן כל ביטוחי המשנה במגזר חיים ובריאות ימדדו תחת מודל ה-GMM.

2. גישת העמלה המשתנה - מודל ה-VFA

מודל זה מהווה גישה מותאמת למודל ה-GMM וחל על חוזים בעלי מאפייני השתתפות ישירה (חוזי ביטוח הכוללים הבטחה של החברה לספק למבוטח תשואה על השקעות המבוססת על נכסי בסיס - כלומר, החוזה כולל שירות משמעותי המתייחס להשקעות).

בהתאם למודל ה-VFA, תזרימי המזומנים לקיום החוזה מורכבים מההתחייבות לשלם למבוטח סכום השווה לשווי ההוגן של נכסי הבסיס בניכוי העמלה המשתנה בגין שירות ההשקעה. שינוי בהתחייבות לשלם למבוטח סכום השווה לשווי ההוגן של פריטי הבסיס (בהתאם להשקעות שבוצעו בפועל), נזקף ישירות להוצאות מימון בגין חוזי ביטוח. בשונה ממודל ה-GMM, מרווח השירות החוזי (CSM) מותאם גם בגין שינויים פיננסיים המשפיעים על העמלה המשתנה, כמו גם בגין שינויים פיננסיים אחרים המשפיעים על תזרים המזומנים שאינו תלוי תשואה שנכלל בחוזה.

חוזי הביטוח הכוללים חסכון משתתף ברווחים עומדים בהגדרה זו ביישום IFRS 17 וימדדו בהתאם למודל ה-VFA. יישום המודל בגין חוזים אלה צפוי להפחית במידה ניכרת את התנודתיות בתוצאות החברה בגין חוזי ביטוח הכוללים חיסכון משתתף ברווחים אשר נובעת מהביצועים בפועל של שוק ההון בתקופת הדיווח.

3. גישת הקצאת הפרמיה - מודל ה-PAA

מודל זה הינו פשוט של המודל הכללי אשר ניתן ליישום עבור קבוצות חוזי ביטוח מסוימות שעבורן הוא מספק מדידה שמהווה קירוב סביר למדידה בהתאם למודל הכללי.

בהתאם למודל זה, ההתחייבות בגין יתרת הכיסוי נקבעת כסך הפרמיות שהתקבלו בניכוי תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח ובניכוי סכומי הפרמיה ותזרימי המזומנים לרכישת ביטוח אשר הוכרו ברווח או הפסד בגין תקופת הכיסוי שחלפה. פרמיות שהתקבלו ותזרימי מזומנים לרכישת ביטוח מוכרים ברווח או הפסד לאורך תקופת הכיסוי על בסיס חלוף הזמן.

עבור קבוצות חוזי ביטוח תחת מודל ה-PAA, התקן מאפשר להכיר בתזרימי מזומנים לרכישת ביטוח כלשהם כהוצאות כאשר מתהוות לה עלויות אלה, בתנאי שתקופת הכיסוי של כל חוזה בקבוצה אינה עולה על שנה אחת. החברה בחרה שלא ליישם חלופה זו.

ככל וקיימות עובדות ונסיבות המצביעות על כך שקבוצה של חוזי ביטוח מכבידה, החברה מודדת את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים בתוספת תיאום סיכון בגין סיכונים לא פיננסיים, בדומה למודל ה-GMM. במידה וסכום זה עולה על הערך בספרים של ההתחייבות בגין יתרת הכיסוי, החברה תגדיל את ההתחייבות בגין יתרת הכיסוי כנגד הכרה בהפסד מיידי בדוח רווח והפסד.

א. IFRS 17 - השינויים העיקריים במדיניות החשבונאית (המשך)

3. גישת הקצאת הפרמיה - מודל ה-PAA (המשך)

ככל וחזרה ביטוח משנה קיים בעת הכרה ברכיב הפסד בגין קבוצת חוזי ביטוח המכוסה על ידו, החברה תכיר ברווח מיידי בגין חזרה ביטוח המשנה (רכיב השבת הפסד) כנגד התאמת הערך בספרים של הנכס ליתרת הכיסוי.

ההתחייבות בגין תביעות שהתהוו מחושבת בהתאם לאותם עקרונות של מודל ה-GMM. התקן מאפשר שלא להוון את תזרימי המזומנים בגין תביעות שהתהוו אם תזרימי המזומנים צפויים להיות משולמים או להתקבל בתוך שנה או פחות מהמועד שבו התביעות התהוו. החברה אינה מיישמת את ההקלה כאמור.

יישום מודל זה יבוצע בחברה בעיקר בתיקי הביטוח האלמנטרי (לרבות בגין חוזי ביטוח משנה אלמנטרי), בריאות זמן קצר - נסיעות לחו"ל בהם תקופת הכיסוי של מרבית החוזים הינו עד שנה וכן בחוזי ביטוח בריאות קולקטיביים אשר הינם לתקופה קצרה ובהתאם למבחני הכשירות שביצעה החברה חוזים אלה ניתנים ליישום במודל ה-PAA.

מדידת חוזי הביטוח תחת מודל ה-PAA דומה למדידה של חוזי ביטוח אלמנטרי בהתאם למדיניות הקיימת של החברה תחת IFRS 4, בהתאמות מסוימות.

רמת הקיבוץ

IFRS 17 דורש קיבוץ של חוזי ביטוח לקבוצות לצורך הכרה ומדידה.

ראשית על החברה לזהות תיקים של חוזי ביטוח. תיק מורכב מחוזים הכפופים לסיכונים דומים והמנהלים יחד. לאחר זיהוי תיק, החברה מפצלת אותו לקבוצות הבאות על בסיס הרווחיות הצפויה בעת ההכרה לראשונה:

- קבוצה של חוזים שהם מכבידים בעת ההכרה לראשונה;
 - קבוצה של חוזים שבעת ההכרה לראשונה לא קיימת אפשרות משמעותית שיהפכו למכבידים לאחר מכן; וכן
 - קבוצה של יתרת החוזים בתיק.
- החברה צופה שהקבוצה השנייה תהיה זניחה.

IFRS 17 קובע כי חוזים שהונפקו בפער של יותר משנה אחת לא יכללו באותה קבוצה כך שכל שנת חיתום משויכת לקבוצה נפרדת של חוזי ביטוח.

יחידת המדידה הנמוכה ביותר לצורך IFRS 17 היא חזרה הביטוח על כל כיסויי הביטוח שנכללים בו. כמו כן, במקרים מסוימים בהם סדרת פוליסות משקפים במהות הכלכלית חזרה ביטוח אחד, החברה תכיר ותמדוד את הפוליסות כאמור כחזרה ביטוח אחד.

IFRS 17 מאפשר לכלול חוזים באותה קבוצה אם הם ישתייכו לקבוצות שונות רק מאחר שחוק או תקנה מגבילים באופן ספציפי את יכולתה המעשית של החברה לקבוע מחיר שונה או רמה שונה של הטבות עבור בעל פוליסה עם מאפיינים שונים. חלקה היחסי של החברה בפוליסות ביטוח רכב חובה המונפקות באמצעות תאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה בע"מ ("הפול") עונה על דרישה זאת ולפיכך בחרה החברה לכלול את חלקה היחסי בפוליסות אלה באותה קבוצה המתייחסת לביטוחי החובה הרגילים שהחברה מוכרת.

בביטוח חיים ובריאות, רמת הקיבוץ הנדרשת בהתאם ל-IFRS 17 תהיה נמוכה משמעותית מרמת הקיבוץ כפי שבאה לידי ביטוי בחישובי בדיקת נאותות העתודה (LAT) תחת IFRS 4. בהתאם לכך, תחת IFRS 17 תתאפשר רמת סבסוד נמוכה יותר בין חוזים מרוויחים למכבידים.

בביטוח אלמנטרי, בענפי ביטוח מסוימים (כגון בתי עסק ודירות) וחוזים הכוללים כיסויי רכוש וחבויות, וכיום מוכרים ונמדדים בנפרד, יטופלו כחזרה ביטוח אחד תחת IFRS 17. שינוי זה צפוי להקטין את ההפסד בגין חוזים מכבידים בענפים אלו.

יצוין כי החברה קיבצה את תיקי הביטוח שלה לפי הנחיות חוזר סוגיות מקצועיות של רשות שוק ההון.

א. IFRS 17 - השינויים העיקריים במדיניות החשבונאית (המשך)

גבולות החוזה

עבור חוזי ביטוח, תזרימי מזומנים הינם בתוך גבולות החוזה אם הם נובעים מזכויות וממחויבויות ממשיות שקיימות במהלך תקופת הדיווח בה החברה יכולה לחייב את בעל הפוליסה לשלם פרמיות או שיש לה התחייבות ממשית לספק לו שירותים.

בקביעת גבולות החוזה של חוזי ביטוח, החברה בוחנת כל חוזה בנפרד ושוקלת את מכלול המחויבויות והזכויות הממשיות, בין אם הן נובעות מחוזה, מחוק או מתקנה, ובהתעלם מתנאים חסרי מהות מסחרית. להלן גבולות החוזה של פוליסות מהותיות שזוהו:

1. פוליסות ביטוח בריאות פרט שהונפקו משנת 2016 ואילך

על אף שמדובר בפוליסה מתחדשת כל שנתיים, לא ניתן לומר כי קיימת לחברה יכולת מעשית להעריך מחדש את הסיכונים של התיק ובהתאמה לקבוע מחיר חדש המשקף באופן מלא את אותם סיכונים. בהתאם לכך, התקופות שלאחר מועד החידוש הקבוע יכללו בגבולות החוזה.

2. פוליסות ביטוח חיים הכוללות רכיב חיסכון שאינן כוללות מקדם קצבה המובטח במועד הנפקת הפוליסה

פוליסות ביטוח חיים הכוללות רכיב חיסכון עד לגיל הפרישה וכיסוי אכ"ע ו/או ריסק הינן חוזי ביטוח המקנים לרוב גם כיסוי נוסף של ברות ביטוח לגמלה (להלן: "אופציה לקצבה"). אופציית הקצבה אינה נכללת בגבולות החוזה, שכן לחברה יש את היכולת המעשית להעריך מחדש את הסיכונים של החוזה ולקבוע מקדם קצבה אשר משקף את אותם סיכונים. ככל שלא מדובר על מצב שבו בוצע קיבוע למקדם מסוים, והאופציה הפכה למכבידה לאחר מכן, אופציית הקצבה תוכר כחוזה ביטוח חדש לאחר מימושה בהתאם לכללי ההכרה בתקן.

3. חוזי ביטוח משנה מוחזקים

בהתאם למדיניות החשבונאית המיושמת תחת IFRS 4 המדידה של חוזי ביטוח המשנה הינה רק בגין חוזי הבסיס שהועברו למבטח המשנה לתאריך המאזן. בהתאם ל-IFRS 17, מלבד תזרימי מזומנים אלו, גבולות חוזה ביטוח המשנה עשויים לכלול גם תזרימי מזומנים בגין חוזי בסיס שהחברה צופה למכור (ולמסור למבטח המשנה) בתקופת החוזה ככל ואין לחברה ולמבטח המשנה את הזכות לבטל או לתמחר מחדש את המחויבות למסירת אותם חוזים עתידיים צפויים.

תיאום סיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA)

ה-RA משקף את הפיזי שהחברה דורשת עבור נשיאת אי-הוודאות לגבי הסכום והעיתוי של תזרימי המזומנים הנובעת מסיכונים לא פיננסיים הכוללים סיכון ביטוח וסיכונים לא פיננסיים אחרים כגון סיכון ביטולים וסיכון הוצאות.

החברה מתאמת את אומדן הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים בגין סכום זה שמקבל ביטוי נפרד בסכום ההתחייבויות הכולל של החברה.

IFRS 17 אינו מפרט את טכניקות האמידה המשמשות על מנת לקבוע את ה-RA עבור סיכון לא פיננסי.

החברה קובעת את ה-RA לפי שימוש בשיטה מסוג "ערך בסיכון" (Value at Risk, VaR), אשר משקפת את ההפסד הצפוי בתיקי הביטוח ברמת וודאות מוגדרת.

על מנת לקבוע את המרווחים הנדרשים בתיקי הביטוח השונים החברה בוחנת מגוון של תרחישים שליליים סבירים. התרחישים נבחרים בשים לב למאפייני הסיכון הייחודיים של הכיסויים השונים וגורמי הסיכון הרלבנטיים. בגין כיסויי חיים ובריאות ארוכת טווח, ובדומה לעקרונות הסולבנסי, התרחישים משקפים אירועים שעלולים להתרחש בשנה הקרובה, ועלולים להשפיע על התזרים הן בתוך השנה והן מעבר לה.

בכיסויי ביטוח כללי, התרחישים נקבעים בהתאם לעקרונות ה"נוהג המיטבי". לצורך קביעת המרווח הכולל הנדרש החברה לוקחת בחשבון השפעות פיזור בין מגזרי הפעילות בתיק ובין רכיבי הסיכון השונים. את התוצאה הסופית היא מקצה בחזרה לתיקי החוזים.

כדי לקבוע ה-RA בגין חוזי ביטוח משנה, החברה מפעילה שיטות אלה פעמיים - ברוטו ללא ביטוח משנה; ובשייר. הסיכון שמועבר למבטחי המשנה מוערך כהפרש בין שתי התוצאות.

עבור כל קווי העסקים למעט ביטוח סיעודי (וביטוח משנה בתיק ביטוח סיעודי), ה-RA מכויל לרמת וודאות של 75%, לאחר פיזור ברמת החברה. בהתאם להנחיות רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, בגין תיק ביטוח סיעודי רמת הוודאות נקבעת כ-90% לפני פיזור.

א. IFRS 17 - השינויים העיקריים במדיניות החשבונאית (המשך)

יחידות הכיסוי ואופן שחרור מרווח השירות החוזי (CSM)

ה-CSM מייצג את ההתחייבות בגין הרווח שטרם מומש המתייחס לשירותים עתידיים. בהתאם לתקן, ה-CSM יוכר ברווח והפסד על פני תקופת הכיסוי בתבנית שמשקפת את שירות הביטוח שסופק על ידי החברה בקשר עם החוזים שנכללים בקבוצת חוזי הביטוח. תבנית זו נקבעת על בסיס יחידות הכיסוי שסופקו בתקופה ביחס ליחידות הכיסוי שצפוי שיסופקו בעתיד בקשר עם קבוצת חוזי הביטוח.

מספר יחידות הכיסוי בקבוצה הוא הכמות של שירותי חוזה ביטוח המסופקים על ידי החוזים בקבוצה, הנקבע על ידי הבאה בחשבון, לכל חוזה, של הכמות של ההטבות המסופקות בהתאם לחוזה ואת התקופה החזויה של הכיסוי שלו.

החברה בחרה מספר פרמטרים לצורך חישוב יחידות הכיסוי וכן קבעה משקולות שונות במטרה להתאים את יחידות הכיסוי השונות על בסיס גובה ההטבות החזוי למבוטח מכל סוג כיסוי או שירות.

יחידות הכיסוי עבור חוזי ביטוח משנה מוחזקים עקביות עם יחידות הכיסוי עבור חוזי הבסיס, עם התאמות בגין ההבדלים בשירותים המסופקים.

IFRS 17 אינו קובע האם יש להתחשב בערך הזמן של הכסף בעת הקצאת מרווח השירות החוזי ליחידות הכיסוי, כך שההקצאה תשקף את העיתוי החזוי של יחידות הכיסוי שיסופקו.

לצורך הקצאת מרווח השירות החוזי ליחידות הכיסוי, החברה בחרה להוון את יחידות הכיסוי.

עקומי ריבית ההיוון

IFRS 17 קובע כי יש להתאים את האומדנים של תזרימי מזומנים עתידיים על מנת לשקף את ערך הזמן של הכסף ואת הסיכונים הפיננסיים המתייחסים לתזרימים אלה.

החברה קובעת את עקומי הריבית עבור כל קבוצת חוזי הביטוח בגישת ה-Bottom-Up המהווה את ברירת המחדל בהתאם לחוזר סוגיות מקצועיות שפרסם הממונה. בגישה זו שיעור ההיוון מתקבל על ידי הוספת פרמיית אי-נזילות (המבטאת את שיעור אי-הנזילות של ההתחייבות) לעקום הריבית חסרת הסיכון. עקום הריבית חסרת הסיכון מבוסס על התשואות לפדיון של אג"ח ממשלת ישראל סחירות. נקודת ה-Last Liquid Point הינה בשנה ה-25. מעבר לנקודה זו, החברה קובעת את עקומי הריבית חסרת הסיכון על פי אקסטרפולציה בהתאם לשיטת Smith-Wilson עד לשיעור הריבית העתידית האחרונה (Ultimate "Forward Rate") שתקבע על 60 שנים.

פרמיית אי-הנזילות המלאה נקבעת בהתבסס על המרווח הממוצע של אגרות החוב הכלולות במדד תל בונד 60. פרמיה זו מתווספת בשיעור חלקי או מלא לעקום ריבית חסרת הסיכון בהתאם למאפייני אי-הנזילות של תזרימי המזומנים הרלוונטיים.

טכניקת האמידה של עקום הריבית חסרת הסיכון כמתואר לעיל תואמת בעיקרה את הגישה המיושמת לצורך בדיקת נאותות העתודה (LAT) תחת IFRS 4.

הצגה

תחת IFRS 17 החברה תפצל את הסכומים שהוכרו בדוח על רווח או הפסד ורווח כולל אחר ל:

(א) תוצאות שירותי ביטוח, כולל הכנסות ביטוח והוצאות שירותי ביטוח; וכן

(ב) הכנסות מימון או הוצאות מימון מביטוח.

ההפרדה כמתואר לעיל תגדיל את השקיפות לגבי מקורות הרווח של החברה.

תוצאות שירותי ביטוח

סך ההכנסות משירותי ביטוח עבור קבוצה של חוזי ביטוח היא התמורה עבור החוזים מותאמת בגין השפעות מימון.

הכנסות משירותי ביטוח במודל ה-GMM וה-VFA יחושבו על בסיס הקיטון בהתחייבות בגין יתרת הכיסוי בגין השירותים שסופקו בתקופה בתוספת הקצאה של סכום הפרמיות המתייחס להשבת תזרימי המזומנים לרכישת ביטוח לתקופת הדיווח. החברה תבצע הקצאה זו בהתאם ליחידות הכיסוי המשמשות לשחרור ה-CSM. במודל ה-PAA, הכנסות משירותי ביטוח מוכרות על פני תקופת הכיסוי על בסיס חלוף הזמן.

א. IFRS 17 - השינויים העיקריים במדיניות החשבונאית (המשך)

רכיבי השקעה שלא הופרדו מחוזי הביטוח לא יוכרו במסגרת הוצאות והכנסות משירותי ביטוח. רכיבים אלה מייצגים סכומים שהמבוטח יקבל חזרה בכל מקרה גם אם לא התרחש אירוע מבוטח ומהווים מעין פיקדון שהופקד על יד המבוטח. לפיכך, סכום זה לא מהווה חלק מהתמורה שקיבלה החברה בגין השירות וההחזר שלו אינו מהווה חלק מההוצאות של החברה.

בעקבות האמור לעיל, החברה צופה שמחזורי ההכנסות וההוצאות שלה משירותי ביטוח יקטנו באופן משמעותי במעבר ל-IFRS 17, ללא השפעה על הרווח הכולל.

הוצאות שניתן לייחס במישרין למכירה ולקיום של חוזי הביטוח יכללו במדידת חוזה הביטוח ויכרו כהוצאה במסגרת תוצאות שירותי הביטוח. הוצאות שלא ניתן לייחס במישרין לחוזי הביטוח יוכרו כהוצאה במועד התהוותן מחוץ לתוצאות שירותי הביטוח.

הכנסות מימון או הוצאות מימון מביטוח

תחת IFRS 17, שינויים בערך בספרים של הקבוצה של חוזי ביטוח הנובעים מההשפעה של ערך הזמן של הכסף ושינויים בערך הזמן של הכסף, וכן מההשפעה של סיכון פיננסי ושינויים בסיכון הפיננסי, מוכרים כהכנסות מימון או הוצאות מימון מביטוח.

IFRS 17 קובע כי על החברה לבצע בחירת מדיניות חשבונאית בין:

- א) הכללת הכנסות והוצאות מימון מביטוח לתקופה ברווח או הפסד; או
 - ב) פיצול הכנסות והוצאות המימון מביטוח לתקופה בין רווח או הפסד ובין רווח כולל אחר.
- בחירה זו נעשית ברמת תיק חוזי ביטוח.

המדיניות החשבונאית שנבחרה על ידי החברה עבור כל תיקי הביטוח הינה הכללת הכנסות והוצאות מימון מביטוח לתקופה ברווח או הפסד. מדיניות זו, יחד עם החלטת החברה לייעד או לסווג, לפי העניין, את ההשקעות במכשירי הון וחוזה שבתחולת IFRS 9 לקבוצת שווי הוגן דרך רווח או הפסד, תקטין את חוסר ההקבלה הפוטנציאלי במדידת הנכסים וההתחייבויות, וכן תיצור תאימות לאופן ניהול הנכסים.

IFRS 17 אינו מחייב פיצול של ה-RA בין תוצאות שירותי ביטוח לבין הכנסות מימון או הוצאות מימון מביטוח. החברה בחרה שלא ליישם הקלה זו ולפצל את השינוי ב-RA בין תוצאות שירותי ביטוח לבין הכנסות מימון או הוצאות מימון מביטוח.

הוראות מעבר

יש ליישם את IFRS 17 למפרע (להלן: "יישום למפרע מלא") אלא אם הדבר אינו מעשי ואז ניתן לבחור בגישת יישום מותאם למפרע או גישת שווי הוגן למועד המעבר.

החברה תיישם את גישת היישום למפרע המלא עבור תיקי הביטוח האלמנטרי וכן עבור תיקי בריאות המטופלים בגישת ה-PAA.

לעמדת החברה אין זה מעשי ליישם למפרע את IFRS 17 לקבוצות חוזי ביטוח חיים ובריאות ולכן צפויה בכל תיקי החיים והבריאות, למעט קולקטיב בריאות וביטוח נסיעות לחו"ל, להשתמש בגישת השווי ההוגן למועד המעבר.

לעמדת החברה אין זה מעשי ליישם למפרע את IFRS 17 לקבוצות חוזי ביטוח חיים ובריאות מהסיבות הבאות:

- לא ניתן לקבוע את ההשפעות של יישום למפרע מלא כיוון שהמידע הנדרש (למשל ציפיות לגבי רווחיות של חוזה ביטוח והסיכון שיהפוך למכביד, מידע על תזרימי מזומנים היסטוריים ושיעורי אי-נזילות, מידע על שינויים בהנחות והערכות וכיוצ"ב) לא נאסף או שאינו זמין בעקבות החלפת מערכות, דרישות שמירת נתונים או סיבות אחרות.
- גישת היישום למפרע המלא דורשת הנחות לגבי כוונותיה של הנהלת החברה בתקופות קודמות או הערכות חשבונאיות מהותיות שלא יכולות להתבצע ללא שימוש בחוכמה שבדיעבד (למשל הנחות לגבי שיעורי אי-נזילות או RA, לרבות אופן פיזור או הקצאתו עבור תקופות קודמות בהן הנחות אלו לא נדרשו על ידי החברה).

א. IFRS 17 - השינויים העיקריים במדיניות החשבונאית (המשך)

גישת השווי ההוגן - FVA

בהתאם להנחיות הממונה בחוזר סוגיות מקצועיות, הערכת השווי ההוגן של ההתחייבויות ושל נכסי ביטוח משנה, תבוצע לפי שיטת Appraisal Value (להלן - "AV"). החישובים במסגרת שיטה זו יתבססו ככל הניתן על חישובי IFRS 17 ומשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency 2 ובהתאם להנחיות חוזר סוגיות מקצועיות.

ביישום גישת השווי ההוגן, החברה רשאית לכלול בקבוצה חוזים שהונפקו בפער של יותר משנה אחת. החברה בחרה ליישם הקלה זו ולא לחלק קבוצות לכאלה הכוללות רק חוזים שהונפקו בפער זמן של שנה אחת או פחות.

להלן עיקרי ההנחות העומדות בבסיס הערכת השווי:

- כעיקרון, הערכת השווי בגישת AV קובעת את השווי ההוגן של קבוצות חוזי הביטוח באמצעות קביעת הפיצוי הנדרש, בראיית משתתף שוק, בגין נטילת תיקים כאמור. הפיצוי האמור, נדרש בגין העובדה, שמשתתף השוק נדרש לרתק הון, בגין דרישות כושר פירעון כלכלי, וזאת בנוסף לסכומים הבסיסיים המוחזקים במטרה לשלם את תוחלת תזרימי המזומנים לכיסוי התחייבויות הביטוח;
 - הערכת השווי מניחה כי סכומי הנכסים שיוחזקו על ידי משתתף השוק כנגד התחייבויות הביטוח וכנגד כריות ההון הנוספות הנדרשות מכוח הוראות משטר כושר הפירעון הכלכלי, יושקעו עד לחלוקתם כדיבדנד, בריבית חסרי סיכון;
 - בהתאמה להוראות הממונה, הערכת השווי מניחה כי כריות ההון שיוחזקו כנגד התחייבויות הביטוח בכל קבוצה הינן בשיעור של 121% מדרישות ההון המינימליות (SCR), בשנה העוקבת למועד המעבר, אשר יעלו ל-135% בסוף שנת 2032 (בה מסתיימות הוראות הפריסה של משטר כושר הפירעון הכלכלי);
 - הערכת השווי מניחה כי שיעור של 40% מדרישות ההון יועמד באמצעות גיוס מכשירי הון רוברד 2;
 - הערכת השווי התבססה, כעיקרון, על תחזיות תזרימי המזומנים, לרבות תחזית ההוצאות, שממשות את החברה לצרכי משטר כושר הפירעון שלה, וזאת בהתאמה להנחיות הממונה ולהנחה לפיה תחזיות כאמור הינן תואמות לראייה של משתתף שוק;
 - היקף ההון שנדרש לרתק עבור התיק מושפע, בין היתר, מרמת הפיזור. בהתאמה להוראות הממונה, הערכת השווי מתבססת כנקודת מוצא על רמת הפיזור הקיימת בתיקי החברה למועד המעבר בפועל, מתוך הנחה שזוהי רמת הפיזור התואמת גם לראיית משתתף שוק. לצורך אמידת תחזית דרישות ההון המיוחסות לתיקים המוערכים, הערכת השווי מניחה כי ישווקו על ידי משתתף השוק מוצרי ביטוח חדשים, בהיקף ומסוג דומה למוצרי הביטוח ששווקו על ידי החברה בפועל בשנת 2023, אשר ישפיעו על תחזית אפקט הפיזור העתידי. אפקט הפיזור המתקבל כאמור, הוקצה באופן אחיד לדרישות ההון של תיקי הביטוח המוערכים;
 - הערכת השווי מניחה כי משתתף השוק ידרוש שיעור תשואה על ההון (Target Return on Equity) בשיעור כולל של 13.6% (נומינלי), המתבסס בעיקרו על מודל ה-CAPM.
- להשפעות הכמותיות של מועד המעבר ראה סעיף ג להלן.

ב. 9 IFRS - השינויים העיקריים במדיניות החשבונאית

סיווג ומדידה

נכסים פיננסיים

ביישום 9 IFRS, החברה תסווג נכסים פיננסיים בהתאם למדידה העוקבת שלהם בעלות מופחתת, בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר או בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, על בסיס המודל העסקי של הישות לניהול הנכסים הפיננסיים, וכן מאפייני תזרים המזומנים החזוי של הנכס הפיננסי.

יישום 9 IFRS ישפיע על הסיווג והמדידה של הנכסים הפיננסיים של החברה באופן הבא:

תיק המשתתף

פריטי הבסיס של חוזי ביטוח הכוללים חיסכון משתתף ברווחים ימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, בדומה לנעשה כיום במסגרת 39 IAS.

תיק הנוסטר

- השקעות במכשירים הוניים ימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד חלף מדידה בשווי הוגן דרך קרן הון תחת 39 IAS.
- נגזרים ימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד בדומה ל-39 IAS.
- השקעות במכשירי חוב שאינם עומדים במבחן הקרן והריבית יסווגו לשווי הוגן דרך רווח או הפסד.
- יתר נכסי החוב בתיק הנוסטר, לרבות אג"ח חץ, צפויים להיות מיועדים לשווי הוגן דרך רווח או הפסד על מנת למנוע חוסר הקבלה חשבונאית אל מול התחייבויות בגין חוזי ביטוח או שהם מנוהלים בשווי הוגן ולכן ימדדו בשווי הוגן דרך רווח והפסד (זאת לרבות הנכסים שעומדים כנגד ההון והתחייבויות אחרות שאינן התחייבויות ביטוח). זאת, למעט נכסי חוב מסוימים אשר במהותם אינם מהווים נכסי השקעה, כדוגמת נכסי חייבים.

התחייבויות פיננסיות

הסיווג והמדידה של התחייבויות פיננסיות יותר בחברה ללא שינוי.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

באור 41 - יישום תקן דיווח כספי בינלאומי 17 ותקן דיווח כספי בינלאומי 9 (המשך)

ג. גילוי כמותי - נתוני פרו-פורמה

להלן ההשפעה הצפויה של יישום IFRS 17 ו-IFRS 9 על סעיפי הדוח על המצב הכספי ליום 1 בינואר 2024:

מאזן פרו-פורמה למועד המעבר 1.1.2024	השפעת היישום לראשונה של IFRS 9-ו-17	ליום 31 בדצמבר 2023 כפי שדווח בעבר	הפניה	
באלפי ש"ח				
16,580,074	-	16,580,074		נכסים
2,888,671	-	2,888,671		מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
116,891,056	-	116,891,056		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
57,494,062	34,680,473	22,813,589	1	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה הנמדדות בשווי הוגן
-	(27,064,566)	27,064,566	1	השקעות פיננסיות אחרות הנמדדות בעלות מופחתת
942,323	(24,950)	967,273		חייבים ויתרות חובה
-	(588,292)	588,292	2	פרמיות לגביה
58,487	-	58,487		נכסי מסים שוטפים
779,468	779,468	-	7	נכסי חוזי ביטוח
1,299,840	(249,093)	1,548,933	8	נכסי חוזי ביטוח משנה
19,097	-	19,097		השקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
8,972,287	-	8,972,287		נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
1,139,438	-	1,139,438		נדל"ן להשקעה - אחר
1,058,499	-	1,058,499		רכוש קבוע הנמדד בשווי הוגן
236,534	-	236,534		רכוש קבוע אחר
1,216,254	-	1,216,254		נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
540,084	-	540,084		עלויות להשגת חוזי שירות ניהול השקעות
-	(1,664,717)	1,664,717	3	הוצאות רכישה נדחות
944,462	930,205	14,257	4	נכסי מסים נדחים
211,060,636	6,798,528	204,262,108		סה"כ נכסים
142,938,379	(188,013)	143,126,392		סה"כ נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
6,887,976	-	6,887,976		התחייבויות
404,983	-	404,983		הלוואות ואשראי
3,658,354	(727,353)	4,385,707		התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
3,424	-	3,424		זכאים ויתרות זכות
5,194,499	-	5,194,499		התחייבויות בגין מסים שוטפים
385,220	-	385,220	5	התחייבויות בגין חוזי השקעה תלויי תשואה
187,143,762	8,856,672	178,287,090	7	התחייבויות בגין חוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
459,980	459,980	-	8	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
294,437	-	294,437		התחייבויות בגין חוזי ביטוח משנה
184,698	(98)	184,796		התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
204,617,333	8,589,201	196,028,132		סה"כ התחייבויות
512,345	-	512,345		הון
506,527	526,579	(20,052)	6	הון מניות ופרמיה
5,414,561	(2,317,252)	7,731,813		קרנות הון
6,433,433	(1,790,673)	8,224,106		עודפים
9,870	-	9,870		סך הכל הון המיוחס לבעלי המניות של החברה
6,443,303	(1,790,673)	8,233,976		זכויות שאינן מקנות שליטה
211,060,636	6,798,528	204,262,108		סך הכל הון
				סך הכל התחייבויות והון

ג. גילוי כמותי - נתוני פרו-פורמה (המשך)

1. השינוי נובע ממעבר למדידה של נכסי חוב לא סחירים בשווי הוגן (אגרות חוב מיועדות מסוג ח"ץ וכן נכסים פיננסיים לא סחירים אחרים שכיום נמדדים בעלות מופחתת).
2. בהתאם ל-IFRS 17 יתרת הפרמיה לגבייה נכללת במסגרת סעיף ההתחייבות בגין חוזי ביטוח.
3. בהתאם ל-IFRS 17, הוצאות רכישה הינם חלק מתזרימי המזומנים של חוזי הביטוח. בהתאם, הוצאות רכישה נדחות במגזר חיים ובריאות נגרעו ליום המעבר כנגד קיטון בהון כחלק מהמדידה של ההתחייבויות הביטוחיות בשווי הוגן ובמגזר הביטוח הכללי נכללו בסעיף התחייבות בגין חוזי ביטוח. בצד הנכסים במאזן נותרו עלויות להשגת חוזי שירות ניהול השקעות אשר משקפים הוצאות רכישה נדחות בגין חוזי השקעה, פנסיה וגמל.
4. לעניין השפעת המס, יצוין כי להערכת החברה מועד המעבר לצרכי מס הכנסה יהיה 1.1.2025 וכן השפעת מלוא הירידה בהון, לאחר הבאה בחשבון של תוצאות שנת 2024, תהיה ניתנת להכרה כהפסד מועבר או כהפסד שוטף בתקופות העוקבות, הן לצרכי מס חברות, והן לצרכי מס רווח שחל על החברה כמוסד כספי.
5. סעיף זה כולל גם התחייבויות בגין חוזים לניהול קופות גמל מבטיחות תשואה.
6. בעקבות השינוי במדידת נכסים פיננסיים אשר נמדדו בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר וכעת בהתאם ל-IFRS 9 נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, מוינו קרנות הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה לעודפים.
7. מזה בגין חוזי ביטוח (ברוטו):

סה"כ	מגזר		מגזר חיים
	ביטוח כללי	מגזר בריאות	
באלפי ש"ח			

12,040,935	-	-	5,636,956	CSM
3,269,830	115,703	-	1,226,645	RA
	-	סיעוד	חסכון משתתף	תיקים עיקריים התורמים ל-CSM

8. מזה בגין חוזי ביטוח משנה:

סה"כ	מגזר		מגזר חיים
	ביטוח כללי	מגזר בריאות	
באלפי ש"ח			

648,450	-	534,236	114,214	CSM
322,869	81,303	216,244	25,322	RA
	-	סיעוד	אובדן כושר עבודה	תיקים עיקריים התורמים ל-CSM

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144 א'
תל-אביב, 6492102
טל. +972 3 623 2525
פקס +972 3 562 2555
ey.com

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

לכבוד

בעלי המניות של מגדל חברה לביטוח בע"מ

א.נ.,

הנדון: דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי נפרד לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981

ביקרנו את המידע הכספי הנפרד המובא לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "החברה") לימים 31 בדצמבר 2024 ו-2023 ולכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 ואשר נכלל כנספח לדוחות הכספיים של החברה לשנת 2024. המידע הכספי הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על המידע הכספי הנפרד בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין במידע הכספי הנפרד הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובפרטים הכלולים במידע הכספי הנפרד. ביקורת כוללת גם בחינה של הכללים החשבונאיים שיושמו בעריכת המידע הכספי הנפרד ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה של המידע הכספי הנפרד. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, המידע הכספי הנפרד ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בחוזר ביטוח 1-4-2011, על עדכוניו.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

מבקרים משותפים

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב,
18 במרס 2025

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - "דוחות סולו"), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), ועל פי העקרונות החשבונאיים שפורטו בבאור 2 לדוחות הכספיים המאוחדים, למעט העניינים הבאים:

- א. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.
 ב. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת שהחזקת זכויות אלה הוא עיסוקה היחיד.

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אלפי ש"ח		נכסים
845,048	986,078	נכסים בלתי מוחשיים
8,044	-	נכסי מיסים נדחים
1,754,873	1,771,584	הוצאות רכישה נדחות
997,977	998,807	רכוש קבוע
1,362,343	1,835,154	השקעות בחברות כלולות
8,972,287	9,351,062	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
1,382,931	1,415,380	נדל"ן להשקעה - אחר
1,548,933	1,658,524	נכסי ביטוח משנה
39,009	-	נכסי מסים שוטפים
938,788	2,251,518	חייבים ויתרות חובה
588,292	722,377	פרמיות לגביה
116,891,056	122,831,466	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה השקעות פיננסיות אחרות:
15,756,448	16,725,659	נכסי חוב סחירים
27,097,748	28,090,551	נכסי חוב שאינם סחירים
258,424	289,325	מניות
6,486,201	7,028,981	אחרות
49,598,821	52,134,516	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
16,580,074	20,133,170	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
2,633,279	2,864,564	מזומנים ושווי מזומנים - אחרים
204,141,755	218,954,200	סך הכל נכסים
143,126,392	154,350,348	סך כל השקעות עבור חוזים תלויי תשואה בחברת ביטוח מאוחדת

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

ליום 31 בדצמבר		הון והתחייבויות
2023	2024	
אלפי ש"ח		
512,345	512,345	הון
(20,052)	437,972	הון מניות ופרמיה
7,731,813	8,223,966	קרנות הון
8,224,106	9,174,283	עודפים
		סך הכל הון
		התחייבויות
43,662,804	45,308,261	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
140,217,842	151,719,626	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
189,576	444,611	התחייבויות בגין מסים נדחים
264,228	270,972	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
989	24,032	התחייבויות בגין מסים שוטפים
4,323,663	3,211,231	זכאים ויתרות זכות
7,258,547	8,801,184	התחייבויות פיננסיות
195,917,649	209,779,917	סך הכל ההתחייבויות
204,141,755	218,954,200	סך הכל ההון והתחייבויות

18 במרס 2025

תאריך אישור
הדוחות הכספיים

פרופ' אמיר ברנע
יו"ר דירקטוריון

רון אגסי
מנכ"ל

דוד סבן
משנה למנכ"ל,
מנהל חטיבת פיננסים

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
אלפי ש"ח			
12,486,060	12,574,699	12,056,328	פרמיות שהורווחו ברוטו
923,788	878,336	1,051,462	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
11,562,272	11,696,363	11,004,866	פרמיות שהורווחו בשייר
(7,323,522)	14,541,296	20,096,855	רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו, והכנסות מימון
1,254,767	1,279,096	1,482,369	הכנסות מדמי ניהול
216,481	154,407	183,212	הכנסות מעמלות
167	191	140	הכנסות אחרות
5,710,165	27,671,353	32,767,442	סך הכל ההכנסות
2,765,036	24,776,998	29,672,213	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
615,877	692,533	636,985	חלקם של מבטחי המשנה בשינוי בהתחייבויות ותשלומים בגין חוזי ביטוח
2,149,159	24,084,465	29,035,228	שינוי בהתחייבויות ותשלומים בגין חוזי ביטוח בשייר
1,680,711	1,797,944	1,812,153	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
680,149	811,323	863,749	הוצאות הנהלה וכלליות
5,175	9,911	2,574	הוצאות אחרות
252,036	265,576	281,807	הוצאות מימון
4,767,230	26,969,219	31,995,511	סך הכל ההוצאות
95,671	91,808	137,290	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
1,038,606	793,942	909,221	רווח לפני מיסים על ההכנסה
312,934	228,421	344,745	מיסים על הכנסה
725,672	565,521	564,476	רווח לתקופה

נספח לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות רווח כולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	2024
אלפי ש"ח		

725,672	565,521	564,476
---------	---------	---------

רווח לתקופה

רווח (הפסד) כולל אחר

פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד

(2,553,438)	(535,826)	(148,234)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לרווח כולל אחר
453,021	418,244	653,943	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
122,811	17,189	93,793	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
(11,385)	4,289	(614)	חלק הקבוצה ברווח (הפסד) כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
2,036	361	744	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ
676,134	34,321	(203,837)	השפעת המס על נכסים פיננסיים זמינים למכירה
(696)	(124)	(253)	השפעת המס על רכיבים אחרים של רווח כולל אחר
<u>(1,311,517)</u>	<u>(61,546)</u>	<u>395,542</u>	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס

פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד

27,519	(3,826)	(4,316)	רווח (הפסד) אקטוארי בגין תכנית ההטבה מוגדרת
16,135	7,932	2,630	חלק הקבוצה ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
56,536	25,970	(8,980)	הערכה מחדש בגין שערור רכוש קבוע
17,021	-	-	הערכה מחדש בגין שערור רכוש קבוע שהועבר לנדל"ן להשקעה
(26,507)	(4,839)	3,352	השפעת המס
<u>90,704</u>	<u>25,237</u>	<u>(7,314)</u>	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלא יועברו לרווח והפסד, נטו ממס

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר, נטו

<u>(1,220,813)</u>	<u>(36,309)</u>	<u>388,228</u>	
<u>(495,141)</u>	<u>529,212</u>	<u>952,704</u>	סה"כ רווח (הפסד) כולל לתקופה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על השינויים בהון

מיוחס לבעלי המניות החברה									
קרנות הון									
סה"כ	יתרת עודפים	הערכה מחדש	תרגום של פעילויות חוץ	קרן הון מעסקאות עם זכויות שאינן מקנות שליטה אלפי ש"ח	נכסים זמינים למכירה	עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה	
8,224,106	7,731,813	432,818	(756)	-	(526,552)	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 1 בינואר 2024
564,476	564,476	-	-	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
388,228	(2,508)	(4,806)	491	-	395,051	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
952,704	561,968	(4,806)	491	-	395,051	-	-	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל העברה מקרן הערכה מחדש לעודפים
-	23,687	(23,687)	-	-	-	-	-	-	עסקה עם בעל שליטה
(657)	(93,502)	-	-	-	-	92,845	-	-	רכישת זכויות שאינן מקנות שליטה
(1,870)	-	-	-	(1,870)	-	-	-	-	
<u>9,174,283</u>	<u>8,223,966</u>	<u>404,325</u>	<u>(265)</u>	<u>(1,870)</u>	<u>(131,501)</u>	<u>114,213</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024

נספח לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על השינויים בהון (המשך)

מיוחס לבעלי המניות החברה								
קרנות הון								
סה"כ	יתרת עודפים	הערכה מחדש	תרגום של פעילויות חוץ אלפי ש"ח	נכסים זמינים למכירה	עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה	
7,694,894	7,160,088	413,785	(993)	(464,769)	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 1 בינואר 2023
565,521	565,521	-	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
(36,309)	(2,423)	27,660	237	(61,783)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
529,212	563,098	27,660	237	(61,783)	-	-	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל העברה מקרן הערכה מחדש לעודפים
-	8,627	(8,627)	-	-	-	-	-	
<u>8,224,106</u>	<u>7,731,813</u>	<u>432,818</u>	<u>(756)</u>	<u>(526,552)</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023

נספח לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על השינויים בהון (המשך)

מיוחס לבעלי המניות החברה								
		קרנות הון						
סה"כ	יתרת עודפים	הערכה מחדש	תרגום של פעילויות חוץ אלפי ש"ח	נכסים זמינים למכירה	עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה	
8,190,035	6,406,230	351,267	(2,333)	848,088	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 1 בינואר 2022
725,672	725,672	-	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
(1,220,813)	20,207	70,497	1,340	(1,312,857)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
(495,141)	745,879	70,497	1,340	(1,312,857)	-	-	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל העברה מקרן הערכה מחדש לעודפים
-	7,979	(7,979)	-	-	-	-	-	
<u>7,694,894</u>	<u>7,160,088</u>	<u>413,785</u>	<u>(993)</u>	<u>(464,769)</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך) מגזרי פעילות סולו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024							
סך הכל	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים אלפי ש"ח	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
12,056,328	-	-	-	2,470,007	2,032,431	7,553,890	פרמיות שהורווחו ברוטו
1,051,462	-	-	-	623,662	181,886	245,914	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
11,004,866	-	-	-	1,846,345	1,850,545	7,307,976	פרמיות שהורווחו בשייר
20,096,855	(79,132)	358,653	-	261,363	511,656	19,044,315	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,482,369	-	-	-	-	-	1,482,369	הכנסות מדמי ניהול
183,212	-	-	-	100,081	27,075	56,056	הכנסות מעמלות
140	-	-	-	140	-	-	הכנסות אחרות
32,767,442	(79,132)	358,653	-	2,207,929	2,389,276	27,890,716	סך הכל הכנסות
29,672,213	-	-	-	1,710,979	1,907,263	26,053,971	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
636,985	-	-	-	334,449	144,584	157,952	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
29,035,228	-	-	-	1,376,530	1,762,679	25,896,019	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
1,812,153	-	-	-	510,594	555,137	746,422	הוצאות הנהלה וכלליות
863,749	-	72,854	-	82,389	99,711	608,795	הוצאות אחרות
2,574	-	2,557	-	-	-	17	הוצאות (הכנסות) מימון
281,807	(79,132)	285,159	-	14,089	3,921	57,770	סך הכל הוצאות
31,995,511	(79,132)	360,570	-	1,983,602	2,421,448	27,309,023	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
137,290	-	17,087	100,511	275	-	19,417	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
909,221	-	15,170	100,511	224,602	(32,172)	601,110	רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
588,966	-	195,998	429	42,085	91,202	259,252	סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה
1,498,187	-	211,168	100,940	266,687	59,030	860,362	

נספח לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך) מגזרי פעילות סולו (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023

סך הכל	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח כללי		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
		מגזרי פעילות אחרים אלפי ש"ח	מגזרי פעילות אחרים אלפי ש"ח	בריאות	בריאות	
12,574,699	-	-	-	2,257,905	1,949,632	8,367,162
878,336	-	-	-	564,817	166,454	147,065
11,696,363	-	-	-	1,693,088	1,783,178	8,220,097
14,541,296	(91,512)	292,144	-	194,398	350,222	13,796,044
1,279,096	-	-	-	-	-	1,279,096
154,407	-	-	-	100,839	32,130	21,438
191	-	23	-	157	-	11
27,671,353	(91,512)	292,167	-	1,988,482	2,165,530	23,316,686
24,776,998	-	-	-	1,889,591	1,770,963	21,116,444
692,533	-	-	-	422,690	130,195	139,648
24,084,465	-	-	-	1,466,901	1,640,768	20,976,796
1,797,944	-	-	-	473,256	534,439	790,249
811,323	-	89,929	-	72,355	90,630	558,409
9,911	-	1,530	-	8,380	-	1
265,576	(91,512)	266,161	-	16,753	4,264	69,910
26,969,219	(91,512)	357,620	-	2,037,645	2,270,101	22,395,365
91,808	-	5,693	71,119	781	-	14,215
793,942	-	(59,760)	71,119	(48,382)	(104,571)	935,536
(65,667)	-	52,203	487	(9,930)	(25,029)	(83,398)
728,275	-	(7,557)	71,606	(58,312)	(129,600)	852,138

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

הכנסות אחרות

סך הכל הכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות אחרות

הוצאות (הכנסות) מימון

סך הכל הוצאות

חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה

רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)
מגזרי פעילות סולו (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

סך הכל	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס			ביטוח חיים		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
		מגזרי פעילות אחרים אלפי ש"ח	מגזרי פעילות	למגזרי פעילות	בריאות	ביטוח כללי	
12,486,060	-	-	-	2,009,844	1,841,680	8,634,536	פרמיות שהורווחו ברוטו
923,788	-	-	-	498,428	154,358	271,002	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
11,562,272	-	-	-	1,511,416	1,687,322	8,363,534	פרמיות שהורווחו בשייר
(7,323,522)	(23,985)	(102,523)	-	100,959	(163,393)	(7,134,580)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,254,767	-	-	-	-	-	1,254,767	הכנסות מדמי ניהול
216,481	-	-	-	90,884	22,753	102,844	הכנסות מעמלות
167	-	-	-	167	-	-	הכנסות אחרות
5,710,165	(23,985)	(102,523)	-	1,703,426	1,546,682	2,586,565	סך הכל הכנסות
2,765,036	-	-	-	1,513,086	344,535	907,415	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
615,877	-	-	-	372,114	111,765	131,998	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,149,159	-	-	-	1,140,972	232,770	775,417	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,680,711	-	-	-	437,473	494,523	748,715	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
680,149	(45)	53,129	-	60,054	78,177	488,834	הוצאות הנהלה וכלליות
5,175	-	2,420	-	2,580	-	175	הוצאות אחרות
252,036	(23,940)	222,612	-	8,513	2,781	42,070	הוצאות (הכנסות) מימון
4,767,230	(23,985)	278,161	-	1,649,592	808,251	2,055,211	סך הכל הוצאות
95,671	-	3,636	50,415	(593)	-	42,213	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
1,038,606	-	(377,048)	50,415	53,241	738,431	573,567	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
(1,869,744)	-	(612,026)	581	(313,379)	(205,663)	(739,257)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
(831,138)	-	(989,074)	50,996	(260,138)	532,768	(165,690)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו

לשנה שהסתיימה ביום 2024					
סה"כ	ענפי חבויות (אחרים)*	ענפי רכוש (אחרים) אלפי ש"ח	רכב רכוש	רכב חובה	
2,659,471	468,430	820,182	988,231	382,628	פרמיות ברוטו
689,249	121,986	553,173	7,868	6,222	פרמיות ביטוח משנה
1,970,222	346,444	267,009	980,363	376,406	פרמיות בשייר
(123,877)	(14,331)	(21,496)	(69,969)	(18,081)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
1,846,345	332,113	245,513	910,394	358,325	פרמיות שהורווחו בשייר
261,363	85,071	13,723	36,879	125,690	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
100,081	16,148	83,933	-	-	הכנסות מעמלות
140	48	6	18	68	הכנסות אחרות
2,207,929	433,380	343,175	947,291	484,083	סך הכל הכנסות
1,710,979	286,799	397,519	671,607	355,054	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
334,449	42,684	286,769	3,552	1,444	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,376,530	244,115	110,750	668,055	353,610	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
510,594	91,270	178,617	193,151	47,556	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
82,389	20,303	20,996	24,096	16,994	הוצאות הנהלה וכלליות
14,089	4,433	1,979	1,535	6,142	הוצאות מימון
1,983,602	360,121	312,342	886,837	424,302	סך הכל הוצאות
275	95	12	35	133	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
224,602	73,354	30,845	60,489	59,914	רווח לפני מסים על ההכנסה
42,085	19,168	513	1,540	20,864	רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
266,687	92,522	31,358	62,029	80,778	סך כל הרווח לפני מסים על ההכנסה
6,221,828	2,436,001	757,673	695,448	2,332,706	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2024
4,882,612	1,707,160	236,396	691,318	2,247,738	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר 2024

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-97% מסך הפרמיות בענפים אלו.
ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 2023

סה"כ	ענפי חבויות (אחרים*)	ענפי רכוש (ואחרים*) אלפי ש"ח	רכב רכוש	רכב חובה	
2,371,998	444,825	724,381	836,047	366,745	פרמיות ברוטו
611,561	114,428	483,342	7,546	6,245	פרמיות ביטוח משנה
1,760,437	330,397	241,039	828,501	360,500	פרמיות בשייר
(67,349)	(6,782)	(10,129)	(66,797)	16,359	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
1,693,088	323,615	230,910	761,704	376,859	פרמיות שהורווחו בשייר
194,398	65,639	13,073	18,973	96,713	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
100,839	16,548	84,291	-	-	הכנסות מעמלות
157	55	5	16	81	הכנסות אחרות
1,988,482	405,857	328,279	780,693	473,653	סך הכל הכנסות
1,889,591	406,778	363,914	606,504	512,395	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
422,690	124,382	283,073	3,403	11,832	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,466,901	282,396	80,841	603,101	500,563	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
473,256	90,136	166,225	168,696	48,199	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
72,355	17,475	21,164	19,087	14,629	הוצאות הנהלה וכלליות
8,380	204	148	7,787	241	הוצאות אחרות
16,753	3,842	6,107	1,181	5,623	הוצאות מימון
2,037,645	394,053	274,485	799,852	569,255	סך הכל הוצאות
781	272	31	78	400	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(48,382)	12,076	53,825	(19,081)	(95,202)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(9,930)	(3,454)	(389)	(995)	(5,092)	הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
(58,312)	8,622	53,436	(20,076)	(100,294)	סך כל הרווח (ההפסד) לפני מסים על ההכנסה
5,887,438	2,293,318	650,794	554,711	2,388,615	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2023
4,627,084	1,583,569	192,659	551,881	2,298,975	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר 2023

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-97% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

נספח לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 2022

סה"כ	ענפי חבויות (אחרים*)	ענפי רכוש (אחרים*) אלפי ש"ח	רכב רכוש	רכב חובה	
2,070,653	390,951	610,613	687,366	381,723	פרמיות ברוטו
478,663	83,558	382,888	5,110	7,107	פרמיות ביטוח משנה
1,591,990	307,393	227,725	682,256	374,616	פרמיות בשייר
(80,574)	(20,664)	604	(44,773)	(15,741)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורוחה, בשייר
1,511,416	286,729	228,329	637,483	358,875	פרמיות שהורוחו בשייר
100,959	35,524	8,587	7,553	49,295	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
90,884	14,064	76,820	-	-	הכנסות מעמלות
167	62	6	13	86	הכנסות אחרות
1,703,426	336,379	313,742	645,049	408,256	סך הכל הכנסות
1,513,086	206,712	280,076	595,268	431,030	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
372,114	148,585	198,937	2,892	21,700	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,140,972	58,127	81,139	592,376	409,330	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
437,473	83,944	159,921	148,132	45,476	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
60,054	14,644	16,449	15,774	13,187	הוצאות הנהלה וכלליות
2,580	499	368	1,106	607	הוצאות אחרות
8,513	1,314	5,085	307	1,807	הוצאות מימון
1,649,592	158,528	262,962	757,695	470,407	סך הכל הוצאות
(593)	(219)	(23)	(46)	(305)	חלק בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
53,241	177,632	50,757	(112,692)	(62,456)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(313,379)	(115,972)	(11,861)	(24,565)	(160,981)	הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
(260,138)	61,660	38,896	(137,257)	(223,437)	סך כל הרווח (ההפסד) לפני מסים על ההכנסה
5,464,576	2,163,824	513,268	510,286	2,277,198	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2022
4,322,962	1,447,435	178,495	508,455	2,188,577	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר 2022

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-97% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-87% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

התקשרויות, הלוואות, השקעות ועסקאות מהותיות של החברה עם חברות בקבוצה

1. לעניין השקעות בחברות מוחזקות ראה באור 7 - השקעה בחברות מוחזקות בדוחות הכספיים המאוחדים.
 2. הקצאת העלויות וההתחשבות בין החברה למגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ (להלן - "מקפת") בגין השירותים המשותפים נעשית בהתאם למודל הקצאת הוצאות המשקף את הוצאות הנהלה וכלליות בפועל בגין פעילות הפנסיה והגמל בחברה המשויות למקפת (להלן - "מודל הקצאת ההוצאות"). מודל הקצאת ההוצאות מתבסס על פרמטרים כלכליים וביניהם, בין היתר, שיעור המכירות החדשות של מקפת מתוך מכירות קבוצת מגדל בתחום החסכון ארוך טווח והבריאות; היקפי הפעילויות במחלקות התפעול ובמוקד שירות לקוחות; יחס הפרמיות/דמי גמולים; הערכות מנהלים בקשר עם תשומות זמן עבודה בפועל ועוד. סך השתתפות מקפת בהוצאות בשנים 2024, 2023 ו-2022 מסתכם בכ-269,275 אלפי ש"ח, בכ-249,412 אלפי ש"ח, ובכ-214,109 אלפי ש"ח, בהתאמה.
 3. על פי הסכם בין החברה לבין מקפת, החברה מעניקה למקפת שירותי מחשוב - העמדת מערך מחשוב שכולל את מערכות המחשב המשרתות את קבוצת מגדל וכן ניהול ותפעול מערכות המחשב של מקפת המנוהלות בחברה (להלן - "שירותי המחשוב"). סך התשלומים ששילמה מקפת בגין שירותי המחשוב בשנים 2024, 2023 ו-2022 מסתכם בכ-21,551 אלפי ש"ח, בכ-21,364 אלפי ש"ח ובכ-22,442 אלפי ש"ח, בהתאמה.
 4. על פי הסכם בין החברה לבין מקפת, שירותי ניהול ההשקעות של מקפת וכן תיק הנוסטרו שלה ניתנים על ידי תחום השקעות ותחום האשראי של החברה בתמורה לשיעור קבוע משווי הנכסים המנוהלים (לעניין זה לא נלקחים בחשבון אחזקות באג"ח מיועדות) (להלן - "שירותי השקעות"). עובדי תחומי השקעות ואשראי מועסקים בהעסקה משותפת על ידי החברה ומקפת. סך התשלומים ששילמה מקפת בגין שירותי ההשקעות בשנים 2024, 2023 ו-2022 בכ-38,943 אלפי ש"ח, בכ-29,916 אלפי ש"ח, ובכ-26,164 אלפי ש"ח, בהתאמה.
 6. החברה מחזיקה באיחוד מלא ובחברות כלולות הפועלות כסוכנויות ביטוח (להלן - "סוכנויות הביטוח"). סוכנויות הביטוח משווקות, בין היתר, את מוצרי החברה ומוצרי מוחזקות מוסדיות. סוכנויות הביטוח העיקריות מפורטות בבאור 7 בדוחות הכספיים המאוחדים - השקעה בחברות מוחזקות. החברה משלמת במהלך העסקים הרגיל לסוכנויות הביטוח עמלות בגין מכירת מוצרי ביטוח ומוצרים פנסיוניים עבור החברה ועבור מוחזקות מוסדיות שהחברה מעניקה להן שירותי מכירות. סך כל העמלות ששילמה החברה בגין מכירת המוצרים בשנים 2024, 2023 ו-2022 בכ-171,549 אלפי ש"ח, בכ-160,696 אלפי ש"ח ובכ-150,467 אלפי ש"ח, בהתאמה.
 7. לעניין הלוואות שנתנה החברה לחברות כלולות בחו"ל, ראה באור 3.ז.38. לדוחות הכספיים המאוחדים.
 8. בשנת 2021 נחתם הסכם שכירות בין מגדל אחזקות נדל"ן בע"מ (להלן - "אחזקות נדל"ן") לבין שחם אורלן סוכנות לביטוח בע"מ (להלן - "שחם-אורלן") חברות בבעלות מלאה של החברה. בהתאם להסכם, מושכר לשחם-אורלן בניין לתקופת שכירות של כ-16 שנים החל מחודש אוגוסט 2021. דמי השכירות בגין השנים 2024, 2023 ו-2022 הסתכמו לסך של כ-4,691 אלפי ש"ח, כ-4,553 אלפי ש"ח וכ-4,354 אלפי ש"ח בהתאמה.
 9. בשנת 2012 נחתם הסכם שכירות בין אחזקות נדל"ן לבין חברה בבעלות מלאה של החברה, מבטח סיימון סוכנויות לביטוח בע"מ (להלן - "מבטח סיימון"). בהתאם להסכם, מושכר למבטח סיימון חלק מבניין לתקופת שכירות בת 10 שנים, עם אופציה להארכה של 5 שנים נוספות, החל מחודש יוני 2012. בשנת 2022 מימשה מבטח סיימון את האופציה. דמי השכירות בגין השנים 2024, 2023 ו-2022 הסתכמו לסך של כ-7,054 אלפי ש"ח, כ-6,770 אלפי ש"ח וכ-6,333 אלפי ש"ח, בהתאמה.
- בשנת 2021 נחתם הסכם שכירות בין אחזקות נדל"ן לבין שחם אורלן (כמפורט בסעיף 8 לעיל) וכן הסכם שכירות משנה בין שחם אורלן לבין מבטח סיימון. בהתאם להסכם שכירות המשנה, מושכר למבטח סיימון חלק מבניין נוסף לתקופת שכירות של כ-16 שנים החל מחודש אוגוסט 2021. חלקה של מבטח סיימון בבניין שעבורו נחתם ההסכם בשנת 2012 קטן בעקבות שכירות המשנה בבניין הנוסף.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

התקשרויות, הלוואות, השקעות ועסקאות מהותיות של החברה עם חברות בקבוצה (המשך)

10. בשנת 2013 נחתם הסכם שכירות בין אחזקות נדל"ן לבין חברה בבעלות מלאה של החברה, שגיא יוגב סוכנויות ביטוח (1988) בע"מ ("שגיא יוגב"). בהתאם להסכם, מושכר לשגיא יוגב חלק מבניין לתקופת שכירות בת 10 שנים החל מחודש ספטמבר 2012. דמי השכירות בגין השנים 2024, 2023 ו-2022 הסתכמו לסך של כ-83 אלפי ש"ח, כ-69 אלפי ש"ח וכ-66 אלפי ש"ח, בהתאמה.
- בשנת 2021 נחתם הסכם שכירות בין אחזקות נדל"ן לבין שחם אורלן (כמפורט בסעיף 8 לעיל) וכן הסכם שכירות משנה בין שחם אורלן לבין שגיא יוגב. בהתאם להסכם שכירות המשנה, מושכר לשגיא יוגב חלק מבניין נוסף לתקופת שכירות של כ-16 שנים החל מחודש אוגוסט 2021. חלקה של שגיא בבניין שעבורו נחתם ההסכם בשנת 2013 קטן בעקבות שכירות המשנה בבניין הנוסף.
11. בחודש נובמבר 2015 נחתם הסכם שכירות בין אחזקות נדל"ן לבין חברה בבעלות מלאה של החברה, איחוד רשת סוכנויות ביטוח בע"מ (להלן - "איחוד רשת סוכנויות"). בהתאם להסכם, מושכר לאיחוד חלק מבניין לתקופת שכירות בת 5 שנים החל מחודש יוני 2015. לשוכר ניתנה הזכות להאריך את תקופת השכירות ב-5 שנים נוספות. הסכם השכירות הוארך עד לחודש יוני 2025. דמי השכירות בגין השנים 2023 ו-2022 הסתכמו לסך של כ-35 אלפי ש"ח וכ-9 אלפי ש"ח, בהתאמה.
12. בבעלות החברה נכסי נדל"ן שונים. בחלק מנכסי הנדל"ן האמורים נעשה שימוש עצמי וחלק מנכסי הנדל"ן מושכרים לשימוש חברות הקבוצה, בסכומים שאינם מהותיים.
13. בשנת 2024 העמידה מבטח סימון הלוואה לחברה בסך של 140,000 אלפי ש"ח ובנוסף קיבלה החברה הלוואה מחברות בנות אחרות שלה בסכומים לא מהותיים. כל ההלוואות המתוארות לעיל נושאות ריבית שנתית בשיעורים הקבועים בהסכמים, או בתוספות להסכמים, אשר כפופים לעדכונים מעת לעת, בהתאם להוראות תקנות מס הכנסה (קביעת שיעור ריבית לענין סעיף 3(י)), תשמ"ט-1986, ותועמדה לפירעון לא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2026.
14. בחודש דצמבר 2019 הנפיקה מגדל אחזקות וניהול סוכנויות ביטוח בע"מ לחברה שטר הון בסך של כ-50,000 אלפי ש"ח שטר ההון אינו צמוד ואינו נושא ריבית. לאחר תאריך הדיווח, ביום 1 בינואר 2025 נפרע שטר ההון.
15. בשנת 2023 ביצעה מגדל גיוס הון הנפקה של אגרות חוב (סדרה יא') ואגרות חוב (סדרה יב') בבורסה לניירות ערך בתל אביב וביצעה פידיון מוקדם מלא של אגרות חוב (סדרה ג') ואגרות חוב (סדרה ד'). כמו כן, מגדל גיוס הון ביצעה החלפה של אגרות חוב (סדרה ה') בדרך של הצעת רכש חליפין חלקית בתמורה להנפקת אגרות חוב (סדרה יא') ואגרות חוב (סדרה יב') בדרך של הרחבת סדרות קיימות.
- בשנת 2024 ביצעה מגדל גיוס הון הנפקה של אגרות חוב (סדרה יג') ואגרות חוב (סדרה יד') בבורסה לניירות ערך בתל אביב וביצעה פדיון מוקדם מלא של אגרות חוב (סדרה ה'). בנוסף במהלך שנת 2024, מגדל גיוס הון ביצעה החלפה של אגרות חוב (סדרה ו') בדרך של הצעת רכש חליפין חלקית בתמורה להנפקת אגרות חוב (סדרה יג') ואגרות חוב (סדרה יד') בדרך של הרחבת סדרות קיימות.
- התמורה מההנפקות הופקדה בחברה והוכרה כהון רובד 2 בכפוף למגבלות על שיעורו המירבי של הון רובד 2, כאמור בהוראות הממונה לעניין הרכב הון עצמי של חברת ביטוח.
- לעניין זה ראה באור 24.ה לדוחות הכספיים המאוחדים.
16. ביום 31 בדצמבר 2024, מגדל אחזקות התקשרה בהסכם עם החברה למכירת מלוא אחזקותיה במגדל שירותי ניהול בע"מ (להלן - "מגדל שירותי ניהול") ובמגדל בריאות ואיכות חיים בע"מ (להלן - "מגדל בריאות"), לחברה בהתאם להוראות סעיף 104א לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן לצרכי סעיף 16 זה - "ההסכמים"). השלמת ההסכמים מותלית, בין היתר, בקבלת האישורים הרגולטוריים הנדרשים, אישורי צדדי ג' אשר הסכמתם להשלמה האמורה נדרשת על-פי דין או הסכם וכן, השלמה של פעולות נוספות שנעשו כחלק משינוי מבני שמיושם בקבוצה. יצוין כי תוקף העסקאות מושא ההסכמים יחול למפרע החל מיום 31 בדצמבר 2024. עוד יצוין, כי כחלק מההסכמים, ביום 27 בפברואר 2025 הקצתה החברה למגדל אחזקות 2 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת של החברה. נכון למועד פרסום הדוח, כל התנאים המתלים התקיימו והעסקאות נושא ההסכמים הושלמו למפרע.

17. להלן פירוט יתרות נוספות עם חברות מוחזקות

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	

88,510	53,059
(47,150)	(238,835)

יתרות חובה
יתרות זכות

נספח לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024

א. נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר			
עלות*		ערך בספרים	
2023	2024	2023	2024
אלפי ש"ח			
11,341,852	11,627,385	10,030,058	10,613,223
5,307,745	5,456,323	5,084,848	5,312,282
877,827	974,828	914,446	1,042,331
17,527,424	18,058,536	16,029,352	16,967,836
		202	63

אגרות חוב ממשלתיות - זמינות למכירה
נכסי חוב אחרים
שאינם ניתנים להמרה:
 זמינים למכירה
 שווי הוגן דרך רוח והפסד שיועדו בעת ההכרה לראשונה
 סך הכל נכסי חוב סחירים
 ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

* בניכוי הפרשות לירידות ערך.

ב. מניות

ליום 31 בדצמבר			
עלות*		ערך בספרים	
2023	2024	2023	2024
אלפי ש"ח			
12,584	40,154	14,225	49,638
12,584	40,154	14,225	49,638
180,258	186,294	244,330	239,787
180,258	186,294	244,330	239,787
192,842	226,448	258,555	289,425
		29,866	14,399

סחירות
 זמינות למכירה
 סך הכל מניות סחירות
שאינן סחירות
 זמינות למכירה
 סך הכל מניות שאינן סחירות
 סך הכל מניות
 ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

* בניכוי הפרשות לירידות ערך.

ג. השקעות פיננסיות אחרות

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בקרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות גידור, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

ליום 31 בדצמבר				
עלות ^(*)		ערך בספרים		
2023	2024	2023	2024	
אלפי ש"ח				
1,392,293	1,467,979	1,587,219	1,947,531	<u>סחירות</u>
-	-	11,872	-	זמינות למכירה
1,392,293	1,467,979	1,599,091	1,947,531	מכשירים נגזרים
				סך הכל השקעות פיננסיות סחירות
-	206,575	-	206,575	<u>שאינן סחירות</u>
4,063,186	4,262,395	4,536,699	4,676,559	מוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד
12	4,264	389,892	233,404	זמינות למכירה
4,063,198	4,473,234	4,926,591	5,116,538	מכשירים נגזרים
5,455,491	5,941,213	6,525,682	7,064,069	סך הכל השקעות פיננסיות שאינן סחירות
		1,176,478	1,551,279	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
				ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

(* בניכוי הפרשות לירידות ערך.)

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144א'
תל-אביב, 6492102
טל. +972 3 623 2525
פקס +972 3 562 2555
ey.com

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

18 במרס 2025

לכבוד
הדירקטוריון של
מגדל חברה לביטוח בע"מ ("החברה")
אפעל 4, קריית אריה, פתח תקווה

נכבדנו,

הנדון: מכתב הסכמה בקשר לתשקיף מדף של מגדל ביטוח גיוס הון בע"מ ("מגדל גיוס הון") מחודש יולי 2022 (להלן: "תשקיף המדף")

הננו להודיעכם כי אנו מסכימים להכללה (לרבות בדרך של הפניה), של הדוחות שלנו המפורטים להלן בקשר לתשקיף המדף שבנידון:

1. דוח רואי החשבון המבקרים מיום 18 במרס 2025 על הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה לימים 31 בדצמבר 2024 ו-2023 ולכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024.
2. דוח רואי החשבון המבקרים מיום 18 במרס 2025 על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2024.
3. דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים מיום 18 במרס 2025 על מידע כספי נפרד לפי הנחיות המפקח על הביטוח ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981, לימים 31 בדצמבר 2024 ו-2023 ולכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

מבקרים משותפים

סומך חייקין
רואי חשבון

פרטים נוספים על התאגיד

**פרק 5 - תיאור פרטים נוספים על המבטח
תוכן עניינים**

2	רשימת השקעות בחברות-בת ובחברות כלולות לתאריך המאזן	תקנה 11:
7	שינויים בהשקעות בחברות-בת ובחברות כלולות בתקופת הדוח	תקנה 12:
9	הכנסות של חברות בנות וחברות כלולות והכנסות החברה מהן לתאריך המאזן	תקנה 13:
11	תגמולים לבעלי עניין ונושאי משרה בכירה	תקנה 21:
14	השליטה בחברה	תקנה 21 א':
14	עסקאות עם בעל שליטה או של בעל שליטה יש בהן עניין אישי	תקנה 22:
15	החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה	תקנה 24:
15	הון רשום, הון מונפק וניירות ערך המירים של החברה	תקנה 24 א':
15	מרשם בעלי המניות של החברה	תקנה 24 ב':
15	מען רשום של החברה	תקנה 25 א':
16	הדירקטורים של המבטח למועד 18 במרס 2025	תקנה 26:
20	נושאי משרה בכירה של המבטח למועד 18 במרס 2025	תקנה 26 א':
26	מורשה חתימה של החברה	תקנה 26 ב':
26	רואי החשבון של החברה	תקנה 27:
26	שינוי בתזכיר או בתקנון של החברה	תקנה 28:
26	המלצות והחלטות הדירקטורים	תקנה 29:
27	החלטות החברה	תקנה 29 א':

תקנה 11: רשימת השקעות בחברות בת ובחברות כלולות לתאריך המאזן¹

שם התאגיד	מניות רגילות בנות 1 ש"ח	סוג מניה אחר	מספר מניות מסוג אחר	סה"כ ע.ב.	ערך בדוח הכספי הנפרד	שיעור ההחזקה בהון המונפק, בזכויות ההצבעה ובסמכות למינוי דירקטורים באחוזים			
						יתרת הלוואות, אגרות חוב ושטרי הון	באלפי ש"ח	בני"ע מניה 1 ש"ח	בני"ע מניה מסוג אחר
מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ	2,656			2,656	1,255,856	--	100	100	100
מגדל ביטוח גיוס הון בע"מ		רג' 0.1 ש"ח	1,000	100	--	--	100	100	100
מגדל אחזקות וניהול סוכנויות ביטוח בע"מ	2810			2810	373,158	50,000 ³	100	100	100
מבטח סימון סוכנויות לביטוח בע"מ ⁴	10,000			10,000	254,065	--	100	100	100
אמיר אלוני סוכנות לביטוח חיים (1994) בע"מ ⁵	400			400	2,251	--	100	100	100
אלי ארליך שירותי ביטוח (1999) בע"מ ⁵	2,000			2,000	2,122	--	100	100	100
50 פלוס בע"מ ^{7,6,5}	9,080			9,080	99	--	100	100	100

¹ הנתונים ביחס לחברות בנות וכלולות המופיעים בדוח התקופתי נוגעים לתאגידים פעילים בלבד ליום 31 בדצמבר 2024.

² החברה מחזיקה במגדל אחזקות וניהול סוכנויות לביטוח בע"מ ("מגדל סוכנויות") במישרין ובעקיפין.

³ היתרה מורכבת משטר הון שהונפק עבור מגדל ביטוח בסך של 50,000 אלפי ש"ח, אשר אינו צמוד למדד ואינו נושא ריבית. שטר ההון האמור נפרע ביום 1 בינואר 2025.

⁴ בספרי מגדל סוכנויות.

⁵ בספרי מבטח סימון סוכנויות לביטוח בע"מ ("מבטח סימון").

⁶ נכון למועד הדוח, וכחלק משינוי מבני שמבוצע בחברות הקבוצה, מבטח סימון ומגדל בריאות, התקשרו בהסכם לרכישת מלוא הון המניות המונפק והנפרע של 50 פלוס בע"מ ("50 פלוס"), כך שבכפוף להתקיימות התנאים המתלים על-פי ההסכם האמור, מלוא הון המניות המונפק והנפרע של 50 פלוס יוחזק על-ידי מבטח סימון בתוקף למפרע החל מיום 31.12.2024. נכון למועד פרסום הדוח, התנאים המתלים על-פי ההסכם התקיימו והעסקה הושלמה.

⁷ כחלק משינוי מבני שמבוצע בחברות הקבוצה, ביום 31 בדצמבר 2024 התקשרו 50 פלוס ומבטח סימון, חברה בת של מגדל ביטוח, בהסכם מיזוג שבהשלמתו 50 פלוס תמוזג למבטח סימון ו-50 פלוס תחדל מלהתקיים כחברה נפרדת (בהערת שוליים זו: "הסכם המיזוג"), כך שבכפוף להתקיימות התנאים המתלים בהסכם המיזוג וקבלת האישורים הנדרשים על-פי הסכם המיזוג, המיזוג האמור יושלם במהלך שנת 2025, והכל בתוקף רטרואקטיבי ולמפרע, החל מיום 31 בדצמבר 2024.

שם התאגיד	מניות רגילות בנות 1 ש"ח	סוג מניה אחר	מספר מניות מסוג אחר	סה"כ ע.ג.	ערך בדוח הכספי הנפרד	יתרת הלוואות, אגרות חוב ושטרי הון		שיעור ההחזקה בהון המונפק, בזכויות ההצבעה ובסמכות למינוי דירקטורים באחוזים	
						באלפי ש"ח	באלפי ש"ח	בני"ע מניה 1 ש"ח	בני"ע מניה מסוג אחר
קלאב 50 סוכנות לביטוח בע"מ ^{9,8}	120			120	6,235	6,303 ¹⁰	100	100	100
מקפת שירותים פיננסים- סוכנות לביטוח (1998) בע"מ ^{11, 4}	1,000 ¹²			1,000 ¹²	8,903	--	100	100	100
סוכנויות פלורס ביטוח בע"מ ⁴		רג' 0.01 ש"ח	18,760,002	187,600.02	32,121	715 ¹³		73.28	73.28
פלורס ברמן סוכנות לביטוח בע"מ ¹⁴		יסוד 0.0001 ש"ח רג' 0.0001 ש"ח	50,900	100	2,225	--		73.28	73.28
פלורס יהלומים סוכנות לביטוח כללי יומי בע"מ ¹⁴		רג' 0.1 ש"ח	1,000	100	2,339	--		73.28	73.28

⁸ בספרי 50 פלוס, חברה בת של מבטח סימון.
⁹ כחלק משינוי מבני שמבוצע בחברות הקבוצה, ביום 31 בדצמבר 2024 התקשרו קלאב 50 סוכנות לביטוח (1998) בע"מ ("קלאב 50 סוכנות") ומבטח סימון, חברה בת של מגדל ביטוח, בהסכם מיזוג שבהשלמתו קלאב 50 סוכנות תמוזג למבטח סימון וקלאב 50 סוכנות תחדל מלהתקיים כחברה נפרדת (בהערת שוליים זו: "הסכם המיזוג"), כך שבכפוף להתקיימות התנאים המתלים בהסכם המיזוג וקבלת האישורים הנדרשים על-פי הסכם המיזוג, המיזוג האמור יושלם במהלך שנת 2025, והכל בתוקף רטרואקטיבי ולמפרע, החל מיום 31 בדצמבר 2024.
¹⁰ היתרה מורכבת משטרי הון שהונפקו ל-50 פלוס כמפורט להלן: שטרי הון צמיתים בסך כולל של 4,447 אלפי ש"ח, שטר הון בסך 543 אלפי ש"ח אשר אינו צמוד למדד ואינו נושא ריבית, שצפוי להיפרע בחודש אוגוסט 2028. יצוין כי שטר ההון הוון בשיעור של 5.72% יתרתו ליום 31 בדצמבר 2024 לאחר היוון הינה 447 אלפי ש"ח. כמו-כן, היתרת כוללת את יתרת שטרי הון שהונפקו למגדל בריאות והומחו ל-50 פלוס בערכם הנקוב בסך 1,730 אלפי ש"ח אשר אינם צמודים למדד ואינם נושאים ריבית, יתרתם הכוללת ליום 31.12.2024 לאחר היוון הינה 1,409 אלפי ש"ח כמפורט להלן:

ערך נקוב שטר הון באלפי ש"ח	מועד פירעון	ריבית היוון	יתרת שטר הון ליום 31.12.24 באלפי ש"ח
497	8/2028	5.72%	409
1,233	1/2029	5.41%	1,000
סה"כ: 1,730			1,409

¹¹ נכון למועד הדוח, וכחלק משינוי מבני שמבוצע בחברות הקבוצה, מבטח סימון ומגדל סוכנויות, התקשרו בהסכם לרכישת מניות מקפת שירותים פיננסים סוכנות לביטוח (1998) בע"מ ("מקפת שירותים פיננסים"), כך שבכפוף להתקיימות התנאים המתלים על-פי ההסכם האמור, מלוא הון המניות המונפק והנפרע של מקפת שירותים פיננסים יוחזק על-ידי מבטח סימון בתוקף למפרע החל מיום 31.12.2024. נכון למועד פרסום הדוח, התנאים המתלים על-פי ההסכם התקיימו והעסקה הושלמה.
¹² החברה מחזיקה במקפת שירותים פיננסים במישרין ובעקיפין.
¹³ היתרה מורכבת משטר הון צמית שהונפק למגדל סוכנויות.
¹⁴ בספרי פלורס, חברת בת של מגדל סוכנויות.

שם התאגיד	מניות רגילות בנות 1 ש"ח	סוג מניה אחר	מספר מניות מסוג אחר	סה"כ ע.נ.	ערך בדוח הכספי הנפרד	יתרת הלואאות, אגרות חוב ושטרי הון	שיעור ההחזקה בהון המונפק, בזכויות ההצבעה ובסמכות למינוי דירקטורים באחוזים		
							בני"ע מניה 1 ש"ח	בני"ע מניה מסוג אחר	בהון
פלתורס מוניציפלית סוכנות לביטוח כללי בע"מ ¹⁴	50			50	172	--	36.635	36.635	36.635
שגיא יוגב סוכנויות ביטוח (1988) בע"מ ⁴	1,722	רווחים 1 ש"ח	2,000	3,722	40,561	--	100	100	100
גי'נג'ר סוכנות לביטוח בע"מ ¹⁵	200			200	4,466	--	25	25	25
אחוד רשת סוכנויות ביטוח בע"מ ⁴		רג' 0.001 ש"ח	¹⁶ 161,500,000	¹⁶ 161,500	27,590	--	100	100	100
שחם אורלן סוכנות לביטוח בע"מ ⁴	¹⁷ 6,395	מ' בכורה א' 0.1 ש"ח	1,782	6,573.2	32,845	--	100	100	100
איזבל עודה-שחם סוכנות לביטוח ¹⁸					100	--	51	51	51
סו-ביט סוכנות לביטוח בע"מ ¹⁸	154			154	(634)	¹⁹ 2,900	100	100	100
סתי-אורלן סוכנות לביטוח פנסיוני (2012) בע"מ ¹⁸	500			500	528	--	50	50	50
סופר משה סוכנות לביטוח (1997) בע"מ ¹⁸	55			55	874	--	35	35	35

¹⁵ בספרי שגיא יוגב, חברה בת של מגדל סוכנויות.

¹⁶ החברה מחזיקה באחוד רשת סוכנויות ביטוח בע"מ במישרין ובעקיפין.

¹⁷ החברה מחזיקה במישרין ובעקיפין בשחם אורלן סוכנות לביטוח בע"מ ("שחם אורלן"). כמו-כן, שחם אורלן מחזיקה במניותיה כמפורט להלן: (א) 36 מניות בנות 1 ש"ח ע.נ. כל אחת; (ב) 49 מניות בנות 0.1 ש"ח ע.נ. כל אחת.

¹⁸ בספרי שחם אורלן.

¹⁹ היתרה מורכבת משטרי הון שהונפקו לשחם אורלן בסך כולל של 2,900 אלפי ש"ח, אשר אינם צמודים למדד ואינם נושאים ריבית. סך של 900 אלפי ש"ח יפרע לא לפני חודש יולי 2028 וסך של 2,000 אלפי ש"ח יפרע לא לפני חודש ספטמבר 2029.

שם התאגיד	מניות רגילות בנות 1 ש"ח	סוג מניה אחר	מספר מניות מסוג אחר	סה"כ ע.ב.	ערך בדוח הכספי הנפרד	יתרת הלוואות, אגרות חוב ושטרי הון	שיעור ההחזקה בהון המונפק, בזכויות ההצבעה ובסמכות למינוי דירקטורים באחוזים		
							בהון	בני"ע מניה מסוג אחר	בני"ע מניה 1 ש"ח
מגדל אחזקות נדל"ן בע"מ		רג' 0.0001 ש"ח	²⁰ 61,660,406	²⁰ 6,166.04	1,376,857	--	100	100	100
נכסי המגן בע"מ	6,090,837			6,090,837	423,595	--	100	100	100
פל בית המגן בע"מ ²¹	²² 14,066,596			²² 14,066,596	423,595	--	100	100	100
מגדל אשכול פיננסים בע"מ	²³ 485,057			²³ 485,057	142,672	--	100	100	100
מגדל שרותי מימון בע"מ ^{25,24}	²⁶ 100			²⁶ 100	3,316	--	100	100	100
מגדל ליסינג בע"מ ^{27,24}	100			100	9,231	--	100	100	100
מגדל בריאות ואיכות חיים בע"מ ²⁸		רג' 0.1 ש"ח	20,870,000	2,087,000	3,728	--	100	100	100

²⁰ החברה מחזיקה במגדל אחזקות נדל"ן בע"מ במישרין ובעקיפין.

²¹ בספרי נכסי המגן בע"מ, חברה בת של מגדל ביטוח.

²² החברה מחזיקה בפל בית המגן בע"מ במישרין ובעקיפין.

²³ החברה מחזיקה במגדל אשכול פיננסים בע"מ ("מגדל אשכול") במישרין ובעקיפין.

²⁴ בספרי מגדל אשכול.

²⁵ כחלק משינוי מבני שמבוצע בחברות הקבוצה, ביום 31 בדצמבר 2024 התקשרו מגדל שירותי מימון בע"מ ("מגדל שירותי מימון") ומגדל אשכול, חברה בת של מגדל ביטוח, בהסכם מיזוג שבהשלמתו מגדל שירותי מימון תמוזג למגדל אשכול ומגדל שירותי מימון תחדל מלהתקיים כחברה נפרדת (בהערת שוליים זו: "הסכם המיזוג"). בכפוף להתקיימות התנאים המתלים בהסכם המיזוג וקבלת האישורים הנדרשים על-פי הסכם המיזוג, המיזוג האמור יושלם במהלך שנת 2025, והכל בתוקף רטרואקטיבי ולמפרע, החל מיום 31 בדצמבר 2024.

²⁶ החברה מחזיקה במגדל שרותי מימון במישרין ובעקיפין.

²⁷ כחלק משינוי מבני שמבוצע בחברות הקבוצה, ביום 31 בדצמבר 2024 התקשרו מגדל ליסינג בע"מ ("מגדל ליסינג") ומגדל אשכול, חברה בת של מגדל ביטוח, בהסכם מיזוג שבהשלמתו מגדל ליסינג תמוזג למגדל אשכול ומגדל ליסינג תחדל מלהתקיים כחברה נפרדת (בהערת שוליים זו: "הסכם המיזוג"). בכפוף להתקיימות התנאים המתלים בהסכם המיזוג וקבלת האישורים הנדרשים על-פי הסכם המיזוג, המיזוג האמור יושלם במהלך שנת 2025, והכל בתוקף רטרואקטיבי ולמפרע, החל מיום 31 בדצמבר 2024.

²⁸ כחלק משינוי מבני שמבוצע בחברות הקבוצה, ביום 31 בדצמבר 2024 התקשרו מגדל שירותי מימון בע"מ ("מגדל שירותי מימון") ומגדל אשכול, חברה בת של מגדל ביטוח, בהסכם מיזוג שבהשלמתו מגדל שירותי מימון תמוזג למגדל אשכול ומגדל שירותי מימון תחדל מלהתקיים כחברה נפרדת (בהערת שוליים זו: "הסכם המיזוג"). בכפוף להתקיימות התנאים המתלים בהסכם המיזוג וקבלת האישורים הנדרשים על-פי הסכם המיזוג, המיזוג האמור יושלם במהלך שנת 2025, והכל בתוקף רטרואקטיבי ולמפרע, החל מיום 31 בדצמבר 2024.

בריאות יוחזק על-ידי מגדל ביטוח בתוקף החל מיום 31 בדצמבר 2024, לפירוט ראה סעיף 16 למידע כספי נפרד. בגין מכירת המניות של מגדל בריאות, ביום 27 בפברואר 2025 הקצתה מגדל ביטוח למגדל אחזקות, מניה אחת בת 1 ש"ח ע.ב. של מגדל ביטוח. נכון למועד פרסום הדוח, התנאים המתלים התקיימו ומגדל ביטוח מחזיקה מלוא הון המניות המונפק והנפרע של מגדל בריאות.

שם התאגיד	מניות רגילות בנות 1 ש"ח	סוג מניה אחר	מספר מניות מסוג אחר	סה"כ ע.ג.	ערך בדוח הכספי הנפרד	יתרת הלואות, אגרות חוב ושטרי הון	שיעור החזקה בהון המונפק, בזכויות ההצבעה ובסמכות למינוי דירקטורים באחוזים		
							בהון	בני"ע מניה מסוג אחר	בני"ע מניה 1 ש"ח
מגדל שירותי ניהול בע"מ ²⁹	200			200	3,998	--	100	100	100
מגדל טכנולוגיות בע"מ ^{31, 30}	רג' 0.001 ש"ח		³² 101	³² 0.101	--	--	100	100	100
מגדל ניהול תביעות בע"מ ^{34, 33}	רג' 0.001 ש"ח		³⁵ 2,000	³⁵ 2	--	--	100	100	100
דטה קאר ישראל בע"מ	1 ש"ח סוג א' 1 ש"ח סוג ב'		10,000 10,000	30,000	14,426	--	100	100	100
אולברייט החזקות בע"מ ³⁶	רג' 0.01 ש"ח		13,996	139.96	475	--	100	100	100
אולברייט טכנולוגיות בע"מ ^{38, 37}	רג' 0.01 ש"ח		100,000	1,000	93	--	100	100	100

²⁹ כחלק משינוי מבני שמבוצע בחברות הקבוצה, החברה ומגדל ביטוח התקשרו בהסכם לרכישת מניות מגדל שירותי ניהול בע"מ ("מגדל שירותי ניהול"). כך שבכפוף להתקיימות התנאים המתלים על-פי ההסכם האמור, הון המניות המונפק והנפרע של מגדל שירותי ניהול יוחזק על-ידי מגדל ביטוח בתוקף החל מיום 31 בדצמבר 2024, לפירוט ראה סעיף 16 למידע כספי נפרד. בגין מכירת המניות של מגדל שירותי ניהול, ביום 27 בפברואר 2025 הקצתה מגדל ביטוח למגדל אחזקות, מניה אחת בת 1 ש"ח ע.ג. של מגדל ביטוח. נכון למועד פרסום הדוח, התנאים המתלים התקיימו, ומגדל ביטוח מחזיקה במלוא הון המניות המונפק והנפרע של מגדל שירותי ניהול.

³⁰ מגדל טכנולוגיות בע"מ ("מגדל טכנולוגיות") הינה חברה בת בבעלות מלאה של מגדל ביטוח שכל פעילותה הינה עבור מגדל ביטוח ובמימונה המלא. הפעילות נרשמת בספרי מגדל ביטוח ומאוחדת בדוחותיה הכספיים.

³¹ כחלק משינוי מבני שמבוצע בחברות הקבוצה, ביום 31 בדצמבר 2024 התקשרו מגדל טכנולוגיות ומגדל ביטוח, חברה בת של החברה, בהסכם מיזוג שבהשלמתו מגדל טכנולוגיות תמוזג למגדל ביטוח ומגדל טכנולוגיות תחדל מלהתקיים כחברה נפרדת (בהערת שוליים זו: "הסכם המיזוג"). בכפוף להתקיימות התנאים המתלים בהסכם המיזוג וקבלת האישורים הנדרשים על פי הסכם המיזוג, המיזוג האמור יושלם במהלך שנת 2025, והכל בתוקף רטרואקטיבי ולמפרע, החל מיום 31 בדצמבר 2024.

³² החברה מחזיקה במגדל טכנולוגיות במישרין ובעקיפין.

³³ מגדל ניהול תביעות בע"מ ("מגדל ניהול תביעות") הינה חברה בת בבעלות מלאה של מגדל ביטוח, פועלת ומתקשרת בשמה, וכל פעילותה הינה עבור מגדל ביטוח ובמימונה המלא ומאוחדת בדוחותיה הכספיים של מגדל ביטוח.

³⁴ כחלק משינוי מבני שמבוצע בחברות הקבוצה, ביום 31 בדצמבר 2024 התקשרו מגדל ניהול תביעות ומגדל ביטוח, חברה בת של החברה, בהסכם מיזוג שבהשלמתו מגדל תביעות תמוזג למגדל ביטוח ומגדל תביעות תחדל מלהתקיים כחברה נפרדת (בהערת שוליים זו: "הסכם המיזוג"). בכפוף להתקיימות התנאים המתלים בהסכם המיזוג וקבלת האישורים הנדרשים על-פי הסכם המיזוג, המיזוג האמור יושלם במהלך שנת 2025, והכל בתוקף רטרואקטיבי ולמפרע, החל מיום 31 בדצמבר 2024.

³⁵ החברה מחזיקה במגדל ניהול תביעות במישרין ובעקיפין.

³⁶ כחלק משינוי מבני שמבוצע בחברות הקבוצה, ביום 31 בדצמבר 2024 התקשרו אולברייט החזקות בע"מ ("אולברייט החזקות") ומגדל ביטוח, חברה בת של החברה, בהסכם מיזוג שבהשלמתו אולברייט החזקות תמוזג למגדל ביטוח ואולברייט החזקות תחדל מלהתקיים כחברה נפרדת (בהערת שוליים זו: "הסכם המיזוג"). בכפוף להתקיימות התנאים המתלים בהסכם המיזוג וקבלת האישורים הנדרשים על-פי הסכם המיזוג, המיזוג האמור יושלם במהלך שנת 2025 והכל בתוקף רטרואקטיבי ולמפרע, החל מיום 31 בדצמבר 2024.

³⁷ בספרי אולברייט החזקות.

³⁸ כחלק משינוי מבני שמבוצע בחברות הקבוצה, ביום 31 בדצמבר 2024 התקשרו אולברייט טכנולוגיות בע"מ ("אולברייט טכנולוגיות") ואולברייט החזקות, חברה בת של מגדל ביטוח, בהסכם מיזוג שבהשלמתו אולברייט טכנולוגיות תמוזג לאולברייט החזקות ואולברייט טכנולוגיות תחדל מלהתקיים כחברה נפרדת (בהערת שוליים זו: "הסכם המיזוג"). בכפוף להתקיימות התנאים המתלים בהסכם המיזוג וקבלת האישורים הנדרשים על-פי הסכם המיזוג, המיזוג האמור יושלם במהלך שנת 2025 והכל בתוקף רטרואקטיבי ולמפרע, החל מיום 31 בדצמבר 2024.

תקנה 12: שינויים בהשקעות בחברות-בת ובחברות כלולות בתקופת הדוח

תאריך השינוי	מהות השינוי	שם התאגיד	סוג המניה	סה"כ מניות	עלות/תמורה באלפי ש"ח
22.02.2024	הקצאת מניות (בספרי החברה)	מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ	רגילה 1 ש"ח	232	164
02.04.2024	רכישת מניות (בספרי מבטח סימון סוכנויות לביטוח בע"מ)	אמיר אלוני סוכנות לביטוח חיים (1994) בע"מ	רגילה 1 ש"ח	100	1,870
23.09.2024	הקצאת מניות (בספרי החברה)	מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ	רגילה 1 ש"ח	188	145
31.12.2024	מכירת מניות (בספרי מגדל בריאות ואיכות חיים בע"מ) ורכישת מניות (בספרי מבטח סימון סוכנויות לביטוח בע"מ)	50 פלוס בע"מ	רגילה 1 ש"ח	9,080	848
31.12.2024	מכירת מניות (בספרי מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ) ורכישת מניות (בספרי החברה)	מגדל שירותי ניהול בע"מ	רגילה 1 ש"ח	200	39--
31.12.2024	מכירת מניות (בספרי מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ) ורכישת מניות (בספרי החברה)	מגדל בריאות ואיכות חיים בע"מ	רגילה 0.1 ש"ח	2,087,000	40--

³⁹ בגין מכירת מניות מגדל שירותי ניהול בע"מ לחברה, ביום 27 בפברואר 2025, הקצתה החברה למגדל אחזקות, מניה אחת בת 1 ש"ח ע.נ. של החברה.

⁴⁰ בגין מכירת מניות של מגדל בריאות לחברה, ביום 27 בפברואר 2025, הקצתה החברה למגדל אחזקות, מניה אחת בת 1 ש"ח ע.נ. של החברה.

תאריך השינוי	מהות השינוי	שם התאגיד	סוג המניה	סה"כ מניות	עלות/תמורה באלפי ש"ח
31.12.2024	מכירת מניות (בספרי מבטח סימון סוכנויות לביטוח בע"מ) ורכישת מניות (בספרי מגדל אחזקות וניהול סוכנויות ביטוח בע"מ)	מקפת שירותים פיננסיים סוכנות לביטוח (1998) בע"מ	רגילה 1 ש"ח	1,000	4,887
31.12.2024	מכירת מניות (בספרי מבטח סימון סוכנויות לביטוח בע"מ) ורכישת מניות (בספרי מגדל אחזקות וניהול סוכנויות ביטוח בע"מ)	פרוליין אקסלוסיב בע"מ ⁴¹	רגילה 1 ש"ח	400	

⁴¹ פרוליין אקסלוסיב בע"מ, חברה ללא פעילות.

תקנה 13: הכנסות של חברות בנות וחברות כלולות והכנסות החברה מהן לשנה שהסתיימה לתאריך המאזן באלפי ש"ח

שם התאגיד	רווח (הפסד) לתקופה ⁴²	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה ⁴²	סה"כ רווח (הפסד) כולל לתקופה ⁴²	דיבידנד	דמי ניהול	ריבית נומינלית	מועד תשלום הריבית
מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ	21,299	(3,339)	17,960	--	--	--	--
מגדל ביטוח גיוס הון בע"מ	--	--	--	--	--	--	--
מגדל אחזקות וניהול סוכנויות ביטוח בע"מ	111,035	436	111,471	--	--	--	--
מבטח סימון סוכנויות לביטוח בע"מ	84,309	59	84,368	⁴⁵ 50,000	⁴⁵ 953	--	--
אמיר אלוני סוכנות לביטוח חיים (1994) בע"מ	1,787	--	1,787	⁴³ 2,221	--	--	--
אלי ארליך שירותי ביטוח (1999) בע"מ	185	--	185	⁴⁴ 1,388	⁴⁴ 41	--	--
מקפת שירותים פיננסיים סוכנות לביטוח (1998) בע"מ	362	(42)	320	--	⁴⁴ 1,011	--	--
סוכנויות פלתורס ביטוח בע"מ	8,753	34	8,787	⁴⁵ 4,763	⁴⁵ 207	--	--
פלתורס ברמן סוכנות לביטוח בע"מ	969	--	969	⁴⁶ 1,500	⁴⁶ 170	--	--
פלתורס יהלומים סוכנות לביטוח כללי ימי בע"מ	893	--	893	⁴⁶ 2,000	⁴⁶ 150	--	--
פלתורס מוניציפלית סוכנות לביטוח כללי בע"מ	413	--	413	--	⁴⁶ 490	--	--
שגיא יוגב סוכנויות ביטוח (1988) בע"מ	7,067	48	7,115	--	⁴⁵ 189	--	--
גינג'ר סוכנות לביטוח בע"מ	1,432	--	1,432	⁴⁷ 82	--	--	--
סתי-אורלן סוכנות לביטוח פנסיוני (2012) בע"מ	986	--	986	⁴⁸ 600	--	--	--
אחוד רשת סוכנויות ביטוח בע"מ	2,752	52	2,804	--	⁴⁵ 37	--	--
שחם אורלן סוכנות לביטוח בע"מ	5,279	244	5,523	--	⁴⁵ 212	--	--
איזבל עודה- שחם- סוכנות לביטוח	177	--	177	⁴⁸ 255	--	--	--
סו-ביט סוכנות לביטוח בע"מ	(583)	--	(583)	--	⁴⁸ 80	--	--
סופר משה סוכנות לביטוח בע"מ (1997)	170	--	170	--	--	--	--

⁴² משקף את רווחי (הפסדי) התאגיד במלואם ולא כוללים הפחתות הפרשים מקוריים ורווחים שטרם מומשו בגין עסקאות בינחברתיות.

⁴³ נרשם במבטח סימון, סך של 1,221 אלפי ש"ח התקבל בפברואר 2025.

⁴⁴ התקבל במבטח סימון.

⁴⁵ נרשם במגדל סוכנויות.

⁴⁶ התקבל בפלתורס.

⁴⁷ התקבל בשגיא יוגב.

⁴⁸ התקבל בשחם אורלן.

שם התאגיד	רווח (הפסד) לתקופה ⁴²	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה ⁴²	סה"כ רווח (הפסד) כולל לתקופה ⁴²	דיבידנד	דמי ניהול	ריבית נומינלית	מועד תשלום הריבית
מגדל אחזקות נדל"ן בע"מ	38,134	(10,977)	27,157	--	--	--	--
נכסי המגן בע"מ	16,287	2,667	18,954	--	--	--	--
פל בית המגן בע"מ	16,287	2,667	18,954	--	--	--	--
מגדל אשכול פיננסים בע"מ	7,209	66	7,275	--	--	--	--
מגדל שירותי מימון בע"מ	124	--	124	--	--	--	--
מגדל ליסינג בע"מ	381	--	381	--	--	--	--
מגדל טכנולוגיות בע"מ	--	--	--	--	--	--	--
מגדל ניהול תביעות בע"מ	--	--	--	--	--	--	--
דטה קאר ישראל בע"מ	2,359	--	2,359	--	--	--	--
אולברייט החזקות בע"מ	(184)	--	(184)	--	--	--	--
אולברייט טכנולוגיות בע"מ	(33)	--	(33)	--	--	--	--
מגדל בריאות ואיכות חיים בע"מ	16,230	59	16,289	--	--	--	--
מגדל שירותי ניהול בע"מ	3,570	--	3,570	--	--	--	--
50 פלוס בע"מ	(213)	--	(213)	--	--	--	--
קלאב 50 סוכנות לביטוח בע"מ	10	--	10	--	--	--	--

תקנה 21: תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה

להלן פירוט התגמולים שניתנו בשנת 2024 (באלפי ש"ח) ושל כל ההתחייבויות לתשלומים שקיבלו על עצמם התאגיד או תאגידיים אחרים בקבוצה (לא כולל מס שכר ומע"מ), כפי שהוכרו בדוחות הכספיים של התאגיד לשנת 2024:

- (1) לכל אחד מחמשת מקבלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה בתאגיד או בתאגידיים בשליטתו, אם התגמולים ניתנו בקשר עם כהונתו בתאגיד או בתאגידיים בשליטתו ובין אם התגמולים ניתנו לו על ידי התאגיד או על ידי תאגידיים בשליטתו;
- (2) לכל אחד משלושת נושאי המשרה הבכירה בעלי התגמולים הגבוהים ביותר בתאגיד שהתגמולים ניתנו בקשר עם כהונתו בתאגיד עצמו ושלא נמנה בסעיף 1 לעיל;
- (3) לכל בעל עניין בתאגיד שאינו נמנה בסעיפים (1) ו-(2) לעיל, למעט חברה בת של התאגיד, אם התגמולים ניתנו לו על ידי התאגיד או על ידי תאגיד בשליטתו בקשר עם שירותים שנתן כבעל תפקיד בתאגיד או בתאגיד בשליטתו, בין אם מתקיימים יחסי עובד – מעביד ובין אם לא, ואף אם בעל העניין אינו נושא משרה בכירה.

החלק המיוחס למבטח ולחברות בשליטתו (באחוזים) בפועל מתוך סך התגמול בקבוצת מגדל	תגמולים אחרים				תגמולים בעבור שירותים							פרטי מקבל התגמולים			
	סה"כ	אחר ⁴⁹	דמי שכירות	ריבית	אחר	עמלה	דמי יעוץ	דמי ניהול	תשלום מבוסס מניות (4)	מענק (3)	שכר (2)	שיעור החזקה בהון מגדל אחזקות באחוזים (1)	היקף משרה בקבוצה	תפקיד	שם
100%	3,984	---	---	---	---	---	---	---	958	--	3,026	---	100%	מנכ"ל המבטח	רונן אגסי ⁽⁵⁾
100%	3,727	606	---	---	---	---	---	380	638	2,103	---	100%	מנהל חטיבת טכנולוגיות	משה מורגנשטרן ⁽⁶⁾	
100%	3,612	258	---	---	---	---	---	⁵¹ 380	⁵⁰ 801	2,173	0.0016%	100%	מנכ"ל מבטח סימון	ליאור רביב ⁽⁷⁾	
100%	3,217	---	---	---	---	---	---	380	836	2,001	---	100%	מנהל חטיבת הלקוחות וערוצי הפצה	ירון שמאי ⁽⁸⁾	
100%	2,768	---	---	---	---	---	---	380	690	1,698	---	100%	מנהל חטיבת השקעות	ארז מגדלי ⁽⁹⁾	
100%	2,678	---	---	---	---	---	---	---	---	2,678	---	66.7%	יושב ראש הדירקטוריון של המבטח	אמיר ברנע ⁽¹⁰⁾	

⁴⁹ מענקים חד פעמיים שאינם מותני ביצועים אשר ניתן לנושא המשרה בהתאם להסכם ההעסקה ובכפוף למדיניות התגמול של התאגיד או מדיניות תגמול הגופים המוסדיים.

⁵⁰ סכום המענק המוצג בטבלה אינו כולל הוצאה שנרשמה השנה בסך של כ-172 אלפי ש"ח בגין שנים קודמות.

⁵¹ תשלום מבוסס מניות כפי שנרשם בדוחות הכספיים של החברה בטרם הודיע מר רביב על רצונו לסיים את תפקידו ואינו מתייחס לפקיעת המנה השלישית של האופציות, שתקטין את ההוצאה בסך של כ-150 אלפי ש"ח.

להלן הערות והסברים לנתונים המופיעים בטבלה שלעיל:

- (1) ציון שיעורי ההחזקה הינם בהון המניות של מגדל אחזקות ולא במבטח (שכן המבטח הינו חברה פרטית מלאה בשליטת מגדל אחזקות).
- (2) שכר – ככלל תנאי העסקתם של נושאי המשרה במבטח, לרבות אלו המפורטים בטבלה לעיל, נקבעו בהסכם העסקה אישי המגדיר את משכורת הבסיס וכן תנאים סוציאליים ופנסיוניים כמקובל לנושאי משרה בקבוצת מגדל. נושאי המשרה זכאים לשכר, לרבות הפרשות לביטוח פנסיוני, ביטוח לאובדן כושר עבודה, הפרשות לפיצויי פיטורין, חסכון בקרן השתלמות, ימי חופשה, מחלה והבראה, רכב וכיו"ב. במקרה של סיום העסקה למעט במקרה של פיטורין בנסיבות המאפשרות אי תשלום פיצויים, נושאי המשרה זכאים לפיצויים על פי דין.
- (3) מענק – בהתאם למדיניות התגמול הגופים המוסדיים החלה על נושאי המשרה במבטח, רכיב התגמול המשתנה עשוי לכלול, בין היתר מענק שנתי מותנה יעדים כהגדרתו להלן. מענק שנתי מותנה יעדים – המענק השנתי עשוי להינתן לנושא משרה (למעט מענקים אחרים המפורטים במדיניות התגמול) ויכלול שלושה סוגי יעדים ברמות מדידה שונות: (א) יעדי המבטח. (ב) יעדים חטיבתיים/ אישיים. (ג) הערכה אישית (רכיב בשיקול דעת). לכל אחד מסוגי היעדים האמורים יינתן משקל בקביעת המענק השנתי, בהתאם לתפקידו של נושא המשרה ועל פי טווח המשקלים שנקבעו במדיניות תגמול גופים מוסדיים. הענקת המענק השנתי איננה נכללת בהסכם העסקה והיא מותנית על פי מדיניות תגמול גופים מוסדיים באישור זכאות מראש של מענק נורמטיבי על ידי המוסדות המוסמכים. בנוסף, ואף לאחר שניתן אישור זכאות למענק נורמטיבי, נקבע כי הענקת כל מענק בהתאם להוראות מדיניות תגמול גופים מוסדיים כפופה גם היא לקבלת אישור המוסדות המוסמכים של הגופים המוסדיים בקבוצה. בנוסף, הענקת כל מענק כפופה גם היא לקבלת אישור המוסדות המוסמכים של הגופים המוסדיים. מובהר כי בחינת העמידה ביעדים והמענקים לשנת 2024 טרם נדון ואושר על ידי המוסדות המוסמכים בקבוצה ולפיכך, במועד הדוח לא ידועה מידת העמידה בכל היעדים וטרם הוענק בפועל לנושאי המשרה בחברה ובגופים המוסדיים בקבוצה. בטבלה שלעיל מופיע סכום ההפרשה בגין המענק לשנת 2024 כפי שהוכרה בדוחות הכספיים של המבטח. יודגש שההפרשה האמורה למענק השנתי לנושאי המשרה המפורטים בטבלה שלעיל בגין 2024, כולו או חלקו, נרשמה על בסיס אומדן בלבד, וכי המענק שישולם בפועל, אם ישולם, עשוי להשתנות והוא כפוף לאישור המוסדות המוסמכים של המבטח והגופים המוסדיים בקבוצה. לפרטים נוספים בדבר מדיניות תגמול גופים מוסדיים ראה באור 3.נ.38 לדוחות הכספיים המאוחדים של המבטח.
- (4) תשלום מבוסס מניות – ביום 30 במאי 2023 אישר דירקטוריון המבטח תכנית תגמול הונית המאפשרת הענקת תגמול הוני, ובין היתר הקצאה של אופציות לא רשומות למסחר הניתנות למימוש למניות רגילות של מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ ("מגדל אחזקות"), בנות 0.01 ש"ח ערך נקוב כל אחת ("האופציות") לנושאי משרה המכהנים בחברות הקבוצה, וזאת בהתאם למסלול רווח הון שבסעיף 102 (ב) (3) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א – 1961 ("תכנית התגמול הונית") ו-"מסלול רווח הון", לפי העניין). בהתאם לתכנית התגמול הונית: הענקת חבילת האופציות הינה כנגד ויתור של נושאי המשרה על חלק מחבילת התגמול לה הם זכאים (היינו אצל חלק מנושאי המשרה חלק חלק מהשכר הקבוע ואצל חלקם חלק חלק מהזכאות למענק). הסכום הנקוב בטור "תשלום מבוסס מניות", מבטא את ההוצאה לפי כללי החשבונאות כפי שנרשמה בדוחות הכספיים. לפרטים נוספים בדבר תשלום מבוסס מניות ראה באור 33 לדוחות הכספיים המאוחדים של המבטח.

פרטים נוספים בקשר עם מקבלי התגמולים:

(5) מר רונן אגסי, המכהן כמנכ"ל המבטח ובתפקידים נוספים בקבוצת מגדל החל מיום 15 בפברואר 2023. לפרטים בדבר תנאי כהונתו והעסקתו של מר אגסי ראה באור 38.ח.4.ה לדוחות הכספיים המאוחדים של המבטח.

(6) מר משה מורגנשטרן, מכהן כמשנה למנכ"ל ומנהל חטיבת הטכנולוגיות של המבטח החל מיום 1 באפריל 2023. תנאי העסקתו של מר מורגנשטרן נקבעו בהסכם העסקה אישי, המפורטים בסעיפים קטנים 2 עד 4 לעיל. ביום 5 ביולי 2023, כחלק מתכנית התגמול ההונית בקבוצת מגדל אשר אומצה על-ידי דירקטוריון מגדל אחזקות ביום 30 במאי 2023, הוקצו למר מורגנשטרן 730,123 אופציות לא רשומות למסחר הניתנות למימוש למניות רגילות של מגדל אחזקות, בשווי הוגן של 0.9 מיליון ש"ח. במקביל, הופחת חלקית המענק השנתי הנורמטיבי של מר מורגנשטרן בתקופת ההבשלה של האופציות. לפירוט אודות ההקצאה, ראה באור 33 לדוחות הכספיים המאוחדים של המבטח. ההסכם הינו לתקופה בלתי קצובה כאשר כל צד רשאי להביאו לידי סיום בהודעה מוקדמת של 90 יום ("**תקופת ההודעה המוקדמת**"). במקרה של סיום העסקה יהיה מר מורגנשטרן זכאי גם למענק הסתגלות בגובה של תשעה חודשי שכר. מענק ההסתגלות ישולם בכפוף לתנאים ולמועדים הקבועים במדיניות התגמול לנושאי משרה בגופים המוסדיים בקבוצת מגדל ולנושאי משרה במבטח. מר מורגנשטרן זכאי למענק מבוסס יעדים לשנת 2024, שכוללים כאמור בסעיף (3) לעיל גם רכיב של הערכת מנהל. לעניין מועד בחינת עמידת מר מורגנשטרן ביעדים וקביעת גובה המענק הסופי, ראה סעיף (3) לעיל.

(7) מר ליאור רביב, המכהן כמנכ"ל מבטח סימון סוכנויות לביטוח בע"מ ("**מבטח סימון**") ובתפקידים נוספים בחברות בת קבוצה, החל מיום 1 ביולי 2022. מר רביב הביע רצונו לסיים את תפקידו כמנכ"ל מבטח סימון ובהתאם נקבע מועד סיום כהונתו ליום 31 במרס 2025. תנאי העסקתו של מר רביב נקבעו בהסכם העסקה אישי, בתנאים המפורטים בסעיפים קטנים 2 ו-4 לעיל. ביום 5 ביולי 2023, כחלק מתכנית התגמול ההונית בקבוצת מגדל אשר אומצה על-ידי דירקטוריון מגדל אחזקות ביום 30 במאי 2023, הוקצו 730,123 אופציות לא רשומות למסחר הניתנות למימוש למניות רגילות של מגדל אחזקות למר רביב, בשווי הוגן של 0.9 מיליון ש"ח. במקביל, הופחת השווי ההוגן של האופציות שהוקצו מהמענק של מר רביב לאורך כל תקופת ההבשלה של האופציות, כאמור בסעיף (4) לעיל. לפירוט אודות הקצאת האופציות, ראה באור 33 לדוחות הכספיים המאוחדים של המבטח. ההסכם הינו לתקופה בלתי קצובה כאשר כל צד רשאי להביאו לידי סיום בהודעה מוקדמת של 90 יום ("**תקופת ההודעה המוקדמת**"). במקרה של סיום העסקה יהיה מר רביב זכאי גם למענק הסתגלות בגובה של שישה חודשי שכר. מובהר כי על מר רביב לא חלה מדיניות התגמול של המבטח או של הגופים המוסדיים, לאור העובדה שאינו נושא משרה במבטח ובגופים מוסדיים. מר רביב זכאי עבור שנת 2024 למענק שנתי קבוע, וכן למענק שנתי מבוסס יעדים והערכת המנכ"ל. בנוסף הוא זכאי למענק תלת שנתי מבוסס יעדים והערכת המנכ"ל. לעניין מועד בחינת עמידת מר רביב ביעדים וקביעת גובה המענק הסופי, ראה סעיף (3) לעיל.

(8) מר ירון שמאי, מכהן כמשנה למנכ"ל ומנהל חטיבת הלקוחות וערוצי הפצה של המבטח חל מיום 17 ביולי 2022. תנאי העסקתו של מר שמאי נקבעו בהסכם אישי, בתנאים המפורטים בסעיפים קטנים 2 עד 4 לעיל. ביום 5 ביולי 2023, כחלק מתכנית התגמול ההונית בקבוצת מגדל אשר אומצה על-ידי דירקטוריון מגדל אחזקות ביום 30 במאי 2023, הוקצו למר שמאי 730,123 אופציות לא רשומות למסחר הניתנות למימוש למניות רגילות של מגדל אחזקות, בשווי הוגן של 0.9 מיליון ש"ח. במקביל, הופחת חלקית המענק השנתי הנורמטיבי של מר שמאי בתקופת ההבשלה של האופציות. לפירוט אודות הקצאת האופציות, ראה באור 33 לדוחות הכספיים המאוחדים של המבטח. ההסכם הינו לתקופה בלתי קצובה כאשר כל צד רשאי להביאו לידי סיום בהודעה מוקדמת של 60 יום ("**תקופת ההודעה המוקדמת**"). במקרה של סיום העסקה יהיה מר שמאי זכאי גם למענק הסתגלות בגובה של תשעה חודשי שכר. מענק ההסתגלות ישולם בכפוף לתנאים ולמועדים הקבועים במדיניות התגמול לנושאי משרה בגופים המוסדיים בקבוצת מגדל ולנושאי משרה במבטח. מר שמאי זכאי למענק מבוסס יעדים לשנת 2024, שכוללים כאמור בסעיף (3) לעיל גם רכיב של הערכת מנהל. לעניין מועד בחינת עמידת מר שמאי ביעדים וקביעת גובה המענק הסופי, ראה סעיף (3) לעיל.

(9) מר ארז מגדלי מכהן כמשנה למנכ"ל ומנהל חטיבת השקעות של החברה החל מיום 27 במרץ 2022 ובתפקידים שונים בחטיבת השקעות החל מיום 1 בפברואר 2013. תנאי העסקתו של מר מגדלי נקבעו בהסכם העסקה אישי, המפורטים בסעיפים קטנים 2 עד 4 לעיל. ביום 5 ביולי 2023, כחלק מתכנית התגמול ההונית בקבוצת מגדל אשר אומצה על-ידי דירקטוריון מגדל אחזקות ביום 30 במאי 2023, הוקצו למר מגדלי 730,123 אופציות לא רשומות למסחר הניתנות למימוש למניות רגילות של מגדל אחזקות, בשווי הוגן של 0.9 מיליון ש"ח. במקביל, הופחת חלקית המענק השנתי הנורמטיבי של מר מגדלי בתקופת ההבשלה של האופציות. לפירוט אודות הקצאת האופציות, ראה באור 33 לדוחות הכספיים המאוחדים של המבטח. ההסכם הינו לתקופה בלתי קצובה כאשר כל צד רשאי להביאו לידי סיום בהודעה מוקדמת של 60 יום ("תקופת ההודעה המוקדמת"). במקרה של סיום העסקה היה מר מגדלי זכאי גם למענק הסתגלות בגובה של תשעה חודשי שכר. מענק ההסתגלות ישולם בכפוף לתנאים ולמועדים הקבועים במדיניות התגמול לנושאי משרה בגופים המוסדיים בקבוצת מגדל ולנושאי משרה במבטח. מר מגדלי זכאי למענק מבוסס יעדים לשנת 2024, שכוללים כאמור בסעיף (3) לעיל גם רכיב של הערכת מנהל. לעניין מועד בחינת עמידת מר מגדלי ביעדים וקביעת גובה המענק הסופי, ראה סעיף (3) לעיל.

(10) פרופ' אמיר ברנע, המכהן כדירקטור בחברה החל מיום 15 באוקטובר 2023 וכיו"ר דירקטוריון המבטח החל מיום 15 בנובמבר 2023, וזאת בהיקף של 66.7% משרה. לפרטים בדבר תנאי כהונתו והעסקתו של פרופ' ברנע ראה באור 38.נ.4.1 לדוחות הכספיים המאוחדים של המבטח.

גמול דירקטורים

הגמול הניתן לדירקטורים במבטח, למעט יו"ר הדירקטוריון, הינו בהתאם לגמול המשולם לדירקטורים חיצוניים, שנקבע בטווח שבין התגמול השנתי המירבי וגמול ההשתתפות המרבי שנקבעו לחברה בדרגתו של המבטח בתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), תש"ס-2000 ("תקנות הגמול") לבין הגמול השנתי המירבי וגמול ההשתתפות המירבי, בהתאמה, שנקבעו בתקנות הגמול לדירקטור חיצוני מומחה המכהן במבטח בדרגתו של המבטח.

הגמול הכולל ששולם לדירקטורים המכהנים במבטח בתקופת הדוח המכהנים, חלקם, גם כדירקטורים בחברות אחרות בשליטת המבטח ובחברת האם שלו למעט יו"ר הדירקטוריון, עבור כהונתם בדירקטוריונים ובוועדות הדירקטוריון השונות, הסתכם לסך של כ-2,454 אלפי ש"ח.

תקנה 21א': השליטה בחברה

נכון למועד פרסום הדוח, בעלת השליטה בחברה היא מגדל אחזקות. בעל השליטה במגדל אחזקות הינו מר שלמה אליהו, אשר מחזיק יחד עם גב' חיה אליהו בכ-54.71% מהון המניות המונפק והנפרע של מגדל אחזקות באמצעות אליהו הנפקות, שהינה חברה בבעלות מלאה של אליהו 1959 בע"מ ("אליהו 1959"). למיטב ידיעת המבטח, בעלי המניות של אליהו 1959 הינם:

מר שלמה אליהו המחזיק ב-25.14% מההון ו-98% ממניות ההנהלה; גב' חיה אליהו, המחזיקה ב-0.02% מההון ו-2% ממניות ההנהלה; שלמה אליהו אחזקות בע"מ ("שלמה אליהו אחזקות"), המחזיקה ב-61.7% מההון, וכן אחים אליהו חברה לנאמנות והשקעות בע"מ ("אחים אליהו"), המחזיקה ב-13.14% מההון.

בעלי המניות בחברת שלמה אליהו אחזקות הינם מר שלמה אליהו המחזיק ב-83.31% מההון וגב' חיה אליהו המחזיקה ב-16.69% מההון.

בעלת המניות היחידה בחברת אחים אליהו, הינה אליהו 1959 שהמחזיקים בה הינם מר שלמה אליהו, גב' חיה אליהו, שלמה אליהו אחזקות ואחים אליהו כמפורט לעיל.

לפרטים נוספים אודות שינויים בהחזקותיו של מר שלמה אליהו במניות מגדל אחזקות, ראה סעיף 2.2 לפרק א' לדוח תקופתי זה.

תקנה 22: עסקאות עם בעל שליטה או של בעל שליטה יש בהן עניין אישי

לפרטים בדבר עסקאות עם בעל השליטה או שלבעל השליטה יש עניין אישי באישורן, אשר החברה או חברה בשליטתה או חברה קשורה שלה התקשרה בהן, ראה באור 38 לדוחות הכספיים של החברה.

תקנה 24: החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה

שם בעל העניין	מס' חברה	מניות בנות ע.ג. 1 ש"ח מוחזקות ביום 31.12.2024	מניות בנות ע.ג. 0.1 ש"ח מוחזקות ביום 31.12.2024	שיעור ההחזקות בהון, בהצבעה ובסמכות למנות דירקטורים	שיעור החזקה בדילול מלא
מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ ⁵²	52-002998-4	185,389,306	9,773,357	100	100

תקנה 24 א': הון רשום, הון מונפק וניירות ערך המירים של החברה

נכון ליום 31 בדצמבר 2024, הון המניות הרשום של החברה הינו 200,000,000 ש"ח המחולק ל-10,615,800 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ג. כל אחת, וכן 198,938,420 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת. הון המניות המונפק מחולק ל-185,389,306 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת ו-9,773,357 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ג. כל אחת.

תקנה 24 ב': מרשם בעלי המניות של החברה

שם בעל המניות	כמות מניות רגילות בנות 1 ש"ח	כמות מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח
מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ ³⁴	185,389,180	9,773,357
מגדל חברה לביטוח בע"מ	21	
מגדל אשכול פיננסים בע"מ	21	
מגדל אחזקות וניהול סוכנויות ביטוח	21	
מגדל אחזקות נדל"ן בע"מ	21	
מגדל ניהול תביעות בע"מ	21	
מגדל טכנולוגיות בע"מ	21	

תקנה 25 א': מען רשום של החברה

המען הרשום של החברה, רח' אפעל 4, קרית אריה, פתח תקווה 4951104, ת.ד. 3063, פתח תקווה 49130 טלפון 076-8868182, פקס 03-9238988
 כתובת דואר אלקטרוני, migdalhold@migdal.co.il

⁵² מגדל אחזקות הינה חברה ציבורית, שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בע"מ. יצוין, כי מגדל אחזקות מחזיקה בחברה במישרין ובעקיפין.

תקנה 26: הדירקטורים של המבטח

שם נושא המשרה	אמיר ברנע, יו"ר הדירקטוריון ⁵³	רונית בודו ⁵⁴
מס' הזיהוי:	003794310	023925811
תאריך לידה:	10.09.1939	19.09.1968
מענו להמצאת כתבי בי-דין:	רב אשי 12, תל אביב	ארתור רובינשטיין 14, תל אביב
הנתיבות שלו:	ישראלית	ישראלית
חברותו בוועדות הדירקטוריון:	חבר בוועדה לבחינת הדוחות הכספיים, בוועדת ניהול סיכונים וסולבנסי, בוועדה לאיתור דב"ת ובוועדת תרומות קבוצתית.	יו"ר הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים. חברה בוועדת ניהול סיכונים וסולבנסי, בוועדת תגמול מוסדיים קבוצתית ובוועדת תגמול.
דח"צ או דירקטור בלתי תלוי:	לא	כן
דירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית: ⁵⁵	כן	כן
דח"צ בעל מומחיות מוכתת בתחום הביטוח: ⁵⁶	לא	כן
האם הוא עובד של המבטח, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין:	כן	לא
התאריך בו החלה כהונתו כדירקטור:	15.10.2023 – דירקטור 15.11.2023 – יו"ר הדירקטוריון	05.09.2016
השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש דירקטור:	בוגר בכלכלה וסטטיסטיקה (האוניברסיטה העברית). מוסמך בכלכלה ומנהל עסקים (האוניברסיטה העברית). דוקטורט בכלכלה ניהולית (אוניברסיטת קורנל מדינת ניו-יורק). פרופסור למימון (אמריטוס) במרכז הבינתחומי הרצליה. פרופסור (אמריטוס) בפקולטה לניהול באוניברסיטת תל אביב.	בוגרת במנהל עסקים התמחות בחשבונאות ומימון (המכללה למנהל). מוסמכת במנהל עסקים, התמחות במימון (המכללה למנהל), רואת חשבון, בעלת כשירות לרישיון יועצת השקעות (למעט התמחות). חברה בנבחרת הדירקטורים בחברות ממשלתיות (2017). דח"צ במלם-תים בע"מ ובארן מחקר ופיתוח (1982) בע"מ. כיהנה כיו"ר הוועדה לאיתור דב"ת עד ליום 27.10.2024 וכיו"ר ועדת ביקורת של החברה עד ליום 01.01.2021. כיהנה כדח"צ, יו"ר ועדת ביקורת, חברה בוועדה לבחינת הדוחות הכספיים ובוועדת תגמול במגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ עד לספטמבר 2019.
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר במבטח:	לא	לא

⁵³ ביום 9 בפברואר 2025, הודיע פרופ' ברנע על כוונתו לסיים את כהונתו כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון החברה ביום 30 ביוני 2025.

⁵⁴ ביום 5 באפריל 2026 גב' בודו צפויה להשלים תשע שנות כהונה כדירקטורית בלתי תלויה בחברה ולסיים את כהונתה בחברה.

⁵⁵ כאמור בתקנה 2(3) לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז-2007.

⁵⁶ לפי הגדרת מומחיות בתחום הביטוח כאמור בסעיף 13 (א) (3) בחוזר דירקטוריון גוף מוסדי שפרסם הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון ביום 26 באוגוסט 2018.

תקנה 26: הדירקטורים של המבטח

שם נושא המשרה מס' הזיהוי:	מירב בן כנען הולר ⁵⁷ 029641883	גד נוסבאום 007422009
תאריך לידה:	19.09.1972	26.01.1947
מענו להמצאת כתבי בי-דין:	בן צבי שמעון 38, גבעתיים	ההדרים 8, סביון
הנתיבות שלו:	ישראלית	ישראלית ואמריקאית
חברותו בוועדות הדירקטוריון:	י"ר ועדת ביקורת. חברה בוועדה לבחינת הדוחות הכספיים, בוועדת ניהול סיכונים וסולבנסי, בוועדת תגמול מוסדיים קבוצתית ובוועדת תגמול.	י"ר ועדת ניהול סיכונים וסולבנסי. חבר בוועדת אסטרטגיית מחשוב, סייבר ומידע.
דח"צ או דירקטור בלתי תלוי:	כן	לא
דירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית: ⁵⁵	כן	כן
דח"צ בעל מומחיות מוכחת בתחום הביטוח:	לא	כן
האם הוא עובד של המבטח, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין:	לא	לא
התאריך בו החלה כהונתו כדירקטור:	26.04.2017	01.06.2022
השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש דירקטור:	בוגרת מנהל עסקים, התמחות בחשבונאות (המכללה למנהל), רואת חשבון. דב"ת (מומלץ ועדת איתור) ודח"צ בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ ("הבורסה"), דב"ת במסלוקת הבורסה ובמסלוקת מעוף בע"מ. דירקטורית מקרב הציבור במי גבעתיים מפעלי מים וביוב בע"מ. בעלים, דירקטורית ומנכ"לית באם.בי.סי שירותים פיננסים בע"מ, חברה העוסקת באמצעותה ובאמצעות שותפות היימר בן כנען (50%), במתן ייעוץ מימוני פיננסי לחברות שונות. כיהנה כיו"ר הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים של החברה עד ליום 01.01.2021 וכחברה בוועדת איתור דב"ת של החברה עד ליום 31.01.2024. כיהנה כדח"צ, יו"ר הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים, חברה בוועדת תגמול ובוועדת ביקורת במגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ עד אפריל 2020. כיהנה כדירקטורית בווליו התחדשות עירונית שותף כללי בע"מ וכדח"צ בווליו התחדשות עירונית שותפות מוגבלת עד אוקטובר 2024, כדח"צ באירונאוטיקס בע"מ עד ספטמבר 2019 (עת הפיכת החברה לפרטית), כדח"צ בקבוצת אירודרום בע"מ עד יוני 2024, כדח"צ בפוסום בע"מ עד יוני 2024, כיו"ר בהתנדבות במרכז חינוכי וקהילתי לאומנויות ומדעים ע"ש תלמה ילין עד אוגוסט 2020 וכחברה בוועדת סיווג של רשות החברות הממשלתיות עד 2022.	בוגר (BA) בכלכלה (אוניברסיטת תל אביב). מוסמך (MBA) במנהל עסקים עם התמחות במימון בינלאומי (New York University). CPCU – American Institute for Chartered Property & Casualty Underwriters. בוגר קורס דירקטורים באוניברסיטת תל אביב. בוגר המכללה לביטוח. מרצה בכיר במכללה לביטוח. כיהן כחבר ועדת איתור דב"ת של החברה עד ליום 31.01.2024. כיהן כדירקטור בקאן פורלייף בע"מ עד דצמבר 2023.
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר במבטח:	לא	לא

⁵⁷ במהלך תקופת הדוח הודיעה גב' מירב בן כנען על רצונה לסיים את כהונתה כדירקטורית בלתי תלויה בחברה. על מנת לאפשר לחברה להיערך כנדרש, גב' בן כנען הולר הסכימה, לבקשת יו"ר דירקטוריון החברה להמשיך לכהן בתפקידיה בדירקטוריון עד ליום 26 במרס 2025 או עד למועד אישור הדוחות הכספיים של החברה לשנת 2024, לפי המאוחר ביניהם.

תקנה 26: הדירקטורים של המבטח

שם נושא המשרה	מעין כהן	אברהם דותן
מס' הזיהוי:	023677545	052300373
תאריך לידה:	09.05.1968	27.12.1953
מענו להמצאת כתבי בי-דין:	הכרמל 14, גני תקווה	אבא אבן 27, הרצליה
הנתיבות שלו:	ישראלית	ישראלית
חברותו בוועדות הדירקטוריון:	יו"ר ועדת תגמול מוסדיים קבוצתית, וועדת תגמול והוועדה לאיתור דב"ת. חברה בוועדת ביקורת ובוועדת אסטרטגיית מחשוב, סייבר ומידע.	יו"ר ועדת אסטרטגיית מחשוב, סייבר ומידע. חבר בוועדת ביקורת ובוועדת תגמול.
דח"צ או דירקטור בלתי תלוי:	כן	לא
דירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית: ⁵⁵	כן	כן
דח"צ בעל מומחיות מוכתת בתחום הביטוח:	כן	לא
האם הוא עובד של המבטח, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין:	לא	לא
התאריך בו החלה כהונתו כדירקטור:	10.11.2021	07.12.2021
השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש דירקטור:	בוגרת מנהל עסקים התמחות בחשבונאות ומנהל עסקים (המכללה למנהל), רואת חשבון. סטודנטית ללימודים פסיכותרפיה דינאמית, מאמנת ומטפלת רגשית. דב"ת במגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ וכן יו"ר ועדת תגמול מוסדיים, חברה בוועדת ביקורת, בוועדה לאיתור דב"ת ובוועדת תגמול. כיהנה כחברה בוועדה לבחינת הדוחות הכספיים של התאגיד עד אפריל 2023, כדירקטורית בטי.ג.י.איי תשתיות בע"מ עד אוגוסט 2022 וכדירקטורית בבנק אגוד לישראל בע"מ עד נובמבר 2021.	בוגר מדעי המדינה (אוניברסיטת חיפה). דירקטור וחבר ועדת ביקורת במגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ. דח"צ בסאני תקשורת סלולרית בע"מ. דירקטור באמיליה פיתוח (מ.עו.פ) בע"מ ובנורא ינק אינוביישנס בע"מ. כיהן כיו"ר הדירקטוריון בפארק הלאומי רמת-גן בע"מ עד יולי 2024, כדירקטור במרכז הזואולוגי רמת-גן ע"ש ישראל פלד בע"מ עד יולי 2024, כמנכ"ל פי גלילות מסופי נפט וצינורות בע"מ וכיו"ר מגל – מפעלי גז לישראל בע"מ עד 2020. בעברו לקח חלק בהקמת מערכת ה-IT במשטרת ישראל במסגרת היותו ראש אגף המודיעין של משטרת ישראל.
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר במבטח:	לא	לא

תקנה 26: הדירקטורים של המבטח

שם נושא המשרה	בני ממון	סבינה בירן
מס' הזיהוי:	068591940	014949192
תאריך לידה:	26.06.1960	12.07.1967
מענו להמצאת כתבי בי-דין:	דקר 18, רמת גן	הזמר העברי 81, הרצליה
הנתיבות שלו:	ישראלית	ישראלית
חברותו בוועדות הדירקטוריון:	חבר בוועדת ביקורת ⁵⁸ , בוועדת אסטרטגיית מחשוב, סייבר ומידע ובוועדה לאיתור דב"ת.	חברה בוועדת ביקורת
דח"צ או דירקטור בלתי תלוי:	כן	כן
דירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית: ⁵⁵	כן	כן
דח"צ בעל מומחיות מוכחת בתחום הביטוח:	כן	כן
האם הוא עובד של המבטח, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין:	לא	לא
התאריך בו החלה כהונתו כדירקטור:	13.02.2024	02.03.2025
השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש דירקטור:	בוגר (BA) בכלכלה (אוניברסיטת תל אביב). מוסמך (MBA) במנהל עסקים התמחות במימון ושיווק (אוניברסיטת תל אביב). דירקטור ומנכ"ל במנוב ב.מ. ייזום והשקעות בע"מ, חברה פרטית בשליטה מלאה. כיהן כדח"צ וכחבר בוועדות בא"י. די.איי חברה לביטוח בע"מ (ביטוח ישיר) ובייעוץ עצמאי בתחום ייזום עסקי, ביטוח פנסיוני עד אוקטובר 2023.	בוגרת (BA) במדעי המדינה (אוניברסיטת חיפה). בוגרת (BA LLB) במשפטים התמחות במסחרי (מכללת שערי משפט). מוסמכת (MBA) במנהל עסקים (Heriot – Watt University England). בעלת שליטה ומנכ"ל משותף באם. וי. פי בע"מ. דירקטורית בוויי-בוקס נדל"ן בע"מ ובטרמינל איקס און ליין בע"מ. כיהנה כדירקטורית בענבי ציון משקאות קלים (1981) בע"מ עד מרץ 2025.
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר במבטח:	לא	לא

⁵⁸ ביום 24 בפברואר 2025 קיבל מר ממון את אישור הממונה לתחילת כהונתו כיו"ר ועדת הביקורת חלף גב' בן כנען ה"ר שצפוייה לסיים את כהונתה כמפורט בהערת שוליים 56 לעיל.

תקנה 26א': נושאי משרה בכירה של המבטח ⁵⁹

שם נושא המשרה	רון אגסי	דוד סבן
מס' ת.ז.	022929756	032881195
תאריך לידה:	15.04.1968	26.06.1976
התפקיד שהוא ממלא במבטח:	מנכ"ל	מנהל חטיבת פיננסים ומשאבים
התפקיד שהוא ממלא בחברה בת של המבטח, בחברה קשורה של המבטח, או בבעל עניין בו:	יו"ר דירקטוריון מגדל ביטוח גיוס הון בע"מ, מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ ומגדל אחזקות וניהול סוכנויות ביטוח בע"מ.	מנהל כספים במגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ ובמגדל ביטוח גיוס הון בע"מ. דירקטור במגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ, במגדל בריאות ואיכות חיים בע"מ, במגדל אחזקות וניהול סוכנויות ביטוח בע"מ, במבטח סימון סוכנויות לביטוח בע"מ, באולברייט החזקות בע"מ, באולברייט טכנולוגיות בע"מ ובאשמורת תיכונה בע"מ.
האם הוא בעל עניין במבטח או בן משפחה של נושא משרה בכירה או של בעל עניין:	לא	לא
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות:	בוגר חשבונאות ומנהל עסקים (המרכז האקדמי המכללה למנהל), רואה חשבון. כיהן כיו"ר דירקטוריון מבטח סימון סוכנויות לביטוח בע"מ עד אוגוסט 2024. כיהן כמנכ"ל מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ מ-14.07.2023 עד 03.08.2023. כיהן כמנהל למנכ"ל, ראש החטיבה העסקית בבנק לאומי לישראל בע"מ עד ליום 15.02.2023 כדירקטור בחברת Valley National Bank עד סוף פברואר 2023, כראש חטיבת שוקי הון של בנק לאומי לישראל בע"מ וכיו"ר דירקטוריון לאומי פרטנרס עד 2020.	בוגר (B.A) כלכלה וחשבונאות- אוניברסיטת בר אילן. מוסמך (M.B.A) במנהל עסקים – התמחות בניהול פיננסי - אוניברסיטת תל אביב. בעל רישיון רו"ח. השתלמות ניהולית בנושא מ"מ וקבלת החלטות בסביבה תחרותית ב-Harvard Business School. כיהן כסמנכ"ל כספים של דלק ישראל וכדירקטור בחברות דלק ישראל עד אפריל 2024 וכמנהל כספים ב-FRITZ עד אפריל 2021 ולפני כן כיהן כסמנכ"ל כספים באיקאה ישראל עד נובמבר 2019.
התאריך בו החלה כהונתו:	15.02.2023	01.05.2024

⁵⁹ מאז 2010 מסוגת הקבוצה כ"נושאי משרה" על פי חוק החברות, את מנהליה במבטח ובגופים המוסדיים בקבוצה מנהלים אשר נושאים בתואר "סמנכ"ל" ואשר הינם כפופים ישירות למנכ"ל. כמו כן, נכללים במסגרת הסיווג מנהלים אשר ממלאים תפקידים אשר על פי מהותם ותוכנם, לרבות ביחס לגופים מוסדיים בחברות מאוחדות על פי ההסדר התחיקתי החל עליהם, תפקידים המחייבים כפיפות למנכ"ל או שיש לגביהם הוראות רגולציה המעידות על היותם בתפקיד אשר מהבחינה המהותית הינם "נושאי משרה". לעומת זאת, מנהלים הנושאים תואר "סמנכ"ל", אך אינם כפופים בפועל למנכ"ל ותפקידם מבחינת תכניו ומהותו אינו תואם את התואר אותו הוא נושא, אינם נכללים בגדר מי שהמבטח רואה בו "נושא משרה" על פי חוק החברות, וזאת לאור בחינה של התוכן והמהות שנלווים לסוגי התפקידים שבהם מכהנים המנהלים. לסיווג האמור לא הייתה השלכה על המנהלים הנכללים בגדר "נושאי משרה בכירה של המבטח" כפי שהם מפורטים בתקנה זו.

תקנה 26א': נושאי משרה בכירה של המבטח

שם נושא המשרה מס' ת.ז.	נועם הויזליך 017426354	דוד גלעד 021390406	ירון שמאי 033638693
תאריך לידה: 31.10.1974	09.11.1979	17.02.1977	
התפקיד שהוא ממלא במבטח: יועץ משפטי, מנהל סיכונים משפטיים וממונה על האכיפה	מנהל הסיכונים	מנהל חטיבת לקוחות וערוצי הפצה	
התפקיד שהוא ממלא בחברה בת של המבטח, בחברה קשורה של המבטח, או בבעל עניין בו: יועץ משפטי וממונה על האכיפה במגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ, יועץ משפטי, מנהל סיכונים משפטיים וממונה על האכיפה במגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ ובחברות נוספות בקבוצת הביטוח מגדל.	מנהל הסיכונים במגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ ובמגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ.	מנהל תחום לקוחות וערוצי הפצה במגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ. יו"ר דירקטוריון מבטח סימון סוכנויות לביטוח בע"מ, שחם אורלן סוכנות לביטוח בע"מ, סו-ביט סוכנות לביטוח בע"מ ושגיא יוגב סוכנויות ביטוח (1988) בע"מ.	
האם הוא בעל עניין במבטח או בן משפחה של נושא משרה בכירה או של בעל עניין: לא	לא	לא	לא
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: בוגר במשפטים (האוניברסיטה העברית), עורך דין. מוסמך במנהל עסקים (המכללה למנהל). כיהן כראש אגף רגולציה של בנק לאומי לישראל בע"מ עד מאי 2021.	בוגר כלכלה ופסיכולוגיה (אוניברסיטת תל אביב). מוסמך במנהל עסקים (INSEAD) צרפת. כיהן כסמנכ"ל באגף ניהול סיכונים כמנהל הון כלכלי, סיכון כולל וסיכון ניהולי בפניקס השקעות ביטוח ופיננסים עד אוקטובר 2023, כמנהל ענף סיכון כולל, סיכון ביטוחי והון כלכלי (סולבנסי) בכלל ביטוח ופיננסים עד ינואר 2021.	בוגר במנהל עסקים (המרכז האקדמי רופין). מוסמך במנהל עסקים (המרכז האקדמי רופין). בעל רישיון סוכן ביטוח בתחום ביטוח חיים מטעם רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון. שימש כבעלים משותף בחברת ייעוץ גונן את גלזנר בע"מ עד יולי 2022. כיהן כמשנה למנכ"ל מנהל חטיבת לקוחות בכלל חברה לביטוח בע"מ עד 2020.	
התאריך בו החלה כהונתו: 27.06.2021	08.10.2023	17.07.2022	

תקנה 26א': נושאי משרה בכירה של המבטח

שם נושא המשרה	סיגל קליינשטרן	תמיר סולומון	מיכל גור כגן
מס' ת.ז.	023624810	025047176	038648655
תאריך לידה:	13.03.1968	13.03.1973	03.03.1976
התפקיד שהוא ממלא במבטח:	מנהלת חטיבת משאבי אנוש	מבקר פנים	מנהלת חטיבת חסכון ארוך טווח ובריאות
התפקיד שהוא ממלא בחברה בת של המבטח, בחברה קשורה של המבטח, או בבעל עניין בו:	מנהלת תחום משאבי אנוש במגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ.	מבקר פנים במגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ, במגדל ביטוח גיוס הון בע"מ ובמגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ.	מנכ"ל מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ.
האם הוא בעל ענין במבטח או בן משפחה של נושא משרה בכירה או של בעל עניין :	לא	לא	לא
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות:	בוגרת ריפוי בעיסוק (אוניברסיטת תל אביב, הפקולטה לרפואה), מוסמכת התנהגות ארגונית (אוניברסיטת תל אביב, הפקולטה למנהל עסקים).	בוגר בכלכלה וניהול (המכללה למנהל), מוסמך במנהל עסקים (הקריה האקדמית). מבקר פנימי מוסמך, (לשכת המבקרים הפנימיים ישראל), חבר ב-IIA ישראל וב-ISACA.	בוגרת כלכלה (מכללת עמק יזרעאל), מוסמכת במנהל עסקים (אוניברסיטת ת"א). כיהנה כמנהלת סיכונים במבטח, במגדל אחזקות ביטוח ופיננסים ובע"מ ובמגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ עד יולי 2023.
התאריך בו החלה כהונתו:	01.01.2014	25.01.2019	01.08.2023

תקנה 26א': נושאי משרה בכירה של המבטח

שם נושא המשרה	ארז מגדלי	אדוה שלנגר מאירי	אברהם שמאי
מס' ת.ז.	034943852	037277027	024317463
תאריך לידה:	09.11.1978	30.09.1979	10.01.1969
התפקיד שהוא ממלא במבטח:	מנהל חטיבת השקעות	מנהלת חטיבת ביטוח כללי	מנהל תחום תביעות עסקים
התפקיד שהוא ממלא בחברה בת של המבטח, בחברה קשורה של המבטח, או בבעל עניין בו:	מנהל תחום השקעות במגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ. דירקטור במגדל אחזקות נדל"ן בע"מ, בפל-בית בע"מ, בנכסי המגן בע"מ, במגדל ביטוח גיוס הון בע"מ, במגדל אשכול פיננסים בע"מ, במגדל שירותי מימון בע"מ, במגדל ליסינג בע"מ, במגדל טכנולוגיות בע"מ ובאשמורת תיכונה בע"מ.	דירקטורית במגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ. יו"ר דירקטוריון פלתורס סוכנויות ביטוח בע"מ ואחוד רשת סוכנויות ביטוח בע"מ.	לא
האם הוא בעל ענין במבטח או בן משפחה של נושא משרה בכירה או של בעל עניין :	לא	לא	לא
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות:	בוגר B.Sc מהנדס תעשייה וניהול, התמחות בניהול ומערכות מידע (אוניברסיטת תל אביב), מוסמך M.Sc במדעי המדינה מנהל עסקים, מימון וחשבונאות (אוניברסיטת תל אביב). בעל רישיון מנהל תיקי השקעות של הרשות לניירות ערך (מותלה). מרצה בבית ספר לכלכלה, המכללה למנהל, קורס השקעות אלטרנטיביות. כיהן כמ"מ מנהל חטיבת השקעות במבטח ובמגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ עד מרץ 2022, כסגן מנהל חטיבת השקעות עד דצמבר 2021 וכמנהל השקעות עמיתים עד 2020.	בוגרת מדעי המדינה, מדיניות חינוך ומינהל (אוניברסיטת תל אביב). מוסמכת (תואר שני M.A.) במשפטים (אוניברסיטת בר אילן). כיהנה כדירקטורית בתאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ עד ינואר 2024, כמנהלת תחום עסקים בחטיבה לביטוח כללי של המבטח עד מאי 2023 ולפני כן, כמנהלת מחוז מרכז באיילון חברה לביטוח בע"מ עד מאי 2020.	בוגר במשפטים, (המכללה למנהל), עורך דין. מוסמך במנהל עסקים (המכללה למנהל). כיהן כמנהל תחום תביעות ביטוח כללי של המבטח עד לאוקטובר 2023.
התאריך בו החלה כהונתו:	27.03.2022	01.06.2023	01.11.2023

תקנה 26א': נושאי משרה בכירה של המבטח

שם נושא המשרה	סנדרה אורן	משה מורגנשטרן	אלי ברגלס
מס' ת.ז.	025598923	034269555	060516184
תאריך לידה:	16.11.1973	20.10.1977	14.07.1982
התפקיד שהוא ממלא במבטח:	מנהלת חטיבת תפעול חסכון ארוך טווח ובריאות	מנהל חטיבת טכנולוגיות	אקטואר ראשי
התפקיד שהוא ממלא בחברה בת של המבטח, בחברה קשורה של המבטח, או בבעל עניין בו:	יו"ר דירקטוריון בי-וול פתרונות לאיכות חיים בע"מ. דירקטורית במגדל בריאות ואיכות חיים בע"מ.	מנהל תחום טכנולוגיות במגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ. דירקטור באולברייט טכנולוגיות בע"מ, באולברייט החזקות בע"מ ובדטה קאר ישראל בע"מ.	דירקטור במגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ.
האם הוא בעל עניין במבטח או בן משפחה של נושא משרה בכירה או של בעל עניין:	לא	לא	לא
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות:	בוגרת מדעים – מתמטיקה ומדעי המחשב (אוניברסיטת בן גוריון). כיהנה כמשנה למנכ"ל, מנהלת אגף תפעול ושירות במנורה מבטחים פנסיה וגמל עד אוקטובר 2024.	בוגר מנהל עסקים (המרכז האקדמי רופין). כיהן כמשנה למנכ"ל, מנהל אגף מערכות מידע במנורה מבטחים ביטוח בע"מ, עד מרץ 2023.	בוגר כלכלה וסטטיסטיקה (האוניברסיטה העברית). מוסמך בסטטיסטיקה (האוניברסיטה העברית). חבר מלא באגודת האקטוארים בישראל. כיהן כמנהל תחום מחקר ופיתוח אקטואריה במנורה מבטחים בע"מ, עד אפריל 2023.
התאריך בו החלה כהונתו:	03.11.2024	02.04.2023	16.04.2023

נושאי משרה בכירה שחדלו לכהן במהלך תקופת הדוח:

שם נושא המשרה הבכירה	ת.ז.	מועד תחילת כהונה	מועד סיום כהונה
גב' טלי כסיף, מזכירת החברה	054677836	01.12.1990	31.05.2024
מר טל כהן, מנהל חטיבת פיננסים ומשאבים	027427681	01.07.2022	19.08.2024
גב' רון רגב, מנהלת חטיבת תפעול חסכון ארוך טווח ובריאות	027213784	01.04.2023	31.10.2024

תקנה 26ב' : מורשה חתימה של החברה

לחברה אין מורשה חתימה עצמאי.

תקנה 27: רואי החשבון של החברה

סומך חייקין, רואי חשבון, מגדל המילניום KPMG רח' הארבעה 17, תא דואר 609 תל-אביב 6100601

קוסט פורר גבאי את קסירר רואי חשבון, מגדל מידטאון, רח' דרך מנחם בגין 144א' תל-אביב 6492102

תקנה 28: שינוי בתזכיר או בתקנון של החברה

ביום 9 באוקטובר 2023, אישרו בעלי המניות של החברה עדכון לתקנון החברה, וזאת בהמשך להוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון במכתבו מיום 28 ביולי 2023 ("הממונה", "הרשות" ו-"המכתב", בהתאמה). בהתאם להוראות המכתב, העדכון האמור כפוף לאישור הממונה. נכון למועד הדוח, אישור הממונה כאמור טרם התקבל.

תקנה 29: המלצות והחלטות הדירקטורים

- (א) המלצות הדירקטורים בפני האסיפה הכללית והחלטותיהם שאינן טעונות אישור האסיפה הכללית בדבר:
 (לענין המלצות הדירקטוריון בפני האסיפה הכללית ראה פירוט החלטות אסיפה כללית מיוחדת בסעיף קטן (ב) להלן).
1. תשלום דיבידנד
 2. לפרטים אודות שינוי תזכיר או תקנון של החברה ראה התייחסות בתקנה 28 לעיל.
- (ב) החלטות אסיפה כללית מיוחדת:
ביום 24 בינואר 2024 קיבלה האסיפה הכללית המיוחדת של החברה החלטה בדבר מינוי מר בני ממן לדירקטור בלתי תלוי בחברה, בכפוף להיעדר התנגדות הממונה למינוי.	24.01.2024
ביום 20 במרס 2024 קיבלה האסיפה הכללית המיוחדת של החברה החלטה בדבר חידוש פוליסת אחריות דירקטורים ונושאי משרה לתקופה של שבעה עשר (17) חודשים, החל מיום 15 בפברואר 2024 ועד ליום 14 ביולי 2025, בגבולות אחריות של 120 (מאה ועשרים) מיליון דולר למקרה ובסך הכל לתקופת ביטוח.	20.03.2024
ביום 18 באוגוסט 2024 קיבלה האסיפה הכללית המיוחדת של החברה החלטה בדבר היקף הפרמיה שתשלום על-ידי החברה ביחס לפוליסת אחריות הדירקטורים ונושאי המשרה כמפורט לעיל, וכן החלטה בדבר הארכת כהונתה של גב' מעין כהן כדירקטורית בלתי תלויה בחברה לתקופת כהונה שנייה.	18.08.2024
בעטן 30 בדצמבר 2024 אעשרה האסיפה המיוחדת של החברה עדכון להסכם העסקתו של פרופ' ברנע, כך שמגבלת התגמול, לפיה, תקרת התגמול של פרופ' ברנע לא תעבור סך של 3.5 מיליון ש"ח, הוסרה. עלות התגמול השנתית של פרופ' ברנע תוסיף לעמוד במגבלות הקבועות בהוראות חוק התגמול (לפי 35 משכר העובד בעל השכר הנמוך ביותר).	30.12.2024

תקנה 29 א' : החלטות המבטח

בתקופת הדוח, ועד למועד פרסום הדוח, לא התקבלו החלטות בנושאים המפורטים בתקנה 29 א' לתקנות הדוחות, למעט כמפורט להלן:

לפרטים בקשר בדבר חידוש פוליסת הביטוח של החברה לדירקטורים ולנושאי המשרה בה החל מיום 15 בפברואר 2024 ועד ליום 14 ביולי 2025, וכן בקשר עם כתב הפטור והשיפוי שבתוקף, ראה באור 39.2 ד. לדוחות הכספיים.

מגדל חברה לביטוח בע"מ

שמות החותמים ותפקידם:

רון אגסי
מנהל כללי

אמיר ברנע
יו"ר הדירקטוריון

תאריך: 18.03.2025

נספחים

מגדל חברה לביטוח בע"מ

הצהרת אקטואר ביטוח חיים

פרק א' - זהות האקטואר

נתבקשתי על ידי מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן - המבטח) להעריך את ההפרשות המפורטות בפרק ב' להלן בביטוח חיים עבור הדוחות הכספיים של המבטח (להלן - ההפרשות) ליום 31 בדצמבר 2024, כפי שמפורט להלן. אני שכיר של המבטח ומשמש אקטואר ממונה ביטוח חיים של המבטח מאז 18 באפריל 2024. אינני בעל עניין במבטח או בן משפחה של בעל עניין במבטח.

פרק ב' - היקף חוות הדעת האקטוארית

1. היקף חוות הדעת האקטוארית

- א. לצורך חישוב ההפרשות של המבטח, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי המבטח. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההפרשות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השוויית את הנתונים האמורים לנתוני השנה אליה מתייחס הדוח ולנתוני השנים הקודמות.
- ב. במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על נתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים. בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.
- ג. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההפרשות המפורטות להלן נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוט המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 1 לפרק ג' להלן.
- ד. לצורך חישוב השייר ביקשתי מהגורמים המוסמכים על ביטוח משנה של המבטח מידע בדבר הסדרי ביטוח המשנה של המבטח, יכולת גביית התביעות ובעיות במדיניות התשלום של מבטחי המשנה. בחנתי על סמך המידע שנמסר לי את ההשלכות וההשפעות של הסדרי ביטוח המשנה על ההפרשות.
- ה. בחוות דעתי נלקחו בחשבון גם העניינים הבאים:

- 1) ההפרשה שחושבה בגין ביטוחים משותפים בניהול חברות ביטוח ישראליות אחרות, היא החלק היחסי של ההפרשה שחושבה על ידי אקטואר ביטוח החיים בחברה המובילה, ובכלל זה תיק ביטוח החיים של הסנה החברה הישראלית לביטוח, שנרכשה במשותף ע"י החברה וע"י כלל חברה לביטוח, בגין הפוליסות המנוהלות בידי כלל חברה לביטוח.
- 2) ההפרשה בענף ביטוח סיעוד נקבעה ע"י אקטואר ממונה ביטוח בריאות, מר דניאל כצמן.

2. נתונים המצורפים לפסקת היקף חוות הדעת האקטוארית

- א. בנספח להלן מפורטים סכומי ההפרשות, באלפי ש"ח, הן ברמת הברוטו והן ברמת השייר, כדלהלן:
 - 1) הפרשה לתביעות תלויות (תביעות שאירעו אך טרם שולמו במלואן, בין אם אושרו ובין אם לאו, למעט תביעות המשולמות כקצבאות כגון: סיעודי, אי כושר עבודה והכנסה למשפחה), כולל הפרשה לתביעות שעליהן המבטח טרם קיבל דיווח, [Reserve for unpaid losses (incurred but unpaid claims) and the reserve for incurred but not reported claims (IBNR)].
 - 2) הפרשה להוצאות עקיפות ליישוב התביעות, (Reserve for unpaid unallocated loss adjustment expenses).
 - 3) הפרשה (עתודה) הנובעת מתנאי חוזה הביטוח בביטוח חיים בנפרד, לרבות -
 - א) עתודה לתכנית עם צבירה;
 - ב) הפרשה הנדרשת כאשר חלק מהפרמיה הנגבית בשנים המוקדמות של החוזה מיועדת למתן כיסוי עתידי במועד מאוחר יותר, כגון: הפרשה בגין פרמיה קבועה, ברות ביטוח והמשכיות;
 - 4) חלק העתודה בגין תביעות בתשלום, לרבות תביעות המשולמות כקצבאות כגון: סיעודי, אי כושר עבודה והכנסה למשפחה.
 - 5) אחר - הפרשות נוספות לפי הוראות המפקח: השלמת העתודה לפוליסות גמלא על פי סעיף 1.1.2.1.2 ד. של שער 5, חלק 2, פרק 1 לקודקס הרגולציה.
- ב. השפעת השינויים המפורטים להלן על ההפרשות, באלפי ש"ח, הן ברמת הברוטו והן ברמת השייר -
 - 1) עבור פוליסות שנכנסו לתוקף לאחר תום תקופת הדוח הכספי השנתי האחרון - סכום ההתאמה של ההפרשות, אשר נובע מההבדלים בין הנחות בסיס הפרמיה לבין הנחות בסיס ההפרשה - לא נדרשה התאמה כזאת.

מגדל חברה לביטוח בע"מ

(2) עבור פוליסות שנכנסו לתוקף לפני הדוח הכספי השנתי האחרון - סכום ההתאמה של הפרשות, אשר נובע משינויים בהנחות, בשיטות או ברמת הפרמיה הצפויה להיגבות, ומתיקונים אחרים: העתודה המשלימה לגמלאות.

פרק ג' - חוות הדעת

אני מצהיר ומאשר כי בענף ביטוח חיים:

1. הערכתי את הפרשות המבטח המפורטות בפרק ב' בהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן, והכול כתוקפם ביום הדוח הכספי:
 - א. הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981;
 - ב. הוראות והנחיות הממונה על שוק ההון;
 - ג. כללים אקטואריים מקובלים.
2. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בפרק ב', הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי.
3. ההנחות והשיטות להערכת הפרשות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים לעיל.
4. הפרשות המפורטות בפרק ב', מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין חבותו הנובעת מחוזי ביטוח חיים, כתוקפם ביום הדוח הכספי.

פרק ד' - הערות והבהרות

1. פרטים אודות סוגי העתודות נכללים בביאורים לדוחות הכספיים. ראה ביאור 37 ב.3. (ב) לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2024.
2. לא חלו שינויים מהותיים בהנחות ובשיטות האקטואריות בהשוואה להערכה האקטוארית השנתית הקודמת, למעט בהנחות הבאות אשר משמשות לקביעת העתודה המשלימה לגמלאות: תמותת גמלאים, שיעורי מימוש גמלה, התפלגות גילאי פרישה; וההנחות הבאות אשר משמשות לקביעת ההתחייבויות באובדן כושר עבודה: הנחות שרידות בתביעת אובדן כושר עבודה, ומספר התביעות הצפויות בשל אירועי אובדן כושר עבודה שטרם הוחל בתשלומם. לפירוט נוסף ראה באור 37 ב.3. (ב) (5) לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2024.

<u>18 במרס 2025</u>	<u>אקטואר ממונה ביטוח חיים</u>	<u>דוד סנטורי</u>	<u>חתימה</u>
תאריך	תפקיד	שם האקטואר	

מצ"ב: טופס 12א: תביעות תלויות ועתודה - ברוטו
 טופס 12ב: תביעות תלויות ועתודה - בשייר

סופס 12א' תביעות תלויות, עתודה ועתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל - ברוטו

שם החברה: מגדל חב' לבטוח בע"מ
ליום: 31.12.2024

(באלפי ש"ח)

כיסויים (אחרים 1)	סיעודי		אכ"ע	סיכון מוות טהור או מרכיב סיכון מוות בפוליסה		סכנו טהור או מרכיב החיסכון בפוליסות (עדיף, מסלול)		סכנו וסיכון מוות (קלאסי, מסורתי)		סה"כ		
	קבוצתי	פרט		קבוצתי	פרט	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה			
156,522	2,126	235,773	477,359	11,870	213,274	2,709,699	235,673	514,356	447,513	5,004,165	1	תביעות תלויות
56	9,099	5,335,900	2,809,057	4,830	154,885	141,859,093	29,625,110	1,065,727	3,498,831	184,362,588	2	עתודה (סה"כ שורות 1א עד 6)
0	0	0	2,449	11	145	248,731	17,973,347	2,948	1,538,607	19,766,238	1א2	פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה:
56	0	0	42,648	1	933	73,184,510	1,061	678,966	0	73,908,175	2א2	פוליסות שהונפקו עד שנת 1990
0	0	0	4,249	0	462	52,035,684	27,350	3,238	0	52,070,983	3א2	פוליסות שהונפקו בין השנים 1991-2003
56	0	0	49,346	12	1,540	125,468,925	18,001,758	685,152	1,538,607	145,745,396	4א2	פוליסות שהונפקו לאחר שנת 2004
0	2,439	4,767,453	25,607	4,818	133,055	0	0	0	0	4,933,372	2ב	סה"כ (1א2 עד 3א2)
0	6,660	568,447	2,734,104	0	20,290	13,544,675	9,871,001	368,451	1,881,567	28,995,195	3	פוליסות שאינן כוללות מרכיב חסכון
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	חלק העתודה בגין תביעות בתשלום
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	השתתפות ברווחים
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	השלמה הנובעת מבדיקת נאותות העתודה
0	0	0	0	0	0	2,845,493	1,752,351	12,124	78,657	4,688,625	7	אחר
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל
(1) כיסויים אחרים, לרבות: נכויות, כפל תאונה וכד'												
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8א	השפעת התאמת הפרשות בגין עסקים חדשים
0	0	0	184,393	0	0	94,430	-563,983	-858	-56,926	-342,944	8ב1	שינויים בהנחות
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8ב2	שינויים בשיטות
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8ב3	השפעת התאמת ההפרשות בגין עסקים קיימים
0	0	0	-194,702	0	0	0	0	0	0	-194,702	8ב4	הבדלים בגובה הפרמיה שינויים אחרים

סופס 12ב' תביעות תלויות, עתודה ועתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל - בשייר

שם החברה: מגדל חב' לביטוח בע"מ

31.12.2024

ליום:

(באלפי ש"ח)

כיסויים (אחרים 1)	סיעודי		אכ"ע	סיכון מוות טהור או מרכיב סיכון מוות בפוליסה		חסכון טהור או מרכיב החיסכון (בפוליסות (עדיף, מסלול)		חסכון וסיכון מוות (קלאסי, מסורתי)		סה"כ		
	קבוצתי	פרט		קבוצתי	פרט	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה			
6	5ב	5א	4	3ב	3א	2ב	2א	1ב	1א			
97,056	2,126	200,626	470,617	11,870	203,907	2,709,699	235,673	514,338	447,513	4,893,425	1	תביעות תלויות
56	9,099	5,317,093	2,808,797	4,830	154,885	141,856,551	29,521,065	1,065,727	3,498,831	184,236,934	2	עתודה (סה"כ שורות 1א2 עד 6)
0	0	0	2,449	11	145	246,663	17,908,597	2,948	1,538,607	19,699,420	1א2	פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה:
56	0	0	42,388	1	933	73,184,510	1,061	678,966	0	73,907,915	2א2	פוליסות שהונפקו עד שנת 1990
0	0	0	4,249	0	462	52,035,684	27,350	3,238	0	52,070,983	3א2	פוליסות שהונפקו בין השנים 1991-2003
56	0	0	49,086	12	1,540	125,466,857	17,937,008	685,152	1,538,607	145,678,318	4א2	פוליסות שהונפקו לאחר שנת 2004
0	2,439	4,767,453	25,607	4,818	133,055	0	0	0	0	4,933,372	2ב	סה"כ (1א2 עד 3א2)
0	6,660	549,640	2,734,104	0	20,290	13,544,207	9,838,006	368,451	1,881,567	28,942,925	3	פוליסות שאינן כוללות מרכיב חסכון
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	חלק העתודה בגין תביעות בתשלום
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	השתתפות ברווחים
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	השלמה הנובעת מבדיקת נאותות העתודה
0	0	0	0	0	0	2,845,487	1,746,051	12,124	78,657	4,682,319	7	אחר
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל
(1) כיסויים אחרים, לרבות: נכויות, כפל תאונה וכד'												
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8א	השפעת התאמת הפרשות בגין עסקים חדשים
0	0	0	157,715	0	0	94,430	-563,983	-858	-56,926	-369,622	1ב8	שינויים בהנחות
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2ב8	שינויים בשיטות
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3ב8	השפעת התאמת הפרשות בגין עסקים קיימים
0	0	0	-166,532	0	0	0	0	0	0	-166,532	4ב8	הבדלים בגובה הפרמיה שינויים אחרים

מגדל חברה לביטוח בע"מ

18 במרס 2025

הצהרת האקטואר בענפי ביטוח כלליפרק א' - זהות האקטואר

נתבקשתי על ידי מגדל חברה לביטוח בע"מ להעריך את ההפרשות המפורטות בפרק ב' להלן בענפי ביטוח כללי, עבור הדוחות הכספיים של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן "מגדל" או "המבטח") ליום 31.12.2024, כפי שמפורט להלן. אני מכהן כאקטואר ממונה של ביטוח כללי במגדל מיום 16/07/2023. אין לי קשרים עסקיים עם המבטח, או עם בעל עניין של המבטח או עם בן משפחה של בעל עניין של המבטח או עם חברה קשורה למבטח ואני עובד כשכיר אצל המבטח.

פרק ב' - היקף חוות הדעת האקטוארית1. היקף חוות הדעת האקטוארית

1. לצורך חישוב ההפרשות של המבטח, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי המבטח. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההפרשות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השווייתי את הנתונים האמורים לנתוני השנה אליה מתייחס הדוח ולנתוני השנים הקודמות.
2. במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על נתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים. בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.
3. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההפרשות המפורטות בסעיף 2 להלן נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 1 לפרק ג' להלן.
4. לצורך חישוב השייר, ביקשתי מהגורמים המוסמכים על ביטוח משנה בקבוצת מגדל מידע בדבר הסדרי ביטוח המשנה של המבטח, יכולת גביית התביעות ובעיות במדיניות התשלום של מבטחי המשנה. בחנתי על סמך המידע שנמסר לי את ההשלכות וההשפעות של הסדרי ביטוח המשנה על ההפרשות.
5. בחוות דעתי נלקחו בחשבון גם העניינים הבאים:
 - א. ההפרשה שחושבה בגין הסדר ביטוח שיורי (להלן ה"פול") בוצעה תוך התבססות על החישוב שבוצע ע"י אקטואר ה"פול".
 - ב. ההפרשה שחושבה עבור ביטוחים משותפים אחרים נעשתה תוך התייחסות למידע שהתקבל מהחברה המובילה. הפרשה זו אינה מהותית.
 - ג. מגדל משמשת כמבטחת משנה בעסקים רב לאומיים אשר לא משפיעים באופן מהותי על השייר.
 - ד. לא נלקח בחשבון העדר מתאם בין הענפים השונים לצורך הפחתת סך ההפרשה הכוללת בגין תביעות תלויות עבור כל הענפים הכלולים בהערכתי.

מגדל חברה לביטוח בע"מ

2. נתונים המצורפים להיקף חוות הדעת האקטוארית

ליום 31 בדצמבר 2024		
אלפי ש"ח		
ש"ח	ברוטו	תביעות תלויות
		2 א 1 (א) ענפים שאינם מקובצים (סטטיסטיים):
1,990,206	2,099,129	רכב חובה
554,680	581,959	חבות מעבידים
647,161	1,100,385	צד שלישי
220,365	369,267	אחריות מקצועית
86,216	114,467	חבות המוצר
267,662	269,147	רכב רכוש
47,980	85,989	דירות
3,814,270	4,620,343	סה"כ ענפים שאינם מקובצים (סטטיסטיים)
38,230	268,229	סה"כ ענפים מקובצים (לא סטטיסטיים וצירוף תיק תביעות)
3,852,500	4,888,572	סה"כ ענפים 2 א 1 (ב)
96,780	96,780	2 א 2 הוצאות עקיפות
		2 א 3 הפער בין העתודה לסיכונים שטרם חלפו לבין פרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות:
40,779	לא נדרש להצהיר	רכב חובה
-	לא נדרש להצהיר	רכב רכוש
-	לא נדרש להצהיר	מקיף דירות
3,990,059	4,985,352	סה"כ התחייבויות ביטוחיות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי המחושבות לפי הערכה אקטוארית

הערות -

1. ההפרשות המפורטות לעיל כוללות את ההפרשות המחושבות בגין הסדר ביטוח שיורי ("הפול")
2. העתודה לסיכונים שטרם חלפו כוללת גם את המרכיבים הבאים:
 - א. עלות הסיכון הביטוחי;
 - ב. מרווח לחוסר הוודאות הנלווה לסיכון (כהגדרתו בנייר העמדה);
 - ג. העלות ליישוב תביעות וההוצאות הנלוות לביטוחים אלה.
3. ענפים שלא נכללו בהערכה האקטוארית; ענפים לא מקובצים (לא סטטיסטיים), כוללים ענפי מקיף לבתי עסק, ביטוח הנדסי ביטוח קבלנים, ביטוח ימי, ביטוח תעופתי וביטוח סחורות בהעברה וכן, הערכת התביעות התלויות בגין תיק תביעות ביטוח כללי שנרכש בשנת 2016 ונרשם על פי הערכת מחלקת תביעות. השפעת צירוף התביעות שנרכשו בשייר אינה מהותית (ראה ביאור 2.ה.37).
4. בענפי חבויות (חבות מעבידים, צד שלישי, אחריות מקצועית וחבות המוצר), הסכומים הנם בגין תביעות תלויות והפער בין העתודה לסיכונים שטרם חלפו לבין פרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה (ככל שקיים).

מגדל חברה לביטוח בע"מ

פרק ג' - חוות הדעת

אני מצהיר ומאשר כי בענפים הבאים: רכב חובה, חבות מעבידים, צד ג', אחריות מקצועית, חבות המוצר, רכב רכוש ומקיף דירות:

1. הערכתי את הפרשות המבטח המפורטות בפרק ב' בהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן, והכול כתוקפם ביום הדוח הכספי:
 - א. הוראות חוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א - 1981 והתקנות לפיו;
 - ב. הוראות והנחיות הממונה על שוק ההון;
 - ג. עמדת הממונה בנושא חישוב עתודות בביטוח כללי;
 - ד. כללים אקטוארים מקובלים.
2. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בפרק ב', הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי.
3. ההנחות והשיטות להערכת ההפרשות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים לעיל.
4. ההפרשות המפורטות בפרק ב' סעיף 1.א.2(א) בגין הענפים שאינם מקובצים (סטטיסטיים): רכב חובה, חבות מעבידים, צד ג', אחריות מקצועית, חבות המוצר, רכב רכוש ודירות, מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות, המוגדרות לעיל, בכל ענף שפורט בנפרד, כתוקפם ביום הדוח הכספי.
5. סך ההפרשות המפורטות בפרק ב' סעיף 1.א.2(ב) מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות בענפים שאינם מקובצים (סטטיסטיים) ובענפים המקובצים (לא סטטיסטיים) בכללותם כתוקפם ביום הדוח הכספי.
6. ההפרשה המפורטת בפרק ב' סעיף 2.א.2(2) מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח, בגין הוצאות עקיפות ליישוב התביעות בגין כל הענפים בהם עוסקת החברה בביטוח כללי, כתוקפם ביום הדוח הכספי.
7. ההפרשות המפורטות בפרק ב' סעיף 3.א.2(3), מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח, בגין הפער בין הסיכונים שטרם חלפו והפרמיה שטרם הורווחה ברמת השייר (ככל שקיים) בענפים שפורטו, כתוקפם ביום הדוח הכספי.

פרק ד' – הערות, הבהרות

1. ההערכה האקטוארית מבוססת על אומדנים סטטיסטיים הכוללים מרכיב של אי וודאות, ומבוססים על הנחות שונות, אשר לא בהכרח יתממשו. ההנחות בשימוש בתחזית האקטוארית משפיעות על התוצאה הסופית של ההפרשה. לכן, עלות התביעות בפועל עשויה להיות גבוהה או נמוכה יותר מהאומדן הסטטיסטי. הנחות שנקבעו בעבר עשויות להשתנות בהתאם למידע חדש שיתקבל בעתיד בעקבות, בין השאר, פסיקות ותקדימים בבתי משפט שלא ניתן לחזות אותם מראש, שינויים בגורמים חברתיים וסביבתיים. במקרים כאלה תביעות תלויות ישתנו בהתאם לשינוי בהנחות ובתוצאות בפועל, וההפרשים שנוצרו בשנת הדוח יכללו בדוח עסקי הביטוח הכללי. בנוסף קיימת אי הוודאות נוספת הגלומה בשימוש במודלים התואמים את עקרונות הנוהג המיטבי אשר משולב בהם מידה ניכרת של שיקול דעת.
 2. החל מיום 31 בדצמבר 2015 החברה מיישמת את עמדת הממונה בקשר לנוהג המיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי¹. העתודות מחושבות כ"עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח" לפי הפירוש כי קיים סיכוי סביר למדי ("fairly likely") שההתחייבות הביטוחית שנקבעה תספיק לכיסוי התחייבויות המבטח. בהקשר זה נקבע לגבי תביעות תלויות בענפי חובה וחבויות כי הבחינה של "סיכוי סביר למדי" תכונן לאומדן הסתברות של 75% לפחות. מרווח הביטוח לוקח בחשבון הן את הסיכון הרנדומלי, אשר ניתן לאמוד אותו בשיטות סטטיסטיות, והן סיכונים סיסטמיים שבשל אופיים נדרש שימוש בשיטות אמידה איכותיות המשלבות מידה ניכרת של שיקול דעת.
- לאור העובדה כי ההערכה על בסיס הנוהג המיטבי בוצעה לראשונה במאזן דצמבר 2015, יש לציין כי החברה ממשיכה לבחון דרכים לשיפור הערכות רכיבי המודל, בהתייחס בין השאר לפרקטיקות שמתגבשות בשוק ולידע והניסיון שנצבר ויצבר בשנים הקרובות.

¹ חוזר 2015-1-1; עמדת ממונה – נוהג מיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך דיווח כספי

מגדל חברה לביטוח בע"מ

3. כאמור, החברה בוחנת את נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי. בעקבות בחינה זו אימצה החברה את עקרונות הנוהג המיטבי בענפים צד שלישי, חבות מעבידים ורכב חובה ובהתאם לכך החברה מהוונת את תשלומי התביעות העתידיים בענפים אלו לפי עקום ריבית חסרת סיכון תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות ובהתחשב באופן שיערוך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות אלו.
4. השינוי בעקום הריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר והבינוני ובעודף השווי ההוגן של הנכסים מעל ערכם בספרים, הביא להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בענפי החבויות בסך של כ-18 מיליון ש"ח בשייר ובענף רכב חובה להקטנת ההתחייבויות בסך של כ-7 מיליון ש"ח בשייר לפני מס.
5. לא היו שינויים מהותיים בשיטות האקטואריות בהשוואה להערכה האקטוארית השנתית הקודמת.
6. בענף תאונות אישיות ונסיעות לחו"ל מבוצע תחשיב אקטוארי של התביעות התלויות, הפרשה זו מופיעה בהצהרה של אקטואר בריאות.
7. בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח החברה בחנה אפשרות חישוב הפרשות אקטואריות גם בענפים: מקיף לבתי עסק, ביטוח הנדסי ביטוח קבלנים, ביטוח ימי, ביטוח תעופתי וביטוח סחורות בהעברה. עקב העדר מובהקות סטטיסטית, לא יושם מודל אקטוארי בענפים אלו.

	מתן גרוס F.I.L.A.A	אקטואר ממונה ביטוח כללי	18 במרס 2025
חתימה	שם האקטואר	תפקיד	תאריך

מגדל חברה לביטוח בע"מ

הצהרת אקטואר ביטוח בריאות

פרק א' - זהות האקטואר

נתבקשתי על ידי מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן - המבטח) להעריך את ההפרשות המפורטות בפרק ב' להלן בביטוח בריאות עבור הדוחות הכספיים של המבטח (להלן - ההפרשות) מגדל חברה לביטוח בע"מ ליום 31 בדצמבר 2024, כפי שמפורט להלן.

אני עובד שכיר של החברה. אינני בעל עניין במבטח או בן משפחה של בעל עניין במבטח. התמניתי לתפקיד כאקטואר ממונה ביטוח בריאות בתאריך 18.7.2013.

פרק ב' - היקף חוות הדעת האקטוארית

1. פסקת היקף חוות הדעת אקטוארית

- א. לצורך חישוב ההפרשות של המבטח, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי המבטח. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההפרשות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השווייתי את הנתונים האמורים לנתוני השנה אליה מתייחס הדוח ולנתוני השנים הקודמות.
- ב. במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על נתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים. בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.
- ג. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההפרשות המפורטות להלן נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 1 לפרק ג' להלן.
- ד. לצורך חישוב השייר ביקשתי מהגורמים המוסמכים על ביטוח משנה של המבטח מידע בדבר הסדרי ביטוח המשנה של המבטח, יכולת גביית התביעות ובעיות במדיניות התשלום של מבטחי המשנה. בחנתי על סמך המידע שנמסר לי את ההשלכות וההשפעות של הסדרי ביטוח המשנה על ההפרשות.
- ה. אין לחברה עסקים נכנסים ו/או ביטוחים משותפים בכל הנוגע לדוח זה.

מגדל חברה לביטוח בע"מ

2. נתוני הערכה לסכום העתודות

א. להלן פירוט סכומי ההפרשות באלפי ש"ח:

סה"כ	ביטוחי קולקטיבים		ביטוחי פרט		תיאור
	תאונות אישיות**	עסקי בריאות המדווחים במגזר בריאות (כולל נסיעות לחו"ל*)	תאונות אישיות**	עסקי בריאות המדווחים במגזר בריאות (כולל נסיעות לחו"ל*)	
					ברוטו
676,428	8,511	133,082	185,649	349,186	תביעות תלויות
22,285	87	8,208	4,942	9,048	הוצאות עקיפות
914,538	842	47,850	171,522	694,324	תנאי חוזה הביטוח
1,613,251	9,440	189,140	362,113	1,052,558	סה"כ ברוטו
					שייר
593,514	8,511	133,082	185,649	266,272	תביעות תלויות
22,285	87	8,208	4,942	9,048	הוצאות עקיפות
914,538	842	47,850	171,522	694,324	תנאי חוזה הביטוח
1,530,337	9,440	189,140	362,113	969,644	סה"כ שייר

* עתודות עסקי נסיעות לחו"ל נקבעו על ידי אקטואר ממונה ביטוח כללי. ראה להלן פרק ד' סעיף 1.1.

** עתודות עסקי תאונות אישיות לזמן ארוך נקבעו על ידי אקטואר ממונה ביטוח בריאות. סעיף "תנאי חוזה הביטוח" כולל הפרשה לתביעות נכות תעסוקתית בתשלום על סך 12.5 מלש"ח בביטוחי פרט ו-0.8 מלש"ח בביטוחי קולקטיבים. עתודות עסקי תאונות אישיות לזמן קצר נקבעו על ידי אקטואר ממונה ביטוח כללי. ראה להלן פרק ד' סעיף 1.1.

ב. השפעת שינויים על ההפרשות

- פוליסות שנכנסו לתוקף לאחר תום תקופת הדוח הכספי השנתי האחרון - סכום ההתאמה של ההפרשות אשר נובע מההבדלים בין הנחות בסיס הפרמיה לבין הנחות בסיס ההפרשה: אין.
- פוליסות שנכנסו לתוקף לפני הדוח הכספי השנתי האחרון - סכום ההתאמה של ההפרשות אשר נובע משינויים בהנחות, בשיטות או ברמת הפרמיה הצפויה להגבות ומתיקונים אחרים ברוטו ושייר: אין.

פרק ג' - חוות הדעת

אני מצהיר ומאשר כי בתת ענפי ביטוח הבריאות הבאים:

- הוצאות רפואיות
- מחלות קשות
- שיניים
- תאונות אישיות לטווח ארוך
- אחר

מגדל חברה לביטוח בע"מ

1. הערכתי את הפרשות המבטח המפורטות בפרק ב' בהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן, והכול כתוקפם ביום הדוח הכספי:
 - א. הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 והתקנות לפיו;
 - ב. הוראות והנחיות המפקח על הביטוח;
 - ג. כללים אקטואריים מקובלים.
2. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בפרק ב', הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכת.
3. ההנחות והשיטות להערכת הפרשות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים לעיל.
4. הפרשות המפורטות בפרק ב', מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין חבותו הנובעת מחוזי ביטוח בריאות השייכים לתתי ענפי ביטוח הבריאות שפורטו לעיל, כתוקפם ביום הדוח הכספי.

פרק ד' - הערות והבהרות

1. הערות הבהרות והסברים
 - א. הוצאות רפואיות - הפרשות הנובעות מתנאי החוזה, נקבעו על פי מודל אקטוארי.
 - ב. מחלות קשות - הפרשות הנובעות מתנאי החוזה, נקבעו על פי מודל אקטוארי.
 - ג. ענף אחר - תוכנית "השקעה בריאה" לכיסוי הוצאות רפואיות (ניתוחים ואחרים): בניגוד לתוכניות הרגילות, במידה ולמבטח לא הייתה תביעה במשך 15 שנים, המבטח זכאי או להחזר כספי או להמשך כסוי בפרמיה מופחתת.
 - ד. חישוב הפרשות לתביעות תלויות ו-IBNR עבור הוצאות רפואיות, מחלות קשות, ותאונות אישיות לטווח ארוך נקבע על בסיס מודלים סטטיסטיים לחיזוי תשלומי התביעות העתידיים על בסיס ניסיון העבר.
 - ה. הפרשות עבור תביעות נכות תעסוקתית בתשלום, בענף תאונות אישיות לזמן ארוך, חושבו לפי מקדם תשלומים צפוי, על בסיס ניסיון החברה.
 - ו. הפרשות בענפי תאונות אישיות לזמן קצר ונסיעות לחו"ל, נקבעו על ידי אקטואר ממונה ביטוח כללי, מר מתן גרוס.
 - ז. בענף ביטוח סיעודי מבוצע תחשיב אקטוארי של ההתחייבויות הביטוחיות. ההתחייבויות הללו מופיעות בהצהרה של אקטואר ממונה ביטוח חיים.
2. שינויים בהנחות ובשיטות

בתקופת הדוח עודכן אומדן ריבית ההיוון בהפרשות הנובעות מתנאי החוזה עבור הוצאות רפואיות ומחלות קשות. השפעת עדכון האומדן הביאה להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בענפים אלה בסכום של כ 44 מיליון ש"ח לפני מס.

תאריך	תפקיד	שם האקטואר	דניאל כצמן	18 במרס 2025
חתימה				